NAUJASIS MŪSŲ VIEŠPATIES JĖZAUS KRISTAUS TESTAMENTAS

VERTĖ
JUOZAPAS SKVIRECKAS
KAUNO ARKIVYSKUPAS METROPOLITAS

IV LAIDA

STUTTGART 1947

IMPRIMATUR

Nr. JVJS

P. t. Zams in Tirol, die 17 aprilis 1946.

(L. S.) † *Joseph Skvireckas*
Archieppus Kaunensis

Išleido „LUX" leidykla
Spaudė Schwabenverlag AG., Stuttgart/Württ.
Tiražas 12.000 egz.

IV NAUJOJO TESTAMENTO LAIDA

Ji turėjo pasirodyti dvejais metais anksčiau ir tai tokiuo skaičiumi, kad kiekviena katalikiška Lietuvos šeima galėtų įsigyti sau paskirą Naujojo Testamento egzempliorių. Ir jo vertėjui, susilaukusiam tuo metu 25 vyskupavimo metų jubiliejaus, tai būtų buvus didžiausia Dangaus malonė ir tikra paguoda.

Tikrumoje šita IV laida išeina visais atžvilgiais kitokia; bet ir tokia, kokia ji yra, priimkite, mano brangūs broliai Kristuje, kaip didelę Dievo dovaną ir malonę.

Šita nauja laida mažkuo tesiskiria nuo trečiosios. Trečiojoj laidoj Evangelijos ir Apaštalų Darbai su Apaštalų laiškais buvo išleistos dviem paskirom dalim. Šitoje laidoje abi dalys sujungtos į vieną.

Žymesnių pakeitimų ir taisymų tekste nedaryta. Yra pakeista šiek tiek paskirų žodžių, rodosi, labiau tinkamais. Pakeitimas palietė ypač vieną dažnai pasikartojantį žodį. Tas žodis yra Bažnyčia. Jo vieton dedama arba lotyniškas E k l e z i j a (tuo tarpu dar į skliautelius), arba dievnamis, šventykla, šventovė — žiūrint prasmės. Tiesa, žodis Bažnyčia yra mums labai įprastas, bet jis yra slavų kalbos žodis, neturįs jokio ryšio su lietuvių kalba. Jo sąvoka neatitinka lotyniškojo žodžio E k l e z i j a prasmės. Gaila, kad mes dar neturime visiškai tinkamo savo lietuviško žodžio Eklezijos sąvokai išreikšti, o priimdami žodį E k l e z i j a į savąją kalbą, mes turėsime tokį, koks vartojamas ir lotynų, ir italų, ir prancūzų, ir daugely kitų Europos kalbų.

Rečiau sutinkamas Naujame Testamente žodis: kentėtojas, arba kankinys. Ir jis reiškia ne tą, ką sako lotyniškas — graikiškas ir kitose kalbose priimtas žodis „martyr". Vokiečiai labai neseniai jį išsivertė į savo kalbą ir vartoja jau žodį „Blutzeuge — tas, kurs liudija savo krauju". Žodis gi martyr tikrumoje ir reiškia tą pat, ką ir liudytojas ar liudininkas. Taigi, ir mes norime vieton nelaimingo kentėtojo ar kankinio, ar senojo mūčelninko — priimti tuo tarpu žodį martiras (Dievo liudytojas — Viešpaties liudytojas — Kristaus liudytojas), dėdami tuo tarpu ir jį dar į skliautelius.

Šitas IV laidos Naujojo Testamento tekstas ir I ir II dalyje yra paskirstytas visų metų dienoms, pradedant sausio mėnesio 1-ja diena. Taip duodama galimybės Dievo žodžio mėgėjams kasdien, per visus metus, paskaičius straipsnelį iš Evangelijų, atrasti atitinkamą tai pačiai dienai straipsnelį iš II Naujojo Testamento dalies.

Ši naujoji N.T. laida visų pirma skiriama mūsų Tėvynę palikusiems broliams. Nuoširdžiausiai linkima, kad ji būtų visų mielu noru skaitoma ir kad visiems iš to skaitymo būtų kuo daugiausia tikros dvasinės naudos ir paguodos, kad visi šviestųsi ir dorėtų. Visa gi tebūnie didesnei Dievo garbei, Švenčiausios Dievo Motinos Marijos pagarbai ir dvasinei ištikimųjų mūsų Šventos Motinos Bažnyčios (Eklezijos) vaikų naudai.

† *Juozapas Skvireckas*
Kauno Arkivyskupas.

TURINYS

Psl.

IV NAUJOJO TESTAMENTO LAIDA VII
TURINYS IX
NAUJOJO TESTAMENTO KNYGOS XVIII

ŠV. MATO EVANGELIJA.

I. Paslėptasis Kristaus gyvenimas.
1. Jėzus sūnus Dovîdo, sūnus Abraomo, gimęs iš Marijos 1
2. Ką tik gimęs Jėzus jau ieškomas svetimųjų, o savųjų niekinamas ir persekiojamas . . . 3
3. Jonas Krikštytojas skelbia atgailą 6
4. Kristaus krikštas 7
5. Kristaus gundymas 8

II. Jėzus Kristus žadėtasis Mesijas ir Mesijo karalystės įsteigėjas.
1. Išganytojo pamokslų pradžia 9
2. Kristaus pamokslas nuo kalno 10
3. Jėzaus Kristaus stebuklai Galiliejoje 19
4. Apaštalų uždavinys ir jiems duotieji pamokymai 25
5. Jono Krikštytojo liudijimas ir tautos atkaklumas 29
6. Jėzus ir parisiejai 31
7. Prilyginimai apie Mesijo karalystę 36
8. Du atsitikimai, iš kurių matyti, kad negana žinoti apie Jėzaus išmintį ir stebuklus, norint įeiti į jo karalystę 40

III. Ypatingas apaštalų mokymas ir rengimas tarnybai.
1. Išganytojas dideliais stebuklais leidžia apaštalams geriau pažinti savo prigimtį ir rodo reikalą saugotis parisiejų 41
2. Petrui žadamas vadovavimas Bažnyčiai (Eklezijai) 46
3. Kristaus pamokymas apaštalams apie kančią 47
4. Pamokymai apaštalams, kaip jie turi elgtis, būdami Bažnyčios (Eklezijos) vadovais . . . 50

IV. Paskutinės Jėzaus Kristaus dienos žemėje ir jo prisikėlimas iš numirusiųjų.
1. Iškilmingas Jėzaus įžengimas į Jeruzalę . . . 58
2. Viešpaties ginčai su parisiejais ir Rašto žinovais 60

3. Jėzaus pranašystės apie Jeruzalės sugriovimą ir apie pasaulio pabaigą 68
4. Paskutinė vakarienė ir Kristaus kančia . . . 74
5. Kristaus prisikėlimas ir išsiuntimas apaštalų . 84

ŠV. MORKAUS EVANGELIJA.

Įžanga: Jonas Krikštytojas ir Jėzus Kristus, Dievo Sūnus . . . . . , 86

I. Jėzus Galiliejoje.

1. Pašaukimas pirmųjų apaštalų, pirmieji Jėzaus pamokslai ir stebuklingi pagydymai 87
2. Pirmieji Rašto žinovų ir parisiejų prieštaravimai Jėzui 89
3. Apaštalų išrinkimas, mokymas ir išsiuntimas . 91
4. Jėzaus kelionės Galiliejoje ir tolesnis apaštalų mokymas 99
5. Jėzus parodo savo garbę apaštalams ir vėl juos moko . . . . . , 106
6. Išganytojo pamokymai kelionėje į Judiejį . 110

II. Paskutinės Išganytojo dienos ir kančia.

1. Jėzus Jeruzalėje prieš kančią 113
2. Didelis Kristaus pamokslas apie galą 119
3. Kristaus kančios istorija 122

III. Prisikėlusiojo Kristaus apsireiškimai 129

ŠV. LUKO EVANGELIJA.

Pratartis 131

I. Jėzaus kūdikystė ir pasirengimas viešajam gyvenimui.

1. Jono Krikštytojo gimimo apreiškimas 131
2. Jėzaus gimimo apreiškimas ir Elžbietos aplankymas 133
3. Jono Krikštytojo gimimas 135
4. Jėzaus Kristaus gimimas 136
5. Jėzaus vaikystė ir paslėptasis gyvenimas . . 138
6. Jėzaus Kristaus pasiruošimas viešajam gyvenimui 140

II. Jėzus Galiliejoje.

1. Jėzus Nazarete ir Kaparnaume 144
2. Pirmųjų mokytinių pašaukimas ir raupsuotojo pagydymas 146
3. Didėjanti parisiejų ir Rašto žinovų neprietelystė prieš Jėzų 148
4. Apaštalų išrinkimas ir kalno pamokslas . . 150
5. Šimtininko tarno pagydymas, našlės iš Najimo sūnaus prikėlimas. Jono pasiuntiniai pas Jėzų. Nusidėjėlė patepa Jėzų 153
6. Sėjėjo prilyginimas ir dideli Jėzaus stebuklai 157

7. Dvylikos apaštalų išsiuntimas, duonos padauginimas, Petro išpažinimas ir Jėzaus atsimainymas 161

III. Jėzus kelionėje į Jeruzalę.

1. Kelionės pradžia. Išsiuntimas 72 mokytinių . 164
2. Pamokymai apie meilę ir maldą 167
3. Parisiejų ir įstatymo žinovų neprietelystė . . 169
4. Išganytojo pamokymai mokytiniams 172
5. Paraginimas daryti atgailą, moteriškės pagydymas subatoje, prilyginimai garstyčių grūdo ir raugo 177
6. Įvairūs pamokymai 178
7. Prilyginimai apie gailestingumą nusidėjėliams 182
8. Prilyginimai apie turtus 184
9. Dešimtis raupsuotųjų. Apie antrąjį Kristaus atėjimą. Parisiejaus ir muitininko prilyginimas 188
10. Jėzus Periejos krašte 191

IV. Jėzaus kančia ir prisikėlimas.

1. Iškilmingas įžengimas į Jeruzalę 194
2. Išganytojo ginčai su priešais 195
3. Žydų sąmokslas prieš Jėzų. Paskutinė vakarienė 200
4. Išganytojo sugavimas, teismas ir pasmerkimas mirti 203
5. Jėzus pas Pilotą 205
6. Jėzaus mirtis Kalvarijos kalne ir palaidojimas 206
7. Kristaus prisikėlimas ir žengimas į dangų . . 208

ŠV. JONO EVANGELIJA.

Įžanga: Įsikūnijęs Žodis 212

I. Dieviškosios Jėzaus garbės apsireiškimas jo viešajame gyvenime.

1. Jėzus Kristus geros valios žmonių pripažįstamas Dievu 213
a) Jono Krikštytojo liudijimas apie Jėzų . . 213
b) Pirmieji Jėzaus mokytiniai ir pirmas jo stebuklas Kanoje 215
c) Jėzus per Velykas Jeruzalėje 217
d) Jėzus Judiejoje 220
e) Jėzus Samarijoje 221
2. Kristaus garbės apsireiškimas vis smarkiau puolamas parisiejų 224
a) Jėzus per Velykas Jeruzalėje 224
b) Stebuklingas duonos padauginimas ir ištyrimas mokytinių tikėjimo pažadėjimu gyvosios duonos 228
c) Jėzus Jeruzalėje per Padangčių šventę . . 233
d) Pagydymas aklo gimusio 241
e) Jėzus dievnamio pašventinimo šventėje Jeruzalėje 245

f) Prikėlimas iš numirusių Lozoriaus 247
3. Galingas Kristaus garbės pasireiškimas jo viešojo gyvenimo pabaigoje 251

II. Išganytojo garbės pasireiškimas jo kančioje ir mirtyje.

1. Kristaus garbės pasireiškimas mokytinių priimamas geru tikėjimu paskutinėje vakarienėje.
a) Paskutinė vakarienė 255
b) Jėzaus pamokslas paskutinėje vakarienėje 257
c) Jėzaus pamokslas kelyje į Getsemanės daržą 260
d) Jėzaus, kaip vyriausiojo kunigo, malda . . 265
2. Kenčiančiojo ir mirštančiojo Kristaus garbės pasireiškimas atmetamas jo priešų 267
3. Kristaus garbės apsireiškimas jo prisikėlime iš numirusiųjų 273
Pabaiga 278

APAŠTALŲ DARBAI.

I. Bažnyčios (Eklezijos) įsikūrimas ir augimas Palestinoje ir Samarijoje.

1. Bažnyčia (Eklezija) Jeruzalėje 279
2. Stebuklingas Bažnyčios (Eklezijos) augimas ir sustiprėjimas žyduose 285
3. Jeruzalės krikščionių uolumas ir apaštalų drąsa skelbiant Evangeliją 289
4. Pirmieji dijakonai ir nukankinimas šventojo Stepono 293
5. Bažnyčios (Eklezijos) augimas Palestinoje, Samarijoje ir Sirijoje 300

II. Evangelijos plitimas tarp pagonių.

1. Bažnyčios (Eklezijos) pradžia tarp pagonių . 306
2. Pirmoji apaštalinė Povilo kelionė 313
3. Apaštalų susirinkimas Jeruzalėje 319
4. Antroji apaštalinė Povilo kelionė 321
5. Trečioji apaštalinė Povilo kelionė 329
6. Povilo nelaisvė, padėjusi platintis Evangelijai 336

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS ROMĖNAMS.

Laiško įžanga: antraštė ir dėkojimas 356
Pagonys stabmeldyste ir kitomis nuodėmėmis nusipelnė sau Dievo rūstybę 357
Taip pat žydai dėl savo nuodėmių kalti Dievo akivaizdoje ir verti jo rūstybės 359
Žydai ir pagonys, anot šv. Rašto, yra nuodėmėse 361
Tikras teisumas laimimas tikėjimu į Jėzų Kristų ir teikiamas tikintiesiems veltui 362
Kad nuteisinimas laimimas tikėjimu, liudija Sen. Įstatymas 363
Nuteisintieji turi ramybę su Dievu ir garbės viltį 365

Nuteisintieji laisvi nuo nuodėmės vergijos . . 367
Kristus išlaisvino mus nuo Mozės įstatymo viešpatavimo 369
Kristuje atgimusiojo žmogaus laimė 371
Išrinktiesiems nereikia nieko bijoti, nes su jais yra Dievas 374
Žydų netikėjimu nepanaikinti duotieji tikriesiems izraėlitams Dievo pažadai 374
Žydai savo kalte atstumti nuo jiems žadėtojo išganymo 376
Dievo leistas Izraėlio atmetimas nebus amžinas 379
Dievo maloningumo ir išminties pagarbinimas . 382
Padorumas religiniame gyvenime 382
Tikra visų meilė kasdieniame gyvenime . . . 383
Apie klusnumą vyresnybėms viešame gyvenime 383
Meilė visuomet laikytina 384
Silpnesnieji tikėjimu turi būti priimami ir šeliami 385
Apie santykius tarp Povilo ir Romos bažnyčios (eklezijos) 387
Sveikinimai 389
Iškilmingas Dievo pagarbinimas 390

I LAIŠKAS KORINTIEČIAMS.

Sveikinimas Korinto bažnyčiai (eklezijai) ir dėkojimas Dievui 392
Korinto krikščionys peikiami dėl jų nesutikimų 393
Apie nusidėjėlių draugystės vengimą 398
Apie bylas pas pagonių teisėjus 399
Apie paleistuvystės saugojimąsi 400
Apie moterystę ir mergystę 401
Apie stabams paaukotus dalykus ir jų valgymą 404
Apie moterų apdarą religiniuose susirinkimuose . 409
Apie padorumą meilės pokyliuose 410
Apie šv. Dvasios dovanas ir kaip reikia jomis naudotis 412
Apie būsimąjį teisiųjų prisikėlimą 417
Apie rinkimą aukų Jeruzalės krikščionims. Įvairios žinios ir sveikinimai 421

II LAIŠKAS KORINTIEČIAMS.

Įžanga 424
Apaštalas teisina savo elgesį 425
Apie apaštalo pareigų vertę Naujajame Testamente 427
Kaip apaštalai atlieka savo tarnystę 429
Nuoširdūs įspėjimai korintiečiams 431
Apie aukų rinkimą beturčiams 434
Apaštališkoji Povilo valdžia 437
Povilo pasigyrimas prieš priešininkus 439
Įspėjimų korintiečiams pabaiga 443

LAIŠKAS GALATAMS.

Laiško įžanga 445
Povilas tikrai Dievo išrinktas Kristaus Apaštalas 446
Povilo Evangelija palyginta su kitų apaštalų mokslu 446
Mozės įstatymas ir Evangelija. Krikščionių laisvė 448
Kristus nušalino įstatymo prakeikimą ir vergiją 450
Paraginimai ir įspėjimai galatams 453
Laiško pabaiga 455

LAIŠKAS EFEZIEČIAMS.

Antraštė ir dėkojimas Dievui už visas, Kristui tarpininkaujant, suteiktas geradarystes . . . 455
Kaip Dievo malone buvo padaryta Efezo bažnyčia (eklezija) 457
Apaštalo uždavinys Kristaus Bažnyčioje (Eklezijoje) 459
Apie reikiamumą vienybės Bažnyčioje (Eklezijoje) 460
Krikščionių šventumas ir pagonių nusikaltimai . 461
Pamokymai krikščionių šeimoms 464
Laiško pabaiga 465

LAIŠKAS PILYPIEČIAMS.

Laiško įžanga 467
Apaštalo kalinimas dėl Kristaus buvo naudingas Evangelijai 467
Kristus tobulumo pavyzdys 469
Timotiejaus ir Epafrodito pagyrimas 470
Įspėjimai apie žydžiuojančius 471
Laiško pabaiga 473

LAIŠKAS KOLOSIEČIAMS.

Antraštė ir dėkojimas 475
Tikrasis mokslas apie Jėzaus asmenį ir darbą . 475
Paraginimas saugotis klaidžiamokslių 476
Paraginimai gyventi krikščioniškai 479
Šeimyninio gyvenimo santykiai ir prievolės . . 480
Laiško pabaiga 481

I LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS.

Laiško įžanga 482
Povilo veikla Tesalonikoje 483
Povilo meilė tesalonikiečiams 484
Paraginimas saugotis paklydimų ir augti dorybėmis 485
Pamokymai apie antrąjį Kristaus atėjimą . . . 486
Paraginimas Tesalonikos krikščionims ir jų vyresniesiems gerai atlikinėti savo pareigas, gerai naudotis dvasinėmis malonėmis ir saugotis nuodėmių 488
Laiško pabaiga 488

II LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS.

Laiško įžanga 489
Antrojo Kristaus atėjimo metas 490
Paraginimai ir įspėjimai 491
Laiško pabaiga 492

I LAIŠKAS TIMOTIEJUI.

Antraštė 493
Nurodymai, kaip reikia skelbti Evangeliją . . . 493
Apie viešąsias pamaldas 495
Bažnyčios (Eklezijos) tarnautojų privalumai . . 496
Pamokymai apie klaidžiamokslius 497
Apie Timotiejaus santykius su įvairiais Bažnyčios (Eklezijos) nariais 498
Ypatingi nurodymai Timotiejui 500

II LAIŠKAS TIMOTIEJUI.

Laiško įžanga 502
Paraginimai Timotiejui drąsiai eiti savo pareigas 502
Timotiejui reikia būti patvariam 503
Pamokymas apie klaidžiatikius 504
Apie būsimojo laiko pavojus 505
Laiško pabaiga 507

LAIŠKAS TITUI.

Laiško įžanga 508
Pamokymai apie Bažnyčios (Eklezijos) vyresniųjų skyrimą 508
Paraginimas teikti įvairiems žmonių luomams sveiką mokslą 509
Laiško pabaiga 511

LAIŠKAS PILEMONUI.

Laiško įžanga 512
Apie Onesimą 512
Laiško pabaiga 513

LAIŠKAS ŽYDAMS.

Jėzus Kristus kilnesnis už angelus 514
Kristus kilnesnis už Mozę 516
Mūsų vyriausias kunigas Kristus savo asmenimi kilnesnis už Senojo Testamento kunigus . . 519
Kristus savo kunigiškomis pareigomis kilnesnis už Sen. Test. kunigus 524
Ištvermės tikėjime reikiamumas 528
Ištvermės tikėjime pavyzdžiai Sen. Testamente 530
Paraginimas į įvairias krikščionims reikiamas dorybes 533
Laiško pabaiga 536

KATALIKIŠKASIS ŠV. JOKŪBO APAŠTALO LAISKAS.

Laiško įžanga. Paraginimas į kantrybę 537
Reikalas gyvo ir darbais pasireiškiančio tikėjimo 538
Apie perdaug didelį norą mokyti kitus 541
Įvairūs įspėjimai 543

I ŠV. PETRO LAIŠKAS.

Laiško įžanga. Dievo geradarystės krikščionims ir reikalaujamas iš jų šventumas 545
Paraginimai gyventi tikrai krikščioniškai . . . 546
Krikščionių pareigos, gyvenant tarp pagonių . . 548
Ypatingi paraginimai gyventi krikščioniškai . . 551
Laiško pabaiga 553

II ŠV. PETRO LAIŠKAS.

Laiško antraštė. Reikia pažangos, vykdant krikščioniškas dorybes 554
Apie klaidų platintojus 555
Apie Viešpaties atėjimą pasaulio pabaigoje . . 557

I ŠV. JONO LAIŠKAS.

Laiško įžanga 559
Dievas yra šviesa, todėl krikščionims reikia gyventi dorinėje šviesoje 559
Kas mus nutolina nuo gyvenimo šviesoje . . . 561
Krikščionys yra Dievo vaikai. Sąlygos, kuriomis ta jų vertė gali būti palaikyta 562
Dievo ir artimo meilė yra Dievo vaikų žymė . . 564
Tikėjimo į Jėzų Kristų vaisiai 565
Laiško pabaiga 566

II ŠV. JONO LAIŠKAS 568

III ŠV. JONO LAIŠKAS 570

KATALIKIŠKASIS ŠV. JUDO LAIŠKAS 572

ŠV. JONO APREIŠKIMAS.

Apreiškimo įžanga 575
Pirmasis regėjimas Patmo saloje 576
Laiškai septynioms bažnyčioms (eklezijoms) . . 577
Ženklai, kurie bus pirm pasaulio pabaigos. Regėjimų vieta 581
Knyga su septyniais antspaudais ir Avinėlis . . 583
Šešių pirmųjų antspaudų atplėšimas 584
Išrinktieji iš Izraėlio ir iš visų tautų 586
Septintojo antspaudo atplėšimas. Šeši pirmieji trimitai 587

Slaptinga knygelė. Du liudytoju 590
Kristaus Bažnyčios (Eklezijos) kova prieš šetoną. Septintasis trimitas. Moteriškė ir slibinas 592
Jūros žvėris ir žemės žvėris 595
Pranašystė apie gerųjų laimę ir piktųjų bausmes 596
Septynių Dievo rūstybės taurių išliejimas . . . 598
Dievo nutarimų įvykdymas: Babelės pasmerkimas 601
Paskutinė Dievo Žodžio kova prieš slibiną . . 606
Mirusiųjų teismas ir visų dalykų atnaujinimas . 608
Apreiškimo pabaiga 611

Evangelijos dalys, skaitomos visų metų sekmadieniais ir didesnėse šventėse 613

NAUJOJO TESTAMENTO KNYGOS

Dievas, „kurs padarė dangų, žemę, jūrą ir visa, kas juose yra", kurs sutvėrė žemės gyventoją žmogų ir jam davė ją valdyti; Dievas „nepaliko savęs be liudijimo, gera darydamas iš dangaus", kaip sako šv. Povilas, apaštalas (Apd 14, 15). Dievas nepaliko žmogaus be žinių apie jo Viešpatį ir Tėvą, be žinių apie santykius, kurie turėjo būti tarp Sutvėrėjo ir jo kūrinio. Priešingai, tų žinių buvo suteikta daug. Tas pat apaštalas Povilas iškilmingai pareiškia, kuriais keliais žinios ėjo. Jis rašo (Žyd 1, 1—2): „Dievas, daug kartų ir tūleriopu būdu k a l b ė j ę s kitados tėvams p e r p r a n a š u s, paskiausiai, šiomis dienomis k a l b ė j o m u m s p e r S ū n u, kurį pastatė visų dalykų tėvoniu, per kurį padarė ir pasaulį". Atėjęs iš dangaus Dievo siųstasis Sūnus, mūsų Išganytojas Jėzus Kristus, skelbė dieviškąjį savo mokslą gyvu žodžiu. Ir savo apaštalams jis įsakė tą pat daryti. Jiems jis sakė: Eikite ir mokykite visas tautas. Skelbkite Evangeliją visam sutvėrimui. Jėzui įžengus į dangų, apaštalai ir kiti mokytiniai taip ir darė. Jie ėjo iš vienos vietos į kitą, lankė miestus ir kaimus ir visur gyvu žodžiu pasakojo, ką buvo matę ir girdėję iš Jėzaus Kristaus. Gyvu žodžiu skelbdami Išganytojo mokslą, jie jį paskleidė žyduose ir pagonyse ir iš priėmusiųjų tą mokslą sudarė įvairiose vietose atskiras krikščionių bendruomenes — bažnyčias (eklezijas).

Vėliau apaštalų skelbiamas Kristaus mokslas pradėta rašyti į knygas. Iš tų tai knygų, kurios buvo parašytos šv. Dvasios įkvėpimu, susidarė

Naujasis Testamentas, skirtinas nuo Senojo, susidedančio iš šv. knygų, parašytų pirm Kristaus atėjimo. Pirmosios Naujojo Testamento knygos vadinamos iš graikų kalbos paimtu žodžiu evangelija, t. y., gera ir linksma žinia, naujiena. Bažnyčios (Eklezijos) priimtų evangelijų ir nuo pat pradžios laikomų šventomis knygomis yra keturios.

Pirmoji evangelija parašyta šv. Mato. Matas, kitu vardu Levis, pirm savo pašaukimo buvo muitininkas, t. y., jam buvo pavesta rinkti tam tikrus Romos vyriausybės įsakytus mokesčius nuo prekių. Išgirdęs Jėzaus žodžius: Sek mane, — Matas paliko muitinę, ėjo paskui Išganytoją, buvo jo išrinktas į apaštalus ir pasiliko Jėzaus draugystėje iki jo mirčiai. Paskui, po šv. Dvasios atsiuntimo, jis draug su kitais apaštalais skleidė gerą naujieną apie Jėzų Kristų, ką pats buvo matęs ir girdėjęs, Jeruzalėje ir ilgiau tai skelbė Palestinoje žydų tarpe. Žydams jis ypač įrodinėjo, kad Jėzus buvo jiems žadėtasis Mesijas. Ką šv. Matas pradžioje skelbė tik gyvu žodžiu, tai paskui, norėdamas sutvirtinti priėmusius Kristaus mokslą žydus tikėjime, išdėstė raštu. Taip atsirado pirmoji evangelija. Ji buvo parašyta žydų kalba apie 41—50 metus po Kristaus gimimo.

Antrąją evangeliją parašė šv. Morkus. Gimimo jis buvo jeruzalietis. Paties Išganytojo mokytinis jis nebuvo. Jaunas dar būdamas, Morkus sekė skelbiantį Kristaus mokslą šv. Povilą, paskui buvo šv. Petro palydovas. Su šv. Petru jis nuvyko Romon ir čia, Romos krikščionių prašomas, parašė evangelijos knygą, taip kaip buvo šv. Petro skelbiama. Morkaus evangelijoje aiškiausiai įrodoma, kad Jėzus buvo Dievo Sūnus, kurio mokslas reikia visiems priimti. Ta evangelija, kaip ir kitos N. T. knygos, buvo parašyta graikų kalba apie 52 m.

Trečiosios evangelijos autorius buvo šv. Lukas. Jis buvo gydytojas, gimimo antiokietis. Iš Antiokijos jį pasiėmė su savim šv. Povilas, kaip savo apaštalinių kelionių draugą; todėl, ilgai būdamas su šv. Povilu, jis turėjo progos gerai pažinti Povilo skelbiamą Kristaus mokslą. Paskui jis tą mokslą pats išdėstė raštu. Savo parašytą evangeliją šv. Lukas paskyrė visų pirma vienam savo mokytiniui, vardu Teofiliui. Vyriausias Luko evangelijos tikslas buvo parodyti, kad Jėzus yra Išganytojas visų žmonių, žydų ir pagonių. Ji parašyta apie 63 metus.

Ketvirtąją evangeliją parašė mylimiausias Jėzaus mokytinis ir apaštalas šv. Jonas. Jis ir jo brolis šv. Jokūbas buvo Jėzaus pašaukti ir išrinkti į apaštalus vieni pirmųjų. Išganytoją Jonas sekė visur, matė visą jo gyvenimą ir jo darbus. Buvo su juo iki paskutinei valandai ir, Kristui mirštant ant kryžiaus, jis stovėjo drauge su jo Motina prie kryžiaus. Kai Kristaus mokslas buvo jau labai paplitęs ir pirmosios trys evangelijos parašytos, šv. Jonas pirmojo amžiaus pabaigoje sudėjo savo evangeliją patvirtinti tikėjime krikščionims Mažojoje Azijoje, kad Jėzus yra žadėtasis Mesijas ir tikras Dievas ir kad tik per jį galima laimėti išganymas.

Trečiosios evangelijos autorius, šv. Lukas, parašė dar Apaštalų Darbų knygą, kurioje pasakojama apie tai, kaip, Kristui įžengus į dangų, buvo jo apaštalų platinamas Evangelijos mokslas visame pasaulyje, pradžioje Palestinoje, vadovaujant šv. Petrui, paskui kitose šalyse, besidarbuojant šv. Povilui. Apaštalų Darbų knyga buvo parašyta apie 64 metus.

Keturios evangelijos knygos ir Apaštalų Darbai sudaro pirmąją Naujojo Testamento knygų dalį.

Antroji jo dalis prasideda šv. Povilo, apaštalo, laiškais.

Šv. Povilas, gimimo žydas iš Kilikijos krašto, pradžioje buvo didelis Kristaus Bažnyčios (Eklezijos) priešas ir persekiotojas. Norėdamas išnaikinti visus krikščionis, jis jieškojo jų visur ir, gavęs iš Jeruzalės žydų vyresnybės leidimą, keliavo vieną sykį į tolimą Damaską. Kelyje, jau besiartinant jam prie miesto, ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. Povilas sukniubo ant žemės ir išgirdo Jėzaus balsą, klausiantį, kam jis jį persekioja. Pažinęs savo klaidą ir priėmęs šv. krikštą, Povilas pasidarė uoliausias Kristaus mokytinis ir jo mokslo platintojas. Tą mokslą jis nunešė į tolimiausias Romos valstybės šalis, skelbdamas jį visur gyvu žodžiu ir, reikalui atsiradus, išdėstydamas kai kurias jo tiesas raštu. Taip jis darė ar tai sutvirtindamas labiau tikėjime naujus krikščionis, ar tai atsakydamas į sau prisiunčiamus atskirų bažnytinių (eklezinių) benduomenių, paklausimus, ar tai gindamas savo mokslą nuo klaidų. Tokių šv. Povilo rašytų laiškų yra viso 14. Jų vieni rašyti atskiroms bendruomenėms, kaip tai Romos, Korinto, Galatijos, Efezo, Pilypų, Kolosų, Tesalonikos, Žydų; kiti — paskiriems asmenims: Timotiejui, Titui, Pilemonui. Visi jie parašyti tarp 52—67 m.

Be šv. Povilo laiškų, dar žymią Naujojo Testamento dalį sudaro katalikiškieji laiškai. Vadinami jie katalikiškais, t. y., visuotiniais, nes paskirti ne atskiroms bažnytinėms (eklezinėms) bendruomenėms, bet daugeliui bendruomenių. Pirmas katalikiškasis laiškas parašytas šv. Jokūbo, apaštalo, antras ir trečias — apaštalų kunigaikščio šv. Petro, trys tolesnieji — to paties šv. Jono, kurs yra parašęs ketvirtąją evangeliją, ir paskutinis katalikiškasis laiškas parašytas šv. Judo, apaštalo.

Naujasis Testamentas baigiamas apaštalo šv. Jono Apreiškimo knyga. Pavadinta ji Apreiškimu, nes tai yra šv. Jono pranašystė, gauta iš Jėzaus Kristaus apie būsimą jo Bažnyčios (Eklezijos) likimą visais amžiais, o ypač pasaulio pabaigoje. Iš Apreiškimo turi paaiškėti visiems tikintiesiems, kad Kristus ir jo Bažnyčia (Eklezija), nors turės įvairiais laikais didžiausių priešų, tačiau galų gale nugalės visus, kas nors ir iš kur nors jie bebūtų. Varguose ir kentėjimuose Bažnyčia (Eklezija) įgys tik naujo skaistumo. Apreiškimas patvirtina Kristaus pažadą, kad jo Bažnyčia (Eklezija) pastatyta ant uolos ir pragaro vartai jos nenugalės, ir parodo, kaip kova ir nugalėjimas įvyks. Todėl visi ištikimieji Bažnyčios (Eklezijos) nariai neturi pabūgti net didžiausių persekiojimų ir laukti ištvermingai jiems skirtosios laimės. Parašytas Apreiškimas pirmojo šimtmečio gale.

Visos aukščiau įvardytos knygos, sudarančios Naująjį Testamentą, buvo Kristaus Bažnyčios (Eklezijos) priimtos, kaip šv. Dvasios įkvėpti raštai, kuriuose yra neišsemiamas katalikų tikėjimo tiesų ir doros dėsnių šaltinis. Tačiau jų atsiradimas nepanaikino reikalo ir toliau skelbti Kristaus mokslą gyvu žodžiu. Kaip buvo daroma nuo pat pradžios, taip darėsi visais laikais ir daroma iki šiai dienai. Išganytojo mokslas apaštalų įpėdinių — šv. Tėvo, vyskupų ir jų padėjėjų kunigų — tebeskelbiamas ir dabar gyvu žodžiu. Klausydamies žmonės išmoksta to mokslo. Bet kaip pirmaisiais Bažnyčios (Eklezijos) laikais rašytas Naujojo Testamento žodis turėjo priminti jo skaitytojams, kas buvo girdėta, ir sustiprinti jų tikėjimą, taip pat ir šiandien šv. Raštas, išverstas į daugybę viso pasaulio kalbų, duodamas tikintiesiems s k a i t y t i.

Skaityti šiandien jis reikia gal labiau kaip

kitados suvargusiems žemės vaikams, į kurių apkartusias širdis taip daug iš visur pilama neapykantos nuodų. Skaitydami Naująjį Testamentą, Evangeliją, jie ras savo negaliai reikiamo vaisto. Nes kaip visas Išganytojo įvykdytas žmonijos atpirkimas yra dieviškosios meilės darbas, taip Šventasis Raštas yra Dievo meilės žodis. Taigi, jūs, visi šių dienų pavargėliai, artinkitės prie rašytojo Dievo meilės žodžio, atverkite jam savo širdis, ir jis jus atgaivins.

Dievo trokštančioms sieloms yra parašę Dievo meilės žodį Kristaus pasiuntiniai.

Taigi ir Jūs, Mieli Skaitytojai, ypač dabar, kai labiau pasiilgstama iš Dievo einančios paguodos, jieškokite jos pas Tą, apie Kurį Jums kalba Evangelija, Kurs yra pasakęs: „Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, ir aš jus atgaivinsiu“ (Mt 11, 28).

Kai pasaulis tebėra paskendęs nelaimėse, kai milijonų kare žuvusių kraujas dar nėra visai išdžiūvęs, kai tūkstančiais ir net šimtais tūkstančių ir milijonais skaičiuojamos baisaus karo aukos, kai Jūs matote ar girdite daug dalykų, panašių į Kristaus mylimojo mokytinio šv. Jono aprašytuosius Jo Apreiškime, nenusiminkite. Jieškokite sau paguodos pas Tą, Kurs yra visuomet arti Jūsų ir Kurs yra pasakęs: „Kur yra du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe“ (Mt 18, 20).

Kai Jūs patiriate apie baisią nesiliaujančią kovą, daugelyje vietų paskelbtą pačiam Dievui ir Šventajai Kristaus Sužadėtinei, Jo Bažnyčiai (Eklezijai), kai Jūs patys patiriate priespaudos dėl Jūsų tikėjimo ir meilės Kristui, nepabūgkite. Pasitikėkite Tuo, Kurs Jūsų vargus yra numatęs ir pasakęs: „Pasaulyje jūs patirsite priespaudos, bet pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį“ (Jo 16, 33).

ŠV. MATO EVANGELIJA

I. Paslėptasis Kristaus gyvenimas

1. Jėzus sūnus Dovido, sūnus Abraomo, gimęs iš Marijos

1. [1] Knyga giminės Jėzaus Kristaus, sūnaus Dovîdo, sūnaus Abraomo. 1 Sam sio

[2] Abraomui gimė Izaokas, Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui gimė Judas ir jojo broliai; [3] Judui gimė Paras ir Zara iš Tamaros, Parui gimė Esronas, Esronui gimė Aramas; [4] Aramui gimė Aminadabas, Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, [5] Salmonui gimė Boozas iš Raabos; Boozui gimė Obedas iš Rutos, Obedui gimė Jėsė, Jėsei gimė Karalius Dovîdas. [6] Karaliui Dovîdui gimė Saliamonas iš tos, kuri buvo Urijo. [7] Saliamonui gimė Roboamas, Roboamui gimė Abijas, Abijui gimė Asa. [8] Asai gimė Jozapatas, Jozapatui

---

1. [1] Knyga giminės, t. y., Jėzaus Kristaus protėvių sąrašas. Įvardyti čia jie ne visi, tik žymiausieji. Taip jau pirmais Evangelijos žodžiais parodoma, kad Jėzus buvo iš tikrųjų tos giminės, iš kurios žadėtasai žydams Mesijas turėjo kilti. — Kristus, žydų kalboje Mesijas (Mašiach), reiškia Pateptasis. Pateptas buvo Išganytojas Dievo jam suteiktosios valdžios ir šv. Dvasios malonės pilnybe, taip kaip Senojo Įstatymo kunigai, karaliai ir pranašai buvo patepami šv. aliejumi.

[2] Judas. Jis buvo ne visų vyriausias Jokūbo sūnus; paminėtas pirm savo brolių, nes iš jo giminės turėjo gimti Išganytojas. Broliai paminėti, nes visi turėjo būti žydų tautos proseneliai. — [5] Iš Raabos. Raaba ir Ruta buvo ne žydės. Jų įvardijimu nurodyta, kad Išganytojas turėjo ateiti ne vien tik žydams, bet visiems žmonėms. — [8] Joramui gimė Ozijas. Iš tikrųjų Joramo sūnus buvo Okozijas, Okozijo sūnus buvo Joasas, Joasui gimė Amazijas ir tik Amazijo sūnus buvo Ozijas. Taigi,

gimė Joramas, Joramui gimė Ozijas. [9] Ozijui gimė Joatamas, Joatamui gimė Akazas, Akazui gimė Ezekijas. [10] Ezekijui gimė Manasas, Manasui gimė Amonas, o Amonui gimė Josijas. [11] Josijui gimė Jekonijas ir jo broliai ištrėmimo į Babiloną laikais.

[12] Po ištrėmimo į Babiloną Jekonijui gimė Salatijėlis, Salatijėliui gimė Zorobabėlis, [13] Zorobabėliui gimė Abijudas, Abijudui gimė Elijakimas, Elijakimui gimė Azoras. [14] Azorui gimė Sadokas, Sadokui gimė Akimas, Akimui gimė Elijudas. [15] Elijudui gimė Eleazaras, Eleazarui gimė Matanas, Matanui gimė Jokūbas. [16] Jokūbui gimė Juozapas, vyras Marijos, iš kurios užgimė Jėzus, vadinamas Kristumi.

[17] Taip tat viso nuo Abraomo iki Dovîdui keturiolika kartų, nuo Dovîdo iki ištrėmimui į Babiloną keturiolika kartų ir nuo ištrėmimo į Babiloną iki Kristui keturiolika kartų.

2 I [18] Su Kristaus gimimu buvo taip: Jo motinai Marijai esant pažadėtai Juozapui, anksčiau nekaip juodu susiėjo, pasirodė, kad ji pradėjusi iš šventosios Dvasios. [19] Jos vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas jos skelbti, norėjo ją slap-

---

kai kurie Joramo ainiai tyčia išleisti ir lyg kad išskirti iš Kristaus giminės. Taip padaryta dėl to, kad jie buvo ainiai sunkiai nusikaltusio Viešpačiui Akabo, kurio duktė Atalija buvo ištekėjusi už Joramo. — [11] Ištrėmimo į Babiloną. Žydų karalystė buvo visai sugriauta, ir žydai iškelti į Babiloniją 598 ar 597 m. pirm Kristaus gimimo. — [16] Juozopas, vyras Marijos. Šv. Matas nerašo, kaip augščiau, Juozapui gimė Jėzus, bet vadina Juozapą tiktai Marijos vyru, nes Jėzus buvo pradėtas Marijos stebuklingu būdu iš šv. Dvasios.

[17] Keturiolika kartų. Skaitmuo 14, sudėtas iš dusyk 7, buvo žydų laikomas šventu. Jis tyčia parinktas ir turi parodyti, kad nepaminėtieji Kristaus geneologijos nariai ne užmiršti, bet tyčia išleisti.

[18] Esant pažadėtai, t. y., kada Marija buvo sužieduota su Juozapu ir jau buvo laikoma jo moterimi.

čia paleisti. [20] Bet, jam tai bemąstant, štai, Viešpaties angelas pasirodė jam sapne ir tarė: Dovîdo sūnau, Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas joje gimė, yra iš šventosios Dvasios; [21] ji pagimdys sūnų, o tu praminsi jį vardu JĖZUS, nes jis išgelbės savo tautą iš jųjų nuodėmių. [22] Visa tai atsitiko, kad įvyktų, kas Viešpaties pasakyta per Pranašą šiais žodžiais: [23] Štai, mergaitė pradės ir pagimdys sūnų; ir jie pramins jį vardu Emanuėlis, tai reiškia: Dievas su mumis. [24] Pabudęs iš miego, Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelas buvo jam įsakęs. Jis pasiėmė pas save savo žmoną. [25] Bet jos nepažinojo, kol ji pagimdė savo pirmagimį sūnų, ir jis praminė jį vardu Jėzus.

2. Ką tik gimęs Jėzus jau jieškomas svetimųjų, o savųjų niekinamas ir persekiojamas

2. [1] Taigi, Jėzui gimus Judo Betliejuje karaliaus Erodo dienomis, štai, Išminčiai iš rytų atėjo į Jeruzalę [2] ir sakė: Kur yra gimusis Žydų karalius? 3 I

---

20 Tai bemąstant. Kaip apaštalo šv. Tomo abejonės stiprina mūsų, tikėjimą į Jėzaus Kristaus prisikėlimą iš numirusiųjų, taip šv. Juozapo mąstymas stiprina mūsų tikėjimą į stebuklingą Jėzaus Kristaus prasidėjimą iš šv. Dvasios (Jon. Auksab.). — Viešpaties angelas: Arkangelas Gabrielis, kurs apreiškė švenč. Panai Jėzaus prasidėjimą. — 21 Jėzus: žydiškai Jėšua, reiškia Išganytoją. — 22 Per Pranašą: Izaiją 7, 14. — 25 Nepažinojo, kol... Evangelijos rašytojui svarbu buvo tik pažymėti, kad Jėzus buvo gimęs antgamtiniu būdu per šv. Dvasią; taigi, jam gana buvo pasakyti, kad Marija pasiliko mergaitė iki Kristaus gimimui. Kaip buvo paskui, reikia sužinoti iš kitur (Auksab.). Kad Marija pasiliko mergaitė visuomet, tai moko mus padavimas ir Bažnyčia (Eklezija). — Pirmagimį. Pirmagimiu senovėje žydai vadino kiekvieną, kurs gimdavo pirmas savo tėvams, taigi ir vienatinį, kaip šičia.

2. 1 Erodo. Jis buvo kilęs iš Idumiejos, gavo vaidžią iš romėnų 39 m. pirm Kristaus gimimo. Taigi, Erodas

nes mes matėme jo žvaigždę rytuose ir atėjome jo pagarbinti. [3] Tai išgirdęs, karalius Erodas nusigando, o drauge su juo ir visa Jeruzalė. [4] Jis susirinko visus tautos vyriausius kunigus ir Rašto žinovus ir teiravosi jų, kur Kristus turėjęs gimti. [5] Jie jam atsakė: Judo Betliejuje, nes taip pranašo parašyta:

[6] Ir tu, Betliejau, Judo žeme, nieku būdu neesi mažiausia tarp pirmųjų Judo vietų; nes iš tavęs kils vadas, kurs valdys mano tautą, Izraėlį.

[7] Tuomet Erodas, slapčia pasikvietęs pas save Išminčius, rūpestingai iškvotė iš jų tos jiems pasirodžiusios žvaigždės metą [8] ir, siųsdamas juos į Betliejų, tarė: Eikite ir rūpestingai klauskitės apie vaikelį; o radę, duokite žinią man, kad ir aš nuėjęs pagarbinčiau jį.

[9] Jie, išklausę karalių, iškeliavo. Ir štai žvaigždė, kurią buvo matę rytuose, ėjo pirm jų, iki atėjus sustojo viršuje vietos, kur buvo vaikelis. [10] Pamatę žvaigždę, jie džiaugėsi labai dideliu džiaugsmu. [11] Įėję į namus, jie rado vaikelį su jo motina Marija ir parpuolę pagarbino jį. Paskui jie atidengė savo turtus ir davė jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros. [12] Gavę gi sapne perspėjimą nebeeiti atgal pas Erodą, jie kitu keliu sugrįžo į savo šalį.

---

yra pirmas nežydas, buvęs žydų karaliumi. — Išminčiai: jie rytų šalyse tyrinėdavo žvaigždes, todėl atsiradusi nauja žvaigždė tuojau buvo jų pastebėta. Dievo malonės apšvietei, jie suprato, kad ji ženklas laukiamojo pasaulio Atpirkėjo gimimo. — [3] Erodas nusigando: jis bijojo, kad gimęs naujas karalius neatimtų iš jo sosto: — [5] Pranašo: Mikėjo 5, 2. — [7] Žvaigždės metą. Erodas norėjo iš žvaigždės atsiradimo laiko atspėti, kada gimė kūdikis, kad lengviau jį rastų ir nužudytų. — [10] Jie džiaugėsi... Palaimintas, kieno vadovas yra Dievas! nors eitų sunkiausiu keliu, tačiau jis galės džiaugtis, pasiekęs savo kelio galą! — [11] Dovanų: aukso, kaip karaliui, smilkalų, kaip Dievui, miros, kaip mariam žmogui.

[13] Jiems išvykus, štai, Viešpaties angelas pasirodė Juozapui sapne ir tarė: Kelkis, imk vaikelį ir jo motiną, bėgk į Egiptą ir būk tenai, kol tau pasakysiu; nes Erodas jieškos vaikelio nužudyti. [14] Jisai atsikėlęs pasiėmė vaikelį ir jo motiną, nakčia iškeliavo į Egiptą [15] ir buvo tenai iki Erodas mirė, kad įvyktų, kas Viešpaties pasakyta per Pranašą šiais žodžiais: I š E g i p t o a š p a š a u k s i u s a v o s ū n ų. 4 I

[16] Tuomet Erodas, matydamas, kad jis Išminčių apviltas, labai įpyko ir nusiuntęs iššudė visus buvusius Betliejuje ir visose jo apylinkėse vaikus, dvejų metų ir jaunesnius, žiūrėdamas laiko, kurį jis buvo iškvotęs iš Išminčių. [17] Tuomet įvyko, kas pasakyta šiais pranašo Jeremijo žodžiais: [18] G i r d ė t a b a l s a s R a m o j e, d a u g v e r k s m o i r k l y k s m o; t a i R a k e l ė, v e r k i a n t i s a v o s ū n ų, i r j i n e n o r i n u s i r a m i n t i, n e s j ų n e b ė r a.

[19] Erodui mirus, štai, Viešpaties angelas pasirodė sapne Juozapui Egipte [20] ir tarė: Kelkis, imk vaikelį ir jo motiną ir eik į Izraėlio žemę; nes mirė, kurie jieškojo vaikelio gyvybės. [21] Jis, atsikėlęs, pasiėmė vaikelį ir jo motiną ir atėjo į Izraėlio žemę. [22] Bet išgirdęs, kad Judiejoje karaliauja Arkelajus savo tėvo Erodo vietoje, bijojo tenai eiti ir, perspėtas sapne, pasitraukė į Galiliejos šalį. [23] O atėjęs jis gyveno mieste, kurs vadinamas Nazaretas, kad įvyktų, kas pranašų pasakyta: Jį vadins Nazarėnu.

---

[15] I k i E r o d a s m i r ė. Šv. šeimyna pasiliko Egipte gal nelabai ilgai, nes Erodas mirė gana greitai (antrais metais po Kristaus gimimo). — P e r P r a n a š ą : Oz 11, 1.

[18] R a m o j e. Taip vadinosi nedidelis miestelis 6000 žingsnių į šiaurę nuo Jeruzalės. — R a k e l ė . . . patrijarko Jokūbo žmona, Egiptiečio Juozapo motina, todėl nemažos Izraėlio dalies prosenelė. — [22] Į G a l i l i e j o s š a l į. Erodui mirus, Palestina buvo padalinta tarp jo sūnų: Arkelajui teko Judieja, Galilieja buvo atiduota Erodui Antipui. — [23] P r a n a š ų : Iz 11, 1 ir kitų.

3. Jonas Krikštytojas skelbia atgailą

5 I 3. [1] Anomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, sakė pamokslus Judiejos tyruose [2] ir kalbėjo: Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti. [3] Nes jis yra tasai, kurs paskelbtas šiais pranašo Izaijo žodžiais: Tyruose šaukiančiojo balsas: taisykite Viešpaties kelią; darykite jo takus tiesius.

[4] Pats gi Jonas vilkėjo apdaru iš kupranugario plaukų ir buvo susijuosęs savo strėnas šikšniniu diržu, o jo valgis buvo skėriai ir miškinis medus.

[5] Tuomet pas jį ėjo Jeruzalė, visa Judieja ir visa Pajordanės šalis. [6] Jie buvo jo krikštijami Jordane, išpažindami savo nuodėmes.

[7] Bet, pamatęs daugelį parisiejų ir sadukiejų, atėjusių į jo krikštą, jis jiems tarė: Angių veisle, kas jus pamokė bėgti nuo ateisiančios rūstybės? [8] Duokite tat vertingų atgailos vaisių. [9] Ir nesisakykite sau vieni: Tėvą turime Abraomą. Nes aš sakau jums, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų. [10] Nes kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Taigi, kiekvienas medis, kurs

---

3. [1] Anomis dienomis: kaip Jėzus dar tebegyveno Nazarete. 15 Romos ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais. Žr. Lk 3, 1. — [2] Arti: nes arti jau Kristus, kurs kančia ir mirtimi atidarys nusidėjimo uždarytus dangaus karalystės vartus. — [3] Izaijo. Žr. Iz 40, 3. [5] Jeruzalė...: Jeruzalės, Judiejos ir Pajordanės gyventojai. — [7] Parisiejų... Parisiejai — žydų sekta (skyrius) — skyrėsi nuo kitų didesniu, nors tiktai viršuju uolumu ir sergėjimu ne tik Mozės įstatymo, bet taip pat daugybės smulkių įsakymų, paimtų iš padavimo. Sadukiejai, kita sekta, laikėsi tiktai Mozės įstatymo; netikėjo tačiau į angelų buvimą, nė į prisikėlimą iš numirusiųjų. — Ateisiančios rūstybės: kuri pasireikš teismo dieną. — [8] Atgailos vaisių: gerų darbų, kurie yra ženklas tikros atgailos ir grįžimo į Dievą. — [9] Nesisakykite...: nes negana būti Abraomo sūnumi tik kūnu, reikia dar turėti tikėjimas ir geri jo darbai, tai yra, būti ir dvasia Abraomo sūnumi. — [10] Nes kirvis...: arti jau laikas atstūmimo tų, kurie nedaro

neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir įmestas į ugnį. [11] Aš, tiesa, krikštiju jus vandenimi atgailai; bet kurs turi po manės ateiti, yra galingesnis už mane; jo kurpių aš neesu vertas nešti; jis krikštys jus šventąja Dvasia ir ugnimi. [12] Jo vėtyklė jo rankoje; jis išvalys savo klojimą; ir surinks kviečius į savo kluoną, o pelus sudegins neužgesoma ugnimi.

4. Kristaus krikštas

[13] Tuomet Jėzus atėjo iš Galiliejos į Jordaną 6
pas Joną, kad būtų jo pakrikštytas. [14] Bet Jonas I
neleido jo, sakydamas: Aš turiu būti tavo pakrikštytas, o tu ateini pas mane? [15] Jėzus gi atsakė ir jam tarė: Leisk dabar, nes taip mums pridera įvykdyti visą teisybę. Tuomet jis jam leido. [16] Pakrikštytas Jėzus tuojau išėjo iš vandens. Ir štai, atsivėrė jam dangus, ir jis matė Dievo Dvasią, nužengiančią, kaip karvelį, ir nusileidžiančią ant savęs. [17] Ir štai, balsas iš dangaus sakė: Tas yra m a n o m y l i m a s i s S ū n u s, k u r į a š s a u p a m ė g a u.

---

gerų darbų. — [11] B e t k u r s: Kristus. — K r i k š t y s . . . : suteikdamas jums šv. Dvasios malonių, kurios uždegs jūsų širdyse tikėjimo ir Dievo meilės liepsną. — [12] J o v ė t y k l ė. Vėtyklė čia reiškia valdžią teisti gyvus ir mirusius. Kaip vėtant atsiskiria kviečiai nuo pelų, taip teismo dieną bus atskirti gerieji nuo nedorųjų. Gerieji gaus dangų, nedorieji — pragarą su negęstančia ugnimi. [13] K a d b ū t ų . . . Kristus norėjo būti pakrikštytas, kad gautų šv. Jono liudijimą ir to liudijimo patvirtinimą iš dangaus. — [15] M u m s: man ir tau. — V i s ą t e i s y b ę, t. y., visa, ko Dievas iš mūsų reikalauja. — L e i d o, t. y., pakrikštijo. — [16] K a i p k a r v e l į: karvelio pavidalu. — [17] B a l s a s . . . Čia apsireiškė visa švenč. Trejybė: buvo girdėtas Dievo T ė v o balsas; Dievo S ū n u s priėmė krikštą; šv. D v a s i a nužengė ant jo karvelio pavidalu.

5. Kristaus gundymas

7 I **4.** [1] Tuomet Jėzus buvo Dvasios nuvestas į tyrus, kad būtų velnio gundomas. [2] Išpasninkavęs keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų, jis buvo alkanas. [3] Tuomet gundytojas prisiartinęs jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, sakyk, kad iš šitų akmenų pasidarytų duonos. [4] Jis atsakydamas tarė: Parašyta: Žmogus yra gyvas ne viena duona, bet kiekvienu žodžiu, kurs išeina iš Dievo burnos.

[5] Tuomet velnias paėmė jį į šventąjį miestą, pastatė jį ant šventyklos viršaus [6] ir jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn; nes parašyta: Jis savo angelams paliepė apie tave, ir jie neš tave ant rankų, kad kartais neužsigautumei sau kojos į akmenį. [7] Jėzus jam tarė: Taip pat parašyta: Negundysi Viešpaties, savo Dievo. [8] Velnias vėl paėmė jį į labai augštą kalną, parodė jam visas pasaulio karalystes ir jų garbingumą ir jam tarė: [9] Aš visa tai tau duosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane. [10] Tuomet Jėzus jam tarė: Eik šalin, šetone! nes parašyta: Viešpatį, savo Dievą, tegarbinsi ir jam vienam tetarnausi. [11] Po to velnias paliko jį; štai, prisiartino angelai ir tarnavo jam.

---

4. [1] Dvasios: šventosios Dvasios. — [2] Buvo alkanas. Iš to aiškiai pasirodo, kad Išganytojas, būdamas Dievas, buvo tikrai ir žmogus. — [3] Gundytojas: piktoji dvasia. — [4] Parašyta: 5 Moz 8, 3. — Nevien duona... Dievas gali palaikyti žmogaus gyvybę ne tiktai žemišku penu, bet ir kokiuo tik nori kitu būdu. — [5] Miestą: Jeruzalę. — [6] Parašyta: Ps 90, 11. — [7] Taip pat parašyta: 5 Moz 6, 16. Kas be priežasties reikalauja iš Dievo stebuklų, tas jį gundo, nes lyg kad reikalauja vis naujų įrodymų Dievo visagalybės. — [10] Nes parašyta... Plg. 5 Moz 6, 13.

II. Jėzus Kristus žadėtasis Mesijas ir Mesijo karalystės įsteigėjas

1. Išganytojo pamokslų pradžia

[12] Jėzus, išgirdęs, kad Jonas išduotas, pasitraukė į Galilieją [13] ir, palikęs Nazareto miestą, atėjo ir gyveno Kaparnaume, pajūryje, Zabulono ir Neptalio ribose, [14] kad įvyktų, kas pasakyta pranašo Izaijo: [15] Zabulono žemė ir Neptalio žemė, jūros pakelė, Užjordanė, pagonių Galilieja, tauta, sėdinti tamsybėje, matė didelę šviesą, ir sėdintiems mirties šešėlio šalyje užtekėjo šviesa. [17] Nuo to laiko Jėzus pradėjo mokyti ir sakyti: Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti. 8 I

[18] Eidamas išilgai Galiliejos jūros, Jėzus pamatė du broliu, Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolį Andriejų, leidžiančius tinklus į jūrą (nes juodu buvo žvejai), [19] ir tarė jiedviem: Eikite paskui mane; aš padarysiu, kad judu būtumėte žvejai žmonių. [20] Juodu, tuojau palikę tinklus, sekė jį. [21] Eidamas iš čia toliau, jis pamatė kitu du broliu, Zebediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną laive draug su jųdviejų tėvu Zebediejum, betaisančius

---

[12] Išduotas: Erodui ir įmestas į kalėjimą. — [14] Izaijo. Žr. Iz 9, 1. 2. — [15] Jūros pakelė: šalis prie kelio, kuriuo einama jūros link. Neptalio kraštas vadinamas jūros pakelė, nes per jį ėjo kelias iš Sirijos į vakarus prie Tarpžemio jūros. — Užjordanė: Periejos kraštas anapus Jordano, kuriame Jėzus ne vieną kartą sakė pamokslus. — Pagonių Galilieja, t. y., pagonių apskritis, šiaurinė Palestinos dalis arčiau prie Sirijos ir Penikijos.

[18] Vadinamą Petru: kurs paskiau gavo vardą Petras. — [19] Būtumėte žvejai... Išganytojas čia prisitaiko kalboje prie šaukiamųjų amato: jie turėjo būti apaštalai, gelbėti sielas nuo žuvimo ir vesti jas į dangų.

savo tinklus, ir pašaukė juodu. [22] Juodu gi, tuojau palikę tinklus ir tėvą, sekė jį.

[23] Jėzus vaikščiojo po visą Galiliejį, mokydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės Evangeliją ir gydydamas visokią ligą ir visokią negalią tautoje. [24] Gandas apie jį pasklido visoje Sirijoje; ir jie nešė pas jį visus sergančius, visokių ligų ir kentėjimų suimtus, velnių apsėstus, mėnesienos liga sergančius ir stabo ištiktus; o jis juos gydė. [25] Jį sekė daug minių iš Galiliejos, iš Dekapolės, iš Jeruzalės, iš Judiejos ir iš Užjordanės.

2. Kristaus pamokslas nuo kalno

9 5. [1] Jėzus, matydamas minias, užėjo į kalną, ir,
I kai jis atsisėdo, prie jo prisiartino jo mokytiniai.
[2] Atvėręs savo burną, jis mokė juos, sakydamas:

[3] Palaiminti beturčiai dvasioje, nes jų dangaus karalystė. [4] Palaiminti romieji, nes jie paveldės žemę. [5] Palaiminti, kurie liūdi, nes jie bus paguosti. [6] Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, nes jie bus pasotinti. [7] Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo. [8] Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą. [9] Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo

---

[23] Karalystės Evangeliją: gerą naujieną apie Dievo karalystę. — [24] Mėnesienos liga: puolamąja liga, epilepsimi. — [25] Dekapolės. Tai buvo dešimties miestų sąjunga, daugiausia anapus Jordano.

5. [2] Juos: apaštalus ir susirinkusią minią. — [3] Beturčiai dvasioje: kurie išsižadėjo žemės turtų dėl Dievo meilės ar neturi į juos prisirišimo. — [4] Romieji. Romūs yra kantrieji ir nuolankieji. — Žemę: gyvųjų žemę, t. y., dangaus karalystę, kurios netobulas vaizdas buvo žadėtoji Palestinos žemė. — [5] Kurie liūdi. Kalbama apie šventą liūdesį dėl viso pikta pasaulyje. — [6] Teisybės: tobulo Dievo valios vykdymo. — [8] Nesuteptos širdies: kurių širdis nesutepta nusidėjimu.

vaikais. [10] Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė. [11] Palaiminti, kai jums piktžodžiauja ir persekioja jus ir meluodami sako visa pikta prieš jus dėl manęs. [12] Džiaugkitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje. Nes taip persekiojo pranašus, kurie buvo pirm jūsų.

[13] Jūs žemės druska: jei druska išdvoks, kuo ji bus sūdoma? Ji daugiau niekam nebetinka, kaip tik išmesti laukan ir žmonėms mindžioti. [14] Jūs pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas kalne. [15] Taip pat nedegama žiburio ir nededama jo po saiku, bet į žibintuvą, kad šviestų visiems, kurie yra namuose. [16] Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kurs yra danguje. 10 I

[17] Nemanykite, būk aš atėjęs Įstatymo ar Pranašų panaikinti; ne panaikinti aš atėjau, bet įvykdyti. [18] Nes iš tikrųjų, aš sakau jums, kolei dangus ir žemė nepraeis, nei viena jota ir nei vienas bruoželis neišnyks iš Įstatymo, iki visa įvyks. [19] Taigi, kas panaikintų vieną šitų mažiausių paliepimų ir taip mokytų žmones, bus vadinamas mažiausias dangaus karalystėje; o kas jį laikys ir mokys, tas bus vadinamas didis dangaus karalystėje. [20] Nes aš sakau jums, jei jūsų teisybė nebus pilnesnė, kaip Rašto žinovų ir parisiejų, jūs neįeisite į dangaus karalystę.

---

[11] Dėl manęs: dėl to, kad jūs mano mokytiniai, kad jūs mane mylite. — [13] Druska. Druska sulaiko valgius nuo gedimo. Todėl Kristaus apaštalai ir mokytiniai, kaip druska, turi sulaikyti žemę, t. y., žemės gyventojus nuo dvasios puvimo. — [15] Kad šviestų... Taip primenama apaštalams, kad jie šviestų žmonėms mokslu ir pavyzdžiu. — [18] Nepraeis: nežus. — Jota: mažiausia žydų abėcėlės raidė. — [19] Mažiausias: teismo dieną bus labai pažemintas ir tarp mažiausiųjų paskaitytas.

21 Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neužmuši; o kas užmuštų, bus smerktinas teisme. 22 Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs pyksta ant savo brolio, bus smerktinas teisme. Kas gi sakytų savo broliui: Raka, bus smerktinas taryboje. O kas sakytų: Beproti! bus smerktinas į pragaro ugnį. 23 Todėl, jei tu atiduodi savo dovaną prie altoriaus ir tenai atsimeni, kad tavo brolis turi šį tą prieš tave, 24 palik savo dovaną tenai, ties altoriumi, eik pirma susiderinti su savo broliu, o paskui atėjęs atiduosi savo dovaną. 25 Greitai susitaikink su savo priešu, kol dar tebeesi draug su juo kelyje, kad kartais tavo priešas nepaduotų tavęs teisėjui, teisėjas nepaduotų tavęs budeliui, ir kad nebūtumei įmestas į kalėjimą. 26 Iš tiesų, aš sakau tau, tu neišeisi iš ten, kolei neatiduosi paskutinio skatiko.

11 1 27 Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Nesvetmoteriausi. 28 Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs žiūri į moteriškę jos geisti, jau su ja svetmoteriavo savo širdyje. 29 Jei tavo dešinė akis tave piktina, išlupk ją ir mesk šalin nuo savęs; nes tau geriau, kad vienas tavo sąnaris žūtų, kaip kad visas tavo kūnas būtų įmestas į pragarą. 30 Ir jei tavo dešinė ranka tave piktina, nukirsk ją ir mesk šalin nuo savęs, nes tau geriau, kad vienas tavo sąnaris žūtų, kaip kad visas tavo kūnas eitų į pragarą.

31 Taip pat pasakyta: Kas paleidžia savo moterį, teduodie jai atsiskyrimo

---

21 Girdėjote: skaitant sinagogoje. Plg. 2 Moz 20, 13. — Teisme: vietiniame teisme, koks buvo kiekviename Palestinos mieste. Plg. 5 Moz 16, 18. — 22 Taryboje: vyriausioje teismo vietoje Jeruzalėje, kuriai buvo paliktos svarbiausios bylos. — 25 Kelyje: šiame gyvenime. 27 Pasakyta: 2 Moz 20, 14. — 29 Piktina: veda tave į nuodėmę. — Išlupk. Verčiau reiktų sau akis išsilupti, nekaip nusidėti Dievui. — 31 Pasakyta:

raštą. [32] Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs paleidžia savo moterį, išskyrus svetmoterystės priežastį, daro, kad ji svetmoteriauja, ir kas paleistąją veda, svetmoteriauja.

[33] Dar girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neprisieksi neteisingai, bet atitesėsi Viešpačiui, ką esi prisiekęs. [34] Aš gi jums sakau, kad visai neprisiektumėte nei dangumi, nes tai Dievo sostas, [35] nei žeme, nes tai jo pakojis, nei Jeruzale, nes tai didžio karaliaus miestas. [36] Neprisieksi taip pat savo galva, nes negali padaryti nė vieno plauko, kad būtų baltas ar juodas. [37] Bet jūsų šneka tebūnie: Taip, taip; ne, ne; o kas viršaus to, tai eina iš pikta.

[38] Jūs girdėjote, kad buvo pasakyta: Akį už akį ir dantį už dantį. [39] Aš gi jums sakau: Nesipriešinkite piktam; bet jei kas ištiko tave per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą. [40] Ir jei kas nori su tavim bylinėtis teisme ir atimti tavo jupą, palik jam ir apsiaustą. [41] Ir kas tave verčia atlikti baudžiavos tūkstantį žingsnių, eik su juo ir kitu du. [42] Kas tave prašo, duok jam, ir nuo norinčio iš tavęs pasiskolinti nenusigręžk. 12 I

---

5 Moz 24, 1. — Atsiskyrimo raštą: kaip ženklą, kad ne ji pati pametė savo vyrą ir kad galėtų tekėti už kito. — [32] Kiekvienas... Kristus moterystės ryšį padarė nesutraukomą. Todėl Naujajame Įstatyme vyrui draudžiama pamesti savo žmoną ir vesti kitą, nė moteris, vyro pamesta, negali tekėti už kito. Gali tačiau vedusieji dėl labai svarbių priežasčių, pav., dėl svetmoterystės, persiskirti ir gyventi atskirai.

[34] Visai neprisiektumėte. Išganytojas nedraudžia šitais žodžiais visai prisiekti, tik gina priesaikas be reikalo. Žydai gindavo tik neteisias priesaikas; todėl sutvėrimais jie nelaikė nusidėjimu. — [37] Iš pikta: kilsta iš negero įpratimo ir linkimo meluoti.

[39] Nesipriešinkite piktam... Augščiausias tobulumo laipsnis yra nesipriešinti piktadariams. Kristus trokšta, kad taip elgtųsi jo mokytiniai, bet būtinai nereikalauja.

43 Jūs girdėjote, kad buvo sakyta: Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. 44 Aš gi jums sakau: Mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus, 45 kad būtumėte vaikai jūsų Tėvo, esančio danguje, kurs leidžia savo saulei tekėti ant gerųjų ir piktųjų ir lydina ant teisiųjų ir neteisiųjų. 46 Nes jei jūs mylite tuos, kurie jus myli, kokį turėsite užmokestį? Argi ir muitininkai tai nedaro? 47 Ir jei jūs sveikinate tik savo brolius, ką jūs viršaus darote? Argi ir pagonys tai nedaro?

48 Būkite tat tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas tobulas.

31 I 6. 1 Žiūrėkite, kad savo teisybės nedarytumėte žmonių akivaizdoje, idant jų būtumėte matomi; kitaip jūs neturėsite užmokesčio pas savo Tėvą, kurs yra danguje.

2 Taigi, duodamas išmaldos, netrimituok ties savim trimitu, kaip kad veidmainiai daro sinagogose ir gatvėse, kad būtų žmonių gerbiami. Iš tikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokestį. 3 Tau gi duodant išmaldą, tegul tavo kairioji nežino, ką tavo dešinioji daro, 4 kad tavo išmalda būtų slaptoje, ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins.

---

45 Kad būtumėte vaikai...: kad būtumėte panašūs kaip sūnūs į dangiškąjį Tėvą. — 46 Muitininkai. Taip buvo vadinami žmonės, romėnų pastatyti muitui rinkti. Žydai jų labai nekentė; ir nors tie muitininkai buvo dažnai imami iš pačių žydų tarpo, tačiau buvo laikomi didžiausiais nusidėjėliais ir lygiais pagonims. — 47 Argi ir pagonys...: Kristaus mokytiniai turi daugiau ir geriau daryti už muitininkus ir pagonis; jie turi sekti ne muitininkų ir pagonių pavyzdį, bet patiės Dievo.

6. 2 Netrimituok...: nesigirk savo gerais darbais. — Veidmainiai. Veidmainys tas, kurs nori pasirodyti geresnis, neg yra ir neg rūpinasi būti. — Savo užmokestį: užmokestį ne Dievo, bet savo, t. y., tokį, kokio jieškojo. — 4 Mato slaptoje: kurs

[5] Ir kad meldžiatės, nebūkite kaip veidmainiai, kurie mėgsta melstis, stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad būtų žmonių matomi. Iš tikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokestį. [6] Tu gi, kada meldies, eik į savo kambarį ir, užsidaręs duris, melsk savo Tėvą slapčia; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins. [7] Melsdamies, daug nekalbėkite, kaip pagonys; nes jie tariasi būsią išklausyti, jei daug kalba. [8] Taigi, nebūkite į juos panašūs, nes jūsų Tėvas žino, ko jums reikia, pirma, nekaip jį prašote.

[9] Taigi, jūs melsitės taip: Mūsų Tėve, kurs esi danguje; tebūnie šventas tavo vardas. [10] Teateinie tavo karalystė. Tebūnie tavo valia kaip danguje, taip ir žemėj. [11] Duok mums šiandien mūsų antesybinės duonos. [12] Ir atleisk mums mūsų skolas, kaip ir mes atleidžiame savo skolininkams. [13] Ir nevesk mūsų į pagundą, bet gelbėk mus nuo pikta. Amen. [14] Nes jei jūs atleisite žmonėms jų kaltes, ir jūsų dangiškasis Tėvas jums atleis jūsų nuodėmes. [15] Jeigu gi jūs neatleisite žmonėms, nė jūsų Tėvas neatleis jums jūsų nuodėmių.

[16] Pasninkaudami nebūkite paniurę, kaip veidmainiai: nes jie perkreipia savo veidus, kad pasirodytų žmonėms pasninkaują. Iš tikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokestį. [17] Tu gi, kai pasninkauji, pasitepk sau galvą ir nusiprausk savo veidą, [18] kad ne žmonėms rodytumeis pasnin-

---

mato labiausiai paslėptus dalykus. — [6] Užsidaręs. Išganytojas šitais žodžiais negina viešai melstis; jis liepia visuomet turėti gerą intenciją garbinti Dievą.

[7] Daug nekalbėkite... Ne ilgos maldos čia draudžiamos, bet maldos, kalbamos tiktai lūpomis, be širdies pakėlimo į Dievą. — [13] Ir nevesk...: duok mums malonės, reikalingos pagundoms nugalėti. — [16] Jie perkreipia... kad iš veido būtų galima pažinti juos pasninkaujant. — [17] Pasitepk... Patepti galvą aliejumi, nusiprausti veidą buvo žydams linksmybės ženklas.

kaująs, bet savo Tėvui, kurs yra slaptoje; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, atsilygins tau.

14 I [19] Nekraukite sau turtų žemėje, kur rūdys ir kandys gadina ir kur vagys iškasa ir vagia, [20] bet kraukite sau turtus danguje, kur nei rūdys, nei kandys negadina ir kur vagys neiškasa ir nepavagia. [21] Nes kur tavo turtas, ten ir tavo širdis. [22] Tavo kūno žiburys, tai tavo akis. Jei tavo akis nepagedusi, visas tavo kūnas bus šviesus; [23] bet jei tavo akis netikusi, visas tavo kūnas bus tamsus. Taigi, jei tavyje esanti šviesa yra tamsybė, kaipgi didelė bus ta tamsybė!

[24] Nė vienas negal tarnauti dviem valdovam: nes arba jis vieno nekęs ir mylės kitą, arba vieno laikysis ir niekins kitą. Negalite tarnauti Dievui ir Mamonai.

[25] Todėl aš sakau jums: Nebūkite bailiai susirūpinę savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite. Argi gyvybė ne svarbesnė už valgį ir kūnas už drabužį? [26] Žvilgterėkite į dangaus sparnuočius: jie nesėja, nei pjauna, nei į kluonus nekrauna; o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Argi jūs ne daug daugiau verti kaip jie? [27] Kas gi jūsų gali savo rūpesčiu padidinti savo ūgį vienu mastu? [28] Ir kam jūs bailiai rūpinatės

---

[22] Tavo kūno žiburys... Kaip žiburys apšviečia ir parodo kelią tamsoje, taip akys parodo kūnui visus dalykus, todėl ir vadinamos kūno žiburiu. Jei akys tikros, skaisčios ir sveikos, jos parodo kūnui visus dalykus tokiuos, kokie jie yra; todėl duoda visam kūnui tikros šviesos. (Akys čia reiškia širdį). — [23] Tavyje esanti šviesa: kuri tau duota, kad tau šviestų. Širdis, kurioje aptemo tikėjimo ir malonės šviesa, nieko nepadarys dėl Dievo.

[24] Dviem valdovam: teisybei ir melui, dorybei ir nuodėmei. — Mamonai: turtams. — [25] Argi gyvybė... Dievas davė didesnės vertės dalyką, gyvybę, gali duoti ir tai, kas nedaug teverta, drabužių. — [27] Kas gi jūsų... Jei žmogus, nors labiausiai rūpintųsi, negali padidinti savo ūgio, nes tai nuo Dievo pri-

drabužiu? Įsižiūrėkite į laukines lelijas, kaip jos auga; jos nesidarbuoja ir neverpia; [29] tačiau aš sakau jums, kad ir Saliamonas visoje savo garbėje nebuvo taip apsivilkęs, kaip kiekviena iš jų. [30] Taigi, jei Dievas taip apvelka laukinę žolę, kuri šiandien yra, o rytoj metama į krosnį, kaipgi labiau jus, žmones, menko tikėjimo. [31] Nebūkite tat bailiai susirūpinę ir nesakykite: Ką valgysime, ar ką gersime, ar kuo apsidengsime? [32] Nes visų tų dalykų labai jieško pagonys. Juk jūsų Tėvas žino, kad visa to jums reikia. [33] Taigi, jieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta. [34] Taigi, nebūkite bailiai susirūpinę rytojumi, nes rytdiena pati savimi rūpinsis. Kiekvienai dienai gana jos vargo.

7. [1] Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami. [2] Nes kokiuo teismu teisiate, tokiuo ir jūs būsite teisiami; ir kokiuo saiku seikėjate, tokiuo bus ir jums atseikėta. [3] Kam gi tu matai savo brolio akyje krislą ir nematai rąsto savo akyje? [4] Arba kaipgi tu sakai savo broliui: Leisk, aš išmesiu iš tavo akies krislą, ir štai tavo akyje yra rąstas? [5] Veidmainy, pirma išmesk rąstą iš savo akies, o paskui tu matysi, kaip išmesti krislą iš tavo brolio akies. [6] Neduokite to, kas šventa, šunims ir nemeskite savo perlų ties kiaulėmis, kad kartais jų nesumindžiotų savo kojomis ir apsigręžusios jūsų nesudraskytų. 15 I

---

klauso, tai nėra ko per daug rūpintis ir kitais kūnui reikiamais dalykais, nes jų suteiks Dievo Apvaizda. — 32 Jieško pagonys: perdaug rūpestingai jieško, netikėdami Dievo Apvaizdai.

7. 1 Neteiskite: be reikalo ir be pagrindo. — 2 Nes kokiuo... Jei jūs esate gailestingi teisėjai savo artimui, ir jums bus Dievas gailestingas teisėjas ir priešingai. — 3 Krislą: mažiausią savo artimo kaltę. — Rąsto: didžiausio savo nusidėjimo.

6 Kas šventa. Kas pašvęsta arba kas pašventina žmones, tai vadinama šventa, kaip va: sakramentai, Dievo

7 Prašykite, ir bus jums duota; jieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta. 8 Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna, ir kurs jieško, randa, ir beldžiančiam bus atidaryta. 9 Arba, ar yra jūsų tarpe žmogus, kurs, jei jo sūnus prašytų duonos, paduotų jam akmenį? 10 Arba, jei prašytų žuvies, argi paduotų jam žaltį? 11 Jei tat jūs, būdami pikti, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, kaipgi ne daug labiau jūsų Tėvas, kurs yra danguje, duos gėrybių tiems, kurie jį meldžia?

12 Taigi, visa, ko jūs norite, kad žmonės jums darytų, ir jūs jiems darykite. Nes tai Įstatymas ir Pranašai.

13 Įeikite pro angštus vartus, nes erdvi vartai ir platus kelias, kurs veda į prapultį, ir daug tų, kurie juo eina. 14 Kaipgi angšti vartai ir siauras kelias, kurs veda į gyvenimą, ir maža tų, kurie jį randa!

16 I 15 Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdaruose, o viduje yra plėšrieji vilkai. 16 Jūs pažinsite juos iš jų vaisių. Argi kas renka vynuoges nuo erškėčių ar figas nuo usnių? 17 Taip, kiekvienas geras medis duoda gerų vaisių, blogas medis duoda blogų vaisių. 18 Geras medis negali duoti blogų vaisių, nei blogas medis gerų vaisių. 19 Kiekvienas medis, kurs neduoda gerų vaisių, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. 20 Taigi, jūs pažinsite juos iš jų vaisių.

žodis ir t.t. — P e r l ų. Perlas reiškia čia gražumą ir didelę vertę; šunimis ir kiaulėmis pavadinti nedori žmonės, kurių kalbos panašios į šunų lojimą ir kurie, kaip kiaulės, pasinėrę nuodėmių dumbluose.

7 B u s j u m s d u o t a: jei jūsų prašymas sutiks su Dievo valia.

13 A n g š t u s v a r t u s. Angšti vartai, pro kuriuos reikia eiti į dangaus karalystę, yra Dievo įsakymai.

15 N e t i k r ų p r a n a š ų: kurie nėra Dievo siųsti ir platina klaidingą mokslą, nors iš karto rodosi nekalčiausi. — — 16 I š j ų v a i s i ų: iš jų darbų ir iš jų gyvenimo.

21 Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas įeis į dangaus karalystę. 22 Daugelis man sakys aną dieną: Viešpatie, Viešpatie! argi n e t a v o v a r d u m e s p r a n a š a v o m e, ar ne tavo vardu išvarinėjome velnius ir ar ne tavo vardu darėme daug stebuklų? 23 Tuomet aš jiems pareikšiu: Aš niekuomet jūsų nepažinau; a t s t o k i t e n u o m a n ę s, j ū s p i k t a d a r i a i!

24 Taigi, kiekvienas, kurs girdi šituos mano žodžius ir juos daro, bus panašus į išmintingą žmogų, pastačiusį savo namus ant uolos. 25 Lijo lietus, upės patvino, pūtė vėjai ir ištiko tuos namus; bet jie nesugriuvo, nes buvo pastatyti ant uolos.

26 Ir kiekvienas, kurs girdi šituos mano žodžius, bet jų nedaro, bus panašus į paiką žmogų, kurs pastatė savo namus ant smilčių. 27 Lijo lietus, upės patvino, pūtė vėjai ir ištiko tuos namus, ir jie sugriuvo, o jų griuvimas buvo didelis.

28 Ir atsitiko, kad, Jėzui pabaigus šituos žodžius, minios stebėjosi jo mokslu, 29 nes jis juos mokė, kaip tas, kurs turi galios, ir ne kaip jų Rašto žinovai ir parisiejai.

3. Jėzaus Kristaus stebuklai Galiliejoje

8. 1 Kai jis nužengė nuo kalno, jį sekė daug 17
minių. 2 Ir štai vienas raupsuotas priėjo, pagar- I

---

21 B e t k u r s d a r o . . . Negana tikėti, reikia dar daryti gerus darbus. — 22 A n ą d i e n ą : teismo dieną.
29 K u r s t u r i g a l i o s : Jėzus mokė savo vardu, darydamas tai, ką sakė, ir savo mokslą patvirtino stebuklais. Parisiejai tiktai taikydavo Įstatymo paliepimus atskiriems atsitikimams.

8. 2 R a u p s u o t a s : sergąs baisia limpama liga, raupsais (lot. lepra); susirgęs ja žmogus, dar gyvas tebebū-

bino jį ir tarė: Viešpatie, jei nori, tu gali padaryti mane nesuteptą. [3] Jėzus, ištiesęs ranką, palietė jį ir tarė: Noriu, būk nesuteptas. Ir tuojau jis pagijo iš savo raupsų. [4] Jėzus gi jam tarė: Žiūrėk, kad niekam nesakytumei, bet eik, p a s i r o d y k k u n i g u i ir atiduok dovaną, kurią yra įsakęs Mozė, jiems paliudyti.

[5] Kai jis įėjo į Kaparnaumą, prie jo prisiartino šimtininkas ir meldė jį, [6] sakydamas: Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir skaudžiai kankinasi. [7] Jėzus jam tarė: Aš ateisiu ir jį pagydysiu. [8] Bet šimtininkas atsakydamas kalbėjo: Viešpatie, aš nevertas, kad tu įeitumei po mano stogu, bet tark tiktai žodį, ir mano tarnas pasveiks. [9] Nes ir aš esu žmogus po valdžia pastatytas ir turiu po savim kareivių; aš sakau šitam: Eik, ir jis eina; kitam: Ateik, ir jis ateina, ir savo tarnui: Tai daryk, ir jis daro. [10] Girdėdamas tai, Jėzus stebėjosi ir ėjusiems paskui save tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, aš neradau taip didelio tikėjimo Izraelyje. [11] Taigi, aš sakau jums, daugelis iš rytų ir vakarų ateis ir sėsis prie stalo dangaus karalystėje su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu; [12] o karalystės vaikai bus išmesti laukan į

---

damas, pradeda pūti. — P a g a r b i n o j į: kaip Dievą, puldamas jam į kojas. — [3] P a l i e t ė j į. Čia pasirodė dieviška žmogiško Jėzaus kūno galybė. — [4] K a d n i e k a m n e s a k y t u m e i: prieš pasirodant kunigams, kurie turėjo priedermę (Kun 14, 2) ištirti ir liudyti pagijimą raupsuotojo, taip pat priimti iš jo įsakytą dovaną aukai.

[5] Š i m t i n i n k a s: šimto kareivių viršininkas. Jis buvo pagonis. — [10] A Š n e r a d a u... Nelygina čia Išganytojas šimtininko tikėjimo su išrinktųjų asmenų tikėjimu, tik apskritai su tikėjimu žydų iš viso. — [11] S ė s i s... Žydai nepriimdavo pagonių į savo draugystę ir niekuomet nesisėsdavo su jais prie vieno stalo. Kristus mokė, kad ir pagonys, priėmę jo mokslą, įgys teisę sėdėti dangaus karalystėje su patriarkais. — [12] K a r a l y s t ė s v a i k a i: žydai, kurie pirmi buvo pašaukti į dangaus karalystę. — Į t a m s y b e s: į pragarą.

tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo.
13 Šimtininkui gi Jėzus tarė: Eik, ir tebūnie tau, kaip įtikėjai. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo.
14 Po to Jėzus, atėjęs į Petro namus, pamatė jo uošvę, gulinčią ir drugio krečiamą. 15 Jis palietė jos ranką, ir drugys ją pametė; ji atsikėlė ir jiems tarnavo. 16 Atėjus gi vakarui, pas jį atgabenta daug velnių apsėstųjų, ir jis išvarė dvasias žodžiu ir pagydė visus ligonius, 17 kad įvyktų, kas pranašo Izaijo pasakyta šiais žodžiais: Jis ėmė ant savęs mūsų negalias ir nešė mūsų ligas.
18 Matydamas aplink save daug minių, Jėzus liepė irtis į anapus ežero. 19 Tuomet vienas Rašto žinovas priėjęs jam sakė: Mokytojau, aš seksiu tave, kur tik tu eisi. 20 Jėzus jam tarė: Lapės turi urvų ir dangaus paukščiai lizdų, o žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti. 21 Kitas jo mokytinis jam sakė: Viešpatie, leisk man pirma eiti ir palaidoti savo tėvą. 22 Bet Jėzus jam tarė: Sek mane ir palik mirusiesiems laidoti jų numirėlius.
23 Po to jis įžengė į laivelį, ir jo mokytiniai sekė jį. 24 Bet štai jūroje pakilo taip didelė audra, jog laivelis buvo bangų apipiltas; o jis miegojo. 25 Jo mokytiniai priėjo prie jo ir pažadino jį, sakydami: Viešpatie, gelbėk mus, žūname. 26 Jėzus jiems tarė: Kodėl esate bailūs jūs, žmonės menko

18 I

---

14 Petro namus: buvusius Betsajidos miestelyje, netoli nuo Kaparnaumo.
18 Ežero: Genezareto ežero, vadinamo taip pat jūra. — 20 Lapės. Kas nori Kristų sekti, turi visko išsižadėti, kaip pats Kristus. Tas gi Rašto žinovas jieškojo garbės ir turtų, todėl ir netiko būti Kristaus mokytiniu. — Žmogaus Sūnus, t. y., Mesijas, kurs, būdamas Dievas, tapo žmogumi, gimdamas iš Marijos. — 22 Palik... tegul kiti rūpinasi žemiškais dalykais, o tu pakelk savo širdį į dangiškuosius. Visko reikia išsižadėti, norint gerai tarnauti Dievui. Gailestingas darbas laidoti numirėlį mažesnės yra vertės Dievo akyse, kaip skelbti Evangeliją. — 26 Menko tikėjimo. Apaštalai tiki Jėzų

tikėjimo? Po to atsikėlęs jis sudraudė vėjus ir jūrą, ir pasidarė didelė tyla, [27] o žmonės stebėjosi ir sakė: Kas gi jis yra, kad vėjai ir jūra jo klauso?

[28] Jiems nuvykus anapus ežero, į Gerazėnų šalį, jam priešais atbėgo du velnių apsėstuoju, išėjusiu iš kapų ir taip labai pasiutusiu, jog niekas negalėjo praeiti anuo keliu. [29] Štai, juodu ėmė šaukti, sakydami: Kas tau darbo su mumis, Jėzau, Dievo Sūnau? Ar tu čia atėjai pirm laiko mūsų kankinti? [30] Netoli nuo jų ganėsi didelė kaimenė kiaulių. [31] Taigi, velniai meldė jį, sakydami: Jei išvarai mus iš čia, leisk mus į kiaulių kaimenę. [32] Jis jiems tarė: Eikite. Jie išėję įėjo į kiaules; ir štai visa kaimenė padurmu metėsi į jūrą ir žuvo vandenyje. [33] Piemenys gi pabėgo ir, atėję į miestą, visa papasakojo, taip pat ir tai, kas buvo atsitikę apsėstiesiems. [34] Ir štai visas miestas išėjo Jėzui priešais ir, pamatę jį, meldė išeiti iš jų ribų.

19 I 9. [1] Tuomet, įsėdęs į laivelį, jis persiyrė ir atvyko į savo miestą. [2] Štai atnešta pas jį stabo ištiktas žmogus, paguldytas patale. Jėzus, matydamas jų tikėjimą, tarė stabo ištiktajam: Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos. [3] Bet štai kai kurie Rašto žinovai kalbėjo sau vieni:

---

galint juos išgelbėti nuo žuvimo, bet tas tikėjimas menkas, nes jie žadina Kristų iš miego, manydami, kad jis miegodamas jais nesirūpina.

[28] I š k a p ų. Žydų kapinės paprastai būdavo gana toli už miesto. Laidodavo ne į žemę, o statydavo mažus namelius, kuriuose tilpdavo keli lavonai, arba iškaldavo uoloje didelį urvą. — [29] D i e v o S ū n a u. Piktosios dvasios išpažįsta Jėzų esant Dievo Sūnų; jos žino būsiančios labiau varginamos teismo dieną; kol ta diena neatėjo, jos nori dar varginti žmones ir nenori išeiti iš tų, kurie pateko į jų galią. — [32] E i k i t e. Kristus yra visų dalykų Viešpats, todėl galėjo padaryti su kiaulėmis, ką tik norėjo.

9. [1] P e r s i y r ė : atgal per Genezareto ežerą. — S a v o m i e s t ą : Kaparnaumą. — [2] J ų t i k ė j i m ą : tikėjimą

Tas piktžodžiauja. [4] Jėzus, matydamas jų mintis, tarė: Kam jūs manote pikta savo širdyje? [5] Kas pigiau sakyti: Tavo nuodėmės tau atleistos, ar sakyti: Kelkis ir vaikščiok? [6] Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje galios atleisti nuodėmes, — tuomet jis tarė stabo ištiktajam: Kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. [7] Tas atsikėlė ir nuėjo į savo namus. [8] Matydamos tai minios, bijojo ir garbino Dievą, kurs buvo davęs žmonėms tokios galios.

[9] Eidamas iš ten toliau, Jėzus pamatė sėdintį muitinėje žmogų, vardu Matą, ir jam tarė: Sek mane. Tas atsikėlė ir jį sekė. [10] Ir atsitiko, kad, Jėzui sėdint namuose už stalo, štai daug muitininkų ir nusidėjėlių atėjo ir sėdosi prie stalo draug su juo ir jo mokytiniais. [11] Tai matydami, parisiejai sakė jo mokytiniams: Kam jūsų mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais? [12] Išgirdęs tai, Jėzus tarė: Ne sveikiems reikia gydytojo, bet sergantiems. [13] Eikite ir mokykitės, ką tai reiškia: A š n o r i u p a s i g a i l ė j i m o, o n e a u k o s. Nes aš atėjau ne teisiųjų šaukti, bet nusidėjėlių. 20 I

[14] Tuomet priėjo prie jo Jono mokytiniai ir sakė: Kodėl mes ir parisiejai dažnai pasninkaujame, o tavo mokytiniai nepasninkauja? [15] Jėzus jiems tarė: Argi gali jaunikio prieteliai liūdėti, kolei su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kada jau-

---

tų, kurie atnešė, ir paties ligonio. — [4] J ų m i n t i s. Vien Dievas tegali matyti žmogaus mintis, todėl Išganytojas čia parodė, kad jis yra Dievas.

[9] M a t ą. Kitas jo vardas buvo Levis. — N a m u o s e: Mato namuose, Kaparnaume. — M u i t i n i n k ų i r n u s i d ė j ė l i ų. Muitininkų žydai nekentė dėl to, kad jie rinkdavo mokesčius romėnams. Nusidėjėliais vadino visius, kurie nesilaikydavo kokių nors jų apeigų ar papročių. — [13] A š n o r i u ... Plg. Oz 6, 6. — [14] J o n o m o k y t i n i a i: parisiejų prikalbėti ir pamokyti. — [15] J a u n i k i o: Kristaus. Jo prietaliai — čia apaštalai.

nikis bus nuo jų atimtas, ir tuomet jie pasninkaus. 16 Niekas nededa lopo iš naujo milo ant palaikio drabužio, nes jis atplėštų drabužio dalį, ir pasidarytų blogesnė skylė. 17 Nepilama taip pat jauno vyno į senas rauktines; šiaip rauktinės plyšta, ir vynas išteka, ir rauktinės genda; bet jaunas vynas pilamas į naujas rauktines, ir abudu išlieka.

21 I 18 Kai jis tai jiems kalbėjo, štai vienas vyresnysis priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet ateik, padėk ant jos savo ranką, ir ji bus gyva. 19 Atsikėlęs Jėzus sekė jį su savo mokytiniais. 20 Ir štai moteriškė, dvylika metų sirgusi kraujo plūdimu, priėjo iš paskos ir palietė jo drabužio siūlę, 21 nes ji pati sau viena sakė: Jei aš paliesiu tik jo drabužį, pagysiu. 22 Jėzus, atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: Pasitikėk, dukterie, tavo tikėjimas tave išgelbėjo. Ir tą pačią valandą moteriškė pasveiko. 23 Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir ūžiančią minią, Jėzus tarė: 24 Pasitraukite, nes mergaitė ne mirus, bet miega. Jie gi juokėsi iš jo. 25 Kaip minia buvo išvaryta, jis įėjo ir paėmė ją už rankos. Ir mergaitė atsikėlė. 26 Gandas apie tai pasklido po visą aną šalį.

Bus nuo jų atimtas: kai numirs ant kryžiaus. — Pasninkaus: bus nuliūdę. — 16 Lopo... Naujas lopas, prisiūtas prie palaikio drabužio, susitraukia ir greitai atplyšta, padarydamas didesnę skylę. — 17 Rauktines. Rauktine čia vadinama odinis maišas, arba, tikriau sakant, visas gyvulio (avies) kailis, į kurį buvo pilamas vynas. — Šitais palyginimais Išganytojas parodo, kad Sen. Įstatymas, duotas per Mozę, nepasiliks visiems laikams, o bus duotas Naujas, kurio nepriims parisiejai, nes jie — palaikis drabužis ir senos rauktinės. — 18 Vienas vyresnysis: vardu Jajiras. — 20 Priėjo iš paskos: nedrįsdama stačiai kreiptis į Išganytoją. — 23 Vamzdininkus ir...: kurie, žydų įpročiu, turėjo apraudoti numirėlį. — 24 Miega: Išganytojas sako, mergaitė mieganti, nes turėjo būti tuojau prikelta, kaip žmonės prikelia miegantį. — 26 Po visą aną šalį: visoje žydų žemėje.

[27] Jėzui iš ten einant toliau, jį sekė du aklu, 22
šaukdamu ir sakydamu: Pasigailėk mudviejų, Do- I
vîdo sūnau. [28] O kai jis parėjo namo, tuodu
akluoju prisiartino prie jo, ir Jėzus juodviem
tarė: Ar tikite, kad aš galiu tai judviem padaryti?
Juodu jam tarė: Taip, Viešpatie! [29] Tuomet jis pa-
lietė jųdviejų akis, sakydamas: Tebūnie judviem,
kaip tikite. [30] Ir jųdviejų akys atsivėrė. Jėzus
rimtai perspėjo juodu, sakydamas: Žiūrėkite, kad
niekas nežinotų. [31] Bet juodu išėję leido apie jį
gandą visoje anoje šalyje.

[32] Juodviem išėjus, štai atvesta pas jį žmogus
nebylys, velnio apsėstas. [33] Išvarius velnią, neby-
lys kalbėjo, o minios stebėjosi ir sakė: Niekuomet
nematyta tokių dalykų Izraėlyje. [34] Bet parisiejai
sakė: Jis išvaro velnius per velnių kunigaikštį.

4. Apaštalų uždavinys ir jiems duotieji pamokymai

[35] Jėzus ėjo per visus miestus ir kaimus, mok-
ydamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės
Evangeliją ir gydydamas visokias ligas ir visokias
negalias. [36] Matydamas gi minias, jis jų gailėjosi,
nes buvo nuvargintos ir gulėjo kaip avys,
neturinčios piemens. [37] Tuomet jis kalbė-

---

[27] Dovîdo sūnau. Tuo vardu aklieji vadina Mesiją, nes jis turėjo būti iš Dovîdo giminės. — [30] Kad niekas nežinotų. Jėzus gina skelbti stebuklą, nenorėdamas didinti parisiejų neapykantos.

[32] Velnio apsėstas. Piktoji dvasia buvo padariusi, kad tas žmogus negalėjo kalbėti. — [34] Per velnių kunigaikštį, t. y., galia ir vardu velnių vyriausiojo, Beelzebubo.

[35] Karalystės Evangeliją: gerą žinią apie dangaus karalystę. — [36] Buvo nuvargintos ir gulėjo: pamestos be jokios priežiūros. — [37] Pjūtis...: daug yra žmonių, trokštančių Kristaus mokslo, bet maža jo skelbėjų.

jo savo mokytiniams: Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. 38 Melskite tat pjūties Viešpatį siųsti darbininkų į savo pjūtį.

23 I **10.** 1 Sušaukęs dvylika savo mokytinių, jis davė jiems valdžios ant nešvarių dvasių, kad jas išvarytų ir gydytų visokią ligą ir visokią negalią. 2 Dvylikos gi apaštalų yra šitie vardai: Pirmasis Simonas, kurs vadinasi Petras, ir jo brolis Andriejus; 3 Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis Jonas; Pilypas ir Baltramiejus; Tomas ir muitininkas Matas; Alpiejaus sūnus Jokūbas ir Tadas; 4 Simonas Kananietis ir Judas Iskarijotas, kurs jį ir išdavė.

5 Šituos dvylika Jėzus išsiuntė, davęs jiems paliepimų ir sakydamas: Neikite į pagonių kelią ir nekeliaukite į samariečių miestus, 6 bet verčiau eikite pas prapuolusias Izraėlio namų avis. 7 Eidami skelbkite ir sakykite: Dangaus karalystė priartėjo. 8 Gydykite ligonius, prikelkite numirusius, apkuopkite raupsuotus, išvarykite velnius; jūs dovanai gavote, dovanai ir duokite. 9 Neturėkite nei aukso, nei sidabro, nei pinigų savo juostose, 10 nei delmono kelyje, nei dviejų jupų, nei kurpių, nei lazdos; nes darbininkas vertas savo valgio. 11 Į kurį nors miestą ar kaimą įėję, pasiklauskite, kas jame vertas, ir pasilikite tenai, kol išeisite. 12 Įeidami gi į namus, pasveikinkite juos, sakydami: Ramybė teesie šitiems namams. 13 Ir jei

---

10. 2 Apaštalų. Žodis „apaštalas" graikų kalboje reiškia pasiuntinį. — 5 Neikite... Išganytojas draudžia eiti pas pagonis ir užeiti pas samariečius, kurie maža tesiskyrė nuo pagonių, nes Evangelija visų pirma turėjo būti skelbiama žydams. — 9 Juostose. Seniau žmonės, būdami kelionėje, brangius daiktus ir pinigus laikydavo plačiose juostose. — 10 Delmono: pavyžiui susidėti kelionėje. — Nes darbininkas...: tie, kuriems skelbsite Evangeliją, turi jus išlaikyti. — 11 Vertas: kurs savo gerais darbais, gailestingumu nusipelnė, kad jam būtų teikiamas Evangelijos mokslas. — 13 Jūsų ramybė: visos malonės, kurių tiems namams linkėjote.

tie namai bus verti, jūsų ramybė ateis jiems, o jeigu nebus verti, jūsų ramybė sugrįš pas jus. [14] Jei kas nors jūsų nepriimtų ir neklausytų jūsų žodžių, išeidami laukan iš namų ar iš miesto, nukratykite dulkes nuo savo kojų. [15] Iš tikrųjų, sakau jums, lengviau bus teismo dieną sodomiečių ir gomoriečių šaliai, kaip tam miestui.

[16] Štai, aš siunčiu jus, kaip avis tarp vilkų. Būkite tat gudrūs, kaip žalčiai, ir neklastingi, kaip karveliai. [17] Bet saugokitės žmonių; nes jie paduos jus teisti susirinkimams ir plaks jus savo sinagogose. [18] Jūs būsite dėl manęs nuvesti pas valdovus ir pas karalius, jiems ir pagonims paliudyti. [19] Bet, kai jie jus išduos, jūs nesirūpinkite, kaip ir ką turite kalbėti, nes aną valandą bus jums duota, ką turite kalbėti. [20] Nes ne jūs esate, kurie kalbate, tik jūsų Tėvo Dvasia, kuri jumyse kalba. [21] Taigi, brolis išduos brolį mirti ir tėvas sūnų; vaikai sukils prieš gimdytojus ir juos nužudys. [22] Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo; bet kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas. [23] Kai jie persekios jus viename mieste, bėgkite į kitą. Iš tikrųjų, sakau jums, jūs nebūsite pabaigę Izraėlio miestų, kolei žmogaus Sūnus ateis. 24 I

[24] Mokytinis nėra augštesnis už mokytoją, nei tarnas už savo valdovą. [25] Gana mokytiniui būti, kaip jo mokytojas, ir tarnui, kaip jo valdovas. Jei jie šeimynos tėvą vadino Beelzebubu, tai juo labiau jo namiškius! [26] Taigi, nebijokite jų, nes nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, nei pas- 25 I

---

[16] Gudrūs. Apaštalai pasirodys gudrūs, jei išsisaugos pavojų, neduos priežasties apkalbinėjimams ir kiekviena tinkama proga skelbs Evangeliją. Bus neklastingi, jei saugosis visokios apgaulės ir noro keršyti savo priešams. — [17] Žmonių: piktų žmonių. — [21] Brolis išduos... Nes skirsis tikėjimu. — [22] Visų: nedorųjų. — [23] Nebūsite pabaigę: neapeisite.

[24] Mokytinis: kol jis tebėra mokytinis. — [25] Šei-

lėpta, kas nebus žinoma. [27] Ką aš jums sakau tamsoje, sakykite šviesoje, ir ką girdite į ausį, skelbkite ant stogų. [28] Nebijokite tų, kurie užmuša kūną, o sielos negali užmušti; verčiau bijokite to, kurs gali ir sielą ir kūną nugramsdinti į pragarą. [29] Argi ne du žvirbliu parduodama už skatiką? Tačiau nė vienas jų nekrinta žemėn be jūsų Tėvo. [30] Jūsų net galvos plaukai visi suskaityti. [31] Todėl nebijokite; jūs vertesni už daugelį žvirblių.

[32] Taigi, kas tik išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir aš išpažinsiu savo danguje esančiojo Tėvo akivaizdoje; [33] o kas manęs išsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš išsiginsiu savo danguje esančiojo Tėvo akivaizdoje.

26 I [34] Nemanykite, būk aš atėjęs ramybės atnešti žemėn; ne ramybės atnešti aš atėjau, bet kalavijo. [35] Nes aš atėjau sukelti žmogaus prieš jo tėvą, dukters prieš jos motiną ir marčios prieš jos uošvę, [36] ir žmogaus namiškiai bus jo neprieteliai. [37] Kas myli tėvą ar motiną labiau nekaip mane, tas manęs nevertas; ir kas myli sūnų ar dukterį labiau nekaip mane, tas manęs nevertas. [38] Kas neima savo kryžiaus ir manęs neseka, tas manęs nevertas. [39] Kas laimi savo gyvybę, praras ją, ir kas dėl manęs prapuldytų savo gyvybę, atras ją.

[40] Kas jus priima, mane priima, ir kas mane

---

mynos tėvą: Kristų. — [27] Tamsoje. Ką aš jums sakau tamsiame Palestinos krašte, jūs tai skelbkite visame pasaulyje. — [31] Jūs vertesni...: todėl juo labiau jumis rūpinasi dangiškasis Tėvas. — [32] Išpažinsiu: jį esant mano mokytinį.

[34] Neramybės... Apaštalai negali piktintis, matydami, kad dėl žmonių piktumo kils tarp jų nesutikimų, ir piktieji persekios geruosius. — [36] Namiškiai. Bus nesutikimų net šeimose, jei ne visi priims Jėzaus Kristaus mokslą. — [39] Kas laimi... Kas persekiojimo metu išgelbsti savo gyvybę, išsižadėdamas Kristaus, tas ją pražudo, nes užsitraukia sau amžiną mirtį pragare. —

priima, priima tą, kurs yra mane siuntęs. [41] Kas priima pranašą pranašo vardu, gaus pranašo užmokestį, ir kas priima teisųjį teisiojo vardu, gaus teisiojo užmokestį. [42] Ir kas bus davęs vienam šitų mažiausių atsigerti tik taurę šalto vandens mokytinio vardu, iš tikrųjų, sakau jums, nepraras savo užmokesčio.

5. Jono Krikštytojo liudijimas ir tautos atkaklumas

11. [1] Atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs įsakymus 27
dvylikai savo mokytinių, iš ten išėjo mokyti ir I
sakyti pamokslų jų miestuose.

[2] Jonas, kalėjime išgirdęs apie Kristaus darbus, atsiuntė du savo mokytiniu [3] ir jam sakydino: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? [4] Jėzus, atsakydamas, jiems tarė: Eikite ir papasakokite Jonui, ką esate girdėję ir matę. [5] Akliejі regi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji pagydomi, kurtiniai girdi, miruseji keliasi, beturčiams skelbiama Evangelija. [6] Ir palaimintas, kurs manimi nepasipiktins.

[7] Jiems nueinant, Jėzus ėmė kalbėti minioms apie Joną: Ko išėjote į tyrus pažiūrėti? ar vėjo linguojamos nendrės? [8] Bet ko gi išėjote pažiūrėti? ar švelniais drabužiais vilkinčio žmogaus? Štai, tie, kurie švelnius rūbus dėvi, yra karalių namuose. [9] Bet ko gi išėjote pažiūrėti? Ar pranašo?

---

[41] Pranašo vardu: todėl, kad jis pranašas. — [42] Mokytinio vardu: tiktai todėl, kad jis mano mokytinis.

11. [2] Kalėjime: į kurį buvo įmestas, Erodui paliepus. Žr. Lk 3, 19. 20. — [3] Kurs turi ateiti: Mesijas, kurio visi laukė, kurį pranašavo pranašai. — [6] Nepasipiktins: matydamas iš vienos pusės mano didelius darbus, o iš kitos — mano nusižeminimą, neturtą, kentėjimus.

[9] Daugiau... Jonas buvo pranašas, nes pranašavo

Taip, sakau jums, ir daugiau kaip pranašo. [10] Nes jis yra tas, apie kurį parašyta: Štai, aš siunčiu tavo akivaizdoje savo angelą, kurs ties tavim taisys tau kelią. [11] Iš tiesų, sakau jums, tarp gimusiųjų iš moterų nekilo didesnio už Joną Krikštytoją; bet mažiausias dangaus karalystėje yra už jį didesnis. [12] Nuo Jono gi Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė smarkiai skina sau kelią, ir smarkieji sau ją grobia. [13] Nes visi pranašai ir įstatymas pranašavo iki Jonui, [14] ir jei norite priimti, jis Elijas, kurs turi ateiti. [15] Kas turi ausis klausyti, teklauso.

28 I [16] Su kuo gi aš palyginsiu šitą kartą? Ji panaši į vaikus, sėdinčius prekyvietėje, kurie, šaukdami sau lygiems, [17] sako: Mes vamzdžiavome jums, o jūs nešokote, raudas giedojome, o jūs neraudojote. [18] Juk atėjo Jonas, nei valgąs, nei geriąs, ir jie sako: Jis velnio apsėstas. [19] Atėjo žmogaus Sūnus; jis valgo ir geria, o jie sako: Štai žmogus rijūnas ir vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių prietelis. Tačiau išmintis pateisinta jos vaikų.

[20] Tuomet jis ėmė prikaišioti miestams, kuriuose buvo padaryta daug jo stebuklų, kad jie nedarė atgailos: [21] Vargas tau, Korozaine, vargas tau,

---

apie Kristų; jis buvo daugiau kaip pranašas, nes pats matė ir pakrikštijo Kristų ir kitiems jį parodė. — [11] Didesnis. Nes Kristaus įsteigtoji Bažnyčia (Eklezija), prieš kurią įsteigiant buvo nukankintas Jonas Krikštytojas, daug garbingesnė už senąją sinagogą. — [12] Grobia. Dangaus karalystę nevisai pigu gauti. Tie tiktai, kurie ūmai ir uoliai imasi atgailos ir gerų darbų, gauna ją, lyg kad atimdami iš tų, kuriems buvo žadėta, bet kurie, nedarydami nieko gera, jos nustoja (parisiejai). — [14] Turi ateiti: prieš antrąjį Kristaus atėjimą, teismo dieną.

[19] Pateisinta jos vaikų. Išminties vaikai, t. y., kurie buvo taip išmintingi, jog įtikėjo į Jėzų Kristų, iš aprašyto žydų pasielgimo suprato, kad Dievas, ta amžinoji Išmintis, pakankamai apsireiškė visiems, kad visi ją pažintų.

[21] Korozaine... Galiliejos miesteliai Korozainas ir

Betsajida; nes, jei Tire ir Sidone būtų įvykę stebuklai, kurie padaryta jumyse, jie seniai būtų darę atgailą ašutinėje ir pelenuose. [22] Todėl tai, sakau jums, Tirui ir Sidonui bus lengviau teismo dieną kaip jums. [23] Ir tu, Kaparnaume, argi iki dangui būsi išaugštintas? Tu nužengsi iki pragarui; nes, jei Sodomoje būtų buvę padaryta stebuklų, kokių padaryta tavyje, ji, rasi, būtų išsilikusi iki šiai dienai. [24] Todėl tai, aš sakau jums, sodomiečių žemei bus lengviau teismo dieną kaip tau.

[25] Anuo metu Jėzus, atsiliepdamas, tarė: Aš garbinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams. [26] Taip, Tėve, nes taip tau patiko. [27] Visa man mano Tėvo atiduota. Ir nė vienas nepažįsta Sūnaus, kaip tik Tėvas; taip pat ir Tėvo niekas nepažįsta, kaip tik Sūnus, ir kam Sūnus panorės apreikšti.

[28] Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, ir aš jus atgaivinsiu. [29] Imkite sau mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms poilsio. [30] Nes mano jungas saldus ir mano našta lengva.

6. Jėzus ir parisiejai

12. [1] Anuo metu Jėzus ėjo subatoje per javus, 29
o jo mokytiniai, būdami alkani, ėmė skintis varpų I

Betsajida, abudu prie Genezareto ežero, čia palyginami su pagonių miestais Tiru ir Sidonu. — Ašutinėje. Žydai atgailodami apsivilkdavo iš ašutų austu drabužiu, apsibarstydavo sau galvą pelenais ir sėdėdavo žemėje, dulkėse.

25 Nuo išmintingųjų... Išmintingi ir gudrūs parisiejai ir Rašto žinovai nepažino Kristaus ir jam netikėjo; įtikėjo žvejai be mokslo ir pavargėliai.

12. [1] Subatoje: poilsio dieną.

ir valgyti. [2] Tai matydami, parisiejai jam sakė: Štai tavo mokytiniai daro, ko nedera daryti subatomis. [3] Bet jis jiems tarė: Ar neskaitėte, ką Dovîdas padarė, kai buvo alkanas, draug su tais, kurie su juo buvo, [4] kaip jis įėjo į Dievo namus ir valgė p a d ė t i n i ų d u o n ų, kurių valgyti nederėjo nei jam, nei draug su juo buvusiems, o tik kunigams? [5] Arba, ar neskaitėte įstatyme, kad subatomis kunigai laužo šventykloje subatą ir esti be kaltės? [6] Aš gi jums sakau, kad čia yra didesnis už šventyklą. [7] Jeigu žinotumėte, ką reiškia: A š n o r i u p a s i g a i l ė j i m o, o n e a u k o s, jūs niekuomet nebūtumėte pasmerkę nekaltų. [8] Nes žmogaus Sūnus yra ir subatos Viešpats.

30 I [9] Iš ten išėjęs, jis atėjo į jų sinagogą. [10] Ir štai čia buvo žmogus padžiūvusia ranka. Jie jį klausė, sakydami: Ar dera gydyti subatomis, kad galėtų jį apkaltinti. [11] Bet jis jiems tarė: Kas yra iš jūsų toks žmogus, kurs, turėdamas vieną avį, jei ji įkristų subatoje į duobę, neimtų ir jos neiškeltų? [12] Kiek gi daug vertesnis žmogus už avį! Taigi, dera subatomis gera daryti. [13] Tuomet jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Jis ištiesė, ir ji pasidarė sveika, kaip kita. [14] Išėję parisiejai tarėsi prieš jį, kaip jį pražudytų.

[15] Bet, tai žinodamas, Jėzus pasišalino iš ten. Daugelis jį sekė, o jis juos visus pagydė. [16] Ir jis jiems įsakė neskelbti savęs, [17] kad įvyktų, kas pranašo Izaijo pasakyta šiais žodžiais: [18] Š t a i m a n o t a r n a s, k u r į i š s i r i n k a u, m a n o

---

[2] N e d e r a d a r y t i... Žydų įstatymas draudė gamintis sau valgį subatoje. Plg. Iš 16, 5. — L a u ž o: atlikdami savo priedermes, pav., kas šeštadienis pjaudami gyvulius aukai. — [6] D i d e s n i s... Jei kunigai, tarnaudami šventyklai laužo, nenusidėdami, subatą, juo labiau nekalti mokytiniai, kurie laužo subatą, tarnaudami Kristui, kurs, kaip Dievas, nepalyginus didesnis už šventyklą.
[10] A p k a l t i n t ų: kad jis peržengęs įstatymą.

mylimasis, kurį mano siela sau labai pamėgo. Aš dėsiu ant jo savo dvasią, ir jis skelbs pagonims teisėtumą. [19] Jis nesiginčys, nešauks, ir niekas negirdės gatvėse jo balso. [20] Jis nenulauš sutrintos nendrės ir neužgesys gruzdančio dagčio, kolei nenuves teisybės iki nugalėjimui, [21] ir jo vardu turės vilties pagonys.

[22] Tuomet pas jį buvo atvestas vienas velnio apsėstas, aklas ir nebylys, ir jis pagydė jį, taip kad tas kalbėjo ir regėjo. [23] Visos gi minios stebėjosi ir sakė: Ar ne šitas Dovîdo sūnus? [24] Išgirdę gi parisiejai tarė: Jis išvaro velnius ne kitaip, kaip tik per velnių kunigaištį, Beelzebubą.

[25] Jėzus, žinodamas jų mintis, jiems tarė: Kiekviena karalystė, kuri pati su savim nesutinka, bus sunaikinta, ir kiekvienas miestas ar namai, kurie patys su savim nesutinka, neišliks. [26] Jei šetonas išvaro šetoną, jis pats su savim nesutinka; kaipgi tat jo karalystė išliks? [27] Ir jei aš išvarau velnius Beelzebubu, jūsų sūnūs kuo išvaro? Todėl jie bus jūsų teisėjai. [28] Bet jei aš išvarau velnius Dievo dvasia, tai į jūsų tarpą atėjo Dievo karalystė. [29] Arba kaip gali kas nors įeiti į galiūno namus ir išplėšti jo rakandus, pirma nesurišęs galiūno? Tik po to jis išplėš jo namus. [30] Kas ne su manim,

31 I

[20] Kolei nenuves...: iki Dievo teisybė visur ir visame bus nugalėtoja.

[23] Dovîdo sūnus: seniai laukiamas Mesijas.

[25] Nesutinka: kada vienos karalystės, miesto ar namų gyventojai, nesutikdami tarp savęs, persiskiria kariauti vieni prieš kitus. — [27] Jūsų sūnūs: jūsų mokytiniai. Išganytojas čia lyg kad sako: Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, tai ir jūsų mokytiniai išvaro velnius per tą patį Beelzebubą; už ką gi juos giriate, o mane puolate; todėl jūsų mokytiniai bus teismo dieną liudytojai prieš jus ir jūsų teisėjai. — [29] Kaip gali... Jei Kristus gali atimti turtus, t. y., žmones iš po galiūno valdžios, t. y., iš piktosios dvasios, tai be abejonės,

tas prieš mane, ir kas su manim nerenka, tas eikvoja.

31 Todėl aš sakau jums: Kiekviena nuodėmė ir piktžodžiavimas bus žmonėms atleisti; o piktžodžiavimas prieš Dvasią nebus atleistas. 32 Ir kas nors taria žodį prieš žmogaus Sūnų, jam bus atleista; o kas kalba prieš šventąją Dvasią, tam nebus atleista nei šiame pasaulyje, nei būsimame. 33 Arba sakykite medį esant gerą ir jo vaisių gerą, arba sakykite medį esant blogą ir jo vaisių blogą, nes juk iš vaisiaus pažįstamas medis. 34 Angių veisle, kaip jūs galite kalbėti gera, būdami pikti? Juk burna kalba iš širdies pilnumo. 35 Geras žmogus išima iš gero iždo gerų dalykų, o piktas žmogus iš pikto iždo išima piktų dalykų. 36 Sakau gi jums, žmonės teismo dieną atsiskaitys iš kiekvieno nenaudingo žodžio, kurį jie kalba. 37 Nes iš savo žodžių būsi išteisintas ir iš savo žodžių būsi pasmerktas.

1 Vaisarlo

38 Tuomet kai kurie Rašto žinovai ir parisiejai atsiliepė ir jam sakė: Mokytojau, mes norime matyti iš tavęs ženklą. 39 Jis, jiems atsakydamas, tarė: Pikta ir svetmoteriaujanti karta reikalauja

---

yra už jį stipresnis. — 31 Piktžodžiavimas: Dievui. — Prieš Dvasią. Piktžodžiauja žmonės prieš šv. Dvasią, kai aiškius Dievo darbus, dėl žmonių labo padarytus, palaiko piktosios dvasios darbais, lyg kad tyčiomis nežiūrėdami tiesos. Ta baisi nuodėmė nebus atleista nei šiame, nei kitame gyvenime, nes žmogaus širdis, ja sutepta, nebegali priimti į save šv. Dvasios malonės. Tačiau visagalis gailestingasis Dievas ypatinga savo malone gali sutrinti ir tą širdį ir atvesti į atgailą (šv. Tomas Akvin.). — 33 Sakykite... Kokie yra patys parisiejai, tokie ir jų darbai. — 34 Burna... Ko širdis pilna, tai kalba ir burna. — 35 Gero iždo: geros širdies.

38 Ženklą: stebuklą, kurs pasirodytų iš dangaus ir patvirtintų, kad Jėzus — Mesijas. — 39 Svetmoteriaujanti: neištikima Dievui, kurs ypatingu būdu buvo pasirinkęs sau žydų tautą. — Pranašo Jonos ženklas. Taip čia Išganytojas pranašauja savo mirtį.

ženklo, ir jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. 40 Nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis banginio pilve, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje. 41 Niniviečiai kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes jie darė atgailą, sakant pamokslus Jonai, o štai čia daugiau kaip Jona. 42 Pietų karalienė kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes ji ėjo nuo žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, o štai čia daugiau kaip Saliamonas.

43 Kai nešvarioji dvasia išeina iš žmogaus, ji vaikščioja sausose vietose, ieškodama poilsio, ir neranda. 44 Tuomet ji sako: Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. Ir atėjus randa juos tuščius, iššluotus ir papuoštus. 45 Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos tenai gyvena; ir paskesnieji to žmogaus dalykai darosi blogesni už pirmuosius. Taip bus ir šitai nedoriausiai kartai.

46 Dar jam tebekalbant minioms, štai jo motina ir broliai stovėjo lauke ir ieškojo kalbėtis su juo. 47 Kažin kas jam tarė: Štai tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir tavęs ieško. 48 Jėzus, atsakydamas tam, kurs jam kalbėjo, tarė: Kas mano motina ir kas mano broliai? 49 Ir, ištiesęs ranką į savo mokytinius, sakė: Štai mano motina ir mano broliai. 50 Nes kas tik daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina.

---

40 Žemės širdyje: palaidotas į kapą. — 42 Pietų karalienė: Sabos krašto karalienė.

46 Broliai. Broliais žydai vadino ne tik tikruosius brolius, bet taip pat pusbrolius ir kitus artimesnius gimines. — 48 Kas mano... Kristus šitais žodžiais neišsižada savo motinos, tik parodo, kad jis visų pirma rūpinasi daryti savo dangiškojo Tėvo valią.

7. Prilyginimai apie Mesijo karalystę

2 II **13.** [1] Aną dieną Jėzus, išėjęs iš namų, atsisėdo jūros krante. [2] Pas jį susirinko daug minių, taip kad jis įžengė į laivelį ir atsisėdo, o visa minia stovėjo krante. [3] Ir jis daug jiems kalbėjo prilyginimais, sakydamas:

Štai sėjėjas išėjo sėti. [4] Ir, jam besėjant, vieni grūdai krito šalia kelio; dangaus paukščiai atskrido ir juos sulesė. [5] Kiti krito į uolynę, kur neturėjo daug žemės; jie tuojau išdygo, nes neturėjo gilios žemės; [6] o patekėjus saulei, jie pavyto ir, neturėdami šaknies, sudžiūvo. [7] Kiti krito tarp erškėčių; erškėčiai išaugo ir juos nusmelkė. [8] Kiti vėl krito į gerą žemę ir davė vaisiaus, vieni šimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, kiti trisdešimteriopą. [9] Kas turi ausis klausyti, teklausai.

[10] Prisiartinę mokytiniai jį klausė: Kodėl tu jiems kalbi prilyginimais? [11] Jiems atsakydamas jis tarė: Nes jums duota pažinti dangaus karalystės paslaptis, o jiems neduota. [12] Nes kas turi, tam bus duota, ir jis apsčiai turės, o kas neturi, iš to bus atimta ir ką turi. [13] Todėl aš jiems kalbu prilyginimais, kad jie, žiūrėdami, nemato ir, klausydami, negirdi ir nesupranta. [14] Juose įvyksta pranašystė Izaijo, kurs sako: Girdėte jūs girdėsite, bet nesuprasite, ir žiūrėte jūs žiūrėsite, bet nematysite. [15] Nes šitos tautos širdis nutuko, jie vargiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais nepamatytų akimis

---

13. [12] Kas turi... Kas gerai naudojasi Dievo malonėmis, tas gauna didesnių; o kas jas paniekina, iš to bus visai atimtos. — [13] Jie, žiūrėdami... Daug žydų matė stebuklus, kuriuos turėjo daryti žadėtasis Mesijas, bet stebuklų darytojo, Jėzaus, nenorėjo prapažinti Mesiju; girdėjo Jono Krikštytojo liudijimą ir netikėjo.

ir neišgirstų ausimis, ir nesuprastų širdimi ir nesigręžtų, ir aš jų nepagydyčiau.

16 Palaimintos gi jūsų akys, nes mato, ir jūsų ausys, nes girdi. 17 Nes iš tikrųjų, sakau jums, daug pranašų ir teisiųjų geidė matyti, ką jūs matote, ir nematė, ir girdėti, ką jūs girdite, ir negirdėjo.

18 Taigi, jūs pasiklausykite prilyginimo apie sė- 3
jėją. 19 Jei kas girdi karalystės žodį ir nesupranta, II
tai piktasis ateina ir išplėšia, kas pasėta jo širdyje; tai tas, kurs pasėtas šalia kelio. 20 Pasėtasis gi uolynėje yra tas, kurs girdi žodį ir tuojau su džiaugsmu jį priima; 21 bet jis neturi šaknies savyje ir yra laikinis; kilus suspaudimui ir persekiojimui dėl žodžio, jis tuojau piktinasi. 22 Kas pasėta tarp erškėčių, tai tas, kurs girdi žodį, o šio pasaulio rūpestis ir turtų apgaulė nusmelkia žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. 23 Kas gi pasėta į gerą žemę, tai tas, kurs girdi žodį ir supranta ir neša vaisiaus, vienas duoda šimteriopą, kitas šešiasdešimteriopą, o kitas trisdešimteriopą.

24 Jis pasakė jiems kitą prilyginimą, tardamas: 4
Dangaus karalystė panaši į žmogų, kurs pasėjo II
savo dirvoje geros sėklos. 25 Bet, žmonėms bemiegant, atėjo jo neprietelis, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo sau. 26 Kai želmuo paaugo ir užmezgė vaisių, tuomet pasirodė ir raugės. 27 Šeimininko tarnai atėjo ir jam tarė: Viešpatie, argi ne gerą sėklą pasėjai savo dirvoje? Iš kur gi atsirado raugių? 28 Jis jiems atsakė: Tai padarė žmogus

---

15 Nutuko: pasidarė nejautri, sukietėjo. — 16 Mato ir...: mato Kristų ir girdi jo mokslą.
18 Prilyginimo: ką prilyginimas reiškia. — 19 Karalystės žodį: žodį apie dangaus karalystę. — Nesupranta: klausosi paviršutiniškai ir nesistengia suprasti. — Piktasis: piktoji dvasia. — 21 Laikinis: neilgai teklauso Dievo žodžio. — Piktinasi: ir išsižada savo tikėjimo.

neprietelis. Tarnai jam sakė: Jei nori, mes eisime ir išrinksime jas? [29] Jis atsakė: Ne, kad kartais rinkdami rauges, neišrautumėte draug su jomis ir kviečių. [30] Palikite vienus ir kitus augti iki pjūčiai; pjūties metu aš pasakysiu pjovėjams: Pirma išrinkite rauges ir suriškite jas į pėdelius sudeginti, o kviečius sukraukite į mano kluoną.

[31] Jis pasakė jiems kitą prilyginimą, tardamas: Dangaus karalystė panaši į garstyčios grūdą, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje. [32] Jis, tiesa, mažiausias tarp visų sėklų, bet, užaugęs, didesnis už visas daržoves, ir iš jo darosi medis, taip kad dangaus paukščiai atskrenda ir gyvena jo šakose.

5 II [33] Jis pasakė jiems kitą prilyginimą: Dangaus karalystė panaši į raugą, kurį moteriškė ėmė ir įmaišė trijuose saikeliuose miltų, kolei visa įrūgo.

[34] Visa tai Jėzus kalbėjo minioms prilyginimais, ir be prilyginimų jis jiems nekalbėjo, [35] kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais: Aš praversiu savo burną prilyginimais, išpasakosiu nuo pat pasaulio įkūrimo paslėptus dalykus.

[36] Tuomet, paleidęs minias, jis parėjo į namus. Jo mokytiniai priėjo prie jo ir sakė: Išaiškink mums dirvos raugių prilyginimą. [37] Jiems atsakydamas, jis tarė: Kurs sėja gerą sėklą, yra žmogaus Sūnus. [38] Dirva — pasaulis, gera sėkla tai karalystės vaikai, raugės — netikę vaikai. [39] O neprietelis, kurs jas pasėjo, yra velnias; pjūtis — pasaulio pabaiga, pjovėjai — angelai. [40] Taigi, kaip surenkama raugės ir sudeginama ugnyje, taip bus pasaulio pabaigoje. [41] Žmogaus Sūnus siųs savo

---

[32] Didesnis. Garstyčios Palestinoje užauga lig trijų metrų augščio ir panašios į nedidelius medelius.

[39] Pasaulio pabaiga: teismo diena. — [41] Papik-

angelų, ir jie surinks iš jo karalystės visus **papiktinimus ir tuos, kurie daro neteisybę**, [42] ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmo ir dantų griežimo. [43] Tuomet **teisieji** žibės, kaip saulė, savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis klausyti, teklausai.

[44] Dangaus karalystė panaši į paslėptą dirvoje lobį. Radęs jį, žmogus laiko slaptoje, iš to džiaugsmo eina, parduoda visa, ką turi, ir perkasi tą dirvą. 6 II

[45] Vėl dangaus karalystė panaši į žmogų pirklį, ieškantį gerų perlų. [46] Radęs vieną brangų perlą, jis eina, parduoda visa, ką turi, ir jį nusiperka.

[47] Vėl dangaus karalystė panaši į jūron įleistą tinklą ir užgriebiantį visokios rūšies žuvų. [48] Kai jis pilnas, jį ištraukia ir, atsisėdę krante, gerąsias surenka į indus, o negerąsias laukan meta. [49] Taip bus ir pasaulio pabaigoje: išeis angelai ir atskirs piktuosius iš gerųjų tarpo [50] ir įmes juos į ugnies krosnį. Ten bus verksmo ir dantų griežimo.

[51] Ar supratote visa tai? Jie jam tarė: Taip. [52] Jis jiems tarė: Todėl kiekvienas Rašto žinovas, pamokytas apie dangaus karalystę, panašus į žmogų šeimininką, kurs išima iš savo iždo naujų ir senų dalykų.

---

tinimus: žmones, kurie piktina. — [42] **Ugnies krosnį**: pragarą. — [43] **Tuomet**: teismo dieną.

[44] **Dangaus karalystė**: Jėzaus Kristaus mokslas, Evangelija. — **Laiko slaptoje**: niekam apie jį nesako. — **Parduoda visa...**: taip brangina tą rastą turtą, jog visko išsižada, kad tik jį įsigytų. — **Perkasi tą dirvą**. Ar teisingas toks pirkimas dirvos su paslėptu turtu, Išganytojas čia nesako, taip pat, kaip nepagiria neteisaus užvaizdo. Luko 16, 8.

[48] **Kai jis pilnas**: Kai Evangelija bus paskelbta visiems žmonėms. — **Gerąsias surenka...** Bažnyčioje (Eklezijoje)yra gerų ir piktų žmonių; vieni nuo kitų bus atskirti teismo dieną.

[52] **Pamokytas...**: kurs buvo Bažnyčios (Eklezijos) išmokytas ir išauklėtas, kurs paskui tai Bažnyčiai (Eklezijai) turi tarnauti savo moksliu ir prityrimu.

8. Du atsitikimai, iš kurių matyti, kad negana žinoti apie Jėzaus išmintį ir stebuklus, norint įeiti į jo karalystę

7 II [53] Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs visus šituos prilyginimus, iš ten išėjo. [54] Atėjęs į savo tėviškę, jis mokė juos jų sinagogose, taip kad jie stebėjosi ir sakė: Iš kur šitam tokia išmintis ir stebuklai? [55] Argi šitas ne dailidės sūnus? Ar jo motina nevadinama Marija? ir ar ne jo broliai Jokūbas, Juozapas, Simonas ir Judas? [56] Ir jo seserys, ar ne visos pas mus? Taigi, iš kur jam visa tai? [57] Ir jie piktinosi juo. Jėzus gi jiems tarė: Pranašas nebūna be pagarbos, nebent tik savo tėviškėje ir savo namuose. [58] Ir jis nepadarė ten daug stebuklų dėl jų netikėjimo.

8 II **14.** [1] Anuo metu tetrarkas Erodas išgirdo gandą apie Jėzų [2] ir sakė savo tarnams: Tai Jonas Krikštytojas; jis prisikėlė iš numirusiųjų, ir todėl jame veikia stebuklingos jėgos.

[3] Nes Erodas buvo liepęs suimti Joną, jį surišti ir įmesti į kalėjimą dėl savo brolio moteries Erodijados, [4] dėl to, kad Jonas jam sakė: Tau nedera ją turėti. [5] Ir norėdamas jį nužudyti, jis bijojo tautos, nes jie laikė jį pranašu.

[6] Erodo gimimo dieną Erodijados duktė šoko viduaslyje ir patiko Erodui; [7] todėl jis su priesaika pažadėjo jai duoti, ko tik ji iš jo prašys. [8] Ji gi, savo motinos įmokyta, tarė: Duok man čia padėkle Jono Krikštytojo galvą. [9] Karalius nuliūdo, bet

---

[54] T ė v i š k ę : Nazaretą. — S t e b u k l a i : galia daryti stebuklus. — [55] J o b r o l i a i : artimiausieji giminės. — [57] P i k t i n o s i : pavydėjo ir nenorėjo jam tikėti.

14. [1] T e t r a r k a s. Erodas vadinamas tetrarku, nes jo valdžioje buvo ketvirta žydų krašto dalis. — [2] J a m e v e i k i a . . . Erodas manė, kad šv. Jonas dėl savo dorybių, prisikėlęs iš numirusių, įgijo galios daryti stebuklus. — [3] B r o l i o : Pilypo.

[6] G i m i m o d i e n ą : metinėse sukaktuvėse. — [9] D ė l

dėl priesaikos ir dėl drauge sėdėjusiųjų prie stalo liepė duoti. [10] Jis pasiuntė ir nukirsdino kalėjime Jonui galvą. [11] Jo galva buvo atnešta padėkle ir atiduota mergaitei, kuri ją nunešė savo motinai. [12] Tuomet atėję jo mokytiniai paėmė jo lavoną, jį palaidojo ir atėję davė žinią Jėzui.

III. Ypatingas apaštalų mokymas ir rengimas tarnybai

1. Išganytojas dideliais stebuklais leidžia apaštalams geriau pažinti savo prigimtį ir rodo reikalą saugotis parisiejų

[13] Tai išgirdęs, Jėzus pasitraukė iš ten laiveliu 9
skyrium į tuščią vietą, o išgirdusios minios ėjo iš II
miestų paskui jį pėsčios. [14] Taigi, išėjęs jis pamatė didelę minią; jam buvo jų gaila, ir jis pagydė jų ligonius.

[15] Atėjus vakarui, jo mokytiniai priėjo prie jo ir sakė: Vieta tuščia, ir valanda jau praėjo; paleisk minias, kad, nuėjusios į kaimus, nusipirktų sau valgio. [16] Jėzus jiems tarė: Nėra reikalo, kad jos eitų; jūs duokite jiems valgyti. [17] Jie jam atsakė: Mes čia teturime tik penkis kepalus duonos ir dvi žuvi. [18] Jis jiems tarė: Atneškite čia man juos. [19] Ir, liepęs miniai atsisėsti žolėje, jis paėmė penkis kepalus duonos ir dvi žuvi, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė ir davė duonos mokytiniams, o mokytiniai minioms. [20] Ir visi valgė ir privalgė. Ir

---

priesaikos. Erodas nedrįso neatitesėti savo priesaika patvirtinto pažado ir bijojo, kad svečiai nelaikytų jo nepastoviu ir nesilaikančiu savo žodžio. Aiškus dalykas, kad Erodo priesaika, padaryta neteisingam dalykui, neturėjo jokios vertės ir visai jo nesaistė.

[13] Pasitraukė...: nes dar nebuvo atėjusi jo valanda. — [15] Valanda: kurią reikėjo paleisti minias, kad galėtų dar su šviesa nueiti į kaimus.

surinko, kas buvo likę trupinių, dvylika pilnų pintinių. [21] Valgiusiųjų gi skaičius buvo penki tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų.

10 [22] Jėzus tuojau privertė mokytinius sėsti į laivelį
11 ir plaukti pirma jo į anapus ežero, iki jis paleis minias. [23] Paleidęs minias, jis vienas užžengė į kalną melstis. Ir, atėjus vakarui, buvo tenai vienas.

[24] Tuo tarpu laivelis buvo viduryje jūros bangų mėtomas, nes buvo priešingas vėjas. [25] Ketvirtoje nakties sargyboje jis atėjo pas juos, eidamas viršum jūros. [26] Pamatę jį einantį viršum jūros, jie nusigando ir sakė: Tai šmėkla. Ir iš baimės jie ėmė šaukti. [27] Bet Jėzus tuojau juos prakalbino, sakydamas: Pasitikėkite, tai aš, nebijokite. [28] Atsakydamas Petras tarė: Viešpatie, jei tai tu, liepk man eiti pas save viršum vandens. [29] Jis tarė: Eik. Ir Petras, išlipęs iš laivelio, ėjo viršum vandens, kad ateitų pas Jėzų. [30] Bet, pamatęs vėjo smarkumą, nusigando ir, pradėjęs skęsti, sušuko, sakydamas: Viešpatie, gelbėk mane! [31] Jėzus, tolydžio ištiesęs ranką, nutvėrė jį ir tarė: Žmogau menko tikėjimo, kam abejojai? [32] Juodviem įsėdus į laivelį, vėjas pasiliovė. [33] Buvusieji gi laivelyje priėjo ir jį pagarbino, sakydami: Tu tikrai Dievo Sūnus.

[34] Persiyrę jie atvyko į Genesaro žemę. [35] Pažinę jį, tos vietos žmonės siuntė į visą aną šalį ir atgabeno pas jį visus sergančiuosius. [36] Jie meldė jį leisti jiems palytėti nors jo drabužio siūlę. Ir kurie tik palytėjo, pasveiko.

11 **15.** [1] Tuomet prie jo priėjo Rašto žinovai ir pari-
11

[22] Privertė...: norėdamas pasilikti vienas. — [25] Ketvirtoje... Naktis, romėnų įpročiu, buvo dalinama į keturias sargybas. Ketvirtoji sargyba — nuo gaidžių iki išauštant. — [26] Tai šmėkla: kad vaidinasi. — [30] Pradėjęs... Kaip tik pradėjo silpnėti Petro tikėjimas, jis tuojau pradėjo skęsti.

siejai iš Jeruzalės ir sakė: [2] Kodėl tavo mokytiniai peržengia vyresniųjų padavimą? Nes jie nesimazgoja sau rankų, kai valgo duonos. [3] Jis gi, atsakydamas, jiems tarė: Kodėl ir jūs peržengiate Dievo paliepimą dėl savo padavimo? Juk Dievas yra pasakęs: [4] Gerbk tėvą ir motiną; ir: Kas keiktų tėvą ar motiną, mirte tenumirštie. [5] Jūs gi sakote: kas tik sakytų tėvui ar motinai: Dovana tebūnie, kas tau iš manęs būtų naudinga, [6] jis galės negerbti savo tėvo ir savo motinos. Taip jūs nieku pavertėte Dievo paliepimą dėl savo padavimo. [7] Veidmainiai, gerai apie jus pranašavo Izaijas, sakydamas: [8] Šita tauta gerbia mane lūpomis, o jų širdis toli nuo manęs. [9] Bet jie veltui garbina mane, mokydami žmonių mokslų ir įsakymų.

[10] Po to, suvadinęs pas save minias, jis jiems tarė: Klausykite ir supraskite. [11] Ne kas pro burną įeina, sutepa žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai sutepa žmogų. 12 II

[12] Tuomet, priėjęs, jo mokytiniai jam tarė: Ar žinai, kad parisiejai, išgirdę šitą žodį, pasipiktino? [13] Bet jis atsakydamas tarė: Kiekvienas augalas, kurio mano dangiškasis Tėvas neįveisė, bus

15. [2] Vyresniųjų padavimą: įstatus, paimtus iš senųjų patrijarkų, pranašų ir t.t. padavimo. — [5] Dovana... Parisiejai leisdavo vaikams sakyti apie savo gėrybes, kad tai „dovana", t. y., Dievui pašvęsti dalykai, ir nieko iš jų nebeduoti savo gimdytojams sušelpti, nors jiems tos pašalpos labai reikėtų. Tuo būdu vaikai galėdavo nebegerbti savo tėvų, taip kaip reikalavo Mozės įstatymas. — [9] Veltui: nes jų garbinimas nepatinka Dievui.

[11] Ne kas... Nes kiekvienas valgis, pats per save, yra geras. Sutepti žmogų gali ne valgis, tik peržengimas dėl valgio Dievo ar Bažnyčios (Eklezijos) įsakymo.

[12] Pasipiktino: manydami, kad Jėzus nedaro įstatymo paliepto skirtumo tarp suteptų ir nesuteptų valgomųjų dalykų.

išrautas. [14] Palikite juos; jie akli ir aklų vadovai; o jeigu aklas veda aklą, abudu įpuola į duobę. [15] Atsiliepdamas Petras jam tarė: Išaiškink mums šitą prilyginimą. [16] Jėzus atsakė: Ar dar ir jūs be išmonės? [17] Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas įeina pro burną, eina į pilvą ir išmetama laukan? [18] Kas gi išeina iš burnos, tai eina iš širdies, ir tai sutepa žmogų. [19] Nes iš širdies išeina piktos mintys, žmogžudystės, svetmoterystė, paleistuvystės, vagystės, neteisingi liudijimai, piktžodžiavimai. [20] Tie tai dalykai sutepa žmogų; o valgyti nemazgotomis rankomis nesutepa žmogaus.

13 II [21] Iš ten išėjęs, Jėzus pasitraukė į Tiro ir Sidono šalį. [22] Ir štai, moteriškė kananietė, išėjus iš anų ribų, šaukė, jam tardama: Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovîdo sūnau! mano duktė skaudžiai velnio kankinama. [23] Bet jis jai neatsakė nė žodžio. Taigi, jo mokytiniai prisiartinę meldė jį, sakydami: Paleisk ją, nes šaukia paskui mus. [24] Jis atsakydamas tarė: Aš esu siųstas tik pas pražuvusias Izraėlio namų avis. [25] Bet ji atėjo ir pagarbino jį, sakydama: Viešpatie, padėk man. [26] Jis atsakydamas tarė: Negera imti vaikų duoną ir mesti šunims. [27] Ji gi tarė: Taip, Viešpatie! bet ir šunyčiai ėda trupinius, kurie krinta nuo jų valdovų stalo. [28] Tuomet Jėzus atsakydamas jai tarė: O, moteriške, tavo tikėjimas didelis; tebūnie tau, kaip nori. Ir tą pačią valandą jos duktė pasveiko.

14 II [29] Iš ten išėjęs, Jėzus atėjo pas Galiliejos jūrą ir, užžengęs į kalną, tenai atsisėdo. [30] Prie jo prisiartino daug minių, turėjusių su savim nebylių,

---

[14] Palikite juos: nesirūpinkite jais.

[23] Neatsakė: norėdamas išbandyti jos tikėjimą. — [24] Siųstas tik... Nes Mesijas visų pirma turėjo apsireikšti žydams, kaip buvo žadėta pranašų. — [26] Mesti šunims. Kristus čia prisitaiko prie žydų įpročio, kurie pagonis vadindavo šunimis.

aklų, raišų, luošų ir daug kitų; jie juos pametė prie jo kojų, o jis juos pagydė, [31] taip kad minios stebėjosi, nes matė nebylius kalbančius, raišus vaikščiojančius, aklus reginčius, ir jos garbino Izraėlio Dievą.

[32] Jėzus gi, sušaukęs savo mokytinius, tarė: Gaila man minios, nes jau tris dienas pasilieka su manim ir neturi ko valgyti; aš nenoriu paleisti jų nevalgiusių, kad nenualptų kelyje. [33] Mokytiniai jam sakė: Tai iš kurgi mes imsime tyruose tiek daug duonos, kad pasotintumėm taip didelę minią? [34] Jėzus jiems tarė: Kiek turite duonos? Jie atsakė: Septynis kepalus ir nedaug žuvelių. [35] Jis liepė miniai atsisėsti žemėje. [36] Ir ėmęs septynis duonos kepalus ir žuvis, padėkojęs, laužė ir davė savo mokytiniams, o mokytiniai davė miniai. [37] Visi valgė ir buvo sotūs; jie surinko, kas liko trupinių, septynias pilnas pintines. [38] Valgiusiųjų gi buvo keturi tūkstančiai žmonių, be moterų ir vaikų. [39] Paleidęs minią, jis sėdo į laivelį ir atvyko į Magedano sritis.

16. [1] Tuomet prie jo priėjo parisiejai ir sadukiejai jo gundyti ir meldė jį parodyti jiems ženklą iš dangaus. [2] Bet jis atsakydamas jiems tarė: Atėjus vakarui, jūs sakote: Bus giedra, nes dangus raudonas, [3] ir rytmetį: Šiandien bus audra, nes dangus rausta ir ūkanojasi. [4] Taigi, jūs mokate pažinti dangaus išvaizdą, o laikų ženklų negalite suprasti! Pikta ir svetmoteriaujanti karta jieško ženklo, ir jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. Ir, juos palikęs, jis nuėjo šalin. 15 II

16. [1] Gundyti: ne kad į jį tikėtų, bet tik išbandyti jo galybei ir jam niekinti. — [4] Jūs mokate...: iš klaidingų ženklų jūs atspėjate, koks bus oras, o turėdami aiškias ir tikras pranašystes ir matydami mano stebuklus, nepažįstate manyje žadėtojo Mesijo. — Svetmoteriaujanti: paliekanti tikrąjį Dievą dėl dievaičių, kurie yra nuodėmės.

5 Jo mokytiniai, atvykę į anapus ežero, buvo
pamiršę pasiimti duonos. 6 Jis gi jiems tarė: Žiū-
rėkite ir saugokitės parisiejų ir sadukiejų raugo.
7 Taigi, jie sau vieni manė ir sakė: Tai todėl, kad
mes nepasiėmėme duonos. 8 Tai žinodamas, Jėzus
tarė: Žmonės menko tikėjimo, kam jūs manote
sau vieni, kad neturite duonos? 9 Argi dar netu-
rite išmonės ir neatsimenate penkių duonos ke-
palų penkiems tūkstančiams žmonių ir kiek prisi-
rinkote pintinių? 10 nei septynių duonos kepalų
keturiems tūkstančiams žmonių ir kiek prisirin-
kote pintinių? 11 Kodėl neišmanote, kad ne apie
duoną aš jums sakiau: Saugokitės parisiejų ir
sadukiejų raugo? 12 Tuomet jie suprato, kad jis
sakė sergėtis ne duonos raugo, bet parisiejų ir
sadukiejų mokslo.

2. Petrui žadamas vadovavimas Bažnyčiai (Eklezijai)

16 II 13 Jėzus atėjo į Pilypo Kesarijos apylinkes ir
klausė savo mokytinius, tardamas: Ką žmonės sako
esant žmogaus Sūnų? 14 Jie gi atsakė: Vieni sako,
kad jis Jonas Krikštytojas, kiti, kad Elijas, o
kiti, kad Jeremijas ar vienas iš pranašų. 15 Jėzus
jiems tarė: Jūs gi ką sakote mane esant? 16 At-
sakydamas Simonas Petras tarė: Tu Kristus, gy-
vojo Dievo Sūnus. 17 Atsakydamas Jėzus jam tarė:

---

7 Tai todėl... Mokytiniai spėjo, kad Jėzus todėl kalba apie parisiejų raugą, jog jie nebuvo pasiėmę su savim duonos. — 12 Sadukiejų mokslo: kur tas mokslas buvo klaidingas, kur šalino nuo Kristaus ir nuo tikrojo tarnavimo Dievui.

13 Pilypo Kesarijos. Tas miestas kitados buvo vadinamas Panėjas. Tetrarkas Pilypas praminė jį Kesarija ciesoriui Tiberijui pagerbti. Paskui jį vadindavo Pilypo Kesarija, kad tos Kesarijos nesupainiotų su kitais to paties vardo miestais. — 16 Tu Kristus: Mesijas, taip seniai žydų tautos lauktas ir seniai jai žadėtas,

Palaimintas esi, Jonos sūnau, Simonai, nes ne kūnas ir kraujas tai tau apreiškė, bet mano Tėvas, kurs yra danguje. [18] Ir aš tau sakau: tu Petras (uola), ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią (Ekleziją), ir pragaro vartai jos nenugalės. [19] Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje. [20] Tuomet jis liepė savo mokytiniams niekam nesakyti, kad jis Jėzus Kristus.

3. Kristaus pamokymas apaštalams apie kančią

[21] Nuo to meto Jėzus pradėjo rodyti savo mokytiniams, kad jam reikia eiti į Jeruzalę, daug kentėti nuo vyresniųjų, Rašto žinovų ir vyriausiųjų kunigų, būti nužudytam ir trečią dieną prisikelti. [22] Ėmęs jį Petras, pradėjo jį barti, sakydamas: Nieku būdu, Viešpatie, tai tau neatsitiks. [23] Jis atsigręžęs tarė Petrui: Eik už manęs, šetone; tu man papiktinimas, nes tu mėgsti ne tai, kas Dievo, bet kas žmonių.

---

tikras Dievas, bet draug ir žmogus. — [18] T u P e t r a s. Kadangi Išganytojas kalbėjo aramajiškai, kai jis tarė: Tu Kefa' (uola), ir ant tos Kefos aš statysiu savo Bažnyčią (Ekleziją). Išvertus žodį Kefa' graikų kalbon ir perėmus graikišką vertimą į kitas kalbas, gauta Petro vardas, kurs ir reiškia uolą. — N e n u g a l ė s: Kristus žada, kad jo Bažnyčia (Eklezija), pastatyta ant uolos (Petro), bus amžina. — [19] R a k t u s: Raktai reiškia vyriausią valdžią Bažnyčioje (Eklezijoje). — K ą t u s u r i š i... Todėl Petras galės valdyti Kristaus Bažnyčią (Ekleziją), bausti nusikalstančius, atleisti nuodėmes, suteikti atlaidus ir t.t. — [20] N i e k a m n e s a k y t i: Jėzui su jais tebeesant; jie turėjo laukti laiko, kada bus jiems liepta skelbti Evangeliją visam pasauliui.

[22] B a r t i. Taip jis darė, labai Jėzų mylėdamas. — [23] E i k u ž m a n ę s: eik iš mano akių. — Š e t o n e. Tas žodis žydų kalboje reiškia tą pat, ką ir priešininkas. Petras norėjo atitraukti savo mokytoją nuo klusnumo Dievo valiai, todėl Išganytojas sako, kad jis jam papiktinimas.

17 II [24] Tuomet Jėzus tarė savo mokytiniams: Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane. [25] Nes, kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją; o kas prapuldytų savo gyvybę dėl manęs, atras ją. [26] Nes ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o savo sielai kęstų nuostolį? arba ką žmogus duos savo sielai atvaduoti? [27] Nes žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais, ir tuomet jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų. [28] Iš tikrųjų, sakau jums, yra kai kurie iš čia stovinčių, kurie neragaus mirties, kolei neišvys žmogaus Sūnaus ateinančio savo karalystėje.

18 II **17.** [1] Praslinkus šešioms dienoms, Jėzus pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir jo brolį Joną ir užsivedė juos nuošaliai į augštą kalną. [2] Tenai jis atsimainė jų akivaizdoje: jo veidas sužibo kaip saulė, o jo drabužiai pasidarė balti kaip sniegas. [3] Ir štai jiems pasirodė Mozė ir Elijas, kuriuodu kalbėjosi su juo. [4] Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: Viešpatie, mums čia gera būti; jei nori, padarykime čia tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. [5] Dar jam tebekalbant, štai šviesus debesis apsiautė juos, ir štai balsas iš debesies sakė: Šitas mano mylimasis Sūnus, kurį aš sau labai pamėgau; jo klausykite. [6] Tai išgirdę, mokytiniai parpuolė ant savo veido ir labai bijojo. [7] Bet Jėzus priėjo, juos palietė ir jiems tarė: Kelkitės ir nebijokite. [8] Pakėlę

---

[25] Išgelbėti... Kas savo gyvybei išgelbėti išsižadėtų Dievo, tas pražus amžinai. — [26] Ką duos...: kokiuo būdu atvaduos savo pražudytą sielą? — [28] Neragaus mirties: nenumirs. — Kolei neišvys...: dar prieš paskutinįjį teismą, Kristaus atsimainymo metu Taboro kalne, dar labiau Jeruzalės sugriuvimo metu.

17. [1] Kalną. Padavimas sako, kad tas kalnas vadinamas Taboru.

savo akis, jie nieko daugiau nebematė, kaip tik vieną Jėzų.

9 Nužengiant jiems nuo kalno, Jėzus jiems įsakė, tardamas: Niekam nesakykite apie šitą regėjimą, kolei žmogaus Sūnus neprisikels iš numirusiųjų. 10 Mokytiniai paklausė jį, tardami: Ką tat Rašto žinovai sako, kad pirma turi ateiti Elijas? 11 Jis, jiems atsakydamas, tarė: Elijas, tiesa, turi ateiti, ir jis visa atitaisys. 12 Bet aš jums sakau, kad Elijas jau atėjo, tačiau jie jo nepažino ir padarė su juo, ką tik norėjo. Taip ir žmogaus Sūnus turės nuo jų kentėti. 13 Tuomet mokytiniai suprato, kad jis jiems kalbėjo apie Joną Krikštytoją.

14 Kai jis atėjo pas minią, prie jo priėjo vienas 19
žmogus, atsiklaupė ties juo ir tarė: Viešpatie, II
pasigailėk mano sūnaus, nes jis serga mėnesienos liga ir labai kankinasi: jis dažnai įkrinta į ugnį ir neretai į vandenį. 15 Aš atvedžiau jį pas tavo mokytinius, ir jie negalėjo jo pagydyti. 16 Atsakydamas Jėzus tarė: O netikinti ir iškrypusi gimine, iki kolei aš su jumis būsiu, iki kolei jus kęsiu! Atveskite jį čia pas mane. 17 Ir Jėzus sudraudė jį. Velnias iš jo išėjo, ir tą pačią valandą vaikas pagijo. 18 Tuomet mokytiniai slapčia priėjo Jėzų ir tarė: Kodėl mes negalėjome jo išvaryti? 19 Jėzus jiems tarė: Dėl jūsų netikėjimo. Nes iš tikrųjų, sakau jums, jei turėsite tikėjimą kaip garstyčios grūdą, jūs sakysite šitam kalnui: Persikelk iš čia į tenai, ir jis persikels; ir jums nebus nieko nega-

---

12 P a d a r ė : Išganytojas čia kalba apie Jono Krikštytojo mirtį.

14 M ė n e s i e n o s l i g a. Vaikas buvo taip pat piktosios dvasios apsėstas. — 16 I š k r y p u s i : taip nepastovi savo išmanymu, kad nesilaiko ir pažintos tiesos. — 17 S u d r a u d ė j į : sudraudė piktąją dvasią, liepdamas jai išeiti. — 19 N e t i k ė j i m o : tikėjimo menkumo. Tikėjimas buvo susilpnintas abejojimais.

lima: [20] Šita gi veislė kitaip neišvaroma, kaip tik malda ir pasninku.

[21] Jiems bebūnant Galiliejoje, Jėzus jiems tarė: Žmogaus Sūnus turi būti įduotas į žmonių rankas; [22] jie jį užmuš, ir trečiąją dieną jis prisikels. Tuomet jie smarkiai nuliūdo.

[23] Jiems atėjus į Kaparnaumą, priėjo prie Petro rinkėjai didrakmų ir jam sakė: Ar jūsų mokytojas nemoka didrakmos? [24] Jis tarė: Taip. Kai jis įėjo į namus, Jėzus pirmas atsiliepė į jį, sakydamas: Kaip tau rodosi, Simonai? Iš ko žemės karaliai ima muitą ar pagalvį? Iš savo sūnų, ar iš svetimųjų? [25] Jis tarė: Iš svetimųjų. Jėzus jam sakė: Taigi, sūnūs laisvi. [26] Bet kad jų nepiktintumėm, eik pas jūrą, įmesk meškerę, imk tą žuvį, kuri pirma pakibs; atvėręs jos nasrus, rasi staterą; ėmęs jį, duok jiems už mane ir už save.

4. Pamokymai apaštalams, kaip jie turi elgtis, būdami Bažnyčios (Eklezijos) vadovais

20 II **18.** [1] Aną valandą mokytiniai priėjo Jėzų ir sakė: Kas gi tat yra didžiausias dangaus karalystėje? [2] Jėzus, pasišaukęs vaiką, pastatė jį tarp jų [3] ir tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, jei jūs nesigręšite

---

23 Didrakmų. Pinigas, vadinamas didrakma, t. y., dvi drakmi, buvo lygus pusei šekel'io, arba statero, ir vertas mūsų pinigais 3,50 lito. Kiekvienas žydas, sukakęs 20 metų, turėjo kasmet mokėti bažnyčios (eklezijos) reikalams pagalvį, kurio didumas buvo didrakma. — 25 Sūnūs laisvi. Tais žodžiais Išganytojas parodo Petrui, kad niekas neturi teisės reikalauti iš jo didrakmos. Kaip niekas nerenka mokesčių karaliui iš karaliaus sūnų, taip nedera rinkti mokesčių Bažnyčiai (Eklezijai) iš Dievo Sūnaus. — 26 Nepiktintumėm. Nemokėdamas didrakmos, Jėzus galėjo juos papiktinti. — Staterą: arba šekelį, kurs buvo lygus keturioms drakmoms arba dviem didrakmom (apie 6 litus).

18. 3 Nesigręšite: jei nepasitaisysite, pamesdami puikybę ir norą išsiaugštinti.

ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. 4 Taigi, kas tik pasižemina kaip šitas vaikas, tas didžiausias dangaus karalystėje.

5 Kas tik priima vieną tokį vaiką mano vardu, tas mane priima. 6 Kas gi papiktina vieną iš šitų mažutėlių, kurie į mane tiki, tas vertas, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilybėse. 7 Vargas pasauliui dėl papiktinimų! Nes reikia, kad ateitų papiktinimų; tačiau vargas tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina. Jei tavo ranka ar tavo koja tave piktina, nukirsk ją ir mesk šalin nuo savęs, nes tau geriau įeiti į gyvenimą luošam ar raišam, kaip, turint abi ranki ar abi koji, būti įmestam į amžinąją ugnį. 9 Ir jei tavo akis tave piktina, išlupk ją ir mesk šalin nuo savęs; tau geriau vienakiui įeiti į gyvenimą, kaip, turint abi aki, būti įmestam į ugnies pragarą.

10 Žiūrėkite, kad neniekintumėte nė vieno šitų mažutėlių; nes, sakau jums, jų angelai danguje visuomet mato mano danguje esančiojo Tėvo veidą. 11 Nes žmogaus Sūnus atėjo gelbėti, kas buvo pražuvę. 12 Kaip jums regisi? Jei kas turėtų šimtą avių ir viena iš jų paklystų, ar jis nepalieka devynių dešimtų devynių kalnuose ir neina ieškoti tos, kuri paklydo? 13 Ir jei pasitaiko ją atrasti, iš tikrųjų, sakau jums, jis džiaugiasi dėl jos labiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių, kurios nebuvo paklydusios. 14 Taip pat nėra noro

---

5 Priima: kas priglaustų, suteiktų pašalpos. — 6 Papiktina: būtų priežastis jo paklydimo. — 7 Reikia... Dėl didelio žmonių piktumo papiktinimai pasidarė neišvengiami ir tikrai bus papiktinimų. — 8 Jei tavo ranka... Plg. aug. 5, 29. 30. — 9 Į gyvenimą: į amžinąjį gyvenimą dangaus karalystėje.

10 Jų angelai... Kiekvienas žmogus turi angelą sargą; todėl nevalia niekinti to, kurį Dievas taip išaugštino, kad jam davė sargu savo angelą.

pas jūsų Tėvą, esantį danguje, kad pražūtų vienas šitų mažutėlių.

21 II [15] Jei tavo brolis tau nusidėjo, eik ir bark jį pats būdamas su juo vienu. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolį. [16] Jeigu jis tavęs nepaklausytų, imk su savim dar vieną ar du, kad kiekvienas dalykas būtų patvirtintas dviejų ar trijų liudytojų pasakymu. [17] Jei jis ir jų nepaklausytų, pasakyk Bažnyčiai (Eklezijai); o jei jis nepaklausytų Bažnyčios (Eklezijos), tebūnie jis tau, kaip pagonis ir muitininkas. [18] Iš tikrųjų, sakau jums, ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tik atrišite žemėje, bus atrišta ir danguje. [19] Aš dar jums sakau: Jei du iš jūsų susitars žemėje kurio nors dalyko melsti, bus juodviem padaryta mano Tėvo, kurs yra danguje. [20] Nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe.

[21] Tuomet priėjęs jį, Petras tarė: Viešpatie, kiek sykių aš turiu atleisti savo broliui, kai jis man nusideda? Ar iki septynių? [22] Jėzus jam tarė: Aš nesakau tau iki septynių, bet iki septynias dešimtis kartų septynių kartų.

[23] Todėl daugaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs norėjo atsiskaityti su savo tarnais. [24] Kai jis buvo pradėjęs daryti apyskaitą, atvedė pas jį vieną, kurs buvo jam kaltas dešimtį tūkstančių talentų. [25] Kadangi šis neturėjo iš ko atiduoti, jo valdovas liepė parduoti jį, jo moterį, vaikus ir visa, ką turėjo, ir mokėti. [26] Tas tarnas parpuolęs meldė jį, sakydamas: Turėk man kantry-

---

[17] Kaip pagonis...: saugokis jo, kaip saugaisi muitininko ir pagonies, kad nebūtumei suteptas. — [19] Susitars: draug melsis, prašydami kokio nors dalyko.

[22] Iki septynias..., t. y., be skaičiaus, tiek kartų, kiek kartų tavo brolis prašys atleisti ir kiek tai bus naudinga jo sielai.

[24] Talentų. Talentas susidėdavo iš 6000 drakmų; todėl

bės, ir aš visa tau atiduosiu. [27] Valdovui pagailo to tarno; jis paleido jį ir dovanojo jam skolą. [28] Bet tas tarnas, išėjęs, rado vieną savo draugų tarnų, kurs buvo jam skolingas šimtą denarų, ir, nutvėręs, smaugė jį, sakydamas: Atiduok, ką esi skolingas. [29] Jo draugas kniūbsčias meldė jį, sakydamas: Turėk man kantrybės, ir aš visa tau atiduosiu. [30] Jis gi nenorėjo, bet nuėjo ir įmesdino jį į kalėjimą, iki atiduos skolą. [31] Kiti jo draugininkai, matydami, kas darėsi, labai nuliūdo; jie atėjo ir papasakojo savo valdovui visa, kas buvo įvykę. [32] Tuomet jo valdovas pasišaukė jį ir jam tarė: Nedorasis tarne, aš tau dovanojau visą skolą, nes mane meldei; [33] argi tat nereikėjo ir tau pasigailėti savo draugo, kaip aš tavęs pasigailėjau? [34] Susirūstinęs jo valdovas padavė jį budeliams, iki atiduos visą skolą. [35] Taip ir mano dangiškasis Tėvas jums padarys, jei kiekvienas neatleisite savo broliui iš savo širdies.

19. [1] Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs šitas kalbas, 22
iškeliavo iš Galiliejos ir atėjo į Judiejos sritis, II
anapus Jordano. [2] Jį sekė daug minių, ir jis juos tenai pagydė.

[3] Tuomet prie jo prisiartino parisiejai jo gundyti ir sakė: Ar dera žmogui paleisti savo moterį dėl kokios nors priežasties? [4] Atsakydamas, jis jiems tarė: Ar neskaitėte, kad tas, kurs pradžioje sutvėrė žmogų, padarė juos, kaip vyrą ir moterį? Ir tarė: [5] Todėl žmogus paliks

---

skolos buvo apie 100 milijonų litų. — [28] Šimtą denarų: apie 150 litų. — [34] Padavė... Tokia bausmė buvo skiriama senovėje skolininkams romėnų ir kitų tautų. — Ikiatiduos... Skola buvo tokia didelė, kad jis niekados negalėjo jos išmokėti; todėl tais žodžiais išreikšta amžinoji bausmė už sunkiąją nuodėmę.

19. [4] Kaip vyrą ir,...: padarė, kad būtų vienas vyras ir viena moteris, o ne, kad vienas vyras turėtų keletą moterų. — [5] Dubus... Tuos žodžius buvo pasa-

tėvą ir motiną ir laikysis savo moters, ir du bus vienas kūnas. [6] Taigi, yra jau nebe du, bet vienas kūnas. Ką tat Dievas sujungė, žmogus teneperskiria. [7] Jie jam tarė: Tai kam gi Mozė liepė duoti persiskyrimo raštą ir paleisti? [8] Jis jiems atsakė: Mozė leido jums paleisti savo žmonas dėl jūsų širdies kietumo, o pradžioje taip nebuvo. [9] Taigi, aš jums sakau: Kas tik paleidžia savo žmoną, jei ne dėl svetmoterystės, ir kitą veda, svetmoteriauja; ir kas paleistąją veda, svetmoteriauja.

[10] Tuomet jo mokytiniai jam tarė: Jei toks vyro dalykas su moterimi, tai neverta vesti. [11] Jis jiems tarė: Ne visi išmano tą žodį, bet tie, kuriems duota. [12] Nes yra eunukų, kurie tokie yra gimę iš motinos įsčios, ir yra eunukų, kurie žmonių padaryti, ir yra eunukų, kurie patys save tokiuos padarė dėl dangaus karalystės. Kas gali išmanyti, teišmano.

[13] Tuomet atvesta pas jį vaikų, kad uždėtų ant jų rankas ir pasimelstų. Bet mokytiniai juos draudė. [14] Jėzus gi jiems tarė: Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems eiti pas mane, nes tokių dangaus karalystė. [15] Ir, padėjęs ant jų rankas, jis iš ten išėjo.

23 II [16] Štai, vienas priėjęs jam tarė: Gerasis Mokytojau, ką gera aš turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? [17] Jis jam tarė: Kam mane

kęs Adomas, šv. Dvasios įkvėptas. — [8] Taip nebuvo: nebuvo tokio įstato. — [9] Jei ne dėl... Todėl galima atsiskirti nuo savo pačios svetmoterės, tačiau, jai gyvai tebeesant, kitos vesti negalima.

[11] Kuriems duota: kuriems Dievas tai yra suteikęs. — [12] Kurie patys...: kurie išsižadėjo šeimos džiaugsmų, darydami skaistybės įžadus, kad lengviau galėtų tarnauti Dievui.

[13] Juos: tuos, kurie vaikus atnešė, manydami, kad vaikai neverti Išganytojo dėmesio. — [14] Nes tokių: tokių nekaltų, kaip tie vaikai.

klausi, kas geras? Vienas geras, Dievas. Jeigu gi nori eiti į gyvenimą, laikykis įsakymų. [18] Jis jam tarė: Kurių? Jėzus atsakė: Neužmuši, nesvetmoteriausi, nevogsi, neliudysi neteisiai; [19] gerbk savo tėvą ir savo motiną, ir: mylėk savo artimą kaip pats save. [20] Jaunikaitis jam tarė: Visa tai laikiau nuo savo jaunystės; ko dar man trūksta? [21] Jėzus jam tarė: Jei nori būti tobulas, eik, parduok, ką turi, ir duok beturčiams, ir turėsi turtą danguje; paskui ateik ir sek mane. [22] Išgirdęs tą žodį, jaunikaitis nuėjo nuliūdęs, nes turėjo labai daug lobio.

[23] Jėzus gi tarė savo mokytiniams: Iš tikrųjų, sakau jums, turtingam nepigu įeiti į dangaus karalystę. [24] Ir dar aš jums sakau: Pigiau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į dangaus karalystę. [25] Tai išgirdę, mokytiniai labai stebėjosi ir sakė: Tai kas gi gali būti išganytas? [26] Pažvelgęs į juos, Jėzus jiems tarė: Žmonėms tai negalimas dalykas, o Dievui visa galima.

[27] Tuomet atsiliepdamas Petras jam tarė: Štai mes visa palikome ir tave sekėme; kas gi tat bus mums? [28] Jėzus jam tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, jūs, kurie mane sekėte, atgimime, kai žmogaus Sūnus sėdės savo didenybės soste, taip pat sėdėsite dvylikoje sostų ir teisite dvylika Izraėlio giminių. [29] Ir kiekvienas, kurs palieka namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar moterį, ar vaikus, ar dirvas dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą.

---

[24] Pigiau... Išganytojas nesako, būk turtingasis visai negalįs įeiti į dangaus karalystę, tik, kad jis vargiai tejeis, nes nelengva išsižadėti prisirišimo prie savo turtų.

[28] Kai...: mirusiesiems prisikėlus ir paskutinio teismo dieną. — Dvylika...: visus žmones.

30 Daug gi pirmųjų bus paskutiniai ir paskutiniųjų — pirmieji.

24 II 20. 1 Dangaus karalystė panaši į žmogų šeimininką, kurs anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui. 2 Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. 3 Išėjęs apie trečią valandą, jis pamatė kitus stovinčius be darbo prekyvietėje 4 ir jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyna, ir, kas bus teisinga, aš jums duosiu. 5 Jie nuėjo. Jis vėl išėjo apie šeštą ir devintą valandą ir taip pat padarė. 6 Ir apie vienuoliktą valandą jis dar išėjo ir rado kitus stovinčius ir jiems tarė: Ko čia stovite visą dieną dykinėdami. 7 Jie jam sako: Kad niekas mūsų nepasamdė. Jis jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyną. 8 Atėjus vakarui, vynuogyno savininkas tarė savo užvaizdui: Pašauk darbininkus ir atiduok jiems uždarbį, pradėdamas nuo paskutiniųjų iki pirmųjų. 9 Prisiartinę tat tie, kurie buvo atėję apie vienuoliktą valandą, gavo kiekvienas po denarą. 10 Atėję paskui pirmieji tarėsi daugiau gausią, bet ir jie gavo kiekvienas po denarą. 11 Imdami jie murmėjo prieš šeimininką 12 ir sakė: Šitie paskutinieji vieną valandą tedirbo, ir tu padarei juos lygius mums, kurie nešėme dienos ir kaitros naštą. 13 Bet jis, atsakydamas vienam jų, tarė: Prieteliau, aš tau nedarau skriaudos; argi ne už denarą susiderėjai su manim? 14 Imk, kas tavo, ir eik sau; aš noriu ir šitam paskutiniajam duoti, kiek ir tau. 15 Arba, ar

30 Daug gi... Išganytojas perspėja apaštalus saugotis visokių paklydimų, nes ir geriausias gali pasidaryti piktas ir negauti dangaus karalystės, taip pat kaip didžiausias nusidėjėlis gali pasitaisyti ir laimėti išganymą.

20. 3 Apie trečią... Trečia, šešta, devinta ir vienuolikta valanda skaitoma čia nuo saulės tekėjimo. — 9 Buvo atėję: į vynuogyną. — 15 Nedera daryti: su savo turtais. — Netikusi: ar todėl tu pavydi.

man nedera daryti, ko noriu? ar tavo akis todėl netikusi, kad aš geras? [16] Taip paskutinieji bus pirmieji ir pirmieji — paskutinieji, nes daug pašauktų, bet maža išrinktų.

[17] Eidamas į Jeruzalę, Jėzus ėmė skyrium dvylika mokytinių ir jiems tarė: [18] Štai mes einame į Jeruzalę, žmogaus Sūnus bus įduotas vyriausiems kunigams ir Rašto žinovams; jie pasmerks jį mirti [19] ir paduos jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti ant kryžiaus; ir trečiąją dieną jis prisikels iš numirusiųjų. 25 II

[20] Tuomet prie jo prisiartino Zebediejaus sūnų motina draug su savo sūnumis ir parpuolė, kažin ko iš jo melsdama. [21] Jis jai tarė: Ko nori? Ji jam sako: Tark, kad šituodu mano sūnu tavo karalystėje sėdėtų vienas tavo dešinėje, kitas tavo kairėje. [22] Atsakydamas Jėzus tarė: Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu? Jie sako: Galime. [23] Jis jiems tarė: Mano taurę, tiesa, jūs gersite, o sėdėti mano dešinėje ar mano kairėje — ne mano dalykas duoti jums, bet tiems, kuriems mano Tėvo prirengta. [24] Ir dešimtis išgirdę užsidegė pykčiu prieš du brolius. [25] Jėzus gi pasivadino juos pas save ir tarė: Jūs žinote, kad pagonių kunigaikščiai viešpatauja jiems, ir kurie didesni, valdžią jiems turi. [26] Ne taip bus tarp jūsų; bet kas tik tarp jūsų nori būti didesnis, tebūnie jūsų tarnas, [27] ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas; [28] taip pat kaip žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir atiduoti savo gyvybės daugeliui atvaduoti.

---

[16] Maža išrinktų: nes ne visi pašauktieji naudojasi sau suteiktomis malonėmis ir seka Kristų.

[20] Motina: Salomė, Zebediejaus žmona, apaštalų Jokūbo ir Jono motina. — [22] Nežinote... Prašė motina, Jėzus atsako sūnums, nes žino, kad motina prašė jų vardu. — [24] Dešimtis: kiti apaštalai.

IV. Paskutinės Jėzaus Kristaus dienos žemėje ir jo prisikėlimas iš numirusiųjų

1. Iškilmingas Jėzaus įžengimas į Jeruzalę

29 Jiems išeinant iš Jeriko, jį sekė didelė minia.
30 Ir štai du aklu, sėdėjusiu prie kelio, išgirdo, kad praeina Jėzus, ir sušuko, tardami: Viešpatie, Dovîdo sūnau, pasigailėk mudviejų. 31 Minia draudė juos, kad tylėtų. Bet juodu dar labiau šaukė, sakydami: Viešpatie, Dovîdo sūnau, pasigailėk mudviejų. 32 Jėzus sustojo, pasišaukė juodu ir tarė: Ko norite, kad judviem padaryčiau? 33 Juodu jam atsakė: Viešpatie, kad mudviejų akys atsivertų. 34 Pasigailėjęs jųdviejų, Jėzus palietė jų akis. Ir juodu tuojau regėjo ir jį sekė.

26 II **21.** 1 Kada jie prisiartino prie Jeruzalės ir atėjo į Betpagę, prie Alyvų kalno, tuomet Jėzus siuntė du mokytiniu, 2 juodviem sakydamas: Eikite į miestelį, kurs ties judviem, ir tuojau rasite pririštą asilę ir su ja asilaitį; atriškite ir man atveskite; 3 ir, jei kas judviem ką nors tartų, sakykite, kad jų reikia Viešpačiui, ir tuojau juos paleis. 4 Visa gi tai atsitiko, kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais:

5 Sakykite Siono dukteriai: Štai tavo karalius tau ateina romus, sėdėdamas ant asilės ir ant pajungiamosios asilaičio. 6 Nuėjusiu du mokytiniu padarė, kaip Jėzus juodviem buvo įsakęs.

7 Jie atvedė asilę ir asilaitį, uždėjo ant jų savo drabužius ir užsodino jį ant viršaus. 8 Labai didelė minia tiesė savo drabužius ant kelio, o kiti

---

30 Dovîdo sūnau... Aklieji, vadindami Jėzų Dovîdo sūnumi, išpažįsta, kad jis laukiamasis Mesijas.
21. 3 Viešpačiui: Jėzui Kristui. — 5 Siono dukteriai: Jeruzalei ir jos gyventojams.

kirto medžių šakas ir klojo ant kelio. [9] Ėjusios priešakyje ir paskui sekusios minios šaukė, sakydamos: Osanna Dovîdo sūnui! Pagirtas teesie, kurs ateina Viešpaties vardu! Osanna augštybėse! [10] Jam įėjus į Jeruzalę, sujudo visas miestas ir sakė: Kas yra šitas? [11] Minios gi sakė: Tai Jėzus, pranašas iš Nazareto Galiliejoje.

[12] Jėzus įėjo į Dievo šventovę ir išvarinėjo visus parduodančius ir perkančius šventovėje ir pargriovė pinigų mainininkų stalus ir karvelių pardavėjų suolus. [13] Jis jiems sakė: Parašyta: Mano namai vadinsis maldos namai; o jūs padarėte iš jų galvažudžių olą. [14] Tuomet prie jo prisiartino šventovėje akli ir raiši, ir jis juos pagydė. [15] Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, matydami stebuklus, kuriuos jis buvo padaręs, ir vaikus, šaukiančius šventovėje ir sakančius: Osanna Dovîdo sūnui, užsidegė pykčiu [16] ir jam tarė: Ar girdi, ką tie sako? Jėzus jiems tarė: Taip. Ar niekados neskaitėte: Iš vaikų ir žindančių burnos prirengei tobulą gyrių? [17] Ir, juos palikęs, jis išėjo laukan iš miesto į Betaniją ir tenai pasiliko. 27 II

[18] Rytmetį, grįždamas į miestą, jis buvo alkanas. [19] Pamatęs pakelėje vieną figos medį, jis priėjo prie jo ir nieko jame nerado, tik lapų. Jis jam tarė: Tegul niekados per amžius neužsimezga iš tavęs vaisius. Ir figos medis tuojau padžiūvo.

---

[9] Osanna. Tas žodis paimtas iš žydų kalbos; jis reiškia: gelbėk ji, t. y., Davîdo sūnų, Mesiją.

[12] Maininink ų. Žydai turėjo mokėti šventyklai po pusę šekelio ir tai žydiškais pinigais (plg. aug. 17, 23); mainininkai keisdavo svetimus pinigus, kuriuos atsinešdavo su savim žydai iš svetimų kraštų, į žydiškuosius.

[19] Figos medį. Tas figos medis, lapuotas, bet nevaisingas, yra paveikslas žydų sinagogos, kuri turėjo įstatymus ir apeigas, bet neturėjo gerų darbų ir todėl buvo atmesta.

[20] Tai matydami, mokytiniai stebėjosi ir sakė: Kaip
jis ūmai padžiūvo! [21] Atsakydamas gi Jėzus jiems
tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, jei turėsite tikėjimo
ir nesvyruosite, ne tik tai darysite, kas atsitiko
figos medžiui, bet jei ir šitam kalnui sakytumėte:
Pasikelk ir meskis į jūrą, įvyks. [22] Ir visa, ko tik
prašysite maldoje tikėdami, gausite.

2. Viešpaties ginčai su parisiejais ir Rašto žinovais

28 II [23] Kaip jis buvo atėjęs į šventovę ir mokė, prie
jo prisiartino vyriausieji kunigai ir tautos vyres-
nieji ir tarė: Kokia galia tai darai? ir kas tau tą
galią davė? [24] Jėzus atsakydamas jiems tarė:
Paklausiu ir aš jus vieno dalyko; jei jį man pa-
sakysite, ir aš jums pasakysiu, kokia galia tai
darau. [25] Jono krikštas iš kur buvo? Iš dangaus,
ar iš žmonių? Bet jie galvojo sau vieni ir kalbėjo:
[26] Jei sakysime: Iš dangaus, jis mums tars: Tai
kodėl jam netikėjote? Jeigu sakysime: Iš žmonių,
mes turime bijoti minios, nes visi laikė Joną
pranašu. [27] Taigi, atsakydami Jėzui, jie tarė: Mes
nežinome. Ir jis jiems tarė: Nė aš jums nesakysiu,
kokia galia tai darau.

[28] Kaip jums regisi? Vienas žmogus turėjo du
sūnų; priėjęs pirmąjį, jis tarė: Sūnau, eik šian-
dien, dirbk mano vynuogyne. [29] Bet jis atsakyda-
mas tarė: Nenoriu. Paskui gi, atgailos sujudintas,
nuėjo. [30] Priėjęs ir antrąjį, jis taip pat pasakė.
Tasai atsakydamas tarė: Einu, viešpatie, ir neėjo.
[31] Katras tų dviejų padarė tėvo valią? Jie jam
tarė: Pirmasis. Jėzus jiems tarė: Iš tiesų, sakau

[31] Katras tų dviejų... Žmogus, turįs du sūnu, yra čia Dievas; du sūnu — pagonys ir žydai; pagonys pradžioje nutolo nuo Dievo, bet paskui to gailėjosi, priėmė Evangeliją ir tuo būdu įvykdė savo tėvo valią; žydai noromis priėmė Mozės įstatymą, bet jo nesilaikė, nepriėmė paskiau Evangelijos ir todėl neįvykdė dangiško-

jums, muitininkai ir paleistuvės eis pirm jūsų Dievo karalystėn. 32 Nes atėjo pas jus Jonas teisybės keliu, bet jūs jam netikėjote; muitininkai ir paleistuvės jam tikėjo; jūs, tai matydami, nė paskui neturėjote atgailos, kad jam tikėtumėte.

33 Pasiklausykite kito prilyginimo. Buvo žmogus šeimininkas, kurs įsiveisė vynuogyną, aptvėrė jį tvora, iškasė jame spaustuvą, pastatė bokštą, išnuomojo jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. 34 Atėjus vaisių metui, jis siuntė savo tarnus pas vynininkus atsiimti jo vaisių. 35 Bet vynininkai, nutvėrę jo tarnus, vieną primušė, kitą nužudė, o kitą užmušė akmenimis. 36 Jis vėl siuntė kitus tarnus, daugiau kaip pirmųjų; ir su tais jie taip pat padarė. 37 Pagaliau jis siuntė pas juos savo sūnų, tardamas: Jie drovėsis mano sūnaus. 38 Bet vynininkai, pamatę sūnų, kalbėjosi tarp savęs: Tas tėvonis; eikite, užmuškime jį ir turėsime jo tėvonystę. 39 Ir nutvėrę jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. 40 Taigi, ką atėjęs vynuogyno viešpats padarys aniems vynininkams? 41 Jie jam tarė: Jis piktai nužudys piktuosius ir išnuomos savo vynuogyną kitiems vynininkams, kurie jam atiduos vaisių savo metu. 42 Jėzus jiems tarė: Ar jūs niekados neskaitėte Raštuose: Tas akmuo, kurį statytojai atmetė, pasidarė kertinis akmuo; tai Viešpaties padaryta ir nuo- 1 Kovo

jo Tėvo valios. — 32 Teisybės keliu: rodydamas jums teisybės kelią.

33 Spaustuvą: vynui iš vynuogių išspausti. — Bokštą: sargams. — 40 Ką atėjęs... Vynuogyno viešpats čia yra Dievas. Vynuogynas — žydų sinagoga Sen. Testamente. Artojai, kurie pasisamdė vynuogyną, buvo žydų vyriausybė. Tarnai, siųsti atsiimti vaisių, buvo pranašai. Sūnus — Jėzus Kristus. — 42 Kertinis akmuo: kurs remia visą rūmų kertį. Kertinis akmuo, kurį atmetė statytojai, žydų kunigai, yra Jėzus Kristus; juo pasirėme Naujojo Testamento Bažnyčia (Eklezija).

stabu mūsų akyse? [43] Todėl aš sakau jums, kad Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, kuri duoda jos vaisius. [44] Ir kas krinta ant to akmens, tas suduš; ir ant ko jis krinta, tą sutriuškins.

[45] Vyriausieji kunigai ir parisiejai, išgirdę jo prilyginimus, suprato, kad jis apie juos kalba. [46] Ir, jieškodami jo sugauti, jie bijojo minių, nes jos laikė jį pranašu.

2 III **22.** [1] Atsiliepdamas Jėzus vėl jiems kalbėjo prilyginimais ir tarė: [2] Dangaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs kėlė savo sūnui vestuves. [3] Jis siuntė savo tarnus pašaukti pakviestųjų į vestuves, bet jie nenorėjo ateiti. [4] Jis siuntė kitus tarnus, tardamas: Sakykite pakviestiesiems: Štai, aš paruošiau savo pokylį, mano jaučiai ir mano peniukšliai papjauti ir visa paruošta; ateikite į vestuves. [5] Bet jie tai nieku vertė ir nuėjo sau, vienas į savo ūkį, o kitas į savo prekybą; [6] kiti, nutvėrę jo tarnus ir išniekinę juos, užmušė. [7] Tai išgirdęs karalius susirūstino ir, nusiuntęs savo kariuomenę, iššudė anuos galvažudžius ir jų miestą sudegino. [8] Tuomet jis tarė savo tarnams. Vestuvės, tiesa, paruoštos, bet pakviestieji buvo neverti. [9] Eikite tat į kryžkeles ir ką tik rasite, šaukite į vestuves. [10] Jo tarnai, išėję į kelius, surinko visus, kuriuos rado, piktus ir gerus, ir vestuvės buvo pilnos sėdinčiųjų už stalo. [11] Karalius įėjo pasižiūrėti sėdėjusiųjų už stalo ir, pamatęs tenai žmogų, neapsivilkusį vestuviniu drabužiu, [12] jam tarė: Prieteliau, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvinio drabužio? Jis tylėjo. [13] Tuomet

---

[43] Jos: Dievo karalystės.

22. [2] Panaši į... Šitame prilyginime žmogus karalius yra Dievas Tėvas, kurs kėlė vestuves savo Sūnui, Jėzui Kristui; pakviestieji į vestuves buvo žydai, o tarnai — Senojo Testamento pranašai ir šv. Jonas Krikštytojas.

karalius tarė tarnams: Surišę jam rankas ir kojas, išmeskite jį laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo. [14] Nes daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų.

[15] Tuomet parisiejai nuėję susitarė sugauti jį 3
kalboje. [16] Jie siuntė pas jį savo mokytinių su III
Erodo šalininkais ir sakydino: Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesiakalbis ir mokai Dievo kelio tiesoje ir nė vienu nesirūpini, nes nežiūri žmonių asmens. [17] Pasakyk tat mums, kaip tau rodosi: dera duoti ciesoriui mokestį, ar ne? [18] Bet Jėzus, pažinęs jų nedorumą, tarė: Kam mane gundote, veidmainiai? [19] Parodykite man mokesčio pinigą. Jie jam padavė denarą. [20] Jėzus jiems tarė: Kieno tas paveikslas ir įrašas? [21] Jie jam sako: Ciesoriaus. Tuomet jis jiems tarė: Atiduokite tat, kas ciesoriaus, ciesoriui ir, kas Dievo, Dievui. [22] Tai girdėdami, jie stebėjosi ir, palikę jį, nuėjo sau.

[23] Tą dieną priėjo jį sadukiejai, kurie sako nee- 4
sant prisikėlimo, ir jį paklausė, [24] sakydami: Moky- III
tojau, Mozė tarė: J e i k a s m i r t ų, n e t u r ė d a m a s s ū n a u s, t e g u l j o b r o l i s v e d a j o m o t e r į i r t e p a ž a d i n a s a v o b r o l i u i a i n i ją. [25] Buvo pas mus septyni broliai. Pirmasis, vedęs moterį, mirė ir, neturėdamas vaikų, paliko savo moterį savo broliui. [26] Taip pat antrasis ir trečiasis iki septintajam. [27] Pagaliau po jų visų mirė ir moteriškė. [28] Taigi, prisikėlime kurio iš septynių ji bus moteris? Juk visi yra ją turėję. [29] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Jūs

[16] E r o d o š a l i n i n k a i s. Jie mokė, kad yra teisingas dalykas mokėti mokesčius Erodui ir Romos ciesoriui, todėl buvo parisiejų nekenčiami. — N e ž i ū r i . . . : nežiūri, ką sakys apie tave žmonės, jiems nepataikauji ir jų nebijai.

[24] T e p a ž a d i n a . . . Pirmas iš tokios moterystės sūnus turėjo būti laikomas mirusiojo brolio sūnumi.

klystate, nežinodami nei Raštų, nei Dievo galybės. 30 Nes prisikėlime vyrai neves moterų ir moterys netekės, bet bus, kaip Dievo angelai danguje. 31 O apie numirusiųjų prisikėlimą ar neskaitėte, kas jums Dievo pasakyta šiais žodžiais: 32 A š A b r a o m o D i e v a s, i r I z a o k o D i e v a s, i r J o k ū b o D i e v a s? Jis Dievas ne mirusiųjų, bet gyvųjų. 33 Tai girdėdamos, minios stebėjosi jo mokslu.

5 III 34 Bet parisiejai, išgirdę, kad jis privertęs nutilti sadukiejus, susiėjo į draugę, 35 ir vienas jų, įstatymo mokytojas, jį paklausė, gundydamas jį: 36 Mokytojau, koks didžiausias įsakymas įstatyme? 37 Jėzus jam tarė: M y l ė s i V i e š p a t į, s a v o D i e v ą, v i s a s a v o š i r d i m i, v i s a s a v o s i e l a i r v i s a s a v o m i n t i m i. 38 Tai didžiausias ir pirmasis įsakymas. 39 Antras gi į jį panašus: M y l ė s i s a v o a r t i m ą, k a i p p a t s s a v e. 40 Šitiedviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai.

41 Susirinkus parisiejams, Jėzus juos paklausė, sakydamas: 42 Ką jūs manote apie Kristų? Kieno jis sūnus? Jie jam atsakė: Dovîdo. 43 Jis jiems tarė: Kaipgi Dovîdas vadina jį Dvasioje Viešpačiu, nes sako: 44 V i e š p a t s t a r ė m a n o V i e š p a č i u i: S ė s k i s m a n o d e š i n ė j e, k o l e i a š p a d a r y s i u i š t a v o n e p r i e t e l i ų t a u p a k o j į? 45 Jei tat Dovîdas vadina jį Viešpačiu, kaipgi jis jo sūnus? 46 Ir nė vienas negalėjo jam atsakyti nei žodžio, nei kas nors drįso nuo tos dienos daugiau jį klausti.

6 III **23.** 1 Tuomet Jėzus kalbėjo minioms ir savo mokytiniams, 2 tardamas: Rašto žinovai ir parisiejai atsisėdo Mozės krasėje. 3 Taigi, visa, ką tik jie

40 P r a n a š a i: pranašų mokslas.
43 D v a s i o j e: šv. Dvasios įkvepiamas.

jums sako, laikykite ir darykite; bet nesielgkite taip, kaip jie elgiasi; nes jie sako ir nedaro. [4] Nes jie riša sunkias ir nepakeliamas naštas ir deda žmonėms ant pečių, o savo pirštu jie nenori jų pajudinti. [5] Visus savo darbus jie daro, kad juos žmonės matytų; todėl jie daro savo atsiminimo ženklus platesnius ir didina kutus. [6] Jie mėgsta pirmąsias vietas pokyliuose, ir pirmąsias krases sinagogose, [7] ir pasveikinimus prekyvietėje, ir būti žmonių vadinami rabbi. [8] Jūs gi nesivadinkite rabbi, nes vienas jūsų mokytojas, o visi jūs broliai. [9] Ir nė vieno nevadinkite sau žemėje tėvu, nes vienas jūsų Tėvas, kurs yra danguje. [10] Nesivadinkite mokytojais, nes jūsų mokytojas vienas, Kristus. [11] Kas iš jūsų didesnis, bus jūsų tarnas. [12] Kas save augština, bus pažemintas, o kas save žemina, bus išaugštintas.

[13] Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veid- 7
mainiai, kad jūs užrakinate žmonėms dangaus III
karalystę. Nes jūs patys neįeinate ir norinčiųjų įeiti neįleidžiate. [14] Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs ryjate našlių namus, kalbėdami ilgas maldas; todėl jūs gausite rūstesnį teismą.

---

23. [5] Atsiminimo ženklus. Žydai nešiodavo pergamento skiauteles, įdėtas į mažas dėžutes, kurias maldos metu prisirišdavo sau prie kaktos ir prie kairės rankos. Tose skiautelėse buvo parašyti žodžiai, paimti iš šv. Rašto, iš Mozės įstatymo. Parisiejai, norėdami parodyti save uolesnius esant įstatymui, darydavo tas skiauteles kaskart platesnes. Nuo keturių drabužio kerčių kabėdavo nedideli kutai siūlų pavidalo. Ir juos parisiejai turėjo didesnius. — [7] Rabbi: Mokytojau. — [8] Nesivadinkite... Išganytojas čia peikia puikybę, perdaug didį tėvų, mokytojų, vadovų išsiaugštinimą, primindamas, kad augščiausias ir mokytojas, ir tėvas, ir vadovas yra Dievas. Jis visai negriauna tėvų ar vadovų valdžios, tik paskiria ribas, kurias senovėje žmonės dažnai peržengdavo.

15 Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs apeinate jūrą ir sausumą vienam naujatikiui padaryti ir, kai jis padarytas, jūs darote iš jo pragaro sūnų dvigubai taip piktą kaip jūs.

16 Vargas jums, aklieji vadai, kurie sakote: Kas nors prisiekė šventykla, tai niekai, o kas prisiekė šventyklos auksu, turi pareigą. 17 Paiki ir akli! Nes kas didesnis, auksas ar šventykla, kuri pašventina auksą? 18 Ir kas tik prisiekė altoriumi, tai niekai, o kas prisiekė ant jo esančiąja dovana, turi pareigą. 19 Akli! Nes kas didesnis, dovana ar altorius, kurs pašventina dovaną? 20 Taigi, kas prisiekia altoriumi, prisiekia juo ir visais ant jo esančiais dalykais. 21 Ir kas nors prisiekia šventykla, prisiekia ja ir tuo, kas joje gyvena. 22 Ir kas prisiekia dangumi, prisiekia Dievo sostu ir tuo, kas jame sėdi.

23 Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie duodate dešimtinę iš mėtos, krapų ir kmynų, o apleidžiate svarbesnius įstatymo dalykus, teisingumą, pasigailėjimą ir ištikimybę. Tai reikėjo daryti ir anų neapleisti. 24 Akli vadai, kurie iškošiate uodą, o praryjate kupranugarį.

8 III 25 Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie kuopiate, kas yra iš viršaus taurės ir dubens, o viduje esate pilni plėšrumo ir nešvarumo. 26 Aklasai parisiejau, iškuopk pirma, kas

---

15 Apeinate: norėdami patraukti į savo tikėjimą nors vieną pagonį. Tokie nauji žydai buvo vadinami prozelitais.

16 Tai niekai: valia esą tokios priesaikos nesilaikyti. — Turi pareigą: turi atitesėti, ką yra pažadėjęs.

23 Duodate... Parisiejai atiduodavo šventyklai dešimtinę net iš menkiausių, įstatyme nepaminėtų žolelių, kad pasirodytų teisūs, bet draug nieku palaikydavo daug svarbesnius įstatymo reikalavimus.

viduje taurės ir dubens, kad pasidarytų švaru ir tai, kas yra iš viršaus.

27 Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs panašūs į pabaltintus kapus, kurie iš oro pusės rodosi žmonėms labai gražūs, o viduje pilni mirusiųjų kaulų ir visokių puvėsių. 28 Taip ir jūs iš viršaus, tiesa, rodotės žmonėms teisūs, o viduje esate pilni veidmainystės ir nedorumo.

29 Vargas jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie statote pranašams antkapes ir puošiate teisiųjų paminklus. 30 Jūs sakote: Jei būtumėm buvę mūsų tėvų dienomis, mes nebūtumėme su jais dalyvavę pranašų kraujuje. 31 Taip jūs liudijate patys prieš save, kad jūs sūnūs tų, kurie žudė pranašus. 32 Pripildykite ir jūs jūsų tėvų saiką.

33 Žalčiai, angių veisle, kaip jūs ištrūksite nuo pragaro teismo? 34 Todėl štai aš siunčiu pas jus pranašų, išmintingųjų ir Rašto žinovų; vienus jų jūs užmušite ir prikalsite ant kryžiaus, kitus plaksite savo sinagogose ir persekiosite nuo miesto iki miestui, 35 kad ant jūsų kristų visas nekaltas kraujas, išlietas žemėje, pradėjus teisiojo Abelio krauju iki kraujui Barakijo sūnaus, Zakarijo, kurį jūs užmušėte tarp šventyklos ir altoriaus. 36 Iš tikrųjų, sakau jums, visa tai ateis šitai kartai.

37 Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie tau siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorė-

---

30 Pranašų kraujuje: pranašų žudyme. — 32 Pripildykite... Išganytojas čia kalba šventai susirūstinęs ir lyg kad sako: Piktus darbus, kuriuos pradėjo jūsų tėvai, jūs pabaigkite. Jie užmušė tarnus, jūs prikalkite ant kryžiaus Viešpatį; jie žudė pranašus, o jūs nužudysite tą, apie kurį pranašai kalbėjo.

33 Pragaro teismo: pragaro bausmės, kuri bus jums paskirta teisme.

jai. [38] Štai, jūsų namai bus jums palikti tušti. [39] Nes, aš sakau jums, nuo šio laiko jūs manęs daugiau nebematysite, kolei nesakysite: Pagirtas, kurs ateina Viešpaties vardu.

3. Jėzaus pranašystės apie Jeruzalės sugriovimą ir apie pasaulio pabaigą

9 III 24. [1] Išėjęs iš šventovės, Jėzus ėjo toliau. Tuomet priėjo jo mokytiniai jam parodyti šventovės pastatų. [2] Jis atsakydamas jiems tarė: Ar matote visa tai? Iš tiesų, sakau jums, neliks čia akmens ant akmens, kurs nebūtų išgriautas. [3] Sėdint jam Alyvų kalne, prie jo priėjo skyrium mokytiniai ir tarė: Pasakyk mums, kada tai bus? ir koks tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?

[4] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Žiūrėkite, kad kas nors jūsų nesuklaidintų. [5] Nes daugelis ateis mano vardu ir sakys: Aš Kristus, ir jie suklaidins daugelį. [6] Nes jūs išgirsite kalbant apie karus ir apie karų gandus. Žiūrėkite, kad neišsigąstumėte, nes reikia, kad tai įvyktų. Bet dar tai ne galas, [7] nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; vietomis bus maro, bado ir žemės drebėjimų. [8] O visa tai skausmų pradžia. [9] Tuomet jus kankins ir jus žudys, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėl mano vardo. [10] Tuomet daugelis pasipiktins, vieni kitus išduos ir vieni kitų nesikęs. [11] Kils daug netikrų pranašų ir suvedžios daugelį. [12] Ir kadangi bus apsčiai neteisybės, daugelio meilė atauš. [13] O kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas. [14] Ir šita karalystės Evangelija bus skelbiama visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms, ir tuomet ateis galas.

[15] Kai jau išvysite pranašo Danielio paskelbtą

sunaikinimo nuobodą, stovinčią šventoje vietoje, — kas tai skaito, teišmano, — [16] tuomet, kas yra Judiejoje, tegul bėga į kalnus, [17] ir, kas ant stogo, tenelipa žemėn ko nors pasiimti iš savo namų, [18] ir, kas lauke, tenegrįžta savo jupos pasiimti. [19] Vargas nėščioms ir žindančioms anomis dienomis! [20] Melskitės, kad jums netektų bėgti žiemą ar subatoje. [21] Nes tuomet bus didelė priespauda, kokios nebuvo nuo pasaulio pradžios iki šiolei ir nebebus. [22] Ir jei tos dienos nebūtų buvusios sutrumpintos, neišsigelbėtų nė vienas žmogus; bet dėl išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos.

[23] Tuomet jei kas jums sakytų: Štai, čia Kristus ar tenai, netikėkite. [24] Nes kils netikrų kristų ir netikrų pranašų, ir jie darys didelių ženklų ir stebuklų, kad būtų suklaidinti (jei tai būtų galima) net išrinktieji. [25] Štai, aš jums iš anksto paskelbiau. [26] Jei tat jums sakytų: Štai, jis tyruose, neišeikite; štai, namų gilumoje, netikėkite. [27] Nes kaip žaibas eina iš rytų ir pasirodo iki vakarų, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. [28] Nes kur tik bus maitos, ten susirinks ir erelių.

[29] Tuojau, po tų dienų priespaudos, aptems saulė, mėnulis nebeduos savo šviesos, žvaigždės kris nuo dangaus, ir dangaus galybės bus sujudintos. [30] Tuomet pasirodys danguje žmogaus Sūnaus ženklas, ir tuomet visos žemės giminės raudos ir išvys žmogaus Sūnų, ateinantį dangaus debesyse su didele galybe

10 III

---

24. [17] Antstogo. Žydų namų stogas buvo visai plokščias, taip kad ant jų buvo galima laisvai vaikščioti. Nuo stogo kopėčiomis galima buvo nulipti stačiai į gatvę. — [20] Subatoje. Subatos, kitaip sakant, poilsio dieną žydams buvo leidžiama eiti tiktai tūkstantį žingsnių, bet ne toliau.

ir didenybe. [31] Jis siųs savo angelus su trimitu ir su skardžiu balsu, ir jie surinks jo išrinktuosius iš keturių vėjų, nuo vieno dangaus pakraščio iki kitam.

[32] Mokykitės prilyginimo iš figos medžio. Kai jo šaka jau minkštėja ir sprogsta lapai, jūs žinote, kad vasara arti; [33] taip pat ir jūs, visa tai išvydę, žinokite, kad jis arti, duryse. [34] Iš tikrųjų, sakau jums, šita giminė nepraeis, iki visa tai įvyks. [35] Dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis.

11 III [36] Bet anos dienos ir valandos niekas nežino, nei dangaus angelai, tik vienas Tėvas. [37] Nes kaip buvo Noės dienomis, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjime. [38] Nes kaip dienomis pirma tvano jie valgė ir gėrė, vedė moteris ir leido moterystėn savo vaikus iki tai dienai, kurią Noė įėjo į laivą, [39] ir jie nieko nežinojo, kolei atėjo tvanas ir visus nunešė, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjime. [40] Tuomet bus du lauke, vienas bus paimtas, o kitas paliktas; [41] dvi malėji prie girnų, viena bus paimta, o kita palikta. [42] Budėkite tat, nes nežinote, kurią valandą jūsų Viešpats ateis. [43] Tai gi žinokite, jei šeimininkas žinotų, kurią valandą vagis ateis, juk jis budėtų ir neleistų įsiveržti į savo namus. [44] Todėl būkite ir jūs pasiruošę, nes tą valandą, kurios jūs nežinote, žmogaus Sūnus ateis. [45] Kaip rodosi, kas yra ištikimas ir gudrus tarnas, kurį jo viešpats pastatė prie savo šeimynos, kad jiems duotų valgio tinkamu metu? [46] Palaimintas tas tarnas, kurį atėjęs jo viešpats randa taip darantį. [47] Iš tikrųjų, sakau jums, jis pastatys jį prie visų savo gėrybių. [48] O jei anas tarnas būtų piktas ir sakytų savo širdyje: Mano viešpats užtrunka

---

[33] Arti, duryse. Kada išvysite tai, apie ką sakyta augščiau (24, 29 eil.), žinokite, kad žmogaus Sūnus yra arti ir tuojau pasirodys.

49 ir imtų mušti savo draugus, o valgytų ir gertų
su girtuokliais, 50 tai to tarno viešpats pareis tą
dieną, kurią nesitiki, ir tą valandą, kurios nežino,
51 ir atkirs jį, ir duos jam dalią su veidmainiais;
ten bus verksmo ir dantų griežimo.

25. 1 Tuomet dangaus karalystė bus panaši į 12
dešimtį mergaičių, kurios, pasiėmusios savo žibin- III
tus, išėjo pasitikti jaunikio ir jaunosios. 2 Penkios
iš jų buvo paikos, o penkios gudrios. 3 Penkios
paikosios, pasiimdamos žibintus, nepasiėmė su
savim aliejaus; 4 gudriosios gi draug su žibintais
pasiėmė aliejaus savo induose. 5 Jaunikiui užtrun-
kant, visos susnūdo ir užmigo. 6 Vidunaktį pasi-
girdo šauksmas: Štai, ateina jaunikis, išeikite jam
priešais. 7 Tuomet visos tos mergaitės atsikėlė ir
taisė savo žibintus. 8 Paikosios sakė gudriosioms:
Duokite mums savo aliejaus, nes mūsų žibintai
gęsta. 9 Gudriosios atsakė, tardamos: Kad kartais
nepristigtų mums ir jums, verčiau eikite pas par-
davėjus ir sau nusipirkite. 10 Joms einant pirktis,
atėjo jaunikis, ir kurios buvo pasiruošusios, įėjo
draug su juo į vestuves, ir durys buvo uždarytos.
11 Pagaliau atėjo ir likusios mergaitės ir sakė:
Viešpatie, viešpatie, atidaryk mums. 12 Bet jis at-
sakydamas tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, aš jūsų
nepažįstu. 13 Budėkite tat, nes nežinote nei dienos,
nei valandos.

14 Nes bus taip, kaip su žmogumi, kurs, iškeliau- 13
damas svetur, pasišaukė savo tarnus ir perdavė III
jiems savo turtus. 15 Vienam jis davė penkis

25. 13 Budėkite... Mergaičių prilyginimu Kristus įrodo gerų darbų reikiamumą. Jaunikis, vedąs jaunąją į savo namus, yra Kristus, kurs teismo dieną įves savo Bažnyčią (Ekleziją) į dangaus karalystę. Mergaitės — visi tikintieji, žibintai — jų tikėjimas, o aliejus — geri darbai. Negana bus turėti žibintus, t. y., tikėjimą, norint įeiti dangaus karalystėn, bet reikės draug ir aliejaus, t. y.. gerų darbų.

talentus, kitam du, o trečiam vieną, kiekvienam pagal jo gabumą, ir tuojau iškeliavo. [16] Tas, kurs buvo gavęs penkis talentus, nuėjęs jais vertėsi ir pelnė kitus penkis. [17] Taip pat ir kurs buvo gavęs du, pelnė kitu du. [18] Kurs gi buvo gavęs vieną, nuėjęs įkasė jį į žemes ir paslėpė savo valdovo pinigus.

[19] Daug laiko praslinkus, tų tarnų valdovas parėjo ir darė su jais apyskaitą. [20] Priėjo tas, kurs buvo gavęs penkis talentus, ir atnešė kitus penkis talentus, sakydamas: Viešpatie, tu man davei penkis talentus; štai, aš pelniau dar kitus penkis. [21] Jo valdovas jam tarė: Gerai, gerasis ir ištikimasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas ant nedaugelio, aš ant daugelio tave pastatysiu; įeik į savo viešpaties džiaugsmą. [22] Priėjo ir tas, kurs buvo gavęs du talentu, ir tarė: Viešpatie, tu man davei du talentu; štai, aš pelniau dar kitu du. [23] Jo valdovas jam tarė: Gerai, gerasis ir ištikimasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas ant nedaugelio, aš ant daugelio tave pastatysiu; įeik į savo viešpaties džiaugsmą. [24] Priėjęs ir tas, kurs buvo gavęs vieną talentą, tarė: Viešpatie, aš žinau, kad tu kietas žmogus; tu pjauni, kur nesėjai, ir renki, kur nebarstei; [25] bijodamas aš nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėse; štai jis, imk, kas tavo. [26] Atsakydamas jo viešpats jam tarė: Piktasis tarne ir tinginy, tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, ir renku, kur nebarsčiau; [27] taigi, tau reikėjo pavesti mano pinigus pinigų mainininkams, ir sugrįžęs aš juk būčiau gavęs kas mano su palūkanomis. [28] Taigi, atimkite iš jo talentą ir duokite tam, kurs turi dešimtį talentų. [29] Nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir jis apsčiai turės; o iš to, kurs neturi,

---

[21] Įeik...: gauk ir tu tą džiaugsmą, kurį turi tavo viešpats. — [29] Bus atimta. Kas naudojasi Dievo malo-

bus atimta ir tai, ką jis regisi turįs. [30] Ir nenaudingą tarną išmeskite laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo.

[31] Kai žmogaus Sūnus ateis savo didenybėje ir 14
draug su juo visi angelai, tuomet jis at- III
sisės savo didenybės soste. [32] Visos tautos bus surinktos ties juo, ir jis atskirs juos vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių. [33] Avis jis pastatys savo dešinėje, ožius gi kairėje.

[34] Tuomet karalius tars tiems, kurie bus jo dešinėje: Eikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio įkūrimo prirengtą karalystę. [35] Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs mane pagirdėte; buvau svečias, ir jūs mane priėmėte; [36] buvau nuogas, ir jūs mane pridengėte; ligonis, ir jūs mane aplankėte; buvau kalėjime, ir jūs atėjote pas mane. [37] Tuomet teisieji jam atsakys ir tars: Viešpatie, kada mes tave matėme alkaną ir tave valgydinome, trokštantį ir tave girdėme? [38] Kada mes tave matėme svečią ir tave priėmėm, ar nuogą ir tave pridengėme? [39] Arba kada mes tave matėme ligonį ar kalėjime ir atėjome pas tave? [40] Ir atsakydamas karalius jiems tars: Iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte.

[41] Tuomet jis sakys ir tiems, kurie bus kairėje: Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, kuri sukurta velniui ir jo angelams. [42] Nes aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs manęs nepagirdėte; [43] bu-

---

nėmis, tas gaus jų daugiau, o kas nesinaudoja, iš to bus jos visai atimtos. — Talentų prilyginimas pamoko, kad reikia naudotis Dievo malonėmis. Viešpats, duodąs tarnams talentų, yra Jėzus Kristus, tarnai — mes esame; talentai yra malonės ir aplinkybės, kurias gauna kiekvienas iš mūsų, kad gera darytų.

vau svečias, ir jūs manęs nepriėmėte; nuogas, ir nepridengėte manęs; ligonis ir kalėjime, ir jūs neaplankėte manęs. 44 Tuomet ir jie jam atsakys, tardami: Viešpatie, kada mes tave matėme alkaną, ar trokštantį, ar svečią, ar nuogą, ar ligonį, ar kalėjime, ir tau netarnavome? 45 Tuomet jis jiems atsakys, tardamas: Iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų tai nepadarėte vienam iš šitų mažiausiųjų, nė man nepadarėte. 46 Ir eis šitie į amžinąją kančią, o teisieji į amžinąjį gyvenimą.

4. Paskutinė vakarienė ir Kristaus kančia

15 III **26.** 1 Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs visas šitas kalbas, tarė savo mokytiniams: 2 Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus Velykos, ir žmogaus Sūnus bus įduotas prikalti ant kryžiaus.

3 Tuomet vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji susirinko į kiemą vyriausiojo kunigo, kurs vadinosi Kajipas, 4 ir tarėsi sugauti Jėzų klasta ir užmušti. 5 Bet jie sakė: Ne šventą dieną, kad kartais nekiltų žmonėse maišto.

6 Esant Jėzui Betanijoje, Simono Raupsuotojo namuose, 7 prie jo priėjo moteriškė su alebastriniu indu brangaus tepalo ir išpylė ant galvos, jam sėdint už stalo. 8 Tai matydami, mokytiniai buvo nepatenkinti ir sakė: Kam tas eikvojimas? 9 Nes tai buvo galima brangiai parduoti ir duoti beturčiams. 10 Tai žinodamas, Jėzus jiems tarė: Kam

---

26. 2 Velykos, žydiškai Pascha (Pesach). Žydai švęsdavo Velykas paminėti išėjimui iš Egipto. Su maldomis ir apeigomis jie valgydavo velykinį avinėlį, atsimindami aną avinėlį, kurį valgė jų seneliai prieš pat išeisiant iš Egipto vergijos ir kurio krauju, Dievui paliepus, buvo pateptos jų durų staktos; nes angelas, siųstas išžudyti egiptiečių pirmagimių, aplenkė visus namus, kurių durys buvo krauju pažymėtos. Tas avinėlis buvo paveikslas Jėzaus Kristaus, kurio kraujas išvadavo mus nuo amžinojo žuvimo.

esate įkyrūs šitai moteriškei? Ji juk padarė man gerą darbą. [11] Nes beturčių jūs visados turite su savim, o mane nevisados turite. [12] Nes, išpildama šitą tepalą ant mano kūno, ji tai padarė mano laidotuvėms. [13] Iš tikrųjų, sakau jums, kur tik visame pasaulyje bus skelbiama šita Evangelija, bus sakoma jos atsiminimui, ir ką ji yra padariusi.

[14] Tuomet vienas iš dvylikos, kurs vadinosi Ju- 16
das Iskarijotas, nuėjo pas vyriausius kunigus [15] ir III
jiems tarė: Ką norite man duoti, ir aš jį jums įduosiu? Jie gi jam paskyrė tris dešimtis sidabrinių. [16] Ir nuo to meto jis ieškojo progos jį įduoti.

[17] Pirmą neraugintos duonos dieną mokytiniai atėjo pas Jėzų ir sakė: Kur nori, kad mes tau paruoštumėm valgyti Velykų avinėlį? [18] Jėzus tarė: Eikite į miestą pas vieną žmogų ir jam tarkite: Mokytojas sako: Mano metas arti; pas tave aš darau Velykas drauge su savo mokytiniais. [19] Mokytiniai padarė, kaip Jėzus jiems įsakė, ir prirengė Velykas.

[20] Atėjus vakarui, jis atsisėdo už stalo draug su 17
dvylika savo mokytinių [21] ir, jiems valgant, tarė: III
Iš tikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų mane įduos. [22] Labai nuliūdę jie ėmė kiekvienas klausinėti: Argi aš, Viešpatie? [23] O Jis atsakydamas tarė: Kurs dažo draug su manim ranką į indą, tas

---

[12] Laidotuvėms. Žyduose buvo paprotys, laidojant numirėlius, tepti juos kvepiančiais tepalais. Išganytojas parodo čia, jog jau visai arti jo laidotuvių laikas ir kad Marija, tarsi tai jausdama, patepė jo kūną.

[15] Sidabrinių: pinigų. Jie buvo verti apie 170 litų. Tiek anais laikais mokėdavo už menkiausią vergą.

[17] Neraugintos... Per visas Velykų dienas, pradedant vakaru prieš pirmą dieną, žydams draudžiama valgyti ką nors rauginta. Vietoje raugintos duonos jie valgo neraugintą, vadinamus „macus". Nuo tos prėskinės duonos ir Velykų šventės vadinamos Neraugintos duonos šventėmis. — [23] Kurs dažo... Trims ar keturiems

mane įduos. [24] Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, kaip apie jį parašyta, bet vargas tam žmogui, kurio žmogaus Sūnus bus įduotas. Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs. [25] Atsiliepdamas Judas, kurs jį įdavė, tarė: Argi aš, Mokytojau? Jis jam tarė: Tu tai pasakei.

[26] Jiems valgant vakarienę, Jėzus ėmė duoną, palaimino ją ir laužė, davė savo mokytiniams ir tarė: Imkite ir valgykite, tai yra mano kūnas. [27] Jis ėmė ir taurę, dėkojo ir jiems davė, sakydamas: Gerkite iš jos visi, [28] nes tai yra mano kraujas naujosios sandoros, kurs bus išlietas už daugelį nuodėmės atleisti. [29] Sakau gi jums, nuo šio laiko aš daugiau nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki tai dienai, kada gersiu jį naują draug su jumis mano Tėvo karalystėje.

18 III [30] Ir, pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną. [31] Tuomet Jėzus jiems tarė: Visi jūs šią naktį manimi pasipiktinsite. Nes parašyta: Aš užgausiu piemenį, ir bandos avys išsisklaidys. [32] O kai būsiu prisikėlęs iš numirusiųjų, aš nueisiu pirm jūsų į Galilieją. [33] Atsiliep-

---

buvo atskiras indas, į kurį kiekvienas dažydavo duoną. Judas, sėdėdamas arti Išganytojo, dažė savo duoną draug su juo.

[26] Tai yra... Išganytojas nesako: tai yra mano kūno paveikslas, nei: čia toje duonoje yra mano kūnas, bet stačiai: tai yra mano kūnas, t. y., duona visa pavirto į Jėzaus Kristaus kūną ir jau nebėra duonos, bet tiktai kūnas. — [28] Naujosios sandoros. Senoji sandora buvo Dievo padaryta su žydais ir patvirtinta gyvulių krauju; naujoji sandora tarp Dievo ir žmonijos patvirtinta Išganytojo krauju. — [29] Iš šito vynmedžio... Išganytojas čia kalba jau nebe apie tą vyną, kurs tapo krauju, kaip aiškiai galima matyti iš šv. Luko evangelijos žodžių (Lk 22, 18), bet apie vyną, kurs buvo geriamas, valgant velykinį avinėlį. Jėzus savo garbėje su savo išrinktaisiais gers naujo vyno, kurs taip skirsis nuo žemiškojo, kaip dvasinės linksmybės skiriasi nuo žemiškųjų.

[31] Pasipiktinsite: kada matysite mane pažemintą, jūsų tikėjimas susilpnės, ir jūs pasiduosite baimei.

damas Petras jam tarė: Jei ir visi tavimi pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu. [34] Jėzus jam tarė: Iš tikrųjų, sakau tau, šią naktį pirma, negu gaidys pragys, tu tris kartus manęs išsiginsi. [35] Petras jam tarė: Nors man reiktų ir mirti draug su tavimi, aš tavęs neišsiginsiu. Taip pat ir visi mokytiniai kalbėjo.

[36] Tuomet Jėzus atėjo drauge su jais į ūkį, vadinamą Getsemane, ir tarė savo mokytiniams: Pasėdėkite čia, kolei aš ten nueisiu ir melsiuos. [37] Ir pasiėmęs su savim Petrą ir du Zebediejaus sūnu, jis pradėjo liūdėti ir sielvartauti. [38] Tuomet jis jiems tarė: Mano siela nuliūdusi iki mirčiai; pasilikite čia ir budėkite drauge su manimi.

[39] Ir paėjėjęs truputį tolyn, jis parpuolė kniūbsčias, melsdamos ir sakydamas: Mano Tėve, jei galima, tegul ta taurė praeina pro mane; tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu. [40] Po to jis atėjo pas savo mokytinius, rado juos miegančius ir tarė Petrui: Taip, jūs negalėjote budėti su manim nė vienos valandos? [41] Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas. [42] Jis vėl antrą kartą nuėjo ir meldėsi, sakydamas: Mano Tėve, jei ta taurė negali praeiti mano negerta, tebūnie tavo valia. [43] Jis vėl atėjo ir rado juos miegančius; nes jų akys buvo mieguistos. [44] Palikęs juos, jis vėl nuėjo ir trečią kartą meldėsi, sakydamas tuos pačius žodžius. [45] Tuomet jis atėjo pas savo mokytinius ir jiems tarė: Miegokite jau ir ilsėkitės; štai, valanda prisiartino, ir žmogaus Sūnus bus įduotas į nusidėjėlių rankas. [46] Kelkitės, eikime; štai, prisiartino tas, kurs mane įduos.

---

[39] Melsdamos... Todėl ir mums valia melstis, kad mus aplenktų skausmai ir kentėjimai, bet ta mintimi, jei tai sutinka su Dievo valia.

19 III [47] Dar jam tebekalbant, štai, atėjo vienas iš dvylikos, Judas, ir draug su juo didelė minia su kalavijais ir su vėzdais, atsiųsta vyriausiųjų kunigų ir tautos vyresniųjų. [48] O jo įdavėjas buvo jiems davęs ženklą, sakydamas: Kurį aš pabučiuosiu, tai jis; suimkite jį. [49] Ir tuojau priėjęs prie Jėzaus, jis tarė: Sveikas, Mokytojau. Ir jis jį pabučiavo. [50] O Jėzus jam tarė: Prieteliau, ko atėjai? Tuomet jie prisiartino, pakėlė prieš Jėzų rankas ir jį suėmė. [51] Ir štai, vienas buvusiųjų su Jėzumi, ištiesdamas ranką, išsitraukė savo kalaviją ir, ištikęs vyriausiojo kunigo tarną, nukirto jam ausį. [52] Tuomet Jėzus jam tarė: Kišk atgal savo kalaviją į jo vietą; nes visi, kurie ima kalaviją, pražus nuo kalavijo. [53] Ar manai, kad aš negaliu melsti savo Tėvą, ir jis tuojau man atsiųs daugiau kaip dvylika legijonų angelų? [54] Bet kaipgi tuomet įvyks Raštai, kad taip turi atsitikti?

[55] Aną valandą Jėzus tarė minioms: Kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir su vėzdais manęs sugauti; aš kasdien sėdėdavau pas jus, mokydamas šventykloje, ir jūs nesuėmėte manęs. [56] Visa gi tai atsitiko, kad įvyktų pranašų Raštai. Tuomet visi jo mokytiniai, palikę jį, pabėgo.

20 III [57] O tie, kurie buvo suėmę Jėzų, vedė jį pas vyriausiąjį kunigą Kajipą, kur buvo susiėję Rašto žinovai ir vyresnieji. [58] Petras sekė jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo kiemui ir, įėjęs į vidų, atsisėdo su tarnais išvysti galo. [59] Tuo tarpu vyriausieji kunigai ir visa taryba jieškojo neteisingo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų atiduoti jį mirti. [60] Ir nerado, nors daug buvo atėję netikrų liudytojų. Pagaliau atėjo du netikru liudytoju [61] ir tarė: Šitas sakė: Aš galiu sugriauti Dievo šventyklą ir po trijų dienų vėl ją atstatyti. [62] Tuomet atsikėlęs

[53] L e g i j o n ų. Legijonas susidėdavo iš 6000 kareivių.

vyriausias kunigas jam tarė: Tu nieko neatsakai
į tai, ką šitie prieš tave liudija? 63 Bet Jėzus tylėjo.
Vyriausias kunigas jam tarė: Prisiekdau tave
gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu
Kristus, Dievo Sūnus. 64 Jėzus jam tarė: Tu tai
pasakei. Tačiau aš jums sakau, nuo šio laiko jūs
matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo
galybės dešinėje ir ateinantį dan-
gaus debesyse. 65 Tuomet vyriausias kunigas
perplėšė savo drabužius, sakydamas: Jis piktžo-
džiavo Dievui; kam dar mums reikia liudytojų?
Štai, dabar jūs girdėjote piktžodžiavimą? 66 Kas
jums regisi? Jie atsakydami tarė: Vertas mirties.
67 Tuomet jie spjaudė jam į veidą ir mušė jį
kumsčiomis; o kiti daužė plaštakomis jo veidą,
68 sakydami: Pranašauk mums, Kristau, kas yra
tave užgavęs.

69 Tuo tarpu Petras sėdėjo kieme; viena tarnaitė 21
priėjo prie jo ir tarė: Ir tu buvai su Galiliejiečiu III
Jėzumi. 70 Bet jis išsigynė visų akivaizdoje, saky-
damas: Aš nežinau, ką tu sakai. 71 Išeinant jam
pro duris, pamatė jį kita tarnaitė ir tenai bu-
vusiems sakė: Ir šitas buvo su Jėzumi Nazarėnu.
72 Jis vėl išsigynė su priesaika: Aš nepažįstu to
žmogaus. 73 Po valandėlės priėjo ten stovėjusieji
ir tarė Petrui: Tikrai ir tu iš jų; nes ir tavo tarmė
tave įduoda. 74 Tuomet jis ėmė keiktis ir prisieki-
nėti, kad jis nepažįstąs to žmogaus. Ir tuojau
gaidys pragydo. 75 Petras atsiminė Jėzaus žodį,
kurį jis buvo pasakęs: Pirma, negu gaidys pragys,
tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir, išėjęs laukan, jis
graudžiai verkė.

27. 1 Atėjus rytui, visi vyriausieji kunigai ir 22
tautos vyresnieji tarėsi prieš Jėzų jį nužudyti. III
2 Ir surišę jie jį nuvedė ir įdavė valdovui Pontijui
Pilotui.

[3] Tuomet Judas, kurs buvo jį įdavęs, matydamas, kad jis pasmerktas, gailesčio vedamas, nunešė atgal vyriausiems kunigams ir vyresniesiems tris dešimtis sidabrinių [4] ir tarė: Nusidėjau, įduodamas nekaltą kraują. Bet jie tarė: Kas mums darbo? tu žinokis. [5] Ir numetęs sidabrinius šventykloje, jis išėjo ir nuėjęs pasikorė. [6] Vyriausieji gi kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: Jų nedera dėti į šventyklos iždą, nes tai kraujo kaina. [7] Pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. [8] Todėl ana dirva iki šiai dienai vadinama Hakeldama, tai yra, Kraujo dirva. [9] Tuomet įvyko, kas pranašo Jeremijo pasakyta šiais žodžiais: Jie ėmė tris dešimtis sidabrinių, įkainotojo kainą, kurį jie buvo suderėję iš Izraėlio vaikų, [10] ir juos davė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats yra paskyręs.

23 III [11] Jėzus gi stovėjo prieš valdovą, o valdovas jį klausė, sakydamas: Ar tu žydų karalius? Jėzus jam tarė: Tu tai sakai: [12] Ir skundžiamas vyriausiųjų kunigų ir vyresniųjų, jis nieko neatsakė. [13] Tuomet Pilotas jam tarė: Ar negirdi, kaip dideliuose dalykuose jie prieš tave liudija? [14] Bet jis jam nebeatsakė nė į vieną žodį, taip kad valdovas labai stebėjosi.

[15] Iškilmės dieną valdovas turėjo paprotį paleisti tautai vieną kalinį, kurio jie norėjo. [16] Turėjo gi jis tuomet žymų kalinį, kurs vadinosi Barabas.

---

27. [6] Nedera... Žydų vyresnybė bijo dabar nusidėti Dievo įsakymui ir nededa tų pinigų į šventyklos iždą, o prieš keletą dienų jie nebijojo duoti tų pinigų padaryti didžiausiai neteisybei, papirkti įdaviką Judą. Toks pasielgimas vertas tikrų veidmainių, prarijančių kupranugarį ir košiančių uodą!

[11] Tu tai sakai. Taip Jėzus išpažįsta, kad jis karalius, bet draug aiškina, kad jo karalystė ne žemiška, bet dvasiška (plg. Jono 18, 36, 37).

17 Taigi, jiems susirinkus, Pilotas tarė: Katrą norite, kad jums paleisčiau? Barabą ar Jėzų, kurs vadinamas Kristumi? 18 Nes jis žinojo, kad jie buvo jį įdavę iš pavydo. 19 Sėdint jam teismo krasėje, jo moteris atsiuntė pas jį ir sakydino: Nieko nedaryk šitam teisiajam; nes aš šiandien sapne daug dėl jo kentėjau. 20 Bet vyriausieji kunigai ir vyresnieji įkalbėjo žmones reikalauti Barabo, o Jėzų pražudyti. 21 Atsiliepdamas valdovas jiems tarė: Katro iš dviejų norite, kad būtų jums paleistas? Jie atsakė: Barabo. 22 Pilotas jiems tarė: Tai ką gi aš turiu padaryti su Jėzumi, kurs vadinamas Kristumi? 23 Visi sušuko: Tebūnie prikaltas ant kryžiaus. Valdovas jiems tarė: Bet ką gi pikta jis yra padaręs? O jie labiau šaukė, sakydami: Tebūnie prikaltas ant kryžiaus!

24 Matydamas Pilotas, kad jis nieko nepadaras ir kad sumišimas eina didyn, ėmęs vandens, nusiplovė rankas tautos akivaizdoje ir tarė: Aš neesu kaltas šito teisiojo krauju; jūs žinokitės. 25 Ir visa tauta atsakydama tarė: Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų. 26 Tuomet jis paleido jiems Barabą, o Jėzų, nuplakdinęs, atidavė jiems prikalti ant kryžiaus. 24 III

27 Tuomet valdovo kareiviai, paėmę Jėzų į teismo rūmus, surinko prie jo visą būrį. 28 Ir išvilkę jį iš drabužių, jie jį apsiautė raudona skraiste, 29 nupynę iš erškėčių vainiką, jie dėjo jam ant galvos ir davė jam nendrę į dešinę ranką. Ir atsiklaupdami ties juo, jie tyčiojosi iš jo, sakydami: Sveikas, žydų karaliau! 30 Ir spjaudydami į jį, jie ėmė nendrę ir daužė jo galvą.

31 Pasityčioję iš jo, jie nuvilko jam skraistę, apvilko jį jo drabužiais ir vedė jį prikalti ant kryžiaus. 32 Išeidami jie rado žmogų Kirenietį, vardu Simoną; tą jie privertė nešti jo kryžių. 33 Ir jie

atėjo į vietą, vadinamą Golgota, tai yra, Kaukolės vieta. [34] Jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su tulžimi; bet, paragavęs, jis nenorėjo gerti.

25 III [35] Prikalę jį ant kryžiaus, jie pasidalino jo drabužius, mesdami burtą, kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais: Jie sau pasidalino mano drabužius, o dėl mano jupos jie metė burtą. [36] Ir atsisėdę jie sergėjo jį. [37] Viršuje jo galvos jie prisegė parašytą jo kaltę: ŠITAS YRA JĖZUS, ŽYDŲ KARALIUS.

[38] Tuomet prikalta ant kryžių draug su juo du galvažudžiu, vienas dešinėje, o kitas kairėje. [39] Einantieji pro šalį jam piktžodžiavo, kraipydami savo galvas [40] ir sakydami: Še tau, kurs sugriauni Dievo šventyklą ir per trejetą dienų ją atstatai; gelbėk pats save; jei tu Dievo Sūnus, nužengk nuo kryžiaus. [41] Taip pat tyčiodamies ir vyriausieji kunigai drauge su Rašto žinovais ir vyresniaisiais sakė: [42] Kitus išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti; jei jis Izraėlio karalius, tegul dabar nužengia nuo kryžiaus, ir mes jam tikėsime. [43] Jis pasitikėjo Dievu: tegul jis dabar jį išvaduoja, jei jo nori; nes jis yra sakęs: Aš Dievo Sūnus. [44] Tą pat jam prikaišiojo ir du galvažudžiu, kuriuodu draug su juo buvo prikaltu ant kryžių.

26 III [45] Nuo šeštos valandos pasidarė tamsu visoje žemėje iki devintai valandai. [46] O apie devintą valandą Jėzus šaukė dideliu balsu, sakydamas: Eli, Eli, lamma sabaktani, tai yra: Mano Dieve, mano Dieve, kam mane palikai! [47] Kai kurie, ten stovėdami ir tai girdėdami, sakė: Jis šaukia Eliją. [48] Ir tuojau vienas iš jų pribėgęs paėmė kempinę, primirkė ją acto, užmovė ant

[37] Jo kaltę, t. y., kokia buvo jo apkaltinimo ir mirties priežastis.

nendrės ir davė jam gerti. [49] Kiti sakė: Liaukis, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo išvaduoti. [50] O Jėzus, vėl šaukdamas dideliu balsu, atidavė dvasią.

[51] Ir štai šventyklos uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačiai, ir žemė sudrebėjo, ir uolos skilo, [52] ir kapai atsidarė, ir daug kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi iš numirusiųjų. [53] Ir išėję iš kapų po jo prisikėlimo, jie atėjo į šventąjį miestą ir pasirodė daugeliui. [54] Šimtininkas ir kurie su juo buvo, sergėdami Jėzų, pamatę žemės drebėjimą ir tai, kas darėsi, labai nusigando ir sakė: Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus. [55] Buvo tenai atstu daug moterų, kurios buvo atėjusios paskui Jėzų iš Galiliejos jam tarnauti; [56] tarp jų buvo Marija Magdalena, Jokūbo ir Juozapo motina Marija ir Zebediejaus sūnų motina. 27

[57] Kai jau buvo vakaras, atėjo vienas turtingas III
žmogus iš Arimatajos, vardu Juozapas, kurs irgi buvo Jėzaus mokytinis. [58] Jis atėjo pas Pilotą ir meldė Jėzaus kūno. Tuomet Pilotas leido atiduoti kūną. [59] Ėmęs kūną, Juozapas įvyniojo jį į tyrą paklodę [60] ir paguldė jį savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje; jis pririto didelį akmenį prie kapo angos ir nuėjo. [61] Buvo tenai Marija Magdalena ir kita Marija, sėdėjusios ties kapu.

[62] Kitą dieną, kuri yra po Prisirengimo dienos, vyriausieji kunigai ir parisiejai susirinko pas Pilotą [63] ir sakė: Valdove, mes atsiminėme, kad tas suvedžiotojas, dar gyvas tebebūdamas, sakė: Po

---

[60] Buvo išsikaldinęs... Turtingi žydai kaldindavosi sau prieš mirsiant kapą uoloje. Tokiame kape galima buvo palaidoti ne vieną, bet kelis lavonus, kuriuos, suvyniotus į paklodes, pateptus kvepalais padėdavo paskirtose vietose. Tokio kapo angą užrisdavo sunkiu akmenimi.

[62] Prisirengimo. Prisirengimo diena, graikiškai „paraskeve", buvo vadinama diena prieš šventę, pav., pas žydus penktadienis, nes tą dieną jie rengdavosi prie subatos ir paruošdavo visa šventai dienai, valgius ir t.t.

trijų dienų aš prisikelsiu. 64 Liepk tat sergėti kapą iki trečiajai dienai, kad kartais neateitų jo mokytiniai, jo nepavogtų ir nesakytų liaudžiai: Jis kėlėsi iš numirusiųjų; tas paskutinis suklaidinimas būtų piktesnis už pirmąjį. 65 Pilotas jiems tarė: Jūs turite sargybą; eikite, sergėkite, kaip mokate. 66 Ir jie nuėjo ir, pažymėję antspaudu akmenį, apstatė kapą sargais.

5. Kristaus prisikėlimas ir išsiuntimas apaštalų

28 III

28. 1 Praėjus subatai, kai aušo pirmoji savaitės diena, atėjo Marija Magdalena ir kita Marija pasižiūrėti kapo. 2 Ir štai pasidarė didelis žemės drebėjimas, nes Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, prisiartinęs nurito akmenį ir ant jo atsisėdo. 3 Jo pavidalas buvo kaip žaibas, ir jo drabužiai kaip sniegas. 4 Jo pabūgę, sargai ėmė drebėti ir pasidarė kaip mirę. 5 Atsiliepdamas angelas tarė moteriškėms: Jūs nebijokite; nes aš žinau, kad ieškote Jėzaus, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus. 6 Jo čia nėra, nes jis prisikėlė, kaip yra sakęs. Eikite ir pažiūrėkite vietą, kur Viešpats buvo paguldytas. 7 Ir greitai eikite pasakyti jo mokytiniams, kad jis yra prisikėlęs ir štai eina pirm jūsų į Galilieją; tenai jį matysite. Štai aš jums tai iš anksto paskelbiau. 8 Jos greitai išėjo iš kapo su baime ir dideliu džiaugsmu ir bėgo paskelbti jo mokytiniams. 9 Ir štai jas sutiko Jėzus ir tarė: Sveikos. O jos priėjo, apkabino jo kojas ir jį pagarbino. 10 Tuomet Jėzus joms tarė: Nebijokite; eikite, paskelbkite mano broliams, kad eitų į Galilieją; ten jie mane matys.

---

28. 1 S u b a t a i. Subata žydų buvo vadinama ne tik šventa, poilsio diena, bet ir visa savaitė. Savaitės dienos savų vardų neturėjo ir buvo vadinamos pirma subatos diena, (krikščionių — Viešpaties diena), antra subatos diena ir t. t. — 10 B r o l i a m s. Broliais Išganytojas vadina čia savo mokytinius.

11 Joms nuėjus, štai. kai kurie sargai atėjo į 29
miestą ir pasakė vyriausiems kunigams visa, kas III
buvo atsitikę. 12 Jie, susirinkę su vyresniaisiais ir
pasitarę, davė kareiviams daug pinigų, 13 tardami:
Sakykite, kad jo mokytiniai atėjo naktį ir jį pa-
vogė, mums bemiegant. 14 Ir jei apie tai išgirstų
valdovas, mes jį perkalbėsime ir apsaugosime jus
nuo pavojaus. 15 Taigi, jie, paėmę pinigus, padarė,
kaip buvo pamokyti; ir tas gandas yra paplitęs
žyduose iki šiai dienai.

16 Vienuolika gi mokytinių nuėjo į Galilieją, į
kalną, kurį Jėzus buvo jiems paskyręs. 17 Ir maty-
dami jį, jie pagarbino; bet kai kurie abejojo.
18 Prisiartinęs Jėzus jiems kalbėjo šiuos žodžius:
Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. 19 Ei-
kite tat ir mokykite visas tautas, krikštydami juos
vardan Tėvo ir Sūnaus ir šventosios Dvasios 20 ir
mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums
įsakęs. Ir štai, aš esu su jumis visas dienas, iki
pasaulio pabaigai.

ŠV. MORKAUS EVANGELIJA

Įžanga: Jonas Krikštytojas ir Jėzus Kristus, Dievo Sūnus

30 III **1.** [1] Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, Evangelijos pradžia. [2] Kaip parašyta pas pranašą Izaiją: Štai aš siunčiu tavo akivaizdoje savo angelą, kurs ties tavim taisys tau kelią. [3] Tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpaties kelią, darykite tiesius jo takus. [4] Buvo Jonas, kurs krikštijo tyruose ir skelbė atgailos krikštą nuodėmėms atleisti. [5] Pas jį ėjo visa Judiejos šalis ir visi Jeruzaliečiai; jie buvo jo krikštijami Jordano upėje, išpažindami savo nuodėmes. [6] Jonas vilkėjo kupranugario plaukais, aplink savo strėnas turėjo šikšninę juostą ir valgė skėrius ir miškinį medų. Jis skelbė, sakydamas: [7] Po manęs ateina galingesnis už mane; jam aš neesu vertas parpuolęs atrišti jo kurpių dirželio. [8] Aš jus krikštijau vandenimi, o jis jus krikštys šventąja Dvasia.

[9] Atsitiko, kad anomis dienomis atėjo iš Galiliejos Nazareto Jėzus ir buvo Jono pakrikštytas Jordane. [10] Tuojau išeidamas iš vandens, jis matė atvirą dangų ir Dvasią nužengiančią, kaip karvelį, ir pasiliekančią ant jojo. [11] O iš dangaus pasigirdo balsas: Tu mano mylimasis Sūnus, tave aš sau pamėgau.

---

1. [2] Angelą. Žodis angelas paimtas iš graikų kalbos ir reiškia skelbėją. Angelu čia pranašo pavadintas Jonas Krikštytojas, nes jis turėjo prirengti žydus priimti Jėzaus Kristaus mokslą. — [6] Plaukais, t. y., drabužiu, iš kupranugario plaukų padarytu.

12 Dvasia tuojau išvarė jį į tyrus. 13 Tyruose jis buvo keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų, buvo gundomas Šetono, buvo su žvėrimis, ir angelai jam tarnavo.

I. Jėzus Galiliejoje

1. Pašaukimas pirmųjų apaštalų, pirmieji Jėzaus pamokslai ir stebuklingi pagydymai

14 Po to, kaip Jonas buvo įduotas, Jėzus atėjo 31
į Galilieją, skelbė Dievo karalystės Evangeliją 15 ir III
sakė: Laikas pasidarė pilnas, ir Dievo karalystė priartėjo; darykite atgailą ir tikėkite Evangelijai.

16 Eidamas išilgai Galiliejos jūros, jis pamatė Simoną ir jo brolį Andriejų, leidžiančius tinklus į jūrą (nes juodu buvo žvejai), 17 ir Jėzus juodviem tarė: Eikite paskui mane, aš padarysiu, kad judu būtumėte žvejai žmonių. 18 Juodu tuojau, palikusiu tinklus, sekė jį. 19 Paėjęs iš čia truputį, jis pamatė Zebediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną taip pat betaisančius laive tinklus 20 ir tuojau juodu pašaukė. Juodu, palikusiu savo tėvą Zebediejų laive su samdiniais, sekė jį.

21 Jie įėjo į Kaparnaumą, ir, tuojau subatoje I
įėjęs į sinagogą, jis juos mokė. 22 Jie stebėjosi jo Ba-
mokslu, nes jis juos mokė kaip tas, kurs turi lan-
valdžios, o ne kaip Rašto žinovai. 23 Jų sinagogoje džio
buvo žmogus nešvarios dvasios apsėstas. Tasai sušuko, 24 tardamas: Kas tau darbo su mumis, Jėzau, Nazarėnai? ar tu atėjai mūsų pražudyti? Aš žinau, kas tu: Dievo šventasis. 25 Jėzus sudraudė ją, tardamas: Nutilk ir išeik iš žmogaus. 26 Ir

12 Išvarė, t. y., greitai ir ūmai nuvedė.
15 Laikas: Dievo paskirtas ir pranašų paskelbtas.
24 Pražudyti: įstumti į pragarą.

nešvarioji dvasia, tąsydama jį ir dideliu balsu šaukdama, išėjo iš jo. [27] Visi stebėjosi, taip kad vienas kitą klausinėjo, sakydami: Kas tai yra? Koks tai naujas mokslas? nes jis su galia liepia net nešvarioms dvasioms, ir jos jo klauso. [28] Ir gandas apie jį tuojau nuėjo į visą Galiliejos šalį.

2 IV [29] Tuojau išėję iš sinagogos, jie draug su Jokūbu ir Jonu atėjo į Simono ir Andriejaus namus. [30] Simono uošvė gulėjo drugio krečiama; jie tuojau jam apie tai pasakė. [31] Jis priėjo ir, paėmęs ją už rankos, ją pakėlė; drugys tuojau ją pametė, ir ji jiems tarnavo. [32] Atėjus vakarui, kai saulė buvo nusileidus, jie atgabeno pas jį visus sergančius ir velnių apsėstuosius, [33] ir visas miestas buvo susirinkęs prie durų. [34] Jis pagydė daugelį, kurie buvo visokių ligų kankinami, ir išvarė daug velnių; jis nedavė jiems kalbėti, nes jie pažino jį.

3 IV [35] Atsikėlęs labai anksti, dar neaušant, jis išėjo ir, nuėjęs į tuščią vietą, tenai meldėsi. [36] Simonas ir tie, kurie su juo buvo, sekė jį. [37] Radę jį, jie jam sakė: Visi tavęs jieško. [38] Jis jiems tarė: Eikime į artimiausius kaimus ir miestus, kad ir tenai sakyčiau pamokslus, nes tam aš esu atėjęs. [39] Jis sakė pamokslus jų sinagogose ir visoje Galiliejoje ir išvarinėjo velnius.

[40] Pas jį atėjo vienas raupsuotasis, kurs jį prašė ir atsiklaupęs jam tarė: Jei nori, gali padaryti mane nesuteptą. [41] Jėzus, jo pasigailėjęs, ištiesė savo ranką, palietė jį ir jam tarė: Noriu, būk nesuteptas. [42] Kaip tik jis buvo tai pasakęs, raupsai tuojau nuo jo atstojo, ir jis buvo nesuteptas. [43] Jis pagrasė jam ir tuojau jį pavarė, [44] jam sakydamas: Žiūrėk, kad niekam nesakytumei, bet eik, pasirodyk vyriausiam kunigui ir atiduok už savo pagijimą, ką yra liepęs Mozė, jiems paliudyti. [45] O jis išėjęs ėmė pasakoti ir skelbti tą dalyką,

taip jog Jėzus jau nebegalėjo, žmonėms matant, įeiti į miestą, bet buvo lauke, tuščiose vietose; tačiau jie ateidavo pas jį iš visur.

2. Pirmieji Rašto žinovų ir parisiejų priešta-ravimai Jėzui

2. [1] Po kiek dienų jis vėl įėjo į Kaparnaumą. [2] Kai žmonės patyrė jį esant namuose, susiėjo tiek daug, jog jie nebetilpo nė lauke pas duris, ir jis jiems sakė žodį. [3] Tuomet atėjo pas jį nešini stabo ištiktu žmogumi, kurs buvo keturių nešamas. [4] Negalėdami dėl minios jo prinešti prie jojo, jie nuplėšė stogą, kur jis buvo, ir, padarę skylę, nuleido žemyn guolį, kuriame gulėjo stabo ištiktasis. [5] Jėzus, pamatęs jų tikėjimą, tarė stabo ištiktajam: Sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos. [6] Tenai sėdėjo kai kurie iš Rašto žinovų ir manė savo širdyse: [7] Ką tas taip kalba? Jis piktžodžiauja. Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas? [8] Jėzus, tuojau savo dvasia pažinęs, kad jie taip patys sau manė, jiems tarė: Kam jūs tai manote savo širdyse? [9] Kas pigiau sakyti stabo ištiktajam: Nuodėmės tau atleistos? ar sakyti: Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok? [10] Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje galios atleisti nuodėmes (jis tarė stabo ištiktajam): [11] Sakau tau: Kelkis, imk savo guolį ir eik į savo namus. [12] Jis tuojau atsikėlė ir, pasiėmęs guolį, nuėjo visų akivaizdoje, taip jog visi stebėjosi ir garbino Dievą, sakydami: Niekados mes neesame matę nieko panašaus. 4 IV

[13] Jam vėl išėjus į pajūrį, visi žmonės ėjo pas jį, ir jis juos mokė. [14] Praeidamas jis pamatė Alpiejaus sūnų Levį, sėdintį muitinėje, ir jam 5 IV

tarė: Sek mane. Tas atsikėlė ir jį sekė. [15] Ir atsitiko, kad, jam už stalo sėdint jo namuose, daug muitininkų ir nusidėjėlių sėdėjo užustalėje draug su Jėzumi ir jo mokytiniais, nes buvo daug tų, kurie jį ir sekė. [16] Rašto žinovai ir parisiejai, matydami, kad jis valgo su muitininkais ir nusidėjėliais, sakė jo mokytiniams: Kam jūsų Mokytojas valgo ir geria su muitininkais ir nusidėjėliais? [17] Tai išgirdęs, Jėzus jiems tarė: Gydytojo nereikia sveikiems, bet tiems, kurie serga; nes aš neatėjau teisiųjų šaukti, bet nusidėjėlių.

[18] Jono mokytiniai ir parisiejai pasninkaudavo. Jie atėjo ir jam tarė: Kodėl Jono ir parisiejų mokytiniai pasninkauja, o tavo mokytiniai nepasninkauja? [19] Jėzus jiems tarė: Argi gali pasninkauti vestuvininkai, kolei su jais yra jaunikis? Kolei jie turi su savim jauniklį, jie negali pasninkauti. [20] Bet ateis dienos, kada jaunikis bus nuo jų atimtas, ir tuomet, anomis dienomis, jie pasninkaus. [21] Niekas nesiuva naujos gelumbės lopo prie palaikio drabužio, nes šiaip naujas lopas atplėšia dalį palaikio, ir darosi didesnė skylė. [22] Ir niekas nepila jauno vyno į senas rauktines, šiaip vynas perplėš rauktines, ir vynas ištekės, ir rauktinės pages, bet reikia pilti jaunas vynas į naujas rauktines.

6 IV [23] Vėl atsitiko, kad, Viešpačiui einant subatoje per javus, jo mokytiniai ėmė beeidami skintis varpų. [24] Parisiejai gi jam sakė: Štai, kam jie daro subatoje, kas nedera? [25] Jis jiems tarė: Ar niekuomet neskaitėte, ką Dovîdas padarė, kada turėjo reikalą ir buvo alkanas pats ir tie, kurie su juo buvo? [26] Kaip jis įėjo į Dievo namus, vyriausiuoju

2. [15] Jo namuose: namuose Levio, kurs vadinosi taip pat Matu.
[24] Kas nedera, Plg. Mt 12, 2. — [25] Dovîdas... Žr. 1 Kar. 21, 4—6.

kunigu esant Abijatarui, ir valgė padėtines duonas, kurių niekam nederėjo valgyti, kaip tik kunigams, ir davė tiems, kurie su juo buvo? [27] Jis jiems sakė: Subata padaryta dėl žmonių, ne žmogus dėl subatos. [28] Taigi, žmogaus Sūnus taip pat subatos Viešpats.

7 IV

3. [1] Jis vėl įėjo į sinagogą; tenai buvo žmogus padžiūvusia ranka. [2] Jie stebėjo jį, ar jis gydysiąs subatoje, kad jį apkaltintų. [3] Tuomet jis tarė žmogui, turėjusiam padžiūvusią ranką: Stokis į vidurį. [4] Jiems gi jis tarė: Ar dera subatoje gera daryti, ar pikta? gelbėti gyvybę, ar pražudyti? Bet jie tylėjo. [5] Pažvelgęs paeiliui į juos rūsčiai, nuliūdęs dėl jų širdies aklumo, jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Jis ištiesė, ir jo ranka vėl jam pasidarė sveika. [6] Išėję gi parisiejai tuojau tarėsi su Erodo šalininkais prieš jį, kaip jį pražudytų.

3. Apaštalų išrinkimas, mokymas ir išsiuntimas

[7] Bet Jėzus su savo mokytiniais pasitraukė pas jūrą; jį sekė didelė minia iš Galiliejos ir Judiejos, [8] taip pat iš Jeruzalės, iš Idumiejos ir iš Užjordanės; ir didelė daugybė iš Tiro ir Sidono apylinkių, išgirdę, ką jis darė, atėjo pas jį. [9] Jis pasakė savo mokytiniams, kad laikytų jam prirengtą laivelį dėl minios, kad jo nesuspaustų. [10] Nes jis gydė daugelį, taip kad kas tik turėjo slogų, tie veržėsi į jį, jo prisiliesti. [11] Ir nešvariosios dvasios, kaip tik jį pamatydavo, kniubdavo ties juo ir šaukdavo, sakydamos: [12] Tu Dievo Sūnus. Bet jis smarkiai jas draudė, kad jo neapreikštų.

8 IV

[13] Paskui jis užėjo į kalną ir pašaukė pas save

3. [6] Rūsčiai. Rūstinosi Išganytojas ant nusidėjimų, bet gailėjosi klystančių žmonių.
[11] Kniubdavo: ne jo pagarbinti, bet iš baimės.

tuos, kuriuos pats norėjo, ir jie atėjo pas jį. [14] Jis paskyrė dvylika, kad jie būtų su juo ir kad juos siųstų sakyti pamokslų, [15] ir davė jiems galios gydyti ligas ir išvarinėti velnius. [16] Jis pašaukė Simoną, kuriam davė Petro vardą. [17] Zebediejaus sūnų Jokūbą ir Jokūbo brolį Joną, kuriedviem davė vardus Boanerges, tai yra: Griausmo vaikai, [18] Andriejų, Pilypą, Baltramiejų, Matą, Tomą, Alpiejaus sūnų Jokūbą, Tadą, Simoną Kananietį [19] ir Judą Iskarijotą, kurs jį ir įdavė.

9 IV [20] Jiems parėjus namo, vėl susirinko minia, taip kad jie negalėjo nė duonos pavalgyti. [21] Išgirdę tai saviškiai išėjo jo sulaikyti, nes jie sakė: Jis išėjo iš proto. [22] Rašto žinovai, kurie buvo atėję iš Jeruzalės, sakė: Jis turi Beelzebubą ir per velnių vyriausiąjį išvaro velnius. [23] Suvadinęs juos, jis jiems kalbėjo prilyginimais: Kaip gali šetonas išvaryti šetoną? [24] Jei karalystė pati savyje suskyla, ta karalystė negali išlikti. [25] Jei namai patys prieš save susiskaldo, tie namai negali išlikti. [26] Jei šetonas sukilsta pats prieš save, tai jis yra pasidalinęs; jis negali išlikti, ir jam bus galas. [27] Niekas negali, įėjęs į galiūno namus, išplėšti jo rakandų, jei pirma nesuriša galiūno; tik tuomet jis išplėš jo namus. [28] Iš tikrųjų, sakau jums: visos nuodėmės bus atleistos žmonių vaikams, taip pat ir piktžodžiavimai, kuriais jie piktžodžiauja. [29] Kas gi piktžodžiautų šventajai Dvasiai, tas neturės atleidimo per amžius, bet bus kaltas amžina nuodėme. [30] Nes jie sakė: Jis turi nešvariąją dvasią.

---

[14] Sakyti pamokslų: Evangelijos skelbti, ne tuojau, tik paskiau savu laiku. — [17] Griausmo...: nes jie vėliau turėjo išgarsėti, kaip Dievo žodžio skelbėjai. [20] Namo: į Petro namus Kaparnaume. — Duonos pavalgyti. Žydų kalbos posakis vietoje: pavalgyti. — [21] Saviškiai: artimiausieji giminės.

31 Tuo tarpu atėjo jo motina ir broliai. Stovė- **10**
dami lauke, jie siuntė pas jį ir jį šaukė. 32 Aplink IV
jį sėdėjo minia, ir jie jam tarė: Štai tavo motina
ir tavo broliai yra lauke ir tavęs ieško. 33 At-
sakydamas jiems jis tarė: Kas mano motina ir kas
mano broliai? 34 Pažvelgęs į tuos, kurie sėdėjo
aplink jį, jis tarė: Štai mano motina ir mano
broliai. 35 Nes kas daro Dievo valią, tas mano
brolis, ir mano sesuo, ir mano motina.

4. 1 Jis vėl kartą mokė pajūryje; pas jį susirinko **11**
gausi minia, taip kad jis turėjo žengti į laivą ir IV
sėdėti ant jūros, o visa minia buvo prie jūros
kranto. 2 Jis juos mokė prilyginimais daugelio
dalykų ir jiems sakė savo pamokyme: 3 Pasiklau-
sykite. Štai, sėjėjas išėjo sėti. 4 Jam besėjant,
vieni grūdai krito šalia kelio; dangaus paukščiai
atskrido ir juos sulesė. 5 Kiti krito į akmenynę,
kur nedaug žemės teturėjo, ir tuojau išdygo, nes
jie buvo negiliai žemėse; 6 bet, saulei užtekėjus,
išdegė ir sudžiūvo, nes neturėjo šaknų. 7 Kiti krito
tarp erškėčių; erškėčiai pakilo ir nusmelkė juos,
taip kad jie neatnešė vaisiaus. 8 Kiti krito į gerą
žemę ir nešė vaisių, kurs augo ir tarpo; vieni at-
nešė trisdešimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, kiti
šimteriopą. 9 Jis pridūrė: Kas turi ausis klausyti,
tas teklausai. 10 Kada jis buvo vienas, tie dvylika,
kurie su juo buvo, klausė jį apie prilyginimą.
11 Jis jiems sakė: Jums duota pažinti Dievo kara-
lystės paslaptis; o tiems, kurie lauke, viskas
įvyksta prilyginimais, 12 kad r e g ė t e r e g ė t ų,

31 A t ė j o ... Plg. Mt 12, 46—50.
4, 10 T i e d v y l i k a ... Gr. t.: Kurie buvo prie jo su dvylika. Todėl, be dvylikos apaštalų, tenai buvo daugiau mokytinių. — 12 N e b ū t ų ... Kas paskęsta nusidėjimuose ir, atstumdamas Dievo malones, sukietina savo širdį, tam Dievas liaujasi davęs apstesnių malonių, ir ta yra baisiausia bausmė; nes sunku tokiam žmogui besugrįžti prie Dievo ir gauti savo kalčių atleidimą.

ir neišvystų, girdėte girdėtų, ir nesuprastų, kad kartais jie nesigręžtų, ir nebūtų jiems atleistos nuodėmės.

12 IV [13] Jis jiems kalbėjo toliau: Jūs nesuprantate šito prilyginimo? tai kaipgi jūs suprasite visus prilyginimus? [14] Sėjėjas — tas, kurs sėja žodį. [15] Šalia kelio sėjamas žodis tuose, pas kuriuos, kaip tik jie išgirsta, tuojau ateina šetonas ir atima žodį, pasėtą jų širdyse. [16] Taip pat ir tie, pas kuriuos sėjama akmenynėje; išgirdę žodį, jie tuojau su džiaugsmu jį priima, [17] tačiau jie neturi savyje šaknies; jie tik laikiniai; paskui, kilus priespaudai ir persekiojimui dėl žodžio, jie tuojau piktinasi. [18] Kiti, pas kuriuos sėjama erškėčiuose, tai tie, kurie klausosi žodžio; [19] bet pasaulio rūpesčiai, turtų apgaulė ir geismai kitų dalykų, įėję, nutroškina žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. [20] Geroje žemėje pasėta pas tuos, kurie klauso žodžio, priima ir duoda vaisių, vienas trisdešimteriopą, kitas šešiasdešimteriopą, o kitas šimteriopą.

13 IV [21] Jis jiems dar sakė: Argi žiburys atnešamas padėti po saiku ar po guoliu? argi ne įstatyti į žibintuvą? [22] Nes nėra nieko paslėpta, kas nebus atidengta, ir nieko neįvyksta slapčia, kad neišeitų aikštėn. [23] Jei kas turi ausis klausyti, tas teklausai. [24] Jis jiems sakė: Žiūrėkite, ką jūs girdite. Kokiuo saiku seikėjate, tokiuo jums bus atseikėta ir dar bus jums pridėta. [25] Nes kas turi, tam bus duota, o kas neturi, iš to bus atimta net ir tai, ką jis turi.

[26] Po to jis sakė: Su Dievo karalyste taip yra, kaip su žmogumi, kurs beria sėklą į žemę. [27] Ar jis miega, ar keliasi, dieną ir naktį, sėkla dygsta

---

[14] Žodį: Dievo žodį. — [22] Nes nėra... Išganytojas nori, kad tai, ką jis daro, būtų savo laiku žinoma, ypačiai gi Dievo karalystės paslaptys. Laikui atėjus, jos turi išeiti aikštėn. - [24] Darbus. Tais žodžiais Išganytojas žada apaštalams gausų užmokestį už uolumą Dievo žodžio skelbime.

ir auga, jam nežinant. [28] Nes žemė savaime duoda vaisių, pradžioje želmenį, paskui varpą, paskui pilną grūdą varpoje. [29] Kai vaisius pribręsta, jis tuojau siunčia pjautuvą, nes pjūtis atėjo.

14 IV

[30] Jis dar sakė: Su kuo palyginsime Dievo karalystę? arba kokiuo prilyginimu ją vaizduosime? [31] Ji kaip garstyčios grūdas, kurs sėjamas į žemę, mažesnis už visas žemės sėklas, [32] o pasėtas išauga, darosi didesnis už visas daržoves ir išleidžia didelių šakų, taip kad j o ū k s m ė j e g a l i g y v e n t i d a n g a u s p a u k š č i a i. [33] Daugeliu tokių prilyginimų jis skelbė jiems žodį, taip kaip jie galėjo klausyti. [34] Be prilyginimo jis jiems nekalbėjo; bet savo mokytiniams jis visa skyrium išdėstydavo.

[35] Tą pačią dieną, atėjus vakarui, jis jiems tarė: Persiirkime į aną krantą. [36] Paleidę minią, jie pasiėmė jį su savimi, taip kaip jis buvo laive. Su juo buvo ir kitų laivų. [37] Tuomet pakilo didelis viesulas ir varė bangas į laivą, taip kad laivas sėmėsi. [38] Tuo tarpu jis buvo laivo užpakalyje ir miegojo ant priegalvio. Jie jį pažadino ir jam tarė: Mokytojau, tau nerūpi, kad mes žūname? [39] Jis atsikėlė, sudraudė vėją ir tarė: Nutilk, nurimk! Vėjas liovėsi, ir pasidarė didelė tyla. [40] Tuomet jis jiems tarė: Kodėl jūs tokie bailūs? ar dar jūs neturite tikėjimo? Juos apėmė didelė baimė, ir jie sakė vienas kitam: Kas gi jis yra, kad ir vėjas ir jūra jo klauso?

5. [1] Po to jie atvyko į kitą jūros krantą, į Gera- 15
zėnų šalį. [2] Kaip tik jie išėjo iš laivo, tuojau atėjo IV
priešais iš kapų žmogus, nešvariosios dvasios apsėstas. [3] Jis turėjo buveinę kapuose, ir jau nė

---

[36] K a i p j i s b u v o. Išganytojas mokė iš laivo (žr. aug. 1. c.). A p a š t a l a i, norėdami pasiskubinti, tuojau tuo pačiu laivu ėmė irtis, stengdamies pasiekti kitą Genezareto ežero krantą.

5. [2] A t ė j o p r i e š a i s . . . Plg. Mt 8, 28.

grandinėmis niekas nebegalėjo jo surakinti, [4] nes dažnai jis būdavo surakinamas pančiais ir grandinėmis, bet sutraukydavo grandines ir sutrupindavo pančius, ir niekas negalėjo jo suvaldyti. [5] Visad, dieną ir naktį, jis buvo kapuose ir kalnuose, šūkojo ir daužė save akmenimis. [6] Pamatęs iš tolo Jėzų, jis atbėgo, parpuolė ties juo [7] ir, dideliu balsu šaukdamas, tarė: Kas tau darbo su manimi, Jėzau, Augščiausiojo Dievo Sūnau? Prisiekdau tave Dievu, nekankink manęs. [8] Nes jis jai sakė: Išeik, nešvarioji dvasia, iš žmogaus. [9] Jis paklausė ją: Kuo tu vardu? Ta atsakė: Mano vardas legijonas, nes mūsų daug. [10] Ji labai jį prašė nevaryti jų iš tos šalies. [11] Buvo tenai pas kalną ganykloje didelė kiaulių kaimenė. [12] Dvasios jį prašė, sakydamos: Siųsk mus į tas kiaules, kad mes į jas sueitumėm. [13] Jėzus tuojau joms leido, ir išėjusios nešvariosios dvasios tuojau suėjo į kiaules. Tuomet labai ūmai kaimenė, arti dviejų tūkstančių kiaulių, metėsi į jūrą ir prigėrė jūroje. [14] O tie, kurie jas ganė, pabėgo ir davė žinią į miestą ir į kaimus. Žmonės išėjo pasižiūrėti, kas buvo atsitikę. [15] Atėję pas Jėzų ir pamatę tą, kurs buvo velnio kankinamas, sėdintį, apvilktą ir sveiko proto, jie nusigando. [16] Kurie buvo matę, papasakojo jiems, kaip buvo atsitikę velnio apsėstajam ir apie kiaules. [17] Todėl jie ėmė jį melsti išeiti iš jų krašto. [18] Kada jis žengė į laivą, velnio vargintasis ėmė jį prašyti, kad galėtų pasilikti su juo. [19] Jis gi neleido ir jam tarė: Eik į savo namus pas savuosius ir paskelbk jiems, kaip didelių dalykų Viešpats tau padarė ir kaip tavęs pasigailėjo. [20] Jis nuėjo ir ėmė skelbti Dekapolyje, kaip didelių dalykų buvo jam padaręs Jėzus; ir visi stebėjosi.

[9] **Legijonas.** Legijonu romėnai vadino kareivių būrį iš 6000 žmonių. Čia legijonas reiškia apskritai didelį skaičių.

[21] Kai Jėzus vėl persikėlė laivu per jūrą, prie 16
jo susiėjo gausi minia. Jis buvo pajūryje. [22] Tuo- IV
met atėjo vienas iš sinagogos vyresniųjų, vardu
Jajiras; pamatęs jį, puolė jam po kojų [23] ir labai
jį maldavo, sakydamas: Mano duktė marinama;
ateik, padėk ant jos ranką, kad pagytų ir būtų
gyva. [24] Jis ėjo su juo; jį sekė gausi minia ir
spaudė jį. [25] Ten buvo viena moteriškė, kuri jau
dvylika metų sirgo kraujo plūdimu; [26] ji buvo
daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų, praradusi
visa, ką turėjo, o nė kiek nepasitaisiusi, bet dar
labiau blogyn ėjo. [27] Išgirdusi apie Jėzų, ji priėjo
minioje iš užpakalio ir prisilietė jo drabužio; [28] nes
ji sakė: Jei prisiliesiu tik jo drabužio, aš pasveiksiu. [29] Tuojau jos kraujo šaltinis išdžiūvo, ir ji
pajuto kūnu, kad buvo pasveikus iš savo slogos.
[30] Jėzus, pajutęs savyje, kad iš jo buvo išėjusi
galybė, tuojau atsigręžė į minią ir tarė: Kas prisilietė mano drabužių? [31] Jo mokytiniai jam sakė:
Tu matai spaudžiančią tave minią ir sakai: Kas
mane palietė? [32] Jis žvalgėsi aplinkui, kad pamatytų tą, kuri buvo tai padariusi. [33] Tuomet moteriškė, nusigandusi ir drebanti, žinodama, kas buvo
joje atsitikę, atėjo, parpuolė ties juo ir pasakė
jam visą tiesą. [34] Jis gi jai tarė: Dukterie, tavo
tikėjimas išgelbėjo tave, eik rami ir būk pagijusi
iš savo slogos.

[35] Dar jam tebekalbant, atėjo sinagogos vyres- 17
niojo žmonių ir tarė: Tavo duktė numirė, kam dar IV
bevargini Mokytoją? [36] Bet Jėzus, išgirdęs pasakytus žodžius, tarė sinagogos vyresniajam: Nebijok,
tiktai tikėk. [37] Jis neleido eiti paskui save niekam
daugiau, kaip tik Petrui, Jokūbui ir Jokūbo broliui
Jonui. [38] Jie atėjo į sinagogos vyresniojo namus;

---

[29] J o s k r a u j o . . . : Kraujas daugiau nebeplūdo,

tenai jis pamatė triukšmą, raudančius ir labai dejuojančius. [39] Todėl įėjęs jis jiems tarė: Kam keliate triukšmą ir verkiate? Mergaitė ne mirė, tik miega. [40] Tuomet jie išjuokė jį. Bet jis, išvaręs visus, paėmė su savim mergaitės tėvą ir motiną ir tuos, kurie su juo buvo, ir įėjo, kur mergaitė gulėjo. [41] Paėmęs mergaitę už rankos, jis jai tarė: Talitha kumi; tai išvertus, reiškia: Mergaite, (sakau tau), kelkis. [42] Mergaitė tuojau atsikėlė ir vaikščiojo; ji buvo dvylikos metų. Žmones apėmė didžiausias nustebimas. [43] Jis gi jiems griežtai įsakė, kad niekas to nežinotų, ir liepė duoti jai valgyti.

18 IV 6. [1] Išėjęs iš ten, jis nuėjo į savo tėviškę; jo mokytiniai sekė jį. [2] Subatai atėjus, jis pradėjo mokyti sinagogoje. Daugelis klausytojų stebėjosi jo mokslu ir sakė: Iš kur jam visa tai? kokia ta išmintis, kuri jam duota, ir tokie stebuklai, kurie jo rankomis daromi? [3] Argi jis ne dailidė, ne Marijos sūnus, ne Jokūbo, Juozapo, Judo ir Simono brolis? ar ir jo seserys ne čia pas mus yra? Ir jie juo piktinosi. [4] Jėzus gi jiems tarė: Pranašas niekur negerbiamas mažiau, kaip savo tėviškėje, savo namuose ir savo giminėje. [5] Todėl jis negalėjo padaryti tenai nė jokio stebuklo, tik pagydė nedaug ligonių, padėdamas ant jų rankas. [6] Jis stebėjosi jų netikėjimu, ėjo per apylinkės kaimus ir mokė.

19 IV [7] Jis pasišaukė dvylika ir ėmė juos siuntinėti po du. Jis davė jiems valdžios ant nešvariųjų dvasių [8] ir jiems įsakė nieko neimti su savim į kelią, tiktai lazdą, nei delmono, nei duonos, nei pinigų juos-

6. [3] Brolis. Žr. Mt 13, 55. — [5] Negalėjo... nepadarė nė vieno didesnio stebuklo. Jėzus, kaip Dievas, galėjo padaryti ir čia didžiausių stebuklų, bet nedarė, nes nenorėjo daryti prievartos žmogui, duotai laisvajai valiai. Dievas neduoda savo malonės tam, kas jos nenori, ją atstumia, nes nenori nieko varu išganyti.

toje, [9] bet apsiauti kurpėmis ir nesivilkti dviem jupom. [10] Jis jiems kalbėjo: Kur tik jūs įeisite į namus, pasilikite tenai, kolei eisite iš ten toliau. [11] Jei kas nors jūsų nepriims ir jūsų neklausys, eikite iš ten toliau ir nukratykite nuo savo kojų dulkes jiems paliudyti. [12] Jie išėjo ir skelbė, kad žmonės darytų atgailą, [13] išvarė daug velnių, tepė aliejumi daug ligonių ir juos gydė.

4. Jėzaus kelionės Galiliejoje ir tolesnis apaštalų mokymas

[14] Karalius Erodas išgirdo apie jį (nes jo vardas 20
buvo pasidaręs žinomas) ir sakė: Jonas Krikšty- IV
tojas prisikėlė iš numirusiųjų, ir todėl jame veikia stebuklingos jėgos. [15] Kiti kalbėjo: Jis Elijas. Kiti vėl sakė: Jis pranašas, kaip vienas iš pranašų. [16] Tai išgirdęs, Erodas tarė: Tas Jonas, kuriam aš nukirsdinau galvą, prisikėlė iš numirusiųjų. [17] Būtent, Erodas buvo nusiuntęs suimti Jono ir buvo jį apkaldinęs kalėjime dėl savo brolio Pilypo moters Erodijados, kurią jis buvo vedęs. [18] Nes Jonas sakė Erodui: Tau nedera turėti savo brolio moters. [19] Todėl Erodijada tykojo jo ir norėjo jį užmušti, bet negalėjo; [20] nes Erodas bijojo Jono, žinodamas jį esant žmogų teisų ir šventą; jis sergėjo jį, pasiklausęs jo, daug darė ir mielu noru jo klausydavo.

[21] Bet atėjo patogi diena: Savo gimimo sukaktu- 21
vėse Erodas kėlė didžiūnams, kariuomenės viršiIV
ninkams ir Galiliejos vyresniesiems pokylį. [22] Tuo-

---

[9] Kurpėmis. Kurpės, avimos žydų žemėje, pridengdavo tiktai kojos padą ir prie kojų buvo rišamos dirželiais.

[14] Pasidaręs žinomas. Jėzaus Kristaus stebuklų garsas pasiekė net Erodą, kurs nedaug tesirūpino tikėjimo dalykais.

met Erodijados duktė įėjusi šoko ir patiko Erodui ir taip pat drauge sėdėjusiems už stalo. Karalius tarė mergaitei: Prašyk iš manęs, ko tu nori, aš tau duosiu. [23] Ir jis jai prisiekė: Ko tik prašysi, aš tau duosiu, kad ir savo karalystės pusę. [24] Išėjusi ji klausėsi savo motiną: Ko aš turiu prašyti? Ta atsakė: Jono Krikštytojo galvos. [25] Tuojau įėjus skubiai pas karalių, jį prašė, sakydama: Noriu, kad tuojau man duotumei padėkle Jono Krikštytojo galvą. [26] Karalius nuliūdo, bet dėl priesaikos ir dėl drauge sėdėjusių už stalo nenorėjo jos liūdinti. [27] Taigi, jis nusiuntė budelį ir liepė atnešti padėkle jo galvą. Tas nukirto jį kalėjime, [28] atnešė jo galvą padėkle ir padavė ją mergaitei, o mergaitė padavė savo motinai. [29] Išgirdę apie tai, jo mokytiniai atėjo, paėmė jo kūną ir padėjo jį į kapą.

22 IV [30] Apaštalai susirinko pas Jėzų ir papasakojo jam visa, ką buvo darę ir ko mokę. [31] Jis jiems tarė: Eikite patys vieni nuošaliau į tuščią vietą ir truputį pasiilsėkite. Nes tų, kurie ateidavo ir grįždavo, buvo daug, ir jiems net nebuvo kada pavalgyti. [32] Taigi, jie sėdo į laivą ir nuvyko patys vieni į tuščią vietą. [33] Žmonės matė juos nuplaukiant, ir daugelis apie tai sužinojo: jie iš visų miestų pėsti susibėgo tenai ir pralenkė juos.

[34] Išsėsdamas Jėzus pamatė gausingą minią; jam pagailo jų, nes jie buvo lyg avys, kurios neturi piemens, ir jis pradėjo mokyti juos daugelio dalykų.

23 IV [35] Kada jau buvo vėlu, jo mokytiniai priėjo ir tarė: Šita vieta tuščia, ir valanda jau praėjo. [36] Paleisk juos, kad jie, nuėję į artimus kiemus ir

---

[33] P ė s t i . . . ; ėjo pėsti ežero krantu į tą vietą, į kurią laivu plaukė apaštalai.

kaimus, nusipirktų sau valgyti. [37] Atsakydamas jiems jis tarė: Jūs duokite jiems valgyti. Jie jam sakė: Ar mums eiti nupirkti už du šimtu denarų duonos ir duoti jiems valgyti? [38] Jis juos paklausė: Kiek turite duonos? Eikite ir pasižiūrėkite. Sužinoję, jie tarė: Penkis kepalus ir dvi žuvi. [39] Tuomet jis jiems liepė pasodinti visus eilėmis, kaip prie stalo, žalioje žolėje. [40] Jie atsisėdo eilėmis po šimtą ir po penkias dešimtis. [41] Jis paėmė penkis duonos kepalus ir dvi žuvi, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė duoną ir davė savo mokytiniams, kad jie padėtų ties jais; ir dvi žuvi jis visiems išdalino. [42] Visi valgė ir privalgė lig sočiai. [43] Jie dar pririnko dvylika pilnų pintinių duonos trupinių, kurie buvo likę, ir žuvų. [44] Valgiusiųjų buvo penki tūkstančiai žmonių.

[45] Tuojau jis privertė savo mokytinius sėsti į laivą, kad pirma jo nuvyktų jūra į Betsajidą, kolei jis paleis žmones. [46] Paleidęs juos, jis užėjo į kalną melstis. [47] Vėlai vakare laivas buvo jūros viduryje, ir jis pats vienas krante. [48] Matydamas, kaip jie vargsta besiirdami (nes vėjas buvo jiems priešingas), apie ketvirtą nakties sargybą jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršium, ir norėjo pro juos praeiti. [49] Jie, kaip tik pamatė jį einantį jūros paviršiumi, manė, kad tai šmėkla, ir sušuko. [50] Nes visi jį matė ir nusigando. Jis tuojau kalbėjosi su jais ir jiems tarė: Pasitikėkite, tai aš, nebijokite. [51] Jis įsėdo pas juos į laivą; vėjas liovėsi. Jie dar labiau stebėjosi tarp savęs. [52] Jie nesuprato stebuklo su duona, nes jų širdis buvo apakusi.

[53] Perplaukę į aną pusę, jie atvyko į Genezareto šalį ir prisiyrė prie kranto. [54] Jiems išėjus iš laivo,

24 IV

[37] Jie jam sakė... Apaštalai, arba, kaip skaitome pas Šv. Joną 6, 7, apaštalų vardu Pilypas atsakė Išganytojui, kad duonos reiktų mažiausia už 200 denarų (apie 300 litų). Tiek pinigų jie neturėjo.

žmonės tuojau jį pažino, [55] bėgiojo po visą aną šalį ir ėmė nešti guoliuose ligonius ten, kur girdėjo jį esant. [56] Kur tik jis įeidavo į kaimus, ar kiemus, ar miestus, jie guldydavo ligonius aikštėse ir maldaudavo jį leisti jiems prisiliesti nors jo drabužio kuto, ir visi, kurie tik prisiliesdavo, pagydavo.

25 IV **7.** [1] Pas jį susirinko parisiejų ir keli Rašto žinovai, kurie buvo atėję iš Jeruzalės. [2] Pamatę kai kuriuos iš jo mokytinių valgant paprastomis, tai yra, nemazgotomis rankomis, jie tai peikė. [3] Nes parisiejai ir visi žydai, laikydamies vyresniųjų padavimo, nevalgo kitaip, kaip tik dažnai nusimazgodami rankas. [4] Taip pat ir iš prekyvietės parėję, jie nevalgo neapsiplovę. Yra daug ir kitų dalykų, kurie palikta jiems sergėti, kaip plovimai taurių, puodelių, varinių indų ir guolių. [5] Taigi parisiejai ir Rašto žinovai klausė jį: Kodėl tavo mokytiniai nesilaiko vyresniųjų padavimo ir valgo paprastomis rankomis? [6] Atsakydamas jiems jis tarė: Gerai pranašavo apie jus, veidmainius, Izaijas, kaip parašyta: Šita tauta garbina mane lūpomis, o jų širdis toli nuo manęs. [7] Veltui jie mane garbina, nes moko žmonių mokslų ir įsakymų. [8] Jūs juk, pamesdami Dievo paliepimą, laikotės žmonių padavimo, plaunate puodelius ir taures ir darote daug kitų į tuos panašių dalykų. [9] Jis jiems dar kalbėjo: Jūs gražiai mokate niekais paversti Dievo įsakymą palaikyti savo padavimui. [10] Juk Mozė pasakė: Gerbk savo tėvą ir savo motiną. Ir: Kas keiktų tėvą ar motiną,

7. [3] Nevalgo... Parisiejai dažnai prieš valgydami plaudavo sau rankas. — [4] Iš prekyvietės: kur galėjo susitepti, susitikdami su pagonimis. — Guolių. Žydai valgydavo ne sėdomis, bet gulomis ir pasirėmę ant rankos: o guldavo ant plačių suolų arba guolių, pastatytų prie stalo; tuos tai guoliu arba suolus jie plaudavo prieš valgant.

mirte tenumiršta. [11] Jūs gi sakote: Jei kas tartų tėvui ar motinai: Korban (tai yra dovana) tebūnie, kas tau iš manęs būtų naudinga, [12] tuomet jūs leidžiate jam daugiau nieko nebedaryti savo tėvui ar motinai, [13] niekais paversdami Dievo žodį savo padavimu, kurio jūs mokote. Tolygių dalykų jūs daug darote.

[14] Vėl pasišaukęs minią, jis jiems tarė: Klausykite manęs visi ir supraskite: [15] Nėra nieko, kas, 26 IV iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti. Sutepa gi žmogų tai, kas iš žmogaus išeina. [16] Jei kas turi ausis klausyti, tas tesiklausai. [17] Kaip jis nuo minių įėjo į namus, jo mokytiniai klausė jį apie prilyginimą. [18] Jis jiems tarė: Taip, ir jūs esate be išmonės? Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas iš lauko įeina į žmogų, negali jo sutepti, [19] nes neįeina į jo širdį, bet eina į pilvą, ir išeina, kaip prilikta? (Taip skelbdamas visus valgius esant nesuteptus). [20] O kas išeina iš žmogaus, sakė jis, tai sutepa žmogų. [21] Nes iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina piktos mintys, svetmoterystės, paleistuvystės, žmogžudystės, [22] vagystės, godulystės, piktenybės, vylius, negėda, nelaba akis, piktžodžiavimas, puikybė, neišmintis. [23] Visos šitos piktenybės išeina iš vidaus ir sutepa žmogų.

[24] Atsikėlęs, jis nuėjo iš ten į Tiro ir Sidono 27 apylinkes. Įėjęs į namus, jis norėjo, kad niekas IV apie tai nežinotų, bet negalėjo pasislėpti. [25] Nes viena moteriškė, kurios duktė buvo nešvariosios dvasios apsėsta, kaip tik apie jį išgirdo, tuojau įėjo ir puolė jam po kojų. [26] Ta moteriškė buvo pagonė, gimimo Siropenikietė. Ji meldė jį išvaryti iš jos dukters velnią. [27] Jis jai tarė: Duok pirma vaikams pasisotinti, nes būtų negera imti vaikų duoną ir mesti šunims. [28] Ji gi atsakė ir jam tarė:

[11] Korban. Žr. Mt 15, 5. — [12] Nelaba akis: pavydas.

Taip, Viešpatie, juk ir šunyčiai ėda po stalu vaikų trupinius. [29] Jis jai tarė: Dėl tų žodžių eik; velnias iš tavo dukters išėjo. [30] Parėjus į savo namus, ji rado mergaitę gulinčią patale ir velnią išėjusį.

28 IV [31] Vėl palikęs Tiro sritis, jis per Sidoną atėjo pas Galiliejos jūrą, eidamas Dekapolės krašto viduriu. [32] Ten atvedė pas jį kurčią nebylį ir prašė jį padėti ant jo ranką. [33] Paėmęs jį šalin nuo minios, jis įdėjo savo pirštus į jo ausis, prisilietė su savo seilėmis jo liežuvio, [34] pažvelgė į dangų, atsiduso ir jam tarė: Effeta, tai yra, atsiverk. [35] Jo ausys tuojau atsivėrė, jo liežuvio ryšys atsirišo, ir jis kalbėjo, kaip reikia. [36] Tuomet jis jiems liepė niekam to nesakyti. Juo gi labiau jis jiems liepdavo, juo labiau jie skelbė [37] ir juo labiau stebėjosi, sakydami: Jis visa gerai padarė, jis daro, kad kurtiniai girdi ir kad nebyliai kalba.

29 IV **8.** [1] Anomis dienomis vėl didelei miniai drauge esant ir neturint ko valgyti, jis, pasivadinęs mokytinius, jiems tarė: [2] Gaila man minios, nes štai jau tris dienas jie lieka pas mane ir neturi ko valgyti. [3] Jei aš paleisiu juos į jų namus nevalgiusius, jie apalps kelyje, nes kai kurie iš jų yra iš tolo atėję. [4] Jo mokytiniai jam atsakė: Iš kur galės kas imti čia tyruose duonos jiems pavalgydinti? [5] Jis juos paklausė: Kiek turite duonos kepalų? Jie atsakė: Septynis. [6] Tuomet jis liepė miniai atsisėsti žemėje. Paėmęs septynis duonos kepalus, jis dėkojo, laužė ir davė savo mokytiniams išdėstyti, o jie išdėstė ties minia. [7] Jie turėjo taip pat kelias žuveles; ir jas jis palaimino ir liepė dėstyti. [8] Jie valgė ir privalgė. Paskui jie dar pririnko, kas buvo likę trupinių, septynias pintines. [9] Valgiusiųjų buvo apie keturis tūkstančius, ir jis juos paleido.

30 IV [10] Tuojau jis sėdo su savo mokytiniais į laivą ir

[31] Dekapolės: dešimties miestų.

atvyko į Dalmanutos šalį. [11] Ten išėjo parisiejai ir ėmė su juo ginčytis. Jie reikalavo iš jo ženklo iš dangaus, jam išmėginti. [12] Jis, atsidusęs dvasioje, tarė: Kam šita giminė reikalauja ženklo? Iš tikrųjų, sakau jums, šitai giminei visai nebus duota ženklo. [13] Palikęs juos, jis vėl sėdo į laivą ir plaukė į kitą krantą.

[14] Jie buvo pamiršę pasiimti duonos ir tik vieną duonos kepalą teturėjo su savimi laive. [15] Jis jiems liepė, sakydamas: Žiūrėkite, sergėkitės parisiejų raugo ir Erodo raugo. [16] Tai jie sau manė ir sakė kitas kitam: Gi kad mes duonos neturime. [17] Tai pastebėjęs, Jėzus jiems tarė: Kam jūs manote, kad neturite duonos? ar dar jūs neišmanote ir nesuprantate? dar jūsų širdis tebėra apakusi? [18] A r, t u r ė d a m i a k i s, j ū s n e m a t o t e? i r, t u r ė d a m i a u s i s, n e g i r d i t e? Ar jūs neatsimenate, [19] kaip aš laužiau penkis duonos kepalus penkiems tūkstančiams, kiek pririnkote pilnų pintinių trupinių? Jie jam atsakė: Dvylika. [20] O kaip septynis duonos kepalus keturiems tūkstančiams, kiek pririnkote pintinių trupinių? Jie jam tarė: Septynias. [21] Jis jiems sakė: Kaipgi jūs vis dar nesuprantate?

[22] Kai jie atvyko į Betsajidą, ten atvedė pas jį aklą ir prašė prisiliesti jo. [23] Jis, paėmęs akląjį už rankos, išsivedė jį už miestelio, patepė seilėmis jo akis, padėjo ant jo savo rankas ir klausė jį, ar jis ką mato. [24] Tas pažvelgęs tarė: Matau žmones vaikščiojančius, kaip medžius. [25] Po to jis vėl padėjo rankas jam ant akių; tas ėmė žiūrėti ir taip pasitaisė, kad visa aiškiai matė. [26] Jis pasiuntė jį į jo namus, sakydamas: Eik į savo namus ir, jei įeisi į kaimą, niekam nesakyk.

I Ge gu žės

---

8. [12] Ž e n k l o: tokio ženklo, kokio jieško parisiejai. [16] G i k a d . . .: jis taip kalba todėl, kad mes neturime duonos.

5. Jėzus parodo savo garbę apaštalams ir vėl juos moko

[27] Jėzus išėjo su savo mokytiniais į Pilypo Kesarijos kaimus. Kelyje jis klausė savo mokytinius, jiems sakydamas: Ką žmonės sako mane esant? [28] Jie jam atsakė, tardami: Kad tu Jonas Krikštytojas, kiti, kad Elijas, o kiti, kad tu kaip vienas iš pranašų. [29] Tuomet jis jiems tarė: O jūs ką sakote mane esant? Atsakydamas Petras jam tarė: Tu Kristus. [30] Jis griežtai jiems uždraudė tai kam nors apie jį sakyti.

2 V [31] Jis pradėjo juos mokyti, kad žmogaus Sūnui reikia daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų atmestam ir užmuštam, o po trijų dienų vėl prisikelti. [32] Jis kalbėjo apie tą dalyką atvirai. Tuomet Petras, ėmęs jį į šalį, pradėjo jį drausti. [33] Jis, atsigręžęs ir žiūrėdamas į savo mokytinius, sudraudė Petrą, sakydamas: Eik už manęs, šetone, nes tu negalvoji to, kas Dievo, bet, kas žmonių.

[34] Po to, pasišaukęs pas save minią su savo mokytiniais, jis jiems tarė: Jei kas nori mane sekti, tas tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane. [35] Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas prarastų savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės. [36] Juk ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet prarastų savo sielą? [37] Arba ką žmogus gali duoti savo sielai atvaduoti? [38] Nes kas gėdytųsi manęs ir mano žodžių šitoje svetmoteringoje ir nuodėmingoje giminėje, to ir žmogaus

---

[27] K e s a r i j o s. Pilypo Kesarija buvo nemažas miestas į šiaurę nuo Genezareto ežero. Jos klausė artimieji miesteliai ir kaimai, į kuriuos Jėzus ėjo. — [32] D r a u s t i. Plg. Mt 16, 22. 23. — [35] I š g e l b ė t i: išsižadėdamas Kristaus ir jo mokslo. Plg. Mato 16, 25.

Sūnus gėdysis, kada ateis savo Tėvo garbėje su šventaisiais angelais. [39] Jis jiems dar kalbėjo: Iš tikrųjų, sakau jums, kai kurie iš tų, kurie čia stovi, neragaus mirties, kolei išvys Dievo karalystę, ateinančią su galybe.

9. [1] Praslinkus šešioms dienoms, Jėzus pasiėmė 3
su savimi Petrą, Jokūbą ir Joną ir užsivedė juos V
vienus nuošaliai į augštą kalną. Tenai jis atsimainė jų akivaizdoje. [2] Jo drabužiai pasidarė žibantys ir labai balti, kaip sniegas, tokie, kaip nė vienas skalbėjas žemėje negali išbaltinti. [3] Jiems pasirodė Elijas su Moze, ir juodu kalbėjosi su Jėzumi. [4] Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: Mokytojau, gera mums čia būti, padarykime tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. [5] Bet jis nežinojo ką kalbąs, nes jie buvo labai nusigandę. [6] Tuo tarpu pasidarė debesis, kurs juos apsiautė, o iš debesies atsiliepė balsas: Šitas mano mylimiausias sūnus, jo klausykite. [7] Tuojau, žvalgydamies aplinkui, jie nieko daugiau nebematė su savimi, kaip tik vieną Jėzų. [8] Kai jie ėjo žemyn nuo kalno, jis jiems liepė niekam nepasakoti, ką buvo matę, kolei žmogaus Sūnus nebus prisikėlęs iš numirusiųjų. [9] Jie laikė tą žodį savyje, klausdamies tarp savęs, ką tai reiškia: kada bus prisikėlęs iš numirusiųjų. [10] Jie paklausė jį, sakydami: Tai kam gi parisiejai ir Rašto žinovai sako, kad pirma turi ateiti Elijas? [11] Atsakydamas jis jiems tarė: Elijas pirma ateis ir visa atitaisys; taip pat kaip ir apie žmogaus Sūnų parašyta, kad jis daug

---

9. [1] A t s i m a i n ė. Plg. Mt 17, 1 ir tol. — [11] E l i j a s ... Išganytojas čia paaiškina savo mokytiniams, kad prieš jo kančią ir mirtį negali ateiti Elijas, Senojo Testamento pranašas. Jei jis ateitų, tai jis pataisytų žydus, ir jie priimtų Jėzų Kristų, kaipgi tat reikėtų, jam kentėti ir būti paniekintam? Todėl ateis Elijas, bet tik prieš antrąjį Kristaus atėjimą, t. y., prieš pačią teismo dieną.

kentės ir bus paniekintas. [12] Bet aš sakau jums: Ir Elijas jau atėjo (ir jie jam padarė, ką tik norėjo), taip kaip apie jį parašyta.

4 V [13] Atėjęs pas savo mokytinius, jis pamatė aplink juos didelę minią ir besiginčijančius su jais Rašto žinovus. [14] Kaip tik visi žmonės pamatė Jėzų, jie nustebo ir nusigando; jie pribėgo ir sveikino jį. [15] Jis juos paklausė: Ko jūs ginčijatės tarp savęs? [16] Atsakydamas vienas iš minios tarė: Mokytojau, aš atvedžiau pas tave savo sūnų, kurs nebylės dvasios apsėstas. [17] Kur tik ji sugriebia jį, ten jį trenkia į žemę; iš burnos jam pradeda eiti putos, jis griežia dantimis ir stingsta. Aš sakiau tavo mokytiniams, kad ją išvarytų, bet jie negalėjo. [18] Atsakydamas jiems jis tarė: O, netikinti gimine, kiek dar ilgai aš su jumis būsiu? iki kolei aš jus kęsiu? Atveskite jį pas mane. [19] Jie jį atvedė. Kaip tik jį pamatė, dvasia tuojau pradėjo jį tąsyti; parmestas ant žemės, jis vartėsi putodamas. [20] Jis paklausė jo tėvą: Kiek yra laiko, kaip jam tai darosi? Tas atsakė: Nuo pat kūdikystės. [21] Ji dažnai įmesdavo jį į ugnį ir į vandenį, kad jį nužudytų. Bet jei ką gali, pasigailėk mūsų ir padėk mums. [22] Jėzus jam tarė: Jei tu gali tikėti, tinkinčiam visa galima. [23] Vaiko tėvas tuojau sušuko ir su ašaromis tarė: Tikiu, Viešpatie, padėk mano netikėjimui. [24] Jėzus, matydamas subėgančią minią, sudraudė nešvarią dvasią ir jai tarė: Kurčia ir nebyle dvasia, aš tau įsakau, išeik iš jo ir daugiau į jį nebeįeik. [25] Tuomet ji, šaukdama ir

---

[12] Parašyta: Kas parašyta apie Eliją, tai jau padaryta su Jonu Krikštytoju.

[14] Nusigando: nes Jėzaus atėjimas buvo netikėtas. — [19] Dvasia. Piktoji dvasia, jausdama Jėzaus galybę, dar labiau parodo savo piktumą. — [23] Tikiu...: aš tikiu, Viešpatie, kad tu gali tai padaryti, bet jei mano tikėjimo negana, tegul tavo gailestingumas suteikia, ko aš prašau.

labai jį tąsydama, išėjo iš jo; jis pasidarė lyg negyvas, taip kad daugelis sakė: Jis numirė. [26] Bet Jėzus paėmė jį už rankos, pakėlė jį, ir jis atsistojo. [27] Kaip jis įėjo į namus, jo mokytiniai klausė jį slapčia: Kodėl mes negalėjome jos išvaryti? [28] Jis jiems tarė: Ta veislė niekaip kitaip neišvaroma, kaip tik malda ir pasninku.

[29] Išėję iš ten, jie ėjo per Galilieją, ir jis nenorėjo, kad kas nors tai žinotų. [30] Jis mokė savo mokytinius ir jiems sakė: Žmogaus Sūnus bus įduotas į žmonių rankas; jie jį užmuš, bet užmuštas jis trečiąją dieną kelsis iš numirusiųjų. [31] Jie to žodžio nesuprato, tačiau bijojo jo klausti. 5 V

[32] Jie atėjo į Kaparnaumą. Jiems esant namie, jis juos paklausė: Apie ką kalbėjotės kelyje? [33] Jie tylėjo, nes kelyje jie ginčijosi tarp savęs, kas iš jų didesnis. [34] Tuomet jis atsisėdo, pasišaukė dvylika ir jiems tarė: Jei kas nori būti pirmas, tas bus visų paskučiausias ir visų tarnas. [35] Ėmęs vaiką, jis jį pastatė jų viduryje; apkabinęs jį, jis jiems tarė: [36] Kas tik priima vieną tokį vaiką mano vardu, tas mane priima; o kas mane priima, tas ne mane priima, bet tą, kurs yra mane siuntęs. [37] Tuomet Jonas atsiliepė ir jam tarė: Mokytojau, mes matėme vieną, kurs tavo vardu išvaro velnius; jis mūsų neseka, tai mes jam draudėme. [38] Bet Jėzus tarė: Neginkite jam, nes nėra nė vieno, kurs darytų mano vardu stebuklą ir tuojau galėtų apie mane piktai kalbėti. [39] Nes kas ne prieš jus, tas už jus. [40] Nes kas tik duoda jums gerti taurę vandens mano vardu, kad jūs Kristaus, iš tikrųjų, sakau jums, tas nepraras savo užmokesčio.

[41] Kas tik papiktintų vieną iš šitų mažutėlių, kurie tiki į mane, tam geriau būtų, kad asilo 6 V

[41] Papiktintų... Plg. Mt 18, 6 ir tol.

sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo ir kad jis būtų įmestas į jūrą. [42] Jei tavo ranka tave piktina, nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą luošam, kaip, turint abi ranki, eiti į pragarą ir neužgesomą ugnį, [43] kur jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [44] Jei tavo koja tave piktina, nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą raišam, kaip, turint abi koji, būti įmestam į neužgesomos ugnies pragarą, [45] kur jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [46] Jei tavo akis tave piktina, išlupk ją; geriau tau vienakiui įeiti į Dievo karalystę, kaip, turint abi aki, būti įmestam į ugnies pragarą, [47] kur jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [48] Nes kiekvienas bus pasūdytas ugnimi ir kiekviena auka bus sūdoma druska. [49] Druska gera; bet jei druska nustotų sūrumo, kuo jūs ją sūdysite? Turėkite savyje druskos ir turėkite tarp savęs taikos.

6. Išganytojo pamokymai kelionėje į Judiejį

7 V **10.** [1] Atsikėlęs jis išėjo iš ten į Judiejos šalį anapus Jordano. Vėl susirinko prie jo minių, ir jis vėl juos mokė, kaip buvo papratęs. [2] Priėję parisiejai klausė jį, gundydami: Ar valia vyrui paleisti moterį? [3] Atsakydamas jis jiems tarė: Ką yra jums įsakęs Mozė? [4] Jie tarė: Mozė leido parašyti atsiskyrimo raštą ir paleisti. [5] Atsakydamas jiems Jėzus tarė: Dėl jūsų širdies kietumo jis parašė jums tą įsakymą. [6] Sutvėrimo

[48] Bus pasūdytas... Išganytojas čia primena žydams pa'iepimą sūdyti druska visas aukas. Ta druska buvo ženklas vienybės su Dievu. Jei apaštalai ir tikintieji nori susivienyti su Dievu, ir jie turi būti pasūdyti ugnimi, — ne pragaro, tik kentėjimų, savęs išsižadėjimo, savitvardos ir t. t.

10. [6] Pradžioje... Žr. Mt 19, 4.

gi pradžioje Dievas juos padarė kaip vyrą ir moterį. 7 Todėl žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir laikysis savo moteries, 8 ir du bus vienas kūnas. Taigi, jau nebe du, bet vienas kūnas. 9 Taigi, ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria. 10 Namie jo mokytiniai vėl klausė jį to paties dalyko. 11 Jis jiems tarė: Kas nors paleidžia savo moterį ir kitą veda, jai svetmoteriauja. 12 Ir jei moteris skiriasi nuo savo vyro ir už kito teka, ji svetmoteriauja.

13 Jie atnešė pas jį kūdikių, kad jis jų prisi- 8
liestų. Mokytiniai gi varė atnešančius šalin. 14 Pa- V
matęs juos, Jėzus buvo nepatenkintas ir jiems tarė: Leiskite mažutėliams eiti pas mane ir nedrauskite jiems, nes tokių Dievo karalystė. 15 Iš tikrųjų, sakau jums, kas nepriima Dievo karalystės kaip kūdikis, tas neįeis į ją. 16 Ir jis juos laimino, apkabindamas juos ir dėdamas ant jų rankas.

17 Kai jis išėjo į kelią, vienas pribėgęs atsiklaupė ties juo ir jį klausė: Gerasis Mokytojau, kas man daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? 18 Jėzus jam tarė: Kam mane vadini geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. 19 Žinai įsakymus: Nesvetmoteriauk, neužmušk, nevogk, neliudyk neteisingai, neapgaudinėk, gerbk savo tėvą ir motiną. 20 Atsakydamas jis jam tarė: Mokytojau, visa tai laikiau nuo pat savo jaunystės. 21 Pažvelgęs į jį, Jėzus pamilo jį ir jam tarė: Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok, ką tik turi, ir duok beturčiams, taip tu turėsi turtą danguje, paskui ateik ir sek mane. 22 Jis, nusiminęs dėl to žodžio, nuėjo šalin liūdnas, nes turėjo daug lobio.

---

13 Prisiliestų: dėdamas ant jų rankas. — 15 Kaip kūdikis: su kūdikio nuolankumu, nekaltybe ir t. t.
21 Pamilo: pažvelgė į jį su meile.

9 V [23] Pasižvalgęs aplinkui, Jėzus tarė savo mokytiniams: Kaipgi sunku įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie turi pinigų! [24] Mokytiniai labai nustebo dėl jo žodžių. Bet Jėzus, vėl atsiliepdamas, jiems tarė: Vaikučiai, kaipgi vargu įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie pasitiki pinigais. [25] Pigiau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į Dievo karalystę. [26] Jie dar labiau stebėjosi, sakydami vieni kitiems: Tai kas gi gali būti išganytas? [27] Pažvelgęs į juos, Jėzus tarė: Žmonėms tai negalima, bet ne Dievui: nes Dievui visa galima.

[28] Tuomet Petras ėmė jam sakyti: Štai mes visa palikome ir sekėme tave. [29] Atsakydamas Jėzus tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, nėra nė vieno, kurs paliktų namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar vaikus, ar laukus dėl manęs ir dėl Evangelijos [30] ir kurs negautų dabar, šiuo laiku, persekiojamas šimtą kartų tiek namų, ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir laukų, o būsimajame pasaulyje amžinojo gyvenimo. [31] Bet daug pirmųjų bus paskutiniai, ir daug paskutinių bus pirmieji.

10 V [32] Jie buvo kelyje ir ėjo į Jeruzalę; Jėzus ėjo jų priešakyje; jie buvo nustebę ir sekė bijodami. Vėl ėmęs pas save dvylika, jis pradėjo jiems sakyti, kas jam turėjo atsitikti: [33] Štai mes einame į Jeruzalę, žmogaus Sūnus bus įduotas vyriausiems kunigams, Rašto žinovams ir vyresniesiems; jie pasmerks jį mirti ir paduos ji pagonims; [34] jie tyčiosis iš jo, apspjaudys jį, plaks jį ir užmuš jį, bet trečiąją dieną jis prisikels iš numirusiųjų.

[35] Tuomet prie jo prisiartino Zebediejaus sūnu du, Jokūbas ir Jonas, ir tarė: Mokytojau, norime,

---

[28] P e t r a s . . . Plg. Mt 19, 27 ir tol.
[35] J o k ū b a s . . . Plg. Mt 20, 20 ir tol.

kad tu mums padarytum, ko tik prašysime. [36] Jis jiems tarė: Ko norite, kad jums padaryčiau? [37] Juodu tarė: Duok mudviem savo garbėje vienam sėdėti tavo dešinėje, o kitam kairėje. [38] Jėzus juodviem atsakė: Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu? arba būti pakrikštyti tuo krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas? [39] Juodu jam tarė: Galime. Jėzus jiems sakė: Taurę, tiesa, kurią aš geriu, gersite ir krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas, būsite pakrikštyti, [40] o sėdėti mano dešinėje ar mano kairėje ne mano dalykas duoti jums, bet tiems, kuriems prirengta. [41] Išgirdę dešimt ėmė pykti ant Jokūbo ir Jono. [42] Tuomet Jėzus, pasivadinęs juos, jiems tarė: Jūs žinote, kad tie kurie laikomi tautų kunigaikščiais, viešpatauja jiems, ir jų kunigaikščiai turi ant jų valdžią. [43] Jūsų gi tarpe netaip yra, bet kas tik nori būti didesnis, tas bus jūsų tarnas. [44] Ir kas tik nori būti jusų tarpe pirmas, bus visų vergas. [45] Nes ir žmogaus Sūnus neatėjo, kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaip atvadavimą už daugelį.

II. Paskutinės Išganytojo dienos ir kančia

1. Jėzus Jeruzalėje prieš kančią

11 V

[46] Jie atėjo į Jeriką. Jam keliaujant iš Jeriko su savo mokytiniais ir su didele minia, Timiejaus sūnus, aklasis Bartimiejus, sėdėjo prie kelio elgetaudamas. [47] Išgirdęs, kad tai Jėzus Nazarėnas, jis ėmė šaukti ir kalbėti: Jėzau, Dovîdo Sūnau, pasigailėk manęs. [48] Daugelis draudė jį, kad tylėtų. Bet jis dar daug labiau šaukė: Dovîdo Sūnau, pasigailėk manęs. [49] Tuomet Jėzus sustojęs liepė jį pavadinti. Jie pavadino akląjį, sakydami: Nusiramink, kelkis, jis tave šaukia. [50] Tas, numetęs savo ap-

siaustą, pašoko ir atėjo pas jį. [51] Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Ko nori, kad tau padaryčiau? Aklasis jam atsakė: Mokytojau, kad regėčiau. [52] Jėzus gi jam tarė: Eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Jis tuojau regėjo ir sekė jį keliu.

12 V **11.** [1] Kai jie artinosi prie Jeruzalės ir Betanijos, prie Alyvų kalno, jis siuntė du iš savo mokytinių [2] ir jiems tarė: Eikite į miestelį, kurs ties jumis, ir tuojau įėję tenai rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar niekas iš žmonių nesėdėjo; atriškite jį ir atveskite. [3] Jei kas jums sakytų: Ką darote? pasakykite: Viešpačiui jo reikia, ir tuojau jį šen leis. [4] Nuėjusiu juodu rado asilaitį, pririštą lauke ties durimis, skirskelėje, ir atrišo jį. [5] Kai kurie iš ten stovėjusiųjų jiems sakė: Ką darote, kad atrišate asilaitį? [6] Juodu atsakė jiems, kaip Jėzus buvo liepęs, ir tie leido jiems vestis. [7] Juodu atvedė pas Jėzų asilaitį, sudėjo ant jo savo drabužius, ir jis sėdo ant jo. [8] Daugelis tiesė ant kelio savo drabužius, kiti kirto medžių šakas ir klojo ant kelio. [9] Ir tie, kurie ėjo priešakyje, ir kurie sekė, šaukė, sakydami: Osanna! [10] Pagirtas, kurs ateina Viešpaties vardu; pagirta ateinanti mūsų tėvo Dovido karalystė! Osanna augštybėse.

[11] Jis įėjo į Jeruzalę, į šventyklą, ir, visa apžiūrėjęs, kadangi jau buvo vakaro valanda, išėjo drauge su dvylika į Betaniją.

13 V [12] Kitą dieną, jiems išeinant iš Betanijos, jis buvo alkanas. [13] Pamatęs iš tolo figos medį, turintį lapų, jis priėjo, ar kartais neras ko nors jame; bet, priėjęs prie jo, jis nerado nieko, tiktai lapų, nes buvo ne figų metas. [14] Atsiliepdamas jis jam

11. [1] Artinosi... Plg. Mt 21, 1 ir tol. — [4] Skirskelėje: prie namų, stovėjusių dviejų gatvių kampe.
[13] Ne figų metas. Figos medis duoda vaisių liepos mėnesyje, o tuo metu buvo tik balandis. Plg. Mt 21, 19.

tarė: Jau tegul niekas daugiau per amžius nebevalgo nuo tavęs vaisiaus. Tai girdėjo jo mokytiniai.

[19] Po to jie atėjo į Jeruzalę. Įėjęs į šventyklą, jis ėmė varyti laukan parduodančius ir perkančius šventykloje, apvertė pinigų mainininkų stalus ir karvelių pardavėjų suolus [16] ir neleido niekam nešti per šventyklą rakandų. [17] Jis mokė, jiems sakydamas: Argi neparašyta: Mano namai bus vadinami maldos namais visoms tautoms? O jūs padarėte iš jų galvažudžių lindynę. [18] Tai išgirdę, vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo, kaip galėtų jį pražudyti; jie, mat, jo bijojo, nes visa minia stebėjosi jo mokslu. [19] Vakarui atėjus, jis išėjo iš miesto.

[20] Ryto metą praeidami jie pamatė figos medį 14
padžiūvusį nuo pat šaknų. [21] Petras atsiminęs jam V
sakė: Mokytojau, štai figos medis, kurį prakeikei, padžiūvo. [22] Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: Turėkite tikėjimo į Dievą. [23] Iš tikrųjų, sakau jums, kas nors tartų šitam kalnui: Pasikelk ir meskis į jūrą, ir nesvyruotų savo širdyje, bet tikėtų įvyksiant visa, ką tik sako, tai jam ir įvyks. [24] Todėl sakau jums: ko tik melsdamies prašote, tikėkite, kad gausite, ir bus jums. [25] Kada jūs atsistosite melstis, atleiskite, jei ką nors prieš ką turite, kad ir jūsų Tėvas, kurs yra danguje, atleistų jums jūsų nuodėmes. [26] O jeigu jūs neatleisite, nė jūsų Tėvas, kurs yra dauguje, neatleis jums jūsų nuodėmių.

[27] Jie vėl atėjo į Jeruzalę. Jam vaikščiojant 15
šventykloje, prie jo priėjo vyriausieji kunigai, V
Rašto žinovai ir vyresnieji [28] ir jam sakė: Kokia galia tu tai darai? ir kas tau davė tą galią tai daryti? [29] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Ir aš pasiklausiu

---

15 Ėmė varyti... Plg. Mt 21, 12.
35 Atsistosite. Žydai dažniausiai melsdavosi stati.

jus vieno dalyko. Atsakykite man, tai aš jums pasakysiu, kokia galia tai darau. [30] Jono krikštas buvo iš dangaus, ar iš žmonių? Atsakykite man. [31] Bet jie sau vieni galvojo ir sakė: Jei sakysime: iš dangaus, jis tars: tai kodėl jam netikėjote? [32] Sakyti gi: iš žmonių, mes bijome tautos, nes visi laikė Joną tikru pranašu. [33] Todėl atsakydami jie tarė Jėzui: Mes nežinome. Tuomet ir Jėzus atsakydamas jiems tarė: Tai ir aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau.

16 V 12. [1] Po to jis pradėjo kalbėti jiems prilyginimais: Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, aptvėrė tvora, iškasė spaustuvą, pastatė bokštą, išnuomojo jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. [2] Savo laiku jis nusiuntė pas vynininkus tarną imti iš vynininkų vynuogyno vaisių. [3] Tie, nutvėrę jį, primušė ir paleido tuščią. [4] Jis vėl siuntė pas juos kitą tarną; ir tam jie sužeidė galvą ir jį išniekino. [5] Jis siuntė dar kitą, kurį jie užmušė, ir daug kitų, kurių vienus jie primušė, o kitus užmušė. [6] Tuomet jis, dar turėdamas vieną, mylimiausią sūnų, pagaliau siuntė ir jį pas juos, tardamas: Jie drovėsis mano sūnaus. [7] Vynininkai gi kalbėjo vienas kitam: Tai tėvonis; eikite, užmuškime jį, ir tėvonystė bus mūsų. [8] Nutvėrę jį, jie užmušė ir išmetė iš vynuogyno. [9] Ką gi tat darys vynuogyno Viešpats? Jis ateis, nužudys vynininkus ir atiduos vynuogyną kitiems. [10] Ar jūs neskaitėte šitų Rašto žodžių: Iš to akmens, kurį statytojai atmetė, pasidarė kertinis akmuo. [11] Tai Viešpaties padaryta ir stebėtina mūsų akyse? [12] Tuomet jie ieškojo jo sugauti, bet

12. [1] Vienas žmogus... Plg. Mt 21, 33 ir tol. — [10] Iš to akmens... Iš atmesto akmens, t. y., iš Jėzaus Kristaus pasidarė kertinis akmuo, kuriuo rėmėsi visas rūmas — Naujojo Testamento Bažnyčia (Eklezija).

bijojo minios; jie, mat, suprato, kad jiems jis pasakė tą prilyginimą. Tai jį palikę, jie nuėjo sau.
13 Paskui jie siuntė pas jį kai kuriuos iš parisiejų 17
ir Erodo šalininkų, jo sugauti kalboje. 14 Tie atėję V
jam tarė: Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesiakalbis ir nieko nežiūri, nes tu nežiūri į žmogaus veidą, bet mokai Dievo kelio, kaip reikalauja tiesa. Ar dera duoti ciesoriui mokesčius, ar mes neturime duoti? 15 Pažindamas jų veidmainystę, jis jiems tarė: Kam mane gundote? atneškite man denarą, kad matyčiau. 16 Jie jam atnešė. Tuomet jis juos paklausė: Kieno tas paveikslas ir įrašas? Jie jam tarė: Ciesoriaus. 17 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Taigi, atiduokite, kas ciesoriaus, ciesoriui ir, kas Dievo, Dievui. Jie juo stebėjosi.

18 Tuomet pas jį atėjo sadukiejų, kurie sako neesą prisikėlimo, ir klausė jį, sakydami: 19 Mokytojau, Mozė mums parašė: jei kieno brolis mirtų ir paliktų moterį, bet nepaliktų vaikų, tai jo brolis turi imti ano moterį ir pažadinti savo broliui ainiją. 20 Taigi, yra buvę septyni broliai. Pirmas vedė moterį ir mirė, nepalikdamas vaikų. 21 Tuomet ėmė ją antras ir mirė, ir nė tas nepaliko vaikų. Taip pat ir trečias. 22 Taipojau vedė ją septyni ir nepaliko vaikų. Visų paskiausiai mirė ir moteriškė. 23 Taigi, prisikeliant, kada jie prisikels, kieno iš jų ji bus moteris? Juk septyni turėjo ją moterimi. 24 Atsakydamas jiems Jėzus tarė: Argi ne dėl to jūs klystate, kad nežinote nei Rašto, nei Dievo galybės? 25 Nes prisikėlę iš numirusiųjų žmonės neveda ir neteka, bet yra kaip Dievo angelai danguje. 26 Apie mirusiuosius gi, kad jie

---

14 Duoti ciesoriui... Plg. Mt 22, 16 ir tol.
19 Jei kieno brolis... Plg. Mt 22, 24 ir tol.
26 Apie „krūmą“, Žr. Iš 3, 6.

keliasi, ar neskaitėte Mozės knygoje, kaip Dievas jam pasakė, kur kalbama apie „krūmą“: Aš Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas? [27] Jis juk ne mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų. Taigi, jūs labai klystate.

18 V [28] Tuomet prisiartino vienas Rašto žinovas, kurs girdėjo, kaip jie ginčijosi, ir, matydamas, kad jis buvo gerai jiems atsakęs, paklausė jį, koks visų pirmasis įsakymas. [29] Jėzus jam atsakė: Visų pirmasis įsakymas šis: Klausyk, Izraėli, Viešpats, tavo Dievas, vienas Dievas. [30] Tu mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo galia. Tai pirmas įsakymas. [31] Antras į jį panašus: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Kito didesnio už tuodu įsakymu nėra. [32] Rašto žinovas jam tarė: Gerai, Mokytojau, tu tiesą pasakei, kad vienas Dievas ir be jo nėra kito. [33] Mylėti jį visa širdimi, visu protu, visa siela ir visa galia, ir mylėti savo artimą, kaip save patį, yra didesnis dalykas, kaip visos deginamosios aukos ir atnašos. [34] Matydamas, kad jis išmintingai atsakė: Jėzus jam tarė: Tu netoli nuo Dievo karalystės. Daugiau jau niekas nebedrįso jį klausti.

19 V [35] Mokydamas šventykloje, Jėzus tarė: Kaip Rašto žinovai gali sakyti Kristų esant Dovîdo sūnų? [36] Juk pats Dovîdas sako iš šventosios Dvasios: Viešpats tarė mano Viešpačiui: sėskis mano dešinėje, kolei aš padarysiu iš tavo neprietelių tau pakojį. [37] Taip pats Dovîdas vadina jį Viešpačiu; tai kaipgi jis jo sūnus? Tuomet didelė minia su noru jo klausėsi.

---

[34] Tu netoli... Nemažas dalykas laikyti pagarboje Dievo įsakymus, bet to dar negana, gauti dangaus karalystei, reikia jie vykdyti; o tam Rašto žinovui trūksta dar tikėjimo į Jėzų Kristų — Mesiją.

38 Savo pamokyme jis jiems sakė: Saugokitės
Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais dra-
bužiais, būti sveikinami prekyvietėje, 39 sinagogose
sėdėti pirmosiose kėdėse ir pirmąsias vietas poky-
liuose, 40 kurie ryja našlių namus, dangstydamiesi
ilga malda; jiems bus smarkesnis teismas.

41 Atsisėdęs ties atnašų skrynia, Jėzus žiūrėjo,
kaip minia metė į ją pinigus. Daug turtingųjų
metė daug. 42 Atėjo taip pat viena neturtinga
našlė ir įmetė du smulkiu piniginėliu, tai yra, ska-
tiką. 43 Tuomet, pasivadinęs savo mokytinius, jis
jiems tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, kurie metė į atnašų skrynią. 44 Nes visi metė iš to, ko jie apsčiai turi, o šita įmetė iš savo neturto visa, ką turėjo, visą savo išteklių.

2. Didelis Kristaus pamokslas apie galą

13. 1 Kai jis ėjo iš šventyklos, vienas jo moky- 20
tinis jam tarė: Mokytojau, pažvelgk, kokie ak- V
menys ir kokie pastatai. 2 Atsakydamas Jėzus jam tarė: Matai visus šiuos didelius pastatus? Neliks akmens ant akmens, kurs nebūtų išgriautas. 3 Kai jis sėdėjo Alyvų kalne ties šventykla, klausė jį skyrium Petras, Jokūbas, Jonas ir Andriejus:

---

38 Ilgais drabužiais. Vaikščioti ilgais drabužiais arba ilgus drabužius dėvėti buvo žyduose augštos garbės ženklas. — 40 Dangstydamiesi... Kai kurie Rašto žinovai, rodydamiesi dievobaimingesni, melsdavosi labai ilgai, visiems matant; tačiau jų maldos tikslas buvo ne Dievo garbė, tik pralobimas ir rinkimas turtų, net su artimų, ypač našlių, skriauda.

41 Atnašų skrynia. Ji buvo netoli nuo pačios šventyklos, vadinamajame moterų šventoriuje. Žydai, ateidami šventyklos lankyti, dėdavo į tą skrynią savo atnašas. — 44 Išteklių. Našlė įmetė paskutinį skatiką, kurs buvo skirtas valgiui nusipirkti.

13. 1 Pastatai. Plg. Mt 24, 1 ir tol.

4 Pasakyk mums, kada tai bus? ir koks bus ženklas, kada visa tai pradės įvykti?

5 Atsakydamas Jėzus pradėjo jiems kalbėti: Žiūrėkite, kad kas jūsų nesuklaidintų. 6 Nes daugelis ateis po mano vardu, sakydamies, kad tai aš, ir jie suklaidins daugelį. 7 Išgirdę apie karus ir karų gandus, nenusigąskite, nes reikia, kad tai įvyktų. Bet dar ne galas. 8 Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; vietomis bus žemės drebėjimų ir bado. Tai skausmų pradžia. 9 Žiūrėkite taip pat jūs patys savęs. Nes jus įduos susirinkimams; jūs būsite plakami sinagogose ir turėsite stoti prieš valdovus ir karalius dėl manęs jiems paliudyti. 10 Evangelija turi būti pirma paskelbta visoms tautoms. 11 Kada jie jus ves įduoti, nesisielokite iš anksto, ką kalbėsite. Kalbėkite tai, kas jums bus duota aną valandą, nes ne jūs tuomet kalbėsite, bet šventoji Dvasia. 12 Brolis įduos brolį mirti ir tėvas sūnų; vaikai sukils prieš gimdytojus ir juos nužudys. 13 Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo. Bet kas iškęs iki galui, tas bus išgelbėtas.

21 V 14 Kada jūs išvysite sunaikinimo nuobodą, stovinčią, kur neturėtų, — kas skaito, tesupranta, — tuomet tie, kurie yra Judiejoje, tegul bėga į kalnus. 15 Kas ant stogo, tas tenelipa žemėn ir teneina į namus ko nors pasiimti iš savo namų. 16 Kas bus lauke, tenegrįžta atgal savo drabužio pasiimti. 17 Vargas nėščioms ir žindančioms anomis dienomis! 18 Melskitės, kad tai neatsitiktų žiemą. 19 Nes tomis dienomis bus tokių sielvartų, kokių nėra buvę nuo pradžios

---

6 Taiaš: Kristus. — 9 Įduos...: vedžios jus į teismus. — Jiems paliudyti: kad ir jie gautų liudijimą apie Jėzų Kristų ir išgirstų apie jo darbus ir jo mokslą. — 10 Pirma: anksčiau nekaip ateis 7 eil. paminėtasis galas. — 13 Iškęs...: iškęs persekiojimus ir tebesilaikys tikėjimo.

pasaulio, kurį Dievas sutvėrė, iki dabar ir nebebus. [20] Jei Viešpats nebūtų sutrumpinęs tų dienų, neišsigelbėtų nė vienas kūnas; bet dėl išrinktųjų, kuriuos išrinko, jis sutrumpino tas dienas.

[21] Jei tuomet kas nors jums sakys: Štai čia Kristus, štai tenai, netikėkite. [22] Nes rasis netikrų kristų ir netikrų pranašų; jie darys ženklų ir stebuklų suklaidinti, jei tai gali būti, net išrinktiesiems. [23] Taigi, jūs žiūrėkite; štai aš jums visa iš anksto paskelbiau.

[24] Bet tomis dienomis, po ano sielvarto, saulė 22
aptems, mėnulis nustos blizgesio, V
[25] dangaus žvaigždės kris, ir danguje
esančios galybės bus pajudintos.
[26] Tuomet jie išvys žmogaus Sūnų ateinantį debesyse su didele galybe ir garbe.
[27] Tuomet jis siųs savo angelų ir surinks savo išrinktuosius iš keturių vėjų, nuo žemės pakraščio iki dangaus kraštui.

[28] Mokykitės prilyginimo iš figos medžio: Kaip jo šaka jau minkštėja ir skleidžia lapus, jūs pažįstate, kad vasara arti. [29] Taip ir jūs, pamatę tai įvykstant, žinokite, kad jis visai arti, duryse. [30] Iš tikrųjų, sakau jums, šita giminė nepraeis, iki visa tai įvyks. [31] Dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis.

[32] Bet anos dienos ar valandos niekas nežino, nei 23
angelai danguje, nei Sūnus, tik vienas Tėvas. V
[33] Žiūrėkite, budėkite ir melskitės, nes nežinote,

---

[29] Visai arti...: kada pamatysite netikrus kristus ir netikrus pranašus, ženklus ant dangaus, žinokite, kad žmogaus Sūnus yra arti ir tuojau ateis.

[32] Nei Sūnus. Jėzus Kristus, kuriam visa buvo dangiškojo Tėvo apreikšta, žino tą dieną ne tiktai kaip Dievas, bet ir kaip žmogus, bet žino ne tam, kad skelbtų žmonėms, todėl nežino kaip Dievo pasiuntinys žmonėms,

kada bus laikas. [34] Bus taip, kaip pas žmogų, kurs, išvažiuodamas į svetimą šalį, palieka savo namus, duoda savo tarnams valią, paskirdamas kiekvienam darbo, ir durininkui liepia budėti. [35] Taigi, budėkite (nes nežinote, kada namų Viešpats ateis, vakare, ar vidunaktyje, ar gaidžiagystyje, ar rytmetyje), [36] kad ūmai atėjęs nerastų jūsų miegančių. [37] Ką aš jums sakau, sakau visiems: Budėkite.

3. Kristaus kančios istorija

24 V **14.** [1] Buvo likę dvi dieni iki Velykų ir Nerauginto duonos šventei. Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai jieškojo, kaip galėtų sugauti jį klasta ir užmušti. [2] Bet jie sakė: Ne šventą dieną, kad kartais nekiltų žmonėse maišto.

[3] Jam esant Betanijoje Simono Raupsuotojo namuose ir sėdint už stalo, atėjo moteriškė su alebastriniu indu brangaus tikrojo nardo tepalo ir, sudaužius indą, išpylė jam ant galvos. [4] Kai kurie buvo nepatenkinti, ir vienas kitam sakė: Kam tas tepalo eikvojimas? [5] Nes tą tepalą buvo galima parduoti daugiau kaip už tris šimtus denarų ir padalinti beturčiams. Jie murmėjo prieš ją. [6] Bet Jėzus tarė: Atstokite nuo jos; kam jai esate įkyrūs? Ji padarė man gerą darbą. [7] Nes beturčių jūs visuomet turite su savim ir, kada tik norite, galite daryti jiems gera, o mane ne visuomet turite. [8] Ji padarė, ką galėjo; ji iš anksto patepė mano kūną laidotuvėms. [9] Iš tikrųjų, sakau jums, kur tik visame pasaulyje bus skelbiama šita Evan-

---

[34] B u d ė t i. Palyginimas čia nebaigtas. Baigti jį galima taip: kaip žmogus įsakė budėti, taip ir aš jums įsakau: Budėkite.

14. [1] B u v o l i k ę . . . Plg. visą šitą persk. su Mt 26, 27 ir 28 persk.

[3] N a r d o. Taip vadino žolyną, iš kurio gaunamas brangus kvepiantis tepalas.

gelija, bus sakoma jos atsiminimui, ir ką ji yra padariusi.

10 Tuomet vienas iš dvylikos, Judas Iskarijotas, nuėjo pas vyriausius kunigus, jiems jo įduoti. 11 Jie, tai išgirdę, apsidžiaugė ir pasižadėjo duosią jam pinigų. Taigi, jis ieškojo, kaip galėtų patogiai jį įduoti.

12 Pirmą Neraugintos duonos dieną, kada 25
aukojo Velykų avinėlį, mokytiniai jam sakė: Kur V
nori, kad mes eitumėm ir prirengtumėm tau valgyti Velykų avinėlį? 13 Tuomet jis siuntė du savo mokytiniu ir juodviem tarė: Eikite į miestą; ten sutiks judu žmogus, nešinas vandens ąsočiu; sekite jį 14 ir, kur jis įeis, sakykite namų savininkui: Mokytojas sako: Kur yra mano vieta, kur galėčiau valgyti Velykų avinėlį drauge su savo mokytiniais? 15 Jis parodys judum didelį paruoštą kambarį; tenai mums prirengkite. 16 Jo mokytiniai išėjo ir nuėjo į miestą. Jie rado, kaip jis jiems buvo sakęs, ir pataisė Velykas.

17 Vakare jis atėjo su dvylika. 18 Jiems sėdint už stalo ir valgant, Jėzus tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų, k u r s s u m a n i m v a l g o, įduos mane. 19 Jie nuliūdo ir vienas po kito pradėjo jam sakyti: Argi aš? 20 Jis jiems tarė: Vienas iš dvylikos, kurs su manim dažo ranką į indą. 21 Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, kaip apie jį parašyta, bet vargas tam žmogui, per kurį žmogaus Sūnus įduodamas. Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs. 22 Jiems bevalgant, Jėzus ėmė duoną, palaiminęs perlaužė, davė jiems ir tarė: Imkite, tai yra mano kūnas. 23 Paėmęs taurę ir padėkojęs, jis davė jiems; ir visi iš jos gėrė. 24 Jis jiems sakė: Tai yra mano kraujas naujosios sandoros, kurs bus išlietas už daugelį. 25 Iš tikrųjų, sakau jums, aš jau nebegersiu šito vynmedžio

vaisiaus iki tai dienai, kada gersiu jį naują Dievo karalystėje.

26 V [26] Pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną. [27] Tuomet jis jiems sakė: Jūs visi šią naktį manimi pasipiktinsite, nes parašyta: Aš ištiksiu ganytoją, ir avys išsisklaidys. [28] Bet, prisikėlęs iš numirusiųjų, aš pirma jūsų nueisiu į Galilieją. [29] Petras gi jam tarė: Kad ir visi pasipiktintų tavimi, tačiau ne aš. [30] Jėzus jam pasakė: Iš tikrųjų, sakau tau: šiandien, šią naktį, gaidžiui dar nė du kartu nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi. [31] Bet jis dar toliau kalbėjo: Kad ir mirti su tavimi turėčiau, aš tavęs neišsiginsiu. Taip pat ir visi kalbėjo.

27 V [32] Jie atėjo į ūkį, vadinamą Getsemane. Tenai jis tarė savo mokytinams: Pasėdėkite čia, kolei aš melsiuos. [33] Jis pasiėmė su savimi Petrą, Jokūbą ir Joną, pradėjo išgąstauti ir bodėtis [34] ir jiems tarė: Mano siela nuliūdusi iki mirčiai, pasilikite čia ir budėkite. [35] Paėjėjęs truputį toliau, jis parpuolė žemėn ir meldėsi, kad valanda, jei būtų galima, praeitų pro jį. [36] Jis kalbėjo: Abba, Tėve, visa tau galima, atitolink nuo manęs šitą taurę: tačiau ne ko aš noriu, bet ko tu! [37] Atėjęs atgal, jis rado juos miegančius ir tarė Petrui: Simonai, miegi? negalėjai vienos valandos budėti! [38] Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas. [39] Nuėjęs antrą kartą jis meldėsi, kalbėdamas tuos pačius žodžius. [40] Sugrįžęs rado juos vėl miegančius (nes jų akys buvo mieguistos) ir jie nežinojo, ką jam atsakyti. [41] Jis atėjo trečią kartą ir jiems tarė: Miegokite jau ir ilsėkitės. Gana. Atėjo valanda; štai, žmogaus Sūnus bus įduotas į nusi-

[35] Kad valanda...: kad jam neatsitiktų tai, kas tą valandą turi įvykti.

dėjėlių rankas. [42] Kelkitės, eikime; štai, tas, kurs mane įduos, arti.

[43] Dar jam tebekalbant, atėjo vienas iš dvylikos, 28
Judas Iskarijotas, ir drauge su juo didelė minia V
su kalavijais ir su vėzdais nuo vyriausiųjų kunigų, Rašto žinovų ir vyresniųjų. [44] Jo įdavėjas buvo jiems davęs ženklą ir pasakęs: Kurį aš pabučiuosiu, tai tas, suimkite jį ir veskite atsargiai. [45] Atėjęs jis tuojau prisiartino prie jo ir tarė: Sveikas, Mokytojau, ir pabučiavo jį. [46] Tuomet jie pakėlė prieš jį rankas ir suėmė jį. [47] Vienas iš aplinkui stovėjusiųjų, išsitraukęs kalaviją, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam ausį. [48] Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: Kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir su vėzdais manęs sugauti. [49] Kasdien būdavau pas jus šventykloje mokydamas, ir jūs manęs nesuėmėte. Bet Raštai turi įvykti. [50] Tuomet jo mokytiniai, palikę jį, visi pabėgo. [51] Vienas jaunikaitis sekė jį, apsisiautęs paklode nuogą kūną; jie sugavo jį. [52] Bet jis, pametęs paklodę, pabėgo nuo jų nuogas.

[53] Jie nuvedė Jėzų pas vyriausią kunigą; ten su- 29
sirinko visi kunigai, Rašto žinovai ir vyresnieji. V
[54] Petras iš tolo jį sekė į vyriausiojo kunigo kiemą; jis atsisėdo drauge su tarnais prie ugnies ir šildėsi. [55] Vyriausieji kunigai ir visa taryba jieškojo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų paduoti jį nužudyti, bet nerado. [56] Nes nors daugelis liudijo prieš jį neteisiai, bet jų liudijimai nesutarė. [57] Kai kurie atsikėlę neteisiai liudijo prieš jį, sakydami: [58] Mes girdėjome jį sakant: Aš sugriausiu šitą rankų darbo šventyklą ir per tris dienas pastatysiu kitą ne rankų darbo. [59] Bet ir jų liudijimas nesutarė. [60] Tuomet vyriausias kunigas, atsistojęs į vidurį, paklausė Jėzų, sakydamas: Ar tu nieko neatsakai į tai, ką šitie prieš tave liudija? [61] Bet

jis tylėjo ir nieko neatsakė. Vyriausias kunigas vėl jį paklausė ir jam tarė: Ar tu Kristus, palaimintojo Dievo Sūnus? [62] Jėzus jam atsakė: Aš esu; jūs matysite žmogaus Sūnų, sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse. [63] Tuomet vyriausias kunigas, persiplėšdamas savo drabužius, tarė: Kam dar mums reikia liudytojų? [64] Girdėjote piktžodžiavimą; kaip jums regisi? Jie visi jį nuteisė esant vertą mirties. [65] Kai kurie pradėjo į jį spjaudyti, dangstyti jam veidą, mušti jį kumsčiomis ir jam sakyti: Pranašauk. Tarnai daužė jo veidą plaštakomis.

30 V [66] Petrui esant žemai kieme, atėjo viena iš vyriausiojo kunigo tarnaičių. [67] Ji, pamačiusi Petrą besišildantį, pažvelgė į jį ir tarė: Ir tu buvai su Jėzumi Nazarėnu. [68] Bet jis išsigynė, sakydamas: Aš nežinau ir nesuprantu, ką tu sakai. Jis išėjo laukan, į priekiemį. Tuomet gaidys pragydo. [69] Vėl pamačiusi jį, tarnaitė pradėjo sakyti stovėjusiems aplinkui: Šitas iš jų tarpo. [70] Jis vėl išsigynė. Po valandėlės čia pat stovėjusieji vėl sakė Petrui: Tikrai tu vienas iš jų, nes tu ir galiliejietis. [71] Bet jis pradėjo keiktis ir prisiekinėti: Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį kalbate. Tuojau gaidys antrą kartą pragydo. Tuomet Petras atsiminė žodį, kurį Jėzus buvo jam pasakęs: Gaidžiui dar nė dviejų kartų nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir jis pradėjo verkti.

31 V **15.** [1] Tuojau ryto metą vyriausieji kunigai, pasitarę su vyresniaisiais, Rašto žinovais ir su visa taryba, surišdino Jėzų, nuvedė ir įdavė ji Pilotui. [2] Pilotas jį klausė: Ar tu esi žydų karalius? Jis atsakydamas jam tarė: Tu tai sakai. [3] Tuomet vyriausieji kunigai kaltino jį daugeliu dalykų. [4] Pilotas vėl jį klausė, sakydamas: Ar tu nieko

neatsakai? Žiūrėk, dėl kokių didelių dalykų jie tave skundžia. [5] Bet Jėzus daugiau nieko nebeatsakė, taip kad Pilotas stebėjosi. [6] Jis buvo papratęs išleisti jiems per šventes vieną iš kalinių, kurio jie prašė. [7] Buvo gi tarp jų vienas, vardu Barabas, sugautas draug su maištininkais; maište jis buvo užmušęs žmogų. [8] Taigi, atėjusi minia pradėjo prašyti, kad jis jiems padarytų, kaip visuomet. [9] Pilotas jiems atsakė ir tarė: Ar norite, kad jums žydų karalių paleisčiau? [10] Nes jis žinojo vyriausius kunigus jį iš pavydo įdavus. [11] Bet vyriausieji kunigai pakurstė minią, kad jiems verčiau Barabą paleistų. [12] Tuomet Pilotas vėl atsiliepdamas jiems tarė: Tai ko gi norite, kad padaryčiau žydų karaliui? [13] Jie vėl šaukė: Prikalk jį ant kryžiaus. [14] Pilotas jiems sakė: Ir ką gi jis pikta padarė? Bet jie dar labiau šaukė: Prikalk jį ant kryžiaus. [15] Tuomet Pilotas, norėdamas patenkinti tautą, paleido jiems Barabą ir, rykštėmis nuplakdinęs Jėzų, padavė jį prikalti ant kryžiaus.

[16] Kareiviai nusivedė jį į teismo rūmų kiemą ir sušaukė visą kuopą. [17] Jie apvilko jį purpuru, nupynę uždėjo jam erškėčių vainiką [18] ir pradėjo jį sveikinti: Sveikas, žydų karaliau! [19] Jie mušė jo galvą nendre, spjaudė į jį ir atsiklaupę garbino jį. 1 Bir. želio

[20] Pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo purpurą, apvilko jį jo drabužiais ir išvedė jį prikalti ant kryžiaus. [21] Jie privertė vieną pro šalį ėjusį, Simoną Kirenietį, kurs grįžo iš lauko, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti jo kryžių. [22] Taip jie nuvedė jį į Golgotos vietą, tai reiškia, Kaukolės vietą. [23] Tenai

---

15. [9] Ar norite.... Pilotas, bijodamas žydų vyresniųjų, nori, kad pati minia prašytų jį paleisti Jėzų.
[17] Purpuru: labai raudonos spalvos drabužiu.

jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su mira, bet jis neprisiėmė.

[24] Prikalę jį ant kryžiaus, jie pasidalino jo drabužius, mesdami dėl jų burtą, kas ką turėjo gauti.

2 VI [25] Buvo trečia valanda, kada jie prikalė jį ant kryžiaus. [26] Buvo taip pat parašytas įrašas, kurs rodė jo kaltę: ŽYDŲ KARALIUS. [27] Draug su juo jie prikalė ant kryžių du galvažudžiu, vieną dešinėje pusėje, kitą jo kairėje. [28] Taip įvyko Raštas, kurs sako: Jis paskaitytas tarp piktadarių. [29] Kurie pro šalį ėjo, piktžodžiavo jam ir, kraipydami savo galvas, sakė: Še tau, kurs griauni Dievo šventyklą ir per tris dienas vėl ją pastatai, [30] gelbėk pats save, nužengdamas nuo kryžiaus. [31] Taip pat ir vyriausieji kunigai su Rašto žinovais tyčiodamies vieni kitiems sakė: Kitus jis išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti. [32] Kristus, Izraėlio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, kad matytumėm ir tikėtumėm. Taip pat ir tuodu, kurie su juo buvo prikalti ant kryžių, tyčiojosi iš jo.

3 VI [33] Šeštai valandai atėjus, pasidarė visoje žemėje tamsu iki devintai valandai. [34] Devintą valandą Jėzus sušuko dideliu balsu, sakydamas: E l o i, E l o i l a m m a s a b a k h t h a n i! tai reiškia: M a n o D i e v e, m a n o D i e v e! k a m m a n e a p l e i d a i! [35] Kai kurie iš stovėjusiųjų aplinkui išgirdę sakė: Štai, jis šaukia Eliją. [36] Tuomet pribėgęs vienas primirkė kempinę acto, užmovė ją ant nendrės ir davė jam gerti, sakydamas: Palaukite, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo nuimti. [37] Jėzus gi, sušukęs dideliu balsu, atidavė dvasią.

[38] Tuomet šventyklos uždanga pusiau perplyšo nuo viršaus iki apačiai. [39] Šimtininkas, kurs stovėjo ties juo, matydamas jį tokiuo šauksmu atidavus dvasią, tarė: Iš tikrųjų šitas žmogus buvo Dievo Sūnus. [40] Iš tolo žiūrėjo taip pat moteriškės; tarp

jų buvo Marija Magdalena, Marija, Jokūbo jaunesniojo ir Juozapo motina, ir Salomė, [41] kurios, jam dar Galiliejoje esant, jį sekė ir jam tarnavo, ir daug kitų, kurios buvo su juo atėjusios į Jeruzalę.

[42] Jau vakare, (kadangi tai buvo Prisirengimo diena, kuri esti prieš subatą), [43] atėjo Juozapas iš Arimatajos, kilnus tarybos narys, kurs taip pat laukė Dievo karalystės; jis drąsiai įėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno. [44] Pilotas stebėjosi, kad jis būtų jau miręs, ir, pasišaukęs šimtininką, klausė jį, ar jis jau miręs. [45] Patyręs tai iš šimtininko, jis dovanojo kūną Juozapui. [46] Juozapas nupirko paklodę, nuėmęs jį, suvyniojo į paklodę, paguldė jį kape, iškaltame uoloje, ir pririto akmenį prie kapo angos. [47] Marija Magdalena ir Marija Juozapo motina žiūrėjo, kur jis buvo padėtas. 4 VI

III. Prisikėlusiojo Kristaus apsireiškimai

16. [1] Subatai praėjus, Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų eiti Jėzaus patepti. [2] Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau užtekėjus. [3] Jos kalbėjosi tarp savęs: Kas mums atris akmenį nuo kapo angos? [4] Bet pažvelgusios pamatė akmenį atristą; o buvo jis labai didelis. [5] Įėjusios į kapą, jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigando. [6] Jis joms tarė: Nenusigąskite; jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus; jis prisikėlė, jo nėra čia; štai vieta, kur jį buvo padėję. [7] Bet eikite, pasakykite jo mokytiniams ir Petrui, kad 5 VI

[44] Stebėjosi... Prikalti ant kryžiaus galėjo kai kada išbūti gyvi arti dviejų dienų. — [46] Nuėmęs: nuo kryžiaus.

jis eina pirma jūsų į Galilieją; tenai jį matysite, kaip jis yra jums sakęs. [8] Išėjusios jos pabėgo nuo kapo, nes jas buvo apėmęs drebulys ir išgąstis. Jos niekam nieko nesakė, nes bijojo.

[9] Prisikėlęs iš numirusiųjų anksti pirmą savaitės dieną, jis pirmučiausia pasirodė Marijai Magdalenai, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius. [10] Ji nuėjus paskelbė tiems, kurie buvo su juo buvę, o dabar gedėjo ir verkė. [11] Bet jie, išgirdę jį gyvą esant ir ją jį mačius, netikėjo.

6 VI [12] Paskui kitokiu pavidalu jis pasirodė dviem iš jų kelyje, einant juodviem į kaimą. [13] Nuėję jie paskelbė kitiems, bet nė jiems netikėjo. [14] Paskiausiai jis pasirodė vienuolikai, kai jie sėdėjo už stalo; jis prikišo jų netikėjimą ir širdies kietumą, kad jie netikėjo tiems, kurie buvo matę jį prisikėlusį. [15] Tuomet jis jiems tarė: Eidami į visą pasaulį, skelbkite Evangeliją visam sutvėrimui. [16] Kas tikės ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas; o kas netikės, bus pasmerktas. [17] Tuos, kurie tikės, lydės tokie stebuklai: Mano vardu jie išvarinės velnius, kalbės naujomis kalbomis, [18] ims žalčius, ir, jei ką mirtinga gertų, tai jiems nekenks; jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks.

[19] Viešpats Jėzus, po to kaip jiems kalbėjo, buvo paimtas į dangų ir sėdi Dievo dešinėje. [20] Jie gi išėję skelbė visur, Viešpačiui drauge veikiant ir tvirtinant jų žodžius lydinčiais juos stebuklais.

---

16. [9] Pirmučiausia: Marija Magdalena matė Jėzų pirmutinė iš tų, kuriuos įvardija evangelistas. Bet, be abejonės, Kristus, prisikėlęs iš numirusiųjų, visų pirmiausia turėjo pasirodyti savo švenč. Motinai. — [12] Kelyje...: kada juodu ėjo į Emauso miestelį. Žr. Lk 24, 13. [18] Ims žalčius: nebijodami įgėlimo. [20] Jų žodžius: jų skelbiamą Evangelijos mokslą.

ŠV. LUKO EVANGELIJA

Pratartis

1. [1] Kadangi jau daugelis mėgino sustatyti pasa- 7
kojimą apie įvykusius mūsų tarpe dalykus, [2] taip VI
kaip mums yra padavę tie, kurie nuo pat pradžios
patys matė ir buvo žodžio tarnai, [3] tai ir aš,
rūpestingai ištyręs visa nuo pat pradžios, panorė-
jau iš eilės parašyti tau, geriausias Teofile, [4] kad tu
pažintumei tikrumą tų dalykų, kurių esi išmokytas.

I. Jėzaus kūdikystė ir pasirengimas viešajam gyvenimui

1. Jono Krikštytojo gimimo apreiškimas

[5] Judiejos karaliaus Erodo dienomis buvo vienas
kunigas, vardu Zakarijas, iš Abijo skyriaus. Jo
žmona buvo iš Aarono dukterų, vardu Elžbieta.
[6] Juodu abu buvo teisūs Dievo akivaizdoje ir elgėsi
nepeiktinai pagal visus Viešpaties įsakymus ir
įstatus. [7] Tačiau juodu neturėjo vaikų, nes Elžbieta
buvo nevaisinga, ir abudu buvo pasenusiu. [8] Kada
jis savo skyriaus eilėje ėjo kunigo priedermes

---

1. [2] Nuo pat pradžios: nuo viešojo Išganytojo gyvenimo pradžios. — Žodžio: Evangelijos. Kristaus gyvenimą matė, jo mokslą girdėjo ir skelbė Evangeliją kitiems apaštalai ir mokytiniai.

[5] Iš Abijo skyriaus: visi žydų kunigai buvo padalinti į 24 skyrius, kurių kiekvienas šventykloje tarnaudavo po savaitę. Abijo skyrius buvo aštuntas. — [8] Savo skyriaus... Kada atėjo eilė Abijo skyriui, kuriam priklausė Zakarijas, jis tarnavo šventykloje. Bažnytinės (Eklezijos) priedermės kunigams buvo dalinamos burtais. Taigi, Zakarijui teko įeiti į šventyklos vidų ir tenai ant smilkomojo altoriaus aukoti Dievui

Dievo akivaizdoje, [9] atsitiko, kad, pagal kunigystės paprotį, per burtą jam teko, įėjus į Viešpaties šventyklą, aukoti smilkalus. [10] Visa žmonių daugybė stovėjo lauke, melsdamiesi smilkymo valandą. [11] Tuomet jam pasirodė Viešpaties angelas, stovėdamas smilkalų altoriaus dešinėje. [12] Pamatęs jį, Zakarijas nusigando, ir jį apėmė baimė. [13] Bet angelas jam tarė: Nebijok, Zakarijau, nes tavo malda išklausyta; tavo žmona Elžbieta pagimdys tau sūnų; tu praminsi jį vardu Jonas. [14] Iš jo bus tau džiaugsmo ir linksmybės, ir daugelis džiaugsis jo gimimu. [15] Nes jis bus didis Viešpaties akivaizdoje. Jis negers vyno ir svaiginančio gėralo; dar savo motinos įsčioje jis bus pilnas šventosios Dvasios; [16] jis pargrąžins daug Izraėlio vaikų į Viešpatį, jų Dievą. [17] Jis eis pirma jo su Elijo dvasia ir galybe apgręžti tėvų širdžių į vaikus, netikinčiųjų į teisiųjų išmintį, prirengti Viešpačiui tobulos tautos.

8 VI [18] Tuomet Zakarijas tarė angelui: Iš kur aš tai žinosiu? Nes aš senas ir mano žmona senyva. [19] Atsakydamas angelas jam tarė: Aš Gabrielis, kurs stoviu Dievo akivaizdoje. Aš esu siųstas kalbėti tau ir tau paskelbti tos linksmos žinios. [20] Štai tu būsi nebylys ir negalėsi kalbėti iki dienai, kurią tai įvyks, kadangi tu netikėjai mano žodžiams, kurie įvyks savo metu. [21] Tuo tarpu žmonės laukė Zakarijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai užtrunka šventykloje. [22] Pagaliau išėjęs jis negalėjo jiems kalbėti. Tuomet jie suprato, kad jis

---

smilkalų. — [17] P i r m a j o: pirma Viešpaties Dievo, kuriuo čia pavadintas laukiamasis Mesijas Jėzus Kristus. — A p g r ę ž t i... Jonas Krikštytojas turėjo pažadinti tėvų ir vaikų širdyse sutikimą ir meilę, o tuo pačiu ir Dievo meilę. Jis turėjo netikinčius, t. y., nesilaikančius Dievo įsakymų paraginti laikytis jų kuo geriausiai ir tuo būdu turėjo prirengti žmones priimti Mesiją.

turėjo matyti šventykloje regėjimą. Jis aiškinosi jiems ženklais ir pasiliko nebylys.

[23] Jo tarnystės dienoms pasibaigus, jis parėjo į savo namus. [24] Po šitų dienų jo žmona Elžbieta pradėjo ir slėpėsi per penkis mėnesius, sakydama: [25] Taip man Viešpats padarė, šiomis dienomis pažvelgdamas į mane, kad atimtų nuo manęs mano panieką žmonių tarpe.

2. Jėzaus gimimo apreiškimas ir Elžbietos aplankymas

[26] Šeštame mėnesyje angelas Gabrielis buvo 9
Dievo siųstas į Galiliejos miestą, kurs vadinamas VI
Nazaretas, [27] pas mergaitę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapui, iš Dovîdo namų; o mergaitės vardas buvo Marija. [28] Angelas, atėjęs pas ją, tarė: Sveika, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi; pagirta tu tarp moterų. [29] Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodžių ir manė sau, koks čia yra tas pasveikinimas. [30] Angelas jai tarė: Nebijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą. [31] Štai pradėsi įsčioje ir pagimdysi sūnų ir praminsi jį vardu JĖZUS. [32] Jis bus didis ir bus vadinamas Augščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovîdo sostą: jis karaliaus Jokūbo namuose per amžius, [33] ir jo karaliavimui nebus galo. [34] Tuomet Marija tarė angelui: kaip tai įvyks, kadangi aš nepažįstu vyro? [35] Angelas atsakė ir jai tarė: Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Augščiausiojo galybė apdengs

---

[25] P a ž v e l g d a m a s . . . Dievas pažvelgia į mus, kai suteikia kokią nors geradarystę. — M a n o p a n i e k ą. Didžiausia nelaimė ir panieka buvo žydams neturėti vaikų; nuo tokios paniekos išgelbėta Elžbieta.

[26] Š e š t a m e m ė n e s y j e: po apsireiškimo Zakarijui šventykloje. — [34] K a i p t a i į v y k s . . . Marija tiki angelo žodžiams, bet nori žinoti, kaip jie įvyks, nes ji buvo padariusi amžinos mergystės įžadus.

tave savo šešėliu; todėl ir Šventasis, kurs gims iš tavęs, vadinsis Dievo Sūnumi. [36] Štai tavo giminaitė Elžbieta, ir ji pradėjo sūnų savo senatvėje, ir šitas mėnuo yra šeštas tai, kuri vadinama nevaisinga, [37] nes nėra dalyko negalimo Dievui. [38] O Marija tarė: Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man taip, kaip tu pasakei. Po to angelas atstojo nuo jos.

10 VI [39] Tomis dienomis Marija, atsikėlus, išėjo skubiai į kalnus, į Judo miestą. [40] Ji įėjo į Zakarijo namus ir pasveikino Elžbietą. [41] Ir atsitiko, kad, kaip tik Elžbieta išgirdo Marijos pasveikinimą, kūdikis linksmai šokterėjo jos įsčioje, ir Elžbieta pasidarė pilna šventosios Dvasios. [42] Ji sušuko dideliu balsu ir tarė: Pagirta tu tarp moterų ir pagirtas tavo įsčios vaisius. [43] Ir iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina ateina pas mane? [44] Nes štai, kaip tik tavo pasveikinimo balsas pasiekė mano ausis, šokterėjo iš džiaugsmo kūdikis mano įsčioje. [45] Palaiminta tu, kuri įtikėjai, nes tai, kas Viešpaties tau pasakyta, įvyks. [46] O Marija tarė:

Mano siela garbina Viešpatį, [47] ir mano dvasia džiaugiasi Dievuje, mano Išganytojuje. [48] Nes jis pažvelgė į savo tarnaitės žemumą. Štai, nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta. [49] Nes didelių dalykų padarė man Galingasis, kurio vardas šventas. [50] Jo gailestingumas iš kartos į kartą tiems, kurie jo bijo. [51] Jis parodo savo peties galybę, išsklaido tuos, kurie puikūs savo širdies mintyje.

---

[46] Marijos džiaugsmo giesmė, prasidedanti žodžiais „Mano siela garbina Viešpatį“, yra viena gražiausių visame šv. Rašte. Bažnyčioje (Eklezijoje) ji giedama Vakarinės metu. Marija išreiškia joje visų pirma savo džiaugsmą dėl jai suteiktų malonių, toliau stebisi, kaip Dievas išaugština nužemintuosius, ir pagaliau sako, kad įvykę tai, ką Dievas daug sykių buvo žadėjęs Sen. Testamente. — [51] Parodo savo peties...: padarė tokių dalykų, kuriems padaryti reikia Visagalio Dievo galybės.

52 Jis numeta nuo sosto galiūnus ir išaugština
žemuosius. 53 Alkstančius jis pripildo gėrybių, o
turtuolius paleidžia tuščius. 54 Jis palaikė savo
tarną Izraelį, atsimindamas savo gailestingumą,
55 taip kaip buvo kalbėjęs mūsų tėvams, Abraomui
ir jo vaikų vaikams per amžius.
56 Marija pasiliko su ja apie tris mėnesius; pas-
kui ji pargrįžo į savo namus.

3. Jono Krikštytojo gimimas

57 Elžbietai atėjo laikas gimdyti, ir ji pagimdė 11
sūnų. 58 Jos kaimynai ir giminės išgirdo, kad VI
Viešpats buvo suteikęs jai didelį savo gailestin-
gumą, ir sveikino ją.
59 Atsitiko, kad aštuntą dieną atėjo kūdikio
apipjaustyti ir vadino jį jo tėvo vardu, Zakariju.
60 Bet atsiliepdama jo motina tarė: Visai ne; jis
vadinsis Jonas. 61 Jie jai sakė: Nėra nė vieno tavo
giminėje, kurs vadintųsi tuo vardu. 62 Tuomet jie
klausė ženklais jo tėvą, kaip jis nori, kad anas
vadintųsi. 63 Jis, pareikalavęs rašomosios lentelės,
parašė žodžius: Jo vardas Jonas. Ir visi stebėjosi.
64 Tuojau atsivėrė jo burna, jo liežuvis atsirišo, ir
jis kalbėjo, garbindamas Dievą. 65 Baimė apėmė
visus jų kaimynus, ir visuose Judiejos kalnuose
buvo skelbiami visi tie dalykai. 66 Visi girdėjusieji
dėjo tai sau į širdį ir sakė: Kas, kaip manai, bus
tas vaikas? Nes Viešpaties ranka buvo su juo.
67 O jo tėvas Zakarijas pasidarė pilnas šven- 12
tosios Dvasios ir pranašavo, sakydamas: VI
68 Pagirtas teesie Viešpats, Izraėlio Dievas, nes

---

66 Dėjo tai sau į širdį: svarstė savo širdyje tą atsitikimą.

68 Pagirtas... Zakarijas savo labai gražioje giesmėje pranašauja apie Mesiją, apie tas geradarystes, kurių suteiks žmonėms jo atėjimas, ir apie savo gimusį sūnų, kokios bus jo pareigos, žiūrint į Mesiją. — Aplankė:

jis aplankė ir atpirko savo tautą! [69] Jis pažadino mums galingą Gelbėtoją savo tarno Dovîdo namuose, [70] kaip yra kalbėjęs burna savo šventųjų pranašų, kurie buvo nuo amžių, [71] jog išgelbėsiąs nuo mūsų neprietelių ir iš rankos visų, kurie mūsų nekenčia, [72] kad parodytų pasigailėjimo mūsų tėvams ir atsimintų savo šventąją sandorą, [73] priesaiką, kurią yra padaręs mūsų tėvui Abraomui, duosiąs mums, [74] be baimės, iš mūsų neprietelių rankos išvaduotiems jam tarnauti [75] šventume ir teisybėje jo akivaizdoje per visas mūsų dienas. [76] O tu, vaikeli, būsi vadinamas Augščiausiojo pranašu, nes tu eisi ties Viešpaties veidu jo kelių taisyti, [77] duoti jo tautai išganymo pažinimo jų nuodėmėms atleisti, [78] per širdingiausią mūsų Dievo gailestingumą, kuriuo mus aplankė užtekėjusi šviesa iš augštybių, [79] kad apšviestų sėdinčius tamsybėje ir mirties ūksmėje, kad vestų mūsų kojas į ramybės kelią.

[80] Vaikas augo ir stiprėjo dvasia. Jis buvo tyruose iki dienai savo pasirodymo Izraėliui.

4. Jėzaus Kristaus gimimas

13 VI 2. [1] Anomis dienomis atsitiko, kad išėjo ciesoriaus Augusto paliepimas surašyti visą pasaulį. [2] Tas pirmas surašymas buvo padarytas Sirijos valdovo Kirino. [3] Ir visi ėjo įsirašydinti, kiekvienas

---

suteikė savo malonių ir geradaryščių. — [69] G e l b ė t o j ą : Mesiją. — [72] P a s i g a i l ė j i m o : kad Dievo gailestingumas įvykdytų tai, kas buvo žadėta senovėje patriarkams. — [77] D u o t i j o t a u t a i . . . pamokyti žmones, kad jų išganymas yra jų nuodėmių atleidime ir kad to atleidimo jiems reikia ieškoti. — [78] U ž t e k ė j u s i š v i e s a, arba Aušra, yra vienas iš Mesijo vardų. Jis vadinasi Aušra, nes su jo atėjimu žemėn tamsi paklydimų naktis buvo apšviesta jo dangiška šviesa, jo mokslu.

2. 1 V i s ą p a s a u l į : visus plačios Romos valstybės gyventojus.

į savo miestą. [4] Tai ir Juozapas, kadangi jis buvo iš Dovîdo namų ir giminės, ėjo iš Galiliejos, iš Nazareto miesto, į Judiejį, į Dovîdo miestą, kurs vadinamas Betliejus, [5] kad įsirašydintų drauge su pažadėta sau moterimi Marija, kuri buvo nėščia. [6] Atsitiko, kad, juodviem tenai esant, atėjo jai metas gimdyti; [7] ir ji pagimdė pirmagimį savo sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė jį prakarte, nes jiems nebuvo vietos užeigoje.

[8] Toje pačioje šalyje buvo piemenų, kurie budėjo **14** ir sergėjo per naktį savo bandą. [9] Štai Viešpaties VI angelas atsistojo prie jų, ir Dievo skaistumas apšvietė juos. Jie labai nusigando; [10] bet angelas jiems tarė: Nebijokite! Nes štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kurs bus visai tautai, [11] kad šiandien jums gimė Dovîdo mieste Išganytojas, kurs yra Kristus, Viešpats. [12] Ir tas bus jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą prakarte. [13] Ūmai atsirado prie angelo daugybė dangiškosios kariuomenės, kurie garbino Dievą ir sakė: [14] Garbė Dievui augštybėje ir žemėje ramybė geros valios žmonėms!

[15] Angelams pasišalinus nuo piemenų į dangų, jie sakė vienas kitam: Nueikime lig Betliejui ir pažiūrėkime to, kas įvyko, ką Viešpats yra mums paskelbęs. [16] Jie atėjo skubėdami ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį paguldytą prakarte. [17] Pamatę gi, jie skelbė tai, kas jiems buvo pasakyta apie tą kūdikį. [18] Visi, kurie tai girdėjo, stebėjosi tais dalykais, kurie buvo jiems piemenų papasakoti. [19] Marija gi dėmėjosi sau visus šituos dalykus ir svarstė juos savo širdyje. [20] Piemenys sugrįžo atgal, garbindami ir šlovindami Dievą dėl viso, ką

---

[5] P a ž a d ė t a. Žr. Mt 1, 18. — [7] P i r m a g i m į. Žr. Mt 1, 25.

[19] S v a r s t ė: palygindama dabartinius atsitikimus su tuo, kas jai jau buvo angelo apreikšta.

buvo girdėję ir matę, taip kaip jiems buvo pasakyta.

21 Praslinkus aštuonioms dienoms, kada reikėjo apipjaustyti vaikelis, praminta jis vardu Jėzus, taip kaip jis buvo angelo pavadintas anksčiau, negu buvo pradėtas įsčioje.

5. Jėzaus vaikystė ir paslėptasis gyvenimas

15 VI 22 Pasibaigus jos apsiplovimo dienoms, įsakytoms Mozės įstatymo, jie nunešė jį į Jeruzalę, kad statytų jį Viešpaties akivaizdoje, 23 kaip parašyta Viešpaties įstatyme: Kiekvienas vyriškis, pirmagimis, bus pašvęstas Viešpačiui, 24 ir kad duotų auką taip, kaip įsakyta Viešpaties įstatyme: dvejetą purplelių ar du jaunu balandžiu.

25 Ir štai Jeruzalėje buvo žmogus, vardu Simeonas; tas žmogus buvo teisus ir dievobaimingas, laukiąs Izraėlio paguodos, ir šventoji Dvasia buvo jame. 26 Jam buvo šventosios Dvasios apreikšta, kad jis nemirsiąs, kol pirma nebūsiąs matęs Viešpaties Pateptojo. 27 Dvasios paragintas, jis atėjo į šventyklą. Įnešant gimdytojams vaikelį Jėzų, kad pasielgtų su juo, kaip reikalavo įstatymo paprotys, 28 jis paėmė jį į savo rankas, garbino Dievą ir tarė:

---

21 Reikėjo apipjaustyti. Kaip mes per krikštą tampame krikščionimis, taip Sen. Testamente apipjaustymu buvo išreiškiamas priklausymas Izraėlio tautai. Išganytojas, sutikdamas duotis apipjaustomas, moko žmones būti paklusnius visiems, nors ir sunkiems įstatymams.

22 b Apsiplovimo. Moteriškė po sūnaus gimimo buvo laikoma 40 dienų sutepta. Toms dienoms praėjus, ji eidavo su gimusiu sūnumi į šventyklą ir tenai atiduodavo įstatymo paskirtą dovaną; jei sūnus buvo pirmagimis, atpirkdavo jį, sumokėdama 5 šekelius (sikliius); nes visi pirmagimiai buvo Dievo savastis, ir neatpirktieji turėjo visą savo amžių tarnauti šventyklai. — 25 Paguodos: Mesijo, kurs buvo žydų vadinamas Paguoda. — 26 Pateptojo: Atpirkėjo ir Išganytojo.

[29] Dabar, Viešpatie, atleidi savo tarną, kaip esi kalbėjęs, ramybėje, [30] nes mano akys matė tavo
išganymą, [31] kurį prirengei visų tautų akivaizdoje,
[32] šviesą pagonims apšviesti ir tavo tautos Izraėlio
garbę.
[33] Jo tėvas ir motina stebėjosi tais dalykais, 16
kurie buvo apie jį sakomi. [34] O Simeonas palai- VI
mino juos ir tarė jo motinai Marijai: Štai, šitas
pastatytas nupuolimui ir prisikėlimui daugelio
Izraėlyje ir kaip ženklas, kuriam bus prieštaraujama. [35] Ir tavo pačios sielą pervers kalavijas,
kad būtų atidengtos daugelio širdžių mintys.
[36] Buvo ten taip pat pranašė Ona, Panuėlio duktė,
iš Asero giminės; ji buvo labai pasenusi; po savo
mergystės ji buvo gyvenusi septynerius metus su
savo vyru, [37] o dabar buvo našlė aštuonių dešimtų
ketverių metų. Ji neatsitraukdavo nuo šventyklos
ir tarnaudavo Dievui naktį ir dieną pasninkais ir
maldomis. [38] Ir ji atėjo tą pačią valandą, garbino
Viešpatį ir kalbėjo apie jį visiems, kurie laukė
Izraėlio atpirkimo.
[39] Padarę visa, kaip reikalavo Viešpaties įstatymas, jie sugrįžo į Galilieją, į savo miestą Nazaretą. [40] Vaikelis augo ir ėjo stipryn, pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo jame.
[41] Jo gimdytojai kas metai eidavo į Jeruzalę į 17
Velykų šventę. [42] Kaip jam buvo jau dvylika VI
metų, jie atėjo, kaip buvo šventės paprotys, į

---

30 I š g a n y m ą : Išganytoją, per kurį ateina pasauliui išganymas.
34 N u p u o l i m u i. Kas įtikės į Kristų, tas bus išganytas, ir tam Kristus bus prisikėlimas; kas neįtikės, tas pražus amžinai. — 35 I r t a v o . . . 34 ir 35 eil. yra pranašystė apie Kristaus mirtį. Kristaus kančia ir mirtis bus priežastis didelių Marijos skausmų, kurie kaip kalavijas pervers jos sielą. Kristaus kančios metu apsireikš žmonių mintys, t. y., pasirodys aiškiai, kas jį myli ir kas jo nekenčia, kas jį tiki ir kas netiki. — 37 T a r n a u d a v o: garbindavo.

Jeruzalę. [43] O kaip, šventės dienoms pasibaigus, jie grįžo, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje; bet jo gimdytojai to nežinojo. [44] Manydami jį esant drauge keliaujančiųjų tarpe, jie ėjo visą dieną ir jieškojo jo tarp genčių ir pažįstamų. [45] Nesuradę sugrįžo jo bejieškodami į Jeruzalę. [46] Ir atsitiko, kad po trijų dienų jie rado jį šventykloje, sėdintį mokytojų tarpe, besiklausantį jų ir juos beklausinėjantį. [47] O visi, kurie girdėjo jį, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais. [48] Pamatę jį, jie nustebo, ir jo motina jam tarė: Sūnau, kam mums taip padarei? Štai, tavo tėvas ir aš su skausmu jieškojova tavęs. [49] Jis jiems tarė: Kam manęs jieškojote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo? [50] Bet jie nesuprato, ką jis jiems buvo pasakęs. [51] Ir jis iškeliavo su jais, atėjo į Nazaretą ir buvo jiems klusnus. Jo motina laikė visus šituos dalykus savo širdyje. [52] Jėzus augo išmintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones.

6. Jėzaus Kristaus pasiruošimas viešajam gyvenimui

18 VI 3. [1] Penkioliktais ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Pontijui Pilotui valdant Judiejį, Erodui gi esant Galiliejos tetrarku, jo broliui Pilypui Ituriejos ir Trakonities krašto tetrarku, Lizanijui Abilėnės tetrarku, [2] po vyriausiais kunigais

---

46 Šventykloje, t. y., šventyklos šventoriuje. Į šventyklos vidų šiaip jau žmonėms buvo draudžiama įeiti. Įeidavo tik kunigai kai kurių apeigų atlikti. — 49 Argi jūs nežinojote...: jūs turėjote atsiminti, ką žinote, kad aš visuomet darau savo dangiškojo Tėvo valią. Taip Jėzus išpažįsta čia savo dievystę, aiškiai sakydamas, kas yra tikrasis jo Tėvas.

3. [1] Tetrarku. Taip vadinosi kunigaikštis, kuriam buvo duota valdyti ne visa, bet tik ketvirta karalystės dalis.

Annu ir Kajipu, Viešpaties žodis pasigirdo Zakarijo sūnui Jonui tyruose. [3] Taigi, jis atėjo ir skelbė visoje Pajordanėje atgailos krikštą nuodėmėms atleisti, [4] kaip parašyta pranašo Izaijo žodžių knygoje: Tyruose šaukiančiojo balsas! Taisykite Viešpaties kelią, darykite jo takus tiesius. [5] Kiekvienas slėnys tebūnie užpiltas, o kiekvienas kalnas ir kalnelis sužemintas; kas kreiva, tebūnie tiesu; kur nelygu, tebūnie lygūs keliai. [6] Taip kiekvienas kūnas išvys Dievo išganymą.

[7] Minioms, ateinančioms, kad būtų jo pakrikštytos, jis sakė: Angių veisle, kas jus pamokė bėgti nuo ateisiančios rūstybės? [8] Duokite tat vertingų atgailos vaisių ir nesakykite: Tėvą turime Abraomą. Nes aš sakau jums, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų. [9] Nes kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Taigi, kiekvienas medis, kurs neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. 19 VI

[10] Minios jį klausė, sakydamos: Tai ką gi mes turime daryti? [11] Atsakydamas, jis joms kalbėjo: Kas turi dvi jupi, tegul duoda neturinčiam; kas turi ko valgyti, taip pat tedaro. [12] Taip pat ir muitininkai atėjo krikštytis ir jam sakė: Mokytojau, ką mes turime daryti? [13] Jis jiems tarė: Nereikalaukite nieko daugiau, kaip jums nustatyta. [14] Ir kareiviai klausė jį, sakydami: O mes ką turime daryti? Jis jiems tarė: Niekam nedarykite prievartos, neskriauskite ir tenkinkitės savo alga.

[15] Tautai esant tos nuomonės ir visiems manant savo širdyse apie Joną, ar kartais jis ne Kristus,

---

[6] Kiekvienas kūnas... kiekvienas žmogus matys Dievo atsiųstą Išganytoją.

[14] Prievartos: nenorėkite gąsdinimais išgauti svetimos gėrybės.

16 Jonas atsakė, sakydamas visiems: Aš, tiesą, krikštiju jus vandenimi, bet ateis galingesnis už mane, kuriam aš neesu vertas atrišti jo kurpių dirželio; jis krikštys jus šventąja Dvasia ir ugnimi.

17 Jo vėtyklė jo rankoje; jis išvalys savo klojimą ir surinks kviečius į savo kluoną, o pelus sudegins neužgesoma ugnimi. 18 Daug dar ir kitų dalykų jis mokė ir skelbė tautai.

19 Tetrarkas Erodas, jo pabartas dėl savo brolio moters Erodijados ir dėl visų piktenybių, kurias Erodas darė, 20 prie viso to pridėjo dar ir tai, kad uždarė Joną kalėjime.

20 VI 21 Kai visa tauta krikštijosi, taip pat ir Jėzui apsikrikštijus, atsitiko, kad, jam besimeldžiant, atsidarė dangus, 22 šventoji Dvasia nužengė ant jo kūnišku pavidalu, kaip balandis, ir balsas atsiliepė iš dangaus: Tu mylimasis mano Sūnus, tave aš sau pamėgau.

23 Jėzui buvo apie tris dešimtis metų, kai jis pradėjo. Jis buvo laikomas Juozapo sūnumi, kurs buvo Helio, kurs buvo Matato, 24 kurs buvo Levio, kurs buvo Melkio, kurs buvo Janės, kurs buvo Juozapo, 25 kurs buvo Matatijo, kurs buvo Amoso, kurs buvo Naumo, kurs buvo Heslio, kurs buvo Nagės, 26 kurs buvo Mahato, kurs buvo Matatijo, kurs buvo Semėjo, kurs buvo Juozapo, kurs buvo

16 Krikštiju... Plg. Mt 3, 11...
22 Tu mylimasis mano... Plg. Mt 3, 13... — 23 Pradėjo — eiti jam dangiškojo Tėvo pavestąsias priedermes. — Helio. Mato evangelijoje skaitome, kad Juozapas buvo Jokūbo sūnus, o čia, kad jis buvęs Helio sūnus. Iš tikrųjų Juozapas turėjo du tėvu, vieną tikrąjį, antrą netikrą. Tikrasis jo tėvas buvo Jokūbas, Helis gi buvo laikomas jo tėvu tik Mozės įstatymo supratimu. Atsitiko taip: Helis mirė, neturėdamas sūnaus; jo našlė ištekėjo už artimo savo mirusiojo vyro giminaičio Jokūbo; pirmutinis gimęs iš tos moterystės vaikas buvo pagal įstatymą laikomas Helio sūnumi ir buvo jo įpėdinis.

Judo, [27] kurs buvo Joanos, kurs buvo Rėsos, kurs buvo Zorobabėlio, kurs buvo Salatijėlio, kurs buvo Nerio, [28] kurs buvo Melkio, kurs buvo Adio, kurs buvo Kosano, kurs buvo Elmadano, kurs buvo Hero, [29] kurs buvo Jėzaus, kurs buvo Eliezerio, kurs buvo Jorimo, kurs buvo Matato, kurs buvo Levio, [30] kurs buvo Simeono, kurs buvo Judo, kurs buvo Juozapo, kurs buvo Jonos, kurs buvo Eliakimo, [31] kurs buvo Melėos, kurs buvo Menos, kurs buvo Matatos, kurs buvo Natano, kurs buvo Dovîdo, [32] kurs buvo Jėsės, kurs buvo Obedo, kurs buvo Boozo, kurs buvo Salmono, kurs buvo Naasono, [33] kurs buvo Aminadabo, kurs buvo Aramo, kurs buvo Esrono, kurs buvo Paro, kurs buvo Judo, [34] kurs buvo Jokūbo, kurs buvo Izaoko, kurs buvo Abraomo, kurs buvo Tarės, kurs buvo Nakoro, [35] kurs buvo Sarugo, kurs buvo Ragavo, kurs buvo Palego, kurs buvo Ebero, kurs buvo Salės, [36] kurs buvo Kainano, kurs buvo Arpaksado, kurs buvo Semo, kurs buvo Noės, kurs buvo Lameko, [37] kurs buvo Matusalės, kurs buvo Enoko, kurs buvo Jaredo, kurs buvo Malalejėlio, kurs buvo Kainano, [38] kurs buvo Enoso, kurs buvo Seto, kurs buvo Adomo, kurs buvo Dievo.

4. [1] Jėzus, pilnas šventosios Dvasios, sugrįžo nuo Jordano. Jis buvo Dvasios vedžiojamas tyruose [2] keturias dešimtis dienų ir buvo velnio gundomas. Tomis dienomis jis nieko nevalgė ir, joms pasibaigus, buvo alkanas. [3] Tuomet velnias jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, sakyk šitam akmeniui, kad iš jo būtų duonos. [4] Jėzus jam atsakė: Parašyta: Žmogus yra gyvas ne viena duona, bet

21 VI

---

27 Nerio. Tikrasis Salatijėlio tėvas buvo Jekonijas; Neris gi vadinosi jo tėvu tik pagal įstatymą.

4. 1 Jis buvo Dvasios... Plg. Mt 4, 1.

kiekvienu Dievo žodžiu. 5 Velnias užvedė jį į augštą kalną, parodė jam akimirksnyje visas pasaulio karalystes 6 ir jam tarė: Aš tau duosiu visą šitą valdžią ir jų garbę, nes tai man atiduota, ir aš tai duodu, kam noriu. 7 Taigi, jei tu kniūbsčias pagarbinsi mane, visa bus tavo. 8 Jėzus, atsakydamas jam, tarė: Parašyta: Viešpatį, savo Dievą, tegarbinsi ir jam vienam tetarnausi. 9 Jis nuvedė jį į Jeruzalę, pastatė jį ant šventyklos šelmens ir jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, pulk iš čia žemyn. 10 Nes parašyta: Jis savo angelams paliepė saugoti tave, 11 ir: Jie neš tave ant rankų, kad kartais neužsigautumei sau kojos į akmenį. 12 Atsakydamas Jėzus jam tarė: Pasakyta: Negundysi Viešpaties, savo Dievo. 13 Visam gundymui pasibaigus, velnias atstojo nuo jo iki laikui.

II. Jėzus Galiliejoje

1. Jėzus Nazarete ir Kaparnaume

22 VI 14 Jėzus Dvasios galybe sugrįžo į Galilieją, ir gandas apie jį pasklido visoje šalyje. 15 Jis mokė jų sinagogose ir buvo visų giriamas.

16 Jis atėjo į Nazaretą, kur buvo užaugęs, įėjo, kaip buvo papratęs, subatos dieną į sinagogą ir atsistojo skaityti. 17 Jam buvo paduota pranašo Izaijo knyga. Atskleidęs knygą, jis rado vietą, kur buvo parašyta: 18 Viešpaties Dvasia ant manęs, todėl jis patepė mane ir siuntė mane nešti linksmos naujienos beturčiams, gydyti tų, kurių širdis

14 Dvasios galybe. Šv. Dvasia buvo tarsi vadovas viešajame Kristaus gyvenime.
17 Parašyta: Iz 61, 1.

sutrinta, [19] skelbti atvadavimo apkaltiems ir akliems, kad jie atgaus regėjimą, išvaduoti prislėgtųjų, apsakoti maloningų Viešpaties metų ir atsilyginimo dienos. [20] Suvyniojęs knygą, jis atidavė ją tarnui ir atsisėdo. Visų akys sinagogoje buvo į jį atkreiptos. [21] Jis pradėjo jiems sakyti: Šiandien įvyko šitie Rašto žodžiai, kuriuos jūs girdėjote. [22] Visi reiškė jam pritarimą, stebėjosi malonės žodžiais, kurie ėjo iš jo burnos, ir sakė: Ar jis ne Juozapo sūnus? [23] O jis jiems tarė: Jūs, berods, pasakysite man tą patarlę: Gydytojau, gydyk pats save: Didelių dalykų, kurių mes girdėjome padarytų Kaparnaume, padaryk ir čia savo tėviškėje! [24] Ir jis pridūrė: Iš tikrųjų, sakau jums, nė vienas pranašas gerai nepriimamas savo tėvynėje. [25] Sakau jums tiesą: Buvo daug našlių Izraelyje Elijo dienomis, kada dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius, ir buvo didelis badas visoje šalyje. [26] Bet nė pas vieną iš jų nebuvo siųstas Elijas, tik pas našlę Sidonijos Sareptoje. [27] Taip pat daug buvo raupsuotų pranašo Elisiejaus laiku, ir nė vienas iš jų nebuvo pagydytas, tik siras Naamanas. [28] Visi sinagogoje, tai girdėdami, pasidarė pilni rūstybės. [29] Jie atsikėlė, išvarė jį iš miesto ir nuvedė jį iki viršūnei kalno, ant kurio buvo pastatytas jų miestas, kad jį žemyn nustumtų. [30] Bet jis, praėjęs tarp jų, nuėjo šalin.

[31] Jis atėjo į Galiliejos miestą Kaparnaumą ir 23
tenai mokė juos subatomis. [32] Jie stebėjosi jo VI
mokslu, nes jo žodis buvo galingas. [33] Sinagogoje buvo nešvarios dvasios apsėstas žmogus; jis sušuko dideliu balsu, [34] tardamas: Paliauk, kas tau darbo su mumis, Jėzau Nazarėnai? Ar tu atėjai

[31] Atėjo... Plg. Mk 1, 21...

mūsų pražudyti? Aš žinau, kas tu, Dievo Šventasis. [35] Jėzus jį sudraudė, sakydamas: Nutilk ir išeik iš jo. Nubloškęs jį į vidurį, velnias išėjo iš jo ir nė kiek jam nepakenkė. [36] Baimė apėmė visus, ir jie kalbėjosi tarp savęs, sakydami: Koks tai žodis, nes jis su valdžia ir galybe paliepia nešvarioms dvasioms, ir jos išeina? [37] Gandas apie jį plito visose tos šalies vietose.

24 VI [38] Atsikėlęs iš sinagogos, Jėzus įėjo į Simono namus. Simono uošvė buvo labai drugio krečiama; tai jie jį prašė už ją. [39] Atsistojęs prie jos, jis sudraudė drugį, ir tas ją pametė. Ji, tuojau atsikėlus, jiems tarnavo. [40] Saulei nusileidus, visi, kurie turėjo sergančių visokiomis ligomis, vedė juos pas jį. Jis gi, padėdamas ant kiekvieno ranką, gydė juos. [41] Taip pat velniai išeidavo iš daugelio, šaukdami ir sakydami: Tu Dievo Sūnus. Sudrausdamas juos, jis neleido jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Kristų. [42] Išaušus jis išėjo ir ėjo į tuščią vietą. Bet minios jieškojo jo ir atėjo pas jį; jos laikė jį, kad jis nuo jų nepasišalintų. [43] O jis joms tarė: Ir kitiems miestams aš turiu skelbti Dievo karalystės Evangeliją, nes tam aš siųstas. [44] Taigi, jis sakė pamokslus Galiliejos sinagogose.

2. Pirmųjų mokytinių pašaukimas ir raupsuotojo pagydymas

25 VI 5. [1] Atsitiko, kad minioms besiveržiant į jį Dievo žodžio klausytis, jis pats stovėjo prie Genezareto ežero. [2] Jis pamatė du laivu, sustojusiu prie ežero kranto: žvejai buvo išėję ir plovė tinklus. [3] Įėjęs į vieną iš tųdviejų laivų, kurs buvo Simono, jis paprašė jį atsistumti truputį nuo kranto ir atsisėdęs mokė iš laivo. [4] Liovęsis kalbėti, jis tarė Simonui: Irkis į gilumą ir išmeskite savo tinklus

valksmui. [5] Atsakydamas Simonas jam tarė: Mokytojau, mes per visą naktį vargę nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio aš įleisiu tinklą. [6] Tai padarę, jie užgriebė didelę žuvų daugybę, taip kad jų tinklas ėmė trūkti. [7] Jie pamojo draugams, buvusiems kitame laive, ateiti ir jiems padėti. Tie atėjo ir pripildė abudu laivu, taip kad kone skendo. [8] Tai pamatęs, Simonas Petras puolė Jėzui į kelius, sakydamas: Eik sau nuo manęs, Viešpatie, nes aš žmogus nuodėmingas. [9] Nes išgąstis buvo apėmęs jį ir visus su juo buvusius dėl to valksmo žuvų, kurias jie buvo sugavę; [10] taip pat Zebediejaus sūnu du, Jokūbą ir Joną, kurie buvo Simono draugai. Jėzus gi tarė Simonui: Nebijok, nuo šio laiko tu jau žmones žvejosi. [11] Ištraukę laivus į krantą, jie visa paliko ir sekė jį.

[12] Jam esant viename mieste, atsitiko, kad štai 26
vienas žmogus, pilnas raupsų, pamatęs Jėzų, par- VI
puolė veidu ir prašė jį, sakydamas: Viešpatie, jei nori, gali mane pagydyti. [13] Ištiesęs ranką, jis jo prisilietė ir tarė: Noriu, būk pagydytas. Ir raupsai tuojau atstojo nuo jo. [14] Jis liepė jam niekam nesakyti. Eik, tarė jam, pasirodyk kunigui ir duok auką už savo pagijimą, kaip yra įsakęs Mozė jiems paliudyti. [15] Tačiau kalbos apie jį plito juo labiau. Daug minių ateidavo jo klausytis ir kad būtų pagydytos iš savo ligų. [16] Jis gi pasitraukdavo į tyrus ir melsdavosi.

---

5. [8] N u o d ė m i n g a s: todėl nevertas, kad mano laive būtų taip garbingas svečias. — [10] N e b i j o k... Aprašytu stebuklu ir Petrui pasakytais žodžiais Išganytojas parodo didumą laukiančio jo uždavinio. Petras žvejos žmonių sielas, jas gelbėdamas nuo amžinosios prapulties.

[12] J a m e s a n t... Plg. Mt 8, 2 ir Mk 1, 40.

3. Didėjanti parisiejų ir Rašto žinovų neprietelystė prieš Jėzų

27 VI [17] Vieną dieną atsitiko, kad jis sėdėjo mokydamas. Sėdėjo taip pat parisiejai ir įstatymo mokytojai, kurie buvo atėję iš visų Galiliejos ir Judiejos kaimų ir iš Jeruzalės. O Viešpaties galybė veikė, kad juos gydytų. [18] Štai keli vyrai atnešė patale stabo ištiktą žmogų. Jie jieškojo, kaip jį įneštų į vidų ir ties juo padėtų. [19] Nerasdami dėl žmonių, kuriuo daiktu jį įneštų, jie užlipo ant stogo ir nuleido jį pro plytas žemyn į vidų su patalu ties Jėzumi. [20] Pamatęs jų tikėjimą, jis tarė: Žmogau, tavo nuodėmės tau atleistos. [21] Tuomet Rašto žinovai ir parisiejai pradėjo galvoti ir sakyti: Kas jis, kad kalba piktžodžiavimus? Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas? [22] Bet Jėzus, žinodamas jų mintis, atsiliepė ir jiems tarė: Ką jūs manote savo širdyse? [23] Kas yra pigiau sakyti: Tau atleistos nuodėmės, ar sakyti: Kelkis ir vaikščiok? [24] O kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje valdžios atleisti nuodėmes (jis tarė stabo ištiktajam): Sakau tau, kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. [25] Tas, tuojau atsikėlęs jų akivaizdoje, pasiėmė patalą, kuriame gulėjo, ir nuėjo į savo namus, garbindamas Dievą. [26] Visi buvo nustebę ir garbino Dievą. Pilni baimės jie kalbėjo: Šiandien mes matėme įstabių dalykų.

28 VI [27] Po to jis išėjo ir pamatė muitininką, vardu Levį, sėdintį muitinėje. Jam jis tarė: Sek mane. [28] Tas, visa palikęs, atsikėlė ir jį sekė. [29] Levis iškėlė jam savo namuose didelį pokylį. Tenai buvo didelis būrys muitininkų ir kitų, kurie drauge su

---

[17] O Viešpaties..., t. y., Viešpaties galybė aiškiai pasireiškė jame, nes jis gydė visas ligas. — [18] Keli vyrai... Plg. Mk 2, 3...
[27] Muitininką. Plg. Mt 9, 9; Mk 2, 14.

jais sėdėjo užustalėje. [30] Parisiejai ir jų Rašto žinovai murmėjo ir sakė jo mokytiniams: Kam jūs valgote ir geriate su muitininkais ir nusidėjėliais? [31] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Sveikieji neprivalo gydytojo, bet tie, kurie serga. [32] Aš neatėjau šaukti į atgailą teisiųjų, bet nusidėjėlių.

[33] O jie jam tarė: Kam Jono mokytiniai dažnai pasninkauja ir meldžiasi, taip pat ir parisiejų, o tavieji valgo ir geria? [34] Jis jiems tarė: Argi jūs galite versti pasninkauti vestuvininkus, kol su jais yra jaunikis? [35] Bet ateis dienos, kai jaunikis bus nuo jų atimtas, tuomet anomis dienomis jie pasninkaus. [36] Jis pasakė jiems taip pat prilyginimą: Niekas nesiuva lopo iš naujo drabužio į palaikį drabužį, šiaip jis ir naują suplėšytų ir palaikiui netiktų lopas iš naujo. [37] Ir niekas nepila jauno vyno į palaikes rauktines; šiaip jaunas vynas perplėštų rauktines, jis pats ištekėtų, ir rauktinės pagestų. [38] Bet jaunas vynas reikia pilti į naujas rauktines, taip abu išlieka. [39] Niekas, gerdamas seną vyną, nenori tuojau jauno; nes sako: Senasis geresnis.

6. [1] Antrą kartą pirmoje subatoje, jam einant per javus, atsitiko, kad jo mokytiniai skynėsi varpų ir, rankomis sutrynę, valgė. [2] Tuomet kai kurie parisiejai jiems sakė: Kam jūs darote, ko nedera subatomis? [3] Jiems atsakydamas, Jėzus tarė: Ar jūs ir tai neskaitėte, ką darė Dovîdas, kada buvo alkanas, jis pats ir kurie su juo buvo? [4] Kaip jis įėjo į Dievo namus, ėmė padėtinių duonų, valgė ir davė tiems, kurie su juo buvo, o jų juk nedera valgyti kitiems, kaip tik kunigams? 29 VI

6. [1] Antrą kartą... Ką tikrai reiškia antrą kartą pirmoji subata, nežinia, spėjama, kad taip žydai vadino pirmąją subatą po antrosios Velykų dienos. Plg. Mt 12, 1... Mk 2, 23.

5 Jis jiems pasakė: Žmogaus Sūnus taip pat subatos Viešpats.

6 Taip pat kitą subatą atsitiko, kad jis įėjo į sinagogą ir mokė. Tenai buvo žmogus, kurio dešinė ranka buvo padžiūvusi. 7 Taigi, Rašto žinovai ir parisiejai stebėjo, ar jis gydys subatoje, kad rastų kuo jį kaltinti. 8 Bet jis žinojo jų mintis ir tarė žmogui su padžiūvusia ranka: Kelkis ir stokis į vidurį. Tas atsikėlęs atsistojo. 9 Tuomet Jėzus jiems tarė: Aš klausiu jus, ar dera subatoje gera daryti, ar pikta? gelbėti gyvybę ar sunaikinti? 10 Pažvelgęs į visus aplinkui, jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Tas ištiesė, ir jo ranka vėl buvo sveika. 11 O jie pasidarė pilni nesąmonės ir kalbėjosi tarp savęs, ką padaryti Jėzui.

4. Apaštalų išrinkimas ir kalno pamokslas

30 VI 12 Anomis dienomis atsitiko, kad jis išėjo į kalną melstis ir praleido naktį maldoje Dievui. 13 Išaušus, jis pasivadino savo mokytinius ir išsirinko iš jų tarpo dvylika (kuriuos jis ir apaštalais praminė): 14 Simoną, kurį jis praminė Petru, ir jo brolį Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Baltramiejų, 15 Matą ir Tomą, Alpiejaus sūnų Jokūbą ir Simoną, vadinamą Uoliuoju. 16 Jokūbo brolį Judą ir Judą Iskarijotą, kurs buvo įdavėjas.

17 Jis nužengė su jais ir sustojo lygioje vietoje, kur buvo jo mokytinių minia ir didi daugybė tautos iš visos Judiejos, iš Jeruzalės, iš Pajūrio, Tiro ir Sidono, 18 kurie buvo atėję jo klausytis ir išsigydyti savo ligų. Taip pat nešvariųjų dvasių vargintamieji buvo pagydomi. 19 Ir visa minia

---

6 Tenai buvo... Žr. Mt 12, 10; Mk 3, 1.
13 Pasivadino... Plg. Mt 10, 1... Mk 3, 13. —
15 Uoliuoju. Lotyniškai ir graikiškai: Zelotas.

stengėsi prisiliesti jo, nes iš jo ėjo galia ir visus gydė.

20 O jis, pakėlęs akis į savo mokytinius, sakė:
palaiminti beturčiai, nes jūsų yra Dievo karalystė.
21 Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pasotinti. Palaiminti, kurie dabar verkiate, nes juoksitės. 22 Palaiminti būsite, kai žmonės neapkęs jūsų, atstums jus, darkys ir atmes jūsų vardą kaip piktą dėl žmogaus Sūnaus. 23 Džiaugkitės tą dieną ir linksminkitės, nes štai jūsų užmokestis didelis danguje, nes taip pat jų tėvai darė pranašams.

24 Bet vargas jums, turtingieji, nes jūs jau turite savo paguodą.

25 Vargas jums, kurie esate sotūs, nes būsite alkani.

Vargas jums, kurie dabar juokiatės, nes gedėsite ir verksite.

26 Vargas, kada žmonės jus laimina, nes lygiai taip jų tėvai darė netikriems pranašams.

27 Bet jums, kurie klausote, aš sakau: Mylėkite 1 Lie-
savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų pos
nekenčia. 28 Laiminkite tuos, kurie jus keikia, ir melskitės už šmeižiančius jus. 29 Kas tave užgauna per vieną skruostą, tam atsuk ir kitą. Kas atima iš tavęs apsiaustą, tam negink ir jupos. 30 Duok kiekvienam, kurs tave prašo, ir nereikalauk atgal iš to, kurs atima, kas tavo. 31 Kaip norite, kad jums žmonės darytų, taip pat ir jūs jiems darykite. 32 Jei mylite tuos, kurie jus myli, koks čia jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai myli tuos, kurie juos myli. 33 Jei gera darote tiems, kurie

---

22 Atstums jus: atskirs jus nuo savo draugystės. — Atmes jūsų vardą; paniekins jį. — 29 Apsiaustą..., t. y., kas atima iš tavęs viršutinį drabužį, negink jam imti ir apatinį. — 32 Nuopelnas: pas Dievą.

jums gera daro, koks jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai tai daro. [34] Jei skolinate tiems, iš kurių tikitės atgausią, koks jūsų nuopelnas? Juk ir nusidėjėliai skolina nusidėjėliams, kad tolygiai atgautų. [35] Jūs verčiau mylėkite savo neprietelius, gera darykite ir skolinkite, nieko iš to nesitikėdami. Tuomet jūsų užmokestis bus gausus, ir jūs būsite Augščiausiojo vaikai; nes jis maloningas nedėkingiems ir piktiems. [36] Taigi, būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas. [37] Neteiskite ir nebūsite teisiami; nesmerkite ir nebūsite pasmerkti; atleiskite ir bus jums atleista. [38] Duokite, tai ir jums duos; saiką gerą, prikimštą, primurdytą ir kupiną duos jums į prieglobstį. Nes tuo pačiu saiku, kuriuo seikėsite, bus jums atseikėta.

2 VII [39] Jis pasakė jiems taip pat prilyginimą: Argi gali aklas vesti aklą? Ar ne abudu įkrinta į duobę? [40] Mokytinis ne didesnis už mokytoją; kiekvienas bus tobulas, jei bus kaip jo mokytojas. [41] Kam tu matai krislą savo brolio akyje, o nepastebi rąsto savo paties akyje? [42] Arba, kaip tu gali sakyti savo broliui: Broli, leisk, aš išmesiu krislą iš tavo akies, pats savo akyje nematydamas rąsto? Veidmainy, išmesk pirma rąstą iš savo akies ir tuomet matysi, kaip galėtumei išimti krislą iš savo brolio akies. [43] Nes nėra gero medžio, kurs duotų blogų vaisių, nei blogo medžio, kurs neštų gerų vaisių. [44] Kiekvienas medis pažįstamas iš jo vaisiaus. Nei nuo usnių nerenkama figų, nei nuo erškėčio neskinama vynuogių. [45] Geras žmogus iš gero savo širdies iždo išneša, kas gera, ir piktas žmogus iš pikto iždo išneša, kas pikta; nes burna kalba iš širdies gausumo. [46] Kam jūs mane vadinate: Viešpatie, Viešpatie! ir nedarote, ką aš sakau?

---

[40] Mokytinis... Žr. Mt 10, 24. — [41] Kam tu... Plg. Mt 7, 3... — [45] Burna... Žr. Mt 12, 34. 35.

47 Kiekvienas, kurs pas mane ateina, klauso mano žodžių ir juos daro, aš jums parodysiu, į ką jis panašus. 48 Jis panašus į žmogų, kurs pastatė namus, giliai iškasęs ir padėjęs pamatą ant uolos. Potvyniui užėjus, srovė ištiko tuos namus, bet negalėjo jų pajudinti, nes turėjo pamatus ant uolos. 49 O kas klauso ir nedaro, tas panašus į žmogų, pasistačiusį savo namus ant žemės be pamato. Kaip tik juos ištiko srovė, jie tuojau sugriuvo, ir tų namų griuvimas buvo didelis.

5. Šimtininko tarno pagydymas, našlės iš Najimo sūnaus prikėlimas. Jono pasiuntiniai pas Jėzų. Nusidėjėlė patepa Jėzų

7. 1 Pabaigęs visus šituos savo žodžius, girdint 3
tautai, jis įėjo į Kaparnaumą. 2 Vieno šimtininko VII
tarnas, kurs jam buvo brangus, sirgo ir buvo marinamas. 3 Išgirdęs apie Jėzų, jis siuntė pas jį žydų vyresniuosius ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo tarną. 4 Atėję pas Jėzų, jie labai jį meldė ir jam sakė: Jis vertas, kad tai jam padarytumei, 5 nes jis myli mūsų tautą ir pats mums pastatė sinagogą. 6 Jėzus ėjo su jais. Jam jau nebetoli nuo namų esant, šimtininkas atsiuntė pas jį prietelių ir sakydino: Viešpatie, nevargink savęs, nes aš nevertas, kad įeitumei po mano stogu. 7 Todėl aš ir savęs nelaikiau vertu ateiti pas tave; bet tark žodį, ir mano tarnas bus sveikas. 8 Nes ir aš, nors esu po valdžia pastatytas žmogus, turiu po savimi karei-vių ir sakau šitam: Eik, ir jis eina, kitam: Ateik, ir ateina, ir savo tarnui: Daryk tai, ir jis daro. 9 Tai išgirdęs, Jėzus stebėjosi ir atsigręžęs tarė se-

7. 2 V i e n o ... Plg. Mt 7, 6 ...

kusiai jį miniai: Iš tikrųjų, sakau jums, nė Izraėlyje aš neradau tokio tikėjimo. [10] Sugrįžę į namus, kurie buvo siųsti, rado sirgusį tarną sveiką.

4 VII [11] Paskui atsitiko, kad jis ėjo į miestą, kurs vadinamas Najimas; drauge su juo ėjo jo mokytiniai ir gausi minia. [12] Prisiartinant jam prie miesto vartų, štai nešė, iš jo numirėlį, vienatinį sūnų motinos, o ta buvo našlė; drauge su ja ėjo didelė miesto minia. [13] Pamatęs ją, Viešpats, gailestingumo sujudintas dėl jos, jai tarė: Neverk. [14] Ir jis prisiartino ir prisilietė neštuvų. (Tie gi, kurie nešė, sustojo). Tuomet jis tarė: Jaunikaiti, sakau tau, kelkis. [15] Numirėlis atsisėdo ir ėmė kalbėti. O jis atidavė jį jo motinai. [16] Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: Didis pranašas kilo mūsų tarpe, ir Dievas aplankė savo tautą. [17] Ta žinia apie jį pasklido visoje Judiejoje ir visoje aplinkinėje šalyje.

5 VII [18] Visa tai papasakojo Jonui jo mokytiniai. [19] Tuomet Jonas, pasivadinęs du iš savo mokytinių, siuntė pas Jėzų ir sakydino: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? [20] Atėję pas jį, tie žmonės tarė: Jonas Krikštytojas siuntė mudu pas tave ir sakydino: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? [21] (Tą pačią valandą jis pagydė daugelį nuo ligų, slogų, nuo piktų dvasių ir daugeliui aklų dovanojo regėjimą). [22] Atsakydamas jis jiems tarė: Nuėję papasakokite Jonui, ką esate girdėję ir matę: akli regi, raiši vaikščioja, raupsuoti pagydomi, kurtiniai girdi, numirėliai keliasi, beturčiams skelbiama Evangelija. [23] Palaimintas, kas nepasipiktins manimi.

---

[12] N e š ė . . . Žydų kapai būdavo už miesto. — [14] N e š t u v ų : ant kurių buvo paguldytas numirėlis, suvyniotas į paklodę. — [16] A p l a n k ė . . . : suteikdamas jiems didelę malonę, atsiųsdamas pranašą.
[18] V i s a t a i . . . Plg. Mt 11, 1 . . .

[24] Jono pasiuntiniams nuėjus, jis pradėjo kalbėti 6
minioms apie Joną: Ko išėjote į tyrus pažiūrėti? VII
Ar vėjo linguojamos nendrės? [25] Bet ko išėjote
pažiūrėti? Ar švelniais drabužiais vilkinčio žmo-
gaus? Štai, kurie brangiais drabužiais ir gėriuose,
tie karalių namuose. [26] Bet ko išėjote pažiūrėti?
Ar pranašo? Taip, sakau jums, ir daugiau kaip
pranašo. [27] Jis tas, apie kurį parašyta: Štai aš
siunčiu tavo akivaizdoje savo angelą, kurs ties
tavimi taisys tau kelią. [28] Nes, sakau jums, tarp
gimusiųjų iš moterų nėra nė vieno didesnio pra-
našo už Joną Krikštytoją. Bet mažiausias dangaus
karalystėje didesnis už jį. [29] Visi žmonės, kurie
girdėjo, ir muitininkai pripažino Dievo teisybę ir
krikštydinos Jono krikštu. [30] O parisiejai ir įsta-
tymo žinovai paniekino Dievo sumanymą apie juos,
nesiduodami jam krikštyti. [31] Viešpats dar tarė:
Taigi, su kuo aš palyginsiu šitos kartos žmones?
ir į ką jie panašūs? [32] Jie panašūs į vaikus, sėdin-
čius prekyvietėje, kurie kalbėdamies tarp savęs
sako: Mes vamzdžiavome jums, o jūs nešokote;
raudas giedojome, o jūs neverkėte. [33] Atėjo Jonas
Krikštytojas; jis nevalgė duonos, negėrė vyno, tai
jūs sakote: Jis velnio apsėstas. [34] Atėjo žmogaus
Sūnus; jis valgo ir geria, o jūs sakote: Štai žmogus
rijūnas, vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių
prietelis. [35] Tačiau išmintis pateisinta visų jos vaikų.
[36] Vienas parisiejus prašė jį pas save valgyti. 7
Taigi, įėjęs į parisiejaus namus, jis atsisėdo prie VII

[24] Jono... Plg. Mt 1, 7. — [30] Paniekino... Jonas Krikštytojas šaukė visus į atgailą ne savo valia; jis tik vykdė Dievo valią. Dievas norėjo prirengti per Joną visus priimti savo Sūnų Mesiją. Kas nepaklausė Jono balso, tas paniekino Dievo valią. — [31] Su kuo... Plg. Mt 11, 16 ir... — [35] Tačiau išmintis... Išmintingiausią Dievo sumanymą, pasireiškusį nevienokiame Jono Krikštytojo ir Jėzaus pasielgime, pripažįsta ir giria tie, kurie patys išmintingi, kuriuos išmintis yra tarsi pagimdžiusi.

stalo. [37] Štai moteriškė, kuri buvo žinoma mieste nusidėjėlė, kaip tik patyrė jį esant prie stalo parisiejaus namuose, atsinešė alebastrinį indą tepalo ir, [38] atsistojusi užpakalyje prie jo kojų, ėmė laistyti jo kojas ašaromis, šluostė savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė tepalu. [39] Matydamas tai, parisiejus, kurs buvo jį pakvietęs, kalbėjo pats sau vienas: Jei šitas būtų pranašas, juk žinotų, kas ir kokia yra moteriškė, kuri prisiliečia jo, nes ji nusidėjėlė. [40] Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Simonai, turiu tau šį tą pasakyti. Jis tarė: Sakyk, mokytojau. [41] Vienas skolintojas turėjo du skolininku: vienas buvo jam skolingas penkis šimtus denarų, kitas — penkias dešimtis. [42] Neturint juodviem iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras tat labiau jį myli? [43] Simonas atsakė ir tarė: Manau, kad tas, kuriam daugiau dovanojo. Jis jam sakė: Nutarei teisingai. [44] Ir atsigręžęs į moteriškę, tarė Simonui: Matai šitą moteriškę? Aš įėjau į tavo namus; tu nedavei vandens mano kojoms, o šita laistė mano kojas savo ašaromis ir šluostė savo plaukais. [45] Tu manęs nepabučiavai; šita gi, kaip tik įėjo, nesiliovė bučiavusi mano kojų. [46] Nepatepei aliejumi mano galvos, o šita patepė tepalu mano kojas. [47] Todėl sakau tau: atleidžiama jai daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo. Kam mažiau atleidžiama, tas mažiau myli. [48] O jai jis tarė: Tau atleidžiamos nuodėmės. [49] Sėdėjusieji drauge prie stalo ėmė sakyti patys sau: Kas yra tas, kurs ir nuodėmes atleidžia? [50] Jis tarė moteriškei: Tavo tikėjimas išgelbėjo tave; eik sau rami.

---

[39] K u r i p r i s i l i e č i a . . . Parisiejai, laikydami save šventais, iš tolo aplenkdavo kiekvieną, kurs jiems rodėsi esąs nusidėjėlis, juo gi labiau neleisdavo tokiam artintis į save. — [44] V a n d e n s . . . : kojoms nuplauti, nes žydai turėjo paprotį ateinančiam į namus svečiui visų pirma nuplauti kojas.

6. Sėjėjo prilyginimas ir dideli Jėzaus stebuklai

8 VII

8. [1] Paskui atsitiko, kad jis keliavo per miestus ir kaimus, sakydamas pamokslus ir skelbdamas Dievo karalystės Evangeliją. Su juo buvo dvylika [2] ir kai kurios moterys, kurios buvo pagydytos nuo piktųjų dvasių ir ligų: Marija, vadinama Magdalena, iš kurios buvo išėję septyni velniai, [3] Erodo užvaizdo Kuso žmona Joana, Susana ir daug kitų, kurios jam tarnavo savo lobiu.

[4] Susirinkus gausiai miniai ir besiskubinant pas jį iš miestų, jis kalbėjo prilyginimu: [5] Sėjėjas išėjo savo sėklos sėtų. Jam sėjant, dalis krito pakelėj, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai ją sulesė. [6] Kita dalis krito ant uolos ir išdygus padžiūvo, nes neturėjo drėgmės. [7] Kita krito tarp erškėčių, ir drauge išdygę erškėčiai nusmelkė ją. [8] Kita dalis krito į gerą žemę ir išdygusi davė šimteriopą vaisių. [9] Tai sakydamas, jis šaukė: Kas turi ausis klausyti, tas teklausai.

[9] Jo mokytiniai klausė jį, ką tas prilyginimas reiškiąs. [10] Jis tiems tarė: Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptį, o kitiems skelbiama prilyginimais, kad regėdami nematytų ir girdėdami nesuprastų. [11] Tas prilyginimas štai ką reiškia: Sėkla — Dievo žodis. [12] Pakelėje tai tie, kurie klauso; paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti. [13] Ant uolos tie, kurie išgirdę su džiaugsmu priima žodį; bet jie neturi šaknų; jie tiki laikui, ir pagundos metu jie atsitraukia. [14] Kas krito tarp erškėčių, tai tie, kurie kad ir klauso, bet, šalin eidami, rūpesčių, turtų ir gyvenimo džiaugsmų nutroški-

---

8. [5] Sėjėjas... Plg. Mt 13, 3... Mk 4, 3. — [12] Pakelėje..., t. y., žmonės, kuriems Dievo žodžio sėkla krenta pakelėje, yra tie, kurie...

nami ir neduoda vaisiaus. [15] O kas krito į gerą
žemę, tai tie, kurie klauso žodžio, jį palaiko tikrai
geroje širdyje ir duoda vaisiaus kantrume.
9 [16] Niekas uždegęs žiburį neapvožia jo indu ir
VII nededa po guoliu, bet stato į žibintuvą, kad įeinantieji matytų šviesą. [17] Nes nėra paslėptų dalykų,
kurie nebūtų apreikšti, nė uždengtų, kurie nepasidarytų žinomi ir neišeitų aikštėn. [18] Taigi, žiūrėkite, kaip jūs klausote. Nes turinčiam bus duodama, o iš neturinčio net ir tai, ką jis tariasi turįs,
bus atimta.
[19] Tuo tarpu atėjo pas jį jo motina ir broliai, bet
dėl minios negalėjo jo prieiti. [20] Jam buvo pasakyta: Tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir
nori su tavimi pasimatyti. [21] Atsakydamas jis jiems
tarė: Mano motina ir mano broliai tie, kurie
klauso Dievo žodžio ir jį daro.
10 [22] Vieną dieną atsitiko, kad jis įėjo į laivą drauge
VII su savo mokytiniais ir jiems tarė: Persiirkime
anapus ežero. Jie atsistūmė nuo kranto. [23] Jiems
plaukiant, jis užmigo. Ežere užėjo audra; jie buvo
apipilami vandenimi ir atsirado pavojuje. [24] Tuomet prisiartinę jie pažadino jį, sakydami: Mokytojau, mes žūname. Jis atsikėlęs sudraudė vėją
ir vandens bangas: jos aprimo, ir pasidarė tyla.
[25] Mokytiniams jis tarė: Kur jūsų tikėjimas? Jie,
nusigandę ir nustebę, sakė vienas kitam: Kas gi
jis, kad paliepia vėjams ir jūrai, ir tie jo klauso?
11 [26] Jie atplaukė į Gerazėnų šalį, kuri yra ties
VII Galilieja. [27] Kaip tik jis išėjo į krantą, jį sutiko
vienas žmogus, jau daug laiko velnio apsėstas; jis
nebevilkėjo jokiu drabužiu ir nebepasilikdavo namuose, bet kapuose. [28] Pamatęs Jėzų, jis parpuolė

[16] N i e k a s . . . Plg. Mt 5, 15.
[20] B r o l i a i. Broliais čia, žydų papročiu, pavadinti artimi giminaičiai. Plg. Mt 12, 46.
[22] J i s į ė j o . . . Plg. Mt 3, 23.

ties juo ir, šaukdamas dideliu balsu, tarė: Kas tau darbo su manimi, Jėzau, Augščiausiojo Dievo Sūnau? Maldauju tave, nekankink manęs. [29] Jėzus gi buvo liepęs nešvariajai dvasiai išeiti iš žmogaus. Nes jau nuo daugelio laiko buvo jį apsėdusi; nors jis buvo rakinamas grandinėmis ir dedamas į pančius, bet sutraukydavo raiščius ir buvo velnio išvaromas į tyrus. [30] Tuomet Jėzus paklausė jį, tardamas: Kuo tu vardu? Jis atsakė: Legijonas; nes į jį buvo įėję daug velnių. [31] Jie jį meldė neliepti jiems eiti į gelmę. [32] Buvo tenai didelė kaimenė kiaulių, kurios ganėsi kalne. Jie jį prašė leisti jiems į jas įeiti. Jis jiems leido. [33] Tuomet velniai išėjo iš žmogaus ir suėjo į kiaules; kaimenė tuojau padurmu metėsi į ežerą ir prigėrė. [34] Piemenys, pamatę, kas buvo atsitikę, pabėgo ir davė žinią į miestą ir į kaimus. [35] Gyventojai išėjo pažiūrėti, kas buvo įvykę, ir atėjo pas Jėzų. Jie rado žmogų, iš kurio velniai buvo išėję, apvilktą ir sveiko proto sėdintį prie jo kojų, ir nusigando. [36] Tie, kurie buvo matę, papasakojo jiems, kaip jis buvo pagydytas nuo legijono. [37] Visa Gerazėnų šalies daugybė meldė jį atstoti nuo jų, nes jie buvo apimti didelės baimės. Jis, sėdęs į laivą, sugrįžo. [38] Nors žmogus, iš kurio buvo išėję velniai, prašė jį, kad galėtų būti su juo, bet Jėzus paleido jį, sakydamas: [39] Grįžk į savo namus ir pasakok, kaip didelių dalykų Dievas yra tau padaręs. Jis nuėjo ir visiems mieste skelbė, kaip didelių dalykų buvo jam padaręs Jėzus.

[40] Jėzui sugrįžus, atsitiko, kad jį priėmė minia, 12
nes visi buvo jo belaukią. [41] Štai atėjo vienas VII
žmogus, vardu Jajiras, sinagogos viršininkas, ir parpuolė prie Jėzaus kojų, prašydamas jį užeiti į

[37] Daugybė: visi tos šalies gyventojai.
[40] Jėzui... Plg. Mt 9, 18...

jo namus; [42] nes jis turėjo vienturtę dukterį, arti dvylikos metų, ir ta buvo marinama. Atsitiko, kad einant jis buvo minios spaudžiamas.

[43] Viena moteriškė, serganti dvylika metų kraujo plūdimu, kuri buvo išleidusi gydytojams visą savo lobį ir nė vieno negalėjo būti pagydyta, [44] prisiartino iš užpakalio, prisilietė jo drabužio kuto, ir jos kraujo plūdimas tuojau sustojo. [45] Jėzus tarė: Kas manęs prisilietė? Visiems ginantis, Petras ir su juo buvusieji tarė: Mokytojau, minia tave spaudžia ir stumia, o tu sakai: Kas manęs prisilietė? [46] Bet Jėzus tarė: Kas nors manęs prisilietė, nes aš žinau, kad iš manęs išėjo galybė. [47] Moteriškė, matydama, kad ji nepasiliko nepastebėta, priėjo drebėdama, parpuolė prie jo kojų ir pasakė visų žmonių akivaizdoje, dėl ko ji prisilietusi ir kaip tuojau pagijusi. [48] Tuomet jis jai tarė: Dukterie, tavo tikėjimas pagelbėjo tau; eik sau rami.

13 VII [49] Dar jam tebekalbant, atėjo kas ten iš namų pas sinagogos viršininką ir jam pasakė: Tavo duktė mirė; nebevargink jo. [50] Bet Jėzus, išgirdęs tą žodį, tarė mergaitės tėvui: Nebijok, tik tikėk, ir ji bus sveika. [51] Atėjęs į namus, jis neleido įeiti su savim niekam daugiau kaip tik Petrui, Jokūbui, Jonui ir mergaitės tėvui bei motinai. [52] Visi verkė ir raudojo jos. Bet jis tarė: Neverkite, nes mergaitė nemirė, tik miega. [53] Jie išjuokė jį, žinodami, kad ji mirusi. [54] Bet Jėzus, laikydamas jos ranką, sušuko: Mergaite, kelkis! [55] Jos dvasia sugrįžo, ir ji tuojau atsikėlė. Jis liepė duoti jai valgyti. [56] Jos gimdytojai stebėjosi, o jis liepė jiems niekam nesakyti, kas buvo įvykę.

---

[46] Kad iš manęs...: kad kas nors prisiliesdamas manęs pagijo.

7. Dvylikos apaštalų išsiuntimas, duonos padauginimas, Petro išpažinimas ir Jėzaus atsimainymas

9. [1] Suvadinęs dvylika apaštalų, Jėzus davė jiems galybės ir valdžios ant visų velnių ir ligoms gydyti. [2] Paskui jis išsiuntė juos Dievo karalystės skelbti ir ligonių gydyti. [3] Jis jiems tarė: Nieko nesiimkite su savimi į kelią, nei lazdos, nei maišelio, nei duonos, nei pinigų ir neturėkite dviejų jupų. [4] Į kokiuos tik namus įeisite, tenai pasilikite ir iš ten neišeikite. [5] Kas tik jūsų nepriimtų, išeidami iš to miesto, nusikratykite net ir dulkes nuo savo kojų liudijimui prieš juos. [6] Taigi, išėję, jie ėjo aplinkui per kaimus, skelbdami Evangeliją ir visur gydydami. 14 VII

[7] Tuo tarpu tetrarkas Erodas išgirdo, kas buvo jo daroma, ir svyravo, nes kai kurių buvo sakoma: [8] Jonas prisikėlė iš numirusiųjų, kitų gi: Elijas pasirodė, kitų vėl: Kėlėsi vienas iš senųjų pranašų. [9] Erodas tarė: Jonui aš nukirsdinau galvą; kas gi yra šitas, apie kurį aš girdžiu tokių dalykų? Taigi, jis jieškojo jo pamatyti. 15 VII

[10] Sugrįžę apaštalai papasakojo jam visa, ką buvo darę. Tuomet, pasiėmęs juos, jis pasitraukė nuošaliai į tuščią vietą prie Betsajidos. [11] Tai patyrusios minios sekė jį. Jis juos priėmė, kalbėjo jiems apie Dievo karalystę ir pagydė tuos, kurie gydymo privalė. [12] Diena jau baigėsi; tai dvylika priėję jam tarė: Paleisk minias, kad, nuėjusios į aplinkui esančius kaimus ir kiemus, rastų užeigos ir valgyti, nes čia esame tuščioje vietoje. [13] Bet jis jiems tarė: Jūs duokite jiems valgyti. Jie jam atsakė: Mes neturime daugiau kaip penkis duonos

9. [1] S u v a d i n ę s . . . Plg. Mt 10, 1 . . .
[10] P r i e B e t s a j i d o s. Čia paminėta Betsajida yra į šiaurę nuo Genezareto ežero, todėl ne ta pati, kurioje buvo apaštalų Petro ir Andriejaus tėviškė.

kepalus ir dvi žuvi; jei nebent mes eitumėm ir pirktumėm visai šiai miniai valgyti. [14] Buvo gi apie penkis tūkstančius vyrų. Jis tarė savo mokytiniams: Susodinkite juos eilėmis po penkias dešimtis. [15] Jie taip padarė ir visus susodino. [16] Tuomet, paėmęs penkis duonos kepalus ir dvi žuvi, jis pažvelgė į dangų, palaimino juos, laužė ir dalino savo mokytiniams, kad dėtų ties miniomis. [17] Visi valgė ir buvo sotūs; ir dar atimta, kas buvo likę trupinių, dvylika pintinių.

16 VII [18] Kai jis buvo vienas ir meldėsi, su juo buvo ir mokytiniai. Jis paklausė juos: Ką minios sako mane esant? [19] Jie atsakė ir tarė: Vieni sako esant Joną Krikštytoją, kiti Eliją, dar kiti, kad prisikėlęs vienas iš senųjų pranašų. [20] Jis jiems tarė: O jūs ką sakote mane esant? Atsakydamas Simonas Petras tarė: Dievo Kristų.

[21] Jis sudraudė juos ir liepė niekam tai nesakyti, [22] tardamas: Žmogaus Sūnus turi daug kentėti, būti atmestas vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų, būti užmuštas ir trečiąją dieną prisikelti.

[23] Visiems gi jis sakė: Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul kasdien neša savo kryžių ir teseka mane. [24] Nes kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją, o kas prarastų savo gyvybę dėl manęs, ją išgelbės. [25] Nes kokia nauda būtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o pats save prapuldytų ar sau darytų nuostolį? [26] Kas gėdysis manęs ir mano žodžių, to gėdysis žmogaus Sūnus, atėjęs savo Tėvo ir šventųjų angelų didenybėje. [27] Sakau jums tiesą: Yra kai kurie iš čia stovinčiųjų, kurie nemirs, kolei išvys Dievo karalystę.

17 VII [28] Apie aštuonias dienas po tų žodžių atsitiko,

[18] Ką minios... Plg. Mt 16, 13.
[23] Jei kas... Plg. Mt 16, 24...

kad jis pasiėmė Petrą, Jokūbą ir Joną ir užėjo į kalną melstis. [29] Jam besimeldžiant, jo veido išvaizda pasidarė kitokia ir jo apdaras baltas ir žibąs. [30] Štai, du žmogu kalbėjosi su juo: tai buvo Mozė ir Elijas. [31] Jie buvo regimi garbėje ir kalbėjo apie mirtį, kurią jis turėjo iškentėti Jeruzalėje. [32] Petras ir su juo buvusieji buvo miego apimti; pabudę jie pamatė jo garbę ir du žmogu, stovėjusiu su juo. [33] Jiems nuo jo atstojant, Petras tarė Jėzui: Mokytojau, gera mums čia būti; padarykime tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui; bet jis nežinojo, ką kalbąs. [34] Tai jam bekalbant, užėjo debesis ir apdengė juos. Jiems įeinant į debesį, mokytiniai nusigando. [35] Iš debesies pasigirdo balsas, kurs sakė: Šitas yra mylimasis mano Sūnus, jo klausykite. [36] Balsui atsiliepiant, Jėzus vėl buvo vienas. Jie tylėjo ir anomis dienomis niekam nesakė nieko iš to, ką buvo matę.

[37] Rytojaus dieną atsitiko, kad, jiems nueinant 18
nuo kalno, juos sutiko gausi minia. [38] Štai vienas VII
žmogus iš minios sušuko, sakydamas: Mokytojau, maldauju tave, pažvelgk į mano sūnų, nes jis mano vienturtis. [39] Dvasia putveria jį, ir jis tuojau šaukia, parmeta ir tąso jį, taip kad jis putoja, ir taip jį plėšo, kad vos-ne-vos nuo jo atstoja. [40] Aš prašiau tavo mokytinius išvaryti ją, bet jie negalėjo. [41] Atsakydamas Jėzus tarė: O, netikinti ir iškrypusi gimine! iki kolei aš būsiu pas jus ir jus kęsiu? Atvesk čia savo sūnų. [42] Kaip jis ėjo artyn, velnias parbloškė jį ir tąsė. [43] Jėzus sudraudė nešvariąją dvasią, pagydė vaiką ir atidavė jį jo tėvui. [44] Visi stebėjosi Dievo didenybe.

[34] Juos: Jėzų, Mozę ir Eliją.
[38] Vienas žmogus... Plg. Mt 17, 14. — [39] Taip kad jis...: taip, kad vaikui pradeda eiti putos iš burnos.

Visiems stebintis visais tais dalykais, kuriuos jis darė, jis tarė savo mokytiniams: Dėkitės jūs į savo širdį šituos žodžius; nes žmogaus Sūnus bus įduotas į žmonių rankas. [45] Bet jie nesuprato tų žodžių, ir jie buvo jiems paslėpti, kad jų neišmanytų. Jie net bijojo klausti jį apie tuos žodžius.

19 VII [46] Juose kilo mintis, kas jų didžiausias. [47] Jėzus, matydamas jų širdies mintis, paėmė vaiką, pastatė jį greta savęs [48] ir jiems tarė: Kas tik priimtų šitą vaiką mano vardu, tas mane priima, ir kas tik mane priima, jis priima tą, kurs yra mane siuntęs. Nes kas tarp jūsų visų mažiausias, tas didžiausias. [49] Tuomet atsiliepdamas Jonas tarė: Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, tavo vardu išvarantį velnius, ir mes jam draudėme, nes jis neseka tavęs su mumis. [50] Jėzus jam tarė: Neginkite, nes kas ne prieš jus, tas už jus.

III. Jėzus kelionėje į Jeruzalę

1. Kelionės pradžia. Išsiuntimas 72 mokytinių

[51] Metui atėjus, kada jis turėjo būti atimtas, atsitiko, kad jis atgręžė savo veidą keliauti į Jeruzalę. [52] Jis siuntė pirma savęs pasiuntinių, kurie įėjo į samariečių miestelį prirengti jam, kur sustoti. [53] Tie jo nepriėmė, nes jis keliavo Jeruzalės link. [54] Tai pamatę, jo mokytiniai Jokūbas ir Jonas tarė: Viešpatie, jei nori, mes sakysime, kad ugnis kristų iš dangaus ir juos sunaikintų? [55] Jis atsigręžė ir

---

[51] A t i m t a s. Kai arti jau buvo valanda į dangų žengimo kuriuo turėjo baigtis žemiškas jo gyvenimas. — J i s a t g r ę ž ė . . . : tvirtai pasiryžo eiti į Jeruzalę. — [53] N e p r i ė m ė . Jėzus su mokytiniais keliavo į šventes Jeruzalėn tenai garbinti Dievo; samariečiai gi sakė, kad Dievą galima garbinti tik jų šventykloje, pastatytoje Garizimo kalne. — [55] N e ž i n o t e . . . : ar užmiršote, kad jūs esate Evangelijos vaikai, kuri moko visus malonumo ir gailestingumo.

juodu sudraudė, sakydamas: Nežinote, kokios esate dvasios. [56] Žmogaus Sūnus ne prapuldyti sielų atėjo, bet gelbėti. Po to jie nuėjo į kitą kaimą.

[57] Jiems einant keliu, atsitiko, kad vienas jam 20
tarė: Seksiu tave, kur tik tu eisi. [58] Jėzus jam at- VII
sakė: Lapės turi urvus ir dangaus paukščiai lizdus, o žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti. [59] Kitam jis tarė: Sek mane. Tas atsakė: Viešpatie, leisk man pirma eiti ir palaidoti savo tėvą. [60] Jėzus jam tarė: Palik mirusiesiems laidoti jų numirėlius, tu gi eik ir skelbk Dievo karalystę. [61] Kitas tarė: Seksiu tave, Viešpatie, bet leisk man pirma atsisveikinti su tais, kurie yra namie. [62] Bet Jėzus jam pasakė: Nė vienas, kurs prideda savo ranką prie arklo ir atgal dairosi, netinka Dievo karalystei.

10. [1] Po to Viešpats paskyrė dar kitus septynias 21
dešimtis du ir išsiuntė juos po du pirma savęs į VII
visus miestus ir vietas, kur jis pats turėjo ateiti. [2] Jis jiems sakė: Pjūtis, tiesa, didelė, o darbininkų maža. Taigi, prašykite pjūties Viešpatį siųsti darbininkų į savo pjūtį. [3] Eikite, štai aš siunčiu jus, kaip avinėlius tarp vilkų. [4] Nesineškite nei maišelio, nei delmono, nei autuvo ir nieko kelyje nesveikinkite. [5] Į kuriuos tik namus įeisite, pirma sakykite: Ramybė tebūnie šitiems namams. [6] Jei tenai bus ramybės sūnus, jūsų ramybė ilsėsis jame; jeigu ne, ji sugrįš pas jus. [7] Pasilikite tuose pačiuose namuose valgydami ir gerdami, ko pas juos yra, nes darbininkas vertas savo užmokesčio. Nevaikščiokite iš namų į namus. [8] Į kurį tik miestą įeisite, ir priims jus, valgykite, kas jums padedama. [9] Gydykite jame esančius ligonius ir saky-

---

58 L a p ė s . . . Plg. Mt 8, 20 . . .

10. [4] N e s v e i k i n t i t e: nesišnekėkite be reikalo kelyje. — [5] I k u r i u o s . . . Plg. Mt 10. 22 . . . — [6] R a m y b ė s s ū n u s: žmogus, turįs ramybės, kurios suteikdavo Sen. Testamento laikymas, todėl žmogus geras, mylis tiesą.

kite jiems: Jums priartėjo Dievo karalystė. [10] O į kurį tik miestą įeisite, ir jie nepriims jūsų, išėję į jo gatves, sakykite: [11] Net ir dulkes, kurios prie mūsų prilipo iš jūsų miesto, mes nukratome ant jūsų; tačiau tai žinokite, kad Dievo karalystė arti. [12] Sakau jums: Tą dieną Sodomai bus lengviau, kaip anam miestui.

[13] Vargas tau, Korozajine! Vargas tau, Betsajida! nes, jei Tire ir Sidone būtų buvę padaryta stebuklų, kurių padaryta jumyse, seniai jie, su ašutine ir pelenuose sėdėdami, būtų darę atgailą. [14] Tačiau Tirui ir Sidonui bus lengviau teisme, kaip jums. [15] Ir tu, Kaparnaume, iki dangui išaugštintas, tu būsi nustumtas į pragarą. [16] Kas jūsų klauso, tas manęs klauso; kas jus niekina, mane niekina. O kas mane niekina, niekina tą, kurs yra mane siuntęs.

22 VII [17] Septynios dešimtys du sugrįžo su džiaugsmu ir sakė: Viešpatie, net ir velniai pasiduoda mums tavo vardu. [18] Jis jiems tarė: Mačiau šetoną krentantį, kaip žaibą, iš dangaus. [19] Štai aš daviau jums galios mindžioti žalčius, kurklius ir kiekvieną neprietelio galybę; niekas jums nekenks. [20] Tačiau ne tuo džiaugkitės, kad dvasios jums pasiduoda, bet verčiau džiaugkitės tuo, kad jūsų vardai įrašyti danguje. [21] Tą pačią valandą jis pradžiugo šventąja Dvasia ir tarė: Aš dėkoju tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams. Beje, Tėve! nes taip tau patiko. [22] Visa man atiduota mano Tėvo, ir nė vienas nežino, kas esąs Sūnus, kaip tik Tėvas, ir kas esąs Tėvas, kaip tik Sūnus ir kam Sūnus nori apreikšti.

[12] Tą dieną: teismo dieną. Žr. Mt 11, 22. 23.
[13] Mačiau... Šetonas, Jėzaus mokytinių įsakymu, traukdavosi taip greitai, kaip kad žaibas krenta iš dangaus. — [21] Aš dėkoju... Žr. Mt 11, 25.

[23] Apsigręžęs gi į savo mokytinius jis tarė: Palaimintos akys, kurios mato, ką jūs matote. [24] Nes aš sakau jums: daug pranašų ir karalių norėjo regėti, ką jūs regite, bet neregėjo, ir girdėti, ką jūs girdite, bet negirdėjo.

2. Pamokymai apie meilę ir maldą

[25] Štai vienas įstatymo žinovas ėmė jį gundyti ir sakė: Mokytojau, ką aš turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? [26] Jis paklausė jį: Kas parašyta įstatyme? kaip skaitai? [27] Tas atsakydamas tarė: Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela, visomis savo jėgomis, visomis savo mintimis ir savo artimą, kaip pats save. [28] Jis jam tarė: Gerai atsakei; tai daryk ir būsi gyvas. [29] Bet anas, norėdamas pats save pateisinti, tarė Jėzui: Ir kas gi mano artimas? [30] Atsiliepdamas Jėzus tarė: Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės į Jeriką. Jis pateko tarp galvažudžių. Tie apiplėšė jį ir, sužeidę jį, nuėjo sau, palikdami jį pusgyvį. [31] Atsitiko, kad tuo pačiu keliu ėjo vienas kunigas ir, matydamas jį, praėjo. [32] Taip pat ir levitas, atsiradęs toje vietoje, jį matė ir praėjo. [33] Vienas gi keleivis samarietis ėjo pro jį ir, jį pamatęs, buvo gailestingumo sujudintas. [34] Jis prisiartino, aprišo jo žaizdas, užpylęs aliejaus ir vyno, užkėlė jį ant savo gyvulio, nugabeno į užeigą ir rūpinosi juo. [35] Kitą dieną jis išsiėmė du denaru, padavė užeigos savininkui ir tarė: Rūpinkis juo, ir, jei ką viršaus išleisi, aš sugrįžęs tau atiduosiu. [36] Kas iš šitų trijų tau rodosi buvęs artimas to,

23 VII

[24] Daug pranašų... Sen. Testamente pranašai aprašinėjo iš anksto Mesijo laikus ir jų ilgėjos. Plg. Jono 8, 56; 1 Petro 1, 10—12.

[32] Levitas. Levitais vadinasi viena iš Izraėlio giminių. Jie buvo žydų kunigų padėjėjai.

kurs pateko tarp galvažudžių? [37] Jis atsakė: Tas, kurs jam parodė gailestingumo. Jėzus jam tarė: Eik ir tu daryk panašiai.

24 VII [38] Jiems einant toliau, atsitiko, kad jis įėjo į vieną kaimą. Tenai viena moteriškė, vardu Morta, priėmė jį į savo namus. [39] Ji turėjo seserį, vardu Mariją, kuri atsisėdo prie Viešpaties kojų ir klausėsi jo žodžių. [40] Morta turėjo daug visokio darbo su patarnavimu. Ji sustojo ir tarė: Viešpatie, tau nerūpi, kad mano sesuo palieka tarnauti mane vieną? Sakyk jai, kad ji man padėtų. [41] Viešpats atsakydamas jai tarė: Morta, Morta, sielojiesi ir esi susirūpinusi daugeliu dalykų, [42] o reikia tik vieno. Marija pasirinko geriausią dalią, kuri nebus iš jos atimta.

25 VII **11.** [1] Kaip jis vienoje vietoje meldėsi, atsitiko, kad, jam pabaigus, vienas jo mokytinis jam tarė: Viešpatie, pamokyk mus melstis, kaip ir Jonas mokė savo mokytinius. [2] Jis jiems tarė: Kai jūs meldžiatės, sakykite: Tėve, tebūnie šventas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė. [3] Duok mums šiandien kasdieninės mūsų duonos. [4] Atleisk mums mūsų nuodėmes, nes ir mes atleidžiame kiekvienam, kurs mums kaltas. Ir nevesk mūsų į pagundą.

26 VII [5] Jis jiems dar sakė: Jei kas iš jūsų turi prietelį, eina pas jį vidunaktį ir jam sako: Prieteliau, paskolink man tris duonos kepalus, [6] nes vienas prie-

[37] E i k i r t u ... Tarp žydų ir samariečių buvo didelė neprietelystė. Tuo gailestingo samariečio prilyginimu Jėzus norėjo parodyti, kad mes turime mylėti žodžiais ir darbais net ir didžiausius mūsų neprietelius ir laikyti juos savo artimais.

[40] S u p a t a r n a v i m u : kad tinkamai priimtų Jėzų ir jo mokytinius. — [41] M o r t a ... Jėzus nepeikia Mortos, bet tarsi sako: Tu pasirinkai gerą dalią, o Marija be palyginimo geresnę, būtent, mano mokslo meilę, ir ta dalia nebus iš jos atimta.

11. [2] T ė v e ... Plg. Mt 6, 9 ...

telis atėjo pas mane iš kelionės, ir aš neturiu, ko jam padėti; [7] jei anas, atsakydamas iš vidaus, tartų: Nebūk man įkyrus; durys jau užrakintos, ir mano vaikai yra su manim atsigulę; aš negaliu keltis ir tau duoti; [8] jei jis nesiliaus beldęs, sakau jums, jei anas atsikėlęs neduos jam dėl to, kad jis jo prietelis, tačiau jis atsikels dėl jo įkyrumo ir duos jam, kiek tik jam reikia. [9] Tai ir aš sakau jums: Prašykite ir bus jums duota, ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta. [10] Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna; kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma. [11] Jei kas iš jūsų prašo tėvą duonos, argi tas duos jam akmenį? Arba jei žuvies, tai ar vietoj žuvies duos jam žaltį? [12] Arba, jei prašytų kiaušinio, argi paduos jam kurklį? [13] Jei tat jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus duos gerąją Dvasią tiems, kurie jį prašo.

3. Parisiejų ir įstatymo žinovų neprietelystė

[14] Vieną sykį jis išvarė velnią, kurs buvo nebylys. Jam išvarius velnią, nebylys kalbėjo, ir minios stebėjosi. [15] Kai kurie jų tarė: Jis išvaro velnius per Beelzebubą, velnių vyriausiąjį. [16] Kiti gundydami reikalavo iš jo ženklo iš dangaus. [17] Jis, matydamas jų mintis, jiems tarė: kiekviena karalystė, savyje suskilusi, bus sunaikinta, ir namai grius ant namų. [18] Jeigu ir šetonas pats su savimi nesutinka, kaipgi išliks jo karalystė? kadangi jūs sakote mane išvarant velnius per Beelzebubą. [19] Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, per ką išvaro jūsų vaikai? Todėl jie bus jūsų teisėjai. [20] Bet jei 27 VII

[9] P r a š y k i t e . . . Plg. Mt 7, 7 . . .
[13] G e r ą j ą . . . Gr.t.: šventąją Dvasią.
[14] I š v a r ė . . . Plg. Mt 9, 32; 12, 22 . . . — [20] D i e v o p i r š t u : Dievo galybe.

aš išvarau velnius Dievo pirštu, tai Dievo karalystė tikrai pas jus atėjo.

28 VII [21] Kada galiūnas apsiginklavęs sergi savo kiemą, ramybėje lieka visa, ką jis turi. [22] Bet jei stipresnis už jį užėjęs nugali jį, tas atima visus jo šarvus, kuriais pasitikėjo, ir išdalina jo grobį. [23] Kas ne su manimi, tas prieš mane; ir kas nerenka su manimi, tas barsto. [24] Nešvarioji dvasia, išėjus iš žmogaus, vaikščioja sausose vietose, ieškodama atilsio; neradus ji sako: Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. [25] Atėjus ji randa juos iššluotus ir papuoštus. [26] Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos gyvena tenai. Ir taip paskui darosi tam žmogui blogiau, nekaip pirma.

[27] Tai jam sakant, atsitiko, kad viena moteriškė iš minios, pakeldama balsą, jam tarė: Palaiminta įsčia, kuri tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindai. [28] Jis atsakė: Beje, palaiminti, kurie klauso Dievo žodžio ir laikosi jo.

29 VII [29] Minioms susirenkant, Jėzus pradėjo sakyti: Šita giminė yra nelaba giminė; ji reikalauja ženklo, bet jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. [30] Nes kaip Jona buvo ženklas Niniviečiams, taip ir žmogaus Sūnus bus šitai giminei. [31] Pietų šalies karalienė stos teisme su šitos giminės žmonėmis ir pasmerks juos; nes ji atėjo nuo žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, o štai čia daugiau nekaip Saliamonas. [32] Niniviečiai stos teisme su šita gimine ir pa-

---

[24] Nešvarioji... Plg. Mt 12, 43. — [27] Palaiminta... Palaiminta Marija, kad nešiojo savo įsčioje ir pagimdė Jėzų; bet taip pat palaiminta, kad klausė Dievo žodžio ir jį laikė. Palaimintas gali būti kiekvienas žmogus, jei visur daro Dievo valią.

[29] Ji reikalauja... Plg. Mt 12, 39...

smerks ją; nes jie darė atgailą, sakant pamokslus Jonai, o štai čia daugiau nekaip Jona.

33 Niekas nedega žiburio ir nededa uždengtoje vietoje, nei po saiku, bet į žibintuvą, kad įeinantieji matytų šviesą. 34 Tavo kūno žiburys yra tavo akis. Jei tavo akis nepagadinta, visas tavo kūnas turės šviesos; o jei ji netikusi, taip pat ir tavo kūnas bus tamsybėje. 35 Žiūrėk tat, kad tavyje esanti šviesa nebūtų tamsybė. 36 Taigi, jei visas tavo kūnas apšviestas ir nė viena jo dalis nėra tamsybėje, jis bus šviesus visas, lyg kad būtų tave apšvietusi žaibo šviesa.

37 Jam bekalbant, vienas parisiejus paprašė jį pas save pietų valgyti. Įėjęs jis sėdosi prie stalo. 38 Parisiejus manė pats sau vienas ir stebėjosi, kad jis nenusiplovęs prieš valgant. 39 Bet Viešpats jam tarė: Dabar jūs, parisiejai, plaunate, kas yra viršuje taurės ir indo, o jūsų vidus pilnas plėšrumo ir neteisybės. 40 Paikieji, argi ne tas pats, kurs padarė kas viršuje, yra padaręs ir vidų? 41 Tačiau duokite išmaldą iš to, kas lieka, ir štai visa bus jums nesutepta. 42 Bet vargas jums, parisiejams, kurie duodate dešimtinę iš mėtos, rūtos ir visokių daržovių ir nežiūrite teisybės ir Dievo meilės; reikėjo gi tai daryti ir anų neapleisti. 43 Vargas jums, parisiejams, kurie mėgstate pirmas vietas sinagogose ir pasveikinimus prekyvietėje. 44 Vargas jums, kurie esate, kaip kapai, kurių nesimato, ir žmonės viršum vaikščiodami nežino.

45 Tuomet atsiliepdamas vienas įstatymo žinovas jam tarė: Mokytojau, tai sakydamas tu ir mus įžeidi. 46 Jis atsakė: Vargas ir jums, įstatymo žinovams; nes jūs kraunate žmonėms naštas, kurių jie

30 VII

---

34 Tavo kūno... Plg. Mt 6, 22. 29.

42 Bet vargas... Plg. Mt 23, 23. — 44 Nežino: kad vaikščioja kapuose ir kad taip susitepa (4 Moz 16, 9).

negali panešti, o patys nė vienu savo pirštu nepaliečiate tų sunkenybių. [47] Vargas jums, kurie statote pranašams paminklus; juk jūsų tėvai juos užmušė. [48] Iš tikrųjų, jūs liudijate, kad jūs sutinkate su savo tėvų darbais; nes jie juos užmušė, o jūs statote jiems kapų paminklus. [49] Todėl ir Dievo išmintis pasakė: Aš siųsiu pas juos pranašų ir apaštalų; kai kuriuos iš jų jie užmuš ir persekios, [50] kad iš šitos giminės būtų jieškoma visų pranašų kraujo, kurs išlietas nuo pasaulio įkūrimo, [51] pradėjus Abelio krauju iki kraujui Zakarijo, kurs žuvo tarp altoriaus ir šventyklos. Beje, sakau jums, bus jieškoma iš šitos giminės. [52] Vargas jums, įstatymo žinovams, kad pasiėmėte žinojimo raktą; jūs patys neįeinate ir tiems, kurie eina, ginate. [53] Jam tai jiems sakant, parisiejai ir įstatymo žinovai pradėjo smarkiai jį pulti ir davinėjo jam daugybę klastingų klausimų. [54] Jie tykojo jo ir stengėsi pagauti iš jo burnos kokį žodį, jam apkaltinti.

4. Išganytojo pamokymai mokytiniams

31 VII 12. [1] Daugeliui minių stovint aplinkui, taip kad jie vieni kitus mindė, jis pradėjo sakyti savo mokytiniams: Saugokitės parisiejų raugo, tai yra, veidmainystės. [2] Nėra nieko uždengta, kas nebus atidengta, nei paslėpta, kas nepasidarytų žinoma.

---

[47] Vargas... Plg. Mt 23, 29 ir tol. — [48] Iš tikrųjų... Parisiejai ir įstatymo žinovai buvo panašūs į savo pranokėjus jausmais ir gyvenimu. Kaip anie žudė pranašus, taip ir šitie pasiryžę užmušinėti jų įpėdinius ir tą savo pasiryžimą pilnai parodys, reikalaudami Kristaus mirties. Todėl ir statymo pranašams paminklų Išganytojas nelaiko nuopelnu. — [49] Išmintis... Plg. Mt 23, 34.. Jer 7, 25; 1 Kar 19, 14. — [52] Kad pasiėmėte... Įstatymo žinovai, tyrinėdami šv. Raštą, turėjo pažinti atėjusį Mesiją ir parodyti kelią į jį kitiems, bet jie to nepadarė. — Ginate: laikydami Išganytoją neapykantoje ir jam piktžodžiaudami.

12. [2] Nėra nieko... Plg. Mt 10, 26...

3 Nes ką sakėte tamsybėje, bus sakoma šviesoje, ir
ką kambariuose kalbėjote į ausį, bus skelbiama
ant stogų. 4 Sakau gi jums, savo prieteliams: Nebi-
jokite tų, kurie užmuša kūną ir po to nieko dau-
giau nebegali padaryti. 5 Aš jums parodysiu, ko
turite bijoti: Bijokite to, kurs užmušęs turi galios
įmesti į pragarą. Beje, sakau jums, to bijokite.
6 Argi ne penki žvirbliai parduodami už du ska-
tiku, tačiau nė vienas jų Dievo neužmirstamas.
7 Juk ir visi jūsų galvos plaukai suskaityti. Taigi,
nebijokite, jūs vertesni už daug žvirblių. 8 Aš sakau
jums: kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir
žmogaus Sūnus išpažins Dievo angelų akivaizdoje.
9 O kas išsigins manęs žmonių akivaizdoje, to bus
išsiginta Dievo angelų akivaizdoje. 10 Kas nors
ištaria žodį prieš žmogaus Sūnų, tam bus atleista,
o kas piktžodžiautų šventajai Dvasiai, tam nebus
atleista. 11 Kaip jie jus vesis į sinagogas, pas val-
dininkus ir vyresnybę, jūs nesirūpinkite, kaip ir
ką atsakysite ar ką kalbėsite; 12 nes šventoji Dva-
sia pamokys jus tą pačią valandą, kas jums reikia
sakyti.

13 Tuomet vienas iš minios jam tarė: Mokytojau, 1 Rug-
pasakyk mano broliui, kad jis pasidalintų su ma- pjū-
nimi tėviške. 14 Jis jam atsakė: Žmogau, kas mane čio
pastatė jūsų teisėju ar dalintoju? 15 Toliau jis jiems
sakė: Žiūrėkite ir saugokitės visokio godumo, nes
gyvybė nepriklauso nuo lobio apstumo, kurį kas
turi. 16 Jis jiems pasakė taip pat prilyginimą, tar-
damas: Vieno turtingo žmogaus laukas davė gausių
vaisių. 17 Jis manė sau vienas ir sakė: Ką čia

10 K a s n o r s . . . Plg. Mt 12, 32.

15 G o d u m o : perdaug didelio troškimo ir prisirišimo prie turtų, lobio. Pavedėjimo klausimai — pasaulinio teisimo dalykai. Kristus gi atėjo į pasaulį savo mokslu ir kančia žmonijos atpirkti. — N e p r i k l a u s o n u o l o b i o . . . . : bet nuo Dievo valios, kaip pasirodo iš sekančio prilyginimo.

daryti, kad neturiu, kur sukrauti savo vaisių? 18 Jis tarė: Štai ką padarysiu: išardęs savo klojimus, pasidarysiu didesnių ir tenai suvalysiu visą, kas man užderėjo, ir savo gėrybes. 19 Tuomet aš sakysiu savo sielai: Mano siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų daugeliui metų; ilsėkis, valgyk, gerk, pokyliauk. 20 Bet Dievas jam tarė: Paikas, šią naktį bus pareikalauta iš tavęs tavo sielos; kieno gi bus, ką tu prirengei? 21 Taip yra tam, kurs sau krauna turtų, bet nėra turtingas pas Dievą.

2 VIII 22 Jis tarė savo mokytiniams: Todėl aš sakau jums: nebūkite bailiai susirūpinę savo gyvybe, ką valgysite, nė kūnu, kuo apsivilksite. 23 Gyvybė didesnis dalykas už valgį ir kūnas už drabužį. 24 Įsižiūrėkite į varnus: jie juk nesėja ir nepjauna, neturi nei sandėlio, nei kluono; Dievas juos maitina; kaipgi daug daugiau esate verti jūs už juos! 25 Kas iš jūsų savo rūpesčiu gali padidinti savo ūgį vienu mastu? 26 Jei tat jūs negalite nė to, kas mažiausia, kam esate bailiai susirūpinę kitais dalykais? 27 Įsižiūrėkite į lelijas, kaip jos auga: jos neverpia ir neaudžia; sakau gi jums, ir Saliamonas visoje savo garbėje neapsivilkdavo, kaip viena iš jų. 28 Jeigu Dievas taip apvelka žolę, kuri šiandien yra lauke ir rytoj metama į krosnį, juo labiau jus, žmones mažo tikėjimo. 29 Tai ir jūs nesiklausinėkite, ką valgysite, ką gersite, ir neturėkite didelių norų. 30 Nes visa to trokšta pasaulio pagonys; juk jūsų Tėvas žino to jums reikiant. 31 Verčiau jieškokite visų pirma Dievo karalystės

21 Krauna turtų: renka turtus čia žemėje, bet neturi nuopelnų ir gerų darbų pas Dievą.

22 Nebūkite bailiai... Plg. Mt 6, 25 ir tol. — 31 Jieškokite...: jieškokite pirm kitų dalykų, labiausiai jieškokite, kad laimėtumėte Dievo karalystę; jieškokite Dievo teisybės, t. y., norėkite būti taip teisingi, kaip Dievas yra įsakęs. Plg. Mt 6, 33.

ir jo teisybės, o visa tai bus jums pridėta. [32] Nebijok, mažasis būry, nes jūsų Tėvui patiko duoti jums karalystę. [33] Parduokite, ką turite, ir duokite išmaldą. Darykite sau maišelių, kurie nepalaikėja, turtą nemažėjantį danguje, kur vagis nesiartina ir kandys negadina. [34] Nes kur jūsų turtas, ten ir jūsų širdis.

[35] Tebūnie jūsų strėnos sujuostos ir uždegti ži- 3
buriai jūsų rankose. [36] Jūs būkite panašūs į žmo- VIII
nes, laukiančius savo valdovo, pargrįžtančio iš vestuvių, kad, kaip tik ateis ir pabels, tuojau jam atidarytų. [37] Palaimintieji tie tarnai, kuriuos atėjęs valdovas ras budinčius. Iš tikrųjų, sakau jums, jis susijuos, pasodins juos prie stalo ir, eidamas aplinkui, tarnaus jiems. [38] Jei jis pareitų antroje nakties sargyboje ar pareitų trečioje sargyboje ir taip juos rastų, palaiminti tie tarnai. [39] Tai gi įsidėmėkite, jei šeimininkas žinotų, kurią valandą ateis vagis, jis juk budėtų ir neleistų įsilaužti į savo namus. [40] Ir jūs būkite prisirengę, nes žmogaus Sūnus ateis valandą, kurią nemanote.

[41] Tuomet Petras jam tarė: Viešpatie, ar mums 4
sakai tą prilyginimą, ar ir visiems? [42] Viešpats VIII
jam atsakė: Kas gi yra ištikimas ir gudrus užvaizdas, kurį valdovas pastatė savo šeimynai, kad jiems duotų savo metu paskirto maisto? [43] Palaimintas tas tarnas, kurį valdovas parėjęs ras taip darantį. [44] Tikrai, sakau jums, jis pastatys jį visam, ką turi. [45] Bet jei tas tarnas sakytų savo širdyje: Mano valdovas užtrunka pareiti ir pradėtų mušti tarnus ir tarnaites, valgyti, gerti ir girtuokliauti, [46] tai to tarno valdovas ateis nelaukiamą dieną ir nežinomą valandą, atkirs jį ir duos jo dalią su

[39] Jei šeimininkas... Plg. Mt 24, 43 ir tol. — [46] Duos jo dalią..., t. y., jo alga ar užmokestis bus toks pat, kaip tų, kurie savo kalte nepažino tikrojo Dievo ir pasiliko netikinčiais, todėl amžina prapultis pragare.

netikinčiaisiais. [47] Tas tarnas, kurs žinojo savo valdovo valią, bet neprisirengė ir nepadarė, kaip jis norėjo, bus labai plakamas; [48] mažai gi bus plakamas tas, kurs nežinodamas padarė, kas verta plakti. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug ir reikalaujama, ir kam daug pavesta, iš to daug jieškos.

5 VIII [49] Aš atėjau ugnies siųsti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne kad kūrentųsi? [50] Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir kaip nerimstu, iki tai bus atlikta! [51] Ar jūs manote, kad aš atėjau duoti ramybės žemei? Ne, sakau jums, greičiau nesandoros. [52] Nes nuo šio laiko penki gyvenantieji vienuose namuose bus pasidalinę: trys stos prieš du ir du prieš tris, [53] tėvas prieš sūnų ir sūnus prieš savo tėvą, motina prieš dukterį ir duktė prieš motiną, anyta prieš savo marčią ir marti prieš savo anytą.

[54] Jis sakė taip pat minioms: Matydami debesį, pasikeliantį iš vakarų, jūs tuojau sakote: Lietus ateina, ir taip būna. [55] Pietų vėjui pučiant, sakote: Bus tvankos, ir būna. [56] Veidmainiai! dangaus ir žemės išvaizdą jūs mokate įvertinti; kaipgi jūs neįvertinate šio laiko? [57] Kodėl jūs patys savaime nenutariate, kas teisu? [58] Jei eini su savo priešininku pas vyresnybę, stengkis kelyje išsigelbėti

---

[48] Mažai... Kam nebuvo apreikšta Viešpaties valia ar kurs nepasirūpino pažinti tą valią ir darė plakti vertus darbus, suprasdamas tačiau, kad jis tai daro prieš savo sąžinės balsą. Mažesnė jam skiriama bausmė, nes mažesnis jo pažinimas. — [49] Aš atėjau... Kristus nužengė iš dangaus, savo darbais ir mokslu sudeginti kaip ugnim visų žmonių paklydimų ir nušveisti nuo jų dorybių dulkes, kaip liepsna nušveičia auksą; todėl jis nori, kad ta jo ugnis kūrentųsi. — [50] Krikštu. Krikštu Jėzus čia vadina savo kančią. — Nerimstu. Jėzaus siela visuomet buvo varginama atsiminimo apie būsimą kančią (Ambr.). — [51] Ar jūs... Plg. Mt 10, 34...

[56] Dangaus ir... Plg. Mt 16, 4. — [57] Nenutariate: ir nedarote. — [58] Jeieini... Plg. Mt 5, 25.

nuo jo, kad kartais jis nenuvestų tavęs pas teisėją, nes teisėjas paduotų tave budeliui, o budelis įmestų tave į kalėjimą. [59] Sakau tau, tu iš ten neišeisi, iki nebūsi užsimokėjęs paskutinio skatiko.

5. Paraginimas daryti atgailą, moteriškės pagydymas subatoje, prilyginimai garstyčių grūdo ir raugo

13. [1] Tuo pačiu metu buvo ten žmonių, kurie jam pranešė apie galiliejiečius, kad jų kraują Pilotas sumaišęs su jų aukomis. [2] Atsiliepdamas jis jiems tarė: Ar manote, tie galiliejiečiai buvę didesni už visus galiliejiečius nusidėjėliai, kad jie tai kentėjo? [3] Ne, sakau jums; bet jei nedarysite atgailos, visi taip pat žūsite. [4] Taip pat anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo Siloės bokštas ir juos užmušė, ar manote, kad jie buvo kaltesni už visus Jeruzalės gyventojus? [5] Ne, sakau jums, bet jei nedarysite atgailos, visi taip pat žūsite. 6 VIII

[6] Jis pasakė jiems tokį prilyginimą: Vienas žmogus turėjo figos medį, pasodintą savo vynuogyne, ir atėjo ieškoti jame vaisių, bet nerado. [7] Tuomet jis tarė vynuogyno užvaizdui: Štai jau treji metai, kaip ateinu ir ieškau vaisių šitame figos medyje, ir nerandu; iškirsk tat jį, kam dar žemę užima? [8] Bet anas atsakydamas jam tarė: Valdove, palik jį dar šiais metais, iki aš apkasiu jį ir uždėsiu trąšų, [9] ir, rasi, jis duos vaisių; o jei ne, tai paskui jį iškirsdinsi.

[10] Vieną subatą jis mokė jų sinagogoje. [11] Štai, čia buvo moteriškė, kuri turėjo ligos dvasią aštuoniolika metų. Ji buvo sulinkusi ir visai negalėjo pažvelgti augštyn. [12] Pamatęs ją, Jėzus pasišaukė 7 VIII

---

13. [1] K a d j ų k r a u j ą . . . Pilotas liepė juos nužudyti, kada jie šventykloje aukojo savo dovanas.

[11] L i g o s d v a s i a. Tos ligos priežastis, kaip pasirodo iš 16. e., buvo piktoji dvasia.

prie savęs ir jai tarė: Moteriške, tu esi laisva nuo savo ligos. [13] Ir jis padėjo ant jos rankas. Ji tuojau atsitiesė ir garbino Dievą. [14] Tuomet atsiliepdamas sinagogos viršininkas, supykęs, kad Jėzus pagydė subatoje, sakė miniai: Šešios dienos yra dirbamos, jomis tat ateikite ir gydykitės, bet ne subatos dieną. [15] Viešpats jam atsakė, tardamas: Veidmainiai! Argi ne kiekvienas iš jūsų atriša subatoje savo jautį ar asilą nuo prakarto ir veda girdyti? [16] O šitos Abraomo dukters, kurią šetonas laikė surišęs štai jau aštuoniolika metų, ar nereikėjo paleist nuo to saito subatos dieną? [17] Tai jam sakant, visi jo priešininkai gėdijosi, o visi kiti žmonės džiaugėsi visais garbingais dalykais, kurie buvo jo daromi.

8 VIII [18] Paskui jis sakė: Į ką panaši Dievo karalystė ir kam aš ją prilyginsiu? [19] Ji panaši į garstyčių grūdą, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo darže. Jis užaugo, pasidarė didelis medis, ir dangaus paukščiai ilsėjosi jo šakose. [20] Jis vėl tarė: Kam aš prilyginsiu Dievo karalystę? [21] Ji panaši į raugą, kurį ėmus moteriškė įmaišė į tris miltų saikus, iki visa įrūgo.

6. Įvairūs pamokymai

[22] Jis ėjo per miestus ir kaimus mokydamas ir keliavo į Jeruzalę. [23] Vienas jam tarė: Viešpatie, ar maža bus išgelbėtųjų? Jis jiems sakė: [24] Stengkitės įeiti pro angštas duris; nes, sakau jums, daug jieškos įeiti, bet negalės. [25] Įėjus šeimininkui

---

[14] Miniai: nes nedrįso atsiliepti stačiai į Išgantoją. — [19] Ji panaši... Plg. Mt 13, 31, 22.

[24] Angštas duris. Angštos durys yra atgaila, paminėta aug. 3 ir 5 eil. — Negalės: nes tik šiame gyvenime galima daryti atgailą ir pelnytis dangų; miręs niekas nebegalės išsigelbėti iš amžinosios prapulties, kas jį bus nusipelnęs.

ir užrakinus duris, jūs, stovėdami lauke, pradėsite belsti į duris ir sakysite: Viešpatie, atidaryk mums. Atsakydamas jis jiems tars: Aš nežinau, iš kur jūs. [26] Tuomet jūs pradėsite sakyti. Mes valgėme ir gėrėme tavo akivaizdoje, ir tu mokei mūsų gatvėse. [27] Jis jums tars: Aš nežinau, iš kur jūs. Atstokite nuo manęs, jūs visi, piktadariai. [28] Ten bus verksmo ir dantų griežimo, kaip išvysite Abraomą, Izaoką, Jokūbą ir visus pranašus Dievo karalystėje, o save laukan išvarytus. [29] Ateis iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir pietų ir sėsis prie stalo Dievo karalystėje. [30] Taip tat yra paskutiniųjų, kurie bus pirmi, ir pirmųjų, kurie bus paskutiniai.

[31] Tą pačią dieną atėjo kai kurie parisiejai ir 9
jam sakė: Kelkis ir eik iš čia, nes Erodas nori VIII
tave užmušti. [32] Jis jiems tarė: Eikite ir sakykite tai lapei: Štai, aš išvarau velnius ir darau gydymų šiandien ir rytoj, o trečią dieną visa bus man baigta. [33] Tačiau šiandien, rytoj ir poryt aš turiu būti kelionėje, nes netinka, kad pranašas žūtų kitur, kaip tik Jeruzalėje. [34] Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir akmenimis užmuši pas tave siunčiamuosius, kiek kartų aš norėjau surinkti

---

30 Yra paskutiniųjų... Plg. Mt 19, 30.

32 Tai lapei. Išganytojas vadina Erodą lape dėl jo piktumo ir gudrumo. Erodas Antipas, kurio valdžioje buvo Galiliejos ir Periejos šalis, norį, kad Jėzus išeitų iš jo valdomojo krašto, bet bijo versti jį, todėl gąsdina. Savo atsakyme Jėzus primena savo gerus darbus, kurie taip pat įrodo didelę jo galybę. — Šiandien ir...: nesiliaudamas, iki tebeeina paskirtas laikas. — Trečią...: nebeilgam laikui praslinkus, pasibaigs kelionė; darbas bus atliktas mirtim ir prisikėlimu iš numirusiųjų. — 33 Tačiau... Tais žodžiais Išganytojas pareiškia, kad jis išeisiąs iš Erodo valdomojo krašto, tačiau ne dėl to, kad taip jam pataria daryti Erodo pasiųstieji parisiejai, tik dėl to, kad jis turi eiti į Jeruzalę, kur paprastai žūdavo pranašai, kur ir jis, visų didžiausias Pranašas, bus pasmerktas mirti. — 34 Jeruzale... Plg. Mt 23, 37—39.

tavo vaikus, kaip paukštis savo paukščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai? [35] Štai, jūsų namai bus jums palikti tušti. Sakau jums, jūs nebematysite manęs, iki ateis valanda, kurią sakysite: Palaimintas, kurs ateina Viešpaties vardu.

10 VIII **14.** [1] Jėzui įeinant subatoje į vieno parisiejų vyresniojo namus valgyti, atsitiko, kad jie tykojo jo. [2] Štai jo akivaizdon stojo vienas žmogus, sergąs vandens liga. [3] Tuomet Jėzus, atsiliepdamas į įstatymo žinovus ir parisiejus, tarė: Ar dera subatoje gydyti? [4] Bet jie tylėjo. Tai jis ėmė jį, pagydė ir paleido. [5] O atsiliepdamas į juos jis tarė: Jei kieno jūsų asilas ar jautis įkrenta į šulinį, ar ne tuojau subatos dieną jį ištraukiate? [6] Ir į tai jie negalėjo jam atsakyti.

[7] Pastebėjęs, kaip pakviestieji rinkosi sau pirmąsias vietas prie stalo, jis pasakė prilyginimą ir jiems tarė: [8] Pakviestas į vestuves, nesisėsk pirmojoje vietoje, kad kartais nebūtų pakviesta garbingesnio už tave, [9] kad tas, kurs tave ir jį kvietė, atėjęs, nesakytų tau: Užleisk šitam vietą! Tuomet tu turėtumei nuraudęs sėstis paskutinėje vietoje. [10] Bet, būdamas pakviestas, eik ir sėskis paskutinėje vietoje, kad atėjęs tas, kurs tave kvietė, tau sakytų: Prieteliau, slink augščiau! Tuomet tau bus garbės akivaizdoje sėdinčiųjų drauge prie stalo. [11] Nes kiekvienas, kurs save augština, bus pažemintas, ir kurs save žemina, bus paaugštintas.

11 VIII [12] Taip pat tam, kurs buvo jį pakvietęs, jis sakė: Keldamas pietus ar vakarienę, nekviesk savo prietelių, nei savo brolių, nei giminių, nei turtingų kaimynų, kad kartais ir jie nepakviestų tavęs ir taip būtų tau atsilyginta. [13] Bet, keldamas pokylį,

---

14. [2] S t o j o . . . : atsistojo taip, kad Išganytojas galėjo jį matyti, bet dėl parisiejų bijojo prašyti, kad jį pagydytų, nes buvo subata.

pasikviesk beturčių, luošų, raišų ir aklų. [14] Tai tu
būsi palaimintas, nes jie neturi, kuo tau atsily-
ginti; bus gi tau atsilyginta teisiųjų prisikėlime.
[15] Tai išgirdęs vienas drauge sėdįs prie stalo jam
tarė: Palaimintas, kas valgys duonos Dievo kara-
lystėje. [16] Bet jis jam atsakė: Vienas žmogus pa-
ruošė didelę vakarienę ir pakvietė daug. [17] Vaka-
rienės valandą jis siuntė savo tarną pasakyti
pakviestiesiems, kad ateitų, nes visa jau paruošta.
[18] Tuomet jie visi drauge ėmė išsikalbinėti. Pir-
masis jam sakė: Pirkausi ūkį ir turiu eiti jo ap-
žiūrėti; prašau tave, laikyk mane išteisintu. [19] Kitas
tarė: Pirkausi penkis jungus jaučių ir einu jų
išmėginti; prašau tave, laikyk mane išteisintu.
[20] Vėl kitas sakė: Vedžiau moterį ir todėl negaliu
ateiti. [21] Tarnas sugrįžęs pasakė visa tai savo val-
dovui. Supykęs šeimininkas tarė savo tarnui: Eik
greitai į miesto gatves ir skersgatvius ir vesk čia
beturčius, luošus, aklus ir raišus. [22] Tarnas vėl
pranešė: Valdove, padaryta, kaip liepei, bet dar
yra vietos. [23] Tuomet valdovas tarė tarnui: Eik į
kelius ir patvorius ir priversk eiti, kad mano
namai būtų pilni. [24] Sakau jums, nė vienas anų
pakviestųjų žmonių neragaus mano vakarienės.
[25] Kai su juo ėjo gausingos minios, jis atsigręžė 12
ir jiems tarė: [26] Jei kas pas mane ateina ir nelaiko VIII
neapykantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų,
brolių ir seserų, dar gi ir savo gyvybės, tas negali
būti man mokytinis. [27] Ir kas neneša savo kryžiaus

[24] Nė vienas... Šitame prilyginime žmogus, paruošęs vakarienę, yra Dievas; vakarienė — tai mesijinės dangaus karalystės gėrybės. Pakviestieji, kurie nenorėjo ateiti, yra žydai, ypač jų vyresnybė. Patenka į tą vakarienę pavargėliai iš miesto gatvių ir pagonys iš visų kelių, t. y., iš viso pasaulio.

[26] Nelaiko... Laikyti neapykantoje reiškia čia mažiau mylėti. Savo artimą turime mažiau mylėti, kaip Dievą, ir dėl Dievo turime būti pasiryžę išsižadėti net brangiausių mums asmenų. Plg. Mt 10, 37 ir...

ir neseka manęs, negali būti mano mokytinis. 28 Nes kas jūsų, norėdamas statyti bokštą, neskaičiuoja pirma atsisėdęs išlaidų, kurių reikia, ar turės kuo ištesėti, 29 kad paskui, jam padėjus pamatą ir negalint ištesėti, nepradėtų visi, kurie mato, tyčiotis iš jo 30 ir sakyti: Tas žmogus pradėjo statyti ir negalėjo pabaigti. 31 Arba kurs karalius, norėdamas kariauti prieš kitą karalių, nesvarsto pirma atsisėdęs, ar galės su dešimčia tūkstančių eiti priešais tam, kurs ateina prieš jį su dvidešimčia tūkstančių? 32 Jei ne, tai anam dar toli tebeesant, jis siunčia pasiuntinius ir prašo tartis dėl taikos. 33 Taip pat kiekvienas jūsų, kurs neišsižada viso, ką turi, negali būti mano mokytinis. 34 Druska geras dalykas; bet jei druska išdvoktų, kuo ji bus sūdoma? 35 Ji netinka nei į dirvą, nei į mėšlą ir bus laukan išmesta. Kas turi ausis klausyti, tas teklausai.

7. Prilyginimai apie gailestingumą nusidėjėliams

13 VIII 15. 1 Į jį artinosi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytų. 2 O parisiejai ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: Tas priima nusidėjėlius ir su jais valgo. 3 Tuomet jis pasakė jiems šitą prilyginimą, tardamas: 4 Kas jūsų, turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimtų devynių tyruose ir neeina paskui prapuolusiąją, kolei ją randa? 5 Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, 6 parėjęs namo, sušaukia prietelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaugkitės drauge su manimi, nes suradau savo avį, kuri buvo prapuolusi. 7 Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darančio

35 Ji netinka...: nedaro geresnių nei žemės, nei mėšlo. Plg. Mt 5, 13.

15. 4 Kas... Plg. Mt 18, 12, 12.

atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos.

8 Arba kuri moteriškė, turėdama dešimtį drakmų, jei pameta vieną drakmą, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir nejieško rūpestingai, iki atranda? 9 Radus sušaukia prieteles ir kaimynes ir sako: Džiaugkitės su manimi, nes radau drakmą, kurią buvau pametusi. 10 Taip, sakau jums, bus džiaugsmo tarp Dievo angelų dėl vieno atgailą darančio nusidėjėlio.

11 Jis dar sakė: Vienas žmogus turėjo du sūnu. 14 VIII
12 Jaunesnysis iš jųdviejų tarė tėvui: Tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka. Jis padalino juodviem lobį. 13 Ne po daug dienų jaunesnysis sūnus visa susirinkęs iškeliavo į tolimą šalį ir išeikvojo tenai savo lobį, palaidai gyvendamas. 14 Jam visa išeikvojus, kilo anoje šalyje smarkus badas, ir jis pradėjo stokoti. 15 Taigi, jis nuėjo ir pristojo pas vieną anos šalies gyventoją; tas jį nusiuntė į savo ūkį kiaulių ganyti. 16 Jis geidė prisipildyti pilvą kiaulių ėdamų žliaugčių, bet niekas jam jų nedavė. 17 Apsimąstęs pats sau vienas, jis tarė: Kiek tai samdinių mano tėvo namuose turi apsčiai duonos, o aš čia badu mirštu! 18 Kelsiuosi, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: Tėve, aš nusidėjau dangui ir tau; 19 jau nebeesu vertas vadintis tavo sūnumi; laikyk mane kaip vieną savo samdinių. 20 Taigi, jis kėlėsi ir grįžo pas savo tėvą. Bet, jam dar toli tebeesant, jo tėvas pamatė jį ir buvo gailestingumo sujudintas; pribėgęs jis puolė jam ant kaklo ir jį pabučiavo. 21 Sūnus jam tarė: Tėve, nusidėjau dangui ir tau; jau nebeesu vertas vadintis tavo sūnumi. 22 Tačiau

---

16 Žliaugčių: ankščių medžio, iš kurio gaunama vadinamosios šv. Jono duonos. Tos ankštys, truputį panašios į žirnių ankštis, yra saldžios ir neturtingų žmonių valgomos. Paprastai gi jos kiaulių ėdalas.

tėvas tarė savo tarnams: Greitai išneškite gražiausią drabužį ir apvilkite jį; duokite jam žiedą ant rankos ir kurpes ant jo kojų; [23] atveskite taip pat penėtą veršį ir papjaukite; valgykime ir pokyliaukime, [24] nes šitas mano sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado. Taigi, jie pradėjo pokyliauti. [25] Vyresnysis jo sūnus buvo tuo tarpu lauke; pareidamas ir artindamasis į namus, jis išgirdo muziką ir šokius. [26] Jis pasišaukė vieną tarną ir pasiklausė, kas čia yra. [27] Tas jam pasakė: Tavo brolis parėjo, tai tavo tėvas papjovė penėtą veršį, kad jį sveiką sulaukęs. [28] Tuomet jis papyko ir nenorėjo eiti į vidų. Taigi, jo tėvas išėjęs pradėjo jį prašyti. [29] Bet jis atsakydamas tarė savo tėvui: Štai, tiek metų aš tau tarnauju ir niekados neperžengiau tavo įsakymo, tačiau tu niekados man nedavei nė ožiuko pasilinksminti su savo prieteliais; [30] bet kaip tik parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs savo lobį su kekšėmis, tu jam penėtą veršį papjovei. [31] Tuomet jis jam tarė: Sūnau, tu visados esi su manimi, ir visa, kas mano, tai ir tavo. [32] Reikėjo gi pokyliauti ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs ir vėl atgijo, buvo prapuolęs ir vėl atsirado.

8. Prilyginimai apie turtus

15 VIII 16. [1] Jis sakė taip pat savo mokytiniams: Buvo vienas turtingas žmogus. Jis turėjo užvaizdą. Tas buvo jam apskųstas, kad esąs išeikvojęs jo lobį.

[32] Reikėjo gi... Šitame prilyginime tėvas, turįs du sūnu, yra Dievas; vyresnysis sūnus tai teisieji, kurie visuomet pasilieka vienybėje su Dievu; jaunesnysis gi sūnus yra nusidėtėliai, kurie savo nusidėjimais labai atsitolina nuo Dievo, tačiau greitai pradeda jausti, kad nusidėjimas nedaro žmogaus laimingo. Dideli yra Dievo gailestingumas ir malonumas, kuriais jis priima grįžtantį pas save nusidėtėlį ir vėl suteikia savo malonių tam, kurs gailisi ir išpažįsta savo kaltes.

2 Todėl jis pasišaukė jį ir jam tarė: Ką tai girdžiu apie tave? Duok apyskaitą savo užvaizdavimo, nes jau nebegali toliau būti užvaizdu. 3 Užvaizdas gi pats sau vienas sakė: Ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs užvaizdavimą? kasti neįstengiu, elgetauti gėdžiuosi. 4 Žinau, ką darysiu, kad žmonės mane priimtų į savo namus, kaip būsiu atstatytas nuo užvaizdavimo. 5 Taigi, jis suvadino savo valdovo skolininkus vieną po kito ir sakė pirmajam: Kiek tu esi skolingas mano valdovui? 6 Tas atsakė: Šimtą statinių aliejaus. Jis jam tarė: Imk savo raštą, greitai sėskis ir rašyk: Penkias dešimtis. 7 Po to jis tarė kitam: O tu, kiek esi skolingas? Tas jam pasakė: Šimtą saikų kviečių. Jis jam tarė: Imk savo raštą ir rašyk: Aštuonias dešimtis. 8 Valdovas pripažino neteisiojo užvaizdo gudrumą, nes šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus.

9 Ir aš jums sakau: Darykite sau prietelių apgaulingų turtų pagalba, kad jums mirus priimtų 16 VIII

16. 5 Skolininkus: nuomininkus, kuriems, būdamas viso savo valdovo lobio užvaizdu, buvo atidavęs nuomon dalimis valdovo žemes ir laikė pas save padarytųjų su jais sutarčių raštus. — 6 Penkias dešimtis. Įgyti to nuomininko palankumui, jis jam dovanoja pusę nuomos mokesčio. Kitam dovanoja mažiau. — 8 Pripažino. Užvaizdas padarė neteisingai, sumažindamas nuomos mokestį, kurį turėjo duoti valdovui, bet, taip darydamas, pasirodė labai gudrus, rūpindamos ateitimi. Valdovas, nors nuskriaustas, turi pripažinti, kad čia pasielgta gudriai, ir stebisi tuo gudrumu. — Nes šio pasaulio...: žmonės, atsidavę pasauliui ir jo linksmybėms, gudresni, geriau moka pasirūpinti savo žemiškais reikalais, kada jie yra tarp sau lygių, negu vaikai Dievo, kurs yra amžinoji šviesa. — 9 Apgaulingų turtų. Turtai vadinama apgaulingais, palyginti su tikraisiais dangaus turtais. nes jie kad ir žada, bet nesuteikia tikros laimės. Išganytojas čia moko žmones neprisirišti prie turtų, bet, duodant išmaldą iš savo turtų, daryti sau prietelių danguje, kurie, kada mirtis atims visus turtus, priimtų ne trumpam laikui, kaip padarytų neteisingojo užvaizdo prieteliai, bet į amžinąjį gyvenimą dangaus karalystėje.

jus į amžinąsias padangtes. [10] Kas ištikimas mažiausiam dalyke, tas ištikimas ir didesniame, ir kas neteisingas mažame dalyke, tas neteisingas ir didesniame. [11] Taigi, jei jūs nebuvote ištikimi apgaulinguose turtuose, kas jums paves tikruosius? [12] Jei jūs nebuvote ištikimi tame, kas svetima, kas duos jums tai, kas jūsų. [13] Nė vienas tarnas negali tarnauti dviem valdovam, nes arba jis vieno nekęs, o kitą mylės, arba vieno laikysis ir kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir turtams.

[14] Visa tai girdėjo parisiejai; būdami godūs, jie tyčiojosi iš jo. [15] Jis gi jiems tarė: Jūs esate, kurie patys dedatės teisingais žmonių akivaizdoje, bet Dievas žino jūsų širdis; nes kas žmonėms augšta, tai pasibjaurėjimas Dievo akivaizdoje.

[16] Įstatymas ir pranašai siekia Jono; nuo to laiko Dievo karalystė skelbiama Evangelijoje, ir kiekvienas į ją veržiasi. [17] Bet pigiau dangui ir žemei praeiti, kaip prapulti iš įstatymo vienai žymelei. [18] Kiekvienas, kurs paleidžia savo moterį ir kitą veda, svetmoteriauja, ir kas vyro paleistąją veda, svetmoteriauja.

17 VIII [19] Buvo vienas turtingas žmogus, kurs vilkėdavo purpuru ir ploniausia drobe ir kasdien puikiai pokyliavo. [20] Buvo taip pat vienas elgeta, vardu Lozorius, kurs gulėjo pas ano duris, pilnas vočių, [21] ir geidė pasisotinti krentančiais nuo turtuolio

---

[11] [12] Jei jūs nebuvote...: jei neesate geri užvaizdai mažiausių dalykų, žemiškų turtų, nesušelpiate jais savo artimų, kaipgi galite būti verti didžiausių dalykų, kurie yra dvasinės gėrybės, dangaus karalystė? Svetimu dalyku pavadinti žemiški turtai, nes krikščioniui nedera rišti prie jų savo širdis. Tikri turtai, savas dalykas yra Dievo malonės ir dangaus karalystė, pažadėta apaštalams ir visiems teisiesiems. — [13] Nė vienas... Plg. Mt 6, 24.
[16] Kiekvienas į ją... Plg. Mt 11, 12 ir tol. — [17] Bet pigiau... Plg. Mt 5, 18.
[18] Kiekvienas... Plg. Mt 5, 32.

stalo trupiniais, bet niekas jam neduodavo. Šunys ateidavo ir laižydavo jo votis. [22] Atsitiko, kad elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė taip pat ir turtingasis ir buvo palaidotas pragare. [23] Būdamas kančiose, jis pakėlė savo akis ir pamatė iš tolo Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorių. [24] Tuomet jis sušuko: Tėve Abraome, pasigailėk manęs ir siųsk Lozorių savo piršto galo pamirkyti vandenyje, kad atgaivintų mano liežuvį, nes kenčiu kančias šitoje liepsnoje. [25] Abraomas jam atsakė: Sūnau, atsimink, kad tu gavai gėrybių savo gyvenime, o Lozorius gavo nelaimių; dabar jis turi paguodos, o tu kankinamas. [26] Be visa to tarp mūsų ir jūsų stipriai padaryta didelė gelmė, taip kad tie, kurie norėtų, negali iš čia nueiti pas jus, nei iš ten čia ateiti. [27] Jis tarė: Tai meldžiu tave, tėve, siųsti jį į mano tėvo namus, [28] nes aš turiu penkis brolius, — juos jis teperspėja, kad ir jie neateitų į šitą kančių vietą. [29] Abraomas jam atsakė: Jie turi Mozę ir pranašus; tegul jų klauso. [30] Anas gi sakė: Ne, tėve Abraome, bet jei kas iš mirusiųjų ateitų pas juos, jie darys atgailą. [31] Jis tačiau jam tarė: Jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jie netikės, jei ir iš numirusiųjų kas prisikeltų.

17. [1] Savo mokytiniams jis sakė: Neišvengiamas dalykas, kad nesirastų papiktinimų, bet vargas tam, per ką jie ateina. [2] Naudingiau jam būtų, jei girnų akmuo būtų jam užkabintas ant kaklo, ir jis būtų įmestas į jūrą, kaip kad jis papiktintų

18 VIII

---

[29] Jie turi...: turi knygas, parašytas Mozės ir pranašų, kurie stebuklais patvirtino, kad jie buvo Dievo siųsti. Jie savo raštuose ragina visus daryti atgailą; tegul jų klauso. — [31] Jie netikės... Tų žodžių teisingumas pasirodė patiems parisiejams, kurie matė prikeltą iš numirusiųjų Marijos ir Mortos brolį Lozorių ir ne tik nepasidarė geresni, bet dar norėjo nužudyti Jėzų ir Lozorių. Plg. Jono 12, 10.

vieną šitų mažutėlių. [3] Žiūrėkite patys savęs. Jei tavo brolis tau nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam. [4] Jei jis ir septynis kartus per dieną tau nusidėtų ir septynis kartus kreiptųsi į tave, sakydamas: Gailiuos, atleisk jam.

[5] Tuomet apaštalai tarė Viešpačiui: Padaugink mums tikėjimą. [6] Viešpats atsakė: Jei turėtumėte tikėjimą, kaip garstyčių grūdą, jūs galėtumėte sakyti šitam šilkmedžiui: Išsirauk save ir persisodink į jūrą, tai jis jūsų paklausytų.

[7] Kas jūsų, turėdamas tarną, kurs aria ar gano, jam sako, kaip tik jis pareina iš lauko: Eik tuojau čia ir sėskis prie stalo, [8] ir ar nesako: Prirengk man vakarienės, susijuosk ir man tarnauk, kolei aš valgysiu ir gersiu, o paskui tu valgysi ir gersi? [9] Ar jis dėkoja tam tarnui, kad darė, kas jam buvo paliepta? [10] Manau, kad ne. Taip ir jūs, atlikę visa, kas jums paliepta, sakykite: Esame nenaudingi tarnai; darėme, ką turėjome daryti.

9. Dešimtis raupsuotųjų. Apie antrąjį Kristaus atėjimą. Parisiejaus ir muitininko prilyginimas

19 VIII [11] Atsitiko, kad, keliaudamas į Jeruzalę, jis ėjo tarp Samarijos ir Galiliejos. [12] Jį, įeinantį į vieną kaimą, sutiko dešimtis raupsuotų vyrų; jie sustojo atstu [13] ir, pakėlę balsą, sakė: Jėzau, mokytojau, pasigailėk mūsų. [14] Pamatęs juos, jis tarė: Eikite, pasirodykite kunigams. Ir atsitiko, kad beeidami jie pasveiko. [15] Vienas jų, pamatęs, kad jis sveikas, sugrįžo, garbindamas dideliu balsu Dievą [16] ir dėkodamas parpuolė veidu prie jo kojų; tai buvo samarietis. [17] Atsiliepdamas Jėzus tarė: Argi ne dešimtis pagijo? o kur devyni? [18] Neatsirado, kas

17. [6] Jei turėtumėte...

sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis. [19] Taigi, jis jam tarė: Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave.

[20] Parisiejų paklaustas: kuomet ateis Dievo ka- 20
ralystė? jis, jiems atsakydamas, tarė: Dievo kara- VIII
lystė neateina regimai; [21] nesakys: Štai, ji čia, ar: Štai, tenai. Nes Dievo karalystė yra jumyse. [22] Savo mokytiniams jis tarė: Ateis dienų, kada geisite matyti vieną žmogaus Sūnaus dieną, bet neregėsite. [23] Jums sakys: Štai, jis čia, štai tenai. Neeikite ir nesekite. [24] Nes kaip žaibas, žaibuodamas padangėje, nušviečia visa, kas po dangumi, taip bus savą dieną žmogaus Sūnus. [25] Bet pirma jis turi daug kentėti ir būti šitos giminės atmestas. [26] Kaip atsitiko Noės laikais, taip bus ir žmogaus Sūnaus dienomis. [27] Jie valgė ir gėrė, vedė moteris, ir jos tekėjo iki tai dienai, kurią Noė įėjo į laivą; tuomet atėjo tvanas ir sunaikino visus. [28] Taip pat atsitiko Loto laikais; jie valgė ir gėrė, pirko ir pardavinėjo, sodino ir statė namus; [29] bet tą dieną, kurią Lotas išėjo iš Sodomos, lijo iš dangaus ugnis ir siera ir visus sunaikino.

[30] Panašiai bus tą dieną, kurią žmogaus Sūnus 21
apsireikš. [31] Tą valandą kas bus ant stogo, o jo VIII
rakandai namuose, tegul nelipa žemyn jų pasiimti, ir kas lauke, taip pat tenegrįžta atgal. [32] Atsiminkite Loto moterį. [33] Kas rūpinasi savo gyvybę išgelbėti, prapuldys ją, ir kas ją praranda, išgelbės ją. [34] Sakau jums, tą naktį du bus viename patale; vienas bus paimtas, kitas paliktas. [35] Mals dvi drauge; viena bus paimta, kita palikta. Bus du lauke; vienas bus paimtas, kitas paliktas. [36] Atsi-

---

[20] Regimai: neateis su iškilme, su didžia pasauline valdžia, kaip kad jūs laukiate. Plg. Mt 24. — [22] Ateis dienų...: ateis metas, kad taip daug turėsite kentėti dėl manęs, jog su išsiilgimu trokšite teismo dienos.

liepdami jie jam tarė: Kur, Viešpatie? [37] Jis jiems atsakė: Kur yra maita, ten renkasi ir ereliai.

22 VIII **18.** [1] Jis pasakė jiems taip pat prilyginimą, kad visuomet reikia melstis ir nepailsti, [2] tardamas: Viename mieste buvo teisėjas, kurs Dievo nebijojo ir žmogaus nesidrovėjo. [3] Tame mieste buvo viena našlė; ji ateidavo pas jį ir sakydavo: Apgink mane nuo mano priešininko. [4] Ilgai jis nenorėjo, o paskui pats sau vienas tarė: Nors aš nebijau Dievo ir žmogaus nesidroviu, [5] tačiau kadangi ta našlė man įkyri, tai aš apginsiu jos teises, kad pagaliau atėjus neapdaužytų man veido. [6] Viešpats pridūrė: Klausykite, ką sako tas neteisingasis teisėjas. [7] Argi Dievas negintų teisių savo išrinktųjų, šaukiančių į jį dieną ir naktį, ir ar gaištų jiems padėti? [8] Aš sakau jums: Jis greitai apgins jų teises. O žmogaus Sūnus, kaip ateis, ar jis ras tikėjimo žemėje?

23 VIII [9] Kai kuriems, kurie patys savimi pasitikėjo teisūs esą ir kitus niekino, jis pasakė šitą prilyginimą: [10] Du žmogu atėjo į šventyklą melstis; vienas buvo parisiejus, kitas muitininkas. [11] Parisiejus stovėdamas taip pats sau vienas meldėsi: Dėkoju tau, Dieve, kad aš ne toks, kaip kiti žmonės: plėšikai, neteisūs, svetmoteriai, taip pat ir kaip šitas muitininkas. [12] Aš pasninkauju du kartu savaitėje, duodu dešimtines viso, ką turiu. [13] Muitininkas, atstu stovėdamas, nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę ir sakė: Dieve, būk gailestingas man, nusidėjėliui. [14] Sakau jums: šitas parėjo į savo namus nuteisintas, anas ne. Nes kiekvienas, kurs save augština, bus pažemintas, ir kas save žemina, bus paaugštintas.

---

[37] K u r y r a ... Išganytojas atsako prilyginimu: Kaip erelis be sakymo randa maitą, taip teismo dieną išrinktieji be sakymo rinksis prie Jėzaus Kristaus.

18. [15] P a s j ą ... Plg. Mt 19, 13 ... Mk 10, 13.

10. Jėzus Periejos krašte

15 Pas jį atnešdavo taip pat vaikų, kad jų prisiliestų. Tai matydami, mokytiniai barė juos. 16 Jėzus gi pasivadino juos ir tarė: Leiskite vaikus eiti pas mane ir neginkite jiems, nes tokių yra Dievo karalystė. 17 Iš tikrųjų, sakau jums, kas nepriima Dievo karalystės, kaip kūdikis, neįeis į ją.

18 Vienas vyresnysis paklausė jį, sakydamas: Gerasis mokytojau, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžinąjį gyvenimą? 24 VIII 19 Jėzus jam tarė: Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. 20 Žinai įsakymus: Neužmuši, nesvetmoteriausi, nevogsi, neliudysi neteisingai, gerbk savo tėvą ir motiną. 21 Jis atsakė: Visa tai laikiau iš pat savo jaunystės. 22 Tai išgirdęs, Jėzus jam tarė: Dar vieno dalyko tau trūksta: parduok visa, ką turi, ir duok beturčiams; tai turėsi turtą danguje; paskui ateik, sek mane. 23 Jis, tai išgirdęs, nuliūdo, nes buvo labai turtingas. 24 Matydamas jį nuliūdusį, Jėzus tarė: Kaipgi vargiai tie, kurie turi pinigų, įeis į Dievo karalystę! 25 Nes pigiau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į Dievo karalystę. 26 Tie, kurie girdėjo, jam sakė: Ir kas gi gali būti išgelbėtas? 27 Jis jiems atsakė: Kas negalima žmonėms, galima Dievui. 28 Tuomet Petras atsiliepė: Štai, mes visa palikome ir sekėme tave. 29 Jis jiems tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, nėra nė vieno, kurs, palikęs namus, ar gimdytojus, ar brolius, ar žmoną, ar vaikus dėl Dievo karalystės, 30 negautų daug daugiau šiuo laiku ir būsimame pasaulyje amžinojo gyvenimo.

31 Po to Jėzus pasiėmė dvylika ir jiems tarė: 25 VIII Štai mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas pra-

18 Vienas... Plg. Mt 19, 16... Mk 10, 17... — 28 Tuomet Petras... Plg. Mt 19, 27...

našų parašyta apie žmogaus Sūnų: [32] Jis bus paduotas pagonims, iš jo tyčiosis, bus plaktas ir apspjaudytas; [33] nuplakę jie užmuš jį, bet trečiąją dieną jis prisikels. [34] Jie nieko iš to nesuprato. Tas dalykas buvo jiems paslėptas, ir jie nesuprato, apie ką buvo sakoma.

[35] Kaip jis artinosi į Jeriką, atsitiko, kad vienas aklas sėdėjo prie kelio elgetaudamas. [36] Išgirdęs praeinančią minią, jis paklausė, kas tai būtų. [37] Jam pasakyta, kad praeinąs Jėzus Nazarėnas. [38] Tuomet jis sušuko, tardamas: Dovîdo sūnau, Jėzau, pasigailėk manęs. [39] Ėjusieji priešakyje draudė jį, kad tylėtų; bet jis daug labiau šaukė: Dovîdo sūnau, pasigailėk manęs. [40] Jėzus sustojęs liepė atvesti jį pas save. Kai jis buvo prisiartinęs, paklausė jį, [41] tardamas: Ko nori, kad tau padaryčiau? Jis atsakė: Viešpatie, kad regėčiau. [42] Jėzus jam tarė: Regėk, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. [43] Jis tuojau regėjo ir sekė jį, garbindamas Dievą. Ir visi žmonės, tai matydami, davė garbę Dievui.

26 VIII **19.** [1] Įėjęs jis ėjo per Jeriką. [2] Štai čia buvo vienas žmogus, vardu Zakajus, muitininkų viršininkas ir turtingas. [3] Jis norėjo pamatyti Jėzų, kas jis esąs, bet negalėjo dėl minios, nes pats buvo mažo ūgio. [4] Taigi, jis užbėgo priešakin ir įlipo į šilkmedį, kad jį matytų, nes ten jis turėjo praeiti. [5] Atėjęs į tą vietą ir pažvelgęs augštyn, Jėzus pamatė jį ir jam tarė: Zakajau, lipk skubiai žemyn, nes man reikia šiandien pabūti tavo namuose. [6] Jis skubiai nulipo ir priėmė jį su džiaugsmu. [7] Tai matydami, visi murmėjo ir sakė, kad jis užėjęs pas nusidėjėlį. [8] O Zakajus atsistojęs tarė Viešpačiui: Viešpatie, štai aš duodu pusę savo gėrybių beturčiams, ir jei kuo nuskriaudžiau ką nors, grąžinu keturgubai. [9] Jėzus jam tarė: Šiandien suteikta išganymas šitiems namams, nes ir

jis yra Abraomo sūnus. [10] Nes žmogaus Sūnus atėjo
ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę.
[11] Jiems besiklausant, jis pasakė dar vieną prily- 27
ginimą, nes jis buvo arti Jeruzalės, o jie manė, VIII
kad Dievo karalystė tuojau apsireikšianti. [12] Taigi,
jis sakė: Vienas augštos kilmės žmogus išėjo į to-
limą šalį gauti sau karalystės ir paskui vėl su-
grįžti. [13] Todėl jis pasivadino dešimtį savo tarnų,
davė jiems dešimtį minų ir jiems tarė: Verskitės,
iki sugrįšiu. [14] Bet jo piliečiai nekentė jo; jie
siuntė paskui jį pasiuntinių, sakydami: Mes neno-
rime, kad šitas mums karaliautų. [15] Tačiau gavęs
karalystę, jis sugrįžo ir liepė pašaukti tarnus,
kuriems buvo davęs pinigų, kad žinotų, kiek kas
buvo pelnęs. [16] Atėjo pirmasis ir sakė: Valdove,
tavo mina laimėjau dešimtį minų. [17] Jis jam tarė:
Gerai, gerasis tarne, kadangi buvai ištikimas ma-
žame dalyke, tu turėsi valdžią dešimčiai miestų.
[18] Kitas atėjo ir sakė: Valdove, tavo mina laimėjau
penkias minas. [19] Ir tam jis tarė: Ir tu būk viršį-
ninkas penkiems miestams. [20] Atėjo dar kitas ir
sakė: Valdove, štai tavo mina, kurią laikiau padėtą
skepetoje. [21] Aš bijojau tavęs, nes tu žmogus kie-
tas: imi, ko neesi padėjęs, ir pjauni, ko neesi
sėjęs. [22] Jis jam tarė: Aš teisiu tave, netikusis
tarne, tavo paties burna. Tu žinojai, kad aš žmogus
kietas, imąs, ko nepadėjau, ir pjaunąs, ko nesėjau.
[23] Tai kodėl tu neleidai mano pinigų nuomon, kad
aš sugrįžęs būčiau galėjęs pareikalauti jų, žinoma,
su palūkanomis? [24] Čia pat stovėjusiems jis pasakė:
Atimkite iš jo miną ir duokite tam, kurs turi
dešimtį minų. [25] Tiems pastebėjus: Valdove, tas juk
turi dešimtį minų, jis tarė: [26] Aš sakau jums,

---

19. [13] M i n ų. Mina vadinamas žydų vartojamas pinigas. Viena sidabrinė mina buvo verta apie 300 litų, auksinė apie 5600 litų. Plg. prilyginimą talentų. Mt 25, 14 . . .

kiekvienam turinčiam bus duodama, ir jis apsčiai turės, o iš to, kurs neturi, bus atimta net ir tai, ką jis turi. [27] Tuos mano neprietelius, kurie nenorėjo, kad aš jiems karaliaučiau, atveskite čia ir užmuškite mano akyse. [28] Tai pasakęs, jis ėjo priešakyje, keliaudamas į Jeruzalę.

IV. Jėzaus kančia ir prisikėlimas

1. Iškilmingas įžengimas į Jeruzalę

28 VIII [29] Prisiartinęs prie Betpagės ir Betanijos pas Alyvų kalną, jis siuntė du savo mokytiniu, [30] sakydamas: Eikite į kaimą, esantį ties jumis; įėję į jį, rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar nė vienas žmogus nėra jojęs; atriškite jį ir atveskite. [31] Jei kas jus paklaustų: Kam atrišate? taip jam sakykite: Jo reikia Viešpačiui. [32] Išsiųstieji nuėjo ir rado stovintį asilaitį, kaip jis jiems buvo sakęs. [33] Atrišant asilaitį, jo savininkai jiems tarė: Kam atrišate asilaitį? [34] Jie atsakė: Viešpats jo privalo. [35] Jie atvedė jį pas Jėzų, sumetė savo apsiaustus ant asilaičio ir užsodino ant jo Jėzų. [36] Jam jojant, jie tiesė savo drabužius ant kelio. [37] Kaip jis artinosi į Alyvų kalno šlaitą, visas mokytinių būrys pradėjo su džiaugsmu garbinti dideliu balsu Dievą dėl visų stebuklų, kuriuos jie buvo matę, [38] sakydami: Palaimintas karalius, kurs ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje ir garbė augštybėje! [39] Kai kurie parisiejai iš minios jam sakė: Mokytojau, sudrausk savo mokytinius. [40] Jis jiems tarė: Sakau jums, jei šitie tylės, akmenys šauks.

29 VIII [41] Prisiartinęs ir matydamas miestą, jis verkė jo ir sakė: [42] Kad gi ir tu ir tai šitą savo dieną pažintumei, kas tau neša ramybės, o dabar tavo

[29] Prisiartinęs... Plg. Mt 21, 1...

akims paslėpta! [43] Nes ateis tau dienų, kad neprieteliai apves tave pylimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, [44] parblokš žemėn tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje, ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo meto.

[45] Įėjęs į šventyklą, jis pradėjo varyti laukan 30
parduodančius joje ir perkančius. [46] Jis jiems sakė: VIII
Parašyta: Mano namai — maldos namai, o jūs padarėte iš jų galvažudžių lindynę.

[47] Jis mokė kasdien šventykloje. Vyriausieji kunigai, Rašto žinovai ir tautos vyresnieji jieškojo jo nužudyti, [48] bet nerado, kaip tai jam padaryti, nes visi žmonės laikėsi jo ir jo klausėsi.

2. Išganytojo ginčai su priešais

20. [1] Vieną dieną jam mokant žmones šventyk- 31
loje ir skelbiant Evangeliją, atsitiko, kad susiėjo VIII
vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai su vyresniaisiais [2] ir, atsiliepdami į jį, tarė: Pasakyk mums, kokia galia tai darai? arba kas yra tau tą galią davęs? [3] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Paklausiu ir aš jus vieno dalyko. Atsakykite man: [4] Jono krikštas buvo iš dangaus, ar iš žmonių? [5] Bet jie manė patys sau vieni ir kalbėjo: Jei sakysime: iš dangaus, jis paklaus: tai kodėl gi jam netikėjote? [6] Jeigu sakysime: iš žmonių, visa tauta užmuš mus akmenimis, nes jie įsitikinę, kad Jonas esąs pranašas. [7] Taigi, jie atsakė nežiną, iš kur jis esąs. [8] Jėzus jiems tarė: Tai ir aš jums nesakysiu, kokia galia tai darau.

[9] Po to jis pasakė žmonėms tokį prilyginimą: 1
Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną ir išnuomojo jį Rugsėjo
vynininkams, o pats iškeliavo ilgesniam laikui sve-

---

44 V a i k u s : gyventojus.
45 Į ė j ę s . . . Plg. Mt 21, 12 . . .
20. 1 V i e n ą d i e n ą . . . Plg. Mt 21, 23 . . .

tur. [10] Savo metu jis siuntė pas vynininkus tarną, kad jie jam duotų vynuogyno vaisių. Tie primušė jį ir paleido tuščiomis rankomis. [11] Jis vėl siuntė kitą tarną. Ir tą jie primušę išniekino ir paleido tuščią. [12] Jis siuntė dar trečią; jie ir tą sužeidę išmetė. [13] Tuomet vynuogyno savininkas tarė: Ką darysiu? Siųsiu mylimąjį savo sūnų; rasi, jį išvydę, jie drovėsis. [14] Bet vynininkai, pamatę jį, tarėsi tarp savęs, sakydami: Tai tėvonis; užmuškime jį, kad tėviškė mums tektų. [15] Taigi, jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. Ką gi tat jiems darys vynuogyno viešpats? [16] Jis ateis, nužudys šituos vynininkus ir savo vynuogyną išduos kitiems. Tai išgirdę, jie jam sakė: Saugok Dieve! [17] Jis pažvelgė į juos ir tarė: Ką gi tai reiškia, kas parašyta: I š t o a k m e n s, k u r į a t m e t ė s t a t y t o j a i, p a s i d a r ė k e r t i n i s a k m u o? [18] Kiekvienas, kurs krenta ant to akmens, suduš, ir ant ko jis krenta, tą sutrins. [19] Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai norėjo dar tą pačią valandą ištiesti prieš jį rankas, bet bijojo žmonių; nes jie suprato, kad jis tą prilyginimą jiems pasakė.

2 IX [20] Taigi, jie stebėjo patys ir siuntė tykotojų, kurie, dėdamies esą teisūs, turėjo sugauti jį kalboje, kad galėtų paduoti jį vyresnybei ir valdovo valdžion. [21] Tie paklausė jį, sakydami: Mokytojau, mes žinome, kad tu teisingai kalbi ir mokai, nežiūri asmens ir mokai Dievo kelio, kaip reikalauja tiesa. [22] Ar dera mums mokėti mokesčius ciesoriui, ar ne? [23] Matydamas jų vylių, jis jiems tarė: Kam mane gundote? [24] Parodykite man denarą. Kieno jis turi paveikslą ir įrašą? Jie jam atsakė: Cieso-

[18] S a u g o k D i e v e. Žydų vyresnybė suprato, kad tas prilyginimas taikomas jiems ir kad mylimasis sūnus yra Mesijas. Todėl jie ir sako: Saugok Dieve, t. y., niekuomet tas Sūnus nebus užmuštas.

[20] J i e s t e b ė j o . . . Plg. Mt 22, 15 . . .

riaus. [25] Tuomet jis jiems tarė: Taigi, atiduokite ciesoriui, kas ciesoriaus, ir Dievui, kas Dievo. [26] Negalėdami papeikti jo žodžių žmonių akivaizdoje ir stebėdamies jo atsakymu, jie nutilo.

[27] Priėjo taip pat kai kurie sadukiejai, kurie sako 3
neesą prisikėlimo, ir paklausė jį, [28] sakydami: IX
Mokytojau, Mozė mums parašė: Jei kas, vedęs ir turėdamas brolį, miršta be vaikų, tai tas brolis turi imti mirusiojo moterį ir pažadinti savo broliui ainiją. [29] Taigi, buvo septyni broliai. Pirmas vedė moterį ir mirė be vaikų. [30] Ją paėmė kitas ir tas mirė be sūnaus. [31] Ją ėmė trečias; taip pat ir visi septyni. Jie nepaliko vaikų ir mirė. [32] Visų paskiausiai mirė ir ta moteriškė. [33] Taigi, prisikėlus kieno iš jų ji bus moteris? juk septyni turėjo ją moterimi. [34] Jėzus jiems atsakė: Šio pasaulio vaikai veda ir teka; [35] kurie gi bus laikomi vertais ano pasaulio ir prisikėlimo iš numirusiųjų, tie nei tekės, nei ves. [36] Jie ir mirti daugiau nebegalės, nes jie lygūs angelams; būdami prisikėlimo dalininkais, jie yra Dievo vaikai. [37] O kad mirusieji kelsis, nurodė pats Mozė pasakojime apie „krūmą", vadindamas Viešpatį Abraomo Dievu, Izaoko Dievu ir Jokūbo Dievu. [38] Dievas juk yra ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas; nes visi jam gyvi. [39] Tuomet atsiliepdami kai kurie Rašto žinovai jam tarė: Mokytojau, gerai atsakei. [40] Daugiau jie nebedrįso nieko jį klausti.

[41] Jis jiems tarė: Kaip sakoma, kad Kristus esąs 4
Dovîdo sūnus? [42] Juk pats Dovîdas sako Psalmių IX
knygoje: Viešpats tarė mano Viešpa-

---

[27] Priėjo... Plg. Mt 22, 23...
[36] Jie ir mirti... Kur niekas nebemiršta, ten nebėra reikalo rūpintis žmonių giminės palaikymu per moterystę. — [37] Pasakojime apie...: kada apsireiškė Mozei prie krūmo. Žr. Iš 3, 6.
[41] Kaip sakoma... Plg. Mt 22, 44...

čiui: Sėskis mano dešinėje, [43] kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tau pakojo? [44] Taigi, Dovîdas vadina jį Viešpačiu, tai kaip jis yra jo sūnus?

[45] Visiems žmonėms girdint, jis sakė savo mokytiniams: [46] Saugokitės Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais drabužiais, mėgsta pasveikinimus prekyvietėje, pirmąsias kėdes sinagogose ir pirmąsias vietas pokyliuose, [47] suėda našlių namus, apsimesdami ilgas maldas kalbą. Jie susilauks juo baisesnio pasmerkimo.

5 IX **21.** [1] Pakėlęs akis, jis matė, kaip turtingieji dėjo savo dovanas į iždo skrynią. [2] Pamatė taip pat, kaip viena visai neturtinga našlė įmetė du smulkiu pinigėliu, [3] ir tarė: Tikrai, sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus. [4] Nes visi tie dėjo dovanų Dievui iš to, kas jiems atlieka, o šita iš savo neturto; ji įdėjo visą savo išteklių, kurį turėjo.

[5] Kai kuriems kalbant apie šventyklą, kad ji papuošta gražiais akmenimis ir dovanomis, jis tarė: [6] Ateis dienų, kuriose iš to, ką matote, akmuo ant akmens nepasiliks neišgriautas. [7] Jie paklausė jį, sakydami: Mokytojau, kuomet tai bus? ir koks ženklas, kada tai pradės įvykti? [8] Jis atsakė: Žiūrėkite, kad nepasiduotumėte suklaidinami, nes daug ateis mano vardu ir sakys, kad tai aš ir kad laikas priartėjo; taigi, jūs neeikite paskui juos. [9] Išgirdę apie karus ir maištus, nenusigąskite, nes reikia, kad tai pirma įvyktų, bet dar ne tuojau galas.

6 IX [10] Tuomet jis jiems sakė: Sukils tauta prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; [11] bus vietomis didelių žemės drebėjimų, maro ir bado, bus bai-

---

45 Visiems... Plg. Mk 12, 38...
21. 1 Pakėlęs... Plg. Mk 12, 41...
5 Kai kuriems... Plg. Mt 24, Mk 13.

senybių iš dangaus ir didelių ženklų. 12 Bet pirma viso to jie pakels prieš jus savo rankas ir persekios, paduos jus į sinagogas ir į kalėjimus, vedžios pas karalius ir valdovus dėl mano vardo; 13 bus gi tai jums proga liudyti. 14 Todėl įsidėkite sau į širdis nemąstyti iš anksto, kaip jūs atsakinėsite, 15 nes aš jums duosiu iškalbos ir išminties, kuriai negalės atsistengti ir prieštarauti nė vienas jūsų priešininkas. 16 Jūs būsite įduoti gimdytojų, brolių, giminių ir prietelių, ir kai kuriuos jūsų nužudys. 17 Jūs būsite visų nekenčiami dėl mano vardo. 18 Bet ir plaukas nuo galvos jums nepražus. 19 Savo kantrumu jūs laimėsite savo sielas.

20 Kada matysite Jeruzalę, apsupamą kariuo- 7
menės, žinokite, kad jos sunaikinimas arti. 21 Tuo- IX
met kas yra Judiejoje, tas tebėga į kalnus, kas viduje miesto, tie teišeina, ir kas apylinkėse, teneeina į jį. 22 Nes šitos yra keršto dienos, kad įvyktų visa, kas parašyta. 23 Vargas nėščioms ir žindžiančioms tomis dienomis! nes bus didelio vargo šalyje ir rūstybės šitai tautai. 24 Jie kris po kalavijo ašmenimis, bus vedami nelaisvėn į visas tautas, ir Jeruzalė bus mindoma pagonių, iki pasibaigs pagonių laikai.

25 Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, 8
o žemėje didelio išgąsčio tarp tautų dėl smarkaus IX
jūros ir bangų ūžimo; 26 žmonės džius iš baimės, belaukdami to, kas turi ateiti visam pasauliui; nes dangaus galybės bus pajudintos. 27 Tuomet išvys žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didele galybe ir didenybe. 28 Tiems dalykams pradėjus įvykti, pažvelgkite augštyn ir pakelkite savo galvas, nes jūsų atpirkimas artėja.

---

19 Laimėsite: išganysite. — 21 Viduje miesto: pačioje Jeruzalėje. — 24 Iki pasibaigs...: iki pasaulio pabaigai.

29 Jis pasakė jiems prilyginimą: Žiūrėkite į figos
medį ir į visus medžius: 30 Kai jie jau duoda iš
savęs vaisių, jūs žinote arti esant vasarą. 31 Taigi,
pamatę visa tai įvykstant, taip pat jūs žinokite,
kad Dievo karalystė arti. 32 Iš tikrųjų, sakau jums,
nepraeis šita giminė, iki visa tai įvyks. 33 Dangus
ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis.
9 34 Žiūrėkite savęs, kad kartais jūsų širdys nebūtų
IX apsunkintos apsirijimu, girtybe ir šio gyvenimo
rūpesčiais, kad ta diena neateitų jums netikėtai,
35 nes ji užeis kaip žabangai ant visų visos žemės
paviršiaus gyventojų. 36 Taigi, budėkite, visą laiką
melsdamies, kad būtumėte rasti verti išvengti viso
to, kas turi įvykti, ir stotis žmogaus Sūnaus aki-
vaizdoje.
37 Taip jis mokė dienomis šventykloje, o nak-
timis išėjęs pasilikdavo Alyvų kalne. 38 Visi žmo-
nės anksti rytą ateidavo pas jį į šventyklą jį
klausytis.

3. Žydų sąmokslas prieš Jėzų. Paskutinė vakarienė

10 22. 1 Artėjo Neraugintosios duonos šventė, kuri
IX vadinama Velykos. 2 Vyriausieji kunigai ir Rašto
žinovai jieškojo, kaip nužudytų Jėzų; bet jie bi-
jojo tautos. 3 Taigi, šetonas įėjo į Judą, vieną iš
dvylikos, kurs vadinosi Iskarijotas. 4 Jis nuėjo ir
kalbėjosi su vyriausiais kunigais ir viršininkais,
kaip jis jiems jį įduosiąs. 5 Jie apsidžiaugė ir susi-
derėjo duoti jam pinigų. 6 Jis apsiėmė ir jieškojo
progos įduoti jį be minių.
11 7 Taip atėjo Neraugintosios duonos diena, kurią
IX

30 Duoda iš...: kai pradeda sprogti ir pasirodo lapai.
35 Kaip žabangai: nelaukiama.
22. 3 Į Judą... Plg. Mt 26, 14... 7 Taip atėjo...
Plg. Mt 26, 17...

reikėjo pjauti Velykų avinėlis. [8] Tuomet Jėzus siuntė Petrą ir Joną ir tarė: Nuėję pirirengkite mums valgyti Velykų avinėlį. [9] Juodu paklausė: Kur nori, kad pirirengtumėm? [10] Jis jiems atsakė: Štai judviem įeinant į miestą, judu pasitiks vienas žmogus, nešinas ąsočiu vandens; sekite jį į namus, į kuriuos įeis, [11] ir sakykite namų šeimininkui: Mokytojas tau sako: Kur yra butas, kuriame galėčiau valgyti Velykų avinėlį drauge su savo mokytiniais? [12] Jis parodys jums priruoštą didelį kambarį; tenai pirirengkite. [13] Nuėję jie rado, kaip jis jiems buvo pasakęs, ir pirirengė Velykų vakarienę.

[14] Valandai atėjus, jis sėdosi prie stalo ir drauge 12
su juo dvylika apaštalų. [15] Tuomet jis jiems tarė: IX
Geiste geidžiau valgyti drauge su jumis šitą Velykų vakarienę prieš kentėdamas. [16] Nes, sakau jums, nuo šio laiko aš nebevalgysiu jos, kolei bus įvykusi dangaus karalystėje. [17] Paėmęs taurę, jis dėkojo ir tarė: Imkite ir dalinkitės tarp savęs. [18] Nes, sakau jums, aš nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus, iki ateis Dievo karalystė. [19] Paėmęs duonos, jis dėkojo, laužė, davė jiems ir tarė: Tai yra mano kūnas, kurs už jus duodamas; tai darykite mano atsiminimui. [20] Taip pat paėmė ir taurę po vakarienės ir tarė: Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje, kurs bus už jus išlietas. [21] Tačiau štai mano įdavėjo ranka yra su manimi ant stalo. [22] Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, taip kaip nustatyta; tačiau vargas tam žmogui, per kurį jis bus įduotas. [23] Jie ėmė klausinėti vienas kitą, kas iš jų esąs, kurs tai padarysiąs.

[24] Kilo tarp jų ir ginčas, kas jų rodosi didžiausias. 13
[25] Bet jis jiems tarė: Pagonių karaliai viešpatauja IX
jiems, ir kurie turi valdžios jiems, vadinami geradariais. [26] Jūs gi netaip; bet kurs tarp jūsų yra didžiausias, tepasidaro kaip mažiausias, ir kas yra

viršininkas, tebūna kaip tarnas. [27] Nes kas didesnis: tas, kurs sėdi prie stalo, ar kurs tarnauja? argi ne kurs sėdi prie stalo? Aš gi esu jūsų tarpe kaip tas, kurs tarnauja. [28] Jūs esate tie, kurie pasilikote su manimi mano sunkenybėse; [29] todėl aš pavedu jums karalystę, kaip mano Tėvas yra man pavedęs, [30] kad valgytumėte ir gertumėte prie mano stalo mano karalystėje ir sėdėtumėte sostuose, teisdami dvylika Izraėlio giminių.

14 IX [31] Viešpats dar kalbėjo: Simonai, Simonai! štai, šetonas reikalavo jūsų, kad persijotų jus, kaip kviečius; [32] bet aš prašiau už tave, kad tu nenustotumei tikėjimo; todėl tu, kada nors apsigręžęs, stiprink savo brolius. [33] Tas jam atsakė: Viešpatie, aš esu pasiryžęs eiti su tavim į kalėjimą ir mirti. [34] Bet jis tarė: Sakau tau, Petrai: Pirma kaip gaidys šiandien sugiedos, tu tris kartus išsiginsi pažįstąs mane. Paskui jis jiems kalbėjo: [35] Kada aš siunčiau jus be maišelio, be delmono ir autuvo, ar jums ko nors trūko? [36] Jie atsakė: Nieko. Tuo-

---

[28] Sunkenybėse: persekiojimuose, varguose, sunkiose kelionėse... — [31] Simonai... Šetonas nori išplėšti tikėjimą iš apaštalų širdies. Visi jį yra pavojuje, bet Jėzus ypač perspėja Petrą. Ar nėra tai aiškus nurodymas, kad Petras, kaip kitų galva, turi visų pirma pažinti pavojų ir ginti ne tik save, bet ir kitus? — [32] Aš prašiau... Jėzus ypačiai meldžiasi už Petrą, nes, jei jo tikėjimas pasiliks tvirtas, kiti, jį sekdami, nugalės pagundą. Šetonas nori išplėšti tikėjimą, bet Petras nenustos tikėjimo, tikėjimas nemirs jo širdyje. nes už jį meldžiasi Kristus, kurio malda negali būti neišklausyta. Todėl Petras, išsigindamas Kristaus, tiesa, nusidėjo, bet nenustojo tikėjimo (šv. Leonas). — Apsigręžęs: Pakilęs iš nusidėjimo, į kurį įpuolė, išsigindamas Kristaus. Kristaus išsigindamas, Petras buvo nuo jo nusigręžęs; savo nuodėmės gailėdamos jis vėl į jį apsigręžė. — Stiprink... Iš viso 31 ir 32 eil. pasirodo, jog Petras gavo Kristaus pažadą, kad jis tikėjimo dalykuose nepaklysiąs ir neapsiriksiąs, ir paliepimą sutvirtinti tikėjime savo brolius. Gavo kaip apaštalų galva ir vadovas. Todėl ir Romos popiežius, kaip šv. Petro įpėdinis, neklaidingas tikėjimo dalykuose.

met jis jiems tarė: Bet dabar kas turi maišelį, tepasiima taip pat ir delmoną; o kas neturi, teparduoda savo jupą ir tenusiperka kalaviją. [37] Nes, sakau jums, turi būti įvykdyta manyje dar ir tai, kas parašyta: Jis paskaitytas tarp piktadarių. Nes tai, kas mane liečia, baigiasi. [38] Jie tarė: Viešpatie, štai čia du kalaviju. Jis jiems tarė: Gana.

4. Išganytojo sugavimas, teisimas ir pasmerkimas mirti

[39] Išėjęs jis ėjo savo papročiu į Alyvų kalną. **15** Paskui jį ėjo ir mokytiniai. [40] Atėjęs į vietą, jis IX jiems tarė: Melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. [41] Po to pasitraukęs nuo jų, akmenimi primetamai, ir atsiklaupęs, jis meldėsi [42] ir sakė: Tėve, jei nori, atimk šitą taurę šalin nuo manęs. Tačiau tebūnie ne mano valia, bet tavo. [43] Tuomet jam pasirodė angelas iš dangaus, kurs jį stiprino. Susisielojęs savyje, jis karščiau meldėsi. [44] Jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio žemėn. [45] Atsikėlęs nuo maldos ir atėjęs pas savo mokytinius, jis rado juos bemiegančius iš nuliūdimo [46] ir jiems tarė: Ko miegate? Kelkitės, melskitės, kad neįpultumėte į pagundą.

[47] Dar jam tebekalbant, štai, atėjo žmonių minia; **16** jų priešakyje ėjo vienas iš dvylikos, kurs vadinosi IX Judas, ir artinosi prie Jėzaus jo pabučiuoti. [48] Jėzus jam tarė: Judai, pabučiavimu tu įduodi žmogaus Sūnų? [49] Tie, kurie buvo aplink jį, matydami, kas turėjo įvykti, paklausė jį: Viešpatie, ar ištikti kalaviju? [50] Vienas jų ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. [51] Atsiliepdamas Jėzus tarė: Liaukitės, jau gana; ir prisilietęs jo

[37] Baigiasi. Mano žemės gyvenimas baigiasi, ir jo galas bus toks, kaip parašyta.

ausies, išgydė jį. [52] Tiems gi, kurie buvo atėję prie jo, vyriausiems kunigams, šventyklos viršininkams ir vyresniesiems Jėzus tarė: Išėjote su kalavijais ir su vėzdais, lyg kad prieš galvažudį. [53] Kada buvau kasdien su jumis šventykloje, jūs nepakėlėte prieš mane rankų; bet tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia.

17 IX [54] Jie nutvėrė jį ir vedė į vyriausiojo kunigo namus. Atstu sekė ir Petras. [55] Susikūrus ugnį viduryje kiemo ir jiems susėdus aplinkui, Petras atsisėdo jų tarpe. [56] Viena tarnaitė, pamačiusi jį sėdintį prie šviesos ir įsižiūrėjusi į jį, tarė: Ir šitas buvo drauge su juo. [57] Bet jis išsigynė jo, sakydamas: Moteriške, aš jo nepažįstu. [58] Po valandėlės pamatęs jį kitas tarė: Ir tu esi iš jų tarpo. Petras gi atsakė: O, žmogau, neesu. [59] Arti vienos valandos praslinkus, dar kitas tvirtino, sakydamas: Tikrai ir šitas buvo su juo, nes jis ir galiliejietis. [60] Bet Petras tarė: Žmogau, aš nežinau, ką tu sakai. Ir tuojau, dar jam tebekalbant, gaidys pragydo. [61] Tuomet Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą; ir Petras atsiminė Viešpaties žodį, kaip jis buvo pasakęs: Pirma kaip gaidys giedos, tu tris kartus išsiginsi manęs. [62] Po to Petras, išėjęs laukan, karčiai verkė.

18 IX [63] Tie vyrai, kurie laikė Jėzų, tyčiojosi iš jo ir mušė jį. [64] Jie dangstė jį, mušė jį į veidą ir klausė jį, sakydami: Pranašauk, kas tave užgavo. [65] Piktžodžiaudami jie sakė prieš jį ir daug kitų dalykų.

[66] Išaušus susiėjo tautos vyresnieji, vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai, nusivedė jį į savo susirinkimą ir klausė: [67] Jei tu Kristus, tai sakyk mums. Jis jiems tarė: Jei aš jums sakysiu, jūs man netikėsite. [68] Jeigu ir paklausiu, neatsakysite man ir nepaleisite. [69] Tačiau nuo šio meto žmogaus

[69] Nuo šio meto, t. y., tuojau po mirties.

Sūnus sėdės Dievo galybės dešinėje. [70] Tuomet visi paklausė: Tai tu esi Dievo Sūnus? Jis atsakė: Jūs patys sakote, nes aš esu. [71] Jie tarė: Kam dar mums reikia liudijimo? juk patys girdėjome iš jo burnos.

5. Jėzus pas Pilotą

23. [1] Tuomet visa jų daugybė kėlėsi ir nusivedė 19
jį pas Pilotą. [2] Tenai jie ėmė skųsti jį, sakydami: IX
Radome, kad šitas kelia sumišimą mūsų tautoje, draudžia mokėti mokesčius ciesoriui ir sakosi esąs Kristus karalius. [3] Pilotas paklausė jį: Ar tu esi žydų karalius? Atsakydamas jis tarė: Tu sakai. [4] Tuomet Pilotas pasakė vyriausiems kunigams ir minioms: Aš nerandu šitame žmoguje jokios kaltės. [5] Bet jie dar smarkiau tvirtino, sakydami: Jis savo mokslu kursto tautą visoje Judiejoje, pradėjus nuo Galiliejos iki čia.

[6] Pilotas, išgirdęs apie Galilieją, paklausė, ar tas žmogus galiliejietis. [7] O patyręs, kad jis iš po Erodo valdžios, nusiuntė jį pas Erodą, kurs pats tomis dienomis taip pat buvo Jeruzalėje. [8] Erodas, pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė; jis jau seniai norėjo jį pamatyti, nes daug buvo apie jį girdėjęs ir tikėjosi išvysiąs jį darant kokį nors stebuklą. [9] Jis davė jam daug klausimų, bet Jėzus nieko jam neatsakė. [10] Tuo tarpu vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai stovėjo ir nuolat jį skundė. [11] Tuomet Erodas su savo kariuomene paniekino jį, pasityčiodamas apvilkdino baltu drabužiu ir nusiuntė atgal pas Pilotą. [12] Tą pačią dieną Erodas ir Pilotas pastojo prieteliais, nes pirma to buvo vienas kitam neprieteliai.

---

[70] Jūs patys sakote: taip yra, kaip jūs sakote, nes aš iš tikrųjų esu Dievo Sūnus. — [71] Girdėjome: žodžius, dėl kurių vertas pasmerkimo mirti.

23. [3] Pilotas... Plg. Mt 27.

20 IX [13] Pilotas, pasišaukęs vyriausius kunigus, viršininkus ir žmones, [14] jiems tarė: Jūs atvedėte man šitą žmogų, būk jis keliąs maištą tautoje, ir štai, aš, klausinėdamas jūsų akivaizdoje, neradau tame žmoguje nė vienos tų kaltybių, dėl kurių jį skundžiate. [15] Taip pat ir Erodas; nes buvau nusiuntęs jus pas jį; ir štai nieko nepadaryta, kas rodytų jį esant vertą mirties. [16] Taigi, aš jį nuplakdinsiu ir paleisiu. [17] Jis šventėmis turėjo jiems vieną paleisti. [18] Bet visa minia ėmė šaukti drauge: Šalin šitą, paleisk mums Barabą. [19] Tasai gi dėl kažkokio mieste padaryto maišto ir žmogžudystės buvo įmestas į kalėjimą.

21 IX [20] Pilotas, norėdamas paleisti Jėzų, vėl jiems kalbėjo. [21] Bet jie šaukė priešais, sakydami: Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį! [22] Tuomet jis sakė jiems trečią kartą: Ir ką gi pikta yra jis padaręs? Aš nerandu jame jokios kaltės, vertos mirties; taigi, nuplakdinsiu jį ir paleisiu. [23] Bet jie nesiliovė reikalavę dideliu šauksmu, kad būtų prikaltas ant kryžiaus, ir jų šauksmas ėjo vis smarkyn. [24] Tuomet Pilotas nusprendė padaryti, kaip jie reikalavo. [25] Jis paleido jiems už žmogžudystę ir maištą į kalėjimą įmestąjį, kurio jie reikalavo, o Jėzų padavė jų valiai.

6. Jėzaus mirtis Kalvarijos kalne ir palaidojimas

22 IX [26] Vesdami jį, jie sugavo vieną kirenietį, Simoną, pareinantį iš lauko, ir uždėjo jam kryžių, kad neštų paskui Jėzų. [27] Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų, kurios dejavo ir raudojo jo. [28] Atsigręžęs į jas, Jėzus tarė: Jeruzalės dukterys, ne manęs verkite, bet verkite verčiau pačios savęs ir savo vaikų. [29] Nes štai ateina dienos, kuriose sakys:

[29] Nes štai... Atėjus kerštо laikui dėl išlieto Kris-

Palaimintos nevaisingosios! palaimintos, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė! [30] Tuomet jie ims sakyti kalnams: Griūkite ant mūsų ir kauburiams: Apdengkite mus. [31] Nes jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas bus sausam? [32] Drauge su juo vedė nužudyti dar du piktadariu.

[33] Atėję į vietą, kuri vadinama Kaukolė, jie pri- 23
kalė tenai ant kryžių jį ir du galvažudžiu, vieną IX
dešinėje, antrą kairėje pusėje. [34] Jėzus sakė: Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą. Pasidalindami jo drabužius, jie metė burtą. [35] Žmonės stovėjo ir žiūrėjo. Vyresnieji drauge su jais tyčiojosi iš jo ir sakė: Kitus išgelbėjo, save teišgelbi, jei jis Kristus, Dievo išrinktasis. [36] Tyčiojosi iš jo kareiviai: jie prieidavo, paduodavo jam acto [37] ir sakydavo: Jei tu žydų karalius, gelbėk save.

[38] Buvo viršuje jo padėtas ir įrašas graikiškai, 24
lotyniškai ir ebrajiškai: ŠITAS YRA ŽYDŲ IX
KARALIUS. [39] Vienas tųdviejų galvažudžių, kurie kabėjo, ėmė jam piktžodžiauti, sakydamas: Jei tu Kristus, gelbėk pats save ir mus. [40] Bet atsiliepdamas kitas draudė jį ir sakė: Ir Dievo tu nebijai, nors esi taip pat pasmerktas! [41] Mudu juk teisingai, nes gauname tai, ko mūsų darbai verti, o šitas nepadarė nieko pikta. [42] Tuomet jis tarė Jėzui: Viešpatie, atsimink mane, kaip įeisi į savo karalystę. [43] Jėzus jam atsakė: Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje. [44] Buvo apie šeštą valandą, ir visoje šalyje pasidarė tamsu iki devintai valandai. [45] Saulė aptemo, ir šventyklos

taus kraujo, visi, matydami baisias Izraėlio vaikų nelaimes, nebevadins, kaip iki tam metui, palaimintomis tų moteriškių, kurios turi vaikų; laimingesnės bus tuokart visai nevaisingos. — [31] N e s j e i t a i p . . . Patarlinis išsireiškimas. Žalias medis šv. Rašte — teisiojo paveikslas. Todėl visos eil. prasmė: Jei aš, teisus ir nekaltas, turiu kentėti tokias kančias, kas tat laukia nedieviuosius ir bedievius?

uždanga pusiau perplyšo. 46 Tuomet Jėzus šušuko dideliu balsu, sakydamas: Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią, ir su tais žodžiais numirė.
25 IX 47 Šimtininkas, matydamas, kas buvo atsitikę, garbino Dievą ir sakė: Tikrai šitas žmogus buvo teisus. 48 Visa minia tų, kurie drauge buvo prie to reginio ir matė, kas darėsi, grįžo, mušdamies sau į krūtinę. 49 Atstu stovėjo visi jo pažįstamieji, taip pat moteriškės, kurios buvo atėjusios iš Galiliejos paskui jį, ir tai matė.
26 IX 50 Štai buvo vienas vyras, vardu Juozapas, iš Judiejos miesto, Arimatajos, tarybos narys, žmogus geras ir teisus. 51 Jis nebuvo pritaręs jų sumanymui ir darbams ir pats laukė Dievo karalystės. 52 Tas atėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno; 53 nuėmęs, įvyniojo į maršką ir paguldė jį iškaltame kape, kuriame dar nieko nebuvo paguldyta. 54 Tai buvo Prisirengimo diena, ir turėjo prasidėti subata. 55 Moteriškės, kurios buvo atėjusios su juo iš Galiliejos, palydėjo jį, matė kapą ir kaip jo kūnas buvo paguldytas. 56 Sugrįžusios jos prirengė kvepalų ir tepalų, bet subatoje nieko nedarė, kaip buvo įsakyta.

7. Kristaus prisikėlimas ir žengimas į dangų

27 IX 24. 1 Pirmą savaitės dieną labai anksti jos atėjo pas kapą, nešdamos su savimi prirengtus kvepalus, 2 ir rado akmenį atristą nuo kapo. 3 Įėjusios jos nerado Viešpaties Jėzaus kūno. 4 Kada jos tuo buvo labai susirūpinusios, atsitiko, kad štai du

---

49 Atstu stovėjo... Kareivių sargyba neleido jiems prieiti arčiau.

54 Prisirengimo... Žr. Mt 27, 62. — 56 Bet subatoje... Atėjus subatai, moteriškės atidėjo savo darbą, iki jai pasibaigiant, nes to reikalavo žydų įstatymas subatą švenčiant.

24. 1 Pirmą... Plg. Mt 28, 1...

vyru žibančiais rūbais atsistojo prie jų. [5] Kadangi jos nusigando ir nulenkė žemyn savo veidus, tai juodu joms tarė: Kam jieškote gyvojo tarp mirusiųjų? [6] Jo nėra čia; jis prisikėlė. Atsiminkite, kaip jis jums kalbėjo, dar tebebūdamas Galiliejoje, [7] ir sakė: Reikia, kad žmogaus Sūnus būtų įduotas į žmonių nusidėjėlių rankas, būtų prikaltas ant kryžiaus ir trečiąją dieną prisikeltų. [8] Tuomet jos atsiminė jo žodžius. [9] Sugrįžusios nuo kapo, jos paskelbė visa tai vienuolikai ir visiems kitiems. [10] Tai buvo Marija Magdalena, Joana, Jokūbo motina Marija ir kitos su jomis buvusios, kurios tai papasakojo apaštalams. [11] Tos žinios pasirodė jiems lyg tuščios pasakos, ir jie joms netikėjo. [12] Tačiau Petras atsikėlęs nubėgo pas kapą ir pasilenkęs pamatė tik padėtas marškas; jis parėjo nustebęs tuo, kas buvo atsitikę.

[13] Štai du iš jų ėjo tą pačią dieną į miestelį, 28
vadinamą Emausu, į kurį iš Jeruzalės buvo šešios IX
dešimtys varsnų. [14] Juodu kalbėjosi tarp savęs apie visa tai, kas buvo įvykę. [15] Atsitiko, kad, jiedviem besišnekant ir tarp savęs besiteiraujant, pats Jėzus prisiartino ir ėjo drauge su jais. [16] Jų akys buvo sukliudytos, kad jo nepažintų. [17] Jis jiems tarė: Kokios čia kalbos, kurias eidami kalbate tarp savęs ir esate nuliūdę? [18] Atsakydamas vienas, kurs buvo vardu Kleopas, jam sakė: Tu vienas teesi svetimas Jeruzalėje, kurs nepatyrei, kas joje atsitiko šiomis dienomis? [19] Jis juos paklausė: Kas gi? Juodu atsakė: Su Jėzumi Nazarėnu, kurs buvo pranašas, galingas darbais ir žodžiais Dievo ir visos tautos akivaizdoje, [20] kaip vyriausieji kunigai ir mūsų vyresnieji įdavė jį, kad būtų pasmerktas nužudyti, ir prikalė jį ant kryžiaus. [21] O mes tikėjomės, kad jis atpirksiąs Izraelį. Dabar po viso to šiandien trečia diena, kaip tai įvyko. [22] Tiesa, kai

kurios moterys iš mūsiškių, kurios prieš išauštant buvo prie kapo, nustebino mus; [23] neradusios jo kūno, jos parėjo ir sakė, kad jos net mačiusios pasirodžiusius angelus, kurie sakę jį esant gyvą. [24] Kai kurie mūsiškiai buvo irgi nuėję pas kapą ir rado taip, kaip moterys sakė, o jo paties nerado.

29 IX [25] Tuomet jis jiems tarė: O, neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visam, ką yra kalbėję pranašai! [26] Argi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeitų į savo garbę? [27] Ir pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų, jis aiškino jiems iš viso šventojo Rašto, kas buvo apie jį pasakyta. [28] Taip jie prisiartino prie miestelio, į kurį juodu ėjo, o jis apsimetė toliau einąs. [29] Bet juodu privertė jį, sakydamu: Pasilik su mudum, nes artėja vakaras, ir diena jau baigiasi. Ir jis ėjo su jais. [30] Atsitiko, kad, sėdėdamas su jais prie stalo, jis ėmė duonos, laimino, laužė ir jiems davė. [31] Dabar jų akys atsivėrė, ir jie pažino jį, bet jis pražuvo iš jų akių. [32] Tuomet juodu kalbėjo vienas kitam: Argi mūsų širdis nebuvo užsidegusi mumyse, kada jis kalbėjo kelyje ir aiškino Raštą? [33] Atsikėlę tą pačią valandą, juodu sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius Vienuolika ir kitus drauge su jais buvusius, [34] kurie sakė: Viešpats iš tikrųjų prisikėlė ir pasirodė Simonui. [35] Tuomet ir juodu papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje ir kaip juodu pažino jį, kada jis laužė duoną.

30 IX [36] Jiems taip bekalbant, Jėzus atsistojo tarp jų ir jiems tarė: Ramybė jums, tai aš, nebijokite. [37] Nusigandę ir pilni baimės, jie tarėsi matą dvasią. [38] Tuomet jis jiems tarė: Ko esate nusigandę ir kodėl tokios mintys kilsta jūsų širdyse? [39] Matykite mano rankas ir kojas, kad tai aš pats; čiupinėkite ir žiūrėkite; juk dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip kad matote mane turint. [40] Tai pa-

sakęs, jis parodė jiems rankas ir kojas. 41 Jiems dar netikint ir besistebint iš džiaugsmo, jis tarė: Ar neturite čia ko nors valgyti? 42 Jie padavė jam keptos žuvies dalį ir medaus korį. 43 Paėmęs jis valgė jų akivaizdoje ir, kas liko, jiems atidavė.

44 Po to jis jiems tarė: Tie yra mano žodžiai, kuriuos esu jums pasakęs, dar tebebūdamas su jumis: Reikia, kad įvyktų visa, kas parašyta apie mane Mozės įstatyme, Pranašuose ir Psalmėse. 45 Tuomet jis davė jiems išmanymo, kad jie suprastų Raštus, 46 ir jiems tarė: Taip parašyta ir taip turėjo Kristus kentėti ir trečiąją dieną keltis iš numirusiųjų. 47 Reikia skelbti jo vardu atgaila ir nuodėmių atleidimas visose tautose, pradedant nuo Jeruzalės. 48 Jūs gi esate tų dalykų liudytojai. 49 Aš atsiųsiu jums, kas mano Tėvo pažadėta. Pasilikite mieste, iki jūs būsite aprūpinti galybe iš augštybės.

1 Spali

50 Iš ten jis nusivedė juos Betanijos link ir, pakėlęs savo rankas, palaimino juos. 51 Laimindamas jis atsiskyrė nuo jų ir pasikėlė į dangų. 52 Jie pagarbino jį ir su dideliu džiaugsmu sugrįžo į Jeruzalę. 53 Čia jie nuolat lankydavo šventyklą, girdami ir šlovindami Dievą. Amen.

---

44 Tebebūdamas su jumis: pirma savo mirties. — 49 Kas... pažadėta: pažadėtąją šventąją Dvasią.

ŠV. JONO EVANGELIJA

Įžanga: Įsikūnijęs Žodis

2 X **1.** [1] Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. [2] Jis pradžioje buvo pas Dievą. [3] Visa per jį padaryta, kas padaryta, ir be jo nepadaryta nieko. [4] Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa. [5] Šviesa šviečia tamsybėje, bet tamsybė jos neapėmė.

[6] Buvo Dievo siųstas žmogus, vardu Jonas. [7] Jis atėjo dėl liudijimo apie tą šviesą liudyti, kad visi per jį tikėtų. [8] Jis nebuvo šviesa, bet turėjo liudyti apie šviesą. [9] Buvo tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į šį pasaulį. [10] Jis buvo pasaulyje; pasaulis per jį padarytas, bet pasaulis jo nepažino. [11] Jis atėjo pas save, tačiau savieji jo nepriėmė. [12] O kas jį priėmė, tiems jis davė galios būti Dievo vaikais, būtent, tiems, kurie tiki į jo

---

1. [1] P r a d ž i o j e : pirma, negu kas nors buvo, prieš pasaulio sutvėrimą, pirma visų amžių. Žodžiu čia vadinamas Jėzus Kristus, antrasis švenč. Trejybės asmuo. Vadinamas Žodžiu dėl to, kad nuo amžių kyla iš Dievo Tėvo ir jį apreiškia, taip kaip žodis apreiškia paslėptą mintį. — P a s D i e v ą : Dievą Tėvą. — [4] G y v y b ė, t. y., galia, kuri padaro visokių laipsnių gyvenimą ir jį palaiko. Taigi, Žodis yra visuotinis gyvenimo šaltinis, ypač gi dvasinio malonės gyvenimo. — T a g y v y b ė b u v o ... Aprašoma žodžio atsinešimas į žmoniją. Kitoms esybėms Žodis buvo tiktai gyvybė, o protu ir sąžine apdovanotam žmogui jis yra dar ir šviesa, apšviečianti tą jo protą, duodanti jam pamokymų ir džiaugsmo, paliečianti visą žmogų, kad visos jo dvasios jėgos galėtų sutartinai plėtotis. — [5] T a m s y b ė j e : tarp žmonių, paskendusių nusidėjimuose. — N e a p ė m ė: neišmanė jos vertybės, nenorėjo priimti sau teikiamos šviesos, nesidavė jai savęs apšviesti.

[7] L i u d i j i m o. Jonas Krikštytojas buvo Dievo siųstas parodyti žmonėms tikrosios šviesos, t. y., Jėzaus Kristaus.

vardą, [13] kurie yra gimę ne iš kraujų, nei iš kūno valios, nei iš vyro valios, bet iš Dievo. [14] Tas žodis įsikūnijo ir gyveno tarp mūsų. Mes matėme jo garbę, garbę kaip vienatinio iš Tėvo gimusio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos.

[15] Jonas liudijo apie jį ir šaukė, sakydamas: Jis 3
yra tas, apie kurį aš kalbėjau: Kurs po manęs X
ateis, buvo pirm manęs, nes jis buvo anksčiau už mane. [16] Iš jo pilnybės mes visi ėmėme malonę po malonės. [17] Nes įstatymas duotas per Mozę, malonė ir tiesa radosi per Jėzų Kristų. [18] Dievo nė vienas niekados nėra matęs; viengimusis Sūnus, kurs yra Dievo prieglobstyje, jis suteikė apie jį žinių.

I. Dieviškosios Jėzaus garbės apsireiškimas jo viešajame gyvenime

1. Jėzus Kristus geros valios žmonių pripažįstamas Dievu

a) Jono Krikštytojo liudijimas apie Jėzų

[19] Štai Jono liudijimas, kai žydai iš Jeruzalės 4
siuntė pas jį kunigų ir levitų jo paklausti: X
Kas tu esi? [20] Jis prisipažino ir nesigynė; jis prisipažino: Aš neesu Kristus. [21] Jie vėl jį

[13] Kurie yra gimę... Žydai gyrėsi, kad jie vieni, kaip Abraomo ainiai, esą Dievo vaikai. Tačiau ne kūniška kilmė iš Abraomo daro iš žmonių Dievo vaikus, bet tikėjimas į Jėzų Kristų. Kūnas ir kraujas reiškia šv. Rašte žmogaus prigimtį be Dievo malonės pagalbos. — [16] Iš jo pilnybės... Jėzus yra malonės pilnas (14. e.) ir malonių šaltinis; iš to šaltinio ir mes gauname malonių vieną po kitos. — [17] Nes įstatymas... Per Mozę buvo duotas įstatymas ir nieko daugiau, Jėzus teikia mums malonės ir galios pažinti tiesą, t. y., Dievą.

[21] Pranašas. Žydai, klausdami Joną, ar jis pranašas, turi galvoje aną didį pranašą, kurs buvo pažadėtas per Mozę (5 Moz 18, 15), ir dėl to Jonas atsako: Ne.

klausė: Tai kas gi tu? ar tu Elijas? Jis tarė: Neesu. Ar tu esi pranašas? Jis atsakė: Ne. [22] Tuomet jie jam tarė: Kas tu esi, kad mes galėtumėm duoti atsakymą tiems, kurie yra mus siuntę? ką pats apie save sakai? [23] Jis atsakė: Aš tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpaties kelią, kaip yra pasakęs pranašas Izaijas. [24] Atsiųstieji buvo iš parisiejų. [25] Jie dar jį klausė ir jam sakė: Tai kam tu krikštiji, jei tu ne Kristus, nei Elijas, nei pranašas? [26] Jonas atsakė jiems, tardamas: Aš krikštiju vandenimi; bet tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. [27] Jis yra tas, kurs po manęs ateis, kurs pirm manęs buvo; jam aš neesu vertas atrišti jo kurpių dirželio. [28] Tai atsitiko Betanijoje, anapus Jordano, kur Jonas krikštijo.

5 X [29] Kitą dieną Jonas pamatė ateinantį pas jį Jėzų ir tarė: Štai Dievo avinėlis, štai, kurs atima pasaulio nuodėmę. [30] Jis yra tas, apie kurį aš sakiau: Po manęs ateina žmogus, kurs pirm manęs buvo, nes jis buvo anksčiau už mane. [31] Aš jo nepažinau; bet todėl atėjau ir krikštijau vandenimi, kad jis apsireikštų Izraėliui. [32] Jonas dar liudijo, sakydamas: Aš mačiau kaip karvelį nužengiančią iš dangaus Dvasią, ir ji pasiliko ant jojo. [33] Aš jo nepažinau, bet tas, kurs siuntė mane krikštyti vandenimi, man tarė: Ant ko pamatysi nužengiančią Dvasią ir ant jo pasiliekančią, tai tas, kurs krikštys šventąja Dvasia. [34] Aš mačiau ir liudijau, kad jis Dievo Sūnus.

---

[23] Aš... balsas... Plg. Mt 3, 3; Iz 40, 3.

[31] Kad jis apsireikštų... Jono uždavinys buvo paskelbti Jėzaus atėjimą, prirengti žmones per atgailą, pagaliau iškilmingai parodyti žmonėms Kristaus asmenį.

b) Pirmieji Jėzaus mokytiniai ir pirmas jo stebuklas Kanoje

35 Kitą dieną vėl stovėjo Jonas ir du jo moky- 6
tiniai. 36 Pažvelgęs į praeinantį Jėzų, jis tarė: Štai X
Dievo avinėlis. 37 Kaip tik du mokytiniu išgirdo jo žodžius, jie nuėjo paskui Jėzų. 38 Atsigręžęs Jėzus ir matydamas, kad juodu jį seka, juos paklausė: Ko ieškote? Juodu jam tarė: Rabbi (tai reiškia: Mokytojau), kur gyveni? 39 Jis jiems atsakė: Ateikite ir pasižiūrėkite. Juodu nuėjo ir pamatė, kur jis gyvena, ir pasiliko tą dieną pas jį. Buvo apie dešimtą valandą. 40 Vienas iš dviejų, kurie girdėjo Jono žodžius ir sekė Jėzų, buvo Simono Petro brolis Andriejus. 41 Jis rado visų pirma savo brolį Simoną ir jam pasakė: Radome Mesiją (tai reiškia Kristų). 42 Po to jis nusivedė jį pas Jėzų. Įsižiūrėjęs į jį, Jėzus tarė: Tu Jonos sūnus Simonas; tu vadinsies Kėfas, tai reiškia, Petras (Uola).

43 Rytojaus dieną Jėzus norėjo eiti į Galilieją. Jis sutiko Pilypą ir jam tarė: Sek mane. 44 Pilypas buvo iš Andriejaus ir Petro miesto, Betsajidos.

45 Pilypas sutiko Natanaėlį ir jam pasakė: Mes 7
radome tą, apie kurį rašė Mozė įstatyme ir pra- X
našai, Juozapo sūnų Jėzų iš Nazareto. 46 Natanaėlis jam tarė: Ar gali būti kas gera iš Nazareto? Pilypas jam atsakė: Eik ir pasižiūrėk. 47 Jėzus pamatė ateinantį pas jį Natanaėlį ir pasakė apie jį: Štai tikras izraėlitas, kuriame nėra klastos. 48 Natanaėlis jam tarė: Iš kur mane pažįsti? Atsaky-

---

37 Du mokytiniu. Vienas iš jų buvo Petro brolis Andriejus, o kitas — šios evangelijos autorius, Jonas, mylimiausias Jėzaus mokytinis. — 41 Mesiją... Tas žodis reiškia žydų kalboje tą pat, ką ir graikų — Kristus, lietuviškai — Pateptasis. Plg. Mt 1, 1. — 42 Petras... Ko tas vardas turėjo pamokyti, aiškiai pasirodo iš žodžių, parašytų Mato 16, 18.

damas Jėzus jam tarė: Pirma nekaip Pilypas pavadino tave, kada buvai po figos medžiu, aš mačiau tave. [49] Natanaėlis jam atsakė: Rabbi (Mokytojau), tu Dievo Sūnus, tu Izraėlio karalius. [50] Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Kadangi aš tau pasakiau: Mačiau tave po figos medžiu, tu tiki; išvysi dar didesnių už tuos dalykų. [51] Jis jam dar sakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jūs matysite atvirą dangų ir Dievo angelus užžengiančius ir nužengiančius ant žmogaus Sūnaus.

8 X **2.** [1] Trečią dieną buvo Galiliejos Kanoje vestuvės. Tenai buvo Jėzaus motina. [2] Buvo taip pat pakviestas į vestuves Jėzus su savo mokytiniais. [3] Netekus vyno, Jėzaus motina jam tarė: Jie nebeturi vyno. [4] Jėzus jai atsakė: Kas man ir tau darbo, moteriške? mano valanda dar neatėjo. [5] Jo motina tarė tarnams: Darykite, ką tik jis jums pasakys. [6] Buvo ten pastatyta šeši akmeniniai indai paprastiems žydų apsiplovimams, kurių kiekvienan tilpo du ar trys kibirai. [7] Jėzus jiems pasakė: Pripilkite indus vandens. Jie pripylė juos sklidinus. [8] Tuomet Jėzus jiems tarė: Dabar semkite ir neškite vestuvių užvaizdui. Jie nunešė. [9] Kaip

---

2. [4] K a s m a n . . . Yra tai rytų krašto gyventojų išsireiškimas. Jo prasmė pareina nuo aplinkybių, kuriomis sakomas, ir balso, kokiuo ištariamas. Marija, matydama, kad netenka vyno, gailestingumo sujaudinta, kreipiasi į savo Sūnų. Ji žino, kad jis jau pradėjo viešąjį savo gyvenimą, nes Jonas Krikštytojas liudijo apie jį, ir pats Jėzus turi jau mokytinių, todėl ji tikisi, kad jis dabar neatsisakys ir duos reikiamos pagalbos stebuklu. Jėzus, kaip Dievas, žinojo, kad jis tų vestuvių metu padarysiąs stebuklą ir apreikšiąs savo garbę mokytiniams. Tai atsimenant, negalima matyti jokio šiurkštumo žodžiuose: K a s m a n i r t a u d a r b o , m o t e r i š k e ; jie čia reiškia: nėra ir reikalo man priminti, ką aš turiu padaryti, nes argi dar neatėjo mano valanda? Pavadinimas Marijos moteriške buvo laikomas rytiečių papročiu garbingu pavadinimu. — [6] I n d a i p a p r a s t i e m s . . . : iš kurių žydai prieš valgant semdavosi vandens rankoms ir visiems indams mazgoti.

tik vestuvių užvaizdas paragavo iš vandens padaryto vyno, nežinodamas, iš kur jis, nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo, pasišaukė jauniki [10] ir jam tarė: Kiekvienas žmogus pirma stato gero vyno, o kaip įgeria, tuomet to, kurs menkesnis; tu gi palaikei gerąjį vyną iki dabar. [11] Tą stebuklų pradžią Jėzus padarė Galiliejos Kanoje; taip jis apreiškė savo garbę, ir jo mokytiniai tikėjo į jį.

[12] Po to jis nuėjo į Kaparnaumą su savo motina, savo broliais ir savo mokytiniais, ir jie pasiliko tenai keletą dienų. 9/X

c) Jėzus per Velykas Jeruzalėje

[13] Žydų Velykos buvo arti, ir Jėzus nuėjo į Jeruzalę. [14] Jis rado šventykloje parduodančių jaučius, avis ir karvelius ir sėdinčių pinigų mainininkų. [15] Pasidaręs tarsi rimbą iš virvelių, jis išvarė visus iš šventyklos, taip pat avis ir jaučius, išbarstė mainininkų pinigus ir parvertė stalus. [16] O karvelius pardavinėjusiems jis tarė: Atsiimkite juos iš čia ir nedarykite iš mano Tėvo namų prekybos namų. [17] Jo mokytiniai atsiminė, kad yra parašyta: Uolumas dėl tavo namų graužia mane. [18] Bet žydai atsiliepė ir jam sakė: Kokį ženklą tu gali mums parodyti, kad tai darai? [19] Jėzus atsakė ir jiems tarė: Sugriaukite šitą šventyklą, o aš per tris dienas ją pastatysiu. [20] Tuomet žydai sakė: Šita šventykla statyta keturias dešimtis šešerius

---

[12] Broliais: t. y., artimesniais giminaičiais. Plg. Mt 12, 46.

[14] Jis rado... Plg. Mt 21, 12. — [17] Uolumas... Žr. Ps 68, 10. — [18] Kokį... Žydai nedrįsta peikti paties išvarymo, klausia tiktai, kokia valdžia Jėzus tai padaręs. Jie lyg kad sako: Tas pirkimas ir pardavimas pasidarė nuo seno laiko mūsų paprotys, ir jį mato mūsų vyresnybė; jei tat tu nori pašalinti tą paprotį, turi turėti didesnę valdžią; tokios gi valdžios turėjimą tu galėtumei mums įrodyti tik stebuklu.

metus, o tu nori per tris dienas ją pastatyti? [21] Bet jis kalbėjo apie savo kūno šventyklą. [22] Tik paskui, jam prisikėlus iš numirusiųjų, jo mokytiniai atsiminė, kad jis tai buvo sakęs, ir tikėjo Raštui ir Jėzaus pasakytiems žodžiams.

[23] Jam esant Jeruzalėje Velykų šventėje, daugelis įtikėjo į jo vardą, nes matė jo daromus stebuklus. [24] Bet pats Jėzus jais neįsitikėjo, nes jis visus pažino; [25] jam nereikėjo, kad kas liudytų apie žmogų, nes jis pats žinojo, kas yra žmoguje.

10 X **3.** [1] Buvo tenai vienas žmogus iš parisiejų, vardu Nikodemas, žydų vyresnysis. [2] Jis nakčia atėjo pas Jėzų ir jam kalbėjo: Rabbi, mes žinome, kad tu atėjai nuo Dievo, kaip mokytojas, nes niekas negalėtų daryti tų stebuklų, kuriuos tu darai, jei Dievas nebūtų su juo. [3] Jėzus atsakė ir jam tarė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau tau, jei kas neatgims iš naujo, tas negalės matyti Dievo karalystės. [4] Nikodemas jį paklausė: Kaip gali žmogus gimti, senas būdamas? argi jis gali antrą kartą įeiti į savo motinos vidurius, kad vėl atgimtų? [5] Jėzus atsakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau tau, jei kas neatgims iš vandens ir šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo karalystę. [6] Kas gimė iš kūno, yra kūnas, ir kas gimė iš Dvasios, yra dvasia. [7] Nesistebėk, kad tau pasakiau: reikia jums iš naujo gimti. [8] Vėjas pučia, kur nori; girdi jo ūžimą, bet nežinai, iš kur jis ateina ar kur

---

[21] **Kūno šventyklą.** Išganytojas vadina savo kūną šventykla, nes kaip šventykla yra Dievo namai, taip žmogiškame Jėzaus kūne buvo Dievystės pilnybė. — [24] **Neįsitikėjo:** nepriėmė jų į savo artimesnę draugystę, kaip kad buvo padaręs apaštalams, nes žinojo, kad tie, ką tik įtikėjusieji, labiau trokšta žemiškosios karalystės, kaip dangiškosios, ir laukia Mesijo galingo, ne nuženiinto.

3. [7] **Nesistebėk...** Nikodemas, taip pat ir visi žydai manė turį teisės gauti dangaus karalystę, nes buvo kilę iš Abraomo. Išganytojas mokė, kad ir jiems reikia atgimti per krikštą iš šv. Dvasios.

eina; taip yra su kiekvienu, kurs gimė iš Dvasios.
9 Nikodemas atsiliepė ir jį paklausė: Kaip tai gali
būti? 10 Atsakydamas Jėzus jam tarė: Tu moky-
tojas Izraėlyje ir tai nežinai? 11 Iš tikrųjų, iš tik-
rųjų, sakau tau, mes kalbame, ką žinome, ir liu-
dijame, ką matėme, bet jūs nepriimate mūsų liu-
dijimo. 12 Jei, man kalbant jums apie žemiškus
dalykus, jūs netikite, kaip tikėsite, jei jums kalbė-
siu apie dangiškuosius? 13 Niekas neužžengė į
dangų, kaip tik tas, kurs nužengė iš dangaus:
žmogaus Sūnus, kurs yra danguje.

14 Ir kaip Mozė pakėlė augštyn žaltį tyruose,
taip turi būti augštyn pakeltas žmogaus Sūnus,
15 kad kiekvienas, kurs į jį tiki, nepražūtų, bet
turėtų amžinąjį gyvenimą.

16 Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, kad davė savo 11
viengimusįjį Sūnų, kad kiekvienas, kurs į jį tiki, X
nežūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą. 17 Nes Dievas
nesiuntė savo Sūnaus į pasaulį pasaulio teisti, bet
kad pasaulis per jį būtų išgelbėtas. 18 Kas tiki į jį,
tas neteisiamas, o kas netiki, tas jau pasmerktas, nes
netiki į viengimusiojo Dievo Sūnaus vardą. 19 O
pasmerkimas yra toks: Šviesa atėjo į pasaulį, bet
žmonės labiau mėgo tamsybę, kaip šviesą, nes jų
darbai buvo pikti. 20 Nes kiekvienas, kurs daro
pikta, nekenčia šviesos ir neeina į šviesą, kad jo
darbai nebūtų peikiami. 21 Kas daro tiesą, tas

---

14 Ir kaip Mozė... Išganytojas pranašauja apie savo mirtį ant kryžiaus. Kaip Sen. Testamente (4 Moz 21 persk.) žalčių įgelti žydai pagydavo, pažvelgę į varinį žaltį, kurį Dievui paliepus, Mozė buvo pakabinęs augštai ant medžio, taip Nauj. Testamente tie tik laimės amžinąjį gyvenimą, kurie įtikės į Jėzų, mirusį ant kryžiaus. — 18 Neteisiamas: nepražus, nes gaus amžinąjį gyvenimą. — Pasmerktas. Kiekvienas žmogus gimsta su pirmųjų tėvų nuodėme; jei jis nenori išsivaduoti nuo tos nuodėmės per tikėjimą į Jėzų Kristų, yra pasmerktas, t. y., gaus bausmę, skirtą nusidėjėliams.

eina į šviesą, kad jo darbai pasirodytų, nes jie padaryti Dievuje.

d) Jėzus Judiejoje

[22] Po to Jėzus atėjo su savo mokytiniais į Judiejos šalį; tenai jis pasiliko su jais ir krikštijo. [23] Taip pat ir Jonas krikštijo Enone prie Salimo, nes tenai buvo daug vandens. Žmonės ateidavo ir krikštydinosi. [24] Nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą.

12 X [25] Tarp Jono mokytinių ir žydų kilo ginčas apie apsiplovimą. [26] Jie atėjo pas Joną ir jam sakė: Rabbi, tas, kurs su tavim buvo anapus Jordano, apie kurį tu liudijai, štai dabar krikštija, ir visi eina pas jį. [27] Atsakydamas Jonas tarė: Žmogus negali nieko sau imti, jei jam nebus duota iš dangaus. [28] Jūs patys galite paliudyti apie mane, kad aš esu sakęs: Aš ne Kristus, tik esu siųstas pirm jo. [29] Kas turi sužieduotinę, tas sužieduotinis, o sužieduotinio prietelis, kurs stovi ir jį girdi, džiaugte džiaugiasi sužieduotinio balsu. Taigi, tokio džiaugsmo aš pilnai prityriau. [30] Reikia, kad jis augtų, o aš eičiau mažyn.

[31] Kas ateina iš augštybės, tas stovi augščiau už visus. Kas iš žemės ateina, tas žemiškas ir žemiškai kalba. Kas ateina iš dangaus, tas stovi augščiau už visus. [32] Ką jis matė ir girdėjo, apie tai jis liudija, tačiau niekas nepriima jo liudijimo. [33] Kas priėmė jo liudijimą, tas patvirtino, kad Dievas tiesakalbis. [34] Nes ką Dievas siuntė, tas skelbia

---

[29] Kas turi... Sužieduotiniu čia Jonas vadina Kristų: Bažnyčia (Eklezija) — jo sužieduotinė; pats Jonas — sužieduotinio prietelis. Matydamas mokytinius, sekančius Kristų, jis nesistebi, tik tuo džiaugiasi. — [31] Žemiškai. Kokia žmogaus kilmė, tokia ir jo prigimtis ir toks jo žinojimo ir išminties šaltinis. — [34] Dievas ne saikų... Dievas, duodamas dvasios, ne visiems vienodai duoda; jei vienam davė daug, kitam gali duoti dar daugiau. Savo mylimajam Sūnui jis davė dvasios pilnybę.

Dievo žodžius, nes Dievas ne saiku suteikia Dvasios. [35] Tėvas myli Sūnų ir visa atidavė į jo rankas. [36] Kas tiki į Sūnų, tas turi amžinąjį gyvenimą. o kas netiki Sūnui, tas nematys gyvenimo, ant jojo pasilieka Dievo rūstybė.

e) Jėzus Samarijoje

4. [1] Kai Jėzus patyrė, kad parisiejai girdėję, jog **13** jis, Jėzus, daugiau įgiją mokytinių ir krikštijąs, **X** kaip Jonas, [2] (nors pats Jėzus nekrikštijo, tik jo mokytiniai), [3] jis paliko Judiejį ir vėl nuėjo į Galilieją. [4] Jam reikėjo eiti per Samariją. [5] Taigi, jis atėjo į Samarijos miestą, vadinamą Sikaru, arti lauko, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui. [6] Tenai buvo Jokūbo šulinys. Nuvargęs iš kelionės, Jėzus atsisėdo, taip kaip buvo, prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą.

[7] Viena moteriškė samarietė atėjo semtis van- **14** dens. Jėzus jai tarė: Duok man gerti. [8] Nes jo **X** mokytiniai buvo nuėję į miestą nusipirkti valgyti. [9] Ta moteriškė samarietė jam sakė: Kaipgi tu, būdamas žydas, prašai gerti mane, moteriškę samarietę? Nes žydai nebendrauja su samariečiais. [10] Atsakydamas Jėzus jai tarė: Jei tu pažintumei Dievo dovaną ir kas yra tas, kurs tau sako: Duok man gerti, tu tikrai būtumei jį prašiusi, ir jis duotų tau gyvojo vandens. [11] Moteriškė jam sakė: Viešpatie, tu juk neturi kuo pasisemti, o šulinys gilus; tai iš kur tu turi gyvojo vandens? [12] Argi tu

---

4. [6] Apie šeštą... Šešta žydų valanda atitinka mūsų vidudienį. — [9] Nebendrauja. Tarp žydų ir samariečių buvo didelė neprietelystė. Ko vieni prisiliesdavo, kiti tai laikė jau suteptu dalyku; todėl negerdavo ir nevalgydavo iš tų pačių indų. — [10] Gyvojo vandens. Gyvuoju vandenimi vadina čia Išganytojas savo dieviškąjį mokslą ir Dievo malonę. Samarietė supranta apie paprastą vandenį, tekantį upėje ar iš versmės.

didesnis už mūsų tėvą Jokūbą, kurs mums davė šitą šulinį, pats iš jo gėrė, taip pat jo vaikai ir jo gyvuliai? [13] Atsakydamas Jėzus jai tarė: Kiekvienas, kurs geria šitą vandenį, vėl trokš, o kas gers vandens, kurį aš jam duosiu, tas nebetrokš per amžius; [14] vanduo, kurį aš jam duosiu, bus jame šaltinis vandens, trykštančio į amžinąjį gyvenimą. [15] Moteriškė jam sako: Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebevaikščiočiau čia semtis. [16] Jėzus jai tarė: Eik, pavadink savo vyrą ir ateik čia. [17] Moteriškė atsakė: Aš neturiu vyro. Jėzus jai tarė: Gerai pasakei: aš neturiu vyro. [18] Nes tu turėjai penkis vyrus ir tas, kurį dabar turi, tai ne tavo vyras; čia tu tiesą pasakei.

15 X [19] Moteriškė jam tarė: Viešpatie, matau, kad tu pranašas. [20] Mūsų tėvai garbindavo šitame kalne, jūs gi sakote Jeruzalėje esanti vieta, kur reikia garbinti. [21] Jėzus jai tarė: Moteriške, tikėk manim, ateina valanda, kada jūs nei šitame kalne, nei Jeruzalėjė negarbinsite Tėvo. [22] Jūs garbinate, ko nežinote, mes garbiname, ką žinome, nes išganymas ateina iš žydų. [23] Bet ateina valanda ir dabar jau yra, kai tikri garbintojai garbins Tėvą dvasia ir tiesa; nes ir Tėvas jieško tokių garbintojų. [24] Dievas yra dvasia, ir jo garbintojams reikia garbinti dvasia ir tiesa. [25] Moteriškė jam tarė: Aš žinau, kad ateis Mesijas (tai yra, Kristus); taigi, atėjęs jis visa mums paskelbs. [26] Jėzus jai tarė: Aš esu, kurs su tavim kalbu.

---

[20] M ū s ų t ė v a i ... Žydai samariečiai žinojo iš Mozės įstatymo, kad reikia duoti Dievui garbė ir deginti aukos tik vienoje vitoje. Samariečiai sakė, kad ta vieti esanti Garizimo kalnas Samarijoje, netoli nuo Sikaro miesto, o žydai turėjo šventyklą Jeruzalėje Morijos kalnelyje. — [23] A t e i n a v a l a n d a ... Išganytojas atsakydamas moko, kad ateis laikas, kai kiekvienoje pasaulio vietoje bus Dievui duodama tikroji garbė. — [26] A š e s u ...: aš esu tas visų laukiamasis Mesijas.

[27] Tuo tarpu atėjo jo mokytiniai ir stebėjosi, kad 16
jis kalbasi su moteriške. Tačiau nė vienas nesakė: X
Ko klausiesi ar: apie ką su ja kalbi? [28] Moteriškė
gi paliko savo ąsotį, nuėjo į miestą ir sakė žmo-
nėms: [29] Ateikite ir išvyskite žmogų, kurs man
pasakė visa, ką tik esu padariusi; ar ne jis Mesi-
jas? [30] Jie išėjo iš miesto ir ėjo pas jį.

[31] Tuo tarpu mokytiniai prašė jį, sakydami:
Rabbi, valgyk! [32] Jis jiems atsakė: Aš turiu val-
gyti maisto, kurio jūs nežinote.

[33] Tuomet mokytiniai kalbėjosi tarp savęs: Ar
neatnešė jam kas nors valgyti? [34] Jėzus jiems tarė:
Mano valgis yra daryti valią to, kurs mane siuntė,
kad ištesėčiau jo darbą. [35] Ar jūs nesakote: Yra
dar keturi mėnesiai, ir ateina pjūtis? Štai, sakau
jums: Pakelkite savo akis ir pasižiūrėkite į laukus,
kad jie jau pabalę pjūčiai. [36] Pjovėjas gauna už-
mokestį ir renka vaisius amžinajam gyvenimui,
kad drauge džiaugtųsi ir sėjėjas ir pjovėjas. [37] Nes
čia pasirodo esąs tikras tas posakis: Kas kitas
sėja, ir kas kitas pjauna. [38] Aš siunčiau jus pjauti
tai, dėl ko jūs nevargote; kiti vargo, ir jūs įsto-
jote į jų darbus.

[39] Daug iš ano miesto samariečių įtikėjo į jį dėl
moteriškės žodžių, kuri liudijo: Jis man pasakė visa,
ką tik esu padariusi. [40] Atėję pas jį samariečiai
prašė jį pasilikti pas juos, ir jis pasiliko tenai dvi
dieni. [41] Daug daugiau įtikėjo į jį dėl jo pamokslo.
[42] O moteriškei jie sakė: Tikime jau nebe dėl tavo
šnekos; mes patys girdėjome ir žinome, kad šitas
tikrai pasaulio Gelbėtojas.

---

[27] Stebėjosi, kad... Nes žydų Rašto žinovai laikė
sau pažeminimu kalbėtis su moteriške. — [35] Pasižiūrė-
kite į laukus... Laukais čia Išganytojas vadina atei-
nančius Samarijos gyventojus, kurių širdys jau pasiry-
žusios priimti tikėjimą, taip kaip baluojančios varpos yra
pribrendusios pjūčiai.

17 X [43] Dviem dienom praslinkus, jis išėjo iš ten ir nuėjo į Galilieją. [44] Nes pats Jėzus liudijo, kad pranašas nelaikomas pagarboje savo tėvynėje. [45] Taigi, kai jis atėjo į Galilieją, galiliejiečiai jį priėmė, nes jie buvo matę visa, ką jis buvo padaręs per šventes Jeruzalėje, nes ir jie buvo nuėję į tas šventes.

[46] Ir jis vėl atėjo į Galiliejos Kaną, kur vandenį buvo pavertęs vynu. Buvo tenai, Kaparnaume, vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo. [47] Tas, išgirdęs, kad Jėzus ateina iš Judiejos į Galilieją, nuėjo pas jį ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo sūnų, kurs buvo marinamas. [48] Tuomet Jėzus jam tarė: Jei jūs nematote ženklų ir stebuklų, jūs netikite. [49] Valdininkas jam atsakė: Viešpatie, ateik pirma, nekaip mano sūnus numirs. [50] Jėzus jam tarė: Eik, tavo sūnus gyvas. Žmogus įtikėjo žodžiams, kuriuos jam pasakė Jėzus, ir išėjo. [51] Jį jau pareinantį pasitiko tarnai ir pranešė jam, sakydami, kad jo sūnus gyvas. [52] Jis tat pasiklausė juos apie valandą, kurią jam pasidarė geriau. Jie atsakė: Vakar septintą valandą liovėsi krėtęs jį drugys. [53] Tuomet tėvas suprato, kad tai buvo ta valanda, kurią Jėzus jam tarė: Tavo sūnus gyvas. Ir įtikėjo jis pats ir visi jo namai. [54] Tai buvo jau antras stebuklas, kurį Jėzus padarė, parėjęs iš Judiejos į Galilieją.

2. Kristaus garbės apsireiškimas vis smarkiau puolamas parisiejų

a) Jėzus per Velykas Jeruzalėje

18 X 5. [1] Po to buvo žydų šventė, ir Jėzus nuėjo į Jeruzalę. [2] Jeruzalėje prie Avių vartų yra tvenkinys, ebrajiškai vadinamas Betsajida, turįs penkis prieangius. [3] Juose gulėjo didelė daugybė sergančių, aklų, raišų, džiūstančių, kurie laukė vandens

pajudėjimo. [4] Nes Viešpaties angelas kartais nužengdavo į tvenkinį, ir vanduo pajudėdavo. Kas tik, vandeniui pajudėjus, pirmas įeidavo į tvenkinį, pasveikdavo, vis tiek, kokia liga jis sirgo. [5] Buvo tenai vienas žmogus, kurs sirgo savo liga tris dešimtis aštuonerius metus. [6] Pamatęs jį gulintį ir patyręs, kad jis serga jau daug laiko, Jėzus jį paklausė: Ar nori būti sveikas? [7] Ligonis jam atsakė: Viešpatie, aš neturiu žmogaus, kurs, vandeniui pajudėjus, įkeltų mane į tvenkinį, o kolei aš pats nueinu, kitas įžengia pirm manęs. [8] Jėzus jam tarė: Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok. [9] Tas žmogus tuojau pasveiko, pasiėmė savo guolį ir vaikščiojo.

Tą dieną buvo subata. [10] Todėl žydai sakė pagydytajam: Šiandien subata, tau nedera neštis savo guolio. [11] Jis jiems atsakė: Tas, kurs mane pagydė, man tarė: Imk savo guolį ir vaikščiok. [12] Jie jį paklausė: Kas yra tas žmogus, kurs tau tarė: Imk savo guolį ir vaikščiok? [13] Bet pagydytasis nežinojo, kas jis, nes Jėzus buvo pasitraukęs nuo susirinkusios toje vietoje minios. [14] Paskui Jėzus sutiko jį šventykloje ir jam tarė: Štai tu pasveikai, jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio. [15] Tas žmogus nuėjo ir pasakė žydams, kad tai buvo Jėzus, kurs jį pagydė. 19 X

[16] Žydai pradėjo persekioti Jėzų, kad jis tai buvo padaręs subatoje. [17] Jėzus gi jiems atsakė: Mano Tėvas veikia iki šiolei, ir aš veikiu. [18] Todėl žydai dar labiau tykojo jo užmušti, nes jis ne tik nešventė subatos, bet ir sakė savo Tėvą esant Dievą, taip darydamas save lygų Dievui.

---

5. [17] **Tėvas veikia...** Dievas Tėvas veikia, palaikydamas savo apvaizda ir valdydamas savo tvarinius. Dievo Sūnus, kaip Tėvui lygus ir vienos su juo esmės, taip pat nesiliauja veikęs.

20 X Taigi, atsakydamas Jėzus jiems tarė: [19] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, Sūnus negali nieko daryti iš savęs, kaip tik tai, ką mato darant Tėvą: nes ką tas daro, tai taip pat daro ir Sūnus. [20] Nes Tėvas myli Sūnų ir jam parodo visa, ką pats daro; jis jam parodys didesnių už šituos darbų, taip kad jūs turėsite stebėtis. [21] Nes kaip Tėvas prikelia numirusius ir atgaivina, taip ir Sūnus atgaivina, ką nori. [22] Nes Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą pavedė Sūnui. [23] kad visi gerbtų Sūnų, kaip gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, tas negerbia Tėvo, kurs yra jį siuntęs.

21 X [24] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kas klauso mano žodžio ir tiki tam, kurs yra mane siuntęs, tas turi amžinąjį gyvenimą ir neeina į teismą, bet iš mirties pareina į gyvenimą. [25] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, ateina valanda ir dabar jau yra, kada mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą, ir kurie išgirs, bus gyvi. [26] Nes kaip Tėvas turi gyvenimą pats savyje, taip jis davė ir Sūnui turėti gyvenimą pačiam savyje. [27] Jis davė jam taip pat valdžios daryti teismą, nes jis žmogaus Sūnus. [28] Nesistebėkite tuo, kad ateina valanda, kurią visi esantieji kapuose išgirs Dievo Sūnaus balsą;

---

[19] Sūnus negali... Iš šitų žodžių aiškiai pasirodo skirtumas tarp Dievo Sūnaus ir žmonių vaikų. Žmonių vaikai gali daug daryti, ko nedaro jų tėvai, ir ką daro tėvai, to nedaro vaikai. Kristus yra vienos su savo Tėvu prigimties ir todėl turi, kaip Dievas, tą pačią galią, tą pačią valią ir tą patį veikimą.

[22] Nes Tėvas... Dievas Tėvas nieko neteisia skyrium nuo Sūnaus, bet teisia per savo Sūnų. Kristus tat, kaip Dievas ir žmogus, teis ir paskirs užmokestį visiems, kuriuos atpirko. — [24] Neeina: į amžiną pražuvimą pragare. — [25] Mirusieji: kurie yra dvasiškai mirę, todėl pagonys nusidėjėliai. Tuomet jie išgirs Jėzaus balsą ir, jei jo paklausys, galės laimėti amžinąjį gyvenimą. — [27] Nes jis... Dievas teikėsi išgelbėti žmones per Kristų-Žmogų; jis nori, kad per Kristų-Žmogų būtų atliktas ir paskutinis tų žmonių teismas.

[29] kurie gera darė, išeis prisikelti į gyvenimą, o kurie pikta darė, — keltis į teismą. [30] Aš negaliu nieko daryti pats iš savęs. Kaip girdžiu, taip teisiu, ir mano teismas teisingas, nes aš nejieškau savo valios, bet valios to, kurs yra mane siuntęs.

[31] Jei aš pats liudiju apie save, mano liudijimas netikras. [32] Yra kitas, kurs liudija apie mane, ir aš žinau, kad tas liudijimas, kurį apie mane duoda, tikras. [33] Jūs esate siuntę pas Joną, ir jis liudijo apie tiesą. [34] Aš neimu liudijimo iš žmogaus, bet tai sakau, kad jūs būtumėte išgelbėti. [35] Jis buvo degąs ir šviečiąs žiburys, bet jūs tik trumpą laiką norėjote džiaugtis jo šviesa.

[36] Aš turiu liudijimą didesnį už Jono; nes darbai, 22
kuriuos man davė Tėvas ištesėti, tie patys darbai, X
kuriuos aš darau, liudija apie mane, kad mane yra siuntęs Tėvas. [37] Tėvas, kurs yra mane siuntęs, jis liudijo apie mane. Jūs niekados negirdėjote jo balso ir nematėte jo išvaizdos. [38] Jūs net nepalaikėte savyje jo žodžio, nes netikite tam, kurį jis yra siuntęs. [39] Jūs tyrinėjate Raštus, nes tariatės juose turį amžinąjį gyvenimą; jie tai ir yra, kurie liudija apie mane. [40] Bet jūs nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą.

[41] Garbės iš žmonių aš nepriimu; [42] tačiau aš pažįstu jus, kad jūs neturite savyje Dievo meilės. [43] Aš atėjau savo Tėvo vardu, bet jūs manęs nepriimate; jei kitas ateis savo vardu, tą jūs priimsite. [44] Kaip galite tikėti jūs, kurie imate garbės

---

[29] Į gyvenimą: amžinąjį. — Į teismą: į amžinąją prapultį. —

[34] Iš žmogaus: nors taip švento, kaip buvo Jonas Krikštytojas. — Bet tai sakau...: kad jūs, tikėdami Jono žodžiams, tikėtumėte į mane ir taip laimėtumėte išganymą. — [36] Nes darbai: Mesijo darbai, tarp kurių yra ir stebuklų darymas. — [38] Nepalaikėte... Žydai turėjo parašytus Dievo žodžius šv. Rašte, bet tie žodžiai negyveno jų širdyse. — [44] Kaip... Kad kas

vieni iš kitų ir nejieškote garbės, kuri yra iš vieno Dievo? [45] Nemanykite, kad aš jus kaltinsiu pas Tėvą; jūsų kaltintojas yra Mozė, kuriuo jūs tikitės. [46] Nes jei jūs tikėtumėte Mozei, juk tikėtumėte ir man, nes jis rašė apie mane. [47] Bet jei jūs netikite jo raštams, kaipgi jūs tikėsite mano žodžiams?

b) Stebuklingas duonos padauginimas ir ištyrimas mokytinių tikėjimo pažadėjimu gyvosios duonos

23 X **6.** [1] Po to Jėzus nuvyko į anapus Galiliejos, tai yra, Tiberijados jūros. [2] Jį sekė didelė žmonių daugybė, nes jie matė stebuklus, kuriuos jis darė ligoniuose. [3] Jėzus užėjo į kalną ir tenai atsisėdo su savo mokytiniais. [4] Buvo arti žydų šventė, Velykos. [5] Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs, kad pas jį ateina didžiausia minia, tarė Pilypui: Iš kur pirksime duonos, kad šitie galėtų pavalgyti? [6] Sakė gi jis tai, mėgindamas jį, nes pats žinojo, ką darysiąs. [7] Pilypas jam atsakė: Duonos už du šimtu denarų jiems nebus gana, kad kiekvienas gautų kokį truputį. [8] Tuomet vienas jo mokytinių, Simono Petro brolis Andriejus, jam pasakė: [9] Čia yra vienas vaikas, kurs turi penkis miežienės duonos kepalus ir dvi žuvi; bet kas tai tokiai daugybei? [10] Jėzus tačiau tarė: Susodinkite žmones. Toje vietoje buvo daug žolės. Taigi, jie susėdo, visc apie penkis tūkstančius vyrų. [11] Jėzus ėmė duoną ir padėkojęs padalino sėdėjusiems; taip pat ir žuvų, kiek kas norėjo. [12] Jiems pavalgius, jis tarė savo mokytiniams: Surinkite, kas liko trupinių, kad nepražūtų. [13] Taigi, jie surinko ir iš penkių

---

tikėtų, reikia nusižeminimo; kas jieško žmonių garbės, nesirūpina Dievo garbe, tam kelias į tikėjimą uždarytas.

6. [6] Mėgindamas: ištirdamas jo tikėjimą.

miežienės duonos kepalų pripylė dvylika pintinių trupinių, kurie buvo likę pavalgius.

14 Tie žmonės, pamatę, kad Jėzus buvo padaręs 24
stebuklą, sakė: Jis tikrai tas pranašas, kurs turi X
ateiti į pasaulį. 15 Bet Jėzus, žinodamas, kad jie nori ateiti jo sugauti ir paskelbti jo karaliumi, vėl pasitraukė pats vienas į kalną. 16 Vakarui atėjus, jo mokytiniai nusileido pas jūrą. 17 Įsėdę laivan, jie plaukė jūra į Kaparnaumą. Buvo jau sutemę, bet Jėzus dar nebuvo pas juos atėjęs. 18 Tuo tarpu jūra, dideliam vėjui pučiant, įsisiūbavo. 19 Nusiyrę apie dvidešimt penkis ar trisdešimt varsnų, jie pamatė Jėzų, einantį jūra ir besiartinantį į laivą. Tuomet jie nusigando. 20 Bet jis jiems tarė: Tai aš, nebijokite. 21 Jie mielu noru paėmė jį į laivą, ir laivas tuojau buvo prie kranto, į kurį jie plaukė.

22 Kitą dieną minia, stovėjusi anapus jūros, pa- 25
tyrė, kad tenai nebuvo kito laivo, kaip tik vienas, X
ir kad Jėzus nebuvo įsėdęs su savo mokytiniais į laivą, nuplaukę gi buvo vieni mokytiniai. 23 Tuo tarpu kiti laivai atplaukė iš Tiberijados prie tos vietos, kurioje jie buvo valgę duonos, Viešpačiui padėkojus. 24 Taigi, minia, matydama, kad tenai nebebuvo nei Jėzaus, nei jo mokytinių, sėdo į laivus, atvyko į Kaparnaumą ir ieškojo Jėzaus. 25 Radę jį kitame jūros krante, jie jį klausė: Rabbi, kada čia atvykai?

26 Atsakydamas jiems, Jėzus tarė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jūs manęs ieškote, ne kad matėte stebuklų, bet kad valgėte duonos ir buvote

---

14 Tas pranašas: pažadėtasis, visų laukiamas Pranašas. Mesijas.

24 Minia, matydama... Minia, pasilikusi anapus jūros, matė sėdant į laivą tiktai Jėzaus mokytinius. Kadangi kito laivo tenai nebuvo, tai minia spėjo Jėzų nepersiyrus per jūrą ir ieškojo jo. Neradus minia pati sėdo į laivus, atvykusius iš Tiberijados.

pasotinti. [27] Darbuokitės ne dėl žūnančio valgio, bet dėl pasiliekančiojo amžinajam gyvenimui, kurio jums duos žmogaus Sūnus; nes jį antspauda pažymėjo Dievas Tėvas. [28] Tuomet jie jį paklausė: Ką mes turime veikti, kad darytumėm Dievo darbus? [29] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Tai yra Dievo darbas, kad tikėtumėte į tą, kurį jis yra siuntęs. [30] Tuomet jie jam sakė: Kokį gi tu darai ženklą, kad mes matytumėm ir tau tikėtumėm? ką tu darai? [31] Mūsų tėvai valgė tyruose manos, kaip parašyta: Jis davė jiems duonos iš dangaus valgyti. [32] Jėzus jiems atsakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, ne Mozė davė jums duonos iš dangaus, bet mano Tėvas duoda jums tikrosios duonos iš dangaus. [33] Nes Dievo duona ta, kuri nužengia iš dangaus ir duoda gyvybę pasauliui. [34] Tuomet jie jam tarė: Viešpatie, duok mums visuomet tos duonos. [35] Jėzus jiems atsakė: Aš gyvenimo duona; kas ateina pas mane, tas nealks, ir kas tiki į mane, niekados netrokš.
26 X [36] Bet aš jums sakiau, kad nors jūs ir matėte mane, tačiau netikite. [37] Visa, ką man Tėvas duoda, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane aš neiš-

[27] Darbuokitės...: jieškokite dvasinio peno, kurs negenda, per kurį galima laimėti amžinasis gyvenimas ir kurį duoda Kristus. — Nes ji... Dievas Tėvas pažymėjo savo liudijimu, lyg antspauda, kad Jėzus, žmogaus Sūnus, yra žadėtasis ir laukiamasis Mesijas. Ženklas, duotas Jėzui Kristui, yra stebuklai, kuriuos jis daro. — [31] Mūsų tėvai... Žydai reikalauja, kad Jėzus padarytų kokį didžiausią stebuklą, kurs juos įtikintų, taip kaip Mozė savo laiku įtikino save esantį Dievo siųstą pranašą, kai, jam meldžiant, Dievas davė iš dangaus manos. — [35] Aš gyvenimo duona: nužengusi iš dangaus ir duodanti dvasinį gyvenimą; kas ateina pas mane tikėjimu, tas nealks. Taigi, duona čia vadinama tikėjimas; žemiau (48—59 eil.) Išganytojas kalbės apie švenčiausiąją Komuniją ir duona vadins švenčiausiąjį savo Kūno ir Kraujo sakramentą. — [36] Sakiau, kad... Jūs matėte stebuklus, kuriuos aš darau ir iš kurių turėjote pažinti, kad aš esu žadėtasis Mesijas, ir netikite.

stumsiu laukan. [38] Nes aš nužengiau iš dangaus ne savo valios vykdyti, bet valios to, kurs yra mane siuntęs. [39] Ta gi yra mane siuntusio Tėvo valia, kad nieko iš to, ką jis yra man davęs, nepamesčiau, bet kad tai prikelčiau paskutinę dieną. [40] Nes ta yra mane siuntusio Tėvo valia, kad kiekvienas, kurs mato Sūnų ir į jį tiki, turėtų amžinąjį gyvenimą ir kad aš jį prikelčiau paskutinę dieną.

[41] Tuomet žydai murmėjo prieš jį, kad jis buvo pasakęs: Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau, [42] ir kalbėjo: Argi jis ne Juozapo sūnus, Jėzus, kurio mes pažįstame tėvą ir motiną? Kaipgi jis sako: Aš iš dangaus nužengiau? [43] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Nemurmėkite tarp savęs. [44] Niekas negali ateiti pas mane, jei Tėvas, kurs yra mane siuntęs, jo nepatrauks, ir tą aš prikelsiu paskutinę dieną. [45] Parašyta pas pranašus: V i s i b u s D i e v o m o k o m i. Kiekvienas, kurs girdėjo iš Tėvo ir suprato, ateina pas mane. [46] Tai nereiškia, kad kas nors būtų matęs Tėvą; nes tik kurs iš Dievo yra, tas matė Tėvą. [47] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kas tiki į mane, tas turi amžinąjį gyvenimą.

[48] Aš gyvenimo duona. [49] Jūsų tėvai valgė 27
tyruose manos ir mirė. [50] Šita yra duona, nužen- X
gianti iš dangaus, kad, kas jos valgys, nemirtų. [51] Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau.

---

[38] S a v o v a l i o s : savo žmogiškosios prigimties valios. [44] J o n e p a t r a u k s : apšviesdamas savo malone protą, pastūmėdamas valią. Žodis patraukti nereiškia čia prievartos, nes tik tuomet Dievo malonė žmogų patraukia, jei jis pats sutinka; jis gali tačiau nesutikti ir nepriimti malonės. — [45] K u r s g i r d ė j o i š T ė v o, duodanäio savo malonės, i r s u p r a t o, sutikdamas su ta malone ir ją priimdamas. — [46] T a i n e r e i š k i a ... Taip Išganytojas įspėja, kad kas nesuprastų girdėjimo iš Tėvo kūniškai, nes niekas nemato ir negirdi Tėvo, tiktai jo Sūnus, Jėzus Kristus.

52 Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius; o duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės. 53 Tuomet žydai ginčijosi tarp savęs, sakydami: Kaip jis gali mums duoti valgyti savo kūną?

54 Jėzus gi jiems tarė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo. 55 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš prikelsiu jį paskutinę dieną. 56 Nes mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. 57 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš jame. 58 Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas, ir aš esu gyvas per Tėvą, taip ir tas, kurs mane valgo, bus gyvas per mane. 59 Tai yra duona, kuri nužengė iš dangaus. Su ja bus ne kaip su mana, kurios jūsų tėvai valgė ir mirė. Kas šitą duoną valgo, bus gyvas per amžius. 60 Tai jis pasakė, mokydamas Kaparnaumo sinagogoje.

28 X 61 Daugelis jo mokytinių, tai išgirdę, sakė: Šitie žodžiai kieti, ir kas gali jų klausyti? 62 Jėzus, žinodamas pats savyje, kad jo mokytiniai dėl to murmėjo, jiems tarė: Tai jus piktina? 63 O jei jūs matysite žmogaus Sūnų, užžengiantį ten, kur jis

---

52 Dėl pasaulio... Kūnas turi būti įduotas už žmonijos gyvenimą. — 54 Neturėsite...: neišliksite Dievo malonėje. — 54 Jei nevalgysite...: Kaip aš gyvenu, nes mane pagimdė gyvenąs savyje Tėvas, taip ir tas, kurs mane valgo, gyvens, nes aš gyvenu; gyvens per mane, gyvens gyvenimu, kurį aš suteiksiu. — 58 Kaip mane... Jėzus grįžta prie to, nuo ko prasidėjo kalba. Žydai reikalavo iš jo ženklo ir priminė maną, kuri buvo didelis ženklas, įrodąs Mozės pasiuntinybę. Išganytojas dabar sako, kad jis iš tikrųjų duodąs duonos, nužengiančios iš dangaus; ji tiek garbingesnė už maną, kiek dvasios gyvenimas viršija kūniškąjį, kiek amžinasis gyvenimas viršija mirtį.

63 O jei... Tam klausimui trūksta antrosios dalies: Ar ir tuomet netikėsite?

pirma buvo? [64] Dvasia yra, kuri gaivina, kūnas
nieko nepadeda. Žodžiai, kuriuos aš jums kalbė-
jau, yra dvasia ir gyvybė. [65] Bet tarp jūsų yra
tokių, kurie netiki. Nes Jėzus žinojo nuo pat
pradžios, kurie netikėjo ir kas jį įduosiąs. [66] Jis
dar sakė: Todėl aš jums sakiau: Niekas negali
ateiti pas mane, jei jam ne[illegible]us mano Tėvo duota.
[67] Nuo to meto daug jo mokytinių pasitraukė 29/X
šalin ir jau nebevaikščiojo su juo. [68] Taigi Jėzus
tarė dvylikai: Ar ir jūs norite pasišalinti? [69] Jam
atsakė Simonas Petras: Viešpatie, pas ką mes
eisime? Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. [70] Mes
įtikėjome ir žinome, kad tu Kristus, Dievo Sūnus.
[71] Jėzus jiems atsakė: Ar ne aš jus, dvylika, pa-
sirinkau? Tačiau ir iš jūsų vienas yra velnias.
[72] Kalbėjo gi jis apie Simono sūnų, Judą Iskari-
jotą; nes tas, būdamas vienas iš dvylikos, turėjo
jį įduoti.

c) Jėzus Jeruzalėje per Padangčių šventę

7. [1] Po to Jėzus vaikščiojo Galiliejoje; jis neno- 30/X
rėjo pasilikti Judiejoje, nes žydai jieškojo jo už-
mušti. [2] Buvo arti žydų Padangčių šventė. [3] Tuo-
met jo broliai jam sakė: Eik iš čia ir keliauk į
Judieją, kad ir tavo mokytiniai matytų tavo dar-

---

64 Dvasia yra... Išganytojas paaiškina, kaip reikia suprasti augščiau (55 e.) paminėtus žodžius: Kas valgo mano kūną... Jis sako, kad kiekviename žmoguje yra tas dalykas, kuriuo žmogus gyvena ir veikia, kad kūnas be dvasios nieko negali padaryti. Todėl ir Kristaus kūnas, duodąs gyvenimą nėra tai kūnas be dvasios, bet kūnas su siela, gyvas — kūnas sujungtas su Žodžiu.

7. 2 Padangčių šventė. Ji ir dabar žydų švenčiama rudenį atsiminti ilgiems metams, išgyventiems Arabijos tyruose, jiems išėjus iš Egipto. Toms šventėms žydai pasidaro sau prie triobų padangčių, apdengia jas šakomis ir gyvena jose per aštuonias dienas. — 3 Broliai: artimiausieji giminaičiai.

bus, kuriuos darai. [4] Nes niekas nedaro nieko slapčia, jei pats nori būti žinomas. Jei tu tai darai, tai duokis pažinti save pasauliui. [5] Nes net jo broliai netikėjo į jį. [6] Jėzus jiems atsakė: Mano laikas dar neatėjo, o jums laikas visuomet patogus. [7] Pasaulis negali laikyti jūsų neapykantoje, manęs gi jis nekenčia, nes aš apie jį liudiju, kad jo darbai pikti. [8] Jūs eikite į tą šventę, o aš į tą šventę neeisiu, nes mano laikas dar nepilnas. [9] Tai pasakęs, jis pasiliko Galiliejoje. [10] Jo broliams išėjus, ir jis nuėjo į šventę, ne viešai, bet lyg slapčia.

31 X [11] Šventės dieną žydai jieškojo jo ir klausinėjo: Kur jis? [12] Minioje buvo apie jį daug šnekų. Vieni tvirtino: Jis geras, o kiti sakė: Ne, jis suvedžioja žmones. [13] Tačiau niekas nekalbėjo apie jį atvirai, nes bijojo žydų.

[14] Jau šventėms įpusėjus, Jėzus atėjo į šventyklą ir mokė. [15] Žydai stebėjosi ir sakė: Kaip jis gali žinoti Raštą, kad jis nesimokė? [16] Jiems atsakydamas, Jėzus tarė: Mano mokslas ne mano, bet to, kurs yra mane siuntęs. [17] Jei kas norės vykdyti jo valią, tas pažins, ar tas mokslas iš Dievo, arba ar aš pats iš savęs kalbu.

1 Lapkričio [18] Kas pats iš savęs kalba, tas jieško savos garbės; o kas jieško garbės to, kurs yra jį siuntęs, tas tiesakalbis, ir jame nėra neteisybės. [19] Argi ne Mozė davė jums įstatymą? tačiau nė vienas iš jūsų nesilaiko įstatymo. [20] Kodėl jūs jieškote

---

[6] Mano laikas... Jėzus nežada eiti Jeruzalėn į tas šventes taip, kaip norėjo jo giminės, t. y., iškilmingai, nes jo laikas dar nebuvo atėjęs. Tas laikas turėjo, neilgai trukus, ateiti, ir tuomet Išganytojas ėjo į šventąjį miestą su iškilme, apstotas minios, kuri linksmai šaukė: Osanna Dovîdo sūnui. Dabar Jėzus norėjo eiti vienas, lyg slapčia, todėl ir neėjo su savo giminaičiais.

[20] Tu velnio...: piktoji dvasia pakišo tau tą mintį, būk kas nors nori tave užmušti.

manęs užmušti? Minia atsakydama tarė: Tu velnio apsėstas, kas tavęs jieško užmušti? [21] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Aš padariau vieną darbą, ir jūs visi stebitės. [22] Juk Mozė davė jums apipjaustymą (ne kad jis būtų iš Mozės, bet iš tėvų), ir jūs apipjaustote žmogų subatoje. [23] Jei žmogui daromas apipjaustymas subatoje, kad neperžengus Mozės įstatymo, tai kam jūs pykstate ant manęs, kad aš visą žmogų pagydžiau subatoje? [24] Neteiskite pagal išvaizdą, bet darykite teisingą teismą.

[25] Kai kurie jeruzaliečiai sakė: Argi tai ne tas, 2
kurio jieško užmušti? [26] Štai jis viešai kalba, ir XI
niekas jam nieko nesako. Argi jau vyresnieji tikrai pažino, kad jis Kristus? [27] Bet apie šitą mes žinome, iš kur jis; atėjus gi Kristui, niekas nežinos, iš kur jis. [28] Taigi, Jėzus, mokydamas šventykloje, garsiai šaukė: Ir mane jūs pažįstate ir žinote, iš kur aš. Tačiau aš neatėjau pats savaime, bet tikėtinas yra tas, kurs mane siuntė, kurio jūs nepažįstate. [29] Aš jį pažįstu, nes iš jo esu, ir jis yra mane siuntęs. [30] Taigi, jie jieškojo sugauti jį, bet niekas neištiesė prieš jį rankos, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi.

[31] Daugelis iš minios įtikėjo į jį ir sakė: Kada 3
Kristus ateis, ar jis darys daugiau stebuklų, kaip XI
kad šitas daro? [32] Tokias minios šnekas apie jį išgirdo parisiejai. Todėl vyriausieji kunigai ir

---

[21] Vieną darbą: stebuklą. Žr. aug. 5, 8—10. — [22] Mozė davė... Žydai piktinosi, kad Jėzus pagydė žmogų subatoje, nežiūrėdamas šventos dienos, o jie patys, vykdydami įsakymą apie kūdikių apipjaustymą aštuntąją dieną, Mozės duotą, bet jau ir seniau žinomą, taip pat nesilaiko subatos, nes apipjausto subatoje. — [24] Pagal išvaizdą: paviršutiniškai, bet gerai dalyką ištyrę ir apsvarstę.

[28] Mane jūs... Išskyrus gimimą iš Mergaitės, žydai žinojo visa apie Jėzų, kaip apie žmogų. Tačiau negana buvo tyrinėti jo kilmę, kaip žmogaus, nes tikrai buvo tas, kurs jį siuntė, Dievas Tėvas; to žydai nežinojo.

parisiejai siuntė tarnų jo sugauti. [33] Bet Jėzus jiems sakė: Dar trumpą laiką aš esu su jumis; paskui eisiu pas tą, kurs yra mane siuntęs. [34] Jūs jieškosite manęs ir nerasite, nes, kur aš esu, jūs negalite prieiti. [35] Tuomet žydai kalbėjosi tarp savęs: Kur jis žada eiti, kad mes jo nerasime? Argi jis eis pas išsiskirsčiusius tarp pagonių ir mokys pagonis? [36] Ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jis pasakė: Jūs jieškosite manęs ir nerasite, ir: Kur aš esu, ten jūs negalite prieiti?

4 XI [37] Paskutinę didžiąją švenčių dieną Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: Jei kas trokšta, teateinie pas mane ir tegul geria. [38] Kas tiki į mane, kaip sako Raštas, iš to vidaus tekės gyvojo vandens upės. [39] Sakė gi jis tai apie Dvasią, kurią turėjo gauti tikintieji į jį; nes Dvasia dar nebuvo duota, kadangi Jėzus dar nebuvo pagarbintas.

[40] Išgirdę tuos jo žodžius, kai kurie iš tos minios sakė: Šitas tikrai pranašas: [41] Kiti sakė: Jis Kristus. Bet kai kurie kalbėjo: Nejaugi Kristus ateitų iš Galiliejos? [42] Argi Raštas nesako, kad Kristus ateis iš Dovîdo ainijos ir iš Betliejaus miestelio, iš kur buvo Dovîdas? [43] Taip kilo minioje dėl jo nesutarimo. [44] Kai kurie iš jų norėjo jį sugauti, bet nė vienas nepakėlė prieš jį rankos.

5 XI [45] Tarnai sugrįžo pas vyriausius kunigus ir parisiejus. Tie juos paklausė: Kodėl jo neatvedėte? [46] Tarnai atsakė: Niekados žmogus nėra taip kalbėjęs, kaip tas žmogus. [47] Tuomet parisiejai jiems

---

[33] Dar trumpą... Iki kančiai ir mirčiai buvo likę tik šeši mėnesiai. — [34] Negalite prieiti: į dangaus garbę, nes esate apsunkinti nuodėmėmis.

[38] Kas tiki... Kas tiki į Jėzų, gauna didžiausių šv. Dvasios malonių, taip kad ne tik jo patiės širdies troškimai esti patenkinami, bet ir tų jo gautų malonių vaisius, gerus darbus, pajunta ir kiti žmonės. Upės arba srovės reiškia didį apstumą.

tarė: Ar ir jūs davėtės apgaunami? [48] Argi kas nors iš vyresniųjų ar iš parisiejų įtikėjo į jį? [49] Bet prakeikta ta minia, kuri nežino įstatymo! [50] Vienas iš jųjų tarpo, Nikodemas, — tas pats, kurs buvo atėjęs pas jį nakčia, — atsiliepė: [51] Argi mūsų įstatymas pasmerkia žmogų, jo pirma neišklausinėjęs ir nežinant, ką jis yra daręs? [52] Atsakydami jie jam tarė: Gal ir tu galiliejietis? Tyrinėk Raštus ir matyk, kad joks pranašas nekyla iš Galiliejos. [53] Po to kiekvienas nuėjo namo.

8. [1] Jėzus išėjo į Alyvų kalną, [2] o auštant jis vėl atėjo į šventyklą, ir visi žmonės susirinko prie jo; jis atsisėdo ir juos mokė. [3] Tuo tarpu Rašto žinovai ir parisiejai atvedė pas jį moteriškę, sugautą svetmoteriaujant. Jie pastatė ją į vidurį [4] ir jam tarė: Mokytojau, šita moteriškė ką tik sugauta svetmoteriaujant. [5] Įstatyme Mozė liepė mums tokią užmušti akmenimis. O tu ką pasakysi? [6] Jie tai sakė, gundydami jį, kad galėtų jį kaltinti. Bet Jėzus, žemyn pasilenkęs, rašė pirštu žemėje. [7] Kadangi jie nesiliovė jį klausę, jis atsitiesė ir jiems tarė: Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį. [8] Ir vėl pasilenkęs jis rašė žemėje. [9] Tai išgirdę, jie vienas po kito ėjo šalin, pradedant nuo vyresniųjų. Pasiliko vienas Jėzus ir moteriškė, stovėjusi viduryje. [10] Vėl atsitiesęs, Jėzus jai tarė: Moteriške, kur tie, kurie tave kal- 6 XI

---

49 **Bet prakeikta...** Žydų vyresnybė pyksta ant minios, kaltina ją, kad ji nežinanti įstatymo, ir keikia, kad ji įtikėjusi į netikrą pranašą. Bet tas prakeikimas grįžta ant jų pačių, nes jie nenorėjo įtikėti į tikrąjį pranašą.

8. 6 **Gundydami.** Parisiejai laukė, kad Jėzus, gailestingas nusidėjėliams, neskirs nusikaltusiai moteriškei baisios bausmės ir taip pasakys ką nors prieš įstatymą. — **Rašė pirštu...**: taip duodamas suprasti, kad jis nenori jiems atsakinėti; juk jie turėjo tam tikrų teisėjų, kurie galėjo nubausti paleistuvę.

tino? niekas tavęs nepasmerkė? [11] Ji atsakė: Niekas, Viešpatie. Tuomet Jėzus jai tarė: Nė aš tavęs nepasmerksiu; eik ir daugiau nebenusidėk.

7 XI [12] Jėzus vėl jiems kalbėjo, sakydamas: Aš pasaulio šviesa. Kas mane seka, nevaikščioja tamsybėje; jis turės gyvenimo šviesos. [13] Bet parisiejai jam tarė: Tu liudiji pats apie save; tavo liudijimas netikras. [14] Jėzus atsakė ir jiems tarė: Nors aš ir pats apie save liudiju, tačiau mano liudijimas yra tikras; nes aš žinau, iš kur atėjau ir kur einu; o jūs nežinote, iš kur ateinu ir kur einu. [15] Jūs teisiate, žiūrėdami kūno, aš nieko neteisiu; [16] bet, jei aš teisiu, mano teismas tikras, nes aš ne vienas; su manim yra, kurs mane siuntė, Tėvas. [17] Ir jūsų įstatyme parašyta, kad dviejų žmonių liudijimas tikras. [18] Aš esu, kurs pats apie save liudiju, ir liudija apie mane Tėvas, kurs yra mane siuntęs. [19] Tuomet jie paklausė jį: Kur tavo Tėvas? Jėzus atsakė: Jūs nepažįstate nei manęs, nei mano Tėvo; jei pažintumėte mane, pažintumėte juk ir mano Tėvą. [20] Tuos žodžius Jėzus pasakė prie iždyno, mokydamas šventykloje; ir niekas jo nesuėmė, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi.

8 XI [21] Tai Jėzus vėl jiems kalbėjo: Aš einu sau, o

---

[11] N ė a š ... Išganytojas nepagiria čia nuodėmės; begalinis jo gailestingumas atleidžia kaltę, tačiau reikalauja pasitaisymo.

[12] T a m s y b ė j e : paklydimų ir nuodėmių tamsybėje. Toks turės kelią rodančios ir vedančios į amžinąjį gyvenimą šviesos. — [13] N e t i k r a s : neturi vertės. — [14] N e s a š ž i n a u ... : žinau, kad atėjau dangiškojo savo Tėvo siųstas ir kad sugrįšiu pas jį, todėl, kaip lygus Dievui Tėvui, galiu liudyti pats apie save. — N e ž i n o t e : iš savo kaltės, nes nenorite man tikėti. — [15] Ž i ū r ė d a m i k ū n o : taip, kaip iš viršaus akims rodosi. — [19] N e p a ž į s t a t e ... Žydai nepažįsta Jėzaus, kaip Dievo, nes nenori tikėti į jį. Nepažindami Dievo Sūnaus, jie negali pažinti ir Tėvo, nes per Kristų ir Kristuje Dievas Tėvas aiškiau apsireiškė, veikdamas ir kalbėdamas per jį.

[21] S a v o n u o d ė m ė j e : netikėdami į mane.

jūs ieškosite manęs ir mirsite savo nuodėmėje. Kur aš einu, jūs negalite prieiti. [22] Tuomet žydai tarė: Juk jis neužmuš pats savęs, nes pasakė: Kur aš einu, jūs negalit prieiti? [23] Jis jiems atsakė: Jūs esate iš žemybės, aš esu iš augštybės. Jūs esate iš šio pasaulio, aš neesu iš šio pasaulio. [24] Todėl aš jums pasakiau, kad jūs mirsite savo nuodėmėse, nes, jei netikėsite, kad tai aš esu, jūs mirsite savo nuodėmėje. [25] Tuomet jie jį paklausė: Kas gi tu esi? Jėzus jiems tarė: Kam čia aš jums ir bekalbu? [26] Daug aš turėčiau apie jus sakyti ir teisti. Bet tas, kurs yra mane siuntęs, tiesakalbis; ir aš kalbu pasauliui tai, ką esu iš jo girdėjęs. [27] Jie nesuprato, kad jis jiems kalbėjo apie savo Tėvą, Dievą. [28] Taigi Jėzus jiems tarė: Kai jūs augštyn pakelsite žmogaus Sūnų, tuomet pažinsite, kad tai aš esu ir kad pats iš savęs aš nieko nedarau, bet taip kalbu, kaip pamokė mane Tėvas. [29] Kurs mane siuntė, yra su manim; jis nepaliko manęs vieno, nes aš visuomet tai darau, kas jam patinka.

[30] Tai jam kalbant, daugelis įtikėjo į jį. [31] Taigi, 9/XI tiems žydams, kurie į jį įtikėjo, Jėzus sakė: Jei pasiliksite mano moksle, jūs būsite tikri mano mokytiniai, [32] pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus. [33] Jie atsakė: Mes Abraomo ainiai ir niekados nebuvome niekieno vergai. Kaipgi tu sakai: Būsite laisvi? [34] Jėzus jiems atsakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kiekvienas, kurs nusideda, yra nuodėmės vergas. [35] Vergas ne amžinai pasilieka namuose; sūnus pasilieka amžinai. [36] Jei tat

---

[24] K a d t a i a š e s u : kad aš esu Mesijas, Dievo Sūnus. — [28] K a i . . . : kai prikalsite mane ant kryžiaus, iš stebuklų, kurie tuomet įvyks, pažinsite mane esant Mesiją. [32] L a i s v u s : nuo paklydimų ir nuodėmių. — [35] N e a m ž i n a i. Vergas ir tarnas priimamas į namus laikinai ir visuomet gali būti atstatytas. Sūnus pasilieka namuose, nes jam priklauso visi namai, kaip jo tėviškė.

sūnus padarys jus laisvus, jūs būsite tikrai laisvi. 37 Aš žinau, kad jūs Abraomo vaikai, bet jūs ieškote mane užmušti, nes mano mokslas netarpsta jumyse. 38 Aš kalbu, ką mačiau pas mano Tėvą, o jūs darote, ką matėte pas savo tėvą. 39 Jie atsiliepė ir jam tarė: Mūsų tėvas — Abraomas. Jėzus jiems atsakė: Jei jūs Abraomo vaikai, darykite Abraomo darbus. 40 Dabar jūs ieškote užmušti mane, žmogų, kurs jums kalbėjau tiesą, kurią girdėjau iš Dievo; taip Abraomas nedarė.

10 XI 41 Jūs darote savojo tėvo darbus. Tuomet jie jam tarė: Mes neesame gimę iš paleistuvystės: turime vieną tėvą, Dievą. 42 Jėzus jiems atsakė: Jei Dievas būtų jūsų Tėvas, jūs juk mylėtumėte mane, nes aš nuo Dievo išėjau ir atėjau. Aš ne pats savaime atėjau; jis mane siuntė. 43 Kodėl nesuprantate mano kalbos? Nes jūs negalite klausyti mano žodžių. 44 Jūsų tėvas velnias, ir jūs norite daryti savo tėvo geismus. Jis buvo galvažudys nuo pat pradžios ir nepasiliko tiesoje, nes nėra jame tiesos. Kalbėdamas melą, jis kalba iš to, kas jojo, nes jis melagis ir melo tėvas. 45 O man, kadangi aš sakau tiesą, jūs netikite. 46 Kas iš jūsų gali įrodyti manyje nuodėmę? Kada aš sakau jums tiesą, kodėl jūs manim netikite? 47 Kas yra iš Dievo, tas klauso Dievo žodžių. Jūs todėl neklausote, kad neesate iš Dievo.

11 XI 48 Žydai atsakė ir jam tarė: Argi ne teisingai

---

38 Ką matėte pas savo tėvą: kurs nėra mano Tėvas. Išganytojas sako, kad žydai ne Dievo mokslo klauso, bet piktosios dvasios. — 39 Abraomas: kurs buvo šventas ir kurio darbai buvo geri. — 41 Paleistuvystės. Paleistuvyste ir svetmoteryste čia ir daugelyje vietų kitur vadinama stabmeldystė. Žydai ginasi, būk jie atsitolinę nuo Dievo ir būk jų įpročiuose ir gyvenime pasireiškusi stabmeldystė. — 43 Jūs negalite: dėl didelio linkimo į pikta. — 44 Jis buvo...: nes melu ir apgavimu atvedė pirmuosius tėvus į nuodėmę ir buvo žmonėms priežastis kūno ir dvasios mirties. — Iš to, kas jojo: kas pasidarė jo prigimtis.

mes sakome, kad tu samarietis ir velnio apsėstas? [49] Jėzus atsakė: Aš neesu velnio apsėstas, aš gerbiu savo Tėvą, o jūs darote man negarbę. [50] Aš neješkau savo garbės; yra, kas jos ješko ir teisia. [51] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jei kas laikys mano žodžius, tas nematys mirties per amžius. [52] Tuomet žydai tarė: Dabar mes žinome, kad tu velnio apsėstas. Mirė Abraomas ir pranašai, o tu sakai: Jei kas laikys mano žodžius, tas neragaus mirties per amžius. [53] Argi tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kurs mirė? Ir pranašai taip pat mirė. Kuo tu dediesi? [54] Jėzus atsakė: Jei aš pats save garbinu, mano garbė niekai. Yra mano Tėvas, kurs mane garbina, apie kurį jūs sakote, kad jis esąs jūsų Dievas. [55] Bet jūs jo nepažįstate, o aš pažįstu jį; ir jei sakyčiau, kad aš jo nepažįstąs, būčiau lygus jums melagis. Bet aš jį pažįstu ir laikau jo žodžius. [56] Jūsų tėvas Abraomas džiaugėsi, kad jis turėjo matyti mano dieną; jis ją matė ir džiaugėsi. [57] Tuomet žydai jam tarė: Dar nė penkių dešimtų metų nesulaukei ir matei Abraomą? [58] Jėzus jiems atsakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, anksčiau, nekaip buvo Abraomas, aš esu. [59] Taigi, jie ėmė akmenų, kad į jį mestų, bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš šventyklos.

d) Pagydymas aklo gimusio

9. [1] Praeidamas Jėzus pamatė žmogų aklą gi- 12
musį. [2] Jo mokytiniai paklausė jį: Rabbi, kas nusi- XI
dėjo, šitas, ar jo gimdytojai, kad jis gimė aklas?

---

[50] Yra, kas... Dievas Tėvas reikalauja, kad visi garbintų jo Sūnų ir neduodančius tinkamos garbės teis baisiu teismu. — [51] Nematys mirties: nebus iš jo atimta malonė ir amžinasis gyvenimas danguje. — [55] Nepažįstate: iš jūsų gyvenimo ir darbų nesimato, kad jį pažintumėte. — [56] Mano dieną: dieną mano atėjimo į šį pasaulį. — Matė: pasilikdamas mirusiųjų buveinėje, kur teisiųjų sielos laukė Mesijo atėjimo.

3 Jėzus atsakė: Nei šis nenusidėjo, nei jo gimdytojai, bet — kad pasireikštų jame Dievo darbai. 4 Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė, kolei yra diena; ateina naktis, kada niekas nebegalės nieko daryti. 5 Kolei aš tebeesu pasaulyje, aš esu pasaulio šviesa. 6 Tai pasakęs, jis spjovė žemėn, padarė iš seilių purvo, patepė purvu jo akis 7 ir jam tarė: Eik, nusiprausk Siloės tvenkinyje (išvertus tai reiškia Siųstasis). Jis nuėjo, nusiprausė ir parėjo regįs. 8 Kaimynai ir kurie buvo jį matę anksčiau, nes jis buvo elgeta, klausė: Ar tai ne tas pats, kurs sėdėdavo ir elgetaudavo? Kiti sakė: Tai jis. 9 Kiti vėl: Visai ne, tik į aną panašus. O jis pats sakėsi: Tai aš. 10 Tuomet jie jį klausė: Kaip tau atsivėrė akys? 11 Jis atsakė: Tas žmogus, kurs vadinasi Jėzus, padarė purvo, patepė mano akis ir man tarė: Eik į Siloės tvenkinį ir nusiprausk. Aš nuėjau, nusiprausiau ir regiu. 12 Jie jį paklausė: Kur jis? Jis atsakė: Nežinau.

13 XI 13 Jie nuvedė buvusįjį akląjį pas parisiejus. 14 Buvo gi subata, kada Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis. 15 Taigi, parisiejai vėl jį klausė, kaip jis praregėjęs. Jis jiems atsakė: Jis padėjo man ant mano akių purvo, aš nusiprausiau ir regiu. 16 Tuomet kai kurie parisiejai sakė: Tas žmogus ne iš Dievo, nes nelaiko subatos. Kiti kalbėjo: Kaip galėtų žmogus nusidėjėlis daryti tokių stebuklų? Taip kilo tarp jų nesutarimas. 17 Jie vėl klausė akląjį: Ką tu sakai apie tą, kurs atvėrė tau akis? Jis atsakė: Tai pranašas. 18 Tačiau žydai nenorėjo tikėti, kad jis būtų buvęs aklas ir praregėjęs, iki nepasišaukė praregėjusio gimdytojų. 19 Jie juos klausė, sakydami: Ar šitas jūsų sūnus, apie kurį

---

9. 4 K o l e i y r a d i e n a : iki aš gyvenu čia žemėje, šiame gyvenime. Naktis yra laikas po mirties.

jūs sakote, kad jis gimęs aklas? Tai kaipgi jis dabar regi? [20] Jo gimdytojai jiems atsakė ir tarė: Mes žinome, kad šitas mūsų sūnus ir kad jis yra gimęs aklas; [21] kaipgi jis dabar regi, mes nežinome; nežinome taip pat, kas atvėrė jo akis; klauskite jį patį; jis užaugęs, tegu kalba pats už save. [22] Jo gimdytojai taip sakė, nes bijojo žydų; nes žydai jau buvo susitarę tą, kas išpažintų jį esant Kristų, išmesti iš sinagogos. [23] Todėl jo gimdytojai pasakė: Jis jau užaugęs, klauskite jį patį.

[24] Dabar jie vėl pasišaukė žmogų, kurs buvo 14
buvęs aklas, ir jam tarė: Duok Dievui garbę. Mes XI
žinome, kad tas žmogus nusidėjėlis. [25] Bet jis jiems atsakė: Ar jis nusidėjėlis, aš nežinau; viena žinau, kad aš buvau aklas, o dabar regiu. [26] Tuomet jie vėl jį klausė: Ką jis tau padarė? kaip tau atvėrė akis? [27] Jis atsakė: Sakiau jau jums, ir girdėjote; kam vėl norite išgirsti? Ar ir jūs norite būti jo mokytiniais? [28] Bet jie ėmė keikti jį ir sakė: Tu būk jo mokytinis, o mes esame Mozės mokytiniai. [29] Mes žinome, kad Mozei yra kalbėjęs Dievas; o iš kur šitas, mes nežinome. [30] Atsiliepdamas žmogus jiems tarė: Tai ir nuostabu, kad jūs nežinote, iš kur jis; o juk jis atvėrė man akis. [31] Tačiau mes žinome, kad Dievas nusidėjėlių neišklauso; bet jei kas yra Dievo garbintojas ir daro jo valią, tą išklauso. [32] Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusiojo akis. [33] Jei jis nebūtų iš Dievo, nieko nebūtų galėjęs padaryti. [34] Atsakydami jie jam tarė: Tu visas esi gimęs nuodėmėse ir nori mus mokyti; ir išmetė jį laukan.

[35] Jėzus išgirdo, kad jie buvo išmetę jį laukan, 15
XI

[22] Išmesti...: atskirti nuo tikinčiųjų žydų. — [24] Duok... Žydai reikalauja, kad pagydytasis nelaikytų Jėzaus pranašu, tik nusidėjėliu, kurs sulauže subatos poilsį. Taip jis pripažintų jų tariamąją tiesą ir pagarbintų Dievą.

ir sutikęs jį paklausė: Ar tu tiki į Dievo Sūnų? [36] Atsakydamas jis tarė: Kas jis, Viešpatie, kad aš į jį tikėčiau? [37] Jėzus jam tarė: Tu jį matai; kursai kalba su tavim, tai tas. [38] Jis tarė: Tikiu, Viešpatie, ir parpuolęs pagarbino jį. [39] Tuomet Jėzus tarė: Teismui aš atėjau į šį pasaulį, kad aklieji regėtų ir regintieji apaktų. [40] Kai kurie prie jo buvusieji parisiejai tai išgirdo ir jį paklausė: Ar ir mes esame akli? [41] Jėzus jiems tarė: Jei būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės; dabar gi jūs sakote: Mes regime. Taigi, jūsų nuodėmė pasilieka.

16 XI **10.** [1] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kas ne pro duris įeina į avidę, bet pro kitur įkopia, tas vagis ir galvažudys. [2] Kas gi pro duris įeina, tas avių ganytojas. [3] Tam durininkas atidaro, ir avys klauso jo balso; jis įvardžiai šaukia savo avis ir jas išveda. [4] Išvedęs savo avis, jis eina pirm jų, ir avys jį seka, nes pažįsta jo balsą. [5] O svetimo jos neseks ir bėgs nuo jo, nes nepažįsta svetimųjų balso. [6] Tą prilyginimą Jėzus pasakė jiems, bet jie nesuprato, ką jis jiems norėjo pasakyti.

[7] Taigi, Jėzus vėl jiems tarė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, aš avių durys. [8] Visi, kurie pirm manęs atėjo, yra vagys ir galvažudžiai, tai ir avys jų neklausė. [9] Aš durys. Kas per mane įeina, bus

---

39 K a d a k l i e j i... Čia kalbama apie dvasinį regėjimą ir aklumą. Neregintieji, kurie gauna šviesos, yra žmonės nuolankios širdies. Jie supranta neturį išganymo mokslo, jo trokšta ir gauna jo. Šio pasaulio regintieji yra tie, kurie mano, būk jie neprivalą daugiau mokslo. Nepriimdami Jėzaus Kristaus šviesos, jie pasilieka savo dvasiniame aklume. — 41 J e i b ū t u m ė t e...: jei tikrai būtumėte be mokslo, nežinotumėte Rašto, kurs apie mane moko, nebūtumėte kalti. Bet jūs giriatės savo mokslu, tačiau nenorite į mane tikėti, todėl pasiliekate nusidėjimuose.

10. 6 J i e m s: parisiejams. — 9 Į e i s i r i š e i s: gyvens ramiai, be pavojaus. — R a s g a n y k l o s: ras dvasios maisto: Kristaus mokslą ir šv. sakramentus, reikiamus išganymui laimėti.

išgelbėtas. Jis įeis ir išeis, ir ras ganyklos. [10] Vagis ateina tiktai vogti ir žudyti ir naikinti. Aš atėjau, kad turėtų gyvenimo ir apsčiau turėtų.

[11] Aš gerasis ganytojas. Gerasis ganytojas duoda 17
savo gyvybę už savo avis. [12] Samdinys, kurs ne XI
ganytojas, kuriam avys ne savos, pamatęs ateinantį vilką, palieka avis ir bėga; vilkas grobia ir išvaiko avis. [13] Samdinys bėga, nes jis samdinys, ir jam nerūpi avys. [14] Aš gerasis ganytojas; aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, [15] taip kaip pažįsta mane Tėvas, ir aš pažįstu Tėvą. Todėl aš guldau savo gyvybę už savo avis. [16] Aš turiu ir kitų avių, kurios ne iš šitos avidės; man reikia ir jos atvesti; jos klausys mano balso, ir bus viena avidė ir vienas ganytojas. [17] Todėl Tėvas mane myli, kad aš guldau savo gyvybę, kad vėl ją imčiau. [18] Niekas negali atimti jos iš manęs, bet aš ją guldau pats savaime. Aš turiu galios ją guldyti ir turiu galios vėl ją imti. Tokį įsakymą aš esu gavęs iš savo Tėvo. [19] Tarp žydų vėl kilo nesutarimas dėl šitų žodžių. [20] Daugelis jų sakė: Jis velnio apsėstas ir nustojo proto; kam jo klausote? [21] Kiti sakė: Tai ne velnio apsėstojo žodžiai; argi gali velnias atverti aklųjų akis?

e) Jėzus dievnamio pašventinimo šventėje Jeruzalėje

[22] Jeruzalėje buvo dievnamio pašventinimo 18
šventė. Buvo žiema. [23] Jėzus vaikščiojo šventyk- XI

[16] Ne iš šitos avidės. Avys ne iš šitos avidės yra pagonys; jie Sen. Testamente nepriklausė Dievo Bažnyčiai (Eklezijai). — Klausys mano balso: skelbiant mano mokslą apaštalams ir kitiems mokytiniams. — [17] Imčiau: prisikeldamas trečiąją dieną iš numirusiųjų. — [18] Negali: jei aš nesutiksiu.

[22] Dievnamio pašventinimo. Metinės Jeruzalės dievnamio pašventinimo sukaktuvės buvo švenčiamos su nemaža iškilme gruodžio mėnesyje.

loje, Saliamono prieangyje. [24] Tenai žydai apstojo jį ir jam sakė: Iki kolei tu laikysi mus netikrybėje? Jei tu Kristus, pasisakyk mums atvirai. [25] Jėzus jiems atsakė: Aš jums sakiau, tik jūs netikite. Darbai, kuriuos aš darau savo Tėvo vardu, tie liudija apie mane. [26] Bet jūs netikite, nes neesate iš mano avių tarpo. [27] Mano avys klauso mano balso; aš jas pažįstu, ir jos seka mane. [28] Aš joms duodu amžinąjį gyvenimą, ir jos nepražus per amžius; niekas neišplėš jų iš mano rankos. [29] Ką man davė mano Tėvas, tai už viską didesnis dalykas, ir to niekas negali išplėšti iš mano Tėvo rankos. [30] Aš ir Tėvas esame vienas.

19 [31] Tuomet žydai pasiėmė akmenų, kad jį užmuštų.
XI [32] Jėzus jiems atsakė: Aš jums parodžiau daug gerų darbų iš savo Tėvo; už kurį iš jų jūs norite užmušti mane akmenimis? [33] Žydai jam atsakė: Ne dėl gero darbo mes tave mušame, bet dėl piktžodžiavimo ir kad tu, būdamas žmogus, pats dediesi Dievu. [34] Jėzus jiems atsakė: Argi neparašyta jūsų įstatyme: Aš tariau: jūs dievai. [35] Jei jis pavadino dievais tuos, kuriems buvo suteiktas Dievo žodis, — Raštas gi negali būti panaikintas, — [36] tai ar dera jums sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir siuntė į pasaulį: Tu piktžodžiauji, dėl to kad aš pasakiau: Aš Dievo Sūnus? [37] Jei aš nedarau savo Tėvo darbų, netikėkite manim. [38] Bet jei aš darau ir jei nenorite manim tikėti, tai tikė-

---

[29] Už viską didesnis: Visų didžiausias dalykas, Dievo Tėvo duotas Jėzui Kristui, yra dieviškoji prigimtis.
[34] Įstatyme. Įstatymu čia pavadinta visas šv. Raštas. Išganytojas primena 81. psalmės žodžius, kur neteisūs teisėjai ir valdininkai vadinami dievais dėl to tik, kad jie buvo gavę sau valdžios iš Dievo. — [35] Jei jis pavadino... Kristaus įrodinėjimas čia toks: Jei teisėjai, valdininkai buvo Sen. Test. vadinami dievais ir niekas tuo nesipiktino, tai kokią teisę turi žydai užpuldinėti Jėzų, jei jis, Dievo Tėvo pašvęstas ir į pasaulį atsiųstas, vadina save Dievu.

kite darbams, kad pažintumėte ir įsitikintumėte, kad Tėvas yra manyje ir aš Tėvuje. [39] Tuomet jie ieškojo jį nutverti, bet jis ištrūko jiems iš rankų.

[40] Jis vėl nuėjo į anapus Jordano, į tą vietą, kur Jonas pirmą kartą krikštijo, ir pasiliko tenai. [41] Daugelis ateidavo pas jį ir sakydavo: Nors Jonas nepadarė jokio stebuklo, [42] tačiau, ką Jonas sakė apie šitą, buvo tiesa. Taip daugelis įtikėjo į jį.

f) Prikėlimas iš numirusiųjų Lozoriaus

11. [1] Buvo vienas ligonis, Lozorius, iš Marijos ir jos sesers Mortos kiemo, Betanijos. [2] (Marija gi buvo ta pati, kuri patepė Viešpatį tepalu ir nušluostė jo kojas savo plaukais; jos tai brolis Lozorius sirgo). [3] Taigi, jo seserys siuntė pas jį ir sakydino: Viešpatie! Štai tas, kurį tu myli, serga. [4] Išgirdęs Jėzus jiems tarė: Ta liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, kad per ją būtų pašlovintas žmogaus Sūnus. [5] Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį Mariją ir Lozorių. [6] Išgirdęs jį sergant, jis tuo tarpu pasiliko dvi dieni toje pačioje vietoje; [7] joms praslinkus, jis tarė savo mokytiniams: Eikime vėl į Judiejį. [8] Mokytiniai jam sakė: Mokytojau, žydai ką tik ieškojo tavęs užmušti akmenimis, ir tu vėl tenai eini? [9] Jėzus atsakė: Ar ne dvylika valandų turi diena? Jei kas vaikščioja dieną, nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą; [10] bet jei vaikščioja naktį, suklumpa, nes nėra jame šviesos. [11] Taip jis pasakė ir po to jiems tarė: Mūsų prietelis Lozorius miega, 20 XI

---

11. [4] T a l i g a . . . : t. y., iš tos ligos nebus tokios mirties, kaip visiems žmonėms atsitinka, nes Lozorius turėjo būti tuojau prikeltas iš numirusiųjų. — [9] D i e n a. Diena yra laikas, kurį Dievas skiria žmogui gyventi čia žemėje. Išganytojas žino, kada ateis jo žemiškojo gyvenimo galas. Pirm to meto jam nieko nepadarys žydai.

bet aš einu jo pažadinti iš miego. [12] Tuomet jo mokytiniai jam tarė: Viešpatie, jei miega, bus sveikas. [13] Jėzus kalbėjo apie jo mirtį, o jie turėjo galvoje užmigimą paprastu miegu. [14] Tuomet Jėzus jau aiškiai jiems pasakė: Lozorius mirė, [15] ir dėl jūsų, — kad tikėtumėte, — aš džiaugiuos, jog nebuvau tenai. Bet eikime pas jį. [16] Tuomet Tomas, vadinamas Dvynas, tarė kitiems mokytiniams: Eikime ir mes mirti su juo.

21 XI [17] Atėjęs Jėzus rado jį jau keturias dienas gulintį kape. [18] (Betanija buvo arti Jeruzalės, apie penkiolika varsnų atstu nuo jos). [19] Daug žydų buvo atėję pas Mortą ir Mariją judviejų paguosti dėl jų brolio. [20] Morta, kaip tik išgirdo, kad Jėzus ateina, išėjo jo pasitikti, o Marija pasiliko namie. [21] Morta tarė Jėzui: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. [22] Bet ir dabar aš žinau, kad Dievas tau duos, ko tik tu Dievą paprašysi. [23] Jėzus jai tarė: Tavo brolis prisikels. [24] Morta jam atsakė: Žinau, kad jis prisikels prisikėlime, paskutinę dieną. [25] Jėzus jai tarė: Aš prisikėlimas ir gyvybė; kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, [26] ir kiekvienas, kurs gyvas ir į mane tiki, nemirs per amžius. Ar tai tiki? [27] Ji jam atsakė: Taip, Viešpatie, aš tikiu. kad tu Kristus, gyvojo Dievo Sūnus, kurs atėjai į šį pasaulį.

[28] Tai pasakius, ji nuėjo ir pašaukė savo seserį Mariją, tylomis sakydama: Mokytojas čia ir tave šaukia. [29] Kaip tik ji išgirdo, greitai atsikėlė ir ėjo pas jį. [30] Nes Jėzus dar nebuvo įėjęs į kiemą; jis dar tebebuvo toje pačioje vietoje, kur jį buvo pasitikus Morta. [31] Žydai, kurie buvo su ja namuose ir ramino ją, pamatę, kad Marija greitai

[16] T o m a s. Žydiškas to apaštalo vardas reiškia tą pat, ką ir graikiškas Didimos, t. y., Dvynas, nes, anot padavimo, jis buvo gimęs drauge su savo seserimi, vardu Lizija.

atsikėlė ir išėjo, sekė ją, sakydami: ji eina pas kapą verkti tenai. [32] Kaip tik Marija atėjo, kur buvo Jėzus, ir jį pamatė, puolė jam po kojų ir jam tarė: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs.

[33] Tuomet Jėzus, pamatęs ją verkiančią ir atė- 22
jusius su ja žydus verkiančius, susigraudino dva- XI
sioje ir pats save sujaudino. [34] Jis tarė: Kur jį padėjote? Jie jam atsakė: Viešpatie, eik ir pasižiūrėk. [35] Jėzus apsiašarojo. [36] Todėl žydai kalbėjo: Štai, kaip jis jį mylėjo. [37] O kai kurie iš jų sakė: Ar tas, kurs atvėrė akis aklam gimusiam, negalėjo padaryti, kad šitas nebūtų miręs?

[38] Jėzus, vėl susigraudinęs pats savyje, priėjo prie kapo. Buvo tai ola, uždaryta akmenimi. [39] Jėzus tarė: Atimkite akmenį. Mirusiojo sesuo Morta jam atsakė: Viešpatie, jau dvokia, nes jau keturias dienas guli. [40] Jėzus jai tarė: Argi aš tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo garbę.

[41] Atritus akmenį, Jėzus pakėlė augštyn akis ir tarė: Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. [42] Aš, tiesa, žinojau, kad tu visuomet mane išklausai; bet tai pasakiau dėl čia aplinkui stovinčių žmonių, kad jie tikėtų, jog tu esi mane siuntęs. [43] Tai pasakęs, jis sušuko garsiu balsu: Lozoriau, išeik laukan. [44] Numirėlis tuojau išėjo surištomis raiščiais kojomis ir rankomis, ir jo veidas buvo apristas skepeta. Jėzus jiems tarė: Atraišiokite jį ir leiskite eiti.

[45] Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir 23
Mortą ir buvo matę, ką Jėzus padarė, įtikėjo į jį. XI
[46] Bet kai kurie iš jų nuėjo pas parisiejus ir jiems

---

[33] Pats save sujaudino, nes nors kaip žmogus turėjo paprastą žmonėms jautrumą, bet jo jausmų pasireiškimas visai klausė jo dieviškosios prigimties. — [44] Atraišiokite... Lavonai, žydų papročiu, buvo įvyniojami į paklodes.

pasakė, ką Jėzus buvo padaręs. [47] Taigi, vyriausieji kunigai ir parisiejai surinko tarybą ir kalbėjo: Ką darysime, kadangi tas žmogus daro daug stebuklų? [48] Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį; ateis romėnai ir atims mūsų kraštą ir tautą. [49] Vienas iš jų, vardu Kajipas, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, jiems tarė: Jūs nieko nežinote [50] ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už tautą, kaip kad visa tauta pražūtų. [51] Tai jis pasakė ne pats savaime, tik, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, pranašavo, kad Jėzus turėjo mirti už tautą [52] ir ne tik už tautą, bet ir kad surinktų draugėn išsklaidytuosius Dievo vaikus. [53] Nuo tos dienos jie buvo nusistatę jį užmušti.

[54] Todėl Jėzus nebevaikščiojo viešai tarp žydų, bet išėjo į šalį arti tyrų, į miestą, kurs vadinamas Efremu. Tenai jis pasiliko su savo mokytiniais. [55] Buvo arti žydų Velykos, ir daugelis iš tos šalies atėjo prieš Velykas į Jeruzalę savęs pasišventinti. [56] Jie ieškojo Jėzaus ir, stovėdami šventykloje, kalbėjosi tarp savęs: Kaip jums rodosi, ar jis neateis į šventes? Vyriausieji kunigai ir parisiejai buvo davę paliepimą pasakyti, jei kas sužinotų, kur jis esąs, kad jie galėtų jį sugauti.

---

[51] T a i j i s p a s a k ė . . . Kajipas, nekęsdamas Jėzaus, pataria jį nužudyti, kad žydų tautos valdymas pasiliktų parisiejų ir sadukiejų rankose. Dievas norėjo, kad Kajipas, duodamas savo patarimą nužudyti Jėzų, išreikštų jį tokiais žodžiais, kurlais drauge pranašautų, pats to nesuprasdamas, apie Jėzaus mirtį visiems žmonėms nuo amžinosios prapulties atpirkti. — [52] N e t i k . . . Jėzus turėjo mirti ne tiktai už žydus, bet už visus žmones, kad įvyktų jo žodžiai apie avis ne iš šios avidės, kurios jam reikėjo atvesti. Žr. aug. 10, 16. — [55] P a s i š v e n t i n t i : prisirengti šventėms, maldomis, atnašomis ir kitomis apeigomis išsilaisvinant nuo susitepimo, kurs galėjo juose būti dėl peržengimo įstatymo paliepimų. — [56] Š v e n t y k l o j e : šventyklos šventoriuje, nes į pačią šventyklą tik kunigai teleidavo.

3. Galingas Kristaus garbės pasireiškimas jo viešojo gyvenimo pabaigoje

12. [1] Šešiomis dienomis pirm Velykų Jėzus atėjo 24
į Betaniją, kur gyveno buvęs numiręs ir Jėzaus XI
prikeltas Lozorius. [2] Tenai jam iškelta pokylis. Morta tarnavo, Lozorius buvo vienas iš sėdėjusių drauge su juo prie stalo, [3] o Marija ėmė brangaus tikrojo nardo tepalo svarą, patepė Jėzaus kojas ir nušluostė jo kojas savo plaukais. Namai pasidarė pilni tepalo kvapo. [4] Tuomet vienas iš jo mokytinių, Judas Iskarijotas, kurs turėjo jį įduoti, tarė: [5] Kodėl neparduota to tepalo už tris šimtus denarų ir neatiduota beturčiams? [6] Pasakė gi jis tai, ne kad jam būtų rūpėję beturčiai, bet kad buvo vagis ir, laikydamas piniginę, pasisavindavo, kas į ją buvo įdedama. [7] Bet Jėzus atsakė: Palikite ją, nes ji tai palaikė mano laidotuvių dienai. [8] Beturčių jūs visuomet turite savo tarpe, o mane nevisuomet turite.

[9] Didelė žydų minia patyrė jį tenai esant ir atėjo 25
ne tik dėl Jėzaus, bet taip pat pamatyti Lozoriaus, XI
kurį jis buvo prikėlęs iš numirusiųjų. [10] Todėl vyriausieji kunigai nutarė užmušti ir Lozorių, [11] nes dėl jo daug žydų ėjo ir tikėjo į Jėzų.

[12] Kitą dieną didelė minia, kuri buvo atėjusi į šventes, išgirdusi Jėzų ateinant į Jeruzalę, [13] pasiėmė palmių šakų, išėjo jam priešais ir šaukė: Osanna, pagirtas, kurs ateina Viešpaties vardu, Izraėlio karalius! [14] Jėzus, radęs asilaitį, sėdosi ant jo, kaip parašyta: [15] Nebijok. Siono dukterie; štai tavo karalius ateina, sėdėdamas ant asilaičio. [16] Jo

---

12. [2] Tenai: pas Simoną Raupsuotąjį. Žr. 26, 6 ir tol. — [3] Tikro jo nardo. Plg. Mk 14, 3.
[16] Nesuprato. Mokytiniai iškilmingo Kristaus įėji-

mokytiniai pradžioje tai nesuprato, bet, kai Jėzus buvo pašlovintas, jie atsiminė, kad tai buvo apie jį parašyta, ir jie buvo jam tai padarę. [17] Taip tat liudijo apie jį minia, kuri buvo su juo, kada jis pašaukė iš kapo Lozorių ir prikėlė jį iš numirusiųjų. [18] Todėl taip pat minia išėjo jo pasitikti, nes jie buvo girdėję jį padarius tą stebuklą. [19] O parisiejai kalbėjosi tarp savęs: Matote, kad mes nieko negalime padaryti; štai visi žmonės eina paskui jį.

26 XI [20] Tarp tų, kurie buvo atėję pagarbinti šventėse, buvo kai kurie pagonys. [21] Jie priėjo Pilypą, kurs buvo iš Betsajidos Galiliejoje, ir prašė jį, sakydami: Tamsta, mes norėtumėm pamatyti Jėzų. [22] Pilypas atėjo ir pasakė Andriejui, Andriejus gi ir Pilypas pasakė tai Jėzui. [23] Jėzus atsakė jiems, tardamas: Atėjo valanda, kad žmogaus Sūnus būtų pagarbintas. [24] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, [25] jis pasilieka vienas, o jeigu jis bus apmiręs, jis neša daug vaisiaus. Kas myli savo gyvybę, tas praras ją, ir kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išlaikys ją amžinajam gyvenimui. [26] Jei kas nori man tarnauti, tas teseka mane; kur aš esu, ten bus ir mano tarnas. Jei kas man tarnaus, mano tėvas pagerbs jį. [27] Dabar mano siela nerami. Ir ką aš turiu sakyti? Tėve, gelbėk mane iš šios valandos! Bet juk tam aš atėjau į šią valandą.

---

mo į Jeruzalę metu visai nesuprato, kad čia vyksta pranašystė. Tiktai vėliau, Kristui prisikėlus iš numirusiųjų, šv. Dvasios apšviesti, jie atsiminė, kad toks įėjimas buvo pranašautas ir kad jie, atvesdami asilaitį, prisidėjo prie jo įvykimo.

[20] Pagonys. Jie tikėjo į vieną tikrąjį Dievą ir laikėsi kai kurių įstatymų. — [25] Kas myli... Plg. Mato 10, 39; Mork 8, 35; Luko 9, 24. — [27] Nerami: dėl ateinančios baisios kančios ir mirties. Jėzus, kaip žmogus, nors ir norėtų būti išgelbėtas nuo kančios, bet, kaip ir Alyvų darže, visų pirma sutinka su dangiškojo savo Tėvo valia, sutinka kentėti, nes tam buvo atėjęs į šį pasaulį.

[28] Tėve, pašlovink savo vardą! Tuomet pasigirdo balsas iš dangaus: Ir pašlovinau ir vėl pašlovinsiu. [29] Tai išgirdus, stovėjusi tenai minia sakė, kad griaustinis sugriaudęs: o kiti sakė: Angelas jam kalbėjo. [30] Atsakydamas Jėzus tarė: Ne dėl manęs pasigirdo tas balsas, bet dėl jūsų. [31] Dabar įvyksta teismas pasauliui; dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan. [32] O aš, kai būsiu pakeltas augštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs. [33] Jis tai sakė, nurodydamas, kokia mirtimi turėjo mirti. [34] Minia jam atsakė: Mes girdėjome iš įstatymo, kad Kristus pasilieka per amžius, kaipgi tu sakai: Reikia, kad žmogaus Sūnus būtų pakeltas augštyn? Kas tas žmogaus Sūnus? [35] Jėzus jiems tarė: Dar trumpą laiką šviesa yra jūsų tarpe. Vaikščiokite, kolei turite šviesos, kad tamsybė jūsų neužkluptų. Kas vaikščioja tamsybėje, nežino, kur jis eina. [36] Kolei turite šviesą, tikėkite į šviesą, kad būtumėte šviesos vaikai. Tai pasakęs, Jėzus nuėjo ir pasislėpė nuo jų. 27 XI

[37] Nors jis buvo padaręs jų akivaizdoje taip didelių stebuklų, jie į jį netikėjo, [38] kad įvyktų pranašo Izaijo žodžiai, kuriuos jis yra pasakęs: Viešpatie, kas tikėjo tam, ką iš mūsų girdi? ir kam apreikšta Viešpaties 28 XI

---

[28] Pašlovink: per mano kančią ir mirtį. Dangiškasis Tėvas atsako, kad pašlovino savo vardą, drauge ir Jėzaus vardą, per stebuklus ir darbartinį Išganytojo gyvenimą ir kad vėl pašlovins per jo prisikėlimą iš numirusiųjų ir per jo Bažnyčią (Ekleziją). — [32] Kai būsiu... Plg. aug. 7, 28. — [35] Šviesa. Šviesa Išganytojas vadina save, nes jis moko tiesos. — Vaikščiokite...: eikite keliu, kurs veda į dangų, tikėjimo ir meilės keliu.

[38] Pranašo... Izaijas pranašavo apie žydų atkaklumą, kurs turėjo pasireikšti atstūmimu Jėzaus, kaip Mesijo, ir netikėjimu į jo dievišką pasiuntinystę. — Petys: galybė. Kas supras Dievo galybę iš Jėzaus padarytųjų stebuklų!

petys? [39] Todėl jie negalėjo tikėti, nes Izaijas dar yra pasakęs: [40] Jis apakino jų akis ir sukietino jų širdis, kad nematytų akimis ir nesuprastų širdimi, kad nesigręžtų, ir aš jų nepagydyčiau.

[41] Taip pasakė Izaijas, nes matė jo garbę ir kalbėjo apie jį. [42] Tačiau ir iš vyriausiųjų daugelis įtikėjo į jį, bet dėl parisiejų neprisipažindavo, kad nebūtų išmesti iš sinagogos. [43] Nes jie labiau mėgo žmonių garbę, nekaip Dievo garbę.

29 XI [44] O Jėzus šaukė, sakydamas: Kas tiki į mane, ne į mane tiki, bet į tą, kurs yra mane siuntęs. [45] Ir kas mane mato, mato tą, kurs mane siuntė. [46] Aš, šviesa, atėjau į pasaulį, kad kiekvienas, kurs tiki į mane, nepasiliktų tamsybėje. [47] Kas girdi mano žodžius ir jų nelaiko, aš jo neteisiu, nes aš neatėjau teisti pasaulio, bet pasaulio gelbėti. [48] Kas mane niekina ir nepriima mano žodžių, tas turi savo teisėją. Žodžiai, kuriuos aš kalbėjau, jie teis jį paskučiausią dieną. [49] Nes aš ne pats iš savęs kalbėjau. Tėvas, kurs mane siuntė, jis man davė paliepimą, ką turiu sakyti ir ką skelbti. [50] Ir aš žinau, kad jo paliepimas yra amžinasis gyvenimas. Taigi, ką aš kalbu, taip kalbu, kaip man Tėvas yra pasakęs.

---

[39] Todėl: nes pamėgo tamsybę, o žmogus, paskendęs nuodėmėse, negali tikėti gyvu tikėjimu, kolei jų neišsižada. — [40] Apakino..., t. y., leido apakti jų akims ir sukietėti jų širdims, neduodamas jiems apstesnių savo malonių. — [41] Matė...: apreiškime Jėzaus Kristaus garbę. — [50] Aš žinau... Ką nors aš mano Tėvo paliepimu pasakiau, tai yra priežastis amžinojo gyvenimo.

II. Išganytojo garbės pasireiškimas jo kančioje ir mirtyje

1. Kristaus garbės pasireiškimas mokytinių priimamas geru tikėjimu paskutinėje vakarienėje

a) Paskutinė vakarienė

13. [1] Pirm Velykų švenčių Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda eiti iš šio pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galui. [2] Vakarienės metu, kai velnias jau buvo įdėjęs į Simono sūnaus, Judo Iskarijoto, širdį sumanymą įduoti jį, [3] žinodamas, kad Tėvas buvo visa davęs jam į rankas, kad jis nuo Dievo išėjo ir pas Dievą eina, [4] jis keliasi nuo stalo, padeda savo drabužius ir, pasiėmęs drobulę, susijuosia. [5] Po to pilasi vandens į praustuvę ir pradeda mazgoti mokytinių kojas ir šluostyti drobule, kuria buvo susijuosęs. [6] Taip jis prieina prie Simono Petro. Petras jam sako: Viešpatie, tu man mazgosi kojas? [7] Jėzus atsiliepia ir jam sako: Ką aš darau, tu dabar nežinai, žinosi gi paskui. [8] Petras jam sako: Ne, tu niekuomet nemazgosi man kojų. Jėzus jam atsako: Jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim. [9] Simonas Petras jam sako: Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas ir galvą! [10] Jėzus jam sako: Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau, kaip tik 30 XI

13. [4] Drabužius: viršutinius. — [8] Tu niekuomet...: aš neleisiu, nesutiksiu, kad tu man mazgotumei kojas. — [10] Kas nusiplovęs... Išganytojas palygina kūno švarumą su sielos nekaltybe. Kaip žmogus, kurs apsiplovė, sugrįžęs į namus, privalo apsiplauti tiktai savo kojas nuo prilipusių prie jų kelyje dulkių, taip ir apaštalai per Kristaus mokslą ir malonę išvaduoti iš sunkių nuodėmių, nėra tačiau laisvi nuo mažesnių netobulybių, kurios, kaip dulkės, limpa prie žmogaus jo kasdieniniame gyvenime. Ne visi apaštalai nesutepti, nes jų tarpe yra Judas Iskarijotas.

kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi. [11] Kadangi jis žinojo savo įdavėją, todėl jis pasakė: Jūs ne visi nesutepti.

1 Gruodžio [12] Numazgojęs jų kojas ir pasiėmęs savo drabužius, vėl atsisėdęs su jais prie stalo, jis jiems kalbėjo: Ar suprantate, ką aš jums padariau? [13] Jūs vadinate mane Mokytoju ir Viešpačiu, ir gerai sakote, nes aš esu. [14] Taigi, jei aš, Viešpats ir Mokytojas, mazgojau jūsų kojas, tai ir jūs turite vienas kitam mazgoti kojas; [15] nes aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte. [16] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, tarnas ne didesnis už savo valdovą, nei pasiuntinys ne didesnis už tą, kurs jį siuntė. [17] Jūs palaiminti, jei tai žinote ir tai darysite. [18] Aš kalbu ne apie jus visus. Aš žinau, ką aš išsirinkau; tačiau turi įvykti Raštas: Kas valgo mano duoną, pakėlė prieš mane savo kulnę. [19] Sakau jums jau dabar, pirma nekaip įvyko, kad įvykus tikėtumėte, jog aš esu. [20] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kas priima, ką aš siunčiu, tas mane priima; o kas mane priima, priima tą, kurs yra mane siuntęs.

2 XII [21] Tai pasakęs, Jėzus susijaudino dvasioje ir liudijo, sakydamas: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų įduos mane. [22] Tuomet mokytiniai žvalgėsi vienas į kitą, abejodami, apie ką jis kalba. [23] Vienas iš jo mokytinių, kurį Jėzus mylėjo, buvo prie stalo, prisišliejęs prie pat Jėzaus krūtinės. [24] Jam pamojo Simonas Petras, kad paklaustų:

---

[14] Mazgoti kojas: turite būti nuolankūs ir noromis patarnauti savo artimui. — [18] Raštas. Jėzus, kaip Dievas, žinojo dar pirm apaštalų išrinkimo, kurs bus jo įdavėjas, tačiau, išrinkto jį ir laikė savo mokytinių tarpe, kad įvyktų šv. Rašto žodžiai, parašyti Ps 40, 10.

[23] Kurį Jėzus mylėjo. Taip vadina save šitos evangelijos autorius, apaštalas šv. Jonas.

Kas tas, apie kurį jis sakė? [25] Prisišliejęs prie Jėzaus krūtinės, jis paklausė: Viešpatie, kas tai? [26] Jėzus atsakė: Tai tas, kuriam aš paduosiu padažytos duonos. Ir padažęs duonos, jis padavė Simono sūnui, Judui Iskarijotui. [27] Po kąsnelio šėtonas įėjo į jį. Jėzus jam tarė: Ką manai daryti, daryk greičiau. [28] Nė vienas iš buvusiųjų prie stalo nesuprato, kam jis jam tai pasakė. [29] Kadangi Judas laikė piniginę, tai kai kurie spėjo, jog Jėzus jam pasakęs: Nupirk mums, ko privalome šventėms, ar kad duotų šį tą beturčiams. [30] Taigi, jis, priėmęs kąsnelį, tuojau išėjo. Buvo jau naktis.

b) Jėzaus pamokslas paskutinėje vakarienėje

[31] Jam išėjus, Jėzus kalbėjo: Dabar žmogaus Sūnus pašlovintas, ir Dievas pašlovintas jame. [32] Jei Dievas jame pašlovintas, tai ir Dievas pašlovins jį savyje, ir tuojau pašlovins jį. [33] Vaikeliai, dar trumpą laiką aš esu su jumis. Jūs jieškosite manęs, ir kaip sakiau žydams: Kur aš einu, jūs negalite prieiti, taip ir jums sakau. [34] Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vienas kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte. [35] Iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę vienas kito.

3 XII

[36] Simonas Petras jį paklausė: Viešpatie, kur eini? Jėzus atsakė: Kur aš einu, tu dabar negali

---

[31] Dabar... Kristus pašlovinamas per kančią, kuri prasideda įdavimu ir baigiasi ant kryžiaus ir kurį veda į amžinąją garbę. Dievas pašlovinamas, nes jo Sūnaus mirtyje pasireiškia Dievo teisybė ir begalinis gailestingumas. Dievas dar pašlovinamas Kristaus klusnumu. — [33] Kur... Kristus eina per kančią ir mirtį į dangų. Apaštalai negali ten eiti tuojau, bet jie eis paskui. — [35] Meilę vienas kito. Meilė vyriausioji mūsų šv. tikėjimo dorybė. Tikras ženklas, iš kurio galima atskirti krikščionį nuo nekrikščionies, yra meilės dorybė. — [36] Paskui: gavęs šv. Dvasią ir jos sustiprintas.

manęs sekti, seksi gi paskui. [37] Petras jam tarė: Kodėl aš dabar negaliu tavęs sekti? Aš guldysiu savo gyvybę už tave. [38] Jėzus jam atsakė: Tu guldysi savo gyvybę už mane! Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau tau, gaidys nepragys, iki tris kartus manęs išsiginsi.

4 XII **14.** [1] Tenenusigąsta jūsų širdis: jūs tikite į Dievą ir į mane tikėkite. [2] Mano Tėvo namuose daug buveinių. Jei taip nebūtų, būčiau jums pasakęs, nes aš einu jums vietos prirengti. [3] Kada aš būsiu nuėjęs ir prirengęs jums vietos, vėl ateisiu ir pasiimsiu jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir jūs būtumėte. [4] Kur aš einu, jūs žinote ir kelią žinote. [5] Tomas jį paklausė: Viešpatie, mes nežinome, kur tu eini; kaipgi galime žinoti kelią? [6] Jėzus jam tarė: Aš kelias, tiesa ir gyvenimas. Nė vienas neateina pas Tėvą, kaip tik per mane. [7] Jei būtumėte pažinę mane, jūs juk pažintumėte taip pat mano Tėvą; jau dabar jūs jį pažįstate ir jį matėte. [8] Pilypas jam tarė: Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir bus mums gana. [9] Jėzus jam atsakė: Tiek daug laiko esu su jumis, ir jūs nepažįstate manęs? Pilypai, kas mane mato, mato ir Tėvą. Kaipgi tu sakai: Parodyk mums Tėvą? [10] Ar jūs netikite, kad aš Tėvuje ir Tėvas yra manyje? Žodžius, kuriuos aš kalbu, ne iš savęs kalbu; bet pasiliekąs manyje Tėvas, jis daro darbus. [11] Ar jūs netikite, kad aš Tėvuje ir Tėvas yra manyje? [12] Jei ne, tai tikėkite dėl pačių darbų.

---

14. [3] P r i r e n g ę s j u m s v i e t o s. Vieta danguje nuo amžių paskirta išrinktiesiems. Jėzus eina per kančią ir mirtį atidaryti dangaus vartų. Paskiau pašauks ir įsives į dangų savuosius. — [7] J į p a ž į s t a t e : pažįstate Tėvą, pažindami mane; regėjote, matydami mane. — [12] E i n u p a s T ė v ą : palikdamas jus savo vietininkais. Aš visiems matomu būdu nebedarysiu darbų, bet duodu galios jums, į mane tikintiems, daryti tokiuos ir dar didesnius darbus.

Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, kas tiki į 5
mane, darbus, kuriuos aš darau, ir jis darys ir XII
didesnių už juos darys, nes aš einu pas Tėvą. [13] Ir
ko tik prašysite Tėvą mano vardu, tai aš padarysiu, kad Tėvas būtų pašlovintas Sūnuje. [14] Jei ko prašysite mane mano vardu, tai aš padarysiu. [15] Jei jūs mane mylite, laikykite mano įsakymus. [16] Aš melsiu Tėvą, ir jis duos jums kitą Raminto-ją, kad pasiliktų su jumis per amžius, [17] tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir jos nepažįsta. Jūs gi pažinsite ją, nes ji pasiliks pas jus ir bus jumyse. [18] Aš nepaliksiu jūsų našlaičiais; aš ateisiu pas jus. [19] Dar trumpą valandėlę, ir pasaulis manęs jau nebematys. Jūs gi mane matote, nes aš esu gyvas, ir jūs būsite gyvi. [20] Tą dieną jūs pažinsite, kad aš esu savo Tėvuje, o jūs manyje ir aš jumyse. [21] Kas turi mano įsakymų ir juos laiko, tas mane myli. O kas mane myli, bus mano Tėvo mylimas; ir aš jį mylėsiu, ir pats jam apsireikšiu. [22] Judas, ne anas Iskarijotas, jį paklausė: Viešpatie, kas atsitiko, kad tu nori apsireikšti mums, ne pasauliui? [23] Atsakydamas Jėzus jam tarė: Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir pasidarysime pas jį buveinę. [24] Kas manęs nemyli, tas mano žodžių nelaiko;

---

[17] Negali priimti. Nedorybėse paskendusieji žmonės negali priimti šv. Dvasios, nes trūksta jiems dvasinės šviesos, kad galėtų ją pamatyti ir pažinti. — [18] Ateisiu pas jus: prisikėlęs iš numirusiųjų. — [19] Būsite gyvi. Išganytojas čia kalba ne tik apie kūniškąjį gyvenimą, bet ypač apie antgamtinį, kuriuo teisieji gyvens amžinai. — [21] Apsireikšiu: duosiu jam suprasti dangiškuosius dalykus, ir po mirties jis regės mane veidas į veidą. — [23] Jei kas... Jėzus atsako Judui ne stačiai, taip tačiau, kad lengva rasti tikras atsakymas. Jis tarsi sako: Aš apsireikšiu tiktai tiems, kurie mane myli ir laiko mano įsakymus; šio pasaulio žmonės taip nedaro, todėl jiems neapsireikšiu.

žodžiai gi, kuriuos jūs girdėtoje, ne mano, bet to, kurs yra mane siuntęs, Tėvo.

6 XII [25] Tai aš jums kalbėjau, pasilikdamas pas jus. [26] O Ramintojas, šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jis jus viso išmokys ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau. [27] Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tegul jūsų širdis nenusigąsta ir tenebijo. [28] Girdėjote, kad aš jums sakiau: Aš einu sau ir ateinu pas jus. Jei mylėtumėte mane, jūs juk džiaugtumėtės, kad aš einu pas Tėvą, nes Tėvas didesnis už mane. [29] Ir dabar aš jums tai pasakiau pirma, nekaip įvyko, kad įvykus tikėtumėte. [30] Jau nebedaug aš kalbėsiu su jumis. Nes ateina šio pasaulio kunigaikštis; manyje jis nieko neturi, [31] bet kad pasaulis pažintų, kad aš myliu Tėvą ir taip darau, kaip Tėvas man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia.

c) Jėzaus pamokslas kelyje į Getsemanės daržą

7 XII **15.** [1] Aš tikrasis vynmedis, ir mano Tėvas vyninkas. [2] Kiekvieną vynmedžio šakelę manyje, nenešančią vaisiaus, jis atima, ir kiekvieną, kuri neša vaisiaus, jis apvalo, kad neštų daugiau vaisiaus. [3] Jūs jau esate nesutepti dėl žodžių, kuriuos

---

27 Ramybę: esančią sieloje, kada ji yra Dievo malonėje, santaikoje su savim ir su artimais. Išganytojas kalba čia kaip turįs žmogaus prigimtį, kuri bus išaugštinta per žengimą į dangų. Tuo išaugštinimu turi džiaugtis apaštalai. — 30 Nes ateina... Piktoji dvasia ateina per Judą Iskarijotą. Ji neturi jokios valdžios Jėzui, nes jame nėra nieko, kas būtų piktosios dvasios, nėra nuodėmės, per kurią žmogus darosi piktosios dvasios vergas. Jei tat Jėzus sutinka kentėti, jis tai daro savo laisva valia.

15. 3 Jūs jau...: jūs, kaip vynmedžio šakelės, esate apvalyti nuo pikto mano mokslu.

aš jums kalbėjau. [4] Pasilikite manyje ir aš jumyse. Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. [5] Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti. [6] Jei kas nepasiliktų manyje, bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius, ją surinks, įmes į ugnį, ir ji sudegs. [7] Jei pasiliksite manyje, ir mano žodžiai pasiliks jumyse, jūs prašysite, ko tik norėsite, ir bus jums suteikta. [8] Tuo mano Tėvas garbinamas, kad jūs nešate labai daug vaisių ir esate mano mokytiniai. [9] Kaip Tėvas mylėjo mane, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje. [10] Jei laikysite mano įsakymus, jūs pasiliksite mano meilėje, kaip ir aš laikiau savo Tėvo įsakymus ir pasilikau jo meilėje. [11] Tai aš jums kalbėjau, kad mano džiaugsmas būtų jumyse ir kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas.

[12] Tai mano įsakymas, kad mylėtumėte vienas kitą, kaip aš jus mylėjau. [13] Niekas neturi didesnės meilės, kaip ta, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius. [14] Jūs mano prieteliai, jei darysite, ką aš jums įsakau. [15] Aš jau nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką jo viešpats daro. Jus aš pavadinau prieteliais, nes pasakiau jums visa, ką tik esu girdėjęs iš savo Tėvo. [16] Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau jus, kad eitumėte, neštumėte vaisiaus, ir jūsų vaisius pasiliktų, kad, ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duotų. [17] Tai aš jums įsakau, kad vienas kitą mylėtumėte. 8 XII

[18] Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs 9 XII

[16] Išsirinkau: iš nuodėmėse paskendusių žmonių tarpo, kad būtemėte mano apaštalai.

pirma jūsų nekentė. [19] Jei būtumėte iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; kadangi tačiau jūs neesate iš pasaulio, bet aš jus išrinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jūsų nekenčia. [20] Atsiminkite mano žodžius, kuriuos aš esu jums sakęs: Tarnas ne didesnis už savo valdovą. Jei jie mane persekiojo, persekios ir jus; jei jie laikė mano žodžius, laikys ir jūsų. [21] Bet visa tai jie jums darys dėl mano vardo, nes nepažįsta to, kurs yra mane siuntęs. [22] Jei aš nebūčiau atėjęs ir nebūčiau jiems kalbėjęs, jie neturėtų nuodėmės, o dabar jie neturi kuo pateisinti savo nuodėmes. [23] Kas manęs nekenčia, tas nekenčia ir mano Tėvo. [24] Jei nebūčiau tarp jų daręs darbų, kurių niekas kitas nėra daręs, jie neturėtų nuodėmės, o dabar jie matė ir nekenčia kaip manęs, taip ir mano Tėvo. [25] Tačiau turėjo įvykti žodžiai, parašyti jų įstatyme: Jie nekentė manęs be priežasties.

[26] Kada gi ateis Ramintojas, kurį aš jums siųsiu nuo Tėvo, tiesos Dvasią, kuri iš Tėvo eina, ji liudys apie mane. [27] Ir jūs liudysite, nes nuo pat pradžios su manim esate.

10 XII **16.** [1] Tai aš jums kalbėjau, kad nesipiktintumėte. [2] Jie išmes jus iš sinagogų; bet ateina valanda, kad kiekvienas, kurs jus užmuš, tarsis tarnaująs Dievui. [3] Tai jie jums darys, nes nepažino Tėvo, nė manęs. [4] Bet aš tai jums kalbėjau, kad, atėjus tai valandai, atsimintumėte, jog aš buvau tai jums sakęs.

[5] Aš tai jums nesakiau nuo pat pradžios, nes buvau su jumis. Dabar aš einu pas tą, kurs yra mane siuntęs, ir niekas neklausia manęs, kur eini?

---

[21] Dėl mano vardo: kurį jūs skelbsite.

16. [2] Tarsis tarnaująs Dievui: nes manys, kad, užmušdami Kristaus sekėjus, gina tuo būdu Dievo garbę ir jo įstatymą.

6 Kadangi tačiau aš tai jums kalbėjau, jūsų širdis pasidarė pilna liūdesio. 7 Bet aš sakau jums tiesą: Jums geriau, kad aš einu. Nes, jei aš neeisiu, Ramintojas neateis pas jus, o jeigu aš nueisiu, aš jį jums atsiųsiu. 8 Atėjęs jis įrodys pasauliui, kas turi nuodėmę, kas teisybę ir kam skiriama teismas. 9 Kas turi nuodėmę: nes netiki į mane; 10 kas teisybę: nes aš einu pas Tėvą, ir jūs jau nebematysite manęs; 11 kam skiriama teismas, nes šio pasaulio kunigaikštis jau nuteistas.

12 Daug dar aš turiu jums sakyti, bet dabar jūs negalite pakęsti. 13 Kada gi ateis ta tiesos Dvasia, ji jus ves į visokią tiesą. Nes ji ne pati iš savęs kalbės, bet ką tik išgirs, tai sakys ir paskelbs jums, kas turi įvykti. 14 Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir paskelbs jums. 15 Visa, ką tik turi Tėvas, yra mano. Todėl aš pasakiau: Ji ims iš to, kas mano, ir jums paskelbs.

16 Dar valandėlė, ir jūs jau nebematysite manęs; ir vėl valandėlė, ir matysite mane, nes aš einu pas Tėvą. 17 Tuomet kai kurie iš jo mokytinių kalbėjosi tarp savęs: Kas tai yra, ką jis mums sako: Dar valandėlė, ir nebematysite manęs; ir vėl valandėlė, ir matysite mane; ir: Aš einu pas Tėvą? 18 Taigi, jie klausinėjosi: Ką tai reiškia, ką jis sako: Valan- 11 XII

8 Įrodys.... Šv. Dvasia pamokys ir įtikins pasaulį, kas yra nusidėjęs, kad nusidėjo pasaulis, kurs netiki, kad teisybė yra pas Kristų, kurs garbingai žengia į dangų, ir kad pasmerkimas paskirtas piktajai dvasiai ir jos šalininkams. Kristaus atmetimas yra vyriausias nuodėmių šaltinis, ir kas netiki, tas jau pasmerktas (Jono 3, 18). Garbingas Kristaus žengimas į dangų buvo aiškiausias įrodymas didžiausios jo teisybės, jo kalbos tikrumo ir jo pasiuntinystės. — 11 Jau nuteistas. Kristus savo mirtimi ant kryžiaus atėmė iš šetono viešpatavimą pasauliui. — 14 Pašlovins: tais darbais, kuriuos nuveiks per apaštalus, mokytinius ir visą Bažnyčią (Ekleziją).

17 Matysite mane. Išganytojas čia kalba apie pasimatymą po prisikėlimo iš numirusiųjų iki dienai į dangų žengimo.

dėlė? Mes nežinome, ką jis kalba. [19] Jėzus suprato, kad jie norėjo jį klausti, ir jiems tarė: Jūs klausinėjate vienas kitą apie tai, kad aš jums pasakiau: Valandėlė, ir nebematysite manęs, ir vėl valandėlė, ir matysite mane. [20] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums, jūs verksite ir raudosite, o pasaulis džiaugsis. Jūs būsite nuliūdę, bet jūsų nuliūdimas pavirs džiaugsmu. [21] Moteriškė gimdydama turi nuliūdimo, nes jos valanda atėjo. Pagimdžiusi gi kūdikį, jau nebeatsimena suspaudimo dėl džiaugsmo, kad gimė pasauliui žmogus. [22] Taip ir jūs dabar, tiesa, turite nuliūdimo; bet aš vėl jus matysiu; tuomet jūsų širdis džiaugsis, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims. [23] Tą dieną jūs nieko manęs neklausite. Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums: ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duos. [24] Iki šiolei jūs nieko neprašėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas.

12 XII [25] Tai aš jums kalbėjau prilyginimais. Ateina valanda, kada jau nebe prilyginimais jums kalbėsiu, bet aiškiai sakysiu jums apie Tėvą. [26] Tą dieną jūs prašysite mano vardu; aš nesakau jums, kad aš prašysiu už jus Tėvą, [27] nes pats Tėvas myli jus, dėl to kad jūs mane mylėjote ir tikėjote, jog aš nuo Dievo išėjau. [28] Aš išėjau nuo Tėvo ir atėjau į pasaulį; vėl palieku pasaulį ir einu pas Tėvą. [29] Jo mokytiniai jam tarė: Štai dabar aiškiai kalbi ir nebesakai jokio prilyginimo. [30] Mes žinome, kad tu visa žinai ir tau nereikia, kad kas

---

[20] Verksite ir... Kristui numirus ant kryžiaus, žydai džiaugsis ta mirtimi, manydami, kad jie nugalėjo. Apaštalų nuliūdimas virs džiaugsmu, kai jie išvys prisikėlusį iš numirusiųjų Jėzų. — [22] Neatims. Nes apaštalai, Kristui prisikėlus iš numirusiųjų, ne tik džiaugėsi, jį matydami, bet džiaugėsi ir paskiau, dėl to vardo kentėdami.

[25] Aiškiai sakysiu: po prisikėlimo per 40 dienų.

tave klaustų; todėl mes tikime, kad tu esi nuo Dievo išėjęs. [31] Jėzus jiems atsakė: Dabar tikite? [32] Štai ateina valanda ir jau atėjo, kad jūs išsiskirstysite kiekvienas sau ir paliksite mane vieną; bet aš neesu vienas, nes su manim yra Tėvas. [33] Tai aš jums kalbėjau, kad turėtumėte manyje ramybės. Pasaulyje jūs patirsite priespaudos; bet pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį.

d) Jėzaus, kaip vyriausiojo kunigo, malda

17. [1] Tai pasakęs, Jėzus pakėlė akis į dangų ir 13
tarė: Tėve, valanda atėjo, pašlovink savo Sūnų, XII
kad tavo Sūnus pašlovintų tave, [2] kaip tu esi jam davęs valdžios ant visų žmonių, kad jis visiems, kuriuos jam davei, suteiktų amžinąjį gyvenimą. [3] Tai yra amžinasis gyvenimas: kad jie pažintų tave, vienatinį tikrąjį Dievą, ir kurį tu siuntei, Jėzų Kristų. [4] Aš pašlovinau tave žemėje, baigdamas darbą, kurį tu man davei daryti. [5] Dabar tu, Tėve, pašlovink mane pas save ta šlove, kurią aš turėjau pas tave, pirma nekaip atsirado pasaulis.
[6] Aš apreiškiau tavo vardą žmonėms, kuriuos 14
man davei iš pasaulio. Jie buvo tavo, ir tu davei XII
juos man; jie laikė tavo žodžius. [7] Dabar jie žino,

---

[31] Dabar tikite? Šitais žodžiais Išganytojas nurodo, kad apaštalų tikėjimas vis dar tebėra silpnas. Jie tiki dabar, bet kančios metu paliks savo mokytoją ir pabėgs. — [33] Kad turėtumėte... Išganytojo žodžių tikslas buvo, kad jo mokytiniai turėtų ramybės didžiuosiuose pavojuose ir nepamestų tikejimo. Jo žodžių galingumas pasirodė visoje pilnybėje apaštaluose, kada jie skelbė Jėzaus mokslą.

17. [1] Pašlovink... Bus pašlovintas Sūnus drauge ir Tėvas stebuklingomis Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo iš numirusiųjų aplinkybėmis.

[6] Laikė tavo žodžius. Išrinktieji iš pasaulio priėmė ir laikė visus Išganytojo žodžius. Tie žodžiai buvo drauge ir Tėvo žodžiai.

kad visa, ką man davei, yra iš tavęs. [8] Nes žodžius, kuriuos tu man davei, aš daviau jiems; jie priėmė ir tikrai pažino, kad aš nuo tavęs išėjau, ir įtikėjo, kad tu mane siuntei. [9] Aš už juos meldžiu; ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos man davei, nes jie tavo. [10] Visa, kas mano, yra tavo, ir kas tavo, yra mano, ir aš esu pašlovintas juose. [11] Aš jau nebeesu pasaulyje, o šitie yra pasaulyje, ir aš pas tave einu. Šventasis Tėve, išlaikyk savo varde tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes. [12] Būdamas su jais, aš laikiau juos tavo varde. Aš sergėjau, kuriuos tu man davei, ir nė vienas iš jų nepražuvo, kaip tik prapulties sūnus, kad Raštas įvyktų. [13] Bet dabar aš pas tave einu ir tai kalbu pasaulyje, kad jie turėtų savyje mano džiaugsmą pilną. [14] Aš jiems daviau tavo žodį, bet pasaulis jų nekentė, nes jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. [15] Aš neprašau atimti juos iš pasaulio, bet apsaugoti juos nuo pikta. [16] Jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. [17] Pašventink juos tiesoje. Tavo žodis tiesa. [18] Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiu į pasaulį. [19] Už juos aš pasišvenčiu pats save, kad ir jie būtų pašventinti tiesoje.

15 XII [20] Prašau ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikės į mane, [21] kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi

---

[9] Ne už pasaulį. Pasaulis yra žmonės, sukietėjusieji savo nuodėmėse. Ir už juos meldė ir kentėjo Kristus, bet šitoje vietoje meldžia už išrinktuosius. — [13] Džiaugsmą pilną: kad jie turėtų tokio pat džiaugsmo, kokio aš esu pilnas. — [17] Pašventink...: pašventink juos savo malone, kad savo apaštališkuose darbuose tvirtai laikytųsi tiesos. Ta tiesa yra Dievo žodžiai, jiems apreikštasis mokslas. — [19] Pasišvenčiu: aukoju save, kaip auką, mirdamas ant kryžiaus.

[20] Per jų žodį: jiems skelbiant Evangelijos mokslą.

mane siuntęs. [22] Garbę, kurią man davei, aš daviau jiems, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena? [23] Aš juose ir tu manyje, kad jie būtų tobuloje vienybėje, kad pasaulis pažintų, jogei tu esi mane siuntęs ir mylėjai juos taip, kaip ir mane mylėjai. [24] Tėve, aš noriu, kad ten, kur aš esu, būtų su manim ir tie, kuriuos tu man davei, kad jie matytų mano garbę, kurią tu man suteikei, nes tu mane mylėjai pirm pasaulio įkūrimo. [25] Teisusis Tėve, pasaulis tavęs nepažino, o aš tave pažinau; taip pat šitie pažino, kad tu esi mane siuntęs. [26] Aš padariau jiems tavo vardą žinomą ir duosiu jį pažinti, kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš juose.

2. Kenčiančiojo ir mirštančiojo Kristaus garbės apsireiškimas atmetamas jo priešų

18. [1] Tai pasakęs, Jėzus išėjo su savo mokytiniais į anapus Kedrono upelio. Tenai buvo daržas, į kurį įėjo jis ir jo mokytiniai. [2] Taip pat jo įdavėjas Judas žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai susieidavo tenai su savo mokytiniais. [3] Taigi, Judas, pasiėmęs būrį ir iš vyriausiųjų kunigų ir parisiejų tarnų, atėjo tenai su žibintais, žiburiais ir su ginklais. [4] Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo jam atsitikti, išėjo priešakin ir jiems tarė: Ko ieškote? [5] Jie jam atsakė: Jėzaus Nazarėno. Jėzus jiems tarė: Aš esu. Su jais stovėjo ir jo įdavėjas Judas. [6] Kaip tik jis jiems pasakė: Aš esu, jie pasitraukė atgal ir parpuolė ant žemės. [7] Jis vėl juos paklausė: Ko ieškote? Jie atsakė: Jėzaus Nazarėno. [8] Jėzus 16 XII

[26] Duosiu jį pažinti: kada kelsiuos iš numirusiųjų.

18. [6] Parpuolė. Kristus taip galingas, kad priešai, išgirdę vieną jo žodį, traukiasi atgal ir sukniumba; jei tačiau jis bus suimtas, tai tik dėl to, kad pats sutiks.

tarė: Sakau jums, kad aš esu; jei tat manęs ieškote, leiskite šitiems šalin eiti. [9] Taip turėjo įvykti jo pasakyti žodžiai: Aš nepražudžiau nė vieno iš tų, kuriuos tu man davei. [10] Tuomet Simonas Petras, kurs turėjo kalaviją, išsitraukė jį, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus. [11] Bet Jėzus tarė Petrui: Kišk savo kalaviją į makštį. Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią mano Tėvas yra man davęs?

17 XII [12] Būrys, tūkstantininkas ir žydų tarnai sugavo Jėzų ir surišo jį. [13] Jie nuvedė jį visų pirma pas Anną, nes jis buvo uošvis Kajipo, kurs tais metais buvo vyriausiasis kunigas. [14] Kajipas gi buvo tas pats, kurs buvo pataręs žydams: Geriau esą, kad vienas žmogus mirtų už tautą. [15] Paskui Jėzų ėjo Simonas Petras ir kitas mokytinis. Tas mokytinis buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui ir įėjo drauge su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą. [16] O Petras pasiliko stovėti lauke ties vartais. Taigi, antrasis mokytinis, kurs buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, išėjęs kalbėjosi su durininke ir įsivedė Petrą. [17] Tuomet ta tarnaitė, durininkė, tarė Petrui: Ar ir tu esi iš šito žmogaus mokytinių tarpo? Jis atsakė: Ne. [18] Prie ugniakuro stovėjo vergų ir tarnų, nes buvo šalta, ir šildėsi. Su jais atsistojo taip pat Petras ir šildėsi.

18 XII [19] Vyriausiasis kunigas klausė Jėzų apie jo mokytinius ir apie jo mokslą. [20] Jėzus jam atsakė: Aš viešai kalbėjau pasauliui; aš visuomet mokiau sinagogoje ir šventykloje, kur susieina visi žydai,

---

[11] Tos taurės. Gerti taurę čia, kaip ir kitose vietose, reiškia kentėti.

[14] Buvo pataręs. Žr. aug. 11, 49. — [15] Kitas mokytinis. Tikriausiai šitos evangelijos rašytojas, apaštalas šv. Jonas.

o slapčia aš nieko nekalbėjau. [21] Kam mane klausi? Klausk tuos, kurie girdėjo, ką jiems esu kalbėjęs; štai šitie žino, ką aš sakiau. [22] Kaip Jėzus tai pasakė, vienas iš čia pat stovėjusių tarnų ištiko jį per veidą, sakydamas: Taip tu atsakai vyriausiajam kunigui? [23] Jėzus jam tarė: Jei aš netiesą sakiau, įrodyk, kad tai netiesa; jeigu gi tiesą, kam mane muši? [24] Annas nusiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kajipą.

[25] Tuo tarpu Simonas Petras stovėjo ir šildėsi. 19
Jie jį paklausė: Ar ir tu esi iš jo mokytinių tarpo? XII
Jis išsigynė, sakydamas: Neesu. [26] Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, jam tarė: Argi aš nemačiau tavęs drauge su juo darže? [27] Bet Petras vėl išsigynė, ir gaidys tuojau pragydo.

[28] Nuo Kajipo atvedė Jėzų į teismo rūmus. Buvo rytas. Jie patys neėjo į teismo rūmus, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. [29] Todėl tat Pilotas išėjo prie jų laukan ir tarė: Kokį skundą atnešėte prieš šitą žmogų? [30] Jie atsakė ir jam tarė: Jei šitas nebūtų piktadarys, mes nebūtumėm jo tau įdavę. [31] Pilotas jiems tarė: Imkite jį ir jūs patys teiskite jį, žiūrėdami savo įstatymo. Žydai jam atsakė: Mums nevalia nieko nužudyti. [32] Taip turėjo įvykti Jėzaus žodžiai, kuriuos jis buvo pasakęs nurodydamas, kokia mirtimi jis mirs.

[33] Tuomet Pilotas vėl įėjo į teismo vietą, pasi- 20
XII

---

[25] Jie: drauge stovėjusieji tarnai.

[28] Kad nesusiteptų. Žydai neėjo į teismo rūmus, t. y., į Piloto namus, nes kas iš žydų įeidavo į pagonies namus, buvo laikomas suteptu ir toks nebegalėdavo tą dieną dalyvauti aukose. — [31] Mums nevalia...: nes romėnai buvo atėmę iš žydų teisę bausti ką nors mirtimi. — [32] Kokia mirtimi... Jėzus pranašavo, kad būsiąs atiduotas pagonims ir prikaltas ant kryžiaus. Pas žydus nebuvo papročio skirti kam nors kryžiaus mirtį. Už piktžodžiavimą jie užmušdavo akmenimis.

šaukė Jėzų ir jį paklausė: Ar tu esi žydų karalius? [34] Jėzus atsakė: Ar pats iš savęs tai klausi, ar kiti tau pasakė apie mane? [35] Pilotas atsakė: Ar aš žydas? Tavo tauta ir vyriausieji kunigai man tave įdavė: ką esi padaręs? [36] Jėzus atsakė: Mano karalystė ne iš šio pasaulio; jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau įduotas žydams; bet dabar mano karalystė ne iš čia. [37] Tuomet Pilotas jam tarė: Tai tu esi karalius? Jėzus atsakė: Tu pats sakai, aš esu karalius. Aš tam gimiau ir atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kiekvienas, kurs yra iš tiesos, klauso mano balso. [38] Pilotas jį paklausė: Kas yra tiesa? Tai pasakęs, jis vėl išėjo pas žydus ir jiems tarė: Aš nerandu jame jokios kaltės. [39] Yra gi jūsų paprotys, kad Velykose paleisčiau jums vieną. Tai ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių? [40] Tuomet jie vėl visi sušuko, sakydami: Ne šitą, bet Barabą. Tas Barabas buvo galvažudys.

21 XII **19.** [1] Tuomet Pilotas liepė imti Jėzų ir nuplakti. [2] Kareiviai, nupynę iš erškėčių vainiką, uždėjo jam ant galvos, apsiautė jį purpuriniu drabužiu, [3] ėjo prie jo ir sakė: Sveikas, žydų karaliau! Be to, jie mušė jį per veidą plaštakomis. [4] Pilotas vėl išėjo laukan ir jiems tarė: Štai išvedu jį jums laukan, kad pažintumėte, jog aš nerandu jame jokios kaltės. [5] (Išėjus gi Jėzui su erškėčių vainiku ir purpuriniame drabužyje), jis jiems tarė: Štai žmogus! [6] Bet pamatę jį vyriausieji kunigai ir tarnai šaukdami sakė: Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį!

---

[35] A r a š ž y d a s ?, t. y., aš ne žydas ir nieko nežinau apie žydų karalių, apie Kristų, kurio buvo laukiama. — [36] M a n o k a r a l y s t ė . . . Jėzus patvirtina, kad jis karalius, bet drauge paaiškina, kad jo karalystė ne žemiška, tik dvasiška, todėl visai negriauna Romos ciesorių viešpatavimo. — [37] K u r s y r a i š t i e s o s : kurs mėgsta tiesą, jos jieško ir jos laikosi.

Pilotas jiems tarė: Imkite jį jūs ir prikalkite ant kryžiaus, nes aš nerandu jame kaltės. [7] Žydai jam atsakė: Mes turime įstatymą, ir pagal įstatymą jis turi mirti, nes dėjosi Dievo Sūnumi.

[8] Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando. [9] Jis vėl įėjo į teismo vietą ir klausė Jėzų: Iš kur tu? Bet Jėzus nieko jam neatsakė. [10] Tai Pilotas jam tarė: Tu man neatsakai? ar nežinai, kad aš turiu valdžios prikalti tave ant kryžiaus ir turiu valdžios paleisti tave? [11] Jėzus atsakė: Tu neturėtumei prieš mane jokios valdžios, jei tau nebūtų buvę duota iš augštybės. Todėl kas mane tau įdavė, turi didesnę nuodėmę.

[12] Nuo tos valandos Pilotas jieškojo paleisti jį. Bet žydai šaukė, sakydami: Jei šitą paleidi, tu neesi ciesoriaus prietelis; nes kiekvienas, kurs dedasi karaliumi, priešinasi ciesoriui.

[13] Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo teismo krasėje, vietoje, kuri vadinama Litostrotos (Akmenimis išgrįsta), ebrajiškai Gabata. [14] Buvo Prisirengimo diena prieš Velykas, apie šeštą valandą. Jis tarė žydams: Štai jūsų karalius. [15] Bet jie sušuko: Šalin jį, šalin! ant kryžiaus jį! Pilotas jiems tarė: Ar aš turiu prikalti ant kryžiaus jūsų karalių? Vyriausieji kunigai atsakė: Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių. [16] Tuomet jis padavė jį jiems prikalti ant kryžiaus. Jie ėmė Jėzų ir išsivedė.

[17] Nešdamas sau kryžių, jis išėjo į vadinamąją 22
Kaukolės vietą, ebrajiškai Golgota. [18] Tenai jie XII
prikalė jį ant kryžiaus ir drauge su juo kitudu,

19. [11] J e i t a u n e b ū t ų . . . : jei Dievas nebūtų leidęs. Jėzus čia pažymi, kad Pilotas padarys neteisingai, jei piktai pasinaudos ta valdžia, pasmerkdamas mirti nekaltą. Žydų vyresnybės ir Judo Iskarijoto nusidėjimas didesnis, nes jie neturi nė šešėlio valdžios Jėzui. — [14] B u v o P r i s i r e n g i m o . . . Plg. Mt 27, 45.

vienoje ir kitoje pusėje, o viduryje Jėzų. [19] Pilotas padarė taip pat ir įrašą ir padėjo viršuje kryžiaus. Buvo gi parašyta: JĖZUS NAZARĖNAS, ŽYDŲ KARALIUS. [20] Tą įrašą skaitė daugelis žydų, nes vieta, kur Jėzus buvo prikaltas ant kryžiaus, buvo arti miesto: buvo gi parašyta ebrajiškai, graikiškai ir lotyniškai. [21] Todėl vyriausieji žydų kunigai sakė Pilotui: Nerašyk: Žydų karalius, bet: Jis sakė: Aš esu žydų karalius. [22] Pilotas atsakė: Ką parašiau, parašiau.

[23] Kareiviai, prikalę jį ant kryžiaus, pasiėmė jo drabužius (iš kurių padarė keturias dalis, kiekvienam kareiviui dalį) ir jupą. Jupa buvo ne susiūta, bet nuo viršaus iki apačiai visa megztinė; [24] todėl jie sakė vienas kitam: Nepjaustykime jos, bet meskime burtą, kieno ji bus. Taip turėjo įvykti Rašto žodžiai: Jie pasidalino mano drabužius ir dėl mano rūbo metė burtą. Taip kareiviai ir padarė.

23 XII [25] Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Kleopienė, ir Marija Magdalena. [26] Jėzus, pamatęs motiną ir stovintį mokytinį, kurį jis mylėjo, tarė savo motinai: Moteriške, štai tavo sūnus. [27] Paskui tarė mokytiniui: Štai tavo motina. Nuo tos valandos mokytinis paėmė ją pas save. [28] Po to Jėzus, žinodamas, kad jau visa buvo atlikta, kad įvyktų Raštas, tarė: Trokštu. [29] Tenai stovėjo indas, pilnas acto. Taigi, jie užmovė ant ysopo kempinę, pilną acto, ir pakėlė prie jo burnos. [30] Jėzus, paragavęs acto, tarė: Atlikta ir, nulenkęs galvą, atidavė dvasią.

[31] (Kadangi tai buvo Prisirengimo diena), kad kūnai nepasiliktų ant kryžiaus subatoje, (nes ta

---

[26] Mokytinį: apaštalą Šv. Joną. — [31] Kad būtų sulaužytos: kad greičiau numirtų.

subatos diena buvo didžioji), žydai meldė Pilotą, kad būtų sulaužytos jiems blauzdos ir kad jie būtų nuimti. [32] Todėl kareiviai atėjo ir sulaužė blauzdas vienam ir kitam, kurie buvo prikalti ant kryžių drauge su juo. [33] Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad jis jau miręs, jie nelaužė jo blauzdų, [34] tik vienas kareivis atvėrė jam jietimi šoną, ir tuojau išėjo kraujo ir vandens. [35] Kurs tai matė, liudijo apie tai, ir jo liudijimas tikras. Jis žino, kad jis sako tiesą, kad ir jūs tikėtumėte. [36] Nes tai atsitiko, kad įvyktų Raštas: Kaulo nesulaužysite jame. [37] Vėl kitur Raštas sako: Žiūrės į tą, kurį jie pervėrė.

3. Kristaus garbės apsireiškimas jo prisikėlime iš numirusiųjų

[38] Po to Juozapas iš Arimatajos (būdamas Jėzaus mokytinis, tik slaptas iš baimės žydų) prašė Pilotą leisti jam nuimti Jėzaus kūną. Pilotas leido. Taigi, jis atėjo ir nuėmė Jėzaus kūną. [39] Atėjo taip pat ir Nikodemas, kurs buvo anksčiau atėjęs pas Jėzų nakčia, ir atnešė apie šimtą svarų miros ir aloės mišinio. [40] Juodu paėmė Jėzaus kūną ir aprišo jį paklodėmis su kvepalais, kaip buvo žydų paprotys laidoti. [41] Toje vietoje, kur jis buvo prikaltas ant kryžiaus, buvo daržas, o darže naujas kapas, kuriame niekas dar nebuvo paguldytas. [42] Tenai juodu paguldė Jėzų dėl žydų Prisirengimo dienos, nes kapas buvo arti.

24 XII

---

[36] Kaulo... Tie žodžiai parašyti Sen. Testamente 2 Moz 12, 46 apie velykinį žydų avinėlį. Jėzus buvo tikras velykinis avinėlis, priėmęs sau pasaulio nuodėmes.

[39] Nikodemas... Žr. aug. 3 persk. — [42] Tenai... Netrukus reikėjo pradėti šventė, todėl nebebuvo laiko jieškoti kapo kur kitur.

25 XII **20.** [1] Pirmą savaitės dieną Marija Magdalena atėjo pas kapą rytmetį, kai dar tamsu buvo, ir pamatė, kad akmuo buvo atimtas nuo kapo. [2] Todėl ji pabėgo ir, atvykus pas Simoną Petrą ir pas kitą mokytinį, kurį Jėzus mylėjo, juodviem tarė: Paėmė Viešpatį iš kapo, ir nežinome, kur jį padėjo. [3] Tuomet Petras ir anas kitas mokytinis išėjo ir atėjo pas kapą. [4] Juodu bėgo drauge, bet anas kitas mokytinis bėgo greičiau už Petrą ir pirmas atvyko pas kapą. [5] Pasilenkęs jis pamatė padėtas paklodes, tačiau į vidų neėjo. [6] Atėjęs Simonas Petras, kurs jį sekė, įėjo į kapą ir matė padėtas paklodes, [7] taip pat skepetą, buvusią ant jo galvos. Ji buvo padėta ne su paklodėmis, bet atskirai suvyniota kitoje vietoje. [8] Paskui įėjo į kapą ir tas mokytinis, kurs buvo pirmas atėjęs pas kapą; jis pamatė ir įtikėjo. [9] Nes jie dar nebuvo supratę Rašto, kad jam reikėjo keltis iš numirusiųjų. [10] Po to du mokytiniu vėl parėjo namo.

26 XII [11] Marija tuo tarpu stovėjo pas kapą lauke ir verkė. Beverkdama ji pasilenkė ir pažvelgė į kapą. [12] Tenai ji pamatė du angelu, apsivilkusiu baltais, vieną prie galvos ir antrą prie kojų, kur buvo padėtas Jėzaus kūnas. [13] Juodu jai tarė: Moteriške, ko verki? Ji jiems atsakė: Nes paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur jį padėjo. [14] Tai pasakius, ji atsigręžė atgal ir pamatė stovintį Jėzų, bet nežinojo, kad tai Jėzus. [15] Jėzus jai tarė: Moteriške, ko verki? ko ieškai? Manydama, kad tai daržininkas, ji jam atsakė: Viešpatie, jei tu jį išsinešei, pasakyk man, kur jį padėjai; aš jį pasiimsiu. [16] Jėzus jai tarė: Marija! Atsigręžus ji jam tarė: Raboni (tai

---

20. [1] Pirmą...: Viešpaties dienos rytmetį. — [8] Įtikėjo: kad Jėzus iš tikrųjų buvo prisikėlęs iš numirusiųjų.

yra: Mokytojau)! [17] Jėzus jai tarė: Neliesk manęs, nes aš dar neužžengiau pas savo Tėvą. Eik verčiau pas mano brolius ir jiems sakyk: Aš žengiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas mano Dievą ir jūsų Dievą. [18] Marija Magdalena nuėjo ir paskelbė mokytiniams: Aš mačiau Viešpatį, ir jis man tai pasakė.

[19] Tą pačią pirmą savaitės dieną vakare, durims, 27
kur buvo susirinkę mokytiniai, esant uždarytoms XII
dėl žydų baimės, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir jiems tarė: Ramybė jums. [20] Tai pasakęs, jis parodė jiems rankas ir šoną. Mokytiniai, pamatę Viešpatį, džiaugėsi. [21] Jis vėl jiems tarė: Ramybė tebūnie su jumis. Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu. [22] Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite šventąją Dvasią. [23] Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos.

[24] Vieno iš dvylikos, Tomo, kurs vadinamas Dvynas, nebuvo drauge su jais, kada Jėzus buvo atėjęs. [25] Tuomet kiti mokytiniai jam sakė: Mes matėme Viešpatį. Bet jis jiems atsakė: Jei nepamatysiu jo rankose vinių perdūrimų, neįdėsiu savo piršto į vinių vietą ir neįdėsiu savo rankos į jo šoną, netikėsiu.

[26] Po aštuonių dienų jo mokytiniai vėl buvo vi- 28
duje ir Tomas drauge su jais. Jėzus atėjo, durims XII
esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir tarė: Ra-

---

[17] Neliesk... Marija, matyti, buvo parpuolusi ir apkabinusi Jėzaus kojas, lyg nebenorėdama nuo jo atsiskirti, trokšdama jau dabar persikelti drauge su juo į prirengtąsias amžinąsias dangaus buveines (plg. aug. 14, 2. 3). Tačiau ta valanda dar nebuvo atėjusi. — [22] Imkite šventąją... Skirtumas tarp to šv. Dvasios gavimo ir kito Sekminių dieną yra tas, kad dabar apaštalai gauna šv. Dvasią neregimai ir jos malones, reikalingas kunigų priedermėms vykdyti, o Sekminėse gaus šv. Dvasią regimai su visa malonių pilnybe.

mybė tebūnie jums. [27] Po to jis tarė Tomui: Įdėk čia savo pirštą, matyk mano rankas, ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną, ir nebūk netikėlis, bet tikintis. [28] Tomas atsakė ir jam tarė: Mano Viešpats ir mano Dievas. [29] Jėzus jam tarė: Kadangi mane matei, Tomai, tu įtikėjai; palaiminti, kurie nematė ir tikėjo.

[30] Jėzus padarė savo mokytinių akivaizdoje dar daug kitų stebuklų, kurie nesurašyti šitoje knygoje. [31] Tai gi parašyta, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Kristus, Dievo Sūnus, ir kad tikėdami turėtumėte jo vardu amžinąjį gyvenimą.

29 XII **21.** [1] Paskui Jėzus vėl pasirodė mokytiniams pas Tiberijados jūrą. Pasirodė gi taip: [2] Buvo drauge Simonas Petras, Tomas, vadinamas Dvynu, Natanaėlis, kurs buvo iš Kanos Galiliejoje, Zebediejaus du sūnu ir kitu du iš jo mokytinių. [3] Simonas Petras jiems tarė: Einu žvejoti. Jie jam atsakė: Ir mes einame su tavim. Jie išėjo ir sėdo į laivą, bet tą naktį nieko nepagavo. [4] Jau praaušus, Jėzus stovėjo krante; tačiau mokytiniai nepažino, kad tai Jėzus. [5] Jėzus jiems tarė: Vaikai, ar neturite ko valgyti? Jie atsakė: Ne. [6] Jis jiems tarė: Įleiskite tinklą dešiniame laivo šone ir rasite. Jie įleido ir jau nebegalėjo jo patraukti dėl žuvų daugybės. [7] Tuomet tas mokytinis, kurį Jėzus mylėjo, tarė Petrui: Tai Viešpats. Simonas Petras, kaip tik išgirdo, kad tai Viešpats, susijuosė žiurstą, nes buvo neapsivilkęs, ir įšoko į jūrą. [8] Kiti gi mokytiniai atplaukė laivu (nes buvo netoli nuo kranto, tik apie du šimtu mastų), traukdami tinklą su žuvimis.

[9] Išėję į sausumą, jie pamatė sukurtą ugnį, padėtą ant žarijų žuvį ir duonos. [10] Jėzus jiems tarė:

---

[29] Palaiminti... Tas palaiminimas tenka Kristaus Bažnyčiai (Eklezijai), kurios nariai tiki į Jėzų, nors jo nematė.

Atneškite žuvų, kurių dabar sugavote. [11] Simonas Petras nuėjo ir ištraukė į sausumą tinklą, pilną didelių žuvų, kurių buvo šimtas penkios dešimtys trys. Nors jų taip daug buvo, bet tinklas nesuplyšo. [12] Jėzus jiems tarė: Eikite čia ir valgykite. Nė vienas iš sėdusiųjų valgyti nedrįso paklausti jį: Kas tu, nes jie žinojo, kad tai Viešpats. [13] Jėzus priėjo, paėmė duoną ir davė jiems, taip pat ir žuvį. [14] Tai jau trečią kartą Jėzus apsireiškė savo mokytiniams, po to kaip buvo prisikėlęs iš numirusiųjų.

[15] Jiems pavalgius, Jėzus taria Simonui Petrui: 30
Jono sūnau, Simonai, ar myli mane labiau, kaip XII
šitie? Jis jam atsako: Taip, Viešpatie, tu žinai, kad aš tave myliu. Jis jam taria: Ganyk mano avinėlius. [16] Jis vėl jį klausia: Jono sūnau, Simonai, ar myli mane? Jis jam atsako: Taip, Viešpatie, tu žinai, kad aš myliu tave. Jis jam taria: Ganyk mano avinėlius. [17] Jis klausia jį trečią kartą: Jono sūnau, Simonai, ar myli mane? Petras nuliūdo, kad jis jį trečią kartą klausė: Ar myli mane? ir jam atsakė: Viešpatie, tu visa žinai; tu žinai, kad aš tave myliu. Jis jam tarė: Ganyk mano avis.

[18] Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau tau, kaip buvai 31
jaunesnis, susijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norė- XII
jai, o pasenęs tu ištiesi savo rankas; kitas sujuos tave ir ves, kur tu nenori. [19] Tai pasakė, nurodydamas, kokia mirtimi jis turėjo pašlovinti Dievą. Po tų žodžių jis jam tarė: Sek mane.

[20] Atsigręžęs Petras pamatė paskui einantį tą

---

21. [15] G a n y k . . . Pats Kristus yra gerasis Ganytojas. Kadangi jis dabar palieka pasaulį ir eina pas dangiškąjį savo Tėvą, tai jis stato savo vieton šv. Petrą. Avinėliai ir avys reiškia visus tikinčiuosius, vaikus ir motinas, valdinius ir valdovus, klausančią Bažnyčią (Ekleziją) ir mokančią. — [18] P a s e n ę s . . . Yra tai pranašystė apie Petro mirtį ant kryžiaus.

[20] V a k a r i e n ė j e. Žr. aug. 13, 23 ir tol.

mokytinį, kurį Jėzus mylėjo, kurs ir vakarienėje buvo pasilenkęs ant jo krūtinės, ir paklausė: Viešpatie, kas yra tas, kurs tave įduos? [21] Taigi, pamatęs jį, Petras tarė Jėzui: Viešpatie, kas gi bus su šituo? [22] Jėzus jam atsakė: Jei aš noriu, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, kas tau rūpi? Tu sek mane. [23] Todėl šitas pasakymas pasklido tarp mokytinių, kad anas mokytinis nemirsiąs. Tačiau Jėzus nesakė jam: Jis nemirs, bet: Jei aš noriu, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, kas tau rūpi?

Pabaiga

[24] Yra tai tas mokytinis, kurs liudija apie šituos dalykus ir tai parašė; ir mes žinome, kad jo liudijimas tikras. [25] Yra dar daug ir kitų dalykų, kuriuos Jėzus padarė. Jei kiekvienas iš jų būtų atskirai parašytas, tai manau, kad ir visas pasaulis negalėtų sutalpinti tų knygų, kurios reiktų parašyti.

---

[22] Jei aš noriu... Atsakydamas Petrui, Jėzus nurodo, kad Jono mirtis bus kitokia, kad jis nebus nukankintas.

[25] Jei kiekvienas... Apaštalas čia patarlių būdu atsiliepia apie Kristaus darbų kilnumą ir vertę.

APAŠTALŲ DARBAI

I. Bažnyčios (Eklezijos) įsikūrimas ir augimas Palestinoje ir Samarijoje

1. Bažnyčia (Eklezija) Jeruzalėje

1. [1] Pirmoje knygoje, o Teofile, aš kalbėjau apie visa, ką Jėzus darė ir mokė nuo pat pradžios [2] iki tai dienai, kurią, davęs per šventąją Dvasią savo išrinktiesiems apaštalams įsakymų, jis buvo paimtas į dangų. [3] Jiems ir po savo kančios jis pasirodė gyvas tūleriopais būdais, nes per keturias dešimtis dienų davėsi jiems matomas ir kalbėjo apie Dievo karalystę. 1 Sauslo

[4] Valgydamas su jais, jis jiems liepė neišeiti iš Jeruzalės ir laukti Tėvo pažado. Apie jį (sakė jis) jūs girdėjote iš mano burnos; [5] nes Jonas krikštijo tik vandenimi, o jūs, nedaugeliui dienų praslinkus, būsite pakrikštyti šventąja Dvasia. [6] Taigi, susiėjusieji klausė jį, sakydami: Viešpatie, ar šiuo laiku tu sugrąžinsi karalystę Izraėliui? [7] Jis jiems atsakė: Ne jūsų dalykas žinoti laikus ar valandas, kurias Dievas nustatė savo valdžia; [8] bet, kaip tik šventoji Dvasia ant jūsų ateis, jūs gausite galios ir būsite man liudytojai Jeruzalėje, visoje Judie-

---

1. [1] P i r m o j e k n y g o j e. Pirmoji knyga, apie kurią čia kalbama, yra to paties šv. Luko parašytoji trečia evangelija. — [3] T ū l e r i o p a i s b ū d a i s... Valgydamas, kalbėdamas su apaštalais, rodydamas savo žaizdas.

[5] N e d a u g e l i u i... Gaudami po dešimties dienų šventąją Dvasią. — [6] K a r a l y s t ę... Apaštalai vis dar tebeturi galvoje žemiškąją Izraėlio karalystės garbę. Jie laukia, kad bus atimta valdžia iš Erodo ir prasidės žemiškas Kristaus karaliavimas.

joje, Samarijoje ir iki žemės pakraščių. [9] Tai pasakęs, jiems beregint, jis buvo pakeltas augštyn. Debesis uždengė jį nuo jų akių. [10] Kada jie, akių nenuleisdami, žiūrėjo į dangų, jam į jį žengiant, štai du vyru baltais rūbais atsistojo prie jų. [11] Juodu tarė: Vyrai, Galiliejiečiai, ko jūs stovite, žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, kurs paimtas nuo jūsų į dangų, taip pat ateis, kaip matėte jį žengiantį į dangų.

2 I [12] Tuomet jie nuo kalno, kurs vadinamas Alyvų ir yra arti Jeruzalės, tik per subatos kelią, sugrįžo į Jeruzalę. [13] Sugrįžę užėjo į augšto kambarį, kur jie paprastai sustodavo. Tai buvo Petras ir Jonas, Jokūbas ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alpiejaus sūnus Jokūbas, Simonas Uolusis ir Jokūbo brolis Judas. [14] Visi šitie buvo sutartinai ištvermingi maldoje drauge su moterimis, su Jėzaus motina Marija ir su jo broliais.

[15] Tomis dienomis Petras, atsikėlęs brolių tarpe (buvo gi tai būrys arti šimto dvidešimties žmonių), tarė: [16] Vyrai, broliai! Turėjo įvykti Rašto žodžiai, šventosios Dvasios iš anksto pasakyti per Dovîdo burną apie Judą, vedėją tų, kurie sugavo Jėzų. [17] Jis buvo mūsų skaičiuje ir buvo gavęs dalį šitoje tarnystėje. [18] Už neteisybės algą jis, tiesa, įsigijo dirvą, bet pasikoręs pusiau perplyšo, ir visi jo viduriai išėjo. [19] Tai pasidarė žinoma visiems Jeruzalės gyventojams, taip kad ta dirva buvo pra-

---

[10] Du vyru. Du angelu. — [12] Subatos kelią. Subatos keliu vadinama pas žydus tolumas, kokį jie gali eiti subatos dieną, t. y., arti 1000 žingsnių. — [14] Su jo broliais: su artimesniais Jėzaus giminaičiais, kurie jau buvo įtikėję.

[18] Už neteisybės algą. Pinigais, kurie, kaip užmokestis už Jėzaus išdavimą, buvo žydų vyresnybės duoti Judui, buvo nupirkta dirva numirėliams laidoti. —

minta jų kalba Akeldama, tai yra, Kraujo dirva. [20] Nes Psalmių knygoje parašyta: Jų buveinė tebūnie apleista, ir tenebūnie kam joje gyventi! Ir: Jo pareigą tegul kitas gauna! [21] Taigi, yra žmonių, kurie buvo mūsų draugystėje per visą tą laiką, kaip Viešpats Jėzus būdavo su mumis, [22] pradedant nuo Jono krikšto iki dienai, kurią jis nuo mūsų paimtas; reikia, kad vienas iš jų būtų drauge su mumis liudytojas jo prisikėlimo. [23] Jie pastatė du: Juozapą, kurs vadinamas Barsabas ir buvo pramintas Teisiuoju, ir Motiejų; [24] tuomet jie meldėsi, sakydami: Tu, Viešpatie, kurs žinai visų širdis, parodyk, katrą iš šitų dviejų išsirinkai, [25] kad imtų vietą šitos tarnystės ir apaštalystės, nuo kurios atpuolė Judas, kad eitų į savąją vietą. [26] Paskui jie metė dėl jųdviejų burtus. Burtas nubūrė Motiejui, ir jis buvo įskaitytas į vienuolika apaštalų.

2. [1] Sekminių dienai atėjus, visi buvo drauge toje 3
pačioje vietoje. [2] Štai ūmai pasigirdo iš dangaus I
ūžimas, lyg kad kilstančio smarkaus vėjo, ir pripildė visus namus, kuriuose jie sėdėjo. [3] Jiems pasirodė pasidalinę tarsi ugnies liežuviai, ir ant kiekvieno iš jųjų nusileido po vieną. [4] Visi jie pasidarė pilni šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti visokiomis kalbomis, taip kaip šventoji Dvasia jiems davė prabilti. [5] Jeruzalėje buvo apsigyvenusių žydų, žmonių dievobaimingų iš visų po dangumi esančiųjų tautų tarpo. [6] Kilus ūžimui, susiėjo minia ir nežinojo, ką manyti, nes kiekvienas girdėjo juos kalbančius savo kalba. [7] Visi buvo be galo nustebę

---

[21] Budavo...: pasiliko mūsų tarpe. — [25] Savąją vietą: Išganytojo išdavimu sau nusipelnytą pasmerkimo vietą.

2. [1] Sekminių...: praslinkus po Velykų septynioms savaitėms, kitaip sakant, penkiasdešimtąją po Velykų dieną.

ir kalbėjosi tarp savęs: Štai, argi ne visi šitie, kurie kalba, galiliejiečiai? [8] Tai kaipgi kiekvienas mūsų girdime savo gimtąją kalbą. [9] Mes partai, medai, elamiečiai, Mezopotamijos, Judiejos ir Kapadokijos, Ponto ir Azijos, [10] Prigijos ir Pampilijos, Egipto ir prie Kirenės esančiojo Libijos krašto gyventojai, ateiviai roménai, [11] kaip žydai, taip ir naujatikiai, kretiečiai ir arabai, girdime juos mūsų kalbomis skelbiančius didžius Dievo darbus. [12] Taip jie visi labai stebėjosi ir nustebę klausė vienas kitą: Ką tai reiškia? [13] Bet kiti tyčiodamies sakė: Jie nusigėrę saldžiu vynu.

4 I [14] Tuomet Petras drauge su vienuolika atsistojo, pakėlė savo balsą ir jiems kalbėjo:

Judiejos žmonės ir visi Jeruzalės gyventojai, tai žinokite ir pasiklausykite mano žodžių. [15] Šitie ne girti, kaip kad jūs manote, nes dar tik trečia dienos valanda; [16] čia įvyksta tai, kas pranašo Joelio pasakyta: [17] Tai atsitiks paskutinėmis dienomis (sako Viešpats): Aš išliesiu savo Dvasios ant kiekvieno kūno; tuomet jūsų sūnūs ir jūsų dukterys pranašaus; jūsų jaunikaičiai turės regėjimų ir jūsų seniai sapnuos sapnus. [18] Net ir ant savo tarnų ir savo tarnaičių aš išliesiu tomis dienomis savo Dvasios, ir jie pranašaus. [19] Aš padarysiu stebuklų augštai danguje ir ženklų žemai žemėje: Kraujo, ugnies ir dūmų smilkimo; [20] saulė pavirs tamsybe ir mėnulis

---

[11] Naujatikiai: pagonys, priėmusieji žydų tikėjimą (prozelitai).

[15] Trečia..., t. y., gana anksti. Trečioji žydų valanda atitinka mūsų devintą ryto valandą. Prieš tą valandą žydai paprastai negerdavo ir nevalgydavo.

krauju, pirma nekaip ateis didi ir aiški Viešpaties diena. [21] Tuomet kiekvienas, kurs šauksis į Viešpaties vardą, bus išgelbėtas.

[22] Izraėlo vyrai, pasiklausykite šių žodžių: Jėzus 5
Nazarėnas buvo vyras, jums Dievo paliudytas ga- I
lingais darbais, stebuklais ir ženklais, kuriuos, kaip jūs patys žinote, Dievas yra per jį padaręs jūsų tarpe. [23] Jį, kurs Dievo nustatytu nutarimu ir pražinojimu buvo įduotas, jūs prikalėte neteisiųjų rankomis ant kryžiaus ir nužudėte. [24] Dievas jį prikėlė, pašalinęs mirusiųjų buveinės skausmus; nes buvo negalima, kad jis jos būtų laikomas. [25] Ir Dovîdas apie jį sako: Aš turiu visuomet Viešpatį savo akivaizdoje, nes jis yra mano dešinėje, kad aš nesvyruočiau. [26] Todėl mano širdis linksminasi, ir mano liežuvis džiaugiasi, be to, ir mano kūnas ilsėsis su viltimi; [27] nes tu nepaliksi mano sielos mirusiųjų buveinėje ir neduosi savo šventajam matyti puvimo. [28] Tu duosi man pažinti gyvenimo kelius; savo veidu padarysi mane pilną malonumo.

[29] Vyrai, broliai, tebūnie man leista drąsiai jums 6
pasakyti apie patrijarką Dovîdą; jis mirė ir buvo I
palaidotas; jo kapas tebėra tarp mūsų iki šiai dienai. [30] Būdamas tačiau pranašas ir žinodamas, jam Dievą siekte prisiekus, kad ainis iš jo kūno

---

[22] Dievo paliudytas. Dievas stebuklais paliudijo Jėzų esant tą, kuo jis pats save vadino, t. y., Dievo Sūnų. — [23] Dievo nustatytu... Dievas taip mylėjo žmones, kad dėl jų atidavė savo Sūnų. Tas Dievo sumanymas buvo nutartas pirm visų amžių, ir Dievas iš anksto žinojo Kristų kentėsiant. — [30] Ainis. Jėzus Kristus, kurs, kaip žmogus, turėjo gimti iš Dovîdo giminės.

sėdėsiąs jo soste, [31] žiūrėdamas į ateitį, jis kalbėjo apie Kristaus prisikėlimą, kad jis nepasiliksiąs mirusiųjų buveinėje ir kad jo kūnas nematysiąs puvimo. [32] Tą tai Jėzų Dievas prikėlė, ir mes visi esame to dalyko liudytojai. [33] Dievo dešine išaugštintas ir gavęs iš Tėvo šventosios Dvasios pažadėjimą, jis ją išliejo, kaip jūs patys matote ir girdite. [34] Nes Dovîdas neužžengė į dangų; tačiau jis pats sako: Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, [35] kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tau pakojo. [36] Todėl tegul tikrai žino visi Izraėlio namai, kad Dievas jį padarė ir Viešpačiu ir Kristumi, būtent, tą Jėzų, kurį jūs prikalėte ant kryžiaus.

7 I [37] Tai girdėdami, jie ėmė gailėtis savo širdyje ir tarė Petrui ir kitiems apaštalams: Ką mes turime daryti, vyrai, broliai? [38] Petras jiems atsakė: Darykite atgailą, ir tepasikrikštija kiekvienas iš jūsų Jėzaus Kristaus vardan jūsų nuodėmėms atleisti; taip jūs gausite šventosios Dvasios dovaną. [39] Nes tas pažadas duotas jums, ir jūsų vaikams, ir visiems, toli esantiesiems, kuriuos tik Viešpats, mūsų Dievas, pašauks. [40] Taip pat daugeliu kitų žodžių jis liudijo ir ragino juos, sakydamas: Gelbėkitės iš tarpo šitos sugedusios kartos. [41] Priėmusieji jo žodžius buvo pakrikštyti. Taip tą dieną prisidėjo apie tris tūkstančius sielų.

---

[31] Mirusiųjų buveinėje: vietoje, kur teisiųjų sielos po mirties laukė Mesijo atėjimo ir į kurią taip pat Kristaus siela buvo nužengusi. — [33] Dešine: galybe. — Matote...: Dvasią, kalbančią per mus visokiomis kalbomis. — [34] Dovîdas neužžengė... Todėl ne apie save pasakė, bet apie Kristų, kad tą Dievas išaugštino, skirdamas jam vietą savo dešinėje.

[41] Prisidėjo: prie apaštalų ir kitų Jėzaus mokytinių skaičiaus.

42 Jie laikėsi apaštalų mokslo, bendro duonos
laužymo ir maldų. 43 Baimė apėmė visus, nes daug
stebuklų ir ženklų buvo daroma Jeruzalėje per
apaštalus; todėl visuose buvo didelio išgąsčio.
44 Visi tikintieji laikėsi drauge ir turėjo visa ben-
dra. 45 Lobį ir turtus jie parduodavo ir iš to dalino
visiems, kaip kiekvienam buvo privalu. 46 Taip pat
kasdien pasilikdavo vienširdžiai šventykloje, laužy-
davo duoną tai vienuose, tai kituose namuose,
imdavo valgio su džiaugsmu ir neklastinga šir-
dimi, 47 garbino Dievą ir turėjo malonės pas visus
žmones. O Viešpats kasdien daugino jų būrį tais,
kurie turėjo būti išgelbėti.

2. Stebuklingas Bažnyčios (Eklezijos) augimas ir sustiprėjimas žyduose

3. 1 Kartą Petras ir Jonas ėjo apie devintą mal- 8
dos valandą į šventyklą. 2 Tuo pat laiku atnešta I
vieną žmogų, raišą nuo pat savo gimimo. Jį kas-
dien sodindavo prie šventyklos durų, kurios vadi-
namos Gražiosios, kad jis prašytų išmaldos iš įei-
nančiųjų į šventyklą. 3 Pamatęs Petrą ir Joną, įei-
nančius į šventyklą, jis papraše iš jųdviejų išmal-
dos. 4 Pasižiūrėjęs į jį, Petras su Jonu atsiliepė:
Pažvelgk į mudu. 5 Jis žiūrėjo į juodu, tikėdamos
ką nors iš jų gauti. 6 Petras tarė: Sidabro ir aukso
aš neturiu; ko gi turiu, tai tau duodu: Jėzaus
Kristaus Nazarėno vardu kelkis ir vaikščiok. 7 Ir.
paėmęs jo dešinę ranką, jis pakėlė jį. Tuojau jo
kojos ir riešai sustiprėjo. 8 Jis pašoko, atsistojo ir
vaikščiojo. Drauge su jais jis įėjo į šventyklą,

---

42 Duonos laužymo. Duonos laužymu apaštalų laikais buvo vadinamos šv. mišios.

3. 1 Apie devintą... Devinta žydų valanda atitinka maždaug mūsų trečiąją. Tą valandą kasdien šventykloje aukodavo ir degindavo Dievo garbei avinėlį.

vaikščiojo, šokinėjo ir garbino Dievą. [9] Visi žmonės
matė jį vaikščiojantį ir garbinantį Dievą. [10] Jie
pažino jį, kad buvo tas pats, kurs sėdėdavo dėl
išmaldos prie Gražiųjų šventyklos durų, ir visi
buvo pilni nustebimo dėl to, kas buvo jam atsi-
tikę, ir nežinojo, ką manyti.

9 [11] Kadangi jis laikėsi Petro ir Jono, visi žmonės
I stebėdamies susibėgo prie jų į prieangį, kurs va-
dinamas Saliamono. [12] Tai matydamas, Petras atsi-
liepė į žmones: Izraėlio vyrai, kam stebitės tuo
dalyku arba ko žiūrite į mudu, lyg kad mes savo
galybe ar valdžia būtumėm padarę, kad šitas
vaikščiotų. [13] Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir
Jokūbo Dievas, mūsų tėvų Dievas pašlovino savo
Sūnų Jėzų, kurį jūs, tiesa, įdavėte ir jo išsigynėte
Piloto akivaizdoje, nors tasai buvo nutaręs jį pa-
leisti. [14] Jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo ir pra-
šėte dovanoti jums galvažudį. [15] Taigi, jūs nužu-
dėte gyvenimo davėją, bet Dievas jį prikėlė iš
numirusiųjų, ir to mes esame liudytojai. [16] Dėl
tikėjimo į jo vardą, tas vardas sustiprino šitą, kurį
jūs matote ir pažįstate; jo teikiamas tikėjimas
davė šitam pilną sveikatą visų jūsų akivaizdoje.
[17] Tačiau, broliai, aš žinau, kad jūs tai darėte nežiniomis, kaip ir jūsų vyresnieji. [18] Dievas gi šitaip įvykdė, ką buvo paskelbęs visų pranašų burna, kad jo Kristus kentėsiąs. [19] Todėl darykite atgailą ir grįžkitės, kad jūsų nuodėmės būtų išdildytos, [20] kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivinimo laikai ir kad jis siųstų jums paskelbtąjį Jėzų Kristų. [21] Dabar jį turi paimti dangus iki visų dalykų atnaujinimui, apie ką yra kalbėjęs Dievas nuo

---

[14] Galvažudį: Barabą. — [16] Jo teikiamas tikėjimas: tikėjimas į Jėzų Kristų. — [20] Atgaivinimo laikai: pilnos ramybės metas, kurį Dievas duos savo išrinktiesiems, Kristui antrą kartą atėjus.

amžių savo šventųjų pranašų burna. [22] Jau Mozė pasakė: Viešpats, jūsų Dievas, pažadins jums pranašą iš jūsų brolių tarpo, kaip mane. Jo jūs turite klausyti visuose dalykuose, ką tik jis jums kalbės. [23] Kiekvienas gi, kurs neklausytų to pranašo, bus išdildytas iš tautos tarpo. [24] Ir visi pranašai, kurie kalbėjo, pradedant Samuėliu ir paskui, skelbė tas dienas. [25] Jūs vaikai pranašų ir sandoros, kurią Dievas yra padaręs su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui: Tavo ainijoje bus palaimintos visos žemės giminės. [26] Jums visų pirma Dievas pažadino savo Sūnų; jis siuntė jį jums laiminti, kad kiekvienas grįžtųsi nuo savo nedorumo.

4. [1] Juodviem taip kalbant žmonėms, priėjo prie jų kunigų, šventyklos viršininkas ir sadukiejų. [2] Jie buvo nepatenkinti, kad juodu mokė žmones ir skelbė prisikėlimą Jėzuje iš numirusiųjų, [3] todėl suėmė juodu ir įmetė juodu į kalėjimą iki rytojui, nes buvo jau vakaras. [4] Daugelis gi tų, kurie klausėsi žodžių, įtikėjo. Taip tikinčiųjų skaičius pasidarė penki tūkstančiai. **10 I**

[5] Rytdieną susirinko jų viršininkai, vyresnieji ir Rašto žinovai Jeruzalėje, [6] taip pat vyriausias kunigas Annas, Kajipas, Jonas, Aleksandras ir visi kiti, kiek tik jų buvo iš vyriausių kunigų giminės. [7] Pastatę juodu viduryje, jie klausė: Kokia galia arba kieno vardu jūs tai padarėte? [8] Tuomet šventosios Dvasios pilnas Petras jiems tarė: Tautos viršininkai ir vyresnieji, klausykite! [9] Jei mes šiandien tardomi dėl geradarystės ligoniui, kuria jis pagydytas, [10] tebūnie žinoma jums visiems ir visai Izraėlio tautai, kad vardu mūsų Viešpaties

---

[24] Tas dienas: Kristaus atėjimo metą.

Jėzaus Kristaus Nazarėno, kurį jūs prikalėte ant kryžiaus ir kurį Dievas prikėlė iš numirusiųjų, tuo vardu šitas stovi jūsų akivaizdoje sveikas. 11 Jis yra tas akmuo, kurį atmetėte jūs, statytojai, iš kurio pasidarė kertinis akmuo. 12 Per nieką kitą nėra išganymo. Nes neduota žmonėms kito vardo po dangumi, per kurį mes turėtumėme būti išgelbėti.

11 I 13 Matydami Petro ir Jono drąsą, patyrę, kad tai buvo bemoksliai ir šiaip sau žmonės, jie stebėjosi ir pažino, kad jie yra buvę su Jėzumi. 14 Matydami taip pat stovintį su jais žmogų, kurs buvo pagydytas, jie nieko negalėjo pasakyti priešais. 15 Todėl jie liepė jiems išeiti laukan iš susirinkimo ir tarėsi tarp savęs, 16 kalbėdami: Ką turime daryti su šitais žmonėmis? Juk jų padarytas aiškus stebuklas; tai žinoma visiems Jeruzalės gyventojams, ir mes negalime ginčyti. 17 Bet kad tai neplistų toliau žmonėse, griežtai uždrauskime jiems kalbėti daugiau tuo vardu kam nors iš žmonių. 18 Taigi, pasišaukę juodu, jie įsakė visai nebekalbėti ir nemokyti Jėzaus vardu. 19 Bet Petras ir Jonas, atsakydami jiems, tarė: Jūs patys nutarkite, ar teisinga Dievo akivaizdoje labiau jūsų klausyti, kaip Dievo. 20 Nes mes negalime nekalbėti, ką matėme ir girdėjome. 21 Tačiau jie prigrasę paleido juodu. Jie nerado būdo jiems nubausti dėl žmonių, nes visi garbino Dievą dėl to, kas buvo įvykę. 22 O žmogus, kuriam tas pagydymo stebuklas buvo padarytas, turėjo daugiau, kaip keturias dešimtis metų.

12 I 23 Paleisti jie atėjo pas savuosius ir paskelbė jiems visa, ką jiems buvo pasakę vyriausieji kuni-

4. 11 Tas akmuo... Žr. Mt 21, 42.
21 Jie nerado būdo: nerado juodviejuose jokios priežasties, kuri pateisintų skiriamą bausmę žmonių akyse.

gai ir vyresnieji. [24] Tie išgirdę pakėlė vienširdžiai balsą į Dievą ir sakė: Viešpatie, tu esi, kurs padarei dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas juose yra, [25] kurs šventąja Dvasia per savo tarną, mūsų tėvą Dovidą, kalbėjai: Kam siaučia pagonys, ir tautos mąsto tuščių dalykų? [26] Žemės karaliai keliasi, ir kunigaikščiai susieina krūvon prieš Viešpatį ir prieš jo Kristų? [27] Nes iš tikrųjų šitame šventajame mieste susiėjo krūvon prieš tavo šventąjį tarną Jėzų, kurį tu patepei, Erodas, Pontijus Pilotas su pagonimis ir Izraėlio giminėmis [28] padaryti, ką tavo ranka ir tavo nutarimas buvo paskyrę įvykdyti. [29] Dabar, Viešpatie, pažvelk į jų grasymus ir duok savo tarnams skelbti su visu pasitikėjimu tavo žodį, [30] ištiesdamas savo ranką, kad įvyktų gydymų, ženklų ir stebuklų tavo šventojo Sūnaus, Jėzaus, vardu. [31] Jiems pasimeldus, sudrebėjo vieta, kurioje buvo susirinkimas; visi pasidarė pilni šventosios Dvasios ir skelbė su pasitikėjimu Dievo žodį.

3. Jeruzalės krikščionių uolumas ir apaštalų drąsa skelbiant Evangeliją

[32] Tikinčiųjų daugybė buvo vienos širdies ir 13
vienos sielos. Nė vienas iš jų nesakė apie savo I
lobį, kad tas jo vieno būtų, bet visa buvo jiems bendra. [33] Apaštalai su didele galia liudijo apie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus prisikėlimą, ir didelė malonė buvo juose visuose. [34] Nes jų tarpe nebuvo nė vieno stokojančio; kas tik turėjo dirvų

---

[26] Jo Kristų. Kristus graikų kalba reiškia Pateptasis. Pas žydus pašventindavo karalius ir kunigus, patepdami juos šv. aliejumi. Žr. Mt 1 persk. — [30] Ištiesdamas...: parodydamas didelę savo galybę stebuklais ir t. t.

ar namų, tie parduodavo, pinigus už parduotąjį turtą atnešdavo [35] ir dėdavo prie apaštalų kojų; kiekvienam gi buvo dalinama, kiek jam buvo privalu. [36] Taip Juozapas, kurs buvo apaštalų pramintas Barnabu (tai yra, Paguodos sūnumi), levitas, kilęs iš Kipro, [37] turėjo dirvą; jis ją pardavė, atnešė pinigus ir padėjo prie apaštalų kojų.

14 I 5. [1] Bet vienas žmogus, vardu Ananijas, drauge su savo žmona Sapira, pardavęs dirvą, [2] pasilíko su savo žmonos žinia gautų dirvos pinigų dalį sau; kitą dalį jis atnešė ir padėjo prie apaštalų kojų. [3] Tuomet Petras jam tarė: Ananijau, kam šetonas sugundė tavo širdį, kad meluotumei šventajai Dvasiai ir palaikytumei sau dirvos pinigų dalį? [4] Ar neparduota ji nebūtų pasilikusi tau ir ar su gautais iš pardavimo pinigais tau nevalia buvo daryti, ką nori? Kam nutarei tokį darbą savo širdyje? Ne žmonėms tu pamelavai, bet Dievui. [5] Išgirdęs tuos žodžius, Ananijas sukniubo ir mirė. Visus, kurie tai girdėjo, apėmė didelė baimė. [6] Jaunikaičiai gi atsikėlė, pašalino jį ir išnešę palaidojo. [7] Praslinkus apie tris valandas, įėjo jo žmona. Ji nežinojo, kas buvo atsitikę. [8] Petras ją paklausė: Pasakyk man, moteriške, ar už tiek pardavėte dirvą? Ji atsakė: Taip, už tiek. [9] Tuomet Petras jai tarė: Kam gi jūs susitarėte gundyti Viešpaties Dvasią? Štai, kojos tų, kurie palaidojo tavo vyrą, yra prie durų: jie išneš ir tave. [10] Ji tuojau sukniubo prie jo kojų ir mirė. Įėję jaunikaičiai rado ją negyvą; jie išnešė ją ir palaidojo greta vyro. [11] Didelė

---

5. [3] Kam šetonas... Ananijas, padėdamas gautų pinigų dalį prie apaštalų kojų, veidmainingai rodė, kad ir jis, kaip kiti krikščionys, ką tik turi, atiduoda iš Dievo meilės bendriems reikalams ir nieko sau nepasilieka. Todėl buvo tame pasielgime melas ir veidmainystė. Veidmainystė gi dalykuose, turinčiuose sąryšio su tikėjimu, yra mėginimas įvesti į paklydimą šv. Dvasią.

baimė apėmė visą susirinkimą ir visus, kurie tai girdėjo.

12 Per apaštalus buvo daroma daug ženklų ir 15
stebuklų žmonėse. Visi sutartinai susirinkdavo Sa- I
liamono prieangyje. 13 O iš kitų nė vienas nedrįsdavo dėtis prie jų; bet žmonės juos labai vertino. 14 Tikinčiųjų į Viešpatį vyrų ir moterų skaičius ėjo didyn ir didyn. 15 Net ligonius išnešdavo į gatves ir guldydavo juos ant patalų ir neštuvų, kad, praeinant Petrui, bent jo šešėlis apdengtų kurį nors iš jų ir jie būtų išgelbėti nuo savo ligų. 16 Rinkosi taip pat Jeruzalės daug žmonių iš artimų Jeruzalei miestų. Jie gabeno su savim sergančius ir nešvarių dvasių varginamus, kurie visi buvo pagydomi.

17 Tuomet kėlėsi vyriausias kunigas ir visi su juo buvusieji (būtent, sadukiejų atskala). Pilni pavydo, 18 jie suėmė apaštalus ir įmetė juos į viešą kalėjimą. 19 Bet Viešpaties angelas naktį atidarė kalėjimo duris ir, juos išvedęs, tarė: 20 Eikite ir, nuėję į šventyklą, skelbkite žmonėms visus šio gyvenimo žodžius. 21 Jie paklausė; auštant įėjo į šventyklą ir mokė. Atėjęs vyriausias kunigas ir su juo buvusieji sušaukė tarybą ir visus Izraėlio vaikų vyresniuosius ir nusiuntė į kalėjimą jų atvesti. 22 Tarnai nuėjo, bet, atidarę kalėjimą, jų neberado; jie sugrįžo ir pranešė, 23 sakydami: Kalėjimą, tiesa, mes radome užrakintą visu rūpestingumu ir sargus, stovinčius ties durimis, bet atidarę nieko neradome viduje. 24 Išgirdę tuos žodžius, šventyklos užvaizdas ir vyriausieji kunigai negalėjo sau išaiškinti, kas iš to būsią. 25 Bet atėjo vienas žmogus ir jiems paskelbė: Štai, tie vyrai,

---

20 Gyvenimo, t. y., Evangelijos, dėl kurios jus persekioja, kuri tačiau teikia gyvenimą ją priimantiems.

kuriuos buvote įmetę kalėjiman, stovi šventykloje ir moko žmones.

16 I [26] Tuomet užvaizdas su tarnais nuėjo ir atvedė juos be prievartos; nes jie bijojo žmonių, kad nebūtų užmušti akmenimis. [27] Atvedę, jie pastatė juos taryboje. Vyriausias kunigas klausė juos, [28] sakydamas: Ar ne drauste mes jums uždraudėme mokyti šituo vardu? ir štai jūs pripildėte Jeruzalę savo mokslo. Jūs norite užvesti ant mūsų to Žmogaus kraują. [29] Atsakydamas Petras ir apaštalai tarė: Dievo reikia labiau klausyti, kaip žmonių. [30] Mūsų tėvų Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, pakabinę ant kryžiaus. [31] Jį Dievas išaugštino savo dešine, kaip kunigaikštį ir gelbėtoją, kad suteiktų Izraėliui atgailos ir nuodėmių atleidimo. [32] Tų dalykų liudytojai esame mes ir šventoji Dvasia, kurią Dievas davė visiems jo klausantiems.

17 I [33] Tai girdėdami, jie įnirto ir manė juos užmušti. [34] Bet kėlėsi taryboje vienas parisiejus, vardu Gamaliėlis, visos tautos gerbiamas įstatymo mokytojas, ir liepė žmones trumpam laikui išvesti laukan; [35] pasilikusiems jis tarė: Izraėlio vyrai, pasvarstykite, ką jūs turite daryti su šitais žmonėmis. [36] Nes nelabai seniai buvo iškilęs Teodas, kurs sakėsi šis tas esąs. Jam pritarė kokie keturi šimtai žmonių. Tačiau jis buvo užmuštas; visi, kurie jam tikėjo, išsiskirstė ir nieku virto. [37] Po jo buvo

---

[28] Jūs norite... Mokydami, kad prikaltasis ant kryžiaus Jėzus yra Mesijas, jūs norite parodyti žmonių akyse mus esant kaltininkus nekalto kraujo išliejimo ir užtraukti ant mūsų jų kerštą. — [36] Sakėsi šis tas esąs: pranašas, mokytojas. — [37] Judas Galiliejietis. Jis buvo sukėlęs daug žydų prieš romėnų valdžią 7. po Kristaus gimimo metais. To sukilimo priežastis buvo žmonių surašymas, panašus į tą, apie kurį skaitome Lk 2, 1. Judas mokė, būk nereikią duoti mokesčių ciesoriui.

iškilęs Judas Galiliejietis surašinėjimo metu ir patraukė žmonių paskui save; bet ir jis žuvo, ir visi, kurie buvo jam pritarę, išsisklaidė. [38] Taigi, ir dabar sakau jums: Atstokite nuo šitų žmonių ir paleiskite juos; nes, jei tas sumanymas ar darbas iš žmonių, jis iširs; [39] bet, jei jis iš Dievo, jūs negalėsite jo išardyti ir gal patys pasirodytumėte besipriešiną Dievui. Jie jam pritarė. [40] Pasišaukę apaštalus, jie juos nuplakdino, visai uždraudė kalbėti Jėzaus vardu ir juos paleido. [41] O šitie iš tarybos akivaizdos ėjo džiaugdamies, kad buvo rasti verti kentėti dėl Jėzaus vardo panieką. [42] Jie nesiliovė kasdien mokę šventykloje ir namuose ir skelbę gerą naujieną apie Jėzų Kristų.

4. Pirmieji dijakonai ir nukankinimas šventojo Stepono

6. [1] Tomis dienomis, kai mokytinių skaičius ėjo didyn, kilo murmėjimo graikų prieš žydus, kad jų našlės buvusios aplenkiamos kasdieniniame išmaldų paskirstyme. [2] Taigi, Dvylika sušaukė mokytinių minią ir tarė: Netinka, kad mes paliktumėm Dievo žodį ir tarnautumėm prie stalų. [3] Todėl, broliai, nužiūrėkite iš savo tarpo septynis gero vardo, šventosios Dvasios ir išminties pilnus vyrus, kad juos įstatytumėm šitai reikmenei. [4] Mes gi pasiliksime prie maldos ir žodžio tarnavimo. [5] Tas pasakymas patiko visai daugybei. Jie išrinko Ste- 18 I

[38] A t s t o k i t e . . . : liaukitės juos varginę.

6. [1] G r a i k ų . . . Graikais, kitaip sakant, elenistais pavadinti čia tie žydai, kurie, nuolat gyvendami ne Palestinos krašte, išsiskirstę tarp pagonių, kalbėdavosi tarp savęs tik graikiškai; o žydais čia pavadinti Palestinos gyventojai. — B u v u s i o s a p l e n k i a m o s : buvusios menkiau aprūpinamos ir mažiau tegaudavusios pašalpos iš surinktų išmaldų. — [5] N a u j a t i k į, t. y., buvusį pagonį, o paskui priėmusį žydų tikėjimą. Tokie nauji žydai dar vadinami prozelitais.

poną, vyrą pilną tikėjimo ir šventosios Dvasios, Pilypą, Prokorą, Nikanorą, Timoną, Parmeną ir naujatikį antijokietį Mikalojų. [6] Šituos jie pastatė apaštalų akivaizdon, o tie melsdamies uždėjo ant jų rankas.

[7] Viešpaties žodis tarpo, ir mokytinių skaičius labai daugėjo Jeruzalėje. Net didelis kunigų skaičius pasiduodavo tikėjimui.

19 I [8] Steponas, pilnas malonės ir galios, darė žmonėse didelių stebuklų ir ženklų. [9] Tuomet kai kurie iš sinagogos, vadinamos libertinų, kireniečių, aleksandriečių, taip pat tų, kurie buvo iš Kilikijos ir Azijos, kėlėsi ir ginčijosi su Steponu. [10] Jie negalėjo atsistengti išminčiai ir Dvasiai, kuri kalbėjo. [11] Todėl jie pamokė kelis žmones sakyti, būk girdėję jį kalbant piktžodžiavimų prieš Mozę ir prieš Dievą. [12] Sujudino taip pat minią, vyresniuosius ir Rašto žinovus ir subėgę nutvėrė jį ir nuvedė į tarybą. [13] Čia jie pastatė netikrų liudytojų, kurie sakė: Šitas žmogus nesiliauja kalbėjęs žodžius prieš šventąją vietą ir prieš įstatymą, [14] nes mes girdėjome jį sakant: Tas Jėzus Nazarėnas išardys šitą vietą ir pakeis padavimus, kokių yra mums palikęs Mozė. [15] Žiūrėdami į jį, visi sėdėjusieji taryboje matė jo veidą, kaip angelo veidą.

20 I **7.** [1] O vyriausias kunigas paklausė: Ar taip iš tikrųjų yra? [2] Jis atsakė: Vyrai, broliai ir tėvai,

---

[9] **Libertinų...** Libertinais buvo vadinami ainiai tų žydų, kurie buvo, kaip vergai, parduoti į Romą, o paskui išsilaisvino iš tos vergijos. Kireniečiais, aleksandriečiais ir t.t. vadinami žydai elenistai iš visokių Egipto ir Mažosios Azijos miestų. — [10] **Kuri kalbėjo:** kalbėjo per šv. Steponą. Taip čia pradeda įvykti Kristaus pažadas. Apie jį žr. Mt 10, 20; Lk 21, 15. — [13] **Prieš šventąją vietą:** prieš Jeruzalės šventyklą ir prieš patį miestą.

7. [2] **Pasiklausykite...** Visas šitas Stepono pamokslas yra sutrumpinta žydų istorija, net daug jo žodžių paimta iš Sen. Testamento knygų. Savo pamoksle

pasiklausykite: Garbės Dievas apsireiškė mūsų tėvui Abraomui, kai jis buvo Mezopotamijoje, pirma nekaip apsigyveno Kharane, [3] ir jam tarė: Išeik iš savo žemės ir iš savo giminės ir eik į šalį, kurią tau parodysiu. [4] Tuomet jis išėjo iš kaldiejiečių žemės ir apsigyveno Kharane. Paskui, mirus jo tėvui, jis perkėlė jį į šitą šalį, kurioje jūs dabar gyvenate. [5] Jis jam nedavė joje tėvonystės nė vienos pėdos ploto, bet pažadėjo duosiąs ją paveldėti jam ir jo ainijai po jo, nors jis neturėjo sūnaus. [6] Taigi, Dievas jam kalbėjo: Jo ainija bus ateiviai svetimoje šalyje; juos privers vergauti ir piktai elgsis su jais per keturis šimtus metų. [7] Bet tautą, kuriai jie tarnaus, aš teisiu, pasakė Viešpats. Paskui jie išeis ir man tarnaus šitoje vietoje. [8] Jis jam davė apipjaustymo sandorą. Taip jam gimė Izaokas, ir jis apipjaustė jį aštuntoje dienoje. Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui dvylika patrijarkų.

[9] Patrijarkai pavydėdami pardavė Juozapą į Egiptą, bet Dievas buvo su juo [10] ir išgelbėjo jį iš visų jo vargų. Jis davė jam malonės ir išminties Egipto karaliaus Paraono akivaizdoje ir pastatė jį viršininku Egiptui ir visiems jo namams. [11] Atėjo badas ir didis suspaudimas į visą Egiptą ir Kanaaną, taip kad mūsų tėvai nebegalėjo rasti maisto. [12] Jokūbas, išgirdęs Egipte esą javų, išsiuntė mūsų tėvus pirmą kartą. [13] Antrą kartą Juozapas buvo pažintas savo brolių, ir Paraonui pasidarė žinoma jo giminė. [14] Juozapas siuntė ir parsikvietė savo tėvą

21 I

šv. Steponas įrodo, kad žydai dažnai priešindavosi Dievui, kurs tiek daug gero yra jiems padaręs.

Jokūbą ir visą savo giminę, viso septynias dešimtis penkis žmones. [15] Jokūbas nuvyko Egiptan. Tenai mirė jis ir mūsų tėvai. [16] Jie buvo perkelti į Sikemą ir palaidoti kape, kurį Abraomas buvo pirkęs už pinigus iš Sikemo sūnaus Emoro vaikų.

22 I [17] Kaip artinosi metas pažado, kurį Dievas buvo davęs Abraomui, tauta tarpo ir daugėjo Egipte, [18] iki radosi Egipte kitas karalius, kurs nieko nežinojo apie Juozapą. [19] Jis klastingai elgėsi su mūsų gimine, vargino mūsų tėvus, kad išmestų savo kūdikius ir kad tie neliktų gyvi. [20] Tuo tai metu gimė Mozė ir patiko Dievui. Jis buvo auginamas tris mėnesius savo tėvo namuose. [21] Kada buvo išmestas, jį paėmė Paraono duktė ir augino: jis turėjo būti jos įsūnis. [22] Mozė buvo išmokytas visos egiptiečių išminties. Jis buvo galingas savo žodžiais ir darbais. [23] Kada jam buvo sukakę keturios dešimtys metų, kilo jame sumanymas aplankyti savo brolius, Izraėlio vaikus. [24] Pamatęs vieną, kuriam buvo daroma skriauda, apgynė jį; jis atkeršijo už tą skriaudžiamąjį, užmušdamas egiptietį. [25] Jis manė, broliai suprasią, kad Dievas per jį juos išgelbėsiąs, bet jie nesuprato. [26] Kitą dieną jis atsirado tarp jų, kada jie vaidijosi, ir stengėsi ramiai juos sutaikinti, sakydamas: Vyrai, jūs esate broliai, kam darote vienas kitam skriaudą? [27] Bet tas, kurs skriaudė savo artimą, atstūmė jį, sakydamas: Kas tave pastatė mums viršininku ir teisėju? [28] Ar tu nori užmušti mane, kaip vakar užmušei egiptietį? [29] Dėl to žodžio Mozė pabėgo ir buvo ateivis Madijano šalyje, kur jam gimė du sūnu.

---

[17] Metas pažado: metas, kuriame žydai turėjo apsigyventi žadėtojoje žemėje, t. y., Palestinoje.

[30] Praslinkus keturioms dešimtims metų, jam 23
pasirodė Sinajaus kalno tyruose Angelas degančio I
krūmo liepsnoje. [31] Pamatęs Mozė stebėjosi reginiu. Prisiartinant jam pasižiūrėti, pasigirdo jam Viešpaties balsas, kurs sakė: [32] Aš tavo tėvų Dievas. Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas. Tuomet Mozė sudrebėjo ir nebedrįso žiūrėti. [33] O Viešpats jam tarė: Nusiauk nuo savo kojų autuvą, nes vieta, kurioje tu stovi, yra šventa žemė. [34] Aš matyte mačiau mano Egipte esančiosios tautos suspaudimą, girdėjau jų vaitojimą ir nužengiau jų išvaduoti. Eikš dabar; aš tave siųsiu Egiptan.

[35] Tą tai Mozę, kurio jie išsigynė, sakydami: Kas tave pastatė viršininku ir teisėju? Dievas siuntė, kaip viršininką ir atpirkėją per angelą, kurs jam pasirodė krūme. [36] Jis išvedė juos, darydamas stebuklu ir ženklų Egipto žemėje, Raudonojoje jūroje ir per keturias dešimtis metų tyruose. [37] Taigi, tas Mozė pasakė Izraėlio vaikams: Dievas pažadins jums iš jūsų brolių tarpo Pranašą, kaip mane; jo jūs klausysite. [38] Jis tai susirinkime tyruose buvo su angelu, kurs jam kalbėjo Sinajaus kalne, ir taip pat su mūsų tėvais; jis gavo gyvenimo žodžius mums duoti. [39] Jo mūsų tėvai nenorėjo klausyti ir ji atstūmė; savo širdimi jie nukrypo Egiptan, [40] sakydami Aaronui: Padaryk mums dievų, kurie eitų pirm mūsų; nes tam Mozei, kurs

---

[38] Susirinkime: draug su susirinkusiais prie Sinajaus kalno žydais. — Gyvenimo žodžius: gaivinančius žodžius, t. y., Dievo įsakymus, kurių geras laikymas sujungtas su tikėjimu į ateisiantį Atpirkėją, suteikdavo dvasinį gyvenimą.

mus išvedė iš Egipto žemės, mes nežinome, kas jam atsitiko. [41] Anomis dienomis jie pasidarė veršį, aukojo aukų stabui ir linksminosi savo rankų darbais. [42] Dievas nusigręžė ir atidavė juos tarnauti dangaus kariuomenei, kaip parašyta pranašų knygoje: Argi jūs, Izraėlio namai, aukojote man aukas ir dovanas tyruose per keturias dešimtis metų? [43] Juk jūs ėmėte sau Moloko padangtę ir savo dievo Remfamo žvaigždę, paveikslus, kuriuos pasidarėte, kad juos pagarbintumėte. Todėl aš jus perkelsiu net į anapus Babilono.

24 I [44] Liudijimo padangtė buvo su mūsų tėvais tyruose, kaip jiems buvo paskyręs Dievas, liepdamas Mozei padaryti ją pagal paveikslą, kurį buvo matęs. [45] Ją priėmę, mūsų tėvai nešėsi drauge su Jėzumi į šalį pagonių, kuriuos Dievas išvarė iš mūsų tėvų akivaizdos. Taip buvo iki Dovîdo dienų. [46] Tasai rado malonės pas Dievą ir prašė, kad jam būtų leista rasti buveinę Jokūbo Dievui. [47] Saliamonas pastatė jam namus. [48] Bet Augščiausias negyvena rankų darbo butuose, kaip sako pranašas: [49] Dangus man sostas, o žemė mano pakojis. Todėl sako Viešpats: Kokius namus jūs man statysite? arba kuri

---

[42] Atidavė: dėl jų stabmeldystės nebeduodamas jiems taip gausiai, kaip pirma, savo malonių, palikdamas juos jų pačių jėgoms, jų piktai valiai. — Dangaus kariuomenei: saulei, mėnuliui, žvaigždėms. — [43] Moloko... Moloku ir Remfamu buvo vadinami stabmeldžių dievaičiai, kuriems nekartą duodavo garbę ir žydai. — [44] Liudijimo padangtė. Joje buvo laikoma sandoros skrynia su akmeninėmis lentomis, kuriose buvo parašyta dešimts Dievo įsakymų. — [45] Su Jėzumi, t. y., su Jozue, kurs, Mozei mirus, buvo žydų vadas. — [46] Rasti: pastatyti nekilnojamus Dievo namus. — [48] Pranašas: Iz 66, 1.

yra mano poilsio vieta? [50] Argi ne mano ranka visa tai padarė? [51] Kietu sprandu, neapipjaustytomis širdimis ir ausimis jūs visuomet priešinatės šventajai Dvasiai; kaip jūsų tėvai, taip ir jūs. [52] Kurio iš pranašų nepersekiojo jūsų tėvai? Jie užmušė tuos, kurie pranašavo Teisiojo atėjimą. Jo įdavėjai ir užmušėjai jūs dabar buvote; [53] jūs, kurie gavote angelų patarnavimu įstatymą, bet nesergėjote.

[54] Tai girdėdami, jie nirto savo širdyse ir griežė 25
prieš jį dantimis. [55] Būdamas pilnas šventosios 1
Dvasios, žiūrėdamas į dangų, jis matė Dievo garbę ir Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, [56] ir tarė: Štai, aš matau atvirą dangų ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje. [57] Bet jie ėmė šaukti dideliu balsu, užsikimšo sau ausis, ir visi padurmai puolė jį. [58] Išmetę jį iš miesto, jie mušė jį akmenimis. Liudytojai pasidėjo savo apsiaustus prie kojų vieno jaunikaičio, kurs vadinosi Saulius. [59] Taip jie mušė akmenimis Steponą, kurs meldėsi, sakydamas: Viešpatie Jėzau, priimk mano dvasią. [60] Atsiklaupęs, jis šaukė dideliu balsu, sakydamas: Viešpatie, nepaskaityk jiems tos nuodėmės. Tai pasakęs, jis užmigo Viešpatyje. Saulius buvo pritaręs jo nužudymui.

8. [1] Tą dieną prasidėjo didelis persekiojimas Bažnyčios (Eklezijos) Jeruzalėje, ir visi, išskyrus apaštalus, išsiskirstė Judiejos ir Samarijos šalyje. [2] Steponą palaidojo dievobaimingi vyrai ir labai jį apraudojo. [3] O Saulius naikino Bažnyčią (Ekleziją): jis verždavosi į namus, ištraukdavo vyrus ir moteris ir paduodavo į kalėjimą.

---

52 Teisiojo: Jėzaus Kristaus.

5. Bažnyčios (Eklezijos) augimas Palestinoje, Samarijoje ir Sirijoje

26 I [4] Tie, kurie buvo išsiskirstę, vaikščiojo ir skelbė Dievo žodį. [5] Taip Pilypas, nuėjęs į vieną Samarijos miestą, skelbė jiems Kristų. [6] Minios atsidėjusios stebėjo, kas Pilypo buvo sakoma, klausėsi vienširdžiai ir matė ženklus, kuriuos jis darė. [7] Nes iš daugelio tų, kurie buvo nešvariųjų dvasių apsėsti, jos, šaukdamos dideliu balsu, išeidavo. Buvo pagydyta daug stabo ištiktų ir raišų. [8] Todėl tame mieste kilo didelio džiaugsmo. [9] Buvo tenai vienas žmogus, vardu Simonas; anksčiau jis tame mieste buvo žynys ir suvedžiodavo Samarijos gyventojus, sakydamos esąs kažkas didis. [10] Jo klausėsi visi nuo mažiausio iki didžiausiam ir sakė: Jis yra Dievo galybė, kuri vadinama didelė. [11] Jie labai su juo skaitėsi, nes jis per ilgą laiką savo žyniavimu buvo juos sukvailinęs. [12] Dabar, įtikėję Pilypui, skelbiančiam gerą naujieną apie Dievo karalystę, krikštijosi Jėzaus vardu vyrai ir moterys. [13] Tuomet ir pats Simonas įtikėjo; pakrikštytas jis laikėsi Pilypo. Matydamas įvykstant ženklų ir stebuklų, jis stebėte stebėjosi.

27 I [14] Buvusieji Jeruzalėje apaštalai, išgirdę, kad Samarija priėmusi Dievo žodį, siuntė pas juos Petrą ir Joną. [15] Tuodu atėjusiu meldėsi už juos, kad jie gautų šventąją Dvasią; [16] nes ji dar nebuvo atėjusi nė ant vieno iš jų; jie buvo tik pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardu. [17] Juodu dėjo ant jų rankas, ir jie gavo šventąją Dvasią.

[18] Simonas, pamatęs, kad apaštalų rankų uždėjimu buvo suteikiama šventoji Dvasia, pasiūlė jiems pinigų, [19] sakydamas: Duokite ir man tos

8. [5] Pilypas: vienas iš septynių dijakonų.

valdžios, kad, ant ko tik padėsiu rankas, gautų
šventąją Dvasią. Bet Petras jam atsakė: [20] Tegul
tavo pinigai būna su tavimi prapulčiai; nes tu
manei, kad Dievo dovaną galima įsigyti už pinigus.
[21] Nėra tau dalies, nė likimo šitame dalyke, nes
tavo širdis netiesi Dievo akivaizdoje. [22] Todėl
daryk atgailą dėl šito savo nelabumo ir prašyk
Dievą, bene bus tau atleista šita tavo širdies mintis;
[23] nes aš matau, kad tu esi kartumo tulžyje ir ne-
teisybės raiščiuose. [24] Atsakydamas Simonas tarė:
Jūs melskitės už mane Viešpačiui, kad neateitų
man nieko iš to, ką pasakėte. [25] Taip jie paliudijo
ir skelbė Viešpaties žodį, paskui grįžo Jeruzalėn
ir skelbė Evangeliją daugelyje samariečių krašto
vietų.

[26] Vieną dieną Viešpaties angelas kalbėjo Pily- 28
pui, sakydamas: Kelkis ir eik į pietus prie kelio, I
kuriuo einama iš Jeruzalės į Gazą; jis tuščias.
[27] Atsikėlęs jis išėjo. Štai vienas vyras iš Etiopijos,
eunukas, etiopų karalienės Kandakės galiūnas,
visų jos iždinių viršininkas, kurs buvo atvykęs
pagarbinti į Jeruzalę, [28] dabar grįžo, sėdėdamas
savo vežime ir skaitydamas pranašą Izaiją. [29] Dva-
sia tarė Pilypui: Prieik ir laikykis to vežimo. [30] Pi-
lypas pribėgo ir išgirdo jį skaitantį pranašą Izaiją.
Jis paklausė: Ar manais suprantąs, ką skaitai?
[31] Tas atsakė: Kaipgi aš galėčiau, jei niekas man
nepaaiškina? Jis paprašė Pilypą įkopti ir sėstis su

---

[21] N ė r a t a u . . . : tu nedalyvausi tame dalyke ir nie-
kam negalėsi suteikti šventosios Dvasios. — [23] K a r-
t u m o t u l ž y j e. Karti tulžis, nuodijanti sielą, yra
nuodėmė, kuri drauge yra ir neteisybės raiščiai, varžą
sielą.

[27] K a n d a k ė s. Etiopija čia pavadinta Meroės kraš-
tas Nubijoje, augštojo Nilo srityje. Visos to krašto kara-
lienės buvo vadinamos Kandakėmis, taip kaip visi Egipto
karaliai buvo vadinami Paraonais.

savim. [32] Rašto vieta, kurią jis skaitė, buvo tokia: Kaip avis, jis buvo vedamas pjauti ir kaip avinėlis tylį jį kerpančiojo akivaizdoje, taip jis neatvėrė savo burnos. [33] Pažeminime jo teismas buvo panaikintas. Kas išpasakos jo giminę, nes jo gyvenimas bus atimtas nuo žemės? [34] Atsiliepdamas eunukas tarė Pilypui: Meldžiamasis, apie ką pranašas tai sako? apie save, ar apie ką kitą? [35] Pilypas, atvėręs savo burną ir pradėjęs nuo šitos Rašto vietos, skelbė jam gerą naujieną apie Jėzų. [36] Bevažiuodami keliu, jie privažiavo kažkokį vandenį. Eunukas tarė: Štai vanduo! kas man kliudo pasikrikštyti? [37] Pilypas jam atsakė: Jei tiki visa širdimi, tai valia. Atsakydamas jis tarė: Aš tikiu, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus. [38] Jis liepė sustabdyti vežimą. Abudu, Pilypas ir eunukas, nulipo į vandenį, ir jis pakrikštijo jį. [39] Kai juodu išėjo iš vandens, Viešpaties Dvasia pagavo Pilypą, ir eunukas jo daugiau nebematė. Jis važiavo toliau savo keliu džiaugdamos, [40] o Pilypas atsirado Azote ir praeidamas skelbė Evangeliją visiems miestams, iki atvyko į Kesariją.

29 I 9. [1] Saulius, dar tebealsuodamas kerštu ir žudynėmis prieš Viešpaties mokytinius, atėjo pas vyriausią kunigą [2] ir prašė jį laiškų Damasko sinagogoms, kad, kuriuos tik ras to mokslo vyrus ir moteris, galėtų apkalęs atvesti į Jeruzalę. [3] Bekeliaudamas jis prisiartino prie Damasko. Ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. [4] Sukniubęs ant žemės, jis išgirdo balsą, kurs jam sakė: Sauliau,

---

[32] Kaip avis... Tokiais žodžiais Izaijas pranašavo apie Kristaus kančią. — [33] Pažeminime... Taip jis buvo pažemintas, kad nerado teisingo teismo.

9. [2] To mokslo..., t. y., tuos, kurie išpažįsta Jėzų Kristų ir laikosi jo mokslo.

Sauliau, kam mane persekioji? [5] Jis tarė: Kas tu, Viešpatie? Tas atsakė: Aš Jėzus, kurį tu persekioji. Sunku tau spardytis prieš akstiną. [6] Drebėdamas ir nustebęs jis paklausė: Viešpatie, ko nori, kad daryčiau? Viešpats jam atsakė: Kelkis ir eik į miestą; tenai bus tau pasakyta, kas tau reikia daryti. [7] Tie vyrai, kurie jį lydėjo, stovėjo nustebę; jie, tiesa, girdėjo balsą, bet nieko nematė. [8] Saulius atsikėlė nuo žemės ir, atmerkęs akis, nieko nematė. Paėmę jį už rankų, jie įvedė į Damaską. [9] Jis buvo tenai tris dienas neregįs, nevalgė ir negėrė.

[10] Damaske buvo vienas mokytinis, vardu Ana- 30
nijas. Jam Viešpats tarė regėjime: Ananijau! Jis I
atsakė: Štai aš, Viešpatie. [11] Viešpats jam tarė: Eik į gatvę, kuri vadinama Tiesioji, ir ieškok Judo namuose vieno tarsiečio, vardu Sauliaus; štai jis meldžiasi. [12] (Jis matė regėjime žmogų, vardu Ananiją, įeinantį ir padedantį ant jo rankas, kad atgautų regėjimą). [13] Ananijas atsakė: Viešpatie, aš girdėjau iš daugelio apie tą žmogų, kaip daug pikta jis yra padaręs tavo šventiesiems Jeruzalėje. [14] Ir čia jis turi valdžios iš vyriausiųjų kunigų surišti visus, kurie šaukiasi tavo vardo. [15] Viešpats jam tarė: Eik, nes jis yra man rinktinis indas, kad neštų mano vardą pagonių, karalių ir Izraėlio vaikų akivaizdon. [16] Nes aš jam parodysiu, kaip daug jam reikia kentėti dėl mano vardo. [17] Ananijas išėjo ir įėjo į namus; jis padėjo ant jo rankas ir tarė: Sauliau, broli, mane siuntė Viešpats, tas Jėzus, kurs tau apsireiškė kelyje, kuriuo ėjai, kad

---

[5] Sunku tau... Patarlinis išsireiškimas, kurio prasmė čia tokia: Veltui priešiniesi Dievo galybei, nes tai negalimas ir pavojingas dalykas. — [12] Jis matė... Kaip Dievas kalbėjo Ananijui, tuo pačiu laiku Saulius matė regėjime ateinantį pas save Ananiją. — [13] Tavo šventiesiems: tavo išpažinėjams, krikščionims,

regėtumei ir pasidarytumei pilnas šventosios Dvasios. [18] Tuojau nukrito nuo jo akių lyg žvynai; jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas. [19] Paskui ėmęs valgio jis sustiprėjo. Jis pasiliko kelias dienas su mokytiniais Damaske.

31 I [20] Tuojau jis ėmė skelbti sinagogose, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. [21] Visi, kurie girdėjo, stebėjosi ir sakė: Argi jis ne tas pats, kurs Jeruzalėje kovojo prieš to vardo išpažinėjus, ir čia ar ne tam jis atvyko, kad juos apkaltus vestų pas vyriausius kunigus? [22] Bet Saulius elgėsi vis drąsiau ir darė Damaske gyvenusiems žydams neramumo, tvirtindamas, kad tasai yra Kristus.

[23] Daugeliui dienų praslinkus, žydai susitarė tarp savęs ji nužudyti. [24] Tačiau Saulius patyrė apie jų tykojimus. Jie net saugojo vartus dieną ir naktį, kad ji užmuštų. [25] Todėl mokytiniai ėmė jį nakčia ir, nuleidę pintinėje per sieną, išleido jį.

[26] Atvykęs į Jeruzalę, jis mėgino prisidėti prie mokytinių, bet visi jo bijojo, netikėdami, kad jis būtų mokytinis. [27] Tuomet paėmė jį Barnabas, nuvedė pas apaštalus ir papasakojo jiems, kaip jis kelyje buvo matęs Viešpatį, kad jis jam kalbėjęs ir kaip jis drąsiai elgėsi Damaske Jėzaus vardu. [28] Taip jis buvo su jais Jeruzalėje, įeidamas ir išeidamas, ir drąsiai elgėsi Viešpaties vardu. [29] Jis kalbėjo taip pat pagonims ir ginčijosi su elenistais; bet tie ieškojo jo užmušti. [30] Sužinoję apie tai, broliai nuvedė jį į Kesariją ir išleido į Tarsą.

---

[23] Daugeliui dienų... Saulius, trumpai pabuvęs Damaske, iškeliavo į Arabiios tyrus, kur išbuvo daugiau kaip dvejus metus. Čia jis gavo iš Dievo stebuklingu būdu giliausią tikėjimo tiesu pažinimą (plg. Gal 1, 18 ir k.). Iš Arabiios jis sugrįžo į Damaską ir ilgesnį laiką platino Kristaus mokslą tarp vietinių žydų. Apie tą antrąjį buvimą Damaske šitoje vietoje kalbama.

[28] Ieidamas ir...: visai priimtas į krikščionių draugiją.

[31] Tuo metu Bažnyčia (Eklezija) visoje Judiejoje, Galiliejoje ir Samarijoje turėjo ramybės, tarpo, elgdamasi Viešpaties baimėje, ir buvo pilna šventosios Dvasios paguodos. [32] Atsitiko, kad Petras, lankydamas visus, atvyko taipojau pas šventuosius, gyvenusius Lidoje. [33] Jis rado tenai vieną žmogų, vardu Enėjų, kurs buvo stabo ištiktas ir nuo aštuonerių metų gulėjo patale. [34] Petras jam tarė: Enėjau, Viešpats Jėzus pagydo tave; kelkis ir pats sau pasiklok. Tasai tuojau atsikėlė. [35] Visi, gyvenusieji Lidoje ir Saronoje, matė jį ir gręžėsi į Viešpatį. I Vasario

[36] Jopėje buvo viena mokytinė, vardu Tabita, tai yra, Stirna. Ji buvo pilna gerų darbų ir išmaldų, kurias duodavo. [37] Atsitiko tomis dienomis, kad ji susirgus mirė. Ją numazgojo ir paguldė augštutiniame kambaryje. [38] Kadangi Lida yra arti Jopės, tai mokytiniai, išgirdę Petrą tenai esant, nusiuntė pas jį du vyru ir prašė: Ateik pas mus negaišdamas. [39] Petras kėlėsi ir atėjo su jais. Kai jis buvo atėjęs, jie užvedė jį į augštutinį kambarį. Tenai jį apstojo visos našlės, verkdamos ir rodydamos jam jupas ir drabužius, kuriuos joms buvo padariusi Stirna. [40] Liepęs visiems išeiti, Petras atsiklaupė ir meldėsi; atsigręžęs į lavoną, jis tarė: Tabita, kelkis. Ji atvėrė savo akis ir, pamačius Petrą, atsisėdo. [41] Padavęs jai ranką, jis pastatė ją, pašaukė šventuosius ir našles ir atidavė ją gyvą. [42] Tai pasidarė žinoma visoje Jopėje, ir daugelis įtikėjo į Viešpatį. [43] Po to jis daug dienų pasiliko Jopėje pas vieną odininką, Simoną.

---

[36] Stirna. Graikiškai: Dorkas.

II. Evangelijos plitimas tarp pagonių

1. Bažnyčios (Eklezijos) pradžia tarp pagonių

2 II **10.** [1] Buvo Kesarijoje vienas žmogus, vardu Kornelis, vadinamosios Itališkosios kuopos šimtininkas. [2] Jis buvo pamaldus ir dievobaimingas su visais savo namais, duodavo žmonėms daug išmaldų ir nuolat melsdavosi Viešpačiui. [3] Regėjime apie devintą dienos valandą jis matė aiškiai ateinantį pas jį Dievo angelą ir jam sakantį: Korneli! [4] Pažvelgęs į jį, baimės apimtas, jis paklausė: Kas yra, Viešpatie? Tas jam atsakė: Tavo maldos ir tavo išmaldos stojo atmintin Viešpaties akivaizdoje. [5] Dabar siųsk žmonių į Jopę ir parsikviesk tą Simoną, kurs vadinasi Petras. [6] Jis vieši pas vieną odininką, Simoną, kurio namai prie jūros. Tasai pasakys tau, kas tau reikia daryti. [7] Atstojus angelui, kurs jam kalbėjo, jis pasišaukė du savo namiškiu ir vieną dievobaimingą kareivį iš tarpo buvusiųjų jo valdžioje [8] ir, papasakojęs jiems visa, išsiuntė juos į Jopę.

3 II [9] Rytojaus dieną, kai jie buvo kelyje ir artinosi prie miesto, Petras užkopė ant stogo melstis apie šeštą valandą. [10] Jis jautėsi alkanas ir norėjo valgyti. [11] Kada jam taisė valgyti, užėjo jam dvasios pagavimas. Jis matė atvirą dangų ir nusileidžiantį kažkokį indą, lyg didelę paklodę, už keturių galų nuleidžiamą iš dangaus žemėn. [12] Buvo tenai visokių keturkojų, žemės šliužų ir dangaus paukščių. [13] Pasigirdo jam taipojau balsas: Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk. [14] Bet Petras atsakė: Nieku būdu,

---

10. [4] Tavo maldos...: tavo geri darbai tai padarė, kad Dievas, į juos atsižvelgdamas, nori suteikti tau nepaprastos malonės. — [9] Ant stogo. Žydų žemėje senovėje namų stogas būdavo visai plokščias ir lygus, taip kad ant jo buvo galima vaikščioti. Petras, žydų papročiu, buvo užkopęs ant tokio stogo melstis.

Viešpatie, nes aš niekados nevalgiau nieko paprasto ir sutepto. [15] Balsas jam antrą kartą sakė: Ką Dievas apkuopė, tu nevadink paprastu. [16] Tai pasikartojo tris kartus, ir indas tuojau vėl buvo paimtas į dangų.

[17] Petrui neįstengiant suprasti, ką turėtų reikšti matytasis regėjimas, štai Kornelio siųstieji vyrai, jieškodami Simono namų, sustojo prie durų. [18] Jie šaukė ir klausė, ar čia vieši Simonas, vadinamas Petras. [19] Petrui bemąstant apie regėjimą, Dvasia jam tarė: Štai, trys vyrai jieško tavęs. [20] Todėl kelkis, nužengk ir eik su jais, nė kiek neabejodamas, nes aš juos siunčiau. [21] Petras, nulipęs žemyn prie vyrų, tarė: Štai, aš esu tas, kurio jieškote. Kokia yra priežastis, dėl kurios atėjote? [22] Jie atsakė: Šimtininkas Kornelis, žmogus teisus, dievobaimingas ir turįs gerą visos žydų tautos liudijimą, gavo iš švento angelo apreiškimą parsikviesti tave į savo namus ir klausyti tavo žodžių. [23] Tuomet jis įsivedė juos į vidų ir priėmė, kaip svečius. Rytojaus dieną atsikėlęs jis išėjo su jais. Jį palydėjo kai kurie broliai iš Jopės.

[24] Kitą dieną jis įėjo į Kesariją. Kornelis jų laukė, susišaukęs savo gimines ir artimuosius prietelius. [25] Petrui įeinant, Kornelis jį pasitiko ir, parpuolęs prie jo kojų, išreiškė jam pagarbą. [26] Bet Petras pakėlė jį, sakydamas: Kelkis, ir aš pats esu žmogus. [27] Kalbėdamas su juo, jis įėjo į vidų. Radęs daug susirinkusiųjų, [28] jis jiems tarė: Jūs žinote, kaip uždrausta žydui susidėti su svetimtaučiu ar eiti pas jį; bet Dievas man parodė nelaikyti nė vieno žmogaus paprastu ar suteptu. [29] Todėl aš pakviestas atėjau be svyravimo. Dabar aš

4 II

[23] Broliai. Broliais pavadinti krikščionys, nes, klausydami Kristaus įsakymo, kits kitą mylėdavo, kaip brolis brolį. — [28] Uždrausta: Mozės įstatymu.

klausiu, dėl kokios priežasties mane pakvietėte?
30 Kornelis atsakė: Jau keturios dienos praslinko
iki šiai valandai, kaip aš meldžiaus devintą valan-
dą savo namuose. Štai atsistojo prieš mane vyras
baltu apdaru ir tarė: 31 Korneli, tavo malda iš-
klausyta ir tavo išmaldų atsiminta Dievo akivaizdoje.
32 Todėl siųsk į Jopę ir parsikviesk Simoną, vadi-
namą Petru; jis vieši odininko Simono namuose
pajūryje. 33 Tai aš tuojau siunčiau pas tave, ir tu
gerai padarei ateidamas. Dabar mes visi esame
tavo akivaizdoje, kad klausytumėm visa, kas tau
Viešpaties įsakyta.

5 34 Atverdamas savo burną, Petras tarė: Dabar aš
II tikrai suprantu, kad Dievas nežiūri asmens, 35 kad
kiekvienoje tautoje, kas jo bijo ir teisingai elgiasi,
tas jam patinka. 36 Dievas siuntė Izraėlio vaikams
žodį, skelbdamas ramybę per Jėzų Kristų (jis yra
visų Viešpats). 37 Jūs žinote dalyką, įvykusį visoje
Judiejoje, prasidėjusį nuo Galiliejos po krikšto,
kurį skelbė Jonas, 38 apie Jėzų iš Nazareto, kaip
Dievas patepė jį šventąja Dvasia ir galia. Jis
perėjo, gera darydamas ir gydydamas visus velnio
apsėstuosius, nes Dievas buvo su juo. 39 Mes esame
liudytojai viso to, ką jis darė žydų šalyje ir Jeru-
zalėje. Jį nužudė, pakabinę ant medžio. 40 Dievas
jį prikėlė trečiąją dieną ir davė jam apsireikšti,
41 ne visai tautai, bet Dievo iš anksto paskirtiems
liudytojams, — mums, kurie valgėme ir gėrėme
su juo po jo prisikėlimo iš numirusiųjų. 42 Jis
mums įsakė skelbti tautai ir liudyti, kad jis yra
Dievo pastatytasis teisėjas gyvųjų ir mirusiųjų.
43 Apie jį liudija visi pranašai, kad visi, kurie į jį
tiki, gauna jo vardu nuodėmių atleidimą.

---

37 Dalyką, įvykusį...: atsitikimą, pagarsėjusį visoje žydų žemėje.

44 Dar Petrui tebekalbant šituos žodžius, šventoji
Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi to pa-
mokslo. 45 Tikintieji iš apipjaustytųjų tarpo, atė-
jusieji su Petru, stebėjosi, kad šventosios Dvasios
malonė buvo išlieta ir ant pagonių, 46 nes jie gir-
dėjo juos, kalbančius kalbomis ir garbinančius
Dievą. 47 Tuomet Petras atsiliepė: Argi gali kas
uždrausti pakrikštyti vandenimi tuos, kurie gavo
šventąją Dvasią, kaip ir mes? 48 Ir jis liepė pa-
krikštyti juos Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu.
Po to jie prašė jį pasilikti pas juos keletą dienų.

11. 1 Apaštalai ir broliai, buvusieji Judiejoje, **6**
išgirdo, kad ir pagonys priėmę Dievo žodį. 2 At- II
vykus Petrui į Jeruzalę, tie, kurie buvo iš api-
pjaustytųjų tarpo, ginčijosi su juo, 3 sakydami:
Kam įėjai pas žmones neapipjaustytus ir su jais
valgei?

4 Tuomet Petras pradėjo ir pasakojo jiems iš
eilės, sakydamas: 5 Aš meldžiaus Jopės mieste ir
dvasios pagavime mačiau regėjimą: nusileido kaž-
koks indas, lyg didelė paklodė, už keturių kampų
nuleidžiama iš dangaus. Jis atėjo iki manęs. 6 Pa-
žvelgęs į jį, aš žiūrėjau ir mačiau žemės keturi-
kojus, žvėris, šliužus ir dangaus paukščius. 7 Girdė-
jau taipojau balsą, man sakantį: Kelkis, Petrai,
pjauk ir valgyk. 8 Aš tariau: Nieku būdu, Viešpa-
tie, nes nieko paprasto ar sutepto niekados ne-
įėjo į mano burną. 9 Balsas antrą kartą atsiliepė
iš dangaus: Ką Dievas apkuopė, tu nevadink pa-
prastu. 10 Taip atsitiko tris kartus, ir visa vėl buvo
paimta atgal į dangų. 11 Štai, tuojau namuose,
kuriuose buvau, atsirado trys vyrai, siųsti pas

---

45 Tikintieji iš apipjaustytųjų: krikščio-
nys iš žydų tarpo. — 46 Kalbomis: Visokiomis. Plg.
Apd 2, 4.

11. 3 Neapipjaustytus: pagonis.

mane iš Kesarijos. [12] O šventoji Dvasia man įsakė eiti su jais, nė kiek nesvyruojant. Su manim ėjo ir šitie šeši broliai, ir mes įėjome į to žmogaus namus. [13] Jis mums papasakojo, kaip savo namuose buvo matęs angelą, stovintį ir jam sakantį: Siųsk į Jopę ir parsikviesk Simoną, vadinamą Petru; [14] jis kalbės tau žodžius, kuriais tu būsi išgelbėtas ir visi tavo namai. [15] Man pradėjus kalbėti, šventoji Dvasia nužengė ant jų, kaip pradžioje ir ant mūsų. [16] Aš atsiminiau Viešpaties žodį, kaip jis sakė: Jonas krikštijo vandenimi, o jūs būsite pakrikštyti šventąja Dvasia. [17] Jei tat Dievas jiems davė tą pačią malonę, kaip ir mums, kurie įtikėjome į Viešpatį Jėzų Kristų, tai kas gi aš buvau, kad galėčiau uždrausti Dievui? [18] Tai išgirdę, jie tylėjo ir garbino Dievą, sakydami: Taigi ir pagonims Dievas davė atgailos, kad būtų gyvi.

7 [19] Tie, kurie buvo išsklaidyti persekiojime, kilu-
II siame dėl Stepono, nuvyko iki Penikijai, Kiprui ir Antijokijai. Jie niekam daugiau neskelbė mokslo, kaip tik žydams. [20] Bet jų tarpe buvo kipriečių ir kireniečių, kurie, atvykę į Antijokiją, kalbėjo taipojau graikams ir skelbė Viešpatį Jėzų. [21] Viešpaties ranka buvo su jais; didelis skaičius įtikėjo ir grįžėsi į Viešpatį. [22] Kai šita žinia pasiekė Jeruzalės bažnyčios (eklezijos) ausis, išsiųsta į Antijokiją Barnabas. [23] Atvykęs ir pamatęs Dievo malonę, jis džiaugėsi ir ragino visus savo širdies nusistatymu pasilikti Viešpatyje; [24] nes jis buvo geras žmogus, pilnas šventosios Dvasios ir tikėjimo. Taip Viešpačiui prisidėjo didelė minia. [25] Barnabas iškeliavo į Tarsą jieškoti Sauliaus; radęs jį, atsivedė

---

[18] K a d b ū t ų g y v i: kad galėtų laimėti amžinąjį gyvenimą. — [19] P e r s e k i o j i m e. Apie tą persekiojimą, nuo kurio bėgo pirmieji krikščionys, žr. Apd 8, 1 ir tol. — [19] M o k s l o: Evangelijos.

į Antijokiją. [26] Juodu visus metus išbuvo čia bažnyčioje (eklezijoje) ir mokė didelę minią, taip kad Antijokijoje pirmą kartą mokytiniai buvo praminti krikščionimis.

[27] Tuo laiku atėjo iš Jeruzalės į Antijokiją pranašų. [28] Vienas iš jų, vardu Agabas, kėlėsi ir Dvasios įkvėptas paskelbė būsiant didelį badą visame pasaulyje, kas ir įvyko, Klaudijui viešpataujant. [29] Mokytiniai, kiek kas turėjo, kiekvienas nutarė siųsti pašalpos Judiejoje gyvenantiems broliams. [30] Jie taip ir padarė, siųsdami pas vyresniuosius per Barnabo ir Sauliaus rankas.

12. [1] Tuo pačiu metu karalius Erodas pridėjo ranką, kad vargintų kai kuriuos iš Bažnyčios (Eklezijos). [2] Jis nužudė kalaviju Jono brolį Jokūbą. [3] Matydamas, kad tai patinka žydams, nepaliovė ir suėmė taip pat Petrą. Buvo Neraugintosios duonos dienos. [4] Suėmęs, jis įmetė jį į kalėjimą ir padavė sergėti ketveriopai sargybai, kiekvienai iš keturių kareivių. Po Velykų jis norėjo išvesti jį žmonėms. [5] Taip Petras buvo laikomas kalėjime. Bažnyčia (Eklezija) gi meldėsi nesiliaudama už jį Viešpačiui.

[6] Kada Erodas jau turėjo jį išvesti, Petras tą naktį miegojo tarp dviejų kareivių, apkaltas dviem grandinėm. Sargai prie angos sergėjo kalėjimą. [7] Štai, atsirado Viešpaties angelas, ir šviesa nušvietė kambarį. Ištikęs Petro šoną, jis pažadino jį ir tarė: Kelkis greitai. Grandinės nukrito nuo jo rankų. [8] Angelas jam tarė: Susijuosk ir apsiauk

8 II

---

27 P r a n a š ų. Pranašais čia vadinami tie pirmieji Dievo žodžio skelbėjai, kuriems buvo suteikta ypatinga šv. Dvasios malonė apreikšti būsimus atsitikimus.

12. 3 N e r a u g i n t o s i o s ..., t. y., Velykos, kuriose žydai nevalgo raugintos duonos, tik neraugintą, vadinamą macais. — 4 I š v e s t i: ir teisti jį viešai visų žmonių akivaizdoje.

savo kurpėmis. Jis taip padarė. Anas jam tarė: Apsisiausk savo drabužiu ir eik paskui mane. [9] Išėjęs jis sekė jį, bet nežinojo, kad tai tiesa, kas buvo angelo daroma; jis tarėsi matąs regėjimą. [10] Praėję pro pirmą ir antrą sargybą, juodu atėjo prie geležinių vartų, kuriais išeinama į miestą: jie savaime juodviem atsidarė. Išėję jie paėjo vieną gatvę, ir angelas ūmai atstojo nuo jo. [11] Petras atsipeikėjęs tarė: Dabar aš tikrai žinau, kad Viešpats siuntė savo angelą ir išgelbėjo mane iš Erodo rankos ir iš visos žydų tautos laukimo.

9 II [12] Apsimąstęs jis atėjo prie Morkumi vadinamojo Jono motinos Marijos namų, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldžiančių. [13] Jam pabeldus į angos duris, išėjo pasiklausyti tarnaitė, vardu Rodė. [14] Pažinus Petro balsą, ji iš to džiaugsmo neatidarė durų, bet įbėgus pasakė, kad Petras stovįs prie durų. [15] Jie jai tarė: Iš proto išėjai. Bet ji tvirtino taip esą. Jie gi sakė: Tai jo angelas. [16] Petras nesiliovė beldęs. Atidarę, jie pamatė jį ir nustebo. [17] Pamojęs jiems ranka tylėti, jis papasakojo, kaip Viešpats buvo jį išvedęs iš kalėjimo, ir tarė: Duokite apie tai žinią Jokūbui ir broliams. Išėjęs jis nuėjo į kitą vietą.

[18] Išaušus buvo nemaža rūpesčio tarp kareivių, kas buvo atsitikę su Petru. [19] Erodas liepė jo ieškoti, o neradęs, padarė tardymą apie sargus ir liepė juos vesti šalin. Pats gi persikėlė iš Judiejos į Kesariją ir čia pasiliko. [20] Jis buvo įpykęs ant tiriečių ir sidoniečių. Bet jie iš vieno atėjo pas jį ir, perkalbėję karaliaus eunuką, Blastą, prašė tai-

---

[17] Jokūbui: vienam iš apaštalų. Tas Jokūbas vadinamas Jaunesniuoju. Jis buvo Alpiejaus sūnus. — [20] Nes jų šalys... Dėl to, kad jų šalys, kaip neturinčios pakankamai savo duonos, turėjo pirktis javų iš Erodo valdžioje buvusiųjų gyventojų.

kos, nes jų šalys buvo jo maitinamos. [21] Paskirtą dieną Erodas, apsivilkęs karališkais rūbais, sėdo sostan ir jiems kalbėjo. [22] O žmonės jam šaukė. Tai Dievo balsas, ne žmogaus. [23] Bet Viešpaties angelas tuojau jį ištiko, nes nedavė Dievui garbės, ir kirminų suėstas jis mirė. [24] Tuo tarpu Viešpaties žodis augo ir daugėjo.

[25] Barnabas ir Saulius, atlikę patarnavimą, sugrįžo iš Jeruzalės, pasiėmę su savim Joną, vadinamą Morkumi.

2. Pirmoji apaštalinė Povilo kelionė

13. [1] Antijokijos bažnyčioje (eklezijoje) buvo pra- **10**
našų ir mokytojų; jų tarpe Barnabas, Simonas, **II**
vadinamas Juodasis, Lucijus Kirenietis, tetrarko Erodo pienbrolis, Manaėnas ir Saulius. [2] Jiems tarnaujant Viešpačiui ir pasninkaujant, šventoji Dvasia jiems tarė: Išskirkite man Saulių ir Barnabą darbui, kuriam aš juos pašaukiau. [3] Tuomet jie pasninkavo, meldėsi, dėjo ant jų rankas ir juos išleido.

[4] Jie gi, šventosios Dvasios siųsti, nuėjo į Seleukiją ir iš ten nuplaukė į Kiprą. [5] Atvykę į Salaminą, jie skelbė Dievo žodį žydų sinagogose. Padėjėju jie turėjo ir Joną. [6] Perėję visą salą iki Pafui, jie rado vieną žynį, netikrą pranašą, žydą, vardu Barjėsus. [7] Jis buvo pas prokonsulį Sergijų Povilą, žmogų išmintingą. Tasai, pasikvietęs Barnabą ir Saulių, troško išgirsti Dievo žodį. [8] Bet jiems priešinosi Elimas, tai yra, žynys (nes tai reiškia jo vardas), ir stengėsi nukreipti prokonsulį

---

13. [6] P a f u i. Taip buvo vadinamas Kipro salos miestas. — [7] P r o k o n s u l į . . . : vyriausiąjį visos tos salos viršininką.

nuo tikėjimo. [9] Saulius, jis ir Povilas, pilnas šventosios Dvasios, pažvelgęs į jį, [10] tarė: O, pilnas visokio vyliaus, visokios klastos, velnio sūnau, visokios teisybės neprieteliau, ar tu nesiliausi kraipęs tiesius Viešpaties kelius? [11] Dabar štai Viešpaties ranka ant tavęs, ir tu būsi aklas, laikinai nematąs saulės. Tuojau krito ant jo aptemimas ir tamsa. Jis vaikščiojo aplinkui, ieškodamas, kas jam paduotų ranką. [12] Tuomet prokonsulis, pamatęs, kas buvo įvykę, įtikėjo, stebėdamos Viešpaties mokslu.

11 II [13] Išplaukę iš Pafo, Povilas ir su juo buvusieji atvyko į Pergę Pampilijoje. Jonas gi, atstojęs nuo jų, sugrįžo į Jeruzalę. [14] Iš Pergės jie ėjo toliau ir atvyko į Pizidijos Antijokiją. Įėję subatos dieną į sinagogą, jie atsisėdo. [15] Paskaičius iš įstatymo ir pranašų, sinagogos viršininkai siuntė pas juos, sakydami: Vyrai, broliai, jei turite kokį paraginimo žodį žmonėms, sakykite.

12 II [16] Atsikėlęs Povilas ir ranka įsakydamas tylėti, tarė: Izraėlio žmonės ir kurie bijote Dievo, klausykite: [17] Izraėlio tautos Dievas išrinko mūsų tėvus ir išaugštino tautą, kada jie buvo ateiviai Egipto žemėje. Pakeltu petimi jis juos išvedė iš jos [18] ir per keturias dešimtis metų kentė jų būdą tyruose. [19] Sunaikinęs septynias tautas Kanaane, jis burtais jiems padalino anų žemę, [20] praslinkus maždaug keturiems šimtams penkioms dešimtims metų. Paskui jis jiems davė teisėjų iki pranašui Samuėliui.

---

[9] Povilas. Čia pirmą kartą randame tą antrąjį pagonių apaštalo vardą. Toliau jis vadinamas tiktai Povilu. — [10] Ar tu nesiliausi...: norėdamas, kad Dievo sumanymas apšviesti prokonsulį tikru tikėjimu neįvyktų.

[20] Praslinkus... Nuo kurio laiko tie metai čia skaitomi, tikrai nežinia. Spėjama, kad nuo Izaoko gimimo ar nuo žydų įėjimo į Egiptą.

21 Nuo to meto jie reikalavo karaliaus. Dievas jiems
davė vyrą iš Benjamino giminės Kiso sūnų, Sau-
lių, keturioms dešimtims metų. 22 Pašalinęs šitą,
jis pažadino jiems karalių Dovîdą; apie tą jis liu-
dijo, sakydamas: R a d a u J ė s ė s s ū n ų, D o-
v î d ą, ž m o g ų, k o k s t i n k a m a n o š i r d ž i a i.
J i s v y k d y s v i s u s m a n o n o r u s.

23 Iš jo giminės Dievas, kaip buvo žadėjęs, iš-
vedė Izraėliui Gelbėtoją Jėzų. 24 Pirm pasirodant
jam, Jonas skelbė visai Izraėlio tautai atgailos
krikštą. 25 Baigdamas savo kelionę, Jonas sakė: Aš
neesu tas, ką manote mane esant; bet štai ateina
po manęs tas, kuriam aš nevertas atrišti kurpes
nuo kojų.

26 Vyrai, broliai, Abraomo giminės vaikai, ir 13
kurie jūsų tarpe bijote Dievo, jums siųstas to iš- II
ganymo žodis. 27 Nes Jeruzalės gyventojai ir jos
viršininkai jo nepažino ir savo pasmerkimu įvykdė
pranašų žodžius, skaitomus kas subata. 28 Nors jie
nerado jame jokios mirties priežasties, tačiau
prašė Pilotą, kad galėtų jį užmušti. 29 Įvykdę visa,
kas apie jį buvo parašyta, jie nuėmė jį nuo medžio
ir padėjo jį į kapą. 30 Bet Dievas prikėlė jį iš nu-
mirusiųjų trečiąją dieną. Jis per daugelį dienų
rodėsi tiems, 31 kurie drauge su juo buvo atvykę
iš Galiliejos į Jeruzalę. Jie iki dabar tebėra jo
liudytojai žmonėms.

32 Mes jums skelbiame tą pažadą, kurs buvo
duotas mūsų tėvams, 33 kad jį Dievas atitesėjo
mūsų vaikams, prikeldamas Jėzų, taip kaip ir
antrojoje psalmėje parašyta: T u m a n o S ū n u s,
š i a n d i e n a š t a v e p a g i m d ž i a u. 34 Kad gi
jį pažadino iš numirusiųjų, kad jis daugiau nebe-
grįžtų į puvimą, tai taip pasakė: A š d u o s i u

---

25 K e l i o n ę : žemiškąją. — 34 P a s a k ė : Zr. Iz 55. 3.

jums šventas ištikimas Dovîdo gėrybes. [35] Todėl ir kitur pasakyta: Tu neduosi savo šventajam matyti puvimo. [36] Nes Dovîdas, patarnavęs savo laiku Dievo valiai, užmigo, buvo palaidotas su savo tėvais ir matė puvimą. [37] O tas, kurį Dievas pažadino iš numirusiųjų, nematė puvimo.

[38] Taigi, tebūnie žinoma jums, vyrai, broliai, kad per jį jums skelbiamas nuodėmių atleidimas [39] ir kad kiekvienas, kurs tiki, išteisinamas iš viso, iš ko negalėjo išsiteisinti Mozės įstatyme. [40] Todėl žiūrėkite, kad neužeitų ant jūsų, kas pasakyta pranašų: [41] Matykite, niekintojai, stebėkitės ir žūkite, nes aš darau jūsų dienose darbą, tą darbą, į kurį jūs netikėsite, jei kas jums pasakos.

[42] Jiems išeinant, anie prašė kalbėti apie tuos pačius dalykus kitą subatą. [43] Paleidus susirinkimą, daugelis žydų ir dievobaimingų naujatikių ėjo paskui Povilą ir Barnabą. Tuodu jiems kalbėjo ir ragino pasilikti Dievo malonėje. [44] Kitą subatą kone visas miestas suėjo pasiklausyti Dievo žodžio. [45] Matydami minias, žydai pasidarė pilni pavydo ir piktžodžiaudami prieštaravo tam, kas buvo Povilo sakoma. [46] Tuomet Povilas ir Barnabas drąsiai pasakė: Jums reikėjo pirma skelbti Dievo žodis; kadangi tačiau jūs jį atstumiate ir laikote save nevertais amžinojo gyvenimo, štai, mes kreipiamės į pagonis. [47] Nes taip yra mums įsakęs Viešpats: Aš pastačiau tave pagonių šviesa, kad būtumei išganymui iki žemės pakraščių.

[48] Tai girdėdami, pagonys džiaugėsi ir garbino

---

[35] Pasakyta. Žr. Ps 16, 10. — [40] Pranašų. Žr. Abak 1, 5. [48] Paskirta: tokių, kurie buvo prisirengę laimėti amžinąjį gyvenimą, priimdami nuolankia širdimi Dievo

Viešpaties žodį. Visi, kiek tik buvo paskirta amžinajam gyvenimui, įtikėjo. [49] O Viešpaties žodis plito visoje šalyje. [50] Bet žydai pakurstė pamaldžias ir gerbiamas moteris, taip pat žymesniuosius mieste, sukėlė persekiojimą prieš Povilą ir Barnabą ir išmetė juodu iš savo ribų. [51] Juodu gi, nukratę ant jų savo kojų dulkes, atvyko į Ikoniją. [52] Tuo tarpu mokytiniai buvo pilni džiaugsmo ir šventosios Dvasios.

14. [1] Ikonijoje juodu drauge įėjo į žydų sinagogą ir taip kalbėjo, kad didelis žydų ir graikų skaičius įtikėjo. [2] O netikinčiais pasilikusieji žydai kurstė ir erzino pagonių širdis prieš brolius. [3] To nežiūrint, juodu čia pasiliko daug laiko, drąsiai elgdamies Viešpatyje, kurs liudijo apie savo malonės žodį, duodamas įvykti per jų rankas ženklams ir stebuklams. [4] Miesto minia pasidalino: vieni buvo su žydais, kiti su apaštalais. [5] Bet, pagonims ir žydams su savo viršininkais susitarus juos išniekinti ir užmušti akmenimis, [6] gavę apie tai žinią, jie pabėgo į Likaonijos miestus, Listrą ir Derbę, ir į visą šalį aplinkui ir tenai skelbė Evangeliją. 14 II

[7] Listroje buvo vienas žmogus nesveikomis kojomis, luošas nuo pat savo gimimo, kurs niekados nebuvo vaikščiojęs. [8] Jis klausėsi kalbančio Povilo. Tas, pažvelgęs į jį ir matydamas, jog jis turi tikėjimo, kad galėtų būti pagydytas, [9] tarė dideliu balsu: Stokis stačias ant savo kojų. Jis pašoko ir vaikščiojo. [10] Minios, matydamos, ką Povilas buvo padaręs, pakėlė savo balsą ir sakė likaoniškai: Dievai, pasidarę panašūs į žmones, nužengė pas mus. [11] Barnabą jie vadino Jupiteriu, o Povilą, kadangi jis vadovavo kalboje, Merkuru. [12] Prie-

---

jiems duotą malonę, kurios nenorėjo priimti žydų dauguma.

miestyje buvęs Jupiterio kunigas atgabeno prie vartų jaučių ir vainikų ir norėjo drauge su žmonėmis aukoti. [13] Išgirdę tai apaštalai, Barnabas ir Povilas, perplėšė savo jupas ir šoko į minias, šaukdami [14] ir sakydami: Vyrai, ką čia jūs darote? Ir mes esame marūs, panašūs į jus žmonės. Mes skelbiame jums gręžtis nuo šių tuščių į gyvąjį Dievą, kurs padarė dangų, žemę, jūrą ir visa, kas juose yra. [15] Jis praeitais laikais, tiesa, leido visoms tautoms eiti savo keliais; [16] tačiau nepaliko savęs be liudijimo, gera darydamas iš dangaus, duodamas lietaus ir derliaus meto, maitindamas ir pripildydamas mūsų širdis linksmybės. [17] Taip kalbėdami, juodu vos-ne-vos nuramino minias, kad jiems neaukotų aukų. [18] Bet atėjo iš Antijokijos ir Ikonijos kai kurie žydai. Jie, perkalbėję minias, sumušė akmenimis Povilą ir, manydami jį esant nebegyvą, išvilko iš miesto. [19] Tačiau mokytinių apstotas, jis atsikėlė ir įėjo į miestą. Kitą dieną jis iškeliavo su Barnabu į Derbę, [20] paskelbė Evangeliją tam miestui ir daugelį išmokė.

Paskui juodu sugrįžo į Listrą, Ikoniją ir Antijokiją, [21] stiprino mokytinių sielas, ragindami pasilikti tikėjime ir kad per daugelį sielvartų mums reikia įeiti į Dievo karalystę. [22] Pastatę jiems kiekvienoje bažnyčiojo (eklezijoje) kunigų ir pasimeldę su pasninku, jie pavedė juos Viešpačiui, į kurį buvo įtikėję. [23] Perėję per Pizidiją, jie atvyko į Pampiliją, [24] skelbė Viešpaties žodį Pergėje ir nuvyko į Ataliją. [25] Iš čia jie plaukė į Antijokiją, kur jie buvo Dievo malonės paskirti darbui, kurį atliko. [26] Pargrįžę ir surinkę bažnyčią (ekleziją), jie pranešė, kaip didelių dalykų Dievas buvo per juos padaręs ir kad buvo atidaręs pagonims tikė-

14. [13] P e r p l ė š ė . . . : taip, žydų papročiu, išreikšdami didelį nuliūdimą.

jimo angą. [27] Jie pasiliko su mokytiniais netrumpą laiką.

3. Apaštalų susirinkimas Jeruzalėje

15 **15.** [1] Kai kurie atvykusieji iš Judiejos mokė
11 brolius: Jei nebūsite apipjaustyti Mozės įpročiu, negalėsite būti išganyti. [2] Kilus todėl nemažam susirėmimui tarp jų ir Povilo bei Barnabo, buvo nutarta, kad Povilas ir Barnabas ir kai kurie iš anų tarpo nueitų dėl to klausimo pas apaštalus ir vyresniuosius į Jeruzalę. [3] Taigi, jie, bažnyčios (eklezijos) palydėti, ėjo per Penikiją ir Samariją, pasakodami apie pagonių gręžimąsi, ir darė didelio džiaugsmo visiems broliams. [4] Atvykę į Jeruzalę, jie buvo priimti bažnyčios (eklezijos), apaštalų ir vyresniųjų, ir skelbė, kaip didelių dalykų Dievas buvo per juos padaręs. [5] Tuomet kai kurie įtikėjusieji iš parisiejų skyriaus pakilo ir sakė: Reikia anuos apipjaustydinti, taip pat įsakyti laikyti Mozės įstatymą.

[6] To dalyko ištirti susirinko apaštalai ir vyresnieji. [7] Kilus dideliam ginčui, Petras atsistojo ir jiems tarė: Vyrai, broliai, jūs žinote, kad nuo seno laiko Dievas išrinko iš mūsų tarpo, kad pagonys iš mano burnos išgirstų Evangelijos žodį ir įtikėtų. [8] Dievas, kurs pažįsta širdis, paliudijo, duodamas jiems šventosios Dvasios, kaip ir mums, [9] ir nedarė jokio skirtumo tarp mūsų ir jų, tikėjimu apvalydamas jų širdis. [10] Kam tat dabar gundote Dievą, dėdami ant mokytinių sprando jungą, kurio nei mūsų tėvai, nei mes negalėjome panešti? [11] Juk

---

15. [7] K a d p a g o n y s . . . Žr. aug. 10 persk. Kornelio istoriją. — [10] G u n d o t e D i e v ą. Tas gundo Dievą, kas jam nori įtikti ne tuo būdu, kokį jis pats yra įsakęs (Beda). Dievas stebuklais parodė, kad pagonims gana įtikėti ir laikyti Evangelijos mokslą; kas iš jų reikalauja dar ir Mozės įstatymo laikymo, tas jau gundo Dievą (Kajetonas).

mes taip pat, kaip ir jie, tikimės būsią išganyti Viešpaties Jėzaus Kristaus malone. [12] Tuomet visa daugybė nutilo ir klausėsi Barnabo ir Povilo, pasakojančių, kaip didelių ženklų ir stebuklų buvo Dievas per juodu padaręs tarp pagonių.

16 II [13] Kada juodu nutilo, atsiliepė Jokūbas ir sakė: Vyrai, broliai, pasiklausykite manęs. [14] Simonas papasakojo, kaip Dievas pirmą kartą aplankė pagonis, kad imtų iš jų žmonių savo vardui. [15] Su tuo sutinka pranašų žodžiai, kaip parašyta: [16] Po to aš sugrįšiu ir vėl pastatysiu sugriuvusią Dovîdo padangtę; kas joje sugriauta, aš atstatysiu ir atitiesiu ją, [17] kad jieškotų Viešpaties kiti žmonės ir visos tautos, ant kurių šaukiamas mano vardas, sako Viešpats, kurs tai daro. [18] Juk nuo amžių Viešpačiui žinomas jo darbas. [19] Todėl aš randu, kad nereikia daryti sunkenybių tiems, kurie iš pagonių gręžiasi į Dievą, [20] tik parašyti jiems susilaikyti nuo susitepimo stabais, nuo paleistuvystės, nuo pasmaugto ir nuo kraujo. [21] Nes Mozė nuo senų laikų turi kiekviename mieste savo skelbėjų sinagogose, kur jis skaitomas kas subata.

17 II [22] Tuomet apaštalai, vyresnieji su visu susirinkimu nutarė išrinkti iš savo tarpo žmonių ir siųsti į Antijokiją su Povilu ir Barnabu, būtent, Judą,

---

[15] Parašyta. Žr. Am 9, 11. 12. — [20] Susitepimo stabais: dalyvavimo stabmeldystės apeigose ir valgymo stabams paaukotos mėsos. — Paleistuvystės... Paleistuvystė paminėta čia ypač dėl to, kad pagonys ją laikė beveik neginamu dalyku. Todėl reikėjo kartkartėmis priminti krikščionims reikalą saugotis tos nuodėmės. Valgyti kraują ar pasmaugtą gyvulį, iš kurio nebuvo ištekėjęs kraujas, draudė Mozės įstatymas. Toks valgymas galėjo būti nemažas papiktinimas žydams. Todėl ir visi krikščionys laikinai nevalgydavo nei kraujo, nei pasmaugto gyvulio. — [21] Mozė: Mozės įstatymas.

kurs vadinosi Barsabas, ir Silą, žymiausius vyrus brolių tarpe. [23] Per jų rankas jie nusiuntė tokį raštą:

APAŠTALAI ir vyresnieji broliai siunčia pasveikinimą broliams iš pagonių tarpo Antijokijoje, Sirijoje ir Kilikijoje. [24] Mes girdėjome, kad kai kurie išėjusieji iš mūsų tarpo, kuriems mes nebuvome pavedę, daro neramybės tarp jūsų žodžiais ir kelia sumišimo jūsų sielose. [25] Todėl mes, susirinkę krūvon, nutarėme išrinkti vyrų ir siųsti pas jus su mūsų mylimiausiais, Barnabu ir Povilu, [26] žmonėmis, kurie guldė savo gyvybes dėl mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardo. [27] Taigi, mes išsiuntėme Judą ir Silą, kuriuodu ir patys jums tai pasakys žodžiais. [28] Nes šventajai Dvasiai ir mums atrodė gera nedėti ant jūsų jokios daugiau naštos, kaip tik šituos reikiamus dalykus: [29] kad susilaikytumėte nuo aukų stabams, nuo kraujo, nuo pasmaugto ir nuo paleistuvystės. Sergėdamies tų dalykų, jūs gerai darysite. Būkite sveiki.

[30] Jie išleisti nuvyko į Antijokiją ir, surinkę 18
daugybę, atidavė laišką. [31] Perskaitę, anie džiau- II
gėsi dėl paguodos žodžių. [32] Judas ir Silas, būdami pranašai, daug kalbėjo broliams paguosti ir juos sustiprino. [33] Pasilikę tenai kurį laiką, jie buvo brolių išleisti ramybėje pas tuos, kurie buvo juos atsiuntę. [34] Bet Silui patiko čia pasilikti; Judas vienas sugrįžo į Jeruzalę. [35] Povilas ir Barnabas pasiliko Antijokijoje, mokydami ir skelbdami su daugeliu kitų Viešpaties žodį.

4. Antroji apaštalinė Povilo kelionė

[36] Kelioms dienoms praslinkus, Povilas sakė Barnabui: Grįžkime ir aplankykime brolius, kaip jie laikosi visuose miestuose, kuriuose skelbėme Dievo

žodį. 37 Barnabas norėjo pasiimti su savim ir Joną, kurs vadinosi Morkus. 38 O Povilas manė, kad jo nereiktų imti (nes jis buvo atstojęs nuo jų Pampilijoje ir neėjo į darbą). 39 Kilo nesutarimas, taip kad juodu persiskyrė: Barnabas, pasiėmęs su savim Morkų, išplaukė į Kiprą, 40 o Povilas, pasirinkęs Silą, leidosi kelionėn, brolių pavestas Dievo malonei. 41 Jis ėjo per Siriją ir Kilikiją, stiprino bažnyčias (eklezijas) ir įsakinėjo laikyti apaštalų ir vyresniųjų paliepimus.

19 II 16. 1 Taip jis atvyko į Derbę ir Listrą. Štai čia buvo vienas mokytinis, vardu Timotiejus, sūnus moteriškės, tikinčios žydės, ir tėvo pagonies. 2 Apie jį gerai liudijo broliai Listroje ir Ikonijoje. 3 Povilas norėjo, kad jis su juo eitų. Jis ėmė ir apipjaustydino jį dėl žydų, buvusių tose vietose; nes visi žinojo, kad jo tėvas buvo pagonis. 4 Eidami per miestus, jie paduodavo jiems sergėti nutarimus, apaštalų ir vyresniųjų padarytus Jeruzalėje. 5 Taip bažnyčios (eklezijos) stiprėjo tikėjimu ir kasdien augo skaičiumi.

6 Einant per Prigiją ir Galatijos šalis, buvo jiems šventosios Dvasios uždrausta skelbti Dievo žodį Azijoje. 7 Atėję į Miziją, jie mėgino eiti į Bitiniją, bet Jėzaus Dvasia jiems neleido. 8 Perėję per Miziją, jie nuvyko į Troadą. 9 Naktį Povilui pasirodė regėjimas: Jo akivaizdoje stovėjo vienas makedonietis ir maldavo jį, sakydamas: Ateik į Make-

---

38 N e s j i s . . . Žr. aug. 13, 13.

16. 3 D ė l ž y d ų . . . Povilas kreipdavosi su Evangelijos mokslu visų pirma į žydus. Kad neatstumtų jų iš karto nuo savęs, jis apipjaustydino Timotiejų, kurs turėjo būti jam pagalbininkas. Kitaip dar netikintieji žydai nebūtų sutikę nė įsileisti Timotiejaus į savo susirinkimą. Todėl Timotiejus buvo apipjaustytas, kad galėtų įeiti pas žydus ir juos mokyti, o ne dėl to, kad tai būtų reikėję, jam pačiam, kaip krikščioniui.

doniją ir gelbėk mus. [10] Kaip tik jis buvo matęs tą regėjimą, tuojau mes stengėmės keliauti į Makedoniją, įsitikinę, kad Dievas mus šaukia skelbti jiems Evangelijos.

[11] Išplaukę iš Troados, tiesiu keliu atvykome į Samotrakę ir kitą dieną į Neapolį; [12] iš čia į Pilypus, pirmąjį tos Makedonijos dalies miestą, kurs buvo kolonija. Šitame mieste išbuvome keletą dienų ir turėjome pasikalbėjimų. [13] Subatos dieną išėjome už miesto prie upės, kur rodėsi esanti maldos vieta. Atsisėdę mes kalbėjome susirinkusioms moteriškėms. [14] Klausėsi ypač viena dievobaiminga moteriškė, vardu Lidija, purpurininkė iš Tijatiros miesto. Viešpats atvėrė jos širdį, kad stebėtų tai, kas buvo Povilo sakoma. [15] Kaip ji su savo namais buvo pakrikštyta, ji meldė mus, sakydama: Jei laikote mane ištikima Viešpačiui, įeikite į mano namus ir pasilikite. Ir taip ji mus privertė.

[16] Einant mums į maldos vietą, pasitaikė, kad mus sutiko viena mergina, turėjusi savyje žyniavimo dvasią. Žyniavimu ji duodavo didelo pelno savo valdovams. [17] Sekdama Povilą ir mus, ji šaukė, sakydama: Šitie žmonės Augščiausiojo Dievo tarnai; jie skelbia jums išganymo kelią. [18] Taip ji darė daug dienų. Nebepakęsdamas Povilas atsigręžė ir tarė dvasiai: Įsakau tau Jėzaus Kristaus vardu išeiti iš jos. Ji tą pačią valandą išėjo.

20 II

---

[10] S t e n g ė m ė s. Iš to išsireiškimo galima matyti, kad ir Apaštalų Darbų rašytojas, Šv. Lukas, buvo drauge su Povilu.

[12] K o l o n i j a. Kolonijomis buvo vadinami miestai Romos valstybės užkariautuose kraštuose, turėjusieji tačiau lygias teises su Italijos miestais. — [14] P u r p u r i n i n k ė : purpuro, t. y., raudonai dažytų audinių dirbėja ir pardavinėtoja. — [16] Ž y n i a v i m o d v a s i ą. Mergina, piktosios dvasios apsėsta, galėjo su jos pagalba atspėti kai kuriuos būsimus dalykus, kitaip sakant, žyniuoti.

19 Jos valdovai, matydami, kad jų pelno viltis
dingo, nutvėrė Povilą ir Silą ir nuvedė į miesto
aikštę pas vyresniuosius. 20 Atiduodami juos viršininkams, jie sakė: Šitie žmonės, būdami žydai,
ardo ramybę mūsų mieste 21 ir skelbia įpročius,
kurių mums nedera priimti, nė laikytis, nes esame
romėnai. 22 Prieš juos susibėgo minia. Miesto viršininkai, perplėšę jų jupas, liepė plakti juos rykštėmis. 23 Padarę jiems daug žaizdų, įmetė juos į
kalėjimą. Įsakydami sargui rūpestingai juos sergėti. 24 Gavęs tokį įsakymą, jis įmetė juos į vidujinį kalėjimą ir įrakino jų kojas į šiekštą.

21 II 25 Vidunaktį Povilas ir Silas melsdamies garbino
Dievą; juos girdėjo buvusieji kalėjime. 26 Ūmai
pasidarė didelis žemės drebėjimas, taip kad pasijudino kalėjimo pamatai. Tuojau atsidarė visos
durys, ir visų pančiai atsirišo. 27 Pabudęs kalėjimo
sargas ir pamatęs atviras kalėjimo duris, išsitraukė iš makšties kalaviją ir norėjo nusižudyti,
nes manė, kad kaliniai pabėgę. 28 Bet Povilas sušuko dideliu balsu, sakydamas: Nedaryk sau nieko
pikta, nes mes visi čia esame. 29 Pareikalavęs šviesos, jis įėjo, drebėdamas parpuolė prie Povilo ir
Silo kojų 30 ir, išvedęs juodu laukan, tarė: Tamstos,
ką aš turiu daryti, kad būčiau išganytas? 31 Juodu
atsakė: Tikėk į Viešpatį Jėzų ir būsi išganytas tu
ir tavo namai. 32 Ir juodu skelbė Viešpaties žodį
jam ir visiems buvusiems jo namuose. 33 Tą pačią
nakties valandą jis ėmė juodu, apiplovė jų randus
ir tuojau apsikrikštydino pats ir visi jo namai.
34 Atsivedęs juodu į savo namus, patiekė jiems
valgyti ir džiaugėsi su visais savo namais, kad
buvo įtikėjęs į Dievą.

35 Dienai išaušus, miesto viršininkai atsiuntė
sargybinių su įsakymu: Paleisk tuodu žmogu.
36 Kalėjimo sargas paskelbė tuos žodžius Povilui:

Miesto viršininkai atsiuntė, kad judu būtumėta paleisti; taigi, dabar išėję eikite ramybėje. [37] Bet Povilas jam atsakė: Mus, Romos piliečius, viešai, be teismo nuplaktus, įmetė kalėjiman, o dabar slapčia išmeta? Nieku būdu; bet teateinie [38] ir tegul patys mus išmeta. Sargybiniai tai pranešė miesto viršininkams. Tie, išgirdę, kad juodu Romos piliečiai, nusigando, [39] atėję atsiprašė juodu ir išvedę prašė išeiti iš miesto. [40] Išėję iš kalėjimo, juodu nuėjo pas Lidiją, pasimatę su broliais, nuramino juos ir išėjo.

17. [1] Perėję per Amfipolį ir Apoloniją, jie atėjo 22
į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga. [2] Savo pa- II
pročiu, Povilas įėjo pas juos ir per tris subatas turėjo pasikalbėjimų, remdamos Raštu. [3] Jis jį aiškino ir įrodinėjo, kad Kristus turėjo kentėti ir keltis iš numirusiųjų ir kad Kristus yra Jėzus, kurį aš jums skelbiu. [4] Kai kurie iš jų įtikėjo ir prisidėjo prie Povilo ir Silo; taip pat didelė daugybė naujatikių bei pagonių ir nemaža gerbiamų moterų. [5] Bet pavydėdami žydai paėmė iš liaudies kai kuriuos piktus žmones ir, sudarę minią, sukurstė miestą. Jie apstojo Jazono namus ir ieškojo jų išvesti tarp liaudies. [6] Neradę jųdviejų, jie traukė Jazoną ir kai kuriuos brolius pas miesto vyresniuosius, šaukdami: Ir čia atėjo tie, kurie daro sumišimo mieste. [7] Juos priėmė Jazonas. Visi šitie daro prieš ciesoriaus nutarimus, sakydami kitą esant karalių, Jėzų. [8] Taip jie suerzino liaudį ir miesto vyresniuosius, kurie tai girdėjo. [9] Paėmę laidą iš Jazono ir iš kitų, jie juos paleido.

[10] Broliai gi tuojau nakčia išleido Povilą ir Silą į Berėją. Atėję juodu įėjo į žydų sinagogą. [11] Šitie buvo geresnio būdo, kaip anie Tesalonikoje. Jie

17. [9] Laidą: kad tame, ką sakė Povilas, nebuvo nieko priešingo ciesoriaus įsakymams.

priėmė žodį visu uolumu ir kasdien tyrinėjo Raštus, ar tai taip būtų. [12] Daugelis jų įtikėjo; taip pat nemaža žymių pagonių moterų ir vyrų. [13] Žydai Tesalonikoje, patyrę, kad Dievo žodis Povilo skelbiamas ir Berėjoje, atvyko ir čia, kurstydami ir keldami sumišimo tarp žmonių. [14] Tuomet broliai išleido Povilą, kad eitų iki jūrai, o Silas ir Timotiejus pasiliko tenai.

[15] Lydėjusieji Povilą nuvedė jį iki Atėnų ir grįžo, gavę iš jo įsakymą Silui ir Timotiejui kuo greičiausiai ateiti pas jį.

23 II [16] Povilas, jų belaukdamas Atėnuose ir čia matydamas stabmeldystei pasidavusį miestą, buvo sujaudintas iki sielos gilumai. [17] Todėl jis kalbėjosi sinagogoje su žydais ir naujatikiais, o miesto aikštėje kasdien su čia buvusiais. [18] Kai kurie epikūrai ir stojikai filosofai ginčijosi su juo; vieni sakė: Ką tas plepys nori pasakyti? kiti gi: Jis, rodosi, esąs naujų dievų skelbėjas, nes jis skelbė jiems Jėzų ir prisikėlimą. [19] Nutvėrę jie nuvedė jį į Areopagą, sakydami: Ar galime žinoti, koks tas naujas mokslas, kurį tu skelbi? [20] Nes tu dedi į mūsų ausis kažin ką nauja. Tai mes norime žinoti, kas tai būtų? [21] (Visi atėniečiai ir tenai viešintieji ateiviai nieku kitu neužsiimdavo, kaip tik sakyti ar išgirsti ką nauja).

[22] Povilas, atsistojęs Areopago viduryje, tarė: Atėnų vyrai, aš matau, kad jūs visais atžvilgiais esate perdaug dievobaimingi. [23] Nes, praeidamas ir žiūrėdamas į jūsų dievų statulas, radau taip pat aukurą su įrašu: NEŽINOMAM DIEVUI. Taigi, ką jūs nežinodami garbinate, tai aš jums skelbiu. [24] Dievas, kurs įkūrė pasaulį ir visa, kas jame yra, būdamas dangaus ir žemės Viešpats, negyvena

[19] Areopagą. Taip buvo vadinama vieta, kur teisėjai, areopagitais vadinami, teisdavo žmones.

rankų darbo šventyklose, [25] nei žmonių rankomis aptarnaujamas, lyg kad ko nors jam reikėtų, nes jis pats duoda visiems gyvybės, kvapo ir visa. [26] Jis padarė iš vieno visą žmonių giminę, kad apgyventų visą žemės paviršių; jis pažymėjo paskirtus laikus ir jų gyvenimo ribas, [27] kad jie ieškotų Dievo, ar neapčiuops jo arba ar neras, nors jis yra netoli nuo kiekvieno mūsų. [28] Nes jame mes gyvename, judame ir esame, kaip ir kai kurie jūsų poetų yra pasakę: Nes mes esame jo giminės. [29] Taigi, būdami Dievo giminės, neturime manyti, būk Dievybė panaši esanti į auksą, ar sidabrą, ar akmenį, ar dailės ir žmogaus minties padarą. [30] Dievas, nebeatsižvelgdamas į tuos nežinojimo laikus, dabar skelbia žmonėms, kad visi visur darytų atgailą. [31] Nes jis nustatė dieną, kurią teis žemės skritulį teisingai per Vyrą, kurį paskyrė. Jį jis padarė patikimą visiems, prikeldamas jį iš numirusiųjų. [32] Išgirdę apie mirusiųjų prisikėlimą, vieni ėmė tyčiotis, o kiti sakė: Pasiklausysime tavęs apie tai kitą kartą. [33] Taip Povilas išėjo iš jų tarpo.

[34] Tačiau kai kurie vyrai prisidėjo prie jo ir įtikėjo; tarp jų buvo ir Dijonyzas iš Areopago, moteriškė, vardu Damaris, ir kiti su jais.

18. [1] Po to, palikęs Atėnus, jis atėjo į Korintą. 24
[2] Čia jis rado vieną žydą, vardu Akvilą, gimimo II
iš Ponto, ką tik atvykusį iš Italijos, ir jo žmoną Priskilę (nes Klaudijus buvo įsakęs visiems žydams išeiti iš Romos) ir nuėjo pas juos. [3] Kadangi jų amatas buvo toks pat, jis pas juos pasiliko ir dirbo. (Jų gi amatas buvo dirbti padangtes). [4] Kiek-

---

[26] Paskirtus laikus: metų dalis, pavasarį ir t. t. — [31] Vyrą: Jėzų Kristų. Dievas padarė jį patikimą, tikėjimo vertą, nes prikėlė jį iš numirusiųjų.

vieną subatą jis kalbėjo sinagogoje, minėjo Viešpaties vardą ir įtikinėjo žydus ir graikus.

5 Atvykus iš Makedonijos Silui ir Timotiejui,
Povilas užsiėmė vien pamokslais ir liudijo žydams,
kad Jėzus yra Kristus. 6 Jiems prieštaraujant ir
piktžodžiaujant, jis nudulkino savo drabužius ir
jiems tarė: Jūsų kraujas ant jūsų galvos; aš nesu-
teptas; nuo šio meto aš eisiu pas pagonis. 7 Išėjęs
iš ten, jis įėjo į namus vieno Dievo garbintojo,
vardu Tito Justo, kurio namai buvo greta sina-
gogos. 8 Bet sinagogos viršininkas, Krispas, įtikėjo
su visais savo namais į Viešpatį. Daug taip pat
korintiečių klausydamies įtikėjo ir krikštijosi.
9 Nakčia Viešpats regėjime tarė Povilui: Nebijok,
bet kalbėk ir netylėk, 10 nes aš esu su tavim.
Niekas nesikėsins tau kenkti, nes šitame mieste aš
turiu daug žmonių. 11 Taip jis pasiliko čia metus ir
šešis mėnesius, mokydamas pas juos Dievo žodžio.

25 II 12 Galijonui esant Akajos prokonsuliu, žydai
vienminčiai sukilo prieš Povilą, atvedė jį į teismo
vietą 13 ir čia skundė: Šitas įkalbinėja žmonėms
garbinti Dievą įstatymui priešingu būdu. 14 Kai
Povilas jau buvo beatveriąs burną, Galijonas tarė
žydams: Jei būtų kalbama apie kokią neteisybę
ar didelį nusikaltimą, aš palaikyčiau jus, žydai,
tinkamai. 15 Bet, kadangi keliama ginčų apie
mokslą, vardus ir jūsų įstatymą, tai jūs patys
žinokitės; aš nenoriu būti tų dalykų teisėjas. 16 Ir
jis pavarė juos iš teismo. 17 Tuomet visi nutvėrė
sinagogos viršininką, Sosteną, ir mušė jį teismo
akyse. Galijonas gi visai tuo nesirūpino.

---

18. 6 Jūsų kraujas...: jūs patys būsite kaltininkais savo prapulties; aš savo darbą atlikau ir nebūsiu kaltas.

12 Prokonsuliu: vyriausiuoju to krašto viršininku.

18 Taip Povilas pasiliko čia dar daug dienų, paskui atsisveikino su broliais ir išplaukė į Siriją (su juo taip pat Priskilė ir Akvilas). Kenkruose jis nusikirpo sau galvą, nes buvo padaręs apžadą. 19 Atvykęs į Efezą, jis paliko juodu tenai, o pats įėjo į sinagogą ir kalbėjosi su žydais. 20 Jiems prašant pasilikti ilgesnį laiką, nesutiko. 21 Atsisveikinęs ir pasakęs: Su Dievo valia vėl sugrįšiu pas jus, jis išplaukė iš Efezo. 22 Atvykęs į Kesariją, jis iškeliavo toliau, pasveikino bažnyčią (ekleziją) ir pargrįžo į Antijokiją.

5. Trečioji apaštalinė Povilo kelionė

23 Pabuvęs čia kurį laiką, jis leidosi kelionėn, ėjo 26 II
iš eilės per Galatijos šalį ir Prigiją, stiprindamas visus mokytinius.

24 Tuo tarpu į Efezą buvo atvykęs vienas žydas, vardu Apolis, gimimo iš Aleksandrijos, iškalbingas ir gerai žinąs Raštą žmogus. 25 Jis buvo išmokytas Viešpaties kelio, kalbėjo karšta dvasia ir rūpestingai mokė apie Jėzų, nors žinojo tiktai Jono krikštą. 26 Taigi, jis ėmė drąsiai kalbėti sinagogoje. Išgirdę jį, Priskilė ir Akvilas paėmė jį pas save ir tiksliau jam išaiškino Viešpaties mokslą. 27 Jam panorėjus vykti į Akają, broliai parašė mokytiniams, ragindami priimti jį. Atėjęs jis buvo labai naudingas tikintiesiems, 28 nes jis smarkiai nugalėdavo žydus viešai, parodydamas iš Raštų, kad Jėzus yra Kristus.

19. 1 Atsitiko, kad, Apoliui esant Korinte, Povilas, perėjęs augštesniąsias šalis, atvyko į Efezą ir

---

18 Nusikirpo... Jei kurs žydas buvo padaręs apžadą, jis nesikirpdavo savo plaukų. Apžado laikui pasibaigus, nusikirpdavo paprastai Jeruzalėje ir plaukus sudegindavo prie altoriaus.

čia rado kai kuriuos mokytinius. [2] Jis juos paklausė: Ar įtikėję gavote šventąją Dvasią? Jie jam atsakė: Mes nė negirdėjome, kad yra šventoji Dvasia. [3] Jis tarė: Tai kieno vardu esate pakrikštyti? Jie atsakė: Jono krikštu. [4] Povilas tarė: Jonas krikštijo žmones atgailos krikštu ir sakė, kad tikėtų į tą, kurs turėjo paskui jį ateiti, tai yra, į Jėzų. [5] Tai išgirdę, jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. [6] Povilui padėjus ant jų rankas, atėjo ant jų šventoji Dvasia, ir jie kalbėjo kalbomis ir pranašavo. [7] Visų tų vyrų buvo apie dvylika.

27 II [8] Vaikščiodamas į sinagogą, jis su pasitikėjimu kalbėjo tris mėnesius apie Dievo karalystę, mokydamas ir įtikinėdamas. [9] Kadangi kai kurie buvo sukietėję ir netikėjo, net piktžodžiavo Viešpaties mokslui daugybės akivaizdoje, jis pasitraukė nuo jų, atskyrė mokytinius ir turėjo kasdien pasikalbėjimų vieno žmogaus, vardu Tirano, mokykloje. [10] Tai buvo daroma per dvejis metus, taip kad visi Azijos gyventojai, žydai ir pagonys, išgirdo Viešpaties žodį. [11] Ir Dievas darė nepaprastų stebuklų Povilo rankomis; [12] net skepetos ir juostos nuo jo kūno buvo nešamos ligoniams, ir nuo jų atstodavo ligos, ir piktosios dvasios išeidavo.

[13] Mėgino ir kai kurie besibastantys žydai egzorcistai šaukti ant turėjusiųjų piktas dvasias Viešpaties Jėzaus vardą, sakydami: Prisiektinai įsakau jums per Jėzų, kurį skelbia Povilas. [14] Taip darė septyni vieno vyresniojo žydų kunigo, Skevo, sūnūs. [15] Bet piktoji dvasia, atsakydama jiems, tarė: Pažįstu Jėzų ir žinau Povilą, bet kas jūs esate? [16] Tas žmogus, kuriame buvo piktoji dvasia, šoko ant jų ir, nugalėjęs du iš jų, tokį parodė prieš juos smarkumą, kad jie pliki ir sužeisti pa-

---

19. [6] Kalbėjo kalbomis: įvairiomis kalbomis. —

bėgo iš tų namų. [17] Tai pasidarė žinoma visiems žydams ir pagonims, gyvenusiems Efeze. Juos visus apėmė baimė, o Viešpaties Jėzaus vardas buvo šlovinamas. [18] Daug tikinčiųjų ateidavo, išpažindavo ir pasisakydavo, ką buvo darę. [19] Daug kitų, kurie užsiimdavo žavėjimais, sunešė savo knygas ir sudegino visų akivaizdoje. Apskaičius jų kainą, rasta, kad jos buvo vertos penkias dešimtis tūkstančių denarų. [20] Taip garbingai augo ir stiprėjo Viešpaties žodis.

[21] Tai atlikęs, Povilas nutarė Dvasioje keliauti per Makedoniją ir Akają į Jeruzalę, sakydamas: Kaip būsiu ten buvęs, turiu pamatyti ir Romą. [22] Išsiuntęs į Makedoniją du iš jam tarnavusiųjų, Timotiejų ir Erastą, pats laikinai pasiliko Azijoje. 28 II

[23] Anuo metu įvyko nemažas sumišimas dėl Viešpaties mokslo. [24] Būtent, vienas auksakalis, vardu Demetrijus, kurs dirbdindavo sidabrines Dijanos šventyklėles, duodavo amatininkams nemaža pelno. [25] Sušaukęs juos ir tuos, kurie buvo tokie pat darbininkai, jis kalbėjo: Vyrai, jūs žinote, kad iš to amato yra mums pelno. [26] Jūs matote ir girdite, kad tas Povilas ne tik Efeze, bet ir kone visoje Azijoje atkalbinėjimais atitraukė didelę minią, sakydamas: Tie neesą dievai, kurie rankomis daromi. [27] Ne tiktai yra pavojaus, kad ta mūsų amato šaka nenueitų niekais, bet ir didžiosios Dijanos šventykla bus niekinama, taip pat ir didenybė

---

[19] Savo knygas: burtų knygas. — Denarų. Taip buvo vadinamas pinigas, vertas arti pusantro lito. — [24] Dijanos. Deivės Dijanos (Artemis) šventykla Efeze buvo anais laikais garsi visame pasaulyje. Ją lankantieji pagonys atsiminimui pirkdavosi sau iš sidabro nukaltas mažas jos statulėles. Jųjų dirbimu užsiimdavo daug amatininkų, kurių vyresnysis buvo auksakalis Demetrijus.

tos, kurią garbina visa Azija ir pasaulis, pradės mažėti. [28] Tai išgirdę, jie labai supyko ir ėmė šaukti, sakydami: Didi efeziečių Dijana! [29] Miestas pasidarė pilnas sumišimo. Jie viena mintimi įpuolė į teatrą, nutvėrę Povilo bendrakeleivius, makedoniečius Gajį ir Aristarką.

1 Kovo [30] Kaip Povilas norėjo eiti tarp žmonių, mokytiniai neleido. [31] Taip pat kai kurie Azijarkai, kurie buvo jo prieteliai, siuntė pas jį, prašydami neeiti į teatrą. [32] Tenai vieni šaukė tą, kiti ką kitą. Nes susirinkimas buvo sumišęs, ir daugelis nežinojo, ko jie buvo susiėję. [33] Iš minios ištraukta Aleksandrą, kurį žydai stūmė priešakin. Aleksandras, ranka pamojęs nutilti, norėjo žmonėms aiškinti. [34] Bet, pažinus jį esant žydą, kilo visų vienas balsas, ir apie dvi valandi jie šaukė: Didi efeziečių Dijana! [35] Pagaliau, miesto raštininkas, nutildęs minias, tarė: Efezo piliečiai, ir kur yra toks žmogus, kurs nežinotų, kad Efezo miestas yra garbintojas Dijanos ir jos iš dangaus nukritusios statulos? [36] Kadangi tam negalima prieštarauti, tai reikia jums nurimti ir nieko ūmai nedaryti. [37] Nes jūs atvedėte tuos žmones, kurie nėra šventvagiai ir nepiktžodžiauja jūsų deivei. [38] Jeigu Demetrijus ir su juo esantieji turi prieš ką norint skundą, tai juk daromi teismo posėdžiai ir yra prokonsulių; tegul vieni kitus skundžia. [39] Jei jūs ieškote kokio kito dalyko, tai gali būti nutarta teisėtame susirinkime. [40] Yra dargi pavojaus, kad nebūtumėm apskųsti dėl šios dienos sumišimo, nes nėra jokios

---

[31] Azijarkai. Azijarkais vadinosi dešimts Mažosios Azijos miestų atstovų. Jie savo lėšomis rengdavo žmonėms žaidimų. — [33] Stūmė priešakin: kad paaiškintų, jog žydai neturi nieko bendra su Povilu. [35] Miesto raštininkas: kurs paprastai vadovaudavo žmonių susirinkimuose. — [39] Teisėtame: kokį leidžia paskirtomis dienomis įstatymai.

priežasties, kuria galėtumėm pateisinti tą susibėgimą. Tai pasakęs, jis paleido susibėgimą.

20. [1] Pasiliovus sumišimui, Povilas suvadino 2
mokytinius, juos paragino, atsisveikino ir iškeliavo III
į Makedoniją. [2] Perėjęs tas šalis ir paraginęs juos daugeliu žodžių, atvyko į Graikiją. [3] Čia jis išbuvo tris mėnesius. Žydai ėmė jo tykoti, kaip jis norėjo plaukti į Siriją; todėl jis nutarė grįžti per Makedoniją. [4] Jį lydėjo berėjiečio Piro sūnus, Sopateris, iš tesalonikiečių — Aristarkas ir Sekundas, derbietis Gajis ir Timotiejus, iš azijiečių — Tikikas ir Tropimas. [5] Šitie pirma nuvyko ir laukė mūsų Troadoje. [6] Mes gi išplaukėme po Neraugintų duonų šventės iš Pilypų ir į penkias dienas atvykome pas juos į Troadą. Čia išbuvome septynias dienas.

[7] Mums susirinkus pirmą savaitės dieną duonos laužti, Povilas, norėdamas kitą dieną iškeliauti, kalbėjosi su jais ir nutęsė šneką iki vidunakčiui. [8] Augštutiniame kambaryje, kur buvome susirinkę, buvo daug žiburių. [9] Vienas jaunikaitis, vardu Eutikas, sėdėjo lange. Povilui ilgai besikalbant, jis giliai įmigo, miego nugalėtas, nukrito nuo trečiojo augšto žemyn ir buvo pakeltas nebegyvas. [10] Nuėjęs pas jį, Povilas užsigulė ant jo ir, apkabinęs jį, tarė: Nenusigąskite, nes jo siela yra jame. [11] Užėjęs vėl augštyn, jis laužė duoną ir valgė. Po to kalbėjo dar gana ilgai iki auštant ir taip iškeliavo. [12] Jaunikaitį gi atvesta gyvą ir nemaža džiaugtasi.

[13] Mes, sėdę į laivą, išplaukėme į Asą. Iš čia 3
turėjome paimti Povilą, nes taip jis buvo įsakęs, III
pats norėdamas eiti pėsčias. [14] Kada jis susitiko su

---

20. [6] Po Neraugintų...: po Velykų, kuriose žydai valgo neraugintą duoną (macus). — [7] Pirmą savaitės dieną, t. y., Viešpaties dieną. Iš čia pasirodo, kad Viešpaties diena buvo jau švenčiama apaštalų laikais. Duonos laužymu vadinama švenč. Eukaristija.

mumis Ase, paėmėme jį ir atvykome į Mitilėną. 15 Iš ten išplaukę, kitą dieną atvykome ties Kijumi. Kitą dieną priplaukėme prie Samo ir rytojaus dieną atvykome į Miletą. 16 Nes Povilas buvo nutaręs praplaukti pro Efezą, kad nesugaištų Azijoje. Jis skubėjo, kad, jei bus galima, švęstų Sekmines Jeruzalėje.

17 Iš Mileto jis nusiuntė į Efezą ir pasivadino pas save bažnyčios (eklezijos) vyresniuosius. 18 Kaip tie pas jį atėjo ir drauge buvo, jis jiems tarė: Jūs žinote, kaip aš nuo pirmosios dienos, kurią atvykau į Aziją, buvau su jumis per visą laiką. 19 Aš tarnavau Viešpačiui visu nuolankumu ašarose ir bandymuose, kurių man atsitiko dėl žydų tykojimų. 20 Aš neapleidžiau nieko naudingo, ko nebūčiau jums skelbęs ir mokęs jūsų viešai ir namie, 21 liudydamas žydams ir pagonims apie reikalą grįžtis atgaila į Dievą ir tikėti į mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

22 Štai, dabar aš, dvasios verčiamas, einu į Jeruzalę. Aš nežinau, kas man joje atsitiks; 23 tiktai šventoji Dvasia man liudija visuose miestuose, sakydama, kad Jeruzalėje manęs laukia pančiai ir suspaudimai. 24 Bet aš nieko to nebijau ir nebranginu savo gyvybės labiau kaip savęs, kad tik pabaigčiau savo kelią ir žodžio tarnystę, kurią aš gavau iš Viešpaties Jėzaus liudyti apie Dievo malonės Evangeliją.

4 III 25 Štai dabar aš žinau, kad jūs visi, per kuriuos perėjau, skelbdamas Dievo karalystę, daugiau nebematysite mano veido. 26 Todėl liudiju jums

---

22 Dvasios verčiamas: jausdamas savyje lyg prievartą. — 26 Aš neesu suteptas...: aš atlikau Dievo man pavestas apaštalo pareigas, ir todėl aš nebūsiu Dievo akivaizdoje kaltas, jei kas iš jūsų nebus išganytas ir pražus.

šiandieną, kad aš nesu suteptas nė vieno krauju. 27 Nes aš nevengiau skelbti jums visos Dievo valios. 28 Žiūrėkite patys savęs ir viso būrio, kuriame šventoji Dvasia pastatė jus vyskupais valdyti Dievo Bažnyčios (Eklezijos), kurią jis yra įgijęs savo krauju. 29 Aš žinau, kad, man išėjus, ateis pas jus plėšrių vilkų, kurie nesigailės būrio. 30 Ir iš jūsų pačių kils žmonių, kurie kalbės iškraipytus dalykus, kad nuvestų paskui save mokytinių. 31 Todėl budėkite, atsimindami, kad aš per trejus metus naktį ir dieną nesilioviau su ašaromis raginęs kiekvieną iš jūsų.

32 Dabar aš pavedu jus Dievui ir jo malonės žodžiui; jis galingas statyti ir duoti tėvonystę tarp visų pašvęstųjų. 33 Aš negeidžiau nė kieno sidabro, aukso ar drabužio, kaip 34 jūs patys žinote: mano ir tų, kurie su manim yra, reikmenei tarnavo šitos rankos. 35 Visame aš jums rodžiau, kad, taip dirbant, reikia šelpti silpnieji ir atsiminti Viešpaties Jėzaus žodis; nes jis pasakė: Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti. 36 Tai pasakęs, jis atsiklaupė ir meldėsi su jais visais. 37 Kilo didelis visų verksmas. Puldami Povilui ant kaklo, jie bučiavo jį, 38 labiausiai nuliūdę dėl žodžio, kurį buvo pasakęs, kad jie nebematysią daugiau jo veido. Po to jie palydėjo jį į laivą.

21. 1 Persiskyrę su jais ir išplaukę tiesiu keliu 5
atvykome į Koą, kitą dieną į Rodą ir iš ten į III
Patarą. 2 Radę laivą, plauksiantį į Penikiją, įsėdome ir išplaukėme. 3 Matėme iš tolo Kiprą, bet palikome jį kairėje ir plaukėme į Siriją. Išsėdome Tire, nes čia turėjo iškrauti iš laivo važtą. 4 Radę mokytinių, pasilikome tenai septynias dienas. Jie, Dvasios įkvėpti, sakė Povilui, kad neeitų į Jeru-

29 Plėšrių vilkų: netikrų mokytojų. — 32 Statyti: patobulinti jumyse krikščioniškąjį gyvenimą.

zalę. 5 Dienoms pasibaigus, leidomės kelionėn. Jie visi su žmonomis ir vaikais lydėjo mus iki už miesto. Atsiklaupę krante, mes pasimeldėme. 6 Atsisveikinę vieni su kitais, įėjome į laivą, o jie sugrįžo namo.

7 Baigdami jūros kelionę, nuo Tiro mes atplaukėme į Ptolemajidą. Tenai mes pasveikinome brolius ir pasilikome pas juos vieną dieną. 8 Rytojaus dieną iškeliavome ir atvykome į Kesariją. Įėję į namus evangelisto Pilypo, kurs buvo vienas iš septynių, pasilikome pas jį. 9 Jis turėjo keturias dukteris, mergaites pranašes. 10 Mums užtrukus keletą dienų, atvyko iš Judiejos vienas pranašas, vardu Agabas. 11 Atėjęs pas mus, jis ėmė Povilo juostą ir, surišęs sau kojas ir rankas, tarė: Štai, ką sako šventoji Dvasia: Žmogų, kurio šita juosta, žydai taip suriš Jeruzalėje ir paduos į pagonių rankas. 12 Tai išgirdę, mes ir vietiniai gyventojai prašėme jį neeiti į Jeruzalę. 13 Tuomet Povilas atsakydamas tarė: Ką darote, verkdami ir sunkindami man širdį? Nes aš esu pasiryžęs ne tik būti surištas, bet ir mirti Jeruzalėje dėl Viešpaties Jėzaus vardo. 14 Negalėdami jo perkalbėti, liovėmės, sakydami: Tebūnie Viešpaties valia. 15 Po tų dienų prisirengę iškeliavome į Jeruzalę. 16 Su mumis ėjo ir mokytinių iš Kesarijos, vesdami su savim vieną kiprietį Mnazoną, seną mokytinį, pas kurį turėjome apsistoti.

6. Povilo nelaisvė, padėjusi platintis Evangelijai

6 III 17 Kaip atvykome į Jeruzalę, broliai priėmė mus su džiaugsmu. 18 Rytojaus dieną Povilas nuėjo su

21. 8 Vienas iš septynių. Pilypas buvo vienas iš septynių pirmųjų dijakonų. Jis vadinamas čia evangelistu, nes skelbė Evangeliją.

mumis pas Jokūbą. Susiėjo taip pat visi vyresnieji. [19] Juos pasveikinęs, jis papasakojo tiksliai, ką Dievas buvo per jo tarnystę padaręs tarp pagonių.

[20] Jie, tai išgirdę, garbino Dievą ir jam sakė: Matai, broli, kiek tūkstančių yra įtikėjusių žydų tarpe, ir jie visi uolūs įstatymo sekėjai. [21] Jie girdėjo apie tave, būk tu mokinąs atstoti nuo Mozės tuos žydus, kurie yra tarp pagonių, sakydamas, kad jiems nereikią apipjaustyti savo vaikų, nė laikytis papročių. [22] Kas tat reikia daryti? Berods, turės susieiti daugybė, nes jie išgirs, kad tu atėjai. [23] Taigi, tu padaryk, ką mes tau sakome. Yra pas mus keturi vyrai, kurie turi padarę apžadą. [24] Juos pasiėmęs, pašventink save drauge su jais ir užmokėk už juos, kad jie nusiskustų sau galvas. Tuomet visi žinos, kad tai netiesa, ką yra apie tave girdėję, ir kad tu savo elgesyje laikais įstatymo. [25] Apie tuos gi, kurie iš pagonių įtikėjo, mes nutarę rašėme, kad jie saugotųsi stabams paaukotų dalykų, kraujo, pasmaugto ir paleistuvystės. [26] Tuomet Povilas, ėmęs anuos vyrus, rytojaus dieną pasišventino drauge su jais, įėjo į šventyklą ir paskelbė, kad pasišventimo dienos baigiasi, kaip tik už kiekvieną iš jų bus paaukota auka.

[27] Toms septynioms dienoms baigiantis, žydai, kurie buvo iš Azijos, pamatę jį šventykloje, su- 7 III

---

[23] Yra pas mus... Jeruzalės krikščionys tebesilaikė viso Mozės įstatymo, todėl jie pataria Povilui parodyti, kad jis neesąs to įstatymo niekintojas, ir tuo tikslu prisidėti prie keturių, turėjusių apžadus, ir užmokėti už aukas, kurias jie, nukirpdami savo galvos plaukus ir juos sudegindami, turėjo padaryti prie šventyklos, apžadų dienoms pasibaigus. Toks prisidėjimas ir priėmimas ant savęs išlaidų ypač buvo žydų branginamas. — [26] Paskelbė...: pareiškė šventyklos kunigams, kad apžadų dienos jau baigiasi ir tik belieka aukoti už kiekvieną paskirtąją auką.

kurstė visus žmones ir nutvėrė jį, šaukdami:
[28] Izraėlio žmonės, gelbėkite! Štai žmogus, kurs
visur visiems skelbia mokslą prieš tautą, įstatymą
ir šitą vietą; be to, jis ir pagonis įvedė į šven-
tyklą ir sutepė tą šventą vietą. [29] Jie, mat, buvo
matę drauge su juo efezietį Tropimą ir manė, būk
Povilas jį įsivedęs į šventyklą.

[30] Visas miestas sujudo, ir pasidarė žmonių subė-
gimas. Nutvėrę Povilą, jie vilko jį laukan iš šven-
tyklos, ir vartai buvo tuojau uždaryti. [31] Kaip jie
norėjo jį užmušti, buvo duota žinia kareivių kuo-
pos pulkininkui, kad visoje Jeruzalėje kilęs su-
mišimas. [32] Tasai tuojau, pasiėmęs kareivių ir šim-
tininkų, atbėgo pas juos. Pamatę pulkininką ir
kareivius, jie liovėsi mušę Povilą. [33] Tuomet pul-
kininkas priėjo artyn, nutvėrė jį ir liepė jį surišti
dviem grandinėm; paskui klausė, kas jis ir ką
padaręs. [34] Minioje vieni šaukė viena, kiti ką kita.
Negalėdamas dėl ūžimo sužinoti nieko tikra, liepė
vesti jį į kareivių stovyklą. [35] Priėjus jam prie
laiptų, atsitiko, kad dėl žmonių veržimosi karei-
viai turėjo jį nešti. [36] Nes žmonių daugybė sekė,
šaukdama: Šalin jį.

[37] Povilas jau turėjo būti įvestas į stovyklą, kai
jis tarė pulkininkui: Ar man valia tau ši tą pa-
sakyti? Tas atsakė: Ar moki graikiškai? [38] Tai tu
ne tas egiptietis, kur pirma šitų dienų pakurstei
kelti maištą ir išvedei į tyrus keturis tūkstančius
vyrų galvažudžių? [39] Povilas jam atsakė: Aš žydas
iš Kilikijos Tarso, ne nežinomo miesto pilietis.
Prašau gi tave, leisk man kalbėti žmonėms.
[40] Anam leidus, Povilas, stovėdamas ant laiptų, pa-

---

[29] Į šventyklą: į vidujinį šventyklos šventorių, į kurį pagonims buvo uždrausta įeiti.

mojo ranka žmonėms ir, pasidarius didelei tylai, kalbėjo jiems žydų kalba tokiuos žodžius:

22. [1] Vyrai, broliai ir tėvai, pasiklausykite pasi- 8
teisinimo, kokį aš dabar jums duodu. [2] Išgirdę, III
kad jis jiems kalba ebrajiškai, jie dar labiau nutilo. [3] Jis sakė: Aš esu žydas, gimęs Kilikijos Tarse, bet išauklėtas šitame mieste; prie Gamaliėlio kojų išmokytas tėvų įstatymo griežtumo, buvau uolus įstatymo mylėtojas, kaip ir jūs visi šiandien esate. [4] Aš persekiojau tą mokslą iki bausmės mirtimi: aš surišdavau ir atiduodavau į kalėjimus vyrus ir moteris. [5] Tai gali man paliudyti vyriausias kunigas ir visi vyresnieji. Iš jų aš net ėmiau laiškus broliams ir keliavau į Damaską, kad atvesčiau iš ten apkaltus į Jeruzalę nubausti.

[6] Bet, man keliaujant ir artinantis į Damaską, atsitiko, kad vidudienį ūmai apšvietė mane gausi šviesa iš dangaus. [7] Aš sukniubau ant žemės ir girdėjau balsą, kurs man sakė: Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji? [8] Aš atsakiau: Kas esi, Viešpatie? Jis man tarė: Aš esu Jėzus Nazarėnas, kurį tu persekioji. [9] Buvusieji su manim šviesą, tiesa, matė, bet negirdėjo balso to, kurs su manim kalbėjo. [10] Aš tariau: Ką turiu daryti, Viešpatie? Viešpats man atsakė: Kelkis ir eik į Damaską; tenai tau bus pasakyta visa, kas tau reikia daryti. [11] Kadangi dėl tos šviesos skaistumo neregėjau, aš įėjau į Damaską, bendrakeleivių vedamas už rankų.

[12] Čia buvo vienas žmogus, Ananijas, toks, kaip 9
reikalavo įstatymas, apie kurį gerai liudijo visi III
drauge gyvenusieji žydai. [13] Jis atėjo pas mane ir, prisiartinęs prie manęs, tarė: Broli, Sauliau, pažvelgk. Aš tą pačią valandą pažvelgiau į jį. [14] Jis

22. [4] Tą mokslą: Kristaus religiją.

sakė: Mūsų tėvų Dievas iš anksto paskyrė tave pažinti jo valios, matyti Teisiojo ir girdėti balsą iš jo burnos. [15] Nes tu būsi jo liudytojas visiems žmonėms tų dalykų, kuriuos matei ir girdėjai. [16] Ir dabar ko gaišti? Kelkis, krikštydinkis ir nuplauk savo nuodėmes, šaukdamos į jo vardą.

[17] Man sugrįžus į Jeruzalę ir besimeldžiant šventykloje, atsitiko, kad aš buvau dvasios pagavime [18] ir mačiau jį, kaip man sakė: Skubėk ir išeik veikiai iš Jeruzalės, nes jie nepriims tavo liudijimo apie mane. [19] Aš atsakiau: Viešpatie, jie žino, kad aš uždarinėdavau į kalėjimą ir plakdavau sinagogose tuos, kurie įtikėjo į tave. [20] Ir kaip buvo liejamas tavo liudytojo Stepono kraujas, aš ten stovėjau, pritariau ir saugojau jo užmušėjų drabužius. [21] Jis man tarė: Eik, nes aš tave siųsiu toli tarp pagonių.

10 III [22] Jie klausė jo iki tam žodžiui; čia jie pakėlė savo balsą, sakydami: Šalin tą nuo žemės, nes jam nevalia gyventi. [23] Jiems šaukiant, blaškant savo rūbus ir mėtant į orą dulkes, [24] pulkininkas įsakė įvesti jį į kareivių stovyklą, plakti ir kankinti jį, kad patirtų, dėl kokios priežasties jie taip prieš jį šaukė. [25] Kaip Povilą pririšo diržais, jis tarė greta savęs stovėjusiam šimtininkui: Ar jums valia plakti Romos pilietį ir be teismo? [26] Tai išgirdęs, šimtininkas prisiartino prie pulkininko ir jam pranešė, sakydamas: Ką manai daryti? nes šitas žmogus Romos pilietis. [27] Tuomet pulkininkas priėjęs jam tarė: Pasakyk man, ar tu esi Romos pilietis? Jis atsakė: Taip. [28] Pulkininkas tarė: Aš įsigijau tas piliečio teises už didelius pinigus. Povilas pasakė: O aš jas turiu nuo pat gimimo. [29] Tie, kurie turėjo jį kankinti, tuojau atstojo nuo jo. Taip pat pulkininkas turėjo baimės, kaip tik patyrė, kad tai buvo Romos pilietis ir kad buvo jį surišdinęs.

30 Kitą dieną, norėdamas tiksliau žinoti, dėl kokios priežasties buvo žydų kaltinamas, nuėmė jam pančius, liepė susieiti kunigams ir visai tarybai ir, išvedęs Povilą, pastatė tarp jų.

23. 1 Povilas, žiūrėdamas į tarybą, tarė: Vyrai, II
broliai, aš iki šiai dienai visai gera sąžine elgiaus III
Dievo akivaizdoje. 2 Vyriausias kunigas Ananijas liepė greta savęs stovėjusiems mušti jį per burną. 3 Tuomet Povilas jam tarė: Dievas ištiks tave, tu pabaltinta siena. Tu sėdi, kad teistumei mane pagal įstatymą ir priešingai įstatymui liepi mane mušti? 4 Čia pat stovėjusieji atsiliepė: Tu piktžodžiauji vyriausiam Dievo kunigui? 5 Povilas atsakė: Broliai, aš nežinojau, kad jis vyriausias kunigas. Nes yra parašyta: S a v o t a u t o s v y r i a u s i a j a m n e p i k t ž o d ž i a u s i.

6 Povilas, žinodamas, kad viena jų dalis buvo sadukiejai, kita — parisiejai, sušuko taryboje: Vyrai, broliai, aš parisiejus, parisiejų sūnus. Aš teisiamas dėl vilties ir numirusiųjų prisikėlimo. 7 Jam tai pasakius, kilo nesutikimo tarp parisiejų ir sadukiejų; taip pat minia persiskyrė. 8 Nes sadukiejai sako, neesą nei prisikėlimo, nei angelo, nei dvasios, o parisiejai vieną ir kitą išpažįsta. 9 Pakilo didelis šauksmas. Kai kurie parisiejai atsikėlę ginčijosi ir sakė: Mes nerandame nieko pikta šitame žmoguje. Ir ką gi, jei jam kalbėjo kokia dvasia ar angelas? 10 Pasidarius dideliam nesutikimui, pulkininkas, bijodamas, kad jie Povilo nesudraskytų, liepė kareiviams eiti, ištraukti jį iš jų tarpo ir nuvesti jį į kareivių stovyklą. 11 Kitą naktį Viešpats atsistojo prie jo ir tarė:

---

23. 6 D ė l v i l t i e s . . . : nes turiu vilties, kad numirusieji prisikels. Į numirusiųjų prisikėlimą ir į angelų buvimą sadukiejai visai netikėjo; apie tuos dalykus jie nuolat ginčijosi su parisiejais.

Turėk drąsos! nes, kaip liudijai apie mane Jeruzalėje, taip reikia tau ir Romoje liudyti.

12 III [12] Dienai išaušus, susirinko kai kurie žydai ir padarė apžadą nevalgyti ir negerti, iki užmušią Povilą. [13] Buvo daugiau kaip keturios dešimtys vyrų, kurie buvo susirišę tokia priesaika. [14] Jie atėjo pas vyriausius kunigus ir vyresniuosius ir sakė: Mes prisiektinai apsižadėjome nieko neragauti, iki užmušime Povilą. [15] Taigi, dabar jūs drauge su taryba duokite žinią pulkininkui, kad atvestų jį pas jus, lyg kad jūs norėtumėte tikriau ištirti jo bylą, o mes pirma, nekaip jis prisiartins, esame pasiryžę užmušti jį.

[16] Išgirdęs apie tą tykojimą, Povilo sesers sūnus atėjo ir, įėjęs į kareivių stovyklą, pranešė Povilui. [17] Tuomet Povilas pašaukė pas save vieną iš šimtininkų ir tarė: Nuvesk šitą jaunikaitį pas pulkininką, nes jis turi jam šį tą pasakyti. [18] Tasai, ėmęs jį, nuvedė pas pulkininką ir tarė: Kalinys Povilas prašė mane atvesti pas tave šitą jaunikaitį; jis turi ką tau pasakyti. [19] Pulkininkas paėmė jį už rankos, nuėjo su juo į šalį ir klausė jį: Kas tat yra, ką turi man pranešti? [20] Jis atsakė: Žydai susitarė prašyti tave, kad rytoj atvestumei Povilą į tarybą, būk jie norį tikriau ištirti jo bylą. [21] Bet tu netikėk jiems, nes jo tykoja jų daugiau kaip keturios dešimtys vyrų, kurie apsižadėjo nevalgyti ir negerti, kolei jo neužmušią; dabar jie jau prisirengę, laukdami tavo pažadėjimo. [22] Po to pulkininkas paleido jaunikaitį, liepdamas niekam nesakyti, kad buvo jam davęs apie tai žinią.

13 III [23] Pasišaukęs du šimtininku, jis jiems tarė: Nuo trečios nakties valandos laikykite prirengę kelionei į Kesariją du šimtu kareivių, septynias dešimtis raitelių ir du šimtu jietininkų; [24] prireng-

kite taip pat gyvulių, kad, užsodinę Povilą, nugabentų sveiką pas valdovą Peliksą. [25] (Jis, mat, bijojo, kad kartais žydai jo nenutvertų ir neužmuštų ir pats paskui nebūtų įtartas, būk norėjęs gauti pinigų). [26] Jis parašė tokio turinio laišką: Klaudijus Lizijas gerbiamiausiam valdovui Peliksui sveikinimą. [27] Šitą žmogų žydai buvo sugavę ir būtų užmušę jį. Atėjęs su kariuomene, aš atėmiau, nes patyriau, kad jis romėnas. [28] Norėdamas patirti, kokia galėjo būti jo kaltė, aš nuvedžiau jį į jų tarybą. [29] Radau, kad jį kaltina dėl ginčijamų jų įstatymo klausimų, bet kad jis neturi jokios kaltės, kuri būtų verta mirties ar kalėjimo. [30] Kadangi man pranešta apie tykojimus, kurių jam prirengė, aš išsiunčiau jį pas tave, davęs žinią taip pat skundėjams, kad skųstų tau. Būk sveikas.

[31] Kareiviai, kaip jiems buvo įsakyta, ėmė Povilą ir nugabeno jį nakčia į Antipatridą. [32] Kitą dieną, palikę keliauti su juo raitelius, patys sugrįžo į stovyklą. [33] Tie, atėję į Kesariją ir atidavę valdovui laišką, pastatė prieš jį ir Povilą. [34] Perskaitęs, jis paklausė, iš kurios esąs šalies; patyręs gi, kad iš Kilikijos, [35] tarė: Klausinėsiu tave, kai ateis tavo skundėjai, ir liepė sergėti jį Erodo teismo namuose.

24. [1] Penkioms dienoms praslinkus, atėjo vyriausias kunigas, Ananijas, su keliais vyresniaisiais ir su vienu kalbėtoju, Tertulu. Jie kreipėsi į valdovą prieš Povilą. [2] Kai Povilas buvo pašauktas, Tertulas pradėjo skųsti, sakydamas: Kad mes per tave gyvename didžioje ramybėje, ir daug dalykų pagerinama tavo priveizdėjimu, [3] tai visados ir visur priimame, gerbiamiausias Pelikse, su visu dėkingumu. [4] Bet kad ilgai tavęs negaišinčiau, 14 III

meldžiu, paklausyk savo įprastu maloningumu mus trumpai. [5] Mes radome, kad šitas kenksmingas žmogus kelia maištą tarp visų žydų visame pasaulyje ir yra maištingos nazarėnų atskalos vadas. [6] Jis net mėgino sutepti šventyklą. Sugavę jį, mes norėjome teisti savo įstatymu. [7] Bet užėjęs pulkininkas Lizijas išveržė jį didele prievarta iš mūsų rankų, [8] liepdamas jo skundėjams eiti pas tave. Apie visa tai, dėl ko mes jį skundžiame, pats, jį klausinėdamas, galėsi iš jo patirti. [9] Taip pat žydai patvirtino, sakydami visa taip esant.

15 III [10] Povilas (valdovui davus jam ženklą kalbėti) atsakė: Žinodamas, kad tu daug metų esi šitos tautos teisėjas, aš teisinsiuos su pasitikėjimu. [11] Tu gali sužinoti, kad praslinko ne daugiau kaip dvylika dienų, kaip aš atvykau į Jeruzalę Dievo pagarbinti. [12] Jie nerado manęs nei šventykloje su kuo nors besiginčijant ar minią renkant, nei sinagogoje, [13] nei mieste. Jie ir negali tau įrodyti, dėl ko dabar mane skundžia. [14] Tai tačiau tau išpažįstu: pagal mokslą, kurį jie vadina atskala, aš taip tarnauju mano Tėvui ir Dievui, jog tikiu visa, kas parašyta įstatyme ir pranašuose; [15] todėl Dievuje turiu vilties, kurios ir jie patys laukia, būsiant teisiųjų ir neteisiųjų prisikėlimą iš numirusiųjų. [16] Todėl aš pats rūpinuosi turėti visuomet nesuteptą sąžinę Dievo ir žmonių akivaizdoje. [17] Daugeliui metų praslinkus, aš atvykau, norėdamas atiduoti mano tautai išmaldas, daryti atnašas ir apžadus. [18] Prie tos progos rado mane pasišventinusį šventykloje, be minios ir be sumišimo. [19] Ta-

---

24. [10] Su pasitikėjimu: rasti teisybę. — [16] Todėl... Kadangi laukiu prisikėlimo iš numirusiųjų, todėl ir rūpinuos. — [18] Prie tos progos: darantį įsakytas atnašas. — [19] Tačiau...: Rado šventykloje ne tie, kurie dabar skundžia, bet keli žydai iš Azijos. —

čiau tai buvo kai kurie žydai iš Azijos. Jiems reiktų čia būti tavo akivaizdoje ir skųsti, jei ką turėtų prieš mane. 20 Arba šitie patys tepasako, kokią rado manyje neteisybę, kada stovėjau tarybos akivaizdoje. 21 Gal tai yra tas vienas žodis, kurį garsiai ištariau, jų tarpe stovėdamas: Dėl prisikėlimo iš numirusiųjų aš esu šiandien jūsų teisiamas.

22 Peliksas, labai gerai žinodamas apie tą mokslą, atidėjo jų bylą. Jis pasakė: Kaip pulkininkas Lizijas atvyks, aš svarstysiu jūsų dalyką. 23 Šimtininkui jis liepė saugoti jį, tačiau jo nevaržyti ir niekam iš jo artimųjų neginti jam tarnauti. 24 Po kelių dienų Peliksas, atėjęs su savo žmona Druzile, kuri buvo žydė, pasišaukė Povilą ir klausėsi jo apie tikėjimą į Jėzų Kristų. 25 Bet, jam kalbant apie teisybę, nekaltybę ir būsimąjį teismą, Peliksas nusigandęs atsiliepė: Tam kartui eik sau; patogiu laiku aš pasišauksiu tave. 26 Be to, jis turėjo vilties, kad Povilas duosiąs jam pinigų. Todėl, dažnai jį pasišaukdamas, jis kalbėdavosi su juo. 27 Dvejiem metam praslinkus, pastojo į Pelisko vietą Porcijus Festas. Norėdamas suteikti žydams malonės, Peliksas paliko Povilą kalėjime.

25. 1 Festas, atvykęs į tą šalį, trims dienoms praslinkus, iškeliavo iš Kesarijos į Jeruzalę. 2 Jį priėjo vyriausieji kunigai ir žydų pirmieji su skundu ant Povilo ir meldė jį, 3 reikalaudami prieš aną, kaip malonės, liepti jį atvesti į Jeruzalę, o patys tykojo užmušti jį kelyje. 4 Festas atsakė, kad Povilas laikomas Kesarijos kalėjime, ir

16 III

21 Gal tai... Dėl to žodžio kilo sumišimas, iš kurio ištraukė Povilą Lizijas. — 27 Norėdamas...: taip norėdamas įgyti žydų palankumo, nes įskųstas dėl netikusio sau pavestosios šalies valdymo turėjo ieškoti užtarėjų.

jis pats ne po ilgo išvažiuosiąs. [5] Todėl (sakė jis), kurie tarp jūsų turi galios, tegul drauge su manim važiuoja ir, jei tame žmoguje yra kokia kaltybė, teskundžia jį. [6] Pabuvęs tarp jų ne daugiau kaip aštuonias ar dešimtį dienų, pagrįžo į Kesariją. Rytojaus dieną jis sėdosi į teismo kėdę ir liepė atvesti Povilą. [7] Kaip jis buvo atvestas, atvykusieji iš Jeruzalės žydai apstojo jį ir prikaišiojo jam daug didelių kalčių, kurių negalėjo įrodyti, [8] nes Povilas teisindamos sakė: Nieku nenusidėjau nei žydų įstatymui, nei šventyklai, nei ciesoriui. [9] Tačiau Festas, norėdamas padaryti žydams malonumą, atsiliepė į Povilą ir tarė: Ar nori eiti į Jeruzalę ir tenai būti teisiamas mano akivaizdoje? [10] Povilas atsakė: Ciesoriaus teisme stoviu, tenai aš turiu būti teisiamas. Žydams skriaudos nepadariau, kaip tu pats gerai žinai. [11] Jei aš neteisiai elgiaus ar padariau ką nors mirties verta, neatsisakau mirti. Bet, jei visai nėra tiesos tame, dėl ko jie mane skundžia, niekam nevalia manęs jiems padovanoti. Aš šaukiuos į ciesorių. [12] Tuomet Festas, pasikalbėjęs su savo patarėjais, atsakė: Tu šaukeis į ciesorių. Eisi pas ciesorių.

17 III [13] Kelioms dienoms praslinkus, į Kesariją atvyko karalius Agripas ir Bernikė Festo pasveikinti. [14] Jiems tenai daug dienų pasiliekant, Festas pranešė karaliui apie Povilą. Jis sakė: Yra Pelikso paliktas vienas kalinys, [15] dėl kurio, kai buvau Jeruzalėje, buvo mane priėję vyriausieji kunigai ir žydų vyresnieji ir reikalavo pasmerkti jį. [16] Aš jiems atsakiau, kad pas romėnus nėra papročio pasmerkti ką nors pirma, nekaip įskųstasis pamato prieš save skundėjus ir gauna progos gintis nuo kaltinimų. [17] Taigi, jiems čia susirinkus, be jokio gaiščio rytojaus dieną atsisėdau į teismo kėdę ir

liepiau atvesti žmogų. [18] Atsistoję prieš jį, skundėjai neįrodinėjo nė jokios sunkios jo kaltės, kokios aš laukiau, [19] tik turėjo prieš jį kai kuriuos klausimus apie savo tikėjimą ir apie kokį ten mirusį Jėzų, apie kurį Povilas tvirtino, kad jis gyvas esąs. [20] Turėdamas dėl tokių dalykų tyrinėjimo abejonių, aš paklausiau, ar jis nenorėtų eiti į Jeruzalę ir ten būti dėl tų dalykų teisiamas. [21] Kadangi tačiau Povilas šaukėsi į ciesorių ir reikalavo, kad būtų laikomas kalėjime iki jo ištyrimui, tai aš liepiau jį laikyti, iki jį nusiųsiu pas ciesorių. [22] Agripas tarė Festui: Norėčiau ir aš tą žmogų išgirsti. Anas atsakė: Rytoj išgirsi jį. [23] Kitą dieną, kaip Agripas ir Bernikė atėjo su didele iškilme ir įėjo į teismo rūmus su pulkininkais ir vyresniaisiais miesto vyrais, Festui paliepus, buvo atvestas Povilas. [24] Festas tarė: Karaliau Agripe ir visi vyrai, kurie čia su mumis drauge esate, matote tą, dėl kurio žydų daugybė kreipėsi į mane Jeruzalėje, prašydami ir šaukdami, kad jam nedera ilgiau gyvam būti. [25] Aš patyriau, kad jis nėra padaręs nieko mirties verta. Bet, jam pačiam atsišaukus į ciesorių, nutariau jį siųsti. [26] Aš tačiau neturiu nieko tikra, ką apie jį parašyčiau valdovui. Todėl pastačiau jį jūsų akivaizdon, labiausiai gi tavo, karaliau Agripe, kad, padarius tardymą, turėčiau ką parašyti. [27] Nes man regisi neišmintinga siųsti kalinį ir nepažymėti daromų jam kaltinimų.

26. [1] Tuomet Agripas pasakė Povilui: Leidžiama **18** tau pačiam kalbėti už save. Povilas, ištiesęs ranką, **III** pradėjo teisintis: [2] Laikau save laimingu, karaliau

---

25. [18] Kokios aš laukiau. Festas, matydamas žydų neapykantą Povilui, spėliojo, kad jis didelis nusikaltėlis, gal maištininkas ar galvažudžių vadas; bet iš tų pačių žydų žodžių įsitikino, kad žydai skundžia Povilą visai dėl ko kito.

Agripe, kad tavo akyse galiu šiandien save ginti
dėl visų kaltinimų, dėl kurių esu žydų įskųstas,
3 ypač, kad tu žinai visus žydų įpročius ir ginči-
jamus klausimus. Todėl meldžiu kantriai manęs
paklausyti. 4 Mano gyvenimą nuo pat mano jau-
nystės, koks jis buvo nuo pradžios tarp mano
vientaučių Jeruzalėje, žino visi žydai. 5 Jie seniai
pažįsta mane (jei tik norėtų liudyti), kad aš
gyvenau, kaip parisiejus, laikydamos griežčiausios
mūsų religijos srovės. 6 Ir dabar aš stoviu paduotas
teisman dėl vilties pažado, kurs buvo Dievo duotas
mūsų tėvams. 7 Jį tikisi pasiekti dvylika mūsų
giminių, naktį ir dieną tarnaudami Dievui. Dėl tos
vilties esu žydų įskųstas, o karaliau! 8 Kodėl jūs
laikote netikėtinu dalyku, kad Dievas prikelia
mirusius? 9 Ir man, tiesa, rodėsi, kad aš turiu
daryti daug priešingo Jėzaus Nazarėno vardui.
10 Tai ir dariau Jeruzalėje; daug šventųjų aš už-
dariau į kalėjimus, gavęs valdžios iš vyriausiųjų
kunigų; kad juos turėjo užmušti, aš pritariau savo
balsu. 11 Visose sinagogose aš, juos plakdamas,
dažnai versdavau piktžodžiauti; ir, vis labiau prieš
juos siusdamas, persekiojau net iki svetimų miestų.
19 12 Eidamas tokiuo pat tikslu į Damaską su val-
III džia ir vyriausiųjų kunigų leidimu, 13 vidudienį
kelyje aš pamačiau, o karaliau, šviesą iš dangaus,
skaistesnę už saulės šviesumą, kuri apšvietė mane
ir drauge su manim buvusius. 14 Mums visiems
parpuolus ant žemės, aš išgirdau balsą, kurs man
sakė ebrajų kalba: Sauliau, Sauliau, kam mane
persekioji? sunku tau spardytis prieš akstiną. 15 Aš

26. 6 Dėl vilties. Dievas pažadėjo jau patrijarkams atsiųsti Atpirkėją Mesiją. Tas pažadas, kurio visi žydai laukė, buvo atitesėtas, ateinant Jėzui Kristui, į kurį Povilas įtikėjo. — 10 Šventųjų: Jėzaus mokytinių, krikščionių.

atsiliepiau: Kas esi, Viešpatie? Viešpats gi tarė: Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. [16] Bet kelkis ir stokis stačias; nes tam aš tau pasirodžiau, kad tave skirčiau tarnu ir liudytoju tų dalykų, kuriuos matai ir kuriuos tau apreikšiu, [17] gelbėdamas tave iš tautos ir iš pagonių, į kurių tarpą dabar tave siunčiu. [18] Tu turi atverti jų akis, kad grįžtųsi nuo tamsybių į šviesą ir nuo šetono valdžios į Dievą, kad gautų nuodėmių atleidimą ir dalį tarp šventųjų per tikėjimą į mane. [19] Todėl, karaliau Agripe, aš nebuvau neklusnus regėjimui iš dangaus, [20] bet skelbiau visų pirma damaskiečiams, jeruzaliečiams ir visame Judiejos krašte, paskui pagonims, kad darytų atgailą ir grįžtųsi į Dievą, darydami atgailos vertus darbus. [21] Ta yra priežastis, dėl kurios žydai, sugavę mane šventykloje, mėgino užmušti. [22] Dievo pagalbos padedamas, aš stoviu iki šiai dienai ir liudiju mažiems ir dideliems, nieko daugiau nesakydamas, kaip tik tai, ką sakė įvyksiant pranašai ir Mozė, [23] kad Kristus kentėsiąs, kad jis, kaip pirmasis, prisikelsiąs iš numirusiųjų ir skelbsiąs šviesą tautai ir pagonims. [24] Tai jam savo pasiteisinimui pasakius, Festas tarė dideliu balsu: Povilai, tu eini iš proto; didelis mokslas veda tave į beprotystę. [25] Povilas atsakė: Aš neeinu iš proto, gerbiamiausias Feste; aš kalbu tiesos ir išminties žodžius. [26] Tuos dalykus žino karalius, kuriam aš drąsiai kalbu. nes manau, kad jam nieko iš jų nėra paslėpta; juk nė vienas iš jų neįvyko užkampyje. [27] Tiki, karaliau Agripe, pranašams? Aš žinau, kad tu tiki. [28] Bet Agripas tarė Povilui: Tu trumpu laiku nori man įkalbėti būti krikščionimi. [29] Povilas atsakė: Prašau Dievą,

---

[16] A p r e i k š i u. Jėzus apsireiškė Povilui ne tik kelyje į Damaską; jis jam dar pažadėjo naujų apsireiškimų ir pamokymų. — [23] T a u t a i: žydams.

kad, ar maž ar daug reiktų, ne tiktai tu, bet ir tie visi, kurie šiandien klausosi, būtumėte tokie, koks aš esu, tik be šitų grandinių. [30] Po to atsikėlė karalius, valdovas, Bernikė ir drauge su jais sėdėjusieji. [31] Pasitraukę, jie kalbėjosi tarp savęs ir sakė: Tas žmogus nėra nieko padaręs, kas būtų verta mirties ar kalėjimo. [32] O Agripas tarė Festui: Tasai žmogus galėjo būti paleistas, kad nebūtų atsišaukęs į ciesorių.

20 III **27.** [1] Nutarus, kad Povilas turi plaukti į Italiją ir būti atiduotas drauge su kitais kaliniais ciesoriaus kuopos šimtininkui, vardu Julijui, [2] mes įsėdome į Adramitijos laivą, kurs turėjo plaukti išilgai Azijos krantų, ir leidomės kelionėn. Su mumis buvo makedonietis Aristarkas iš Tesalonikos. [3] Rytojaus dieną atvykome į Sidoną. Julijus, žmoniškai apsieidamas su Povilu, leido jam nueiti pas prietelius ir save aprūpinti. [4] Atsistūmę iš ten, plaukėme aplinkui Kiprą, nes vėjai buvo priešingi. [5] Praplaukę jūromis pro Kilikiją ir Pampiliją, atvykome į Mirą Likijoje. [6] Tenai šimtininkas rado laivą iš Aleksandrijos, plaukiantį į Italiją, ir į jį mus persodino. [7] Daug dienų pamažu plaukdami, tik su vargu atvykome ties Gnidu. Kadangi vėjas nebeleido, mes plaukėme Kretos link išilgai Salmonės. [8] Vargingai praplaukę pro šalį, atvykome į vieną vietą, kuri vadinama Gerasis Uostas, arti

---

27. [2] Adramitijos laivą. Tas laivas turėjo pasiekti tiktai Adramitijos uostą Mažojoje Azijoje ties Lesbo sala. Pakeleje jis turėjo sustoti kituose M. Azijos uostuose, kur Julijus tikėjosi rasiąs kokį nors kitą laivą, plauksiantį į Italiją. — [5] Mirą. Lotyniškame tekste ta vieta klaidingai pavadinta Listra. Toks miestas buvo Likaonijoje. Žr. aug. 14. 6. — [8] Gerasis Uostas. Lotyniškai jis buvo vadinamas Boniportus, o graikiškai Kaloi limenes. — Talasa. Tikriau Alasa. Jis buvo vadinamas taip pat Lazea.

kurios buvo miestas Talasa. [9] Kadangi daug laiko buvo praslinkę ir plaukimas buvo jau pavojingas, nes ir pasninkas buvo jau praėjęs, Povilas juos įspėjo, [10] jiems sakydamas: Vyrai, matau, kad plaukimas žada būti su nepatogumu ir dideliu nuostoliu ne tiktai važtos ir laivo, bet ir mūsų gyvybių. [11] Bet šimtininkas labiau tikėjo vairininkui ir laivininkui, kaip Povilo žodžiams. [12] Neesant patogaus uosto žiemojimui, dauguma nutarė plaukti iš ten ir, jei kaip nors pavyktų pasiekti, žiemoti Penikse. Yra tai Kretos uostas, uždengtas nuo pietvakario ir šiaurvakario vėjo.

[13] Lengvai papūtus pietų vėjui, jie tikėjosi ga- 21
lėsią įvykdyti savo sumanymą ir, pakėlę inkarus, III
plaukė visai arti Kretos kranto. [14] Bet neilgai trukus, puolė laivą viesulas, vadinamas šiaurrytys vėjas. [15] Laivas buvo pagautas ir negalėjo atsigręžti prieš vėją. Paleidę laivą pavėjui, buvome tolyn nešami. [16] Plaukdami pro vieną salą, kuri vadinama Kauda, vos galėjome sulaikyti valtį. [17] Ją įkėlę, jūrininkai pritaikė paspirtis ir perrišo laivą. Bijodami patekti ant seklumos, nuleido bures ir taip buvo nešami. [18] Kadangi mes buvome smarkios audros mėtomi, tai rytojaus dieną jie išmetė važtą, [19] trečią dieną išmetė savo rankomis laivo rakandus. [20] Nei saulei, nei žvaigždėms daug dienų nesirodant ir nemažai audrai mus varginant, jau buvo žuvusi visa mūsų išsigelbėjimo viltis.

[21] Kadangi jie buvo taip ilgai pasilikę be valgio, 22
tai Povilas, atsistojęs tarp jų, tarė: Reikėjo, vyrai, III
paklausyti manęs ir nesileisti nuo Kretos; taip būtų buvę išvengta to nepatogumo ir nuostolio. [22] Da-

---

[9] Pasninkas: didis žydų pasninkas, permaldavimo diena, spalių mėnesyje. Tuomet prasideda Tarpžemėje jūroje didelės audros. — [13] Visai arti. Vulgatoje iš graikiško žodžio asson-arčiau padarytas vietos vardas.

bar tačiau patariu jums nenusiminti; nes nė vieno jūsų gyvybė nežus, tiktai laivas. [23] Nes šią naktį atsistojo prie manęs Dievo, kurio aš esu ir kuriam tarnauju, angelas [24] ir tarė: Nebijok, Povilai, tau reikia stoti ciesoriaus akivaizdon; ir štai Dievas tau padovanojo visus, kurie su tavim plaukia. [25] Todėl, vyrai, turėkite drąsos; nes aš tikiu Dievui, kad taip bus, kaip man pasakyta. [26] Mes turime priplaukti prie vienos salos.

[27] Atėjus keturioliktai nakčiai, mums beplaukiant Adrija, apie vidunaktį jūrininkai tarėsi prisiartiną į kažin kokią sausumą. [28] Jie nuleido virvę su švinu ir rado dvidešimt sieksnių gilumos; netoli nuo ten nuplaukę, rado penkiolika sieksnių. [29] Bijodami, kad nepatektumėm ant uolingos vietos, jie nuleido nuo laivo užpakalio keturis inkarus ir labai laukė, kad išaušty. [30] Jūrininkams tykojant pabėgti nuo laivo ir pradėjus leisti valtį į jūrą, būk jie norį įleisti inkarus ir iš priešakio, [31] Povilas tarė šimtininkui ir kareiviams: Jei šitie nepasiliks laive, jūs negalėsite išsigelbėti. [32] Tuomet kareiviai nukirto valties virves ir leido jai nukristi. [33] Pradėjus švisti, Povilas ragino visus valgyti, sakydamas: Šiandien keturiolikta diena, kaip belaukdami pasiliekate nevalgę, nieko neragaudami. [34] Todėl prašau jus imti valgį. Tai pravers jums išsigelbėti; nes nė vieno jūsų plaukas nuo galvos nepražus. [35] Tai pasakęs, jis ėmė duonos, padėkojo Dievui visų akivaizdoje ir perlaužęs pradėjo valgyti. [36] Tuomet nusiramino visi ir taip pat pavalgė. [37] Laive visų mūsų buvo du šimtu septynios dešimtys šeši žmonės. [38] Pasisotinę valgiu, jie palengvino laivą, išmesdami javus į jūrą.

---

[27] Adrija: Adrijos jūra, tarp Graikijos, Italijos ir Afrikos.

39 Dienai išaušus, jie nepažino tos žemės, bet 23
pamatė vieną įlanką su žemu krantu; prie jos jie III
panorėjo, jei bus galima, privaryti laivą. 40 Jie
pakėlė inkarus ir pasidavė jūrai; drauge paleido
vairų ryšius ir, pakėlę priešakines bures, pavėjui
leidosi prie kranto. 41 Mes patekome į vietą, turin-
čią iš abiejų pusių jūrą; laivas įsitrenkė, taip kad
priešakis laikėsi įsmigęs nejudamai, o galas pra-
dėjo irti dėl jūros smarkumo. 42 Kareiviai buvo
sumanę užmušti kalinius, kad kas išplaukęs nepa-
bėgtų. 43 Bet šimtininkas, norėdamas išgelbėti Po-
vilą, neleido tai daryti ir liepė tiems, kurie mokėjo
plaukti, pirmiems šokti į jūrą, plaukti ir išeiti į
sausumą; 44 likusius jie išnešė vienus ant lentų,
kitus ant laivo likučių. Taip atsitiko, kad visi
žmonės išsigelbėjo į sausumą.

28. 1 Tik išsigelbėję patyrėme, kad salos vardas 24
buvo Melita. Barbarai parodė mums nemaža III
žmoniškumo. 2 Nes, sukūrę ugnį dėl užėjusio lietaus
ir šalčio, atgaivino mus. 3 Kai Povilas surinko
nemažą sausų šakų krūvą ir padėjo ant ugnies,
išlindus nuo karščio gyvatė įsikando į jo ranką.
4 Barbarai, pamatę kirmėlę, kabančią prie jo ran-
kos, kalbėjosi tarp savęs: Tikrai tas žmogus galva-
žudys. Nors jis išsigelbėjo iš jūros, tačiau kerštas
neleidžia jam gyvam būti. 5 Bet jis nukratė kirmėlę
į ugnį, ir jam nieko pikto neatsitiko. 6 Jie gi laukė
jį sutinsiant, ūmai parpulsiant ir mirsiant. Ilgai
laukę ir matydami, kad jam nieko pikto neatsitiko,
ėmė kitaip manyti ir sakė, jis esąs dievas. 7 Tose
vietose buvo salos vyresniojo, vardu Publijaus,
laukai. Jis mus priėmė ir tris dienas meilingai
išlaikė. 8 Atsitiko, kad Publijaus tėvas gulėjo, sirg-

28. 1 Melita: dabar Malta. — Barbarai. Barbarais romėnai vadindavo visus, kurie nekalbėdavo graikiškai.

damas drugiu ir kruvinąja. Povilas nuėjo pas jį, pasimeldė, padėjo ant jo rankas ir jį pagydė. [9] Po to atsitikimo kiti salos gyventojai, kurie sirgo, ėjo pas jį ir buvo pagydyti. [10] Be to, jie parodė mums daug pagarbos ir išplaukiantiems įkrovė, ko reikėjo.

[11] Po trijų mėnesių išplaukėme Aleksandrijos laivu, kurs žiemojo salose. Jo ženklas buvo Dioskurai. [12] Atvykę į Sirakuzą, pasilikome čia tris dienas. [13] Iš ten plaukdami aplinkui pakraščiais, atvykome į Regiją ir po vienos dienos, papūtus pietų vėjui, atvykome rytojaus dieną į Puteolius. [14] Čia atradę brolių, buvome prašyti pasilikti pas juos septynias dienas. Taip atkeliavome Romon. [15] Iš ten gi broliai, išgirdę apie mus, išėjo mūsų pasitikti iki Apijaus Prekyvietės ir Trijų Tabernų. Pamatęs juos, Povilas dėkojo Dievui ir įgijo pasitikėjimo.

25 III [16] Kai atvykome Romon, Povilui buvo leista apsigyventi, kur pats norėjo, su sergančiu jį kareiviu. [17] Trims dienoms praslinkus, jis sušaukė žydų vyresniuosius. Kaip jie susiėjo, jis jiems kalbėjo: Vyrai, broliai, nors aš nieko neesu padaręs prieš tautą, nei prieš tėvų papročius, tačiau esu įduotas iš Jeruzalės, kaip kalinys, į romėnų rankas. [18] Tie, perklausinėję mane, norėjo mane paleisti, nes nebuvo manyje jokios mirties vertos kaltės. [19] Dėl žydų prieštaravimo buvau priverstas šauktis į ciesorių, bet ne tam, kad turėčiau dėl ko nors skųsti savo tautą. [20] Taigi, todėl jus pakviečiau, kad su jumis pasimatyčiau ir kalbėčiau. Nes dėl Izraėlio vilties esu apkaltas ta grandine. [21] Jie jam atsakė: Mes negavome apie tave nei laiško iš Judiejos, nei

[11] Dioskurai. Dioskurais vadinosi du brolių dievaičiu, Kastoras ir Poluksas. Jie buvo laikomi Jupiterio sūnumis. — [15] Apijaus... Apijaus Prekyvietė, Forum Appii, prie Apijaus vieškelio, 65 kilom. nuo Romos, Tres Tabernae prie to paties kelio 49 kilom. nuo Romos.

kas nors iš brolių atėjęs nepranešė ir nekalbėjo apie tave ką pikta. [22] Taigi, mes norime išgirsti iš tavęs, ką manai. Nes apie tą atskalą mes žinome, kad jai visur prieštaraujama. [23] Todėl jie paskyrė jam dieną, ir daugybė atėjo pas jį į namus. Jis jiems aiškino ir liudijo apie Dievo karalystę ir nuo ryto iki vakarui stengėsi iš Mozės įstatymo ir pranašų įtikinti juos apie Jėzų. [24] Vieni tikėjo tam, kas buvo sakoma, o kiti netikėjo. [25] Nesutikdami tarp savęs, jie išėjo, Povilui pasakius tą vieną žodį: Gerai šventoji Dvasia pasakė per pranašą Izaiją mūsų tėvams, [26] tardama: Eik pas tuos žmones ir jiems sakyk: Jūs klausysite ausimi ir neišmanysite, akimi regėsite ir neišvysite. [27] Nes šitos tautos širdis nutuko, jie sunkiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais neišvystų akimis ir neišgirstų ausimis, neišmanytų širdžia, nesigręžtų ir aš jų nepagydyčiau. [28] Taigi, žinokite, kad tas Dievo išganymas siųstas pagonims, ir jie klausys. [29] Jam tai pasakius, žydai išėjo nuo jo, turėdami tarp savęs didelį ginčą. [30] Jis pasiliko dvejus ištisus metus pasisamdytame sau bute ir priimdavo visus, kurie ateidavo pas jį, [31] skelbė Dievo karalystę ir mokė apie Viešpatį Jėzų Kristų su visu pasitikėjimu nedraudžiamas.

---

[22] Apie tą atskalą: apie Kristaus mokslą. — [26] Eik pas... Plg. Mato 13, 14. 15.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS ROMĖNAMS

Laiško įžanga: antraštė ir dėkojimas

26 III

1. [1] Povilas, Jėzaus Kristaus tarnas, pašaukimu apaštalas, — paskirtas Dievo Evangelijai, [2] kurią jis pirma buvo žadėjęs per savo pranašus šventuosiuose Raštuose [3] apie savo Sūnų, kurs kūnu yra jam kilęs iš Dovîdo giminės, [4] o šventumo dvasia buvo prisikėlimu iš numirusiųjų galingai apreikštas kaip Dievo Sūnus, apie Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, [5] per kurį gavome malonę ir apaštalystę, kad dėl jo vardo padarytumėm klusnias tikėjimui visas tautas, [6] kurių tarpe esate ir jūs, Jėzaus Kristaus pašauktieji, — [7] visiems Romoje esantiems, Dievo mylimiesiems, pašauktiesiems šventiesiems. Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[8] Visų pirma aš dėkoju mano Dievui per Jėzų Kristų už jus visus, nes jūsų tikėjimas giriamas visame pasaulyje. [9] Dievas, kuriam aš tarnauju savo dvasia per jo Sūnaus Evangeliją, man liudytojas, kad nuolat atsimenu jus. [10] Visados savo maldose aš maldauju, kad kaip nors galų gale

---

1. [1] Povilas. Senovėje laiško autorius pasirašydavo ne jo gale; jis dėdavo savo vardą pradžioje; taip čia daro šv. Povilas. Drauge jis paaiškina, kas jis esąs. — Dievo Evangelijai: paskirtas skelbti Evangeliją apie Dievo Sūnų. — [3] Kūnu: žmogaus prigimtimi. — [4] O šventumo dvasia: dieviškąja prigimtimi. Ta dieviškoji prigimtis galingiausiai apsireiškė Jėzaus Kristaus prisikėlimu iš numirusiųjų, nes tai buvo didžiausias stebuklas.

laimingai man pasisektų Dievo valia ateiti pas jus.
11 Nes aš trokštu matyti jus, kad jums suteikčiau
šiek tiek dvasinės malonės jums sutvirtinti, 12 tai
yra, kad drauge su jumis pasigėrėtumėm tuo tikė-
jimu, kurs yra bendras, jūsų ir mano. 13 Aš nenoriu,
broliai, kad jūs nežinotumėte, jog aš dažnai su-
manydavau eiti pas jus (ir dar iki šiolei esu
sutrukdytas), kad ir jumyse turėčiau šiek tiek
nuopelno, kaip ir kitose tautose. 14 Graikams ir
barbarams, išmintingiems ir neišmintingiems aš
esu skolininkas. 15 Taip (kiek nuo manęs pareina)
aš esu pasiryžęs ir jums, Romoje esantiesiems,
skelbti Evangeliją.

Pagonys stabmeldyste ir kitomis nuodėmėmis nusipelnė sau Dievo rūstybę

16 Nes aš nesigėdžiu Evangelijos; ji juk yra Dievo
galybė išganymui kiekvieno tikinčiojo, visų pirma
žydo, bet ir graiko. 17 Nes Dievo teisybė joje apsi-
reiškia iš tikėjimo į tikėjimą, kaip parašyta:
Teisusis iš tikėjimo yra gyvas.
18 Nes Dievo rūstybė pasireiškia iš dangaus 27
kiekvienoje bedievystėje ir neteisybėje tų žmonių, III
kurie Dievo tiesą laiko neteisybėje. 19 Kas žinoma
apie Dievą, juk yra juose apreikšta, nes Dievas
jiems apreiškė. 20 Nes kas jame neregima, jo
amžinoji galybė ir dievystė, tai nuo pat pasaulio
įkūrimo galima matyti proto šviesa iš padarytųjų

14 Graikams. Graikais čia vadinami tikrieji Romos piliečiai, barbarais — visi kiti, — negraikai.

17 Dievo teisybė: tas teisumas, kurį suteikia Dievas ir apie kurį mes patiriame iš Evangelijos, suteikiamas apreikštųjų tiesų pažinimu, tikėjimu, visiems tikintiems, nežiūrint to, ar jie būtų buvę žydai ar pagonys.

18 Dievo tiesą laiko...: priešinasi pažintajai tiesai, neleidžia jai parodyti savo galybės ir patraukti žmonių širdžių į gerumą.

dalykų; taip kad jie neišteisinami. [21] Nes, pažinę Dievą, jie negarbino jo kaip Dievo ir nedėkojo; savo mintyse pasidarė tušti, ir neišmintinga jų širdis aptemo. [22] Tardamies esą išmintingi, pasidarė paiki. [23] Jie pakeitė nemaraus Dievo garbę maraus žmogaus, net paukščių, keturkojų ir šliužų paveikslo panašumu.

[24] Todėl Dievas juos padavė jų širdies geismams, susitepimui, kad patys sau terštų savo kūnus, — [25] tuos, kurie pakeitė Dievo tiesą melu, garbino ir tarnavo verčiau sutvėrimui kaip Sutvėrėjui, kuriam garbė tebūnie per amžius. Amen. [26] Todėl Dievas juos padavė begėdiškiems geiduliams. Nes jų moterys pakeitė įgimtąjį lyčių santykiavimą prigimčiai priešingu santykiavimu. [27] Taip pat ir vyrai, metę įgimtą santykiavimą su moterimi, užsidegė savo geiduliais vienas kito: vyrai su vyrais elgėsi begėdiškai ir taip patys savyje gavo užmokestį, koks priderėjo jų paklydimui. [28] Kaip jie nemokėjo branginti to, kad turi Dievo pažinimą, taip Dievas juos padavė į peiktiną išmanymą, taip kad jie daro tai, kas nedera. [29] Jie pilni visokios neteisybės, piktenybės, paleistuvystės, godulystės, nedorumo, pilni pavydo, žmogžudystės, barnių, vyliaus, nelabumo; slapti apkalbinėtojai, [30] garbės plėšikai, Dievo nekenčiami, įžeidėjai, puikūs, pasipūtę, pikto išradėjai, gimdytojams neklusnūs, [31] bepročiai, neištikimi, be meilės, nesandoringi, be gailestingumo. [32] Nors Dievo teisybę jie pažino, tačiau nesuprato, kad, kurie tokių dalykų daro, yra verti mirties; ir ne tik tie, kurie tai daro, bet taip pat, kurie darantiesiems pritaria.

---

[23] Jie pamainė... Užuot davę dieviškąją garbę Dievui, pagonys ėmė garbinti Dievo sutvėrimų paveikslus, savo rankomis padarytus stabus.

[24] Padavė: nebeduodamas pagonims savo malonės. — [25] Dievo tiesą: vieną tikrąjį Dievą.

Taip pat žydai dėl savo nuodėmių kalti Dievo akivaizdoje ir verti jo rūstybės

2. [1] Todėl neišteisinamas esi, kiekvienas žmogau, kurs teisi; nes, kitą beteisdamas, pats save smerki; juk tu darai tą pat, ką teisi. [2] Nes mes žinome, kad Dievo teismas tiems, kurie taip daro, atitinka tiesą. [3] Argi tu, o žmogau, kurs teisi tuos, kurie taip daro, ir pats tai darai, manai, kad tu išvengsi Dievo teismo? [4] Ar tu niekini jo gerumo, kantrumo ir neskubumo turtus? ar tu nežinai, kad Dievo gerumas veda tave į atgailą? [5] Savo sukietėjimu ir atgailos nedarančia širdimi tu daugini sau rūstybę rūstybės ir teisingo Dievo teismo apsireiškimo dienai. [6] Jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų: [7] būtent, tiems, kurie ištverme geruose darbuose ieško garbės, išaugštinimo ir nemarumo, amžinuoju gyvenimu; [8] tiems gi, kurie barningi, nepasiduoda tiesai ir laikosi neteisybės, rūstybe ir narsu. 28 III

[9] Sielvartas ir suspaudimas kiekvieno žmogaus sielai, kurs daro pikta, visų pirma žydo, bet ir graiko; [10] garbė gi, išaugštinimas ir ramybė kiekvienam darančiam gera, pirma žydui, bet ir graikui. [11] Nes Dievas nežiūri asmens. [12] Kas tik nusidėjo be įstatymo, tas žus be įstatymo; ir kas tik nusidėjo po įstatymu, bus pasmerktas įstatymo. [13] Nes ne įstatymo klausytojai teisūs pas Dievą, bet įstatymo vykdytojai bus nuteisinti. [14] Nes, kada pagonys, kurie neturi įstatymo, prityrimu daro tai, ko reikalauja įstatymas, jie, įstatymo neturė-

---

2. [1] Žmogau: žyde, kurs su paniekinimu žiūri į nuodėmėse paskendusius pagonis.
[12] Be įstatymo: pagonys, kurie neturėjo rašyto įstatymo, kaip kad turėjo žydai. Nerašytą įstatymą turi visi žmonės; tai jų išmintinga prigimtis ir sąžinė; jos liepia saugotis pikta ir daryti gera.

dami, yra patys sau įstatymas. [15] Jie parodo, kad įstatymo darbas įrašytas į jų širdis, jų sąžinei jiems liudijant ir jų mintims vienai kitą skundžiant arba ir ginant [16] tą dieną, kurią Dievas teis paslėptuosius žmonių darbus, taip kaip aš skelbiu, per Jėzų Kristų.

29 III [17] Bet jei tu vadinies žydas, remies įstatymu, giries Dievu, [18] žinai jo valią, įstatymo pamokytas pripažįsti, kas geriau, [19] esi įsitikinęs, kad tu aklųjų vadovas, šviesa tų, kurie yra tamsybėse, [20] neišmanančiųjų auklėtojas, kūdikių mokytojas, kurs įstatyme turi žinojimo ir tiesos taisyklę; [21] tai tu, kurs kitą mokai, pats savęs nemokai; kurs skelbi, kad nereikia vogti, ir vagi; [22] kurs sakai, kad nereikia svetmoteriauti, ir svetmoteriauji; kurs bjauries dievaičių stabais, ir vykdai šventvagystę; [23] tu, kurs giries įstatymu, įstatymo peržengimu darai negarbę Dievui. [24] (Nes Dievo vardui dėl jūsų piktžodžiaujama pagonyse, kaip yra parašyta).

[25] Apipjaustymas, tiesa, naudingas, jei laikai įstatymą; bet jei esi įstatymo peržengėjas, tai tu su savo apipjaustymu pasidarei neapipjaustytas. [26] Todėl jei neapipjaustytasis vykdo įstatymo reikalavimus, argi jo neapipjaustymas nebus palaikytas apipjaustymu? [27] Ir ar tas, kurs prigimimu yra neapipjaustytas, tačiau laiko įstatymą, neteis tavęs, kursai su Raštu ir apipjaustymu peržengi įstatymą? [28] Nes ne tas yra tikras žydas, kurs iš viršaus rodosi; ir ne tas yra tikras apipjaustymas,

---

[15] Darbas: įstatymą atitinkąs elgesys. — Mintims... Mintys, lyg kad tarp savęs kovodamos, peikia piktus žmogaus darbus ir gina geruosius. — [16] Tą dieną...: paskutinio teismo dieną. — [24] Dievo vardui...: Nesilaikydami įstatymo, žydai tuo pačiu niekindavo jo davėją, Dievą, ir taip duodavo progos kitiems jį niekinti. — Parašyta: Iz 52, 5; Ez 36, 20.

[25] Neapipjaustytas: lygus pagoniui.

kurs iš viršaus kūne daromas; [29] bet kursai viduje, tas yra tikras žydas; ir tikrasis yra širdies apipjaustymas, kokio reikalauja dvasia, ne raidė. Tokiam pagyrimas tenka iš Dievo, ne iš žmonių.

3. [1] Tai ką gi žydas turi viršaus? arba koks **30** apipjaustymo naudingumas? [2] Daug kiekvienu at- III žvilgiu. Visų pirma jiems buvo pavesti Dievo pažadai. [3] Nes ir ką gi? jei kai kurie iš jų neįtikėjo, tai ar jų netikėjimas panaikins Dievo ištikimumą? Nieku būdu. [4] Dievas yra tiesakalbis, o kiekvienas žmogus melagis, kaip parašyta: Kad būtumei rastas teisus savo žodžiuose ir nugalėtumei, kai su tavimi bylinėjamasi. [5] O jei mūsų neteisingumas kelia aikštėn Dievo teisingumą, ką tuomet sakysim? Argi Dievas (žmonių būdu kalbant) nėra neteisingas, kada skiria rūstybę? [6] Nieku būdu. Nes kitaip, kaipgi Dievas teis šį pasaulį? [7] Bet jei Dievo tiesa per mano melą rodosi didesnė jojo garbei, kam dar aš teisiamas kaip nusidėjėlis? [8] Ir ar neturėtumėm daryti pikta (kaip kai kurie mus šmeiždami kalba, būk mes tai sakome), kad būtų iš to gera? Tokių pasmerkimas teisingas.

Žydai ir pagonys, anot šv. Rašto, yra nuodėmėse

[9] Tai kaipgi? ar mes turime ką viršaus? Visai ne. Nes mes įrodėme, kad ir žydai ir graikai visi

---

3. [1] Tai ką... Koks pelnas buvo Sen. Įstatyme būti žydu? — [4] Dievas... Gr. t.: Dievas tebūnie tiesakalbis. Sakinio prasmė: Tegul kaskart labiau pasirodo, kad Dievas nuolatiniu savo pažadų atitesėjimu yra tikrai tiesakalbis, nors ne tik kai kurie, bet ir visi žmonės būtų melagiai. — [6] Nes kitaip... Jei Dievas negalėtų nubausti, nedarydamas neteisybės, žydų nusidėjėlių, kurių nuodėmėmis aikštėn keliama jo garbė. — [8] Tokių: kurie taip mano ir elgiasi.

[9] Mes: žydai.

yra po nuodėme, [10] kaip parašyta: Nėra nė vieno teisaus. [11] Nėra išmanančio, nėra, kas jieškotų Dievo. [12] Visi nusigręžė, draug pasidarė nenaudingi, nėra, kas darytų gera iki vienam. [13] Jų gerklė — atviras kapas, savo liežuviais jie darė vyliaus. Gyvačių nuodai po jų lūpomis. [14] Jų burna pilna keiksmo ir kartumo. [15] Jų kojos greitos kraujo išlieti. [16] Sunaikinimas ir nelaimė jų keliuose, [17] jie nepažįsta ramybės kelio. [18] Nėra Dievo baimės jų akyse. [19] O mes žinome, jog ką tik sako įstatymas, sako tiems, kurie yra po įstatymu; kad kiekviena burna būtų užkimšta ir kad visas pasaulis pasiduotų Dievui; [20] nes įstatymo darbais nė vienas žmogus nebus jo akivaizdoje nuteisintas. Įstatymu ateina nuodėmės pažinimas.

Tikras teisumas laimimas tikėjimu į Jėzų Kristų ir teikiamas tikintiesiems veltui

31 III [21] Dabar gi Dievo teisybė apreikšta be įstatymo. Apie ją liudija Įstatymas ir Pranašai. [22] Ta Dievo teisybė tikėjimu į Jėzų Kristų visiems ir ant visų, kurie į jį tiki; nes nėra skirtumo. [23] Nes visi nusidėjo ir stokoja Dievo garbės; [24] jie nuteisinami be nuopelnų jo malone, atperkami Jėzaus Kristaus; [25] jį Dievas paskyrė būti permaldavimo auka tikėjimu į jo kraują, kad parodytų savo teisybę at-

---

[10] Parašyta: psalmėse ir pas pranašą Izaiją. Plg. Ps 14, 1—3; 5, 10; 140, 4; 10, 7; Iz 59, 7... Ps 36, 2. — [19] Įstatymas: šv. Raštas. — Kurie: žydai.

[22] Nėra skirtumo: tarp žydų ir pagonių. — [23] Stokoja: yra nustoję Dievo malonės ir teisės laimėti amžinąją garbę danguje. — [25] Dievo kantrumo metu: pirm Jėzaus Kristaus atėjimo. —

leidimu anksčiau Dievo kantrumo metu padarytųjų nuodėmių, [26] kad parodytų savo teisybę šiuo metu, kad jis būtų teisingas ir nuteisintų tą, kurs turi tikėjimo į Jėzų Kristų. [27] Kur gi dabar tavo pasigyrimas? Jis pašalintas. Kokiuo įstatymu? ar darbu? Ne, tikėjimo įstatymu. [28] Nes mes esame tos nuomonės, kad žmogus nuteisinamas tikėjimu be įstatymo darbų. [29] Arba, ar Dievas yra tiktai žydų Dievas? ar ne taipojau ir pagonių? Taip, ir pagonių. [30] Yra juk tik vienas Dievas, kurs nuteisina apipjaustytąjį, pasiremdamas tikėjimu, ir neapipjaustytąjį tikėjimu.

Kad nuteisinimas laimimas tikėjimu, liudija Sen. Įstatymas

[31] Ar tat mes tikėjimu griauname įstatymą? Anaiptol! Mes įstatymą dar patvirtiname. I Baž lan džio

4. [1] Tai ką, sakysime, gavo mūsų tėvas kūnu, Abraomas? [2] Nes jei Abraomas nuteisintas darbais, jis turi garbės, tačiau ne pas Dievą. [3] Ką sako Raštas? A b r a o m a s t i k ė j o D i e v u i , i r t a i p a l a i k y t a j a m t e i s u m u. [4] Tam, kurs dirba, alga nepaskaitoma kaip malonė, bet kaip skola. [5] Tam gi, kurs nedirba, bet tiki į tąjį, kur-

---

[26] B ū t ų t e i s i n g a s. Kristaus mirtimi Dievas pasirodo teisingas esąs, kadangi jis reikalauja tokios permaldavimo aukos už žmonijos nuodėmę; bet drauge ir maloningas, nes dėl Jėzaus Kristaus atpirkimo nuopelnų atleidžia tikintiesiems nuodėmę. — [27] T i k ė j i m o į s t a t y m u. Ne savo nuopelnais, tik Dievo malone mes tikime ir patvirtiname tą tikėjimą atitinkamais darbais. Taigi, žmogui nevalia girtis, būk mes laimime išganymą patys vieni ir savo jėgomis. — [28] T i k ė j i m u b e . . . : gyvu tikėjimu be vien viršujinio Mozės įstatymo apeigų laikymo.

[31] P a t v i r t i n a m e : toliau svarstoma Abraomo istorija.

4. [2] T u r i g a r b ė s : turi kuo pasigirti žmonių akivaizdoje. — [3] S a k o : 1 Moz 15, 6.

sai nuteisina bedievį, jo tikėjimas Dievo malonės nutarimu įskaitomas į teisumą. 6 Taip ir Dovîdas kalba apie laimę žmogaus, kuriam Dievas pripažįsta teisumą be darbų: 7 Palaiminti, kurių neteisybės atleistos ir kurių nuodėmės uždengtos! 8 Palaimintas žmogus, kuriam Viešpats neįskaito nuodėmės!

9 Taigi, ar tas palaiminimas tenka tik apipjaustytiems, ar taip pat ir neapipjaustytiems? Nes sakome, kad Abraomui tikėjimas įskaitytas į teisumą. 10 Tai kaip jis buvo įskaitytas? apipjaustyme ar neapipjaustyme? Apipjaustyme ne, bet neapipjaustyme. 11 Ir apipjaustymo ženklą jis gavo kaip žymę teisumo tikėjimu, kurį turėjo, būdamas dar neapipjaustytas; kad jis būtų tėvas visų, kurie priima tikėjimą, nebūdami apipjaustyti, kad ir jiems būtų įskaitytas į teisumą; 12 taip pat kad jis būtų tėvas apipjaustytųjų, kurie ne vien apipjaustymą yra priėmę, bet dar vaikščioja pėdomis tikėjimo, kurį mūsų tėvas Abraomas turėjo, tebebūdamas neapipjaustytas. 13 Nes pažadas, kad jis būsiąs pasaulio tėvonis, teko Abraomui ir jo ainijai ne per įstatymą, bet per tikėjimo teisumą. 14 Nes jei iš įstatymo esantieji yra tėvoniai, tai tikėjimas nebeturi vertės, pažadas nieku pavirto. 15 Įstatymas juk gamina tik rūstybę; nes kur nėra įstatymo, nėra nė peržengimo. 16 Todėl tėvonystė per tikėjimą, kad ji būtų malonė ir kad pažadas būtų tvirtas visiems ainiams, ne tiktai tiems, kurie

---

6 Dovîdas kalba: Ps 32, 1... — Be darbų: be Sen. Įstatymo apeigų laikymo.

11 Būdamas dar...: kai dar visai nebuvo Mozės įstatymo. — 12 Apipjaustytųjų, t.y., žydų. — 14 Nes jei...: jei tėvonystei laimėti gana būtų tiktai įstatymo darbų. — 15 Rūstybę. Įstatymas duoda silpnai žmogaus prigimčiai progos peržengti jį, o paskui peržengimą eina Dievo rūstybė. — 16 Bet ir tiems: dvasiniams Abraomo ainiams, jo vaikams tikėjimu. —

yra vien iš Įstatymo, bet ir tiems, kurie yra iš Abraomo tikėjimo. Jis yra visų mūsų tėvas, [17] (kaip parašyta: Aš padariau iš tavęs daugelio tautų tėvą), Dievo akivaizdoje, kuriam įtikėjo, kurs atgaivina mirusius ir šaukia neesamus dalykus, kaip esamus.

[18] Jis prieš viltį tikėjo vilčiai, kad būsiąs dau- 2
gelio tautų tėvas, taip kaip jam buvo pasakyta: IV
Tokia bus tavo ainija. [19] Nes jis nesusilpnėjo tikėjimu ir nežiūrėjo savo apmirusio kūno, nors buvo kone šimto metų, nė apmirusios Saros įsčios. [20] Jis neabejojo netikėjimu apie Dievo pažadą, bet sustiprėjo tikėjimu, duodamas Dievui garbę, [21] ir buvo pilniausiai įsitikinęs, kad ką tik jis yra pažadėjęs, gali ir daryti. [22] Todėl tai ir buvo jam įskaityta į teisumą. [23] Kad gi jam buvo įskaityta į teisumą, tai parašyta ne tik dėl jo, [24] bet ir dėl mūsų, kuriems bus įskaityta, jei mes tikėsime į tą, kurs prikėlė iš numirusiųjų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, [25] Išduotąjį dėl mūsų kalčių ir prisikėlusį mums nuteisinti.

Nuteisintieji turi ramybę su Dievu ir garbės viltį

5. [1] Taigi, nuteisinti tikėjimu būkime ramybėje 3
su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, [2] per kurį IV
turime taip pat su tikėjimo pagalba priėjimą prie tos malonės, kurioje stovime ir giriamės Dievo vaikų garbės viltimi. [3] Ir negana to; mes giriamės net priespaudomis, žinodami, kad priespauda gamina ištvermę, [4] ištvermė — ištyrimą, o ištyrimas —

---

17 Parašyta: 1 Moz 17, 5. — 18 Pasakyta: 1 Moz 15, 5. — 24 Jei mes tikėsime... Tikėjimas į Kristaus prisikėlimą yra būtina išganymo sąlyga. Kas tai netiki, t. y., kas neigia Kristaus dievystę, to tikėjimas neturi vertės, tas nevertas krikščionies vardo. Plg. 1 Kor 15, 14.

5. 1 Būkime ramybėje. Nuteisintiems nebereikia bijoti rūstybės. Jie gali būti ramūs.

viltį. [5] Viltis neapgauna, nes Dievo meilė mūsų
širdyse išlieta šventosios Dvasios, kuri mums yra
duota. [6] Juk kam gi Kristus, mums dar silpniems
tebesant, tinkamu metu metu mirė už nusidėjėlius?
[7] Nes vargu kas nors miršta už teisųjį. Ir jei kas
gal ir apsiimtų mirti už gerąjį, [8] tai Dievas parodo
mums savo meilę tuo, kad, mums dar tebesant
nusidėjėliais, tinkamu metu [9] Kristus už mus nu-
mirė; taigi, juo labiau dabar nuteisinti jo krauju
būsime išgelbėti per jį nuo rūstybės. [10] Nes, jei
tebebūdami neprieteliai, buvome sutaikinti su
Dievu jo Sūnaus mirtimi, daug labiau jau sutai-
kinti būsime išgelbėti jo gyvenimu. [11] Negana to,
mes dar giriamės Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų
Kristų, per kurį dabar gavome sutaikymą.

4 IV [12] Todėl kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į
pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis perėjo į
visus žmones, kadangi visi jame nusidėjo, — [13] nes
iki įstatymui nuodėmė buvo pasaulyje, tik nuo-
dėme nebuvo įskaitoma, nes nebuvo įstatymo;
[14] tačiau mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozei
net ir tiems, kurie nebuvo nusidėję nusikaltimu,
panašiu į Adomo, kurs yra būsimojo vaizdas. [15] Bet
ne taip yra su dovana, kaip su nuodėme. Nes, jei
per vieno nuodėmę daugelis mirė, tai daug labiau
Dievo malonė ir dovana gausiai pasipylė ant dau-

[6] Silpniems tebesant: kada dar nebuvome Kristaus nupelnytosios malonės sustiprinti.

[14] Nebuvo nusidėję: asmeniškai. — Būsimojo: Jėzaus Kristaus. — [15] Nes, jei... Jei Kristus būtų išvadavęs mus tik iš nuodėmės, kuria mes nusikaltome per Adomą, tai Kristaus mums laimėtosios malonės saikas ir saikas pasmerkimo, kurio priežastis buvo Adomas, būtų lygūs. Kadangi tačiau per Kristaus malonę mes išvaduojami iš daugelio nuodėmių, net iš visų, kurias mes savo valia pridėjome prie pradinės nuodėmės, o be to, mes gauname nuteisinimą, tai Kristaus malonė (atpirkimo darbas) yra turtingesnė ir galingesnė įvykdyti išganymą, nekaip Adomo nuodėmė mus pražudyti (Auksab.).

gelio per vieno žmogaus, Jėzaus Kristaus, malonę. 16 Ne, ne taip, kaip su v i e n o nuodėme, yra su malone. Nes teismas juk virto pasmerkimu dėl vieno nuodėmės, o malonė išgelbėjo iš daugelio nupuolimų į nuteisinimą. 17 Nes, jei dėl vieno nuodėmės mirtis viešpatavo per tą vieną, daug labiau tie, kurie gauna malonės, dovanos ir teisybės apstumą, viešpataus gyvenime per vieną Jėzų Kristų. 18 Taigi, kaip per vieno nuodėmę pasmerkimas atėjo visiems žmonėms, taip ir vieno teisumu gyvenimo nuteisinimas ateina visiems žmonėms. 19 Nes kaip vieno žmogaus neklusnumu daugelis pasidarė nusidėjėliai, taip ir vieno klusnumu daugelis bus padaryta teisūs. 20 Įstatymas paskui įėjo, kad nuodėmė pagausėtų. Bet kur gausėjo nuodėmė, ten dar labiau gausėjo malonė, 21 kad kaip viešpatavo nuodėmė mirčiai, taip viešpatautų ir malonė dėl teisumo amžinajam gyvenimui per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

Nuteisintieji laisvi nuo nuodėmės vergijos

6. 1 Tai ką gi sakysime? ar pasiliksime nuodė- **5**
mėje, kad gausėtų malonė? 2 Nieku būdu. Nes mes IV
mirėme nuodėmei, kaipgi dar joje gyvensime? 3 Ar —
jūs nežinote, kad mes visi, kurie esame krikštu artimiausiai sujungti su Jėzumi Kristumi, krikštu dalyvaujame jo mirtyje? 4 Nes krikštu, kuriuo dalyvaujame mirtyje, mes esame draug su juo palaidoti, kad kaip Kristus kėlėsi iš numirusiųjų per Tėvo garbę, taip ir mes gyventumėm nauju

18 N e s t e i s m a s ... Kristus atlygino ne tik už Adomo nuodėmę, bet ir už visus kitus žmonių nusikaltimus. — 21 M i r č i a i : nešdama mirtį sielai ir kūnui.

6. 3 A r j ū s ... Kaip tik mes būname pakrikštyti, atiteisianti Jėzaus mirtis dildo mumyse nuodėmę; taigi, senasis nuodėmingas žmogus lyg kad palaidojamas krikšte.

gyvenimu. [5] Nes, jei mes suaugome su juo jo mirties panašumu, taip pat būsime ir prisikėlime. [6] Mes juk žinome, jog senasis mūsų žmogus yra drauge prikaltas ant kryžiaus, kad būtų sunaikintas nuodėmingas kūnas ir kad mes daugiau nebevergautumėm nuodėmei. [7] Nes, kas mirė, tas yra išlaisvintas nuo nuodėmės. [8] O jei mes numirėme su Kristumi, tai mes tikime, kad taip pat drauge su Kristumi būsime gyvi. [9] Mes žinome, kad Kristus, prisikėlęs iš numirusiųjų, jau nebemiršta; mirtis jam daugiau nebeviešpatauja. [10] Nes kad jis mirė dėl nuodėmės, tai mirė vieną kartą, o kad yra gyvas, tai gyvas Dievui. [11] Taip ir jūs laikykite save mirusiais nuodėmei, gyvais gi Dievui vienybėje su mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi. [12] Taigi, tegul nuodėmė nebeviešpatauja jūsų mariame kūne, taip kad jūs būtumėte klusnūs jo geiduliams. [13] Neleiskite nuodėmei naudotis savo nariais, kaip neteisybės ginklais; patys pasiduokite Dievui, kaip atgaivintieji iš numirusiųjų, ir savo narius Dievui, kaip teisybės ginklus. [14] Nes nuodėmė nebeviešpataus jums; jūs juk nebeesate po įstatymu, bet po malone.

6 IV [15] Tai ką gi? ar mes nusidėsime, kad nebeesame po įstatymu, bet po malone? Visai ne. [16] Ar jūs nežinote, jog kam pasiduodate vergais, kad jo klausytumėte, esate vergai to, kurio klausote, ar tai nuodėmės, vedančios į mirtį, ar tai klusnumo, vedančio į teisumą. [17] Bet ačiū Dievui, jog, buvę nuodėmės vergai, jūs pasidarėte nuoširdžiai klusnūs įsakymams to mokslo, kurio esate išmokyti. [18] Išlaisvinti nuo nuodėmės, jūs pasidarėte teisybės tarnai. [19] Aš kalbu, kaip kad žmonės kalba dėl

---

[5] Jo mirties panašumu: mirdami nuodėmei.
[19] Aš kalbu... Apaštalas reikalauja nedaug, tiek,

jūsų kūno silpnumo. Nes kaip davėte savo sąnarius tarnauti paleistuvystei ir neteisybei, kad darytumėme neteisybę, taip dabar duokite savo sąnarius tarnauti teisybei, kad save pašventintumėte. [20] Juk, būdami nuodėmės vergai, jūs neklausėte teisybės. [21] O kokį pelną turėjote tuomet iš to, ko dabar gėdžiatės? Nes tokių dalykų galas yra mirtis. [22] Bet dabar, išlaisvinti nuo nuodėmės ir pasidarę Dievo tarnai, turite kaip savo vaisių pašventinimą ir kaip jo tikslą amžinąjį gyvenimą. [23] Nes nuodėmės alga — mirtis. Dievo gi dovana — amžinasis gyvenimas mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Kristus išlaisvino mus nuo Mozės įstatymo viešpatavimo

7 IV

7. [1] Ar jūs, broliai, nežinote (nes aš kalbu žinantiems įstatymą), kad įstatymas viešpatauja žmogui, kolei jis yra gyvas? [2] Nes ištekėjusi moteriškė yra surišta įstatymu, kolei vyras yra gyvas; bet jei vyras miršta, ji yra laisva nuo vyro įstatymo. [3] Taigi, vyrui gyvam tebesant, ji vadinsis svetmoterė, jei bus su kitu vyru; bet jei jos vyras miršta, ji yra laisva nuo vyro įstatymo ir nebebus svetmoterė, jei bus su kitu vyru. [4] Taigi, ir jūs, mano broliai, esate per Kristaus kūną numarinti įstatymui, kad priklausytumėte kitam, iš numirusių prisikėlusiajam, kad duotumėm vaisių Dievui. [5] Nes kada buvome kūne, įstatymo sužadinti nuodėmingi geiduliai veikė mūsų sąnariuose, kad jie duotų vaisiaus mirčiai. [6] Dabar mes, išlaisvinti

---

kiek žmogus pigiai gali padaryti. Jis nori, kad krikščionys nors tiek tarnautų savo sąnariais teisybei, kiek pirma jais tarnavo nuodėmei.

7. [4] Prikėlusiajam: Kristui. — [5] Buvome kūne: sugadintos žmogaus prigimties padėtyje, kurioje kūnas viešpatauja dvasiai.

nuo įstatymo, esame numirę tam, kurio buvome laikomi, taip kad mes tarnaujame naujoje dvasioje, ne po pasenusiu Raštu.

7 Tai ką gi sakysime? ar įstatymas yra nuodėmė? Anaiptol. Bet nuodėmę aš pažinau tiktai per įstatymą; nes apie geidulį aš nieko nebūčiau žinojęs, jei įstatymas nesakytų: N e g e i s k. 8 Nuodėmė ėmė progos ir per įsakymą pažadino manyje visokį geidulį. Nes be įstatymo nuodėmė buvo negyva. 9 Aš gyvenau kitados be įstatymo; bet kaip tik atėjo įsakymas, nuodėmė atgijo, 10 o aš numiriau. Ir taip pasirodė, kad įsakymas, duotas gyvenimui, veda mane į mirtį. 11 Nes nuodėmė ėmė progos iš įsakymo, suvedžiojo mane ir juo mane nužudė. 12 Taigi, įstatymas, tiesa, yra šventas ir įsakymas yra šventas, teisingas ir geras. 13 Argi tat iš to, kas gera, man pasidarė mirtis? Visai ne. Bet nuodėmė, kad pasirodytų esanti nuodėmė, tuo, kas yra gera, padarė man mirtį; kad nuodėmė būtų be saiko nuodėminga per įsakymą.

8 IV 14 Mes juk žinome, kad įstatymas yra dvasinis; bet aš esu kūninis, parduotas į nuodėmės valdžią. 15 Nes ką aš darau, aš neišmanau; nes ne gera, kurio noriu, aš darau, bet darau pikta, kurio nekenčiu. 16 O jei tai darau, ko nenoriu, aš juk pritariu įstatymui, kad jis geras. 17 Dabar gi tai darau jau nebe aš, bet gyvenanti manyje nuodėmė. 18 Nes žinau, kad manyje, tai yra, mano kūne, negyvena

---

7 P a ž i n a u. Šv. Povilas kalba čia ne apie save vieną, bet apie visus žmones, dar neatgimusius krikštu. — 8 N e g y v a: nes nuodėmė yra įstatymo peržengimas. — 9 K i t a d o s: kūdikystėje, kolei dar neturėjau pilno proto. — A t ė j o į s a k y m a s: kaip tik pažinau Dievo įsakymus. — 10 N u m i r i a u: mirtinai nusidėdamas. — 13 B e t n u o d ė m ė... Dievas leidžia nuodėmei piktai naudotis įstatymu, kad paaiškėtų nuodėmės esmė ir padidėjusi žmogaus nelaimė žadintų jame troškimą Atpirkėjo.

gerumas. Nes norėti yra arti manęs, bet padaryti gera aš neįstengiu. [19] Nes aš darau ne gera, kurio noriu, bet darau pikta, ko nenoriu. [20] O jei aš tai darau, ko nenoriu, darau jau nebe aš, bet gyvenanti manyje nuodėmė. [21] Taigi, aš randu tokį įstatymą, kad, kai aš noriu daryti gera, prie manęs yra prikibęs piktumas. [22] Aš, tiesa, gėriuosi Dievo įstatymu, žiūrint vidujinio žmogaus, [23] bet matau savo sąnariuose kitą įstatymą, pasipriešinantį mano proto įstatymui ir darantį mane belaisvį nuodėmės įstatymo, kurs yra mano sąnariuose. [24] Nelaimingas aš žmogus! kas mane išlaisvins nuo to maraus kūno? [25] Dievo malonė per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. Taigi, aš pats protu tarnauju Dievo įstatymui, o kūnu nuodėmės įstatymui.

Kristuje atgimusiojo žmogaus laimė

8. [1] Taigi, dabar nebėra jokio pasmerkimo tiems, 9
kurie yra Jėzuje Kristuje, kurie nesielgia kūniškai. IV
[2] Nes Dvasios įstatymas gyvenimo Jėzuje Kristuje išlaisvino mane nuo nuodėmės ir mirties įstatymo. [3] Nes kas buvo negalima įstatymui, nes jis buvo kūno nusilpnintas, tai padarė Dievas, siųsdamas savo Sūnų nuodėmingo kūno panašume, ir dėl nuodėmės pasmerkė nuodėmę kūne, [4] kad įstatymo teisumas būtų įvykdytas mumyse, kurie elgiamės ne kūniškai, bet kaip reikalauja dvasia. [5] Nes kurie yra kūniški, tie rūpinasi tuo, kas yra kūno; kurie yra dvasiški, tie jaučia, kas yra dvasios.

---

21 Įstatymą: nuolatinę pasielgimo taisyklę kuri yra lyg koks įstatymas. — 23 Kitą įstatymą: geidulį.

8. 2 Mane: kaip gyvą jo mistinio kūno, Bažnyčios (Eklezijos), narį. — 3 Negalima. Sen. Įstatymas neduodavo malonės, reikiamos vykdymui; jis buvo per silpnas prieš kūno pageidimus.

[6] Nes kūno pastanga yra mirtis, o dvasios pastanga — gyvenimas ir ramybė. [7] Nes kūno pastanga yra neprietelinga Dievui, nes ji nepasiduoda Dievo įstatymui; ji juk ir negali. [8] Taigi, tie, kurie kūniškai gyvena, negali įtikti Dievui.

10 IV [9] Jūs tačiau neesate kūniški, bet dvasiški, jei tik Dievo Dvasia jumyse gyvena. Bet jei kas neturi Kristaus Dvasios, tas ne jo. [10] Jeigu Kristus yra jumyse, kūnas, tiesa, yra miręs dėl nuodėmės, bet dvasia yra gyva dėl nuteisinimo. [11] Bet jei Dvasia to, kurs prikėlė iš numirusiųjų Jėzų Kristų, gyvena jumyse, tai prikėlusis iš numirusiųjų Jėzų Kristų atgaivins ir jūsų marius kūnus dėl gyvenančios jumyse jo Dvasios.

[12] Taigi, broliai, mes neesame kūno skolininkai, kad gyventumėm kūniškai. [13] Nes jei jūs gyvensite kūniškai, numirsite; o jei dvasia marinsite kūno darbus, būsite gyvi. [14] Nes kurie tik yra Dievo Dvasios vedami, tie Dievo vaikai. [15] Jūs juk gavote ne vergystės dvasią, kad jums vėl reiktų bijoti, bet gavote įsūnystės dvasią, kurioje šaukiame: Abba, Tėve! [16] Pati Dvasia duoda liudijimą mūsų dvasiai, kad mes esame Dievo vaikai. [17] O jei mes esame vaikai, tai ir tėvoniai: tėvoniai Dievo ir bendratėvoniai Kristaus, jei tik drauge kenčiame, kad būtumėm drauge ir pašlovinti.

11 IV [18] Nes aš laikaus tos nuomonės, kad šio laiko kentėjimai negali lygintis su būsimąja garbe, kuri bus mumyse apreikšta. [19] Nes sutvėrimas su išsiil-

---

[6] Kūno... Kūno geiduliai veda į mirtinąją nuodėmę.
[13] Marinsite kūno darbus: ne visus, tik piktus, jiems nepritardami, juos nugalėdami priešingais, gerais darbais. — [16] Duoda liudijimą: patvirtina mūsų šv. Dvasios dovaną gavusios dvasios liudijimą.
[19] Sutvėrimas. Regimi proto neturintieji sutvėrimai su išsiilgimu laukia grąžinimo savo buvusio pirm žmogaus nupuolimo stovio.

gimu laukia Dievo vaikų garbės apreiškimo. [20] Sutvėrimas juk buvo pavergtas tuštybei ne savo valia, bet to, kurs jį pavergė su viltimi, [21] kad ir pats sutvėrimas bus išlaisvintas iš sugedimo vergijos į Dievo vaikų garbės laisvę. [22] Mes juk žinome, kad visas sutvėrimas vaitoja ir kenčia skausmus iki šiolei. [23] Ir ne tiktai jis, bet ir mes, kurie turime Dvasios pirmones, dūsaujame patys savyje, laukdami Dievo įsūnystės, mūsų kūno atpirkimo. [24] Nes viltimi mes esame išgelbėti. Bet viltis, kuri matoma įvykusi, nėra viltis; nes kaipgi kas gali tikėtis to, ką mato įvykusį. [25] O jei mes tikimės, ko nematome, tuomet mes kantriai laukiame.

[26] Taip pat ir Dvasia padeda mūsų silpnybei; nes mes nežinome, ko turime melsti, kaip pridera; bet pati Dvasia prašo už mus neišpasakomais dūsavimais. [27] Tas gi, kurs tyrinėja širdis, žino, ko Dvasia trokšta, kad ji, kaip Dievui tinka, užtaria šventuosius.

[28] Mes taip pat žinome, kad Dievą mylintiesiems, 12
tiems, kurie, kaip jo nutarta, pašaukti būti šven- IV
taisias, visi dalykai išeina į gerą. [29] Nes kuriuos jis iš anksto pažino, tuos iš anksto ir paskyrė, kad jie būtų tos pačios išvaizdos, kaip jo Sūnaus paveikslas, kad jis būtų pirmagimis daugelio brolių tarpe. [30] Kuriuos gi jis iš anksto paskyrė, tuos ir pašaukė;

---

[23] Mūsų kūno. Kūnas tik prikeltas iš numirusiųjų dalyvaus Dievo įsūnystės garbėje.

[26] Dvasia... Šv. Dvasia prašo už mus, kada ji pažadina mus melstis Dievui ir nukreipia mūsų maldą į tą tikslą, kurs sutinka su Dievo valia. — [29] Nes kuriuos... Apie kuriuos Dievas nuo amžių žinojo, jog jie savu laiku bus pašauktieji, kad būtų priimti į Kristaus malonės tvarką ar į Bažnyčią (Ekleziją), tuos jis paskyrė išganymui ir prirengė jiems visokių priemonių tikslui pasiekti. Kadangi tat Dievas visame jų išganymo kelyje padeda savo malone jį mylintiesiems, todėl niekas negali sugriauti jų vilties.

kuriuos pašaukė, tuos ir nuteisino; kuriuos nuteisino, tuos ir pašlovino.

Išrinktiesiems nereikia nieko bijoti, nes su jais yra Dievas

31 Tai ką gi dėl to pasakysime? Jei Dievas yra už mus, kas prieš mus? 32 Tas, kurs ir savo paties Sūnaus nepasigailėjo, bet išdavė jį už mus visus, kaipgi jis nebus mums taip pat visa su juo dovanojęs? 33 Kas kaltins Dievo išrinktuosius? Dievas yra tas, kurs nuteisina, 34 tai kas yra, kurs pasmerktų? Kristus Jėzus yra, kurs numirė, kursai dargi ir prisikėlė, kurs yra Dievo dešinėje, kursai ir užtaria mus. 35 Tai kas gi atskirs mus nuo Kristaus meilės? Ar vargas? ar suspaudimas? ar badas, ar plikumas? ar pavojus? ar persekiojimai? ar kalavijas? 36 (Juk yra parašyta: Dėl tavęs esame žudomi visą dieną, laikomi pjautinomis avimis). 37 Bet visa tai mes nugalime dėl to, kurs mus mylėjo. 38 Nes aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei galybės, nei dabartiniai, nei būsimieji dalykai, nei stiprybė, 39 nei augštumas, nei gilumas, nei joks kitas sutvėrimas negalės atskirti mūsų nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Žydų netikėjimu nepanaikinti duotieji tikriesiems izraėlitams Dievo pažadai

13 IV 9. 1 Aš sakau tiesą Kristuje, nemeluoju, liudijant man mano sąžinei šventojoje Dvasioje, 2 kad aš turiu didelio nuliūdimo ir nuolatinio skausmo savo

36 Parašyta: Ps 43 (44), 22.
9. 2 Nuliūdimo: dėl žydų daugumos netikėjimo.

širdyje. [3] Aš pats verčiau norėčiau būti atskirtas nuo Kristaus už savo brolius, kurie yra kūnu mano gentys, [4] kurie yra izraėlitai, kuriems priklauso įsūnystė, ir garbė, ir sandora, ir įstatymdavystė, ir tarnavimas Dievui, ir pažadai, [5] kuriems priklauso tėvai ir iš kurių kūnu yra kilęs Kristus, kurs yra viso Dievas, palaimintas per amžius! Amen.

[6] Ne kad Dievo pažadas būtų nieku pavirtęs; nes ne visi, kurie kilę iš Izraėlio, yra izraėlitai; [7] taip pat ne visi, kurie iš Abraomo ainijos, yra vaikai. Juk pasakyta: Kurie iš Izaoko, tie bus vadinami tavo ainiais. [8] Tai yra, ne tie, kurie kūno vaikai, yra Dievo vaikai; bet kurie yra pažado vaikai, tie laikomi ainiais. [9] Juk pažado žodis buvo toks: Apie šitą metą aš ateisiu, ir Sara turės sūnų. [10] Tačiau ne tiktai ji minėtina, bet ir Rebeka, kuri pradėjo iš vieno, būtent, mūsų tėvo Izaoko. [11] Nes jos sūnums dar negimus, nei ką nors gera ar pikta padarius (kad Dievo nutarimas, liečiąs išrinkimą, pasiliktų), [12] ne dėl darbų, bet dėl šaukiančiojo valios, buvo jai pasakyta: Vyresnysis tarnaus jaunesniajam, [13] kaip parašyta: Jokūbą aš mylėjau, Ezavo nekenčiau.

---

[3] Būti atskirtas: jei tai būtų galima be nusikaltimo Dievui ir būtų reikiama ar naudinga brolių išganymui. — [4] Pažadai: apie Mesiją.

[7] Pasakyta: 1 Moz 21, 12. — [8] Pažado. Abraomas turėjo daugiau vaikų iš kitų žmonų, bet ne jų visų ainiai vadinami Abraomo ainiai. Jo ainiais laikomi tie ir tai ne visi, kurie yra kilę iš Izaoko, nes tik jis buvo Abraomui pažadėtas. — 1 Moz 18, 10. — [12] Pasakyta: 1 Moz 25, 23. — [13] Parašyta: Mal 1, 3. — Nekenčiau: nemylėjau, nenorėjau, kad jo ainiai įeitų į išrinktosios tautos tarpą.

Žydai savo kalte atstumti nuo jiems žadėtojo išganymo

14 IV [14] Tai ką sakysime? Ar Dievas elgiasi neteisingai? Anaiptol. [15] Nes Mozei jis sako: Aš pasigailėsiu to, kurio noriu pasigailėti, ir suteiksiu pasigailėjimą tam, kurio noriu pasigailėti. [16] Taigi, tai ne norinčiojo ar lenktyniaujančio dalykas, bet pasigailinčiojo Dievo. [17] Juk Raštas sako Paraonui: Tam tai aš pažadinau tave, kad tavyje parodyčiau savo galybę ir kad mano vardas būtų skelbiamas visoje žemėje. [18] Todėl ko jis nori, to pasigaili, ir ką nori, tą sukietina. [19] Tu gal man sakysi: Ko jis dar skundžiasi? nes kas priešinasi jo valiai? [20] O, žmogau! kas tu esi, kad bylinėtumeis su Dievu? Argi sako indas tam, kurs jį nulipdė: Kam tu mane taip padarei? [21] Ar puodžiui neleidžiama iš to paties molio padirbti vieną indą garbei, o kitą negarbei? [22] O jei Dievas, nors jis norėjo parodyti rūstybę ir apreikšti savo galybę, kentėjo su didele kantrybe rūstybės indus, tinkamus pražudyti, [23] kad parodytų savo garbingumo turtus gailestingumo indams, kuriuos jis prirengė garbei?

15 IV [24] Kaip tokiuos, jis pašaukė mus ne tik iš žydų, bet ir iš pagonių, [25] kaip jis sako pas Ozėją:

---

[15] Sako: 2 Moz 33, 19. — [16] Ne norinčiojo. Dievas nėra žmogui skolingas jo nuteisinimą dėl to, kad žmogus jo nori ar stengiasi įgyti regimais darbais, bet suteikia jį vien dėl savo gailestingumo. — [17] Sako: 2 Moz 9, 16. — [18] Sukietina. Tas pasakymas reiškia čia ne ką kitą, kaip tik nepasigaili. Betarpinė sukietejimo priežastis buvo pats žmogus, kurs nuodėmėmis padarė save nevertą gauti iš Dievo apstesnių malonių. — [22] Rūstybės indus: piktus žmones. — [23] Gailestingumo indams: tiems, kurie Dievo išrinkti, kad būtų išganyti. Apie jų bendradarbiavimą šv. Povilas čia kalba.

Tautą, kuri ne mano, aš vadinsiu manąja tauta, nemylimą — mylimąja ir negavusią pasigailėjimo — pasigailėjimo gavusiąja; [26] ir atsitiks, kad toje vietoje, kur jiems buvo pasakyta: Jūs neesate mano tauta, tenai jie bus vadinami gyvojo Dievo vaikais. [27] Izaijas gi šaukia apie Izraėlį: Jei Izraėlio vaikų skaičius būtų kaip jūros smiltys, tik liekanos bus išgelbėtos. [28] Nes jis teisingai įvykdo žodį ir paskubina; Viešpats veikiai įvykdys žodį žemėje. [29] Taip pat Izaijas pranašavo: Jei kareivijų Viešpats nebūtų mums palikęs ainijos, mes būtumėm pasidarę kaip Sodoma ir būtumėm panašūs į Gomorą.

[30] Tai ką sakysime? Kad pagonys, kurie nejieškojo teisumo, gavo teisumą, tą teisumą, kurs yra iš tikėjimo, [31] o Izraėlis, jieškodamas teisumo įstatymo, nepasiekė teisumo įstatymo. [32] Kodėl? Nes ne tikėjimu, bet lyg kad darbais jieškojo; jie įsitrenkė į užsigavimo akmenį, [33] kaip parašyta: Štai, aš dedu Sione užsigavimo akmenį ir pasipiktinimo uolą; kiekvienas, kurs į jį tiki, nebus sugėdintas.

10. [1] Broliai! tiesa, mano širdies troškimas ir 16
malda Dievui yra už juos jų išganymui. [2] Nes aš IV
apie juos liudiju, kad jie uoliai rūpinasi Dievu, bet ne taip, kaip reikalauja tikras žinojimas. [3] Nes nepažindami Dievo teisybės ir norėdami

[25] Sako: Oz 2, 25; 1, 10. — [27] Šaukia: Iz 10, 22. 23. — [29] Pranašavo: Iz 1, 9.
[30] Tą teisumą: kurs laimimas Kristaus tikėjimu. — [33] Parašyta: Iz 28, 16; plg. 21, 20.
10. [1] Už juos: už žydus.

pastatyti savąją, jie nepasidavė Dievo teisybei. 4 Nes įstatymo tikslas yra Kristus nuteisinti kiekvienam, kurs tiki. 5 Mozė gi apie teisybę, kuri eina iš įstatymo, taip parašė: Žmogus, kurs ją vykdys, bus ja gyvas. 6 Teisybė, kuri yra iš tikėjimo, taip kalba: Nesakyk savo širdyje: Kas užžengs į dangų? tai yra, Kristaus žemyn nuvesti. 7 Arba kas nužengs į gelmę? tai yra, Kristaus iš numirusiųjų pašaukti. 8 Bet ką sako Raštas? Arti yra žodis tavo burnoje ir tavo širdyje; tai yra, tikėjimo žodis, kurį mes skelbiame. 9 Nes jei savo burna išpažįsti Jėzų esant Viešpatį ir savo širdyje tiki, kad Dievas jį prikėlė iš numirusiųjų, tu būsi išganytas. 10 Nes širdimi tikima dėl nuteisinimo, o burna — daroma išpažinimas dėl išganymo. 11 Nes Raštas sako: Kiekvienas, kurs į jį tiki, nebus sugėdintas. 12 Nes nėra skirtumo tarp žydo ir graiko; juk tas pats yra visų Viešpats, turtingas visiems, kurie jo šaukiasi. 13 Nes kiekvienas, kurs šauksis Viešpaties vardo, bus išganytas.

14 Bet kaipgi jie šauksis to, į kurį netikėjo? Arba kaip tikės į tą, apie kurį negirdėjo? Kaipgi išgirs be skelbėjo? 15 Ir kaip jie skelbs, jei jie ne siųsti? Juk yra parašyta: Kaipgi dailios kojos skelbiančiųjų ramybę, skelbiančiųjų, kas gera! 16 Tačiau ne visi klusnūs Evangelijai, nes Izaijas sako: Viešpatie! kas įtikėjo tam, ką iš mūsų girdėjo? 17 Taigi, tikėjimas iš skelbimo, o skelbimas įvyksta Kristaus žodžiu. 18 Bet aš sakau: Argi jie negirdė-

---

5 Parašė: 3 Moz 18, 5. — 6 Nesakyk... Teisumas tikėjimu nesunku įgyti. Jo nereikia toli ieškoti. — 8 Raštas: 5 Moz 30, 11—14. — 11 Sako: Iz 28, 16. 15 Parašyta: Iz 52, 7. — 16 Sako: Iz 53, 1.

jo? Juk gi: Jų balsas išėjo į visą žemę ir jų žodžiai iki žemės skritulio kraštų. [19] Bet aš sakau: Gal Izraėlis nesuprato? Mozė pirmas sako: Aš padarysiu, kad jūs pavydėtumėte ne-tautai, sukelsiu jumyse rūstybę prieš neišmintingą tautą. [20] Izaijas įsidrąsina ir sako: Esu rastas tų, kurie manęs nejieškojo; aiškiai pasirodžiau tiems, kurie nesiklausė apie mane. [21] Izraėliui gi jis sako: Per visą dieną aš tiesiau savo rankas į netikinčią ir prieštaraujančią tautą.

Dievo leistas Izraėlio atmetimas nebus amžinas

11. [1] Taigi, aš sakau: Argi Dievas atstūmė savo tautą? Visai ne! nes ir aš esu izraėlitas iš Abraomo ainijos, iš Benjamino giminės. [2] Dievas neatstūmė savo tautos, kurią jis iš anksto pažino. Ar jūs nežinote, ką sako Raštas apie Eliją, kaip tasai skundžiasi Dievui Izraėliu: [3] Viešpatie! jie užmušė tavo pranašus, nugriovė tavo altorius; aš likau vienas, ir jie tykoja mano gyvybės. [4] O ką jam sako dieviškasis atsakymas? Aš pasilaikiau sau septynis tūkstančius vyrų, kurie nesulenkė kelių prieš Baalą. [5] Taip tat ir šiuo metu liekanos malonės išrinkimu yra išgelbėtos. [6] Bet jei malone, tai jau ne darbais, nes kitaip malonė jau nebebūtų malonė. [7] Kaipgi tat? Ko Izraėlis jieškojo, to jis negavo; gavo išrinktieji, kiti gi yra apakinti, [8] kaip parašyta: Dievas jiems davė

17 IV

---

18 Bet: Ps 18, 5. — 19 Sako: 5 Moz 32, 21. — 20 Sako: Iz 65, 1. 2.

11. 2 Raštas: 3 Kar 19, 10. 14. 18. — 4 Septynis: gana daug. — 8 Parašyta. Plg. 5 Moz 29, 3. 4.

apkurtimo dvasią, akis, kad neregėtų, ir ausis, kad negirdėtų, iki šiai dienai. [9] Ir Dovîdas sako: Tebūnie jų stalas jiems žabangai ir sląstas, papiktinimas ir atlyginimas. [10] Teaptemsta jų akys, kad neregėtų, ir jų nugarą lenk visuomet.

18 IV [11] Taigi, aš klausiu: Ar jie taip užsigavo, kad kristų? Anaiptol. Bet jų nusikaltimu suteikta išganymas pagonims, kad stengtųsi jiems prilygti. [12] Bet jei jų nusikaltimas yra pasaulio turtas ir jų sumažėjimas — pagonių turtas, tai dar labiau bus jų pilnumas? [13] Nes aš sakau jums, pagonims: Kiek aš esu pagonių apaštalas, aš darau garbingą savo tarnavimą, [14] ar kaip nors neparaginsiu tų, kurie kūnu yra mano gentys, stengtis prilygti ir ar kai kurių neišgelbėsiu. [15] Nes jei jų atstūmimas yra pasaulio suderinimas, kas bus jų priėmimas, jei ne atgijimas iš numirusiųjų? [16] Nes jei pirmonės šventos, tokia bus taip pat ir tešla; ir jei šaknis šventa, tai ir šakos. [17] Jei kai kurios šakos yra nulaužtos, tu gi, būdamas laukinis alyvos medis, esi tarp jų įdiegtas ir taip pasidarei šaknies ir alyvmedžio riebalo dalyvis, [18] tai tu nesigirk prieš šakas. O jei giries, tai žinok, kad ne tu šaknį nešioji, bet šaknis tave. [19] Tu sakysi: Šakos buvo nulaužtos, kad aš būčiau įdiegtas. [20] Gerai!

---

[9] Sako: Ps 68, 23. 24.
[11] Jų nusikaltimu: žydų netikėjimas buvo proga veikiau pradėti skelbti Evangeliją pagonims, kurių daugybė tuojau įtikėjo. — [12] Tai dar labiau... Apaštalas tikisi gausiausių palaiminimų visoms tautoms iš būsimojo visų žydų grįžimo prie Kristaus. — [13] Pagonims: krikščionims iš pagonių tarpo. — [16] Pirmonės. Sen. Test. kunigams paaukojus Dievui tešlos pirmonę, visa tešla darėsi šventa. — [17] Jei... Nulaužtos šakos tai netikintieji žydai; laukinis alyvos medis — pagonys; šaknis — S. T. patrijarkai. — [20] Tikėjimu: kurs yra Dievo malonė.

Jos nulaužtos dėl netikėjimo, o tu stovi tikėjimu. Nesididžiuok, bet bijok. 21 Nes jei Dievas nepasigailėjo įgimtų šakų, jis gali kartais nepasigailėti ir tavęs.

22 Taigi, matyk Dievo gerumą ir smarkumą: tiems, kurie nupuolė, smarkumą, o tau Dievo gerumą, jei pasiliksi gerume; nes kitaip ir tu būsi iškirstas. 23 Bet ir jie, jei nepasiliks netikėjime, bus įdiegti; nes Dievas yra gana galingas vėl juos įdiegti. 24 Nes jei tu esi iškirstas iš laukinio prigimtimi alyvmedžio ir priešingai savo prigimčiai esi įdiegtas geran alyvmedin, tai dar labiau tie, kurie savo prigimtimi jam priklauso, bus įdiegti tan savo alyvmedin? 19 IV

25 Nes aš nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte tos paslapties (kad nebūtumėte patys sau išmintingi), jog apakimas atsitiko Izraėlio daliai, kolei įeis pilnas pagonių skaičius. 26 Taip bus išgelbėtas visas Izraėlis, kaip parašyta: Iš Siono ateis Gelbėtojas, kurs atims bedievystę iš Jokūbo. 27 Ir ta yra mano su jais sandora, kai būsiu atėmęs jų nuodėmes. 28 Žiūrint Evangelijos, jie, tiesa, yra neprieteliai dėl jūsų; išrinkimu gi jie yra mylimiausi dėl tėvų. 29 Nes Dievas nesigaili suteikęs dovanų ir pašaukimą. 30 Kaip kitados ir jūs netikėjote Dievui, bet dabar dėl jų netikėjimo susilaukėte pasigailėjimo, 31 taip ir jie dabar netikėjo dėl jums suteikto gailestingumo, kad ir jie gautų pasigailėjimą. 32 Nes Dievas visa užrakino netikėjime, kad visų pasigailėtų.

---

25 Įeis: į Kristaus Bažnyčią (Ekleziją). — 26 Parašyta: Iz 59, 20; 27, 9. — 28 Žiūrint Evangejos: kurios žydai nenori dabar priimti; bet išrinkimu jie yra Dievo duotųjų patrijarkams žadėjimų tėvainiai. — 30 Netikėjote: buvote neklusnūs. — 32 Visa užrakino. Visi, ir pagonys ir žydai, buvo neklusnūs Dievui; bet Dievas visų pasigaili.

Dievo maloningumo ir išminties pagarbinimas

33 O, Dievo turtų, išminties ir žinojimo gilybe,
kaip nesuprantami jo teismai ir nesusekami jo keliai!
34 Nes kas pažino Viešpaties mintį? arba kas buvo jo patarėjas?
35 Arba kas davė jam pirmas, kad tam būtų atsilyginta.
36 Nes iš jo, per jį ir jame yra visa; jam garbė per amžius! Amen.

Padorumas religiniame gyvenime

20 IV **12.** 1 Taigi, aš maldauju jus, broliai, dėl Dievo gailestingumo, parodykite savo kūnus kaip gyvą, šventą, Dievui tinkamą auką; tai bus jūsų dvasinis tarnavimas Dievui. 2 Nesitaikinkite prie šio pasaulio, bet patys save perdirbkite savo dvasios atnaujinimu, kad ištirtumėte, kas yra Dievo valia, kas gera, kas įtinka ir kas tobula!

3 Aš sakau man duotąja malone visiems jūsų tarpe, kad neturėtume apie save geresnės nuomonės, kaip pridera, bet kad manytumėte apie save teisingai ir kiekvienas, žiūrėdamas tikėjimo saiko, kaip jam Dievas yra paskyręs. 4 Nes kaip viename kūne turime daug sąnarių, visi gi sąnariai turi ne tą patį veikimą, 5 taip mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje, ypačiai gi esame kits kito sąnariai. 6 Mes turime dovanų, kurios, žiūrint mums duotosios malonės, yra įvairios. Jei tai pranašystės dovana, tebūnie ji vartojama, prisilaikant tikėjimo taisyklių; 7 jei kas turi tarnavimo dovaną, tas tesilaikai tarnavimo; kas moko, tepasilieka prie mokslo; 8 kas duoda įspėjimų, tebūnie prie įspėjimų; kas dalina, tedalinie neklas-

---

33 Gilybe: begale.

tingai; kas yra vyresnysis, tebūnie uolus; kas daro gailestingumo darbus, tedarai su džiaugsmu.

Tikra visų meilė kasdieniame gyvenime

[9] Meilė tebūnie be veidmainystės. Nekęskite 21
pikto, laikykitės to, kas gera. [10] Mylėkite vienas IV
kitą brolių meile. Pagerbimu vienas kitą pralenkite. [11] Uolumu nebūkite tinginiai; būkite karšti dvasia; tarnaukite Viešpačiui. [12] Džiaugkitės viltyje; būkite kantrūs suspaudime, ištvermingi maldoje. [13] Dalyvaukite šventųjų reikaluose, rūpinkitės svetingumu. [14] Laiminkite tuos, kurie jus persekioja, laiminkite ir nekeikite. [15] Džiaugkitės su linksmaisiais, verkite su verkiančiais. [16] Turėkite kitas kitam vienokių jausmų; nejieškokite augštų dalykų, bet nusileiskite prie to, kas žema. Nelaikykite patys savęs išmintingais. [17] Niekam piktumu už piktą neatsimokėkite; rūpinkitės tuo, kas gera, ne tik Dievo akivaizdoje, bet ir visų žmonių. [18] Jei gali būti, kiek nuo jūsų pareina, būkite taikoje su visais žmonėmis. [19] Nekeršykite patys, mylimiausieji! bet duokite vietos rūstybei; nes yra parašyta: Mano keršta s; aš atsilyginsiu, sako Viešpats. [20] Taigi, jei tavo neprietelis alksta, papenėk jį; jei jis trokšta, duok jam atsigerti. Nes tai darydamas, tu krausi žarijas ant jo galvos. [21] Nesiduok nugalėti savęs piktumui, bet nugalėk piktą gerumu.

Apie klusnumą vyresnybėms viešame gyvenime

13. [1] Kiekvienas tepasiduodie augštesniosioms 22
vyresnybėms; nes nėra valdžios, kaip tik iš Dievo; IV

12. [19] Parašyta: 5 Moz 32, 35.

kurios gi yra, jos Dievo įstatytos. [2] Taigi, kas priešinasi valdžiai, tas priešinasi Dievo sutvarkymui. Kurie priešinasi, patys sau pelnosi pasmerkimą. [3] Nes vyriausybės nėra bijotinos geriems darbams, bet piktiems. Nori nebijoti vyresnybės? Daryk gera ir turėsi jos pagyrimą; [4] nes ji Dievo tarnaitė tavo labui. Bet jei tu darai pikta, bijok; nes ji ne veltui nešioja kalaviją. Ji juk Dievo tarnaitė, keršytoja rūstybei parodyti tam, kas daro pikta. [5] Taigi, yra jums reikalo pasiduoti ne tik dėl rūstybės, bet ir dėl sąžinės. [6] Todėl ir mokesčius mokate. Nes jos yra Dievo tarnai; jos tuo ir tarnauja. [7] Taigi, atiduokite visiems, ką esate kalti: kam mokestį — mokestį, kam muitą — muitą, kam baimę — baimę, kam pagarbą — pagarbą.

Meilė visuomet laikytina

[8] Niekam nieko kita nebūkite skolingi, kaip tik kad vienas kitą mylėtumėte; nes kas artimą myli, tas įvykdo įstatymą. [9] Nes įsakymai: N e s v e t m o t e r i a u k, n e u ž m u š k, n e v o g k, n e l i u d y k m e l a g i n g a i, n e g e i s k ir kiekvienas kitas įsakymas yra apimtas šiuo pasakymu: M y l ė k s a v o a r t i m ą, k a i p p a t s s a v e. [10] Meilė nedaro nieko pikta artimui. Taigi, įstatymo įvykdymas yra meilė. [11] Tai darykite, suprasdami laiką, kad jau mums metas keltis iš miego; nes dabar mūsų išganymas arčiau, kaip kada įtikėjome. [12] Naktis praėjo, o diena priartėjo. Todėl meskime šalin tamsybės darbus ir apsivilkime šviesos šarvais! [13] Kaip dieną, elgkimės padoriai, nepasiduodami apsirijimams ir girtuokliavimams, paleistuvavimui ir begėdystei, barniui ir pavydui, [14] bet apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkite kūnu geiduliams patenkinti.

Silpnesnieji tikėjimu turi būti priimami ir šelpiami

14. [1] Silpnąjį tikėjimu priimkite, nesiginčydami 23
dėl nuomonių. [2] Nes vienas tiki jam esą valia visa IV
valgyti, o silpnasis tevalgai daržoves. [3] Kursai
valgo, tegul neniekina nevalgančiojo, ir, kursai
nevalgo, teneteisia valgančiojo; nes Dievas jį
priėmė. [4] Kas tu esi, kad teisi svetimą tarną? Jis
stovi ar krinta savo Viešpačiui; bet jis stovės, nes
Dievas gali palaikyti jį stačią. [5] Vienas daro skir-
tumą tarp vienos dienos ir kitos, o kitas laiko
visas dienas lygiomis; tegul kiekvienas esti pilnai
įsitikinęs savo nuomonės tikrumu. [6] Kas daro skir-
tumą tarp dienų, jis tai daro Viešpačiui; kas valgo,
valgo Viešpačiui, nes jis sako dėkui Dievui; kas
nevalgo, nevalgo Viešpačiui, ir jis dėkoja Dievui.
[7] Nes nė vienas iš mūsų negyvena sau ir nė vienas
sau nemiršta. [8] Nes ar gyvi esame, gyvi esame
Viešpačiui, ar mirštame, Viešpačiui mirštame.
Taigi, ar esame gyvi, ar mirštame, mes esame
Viešpaties. [9] Juk tam Kristus numirė ir prisikėlė,
kad viešpatautų mirusiesiems ir gyviesiems.
[10] Taigi, kam tu teisi savo brolį? arba tu, kam
niekini savo brolį? Juk mes visi stosime prieš
Kristaus teismo krasę. [11] Nes yra parašyta: K a i p
a š e s u g y v a s, s a k o V i e š p a t s, m a n p r i -
k l a u p s k i e k v i e n a s k e l i a s, i r k i e k -
v i e n a s l i e ž u v i s g a r b i n s D i e v ą? [12] Taigi,
kiekvienas mūsų duos Dievui už save apyskaitą.
[13] Todėl nebeteiskite daugiau vienas kito, ver- 24
čiau rūpinkitės tuo, kad neduotumėte savo broliui IV

14. [1] S i l p n ą j į: kurs priėmęs Kristaus tikėjimą tebesilaiko Mozes įstatymo reikalavimų. — [5] S k i r t u m ą. Kalbama apie žydų šventes, kurios krikščionims nebebuvo privalomos. — [10] B r o l į: artimą. — [11] P a r a š y t a: Iz 45, 23.

progos užsigauti ar pasipiktinti. [14] Aš žinau ir esu įsitikinęs Viešpatyje Jėzuje, kad nėra nieko sutepta savyje; tiktai kurs ką nors laiko suteptu, tam tai yra sutepta. [15] Taigi, jei dėl valgio tavo brolis nuliūsta, tu nebesielgi, kaip reikalauja meilė. Nestumk į prapultį savo valgiu to, už kurį Kristus numirė! [16] Taigi, tegul tam, kas mums gera, nebūnie piktžodžiaujama! [17] Nes Dievo karalystė ne valgis ir ne gėrimas, bet teisybė, ramybė ir džiaugsmas šventojoje Dvasioje. [18] Nes kas tuo tarnauja Kristui, įtinka Dievui ir žmonių giriamas. [19] Taigi, ieškokime to, kas padaugina ramybę, ir laikykime vienas kitam, kas praverčia pagerinimui. [20] Negriauk dėl valgio Dievo darbo! Visi dalykai, tiesa, nesutepti; bet iš to darosi negerumas žmogui, kurs valgo pasipiktindamas. [21] Gera yra nevalgyti mėsos, negerti vyno ir nedaryti nieko kita, kuo tavo brolis pasižeidžia, ar piktinasi, ar silpnėja. [22] Tu esi įsitikinęs? tai būk sau Dievo akivaizdoje: Palaimintas tas, kurs nesmerkia pats savęs dėl to, ką jis laiko teisingu! [23] Kas daro skirtumą, valgydamas, tas pasmerktas, nes elgiasi ne pagal įsitikinimą. Visa gi, kas nesutinka su įsitikinimu, yra nuodėmė.

25 IV **15.** [1] Mes, stipresnieji, turime pakęsti silpnųjų silpnybes ir ne sau įtikti. [2] Kiekvienas jūsų teįtinka savo artimui jo labui, pagerinimui. [3] Nes ir Kristus ne sau įtiko, bet kaip yra parašyta: N i e k i n i m a i n i e k i n a n č i ų j ų t a v e k r i t o a n t m a n ę s. [4] Nes visa, kas tik yra parašyta, parašyta mums pamokyti, kad mes kantrumu ir Rašto paguoda turėtumėm vilties. [5] O kantrybės ir

---

20. N e s u t e p t i. Žydai darė skirtumą tarp valgių, kurių vienus laikė suteptais, kitus nesuteptais. Juos sekė ir kai kurie krikščonys.

15. [3] P a r a š y t a : Ps 68, 10.

paguodos Dievas teduodie jums turėti vienokius jausmus kitas kitam, sekant Jėzumi Kristumi, [6] kad vieningai viena burna garbintumėte Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą. [7] Todėl priimkite vieni kitus, kaip ir Kristus jus priėmė Dievo garbei. [8] Nes aš sakau, jog Jėzus Kristus pasidarė apipjaustymo tarnas dėl Dievo tiesos, kad būtų patvirtinti pažadai tėvams [9] ir kad pagonys garbintų Dievą dėl gailestingumo, kaip parašyta: Todėl aš išpažinsiu tave, Viešpatie, tarp pagonių ir giedosiu tavo vardui. [10] Vėl Raštas sako: Linksminkitės, pagonys, drauge su jo tauta! [11] Ir vėl: Girkite, visi pagonys, Viešpatį ir garbinkite jį, visos tautos! [12] Vėl Izaijas sako: Ateis Jėsės šaknis, tas, kurs kelsis viešpatauti pagonims; jame pagonys turės vilties. [13] Vilties Dievas tepripildai jus visokio džiaugsmo ir ramybės tikėjime, kad šventosios Dvasios galybe jūs gausiai turėtumėte vilties.

Apie santykius tarp Povilo ir Romos bažnyčios (eklezijos)

[14] Aš pats, mano broliai, esu įsitikinęs apie jus, kad ir jūs esate pilni meilės, pripildyti visokio žinojimo, taip kad galite vienas kitą perspėti. [15] Tačiau aš parašiau jums, broliai, dalimi drąsiau, kad jums priminčiau dėl man Dievo duotosios malonės. [16] Aš turiu būti Jėzaus Kristaus tarnas, šventai besidarbuojąs Dievo Evangelijai, kad pagonių atnaša būtų meili ir šventosios Dvasios pa-

[8] Apipjaustymo tarnas: žydas. — [9] Parašyta: Ps 18, 50. — [10] Raštas: 5 Moz 32, 43. — [11] Ir vėl: Ps 116, 1. — [12] Sako: 11, 10.
[15] Malonės. Ta malonė buvo pavedimas šv. Povilui apaštalo pareigų pagonių tarpe.

šventinta. [17] Taigi, aš galiu girtis Kristuje Jėzuje tuo, kas liečia Dievą. [18] Nes aš nedrįsčiau sakyti nieko tokio, ko pagonims atvesti į klusnumą Kristus nėra per mane padaręs žodžiu ir darbais, [19] ženklų ir stebuklų galia, šventosios Dvasios galia; taip kad nuo Jeruzalės ir aplinkui iki Ilirijai visur skelbiau Kristaus Evangeliją. [20] To gi aš laikiaus, kad skelbiau tą Evangeliją ne ten, kur Kristaus vardas buvo žinomas, kad nestatyčiau ant svetimo pamato, bet kaip parašyta: [21] Tie, kuriems nebuvo apie jį skelbta, matys jį, ir kurie negirdėjo patirs.

26 IV [22] Todėl aš ir buvau labai sutrukdytas ateiti pas jus, ir iki dabar esu sulaikomas. [23] Bet dabar, nebeturėdamas daugiau vietos šiuose kraštuose, o turėdamas jau nuo daugelio metų noro ateiti pas jus, [24] turiu vilties, pradėjęs kelionę į Ispaniją, praeidamas išvysti jus ir būti jūsų į ten palydėtas, kaip pirma būsiu šiek tiek jumis pasidžiaugęs. [25] Taigi, dabar aš keliausiu į Jeruzalę šventiesiems tarnauti. [26] Nes Makedonija ir Akaja yra nutarusios sudėti mezliavų beurčiams Jeruzalės šventųjų tarpe. [27] Taip jie nutarė; jie juk anų skolininkai. Nes jei pagonys pasidarė jų dvasinių gėrybių dalyviai, tai turi jiems tarnauti kūno dalykais. [28] Taigi, tai pabaigęs ir atidavęs jiems tą naudą, keliausiu pro jus į Ispaniją. [29] Aš žinau, kad, ateidamas pas jus, ateisiu su Kristaus Evangelijos palaiminimo pilnybe.

[30] Taigi, aš maldauju jus broliai, per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų ir per šventosios Dvasios meilę padėti man jūsų maldomis už mane pas Dievą, [31] kad aš būčiau išlaisvintas nuo netikinčiųjų Judiejoje ir kad mano patarnavimo atnaša patiktų

---

[20] Parašyta: Iz 52, 15.

šventiesiems Jeruzalėje, [32] kad aš Dievo valia ateičiau su džiaugsmu pas jus ir su jumis atsigaivinčiau. [33] O ramybės Dievas tebūnie su jumis visais. Amen.

Sveikinimai

16. [1] Aš pavedu jums mūsų seserį Febę, kuri yra 27
Kenkrų bažnyčios (eklezijos) tarnavime, [2] kad ją IV
priimtumėte Viešpatyje, kaip pridera šventiesiems, ir jai padėtumėte, kokiame tik reikale jūsų privalytų, nes ir ji yra taip pat padėjus daugeliui ir man pačiam.

[3] Pasveikinkite Priską ir Akvilą, mano padėjėju du Jėzuje Kristuje, [4] juodu davė savo kaklus už mano gyvybę; jiems sakau dėkui ne tik aš, bet ir visos pagonių bažnyčios (eklezijos). [5] Taip pat pasveikinkite susirinkimą jųdviejų namuose. Pasveikinkite mano mylimąjį Epenetą, kurs yra Azijos pirmonė Kristuje. [6] Pasveikinkite Mariją, kuri daug darbavosi jums. [7] Pasveikinkite mano gentis ir drauge kalėjusius Androniką ir Juniją, kuriuodu yra garbingu pas apaštalus. Juodu jau pirm manęs buvo Kristuje. [8] Pasveikinkite mylimiausią man Kristuje Amplijatą. [9] Pasveikinkite mano padėjėją Kristuje Jėzuje Urboną ir mano mylimąjį Stakį. [10] Pasveikinkite išmėgintąjį Kristuje Apelį. [11] Pasveikinkite tuos, kurie yra iš Aristobolo namų. Pasveikinkite mano gentį Erodijoną. Pasveikinkite tuos iš Narciso namų, kurie yra Viešpatyje. [12] Pasveikinkite Trifeną ir Trifozą, kuriedvi darbuojasi Viešpatyje. Pasveikinkite brangiausiąją Persidę, kuri daug darbavosi Viešpatyje. [13] Pasveikinkite išrinktąjį Viešpatyje Rufą, taip pat jo ir

16. [1] F e b ę. Per ją šv. Povilas siuntė šitą laišką Romėnams.
[3] P r i s k ą ... Žr. Apd 18 ir 19 persk.; 1 Kor 16, 19.

mano motiną. [14] Pasveikinkite Asinkritą, Flegontą, Ermą, Patrobą, Ermį ir su jais esančius brolius. [15] Pasveikinkite Filologą ir Juliją, Nerėjį ir jo seserį Olimpijadą ir visus su jais esančius šventuosius. [16] Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Sveikina jus visos Kristaus bažnyčios (eklezijos).

28 IV [17] Meldžiu jus, broliai, būkite atsargūs su keliančiais nesutikimus ir papiktinimus priešingai tam mokslui, kurio jūs išmokote; šalinkitės nuo jų. [18] Nes tokie netarnauja mūsų Viešpačiui Kristui, bet savo pilvui; jie saldžiais žodžiais ir prisigerinimais suvedžioja nekaltųjų širdis. [19] Žinia apie jūsų klusnumą pasklido visose vietose. Taigi, aš džiaugiuos jumis, bet noriu, kad jūs būtumėte išmintingi gerumu ir nesutepti piktumu. [20] Ramybės Dievas tesutrinie greitai šetoną po jūsų kojomis. Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis!

[21] Sveikina jus mano padėjėjas Timotiejus ir mano gentys Lucijus, Jazonas ir Sosipateris. [22] Sveikinu jus Viešpatyje aš, Tercijus, kurs rašiau šitą laišką. [23] Sveikina jus Gajus, pas kurį viešiu aš ir visas susirinkimas. Sveikina jus miesto iždininkas Erastas ir brolis Kvartas. [24] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

Iškilmingas Dievo pagarbinimas

[25] Dievas yra galingas sustiprinti jus mano Evangelijoje ir Jėzaus Kristaus skelbime, apreikšdamas nuo amžinųjų laikų nutylėtąją paslaptį. [26] Ji dabar

---

[19] Klusnumą: tikėjime į Jėzų Kristų.
[22] Kurs rašiau. Tercijus rašė, ką šv. Povilas jam sakė žodžiais.

apreikšta pranašų Raštais, taip kaip amžinojo Dievo įsakyta, kad būtų klausoma tikėjimo. Ji visose tautose jau pažinta. [27] Tam vienam išmintingajam Dievui tebūnie per Jėzų Kristų išaugštinimas ir garbė amžių amžiais. Amen.

PIRMASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KORINTIEČIAMS

Sveikinimas Korinto bažnyčiai (eklezijai) ir dėkojimas Dievui

29 IV **1.** [1] Povilas, Dievo valia pašauktasis Jėzaus Kristaus Apaštalas, ir brolis Sostenas. [2] Dievo bažnyčiai (eklezijai) Korinte, pašvęstiesiems Jėzuje Kristuje, pašauktiesiems šventiesiems drauge su visais, kurie šaukiasi į mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardą kiekvienoje jų ir mūsų vietoje. [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus!

[4] Aš visados dėkoju mano Dievui dėl jūsų už Dievo malonę, kuri jums suteikta Jėzuje Kristuje, [5] kad jame jūs pasidarėte turtingi visa kuo, visu mokslu ir visu žinojimu, [6] nes liudijimas apie Kristų sustiprėjo jumyse, [7] taip kad jums netrūksta jokios malonės, ir jūs laukiate apsireiškimo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, [8] kurs ir sutvirtins jus iki galui, taip kad jūs būsite be kaltės mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo dieną. [9] Dievas yra ištikimas; jūs esate jo pašaukti į jo Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, draugystę.

---

1. [1] Povilas... Plg. Rom 1, 1.
[6] Liudijimas: apaštalų skelbtasis mokslas apie Kristų. — [7] Apsireiškimo: paskutinio teismo dienos.

Korinto krikščionys peikiami dėl jų nesutikimų

10 Aš maldauju jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, kad jūs visi vienaip kalbėtumėte ir kad nebūtų jumyse pasidalinimų, kad verčiau būtumėte tobuli tais pačiais jausmais ir ta pačia nuomone. 11 Nes apie jus, mano broliai, man pranešta Kloės namiškių, kad jūsų tarpe esą ginčų. 12 Aš kalbu apie tai, kad kiekvienas jūsų sako: Aš esu Povilo, aš Apolio, aš Kefo, aš Kristaus.

13 Argi Kristus yra padalintas? Ar Povilas buvo už jus prikaltas ant kryžiaus? arba ar Povilo vardu esate pakrikštyti? 14 Aš dėkoju Dievui, kad nė vieno jūsų nekrikštijau, tik Krispą ir Gajų, 15 kad kas nesakytų, jog mano vardu esate pakrikštyti. 16 Aš pakrikštijau dar ir Stepono namus; daugiau nebežinau, ar ką kitą esu pakrikštijęs.

17 Nes Kristus siuntė mane ne krikštyti, bet 30
Evangelijos skelbti, tačiau ne žodžių išmintingu- IV
mu, kad Kristaus kryžius nenustotų savo galios. 18 Nes žodis apie kryžių tiems, kurie žūna, tiesa, yra paikybė; bet tiems, kurie išganomi, tai yra, mums, jis yra Dievo galybė. 19 Nes parašyta: A š s u n a i k i n s i u i š m i n t i n g ų j ų i š m i n t į i r n i e k a i s p a v e r s i u g u d r i ų j ų g u d r y b ę.

20 Kur yra išmintingasis? kur Rašto žinovas? kur šio pasaulio tyrinėtojas? Ar Dievas nepavertė šio pasaulio išminties paikybe? 21 Nes pasauliui savo išmintimi nepažinus Dievo jojo išmintyje, Dievui patiko išganyti skelbimo paikybe tuos, kurie

---

12 A p o l i o. Apolis buvo iškalbingas Evangelijos skelbėjas. Kefas žydiškas šv. Petro Kristaus jam duotas vardas.

17 N e ž o d ž i ų i š m i n t i n g u m u: ne iškalbingumu. — 19 P a r a š y t a: Iz 29, 14.

21 D i e v o j o j o i š m i n t y j e: kurią buvo galima pažinti iš Dievo apreiškimo, bet ir iš sutvėrimo (Rom 1, 19. 22). — S k e l b i m o: Evangelijos apsakojimo.

tiki. [22] Nes ir žydai reikalauja stebuklų, ir graikai jieško išminties; [23] bet mes skelbiame Kristų, prikaltąjį ant kryžiaus, kurs žydams, tiesa, yra papiktinimas, o pagonims paikybė, [24] bet pašauktiesiems, kaip žydams, taip ir graikams, Kristų, Dievo galybę ir Dievo išmintį. [25] Nes iš Dievo einanti paikybė yra išmintingesnė už žmones ir iš Dievo einanti silpnybė stipresnė už žmones.

[26] Įsižiūrėkite, broliai, į savo pašaukimą, kad nedaug yra išmintingų kūnu, nedaug galingų, nedaug augštos kilties; [27] bet Dievas išrinko, kas pasauliui paika, kad sugėdintų išmintinguosius; kas pasauliui silpna išrinko Dievas, kad sugėdintų, kas stipru. [28] Dievas išrinko, kas pasauliui negarbinga, niekintina ir tai, kas yra niekai, kad nieku paverstų tai, kas yra šis tas; [29] kad nė vienas kūnas nesigirtų jo akivaizdoje. [30] Per jį jūs esate Kristuje Jėzuje, kursai mums pasidarė Dievo išmintis, teisumas, pašventinimas ir atpirkimas, [31] kad, kaip parašyta, k a s g i r i a s i, g i r t ų s i V i e š p a č i u.

1 Gegužės

2. [1] Ir aš, kaip buvau pas jus, broliai, nuvykęs, neėjau su augšta kalba ar su išmintimi jums Kristaus liudijimo skelbti. [2] Nes nesitariau jūsų tarpe žinąs ką kitą, kaip tik Jėzų Kristų ir tą prikaltą ant kryžiaus. [3] Aš buvau pas jus su silpnybe, su baime ir dideliu drebėjimu. [4] Taip pat mano kalba ir mano skelbimas nesusidėjo iš įtikinančių žmonių išminties žodžių, bet iš dvasios ir galybės parodymo, [5] kad jūsų tikėjimas nesiremtų žmonių išmintimi, bet Dievo galybe.

[6] Mes, tiesa, skelbiame išmintį tarp tobulųjų, tačiau ne šio pasaulio išmintį, nei šio pasaulio kunigaikščių, kurie sunaikinami. [7] Mes skelbiame pilną paslapčių Dievo išmintį, kuri buvo paslėpta,

---

[31] P a r a š y t a : Jer 9, 23. 24.

kurią Dievas yra paskyręs pirm amžių mūsų garbei. [8] Jos nepažino nė vienas šio pasaulio kunigaikštis; nes jei jie būtų pažinę, niekados nebūtų garbės Viešpaties prikalę ant kryžiaus. [9] Bet buvo taip, kaip parašyta: Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirengė tiems, kurie jį myli. [10] Mums gi tai Dievas apreiškė per savo Dvasią. Nes Dvasia visa tyrinėja, net Dievo gilybes. [11] Nes kursai iš žmonių žino, kas yra žmoguje, jei ne jame pačiame esanti žmogaus dvasia? Taip pat ir kas yra Dievo, nė vienas nežino, tik Dievo Dvasia. [12] Taigi, mes gavome ne šio pasaulio dvasią, bet Dvasią, kuri yra iš Dievo, kad žinotumėm, kas mums Dievo suteikta.

[13] Tai mes ir kalbame ne mokytais žmonių išminties žodžiais, bet kaip Dvasia moko, dvasinius dalykus dvasiniais paaiškindami. [14] Gyvūninis žmogus savo prigimtimi nepriima to, kas yra Dievo Dvasios; tai jam yra paikybė, ir jis negali suprasti, nes tai reikia tyrinėti dvasiškai. [15] Bet dvasios žmogus visa išmano, pats gi nė kieno nesuprantamas. [16] Nes kas pažino Viešpaties mintį, kad jį pamokytų? Mes gi turime Kristaus mintį.

3. [1] Ir aš, broliai, negalėjau jums kalbėti kaip 2 V
dvasiniams, bet kaip kūniniams. Kaip kūdikiams Kristuje, [2] aš daviau jums gerti pieno, ne valgį, nes dar negalėjote priimti; bet dar ir dabar negalite, nes dar tebeesate kūniniai. [3] Nes esant jumyse pavydo ir ginčų, argi jūs neesate kūniniai ir ar nesielgiate žmonių būdu? [4] Nes kai vienas

---

2. [9] Parašyta: Iz 64, 4; 65, 17. — [10] Mums: apaštalams. — [16] Nes kas... Žr. Iz 40, 13.
3. [3] Žmonių būdu: kūniškai, netaip kaip Dievas reikalauja.

sako: Aš esu Povilo, o kitas: Aš Apolio, argi jūs ne žmonės esate?

Tai kas gi yra Apolis? kas Povilas? [5] Yra tarnai tojo, į kurį jūs įtikėjote ir kiekvienas, kaip jam yra davęs Viešpats. [6] Aš sodinau, Apolis laistė, bet Dievas davė augimą. [7] Taigi, ne tas, kurs sodina, yra šis tas ir ne kurs laisto, bet kursai duoda augimą, Dievas. [8] Sodintojas ir laistytojas yra toks pat; bet kiekvienas gaus savąjį užmokestį, koks buvo jo darbas. [9] Mes juk esame Dievo padėjėjai; jūs esate Dievo dirva, Dievo statyba.

3 V [10] Man duotąja Dievo malone, kaip išmintingas statytojas, aš dėjau pamatą; kitas ant jo stato. Kiekvienas težiūri, kaip jis stato. [11] Nes nė vienas negali dėti kito pamato, kaip tik tą, kurs padėtas, kurs yra Jėzus Kristus. [12] O ar kas stato ant to pamato auksą, sidabrą, brangius akmenis, medžius, šieną, šiaudus, [13] tai kiekvieno darbas paaiškės; Viešpaties diena tai išaiškins, nes ji pasireikš ugnimi, ir, koks yra kiekvieno darbas, ugnis ištirs. [14] Jei kieno darbas, kurį jis antstatė, išliks, tas gaus užmokestį. [15] Jei kieno darbas sudegs, tas turės nuostolio; bet pats bus išganytas, tačiau taip, kaip ugnimi. [16] Ar nežinote, kad jūs esate Dievo šventovė ir Dievo Dvasia gyvena jumyse? [17] Jei kas subjaurina Dievo šventovę, tą Dievas sunaikins. Nes Dievo šventovė šventa. Tai esate jūs.

[18] Tegul nė vienas savęs neapgaudinėja! Jei kas jūsų tarpe regisi esąs išmintingas šiame pasaulyje, tepasidaro paikas, kad būtų išmintingas; [19] nes šio pasaulio išmintis yra paikybė pas Dievą. Nes parašyta: Aš sugausiu išmintingus jų buklume. [20] Ir vėl: Viešpats žino išmintingųjų mintis, kad jos tuščios. [21] Taigi,

[19] Parašyta: Jobo 5, 14. — Ir vėl: Ps 93, 11.

tegul nė vienas nesigiria žmonėmis. [22] Nes visa yra jūsų, ar Povilas, ar Apolis, ar Kefas, ar pasaulis, ar gyvenimas ar mirtis, ar dabartiniai dalykai, ar būsimieji. Taip visa yra jūsų, [23] jūs gi Kristaus, o Kristus Dievo.

4. [1] Tegul žmonės žiūri į mus, kaip į Kristaus tarnus ir Dievo paslapčių teikėjus. [2] Todėl ir reikalaujama iš teikėjų, kad kiekvienas būtų rastas ištikimas. [3] Tai man mažiausias dalykas, kad aš jūsų ar žmonių teismo dienos esu teisiamas; bet nė aš pats savęs neteisiu. [4] Nors aš nieko nenusijaučiu, tačiau ne dėl to esu nuteisintas. Mano teisėjas yra Viešpats. [5] Taigi, neteiskite pirm laiko, iki neateis Viešpats. Jis tai apšvies paslėptuosius tamsybėse dalykus ir atidengs širdžių sumanymus. Tuomet kiekvienam bus jo pagyrimas iš Dievo. 4 V

[6] Aš, broliai, tai pavaizdavau savo ir Apolio asmenyje dėl jūsų, kad ant mudviejų išmoktumėte: ne daugiau, kaip parašyta, kad nė vienas nesididžiuotų vienu prieš kitą.

[7] Nes kas gi tave išskiria? Ką turi, ko neesi gavęs? o jei gavai, ko giries, lyg kad nebūtumei gavęs! [8] Jūs jau esate sotūs, jau pralobote, be mūsų viešpataujate. Kad gi ir viešpatautumėte, kad ir mes viešpatautumėm su jumis! [9] Nes man rodosi, kad Dievas pastatė mus, apaštalus, kaip paskučiausius, kaip mirčiai paskirtus. Iš mūsų juk pasidarė stebalas pasauliui, angelams ir žmonėms. [10] Mes esame paiki dėl Kristaus, o jūs išmintingi Kristuje; mes silpni, jūs stiprūs, jūs garbingi, mes

4. [3] A r ž m o n i ų t e i s m o d i e n o s . . . : bet kurio žmonių teismo esu giriamas.

[6] A š , b r o l i a i . . . : ką pasakiau augščiau, minėdamas savo ir Apolio vardą, tai tinka visiems mokytojams. Ant mudviejų mokykitės nuolankumo: nesididžiuokite vienu kuriuo nors mokytoju, žemindami kitą.

[7] N e s . . . : kas pripažino ir paskelbė, kad tu geresnis už kitus?

negarbingi. [11] Iki šiai valandai mes alkstame ir trokštame, esame pliki, kumsčiais mušami, neturime tikros vietos [12] ir vargstame, dirbdami savo rankomis. Mes esame keikiami ir laiminame, esame persekiojami ir kenčiame; [13] mums piktžodžiauja, ir mes meldžiamės; pasidarėme lyg šio pasaulio sąšlavos, visų nuograndos iki šiolei.

5 V [14] Ne kad jus sugėdinčiau, aš tai rašau, bet įspėju jus, kaip mano mylimiausius vaikus. [15] Nes nors jūs turėtumėte dešimtį tūkstančių mokytojų Kristuje, tačiau nedaug jūs turite tėvų; juk Evangelija aš jus pagimdžiau Jėzuje Kristuje. [16] Taigi, aš meldžiu jus, būkite mano sekėjai, kaip ir aš Kristaus! [17] Todėl aš nusiunčiau pas jus Timotiejų, kurs yra mano mylimiausias ir ištikimas sūnus Viešpatyje; jis primins jums mano kelius Kristuje Jėzuje, kaip aš mokau visur kiekvienoje bažnyčioje (eklezijoje). [18] Lyg kad aš neturėčiau pas jus ateiti, taip kai kurie yra pasipūtę. [19] Aš ateisiu pas jus veikiai, jei Viešpats panorės, ir pažinsiu ne pasipūtusiųjų žodžius, bet galią. [20] Nes Dievo karalystė susideda ne žodžiais, bet galia. [21] Ko jūs norite? Kad aš ateičiau pas jus su rykšte, ar su meile ir romumo dvasia?

Apie nusidėjėlių draugystės vengimą

6 V 5. [1] Visur tenka girdėti apie paleistuvystę jūsų tarpe ir tai tokią paleistuvystę, kokios nėra ir tarp pagonių, taip kad vienas gyvena su savo tėvo žmona. [2] Ir jūs esate pasipūtę ir nė maž nenuliūdote, kad tas, kurs tą dalyką padarė, būtų pašalintas iš jūsų tarpo. [3] Aš, tiesa, nebūdamas pas jus kūnu, bet būdamas dvasia, jau nuteisiau taip pa-

---

17 Kelius: mokslą.
5. [1] Tėvo žmona: savo pamote.

dariusį, lyg kad čia pat būčiau: [4] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, susirinkus jums ir mano dvasiai su mūsų Viešpaties Jėzaus galia, [5] paduoti tokį šetonui, kad kūnas žūtų, kad dvasia būtų išgelbėta mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną.

[6] Negeras jūsų pasigyrimas! Ar jūs nežinote, kad truputis raugo suraugina visą tešlą? [7] Apsivalykite nuo senojo raugo, kad būtumėte naujas įmaišymas, taip kaip jūs ir esate nerauginti. Juk mūsų velykinis avinėlis, Kristus, jau paaukotas. [8] Taigi, švęskime šventes ne senu raugu, nė piktenybės ir nedorybės raugu, bet neraugintą tikrybės ir tiesos duona.

[9] Aš rašiau jums laiške: Nesusidėkite su paleistuviais. [10] Bet aš visai nemaniau apie šio pasaulio paleistuvius, ar godžius, ar plėšikus, ar stabų garbintojus; nes kitaip jūs būtumėte turėję išeiti iš šio pasaulio. [11] Dabar gi parašiau jums nesusidėti, jei tas, kurs yra vadinamas brolis, tačiau yra paleistuvis, ar godus, ar stabų garbintojas, ar keiksmininkas, ar girtuoklis, ar plėšikas; su tokiuo nė nevalgykite. [12] Nes kam aš teisčiau tuos, kurie yra lauke? Argi ne tuos jūs teisiate, kurie yra viduje? [13] Tuos, kurie yra lauke, teis Dievas. Jūs pašalinkite pikta iš savo pačių tarpo!

Apie bylas pas pagonių teisėjus

6. [1] Kam drįsta kas nors iš jūsų, turėdamas bylą 7
su kitu, teistis pas neteisiuosius, o ne pas šven- V
tuosius? [2] Ar jūs nežinote, kad šventieji teis šį pa-

---

[5] Paduoti...: atskirti nuo Bažnyčios (Eklezijos).
[6] Raugo truputis: vienas nusidėjėlis. — [8] Taigi... Žydai, paaukoję velikinį avinėlį, švęsdavo Velykas ir per visas tas šventes valgydavo tiktai neraugintą duoną.
[9] Laiške: kurio dabar nebėra. — Su paleistuviais: jei tokių atsirastų krikščionių tarpe. — [12] Yra lauke: pagonys. — Yra viduje: krikščionys.
6. [1] Pas neteisiuosius: pas pagonių teisėjus.

saulį? O jei jūsų bus teisiamas pasaulis, tai argi jūs neesate verti daryti teismą dėl mažiausių dalykų? [3] Ar jūs nežinote kad mes teisime angelus? juo gi labiau žemiškus dalykus? [4] Taigi, jei turite bylų dėl žemiškų dalykų, paskirkite teisti tuos, kurie bažnyčioje (eklezijoje) yra niekintini. [5] Aš tai sakau jums sugėdinti. Taip, argi nėra jūsų tarpe nė vieno išmintingo, kurs galėtų daryti teismą savo broliams? [6] Bet brolis su broliu bylinėjasi ir tai pas netikinčiuosius?

8 V [7] Jau ir tai yra tikra klaida jūsų tarpe, kad vienas su kitu bylinėjatės. Kodėl verčiau nenukenčiate skriaudos? kodėl verčiau nesiduodate daryti sau neteisybės?

[8] Bet jūs patys skriaudžiate ir darote neteisybę ir tai broliams? [9] Ar jūs nežinote, kad neteisingieji nepaveldės dangaus karalystės? Neklyskite! nei paleistuviai, nei stabų garbintojai, nei svetmoteriai, [10] nei begėdžiai, nei vaikų darkytojai, nei vagys, nei godūs, nei girtuokliai, nei piktžodžiautojai, nei plėšikai nepaveldės dangaus karalystės. [11] Kai kurie jūsų ir tokie buvote; bet jūs esate apsiplauti, esate pašventinti esate nuteisinti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu ir mūsų Dievo Dvasia.

Apie paleistuvystės saugojimąsi

[12] Visa man leista, bet ne visa dera. Visa man leista, bet aš nesiduosiu jokiam dalykui savęs pavergti. [13] Valgis pilvui ir pilvas valgiams. Bet Dievas ir juos ir aną nieku pavers. Kūnas gi ne paleistuvystei, o Viešpačiui, ir Viešpats kūnui. [14] Dievas prikėlė ne tik Viešpatį, jis prikels ir mus savo galia.

---

[5] Broliams: krikščionims.
[12] Leista: kas Kristaus įstatymo stačiai neuždrausta.

15 Ar jūs nežinote, kad jūsų kūnai yra Kristaus sąnariai? Tai argi aš, ėmęs Kristaus sąnarius, padarysiu iš jų kekšės sąnarius? Anaip'ol! 16 Ar jūs nežinote, kad kas laikosi su kekše, darosi vienas su ja kūnas? Nes (sako) du bus vienas kūnas. 17 O kas laikosi Viešpaties, tas yra viena su juo dvasia. 18 Vengkite paleistuvystės! Kiekviena kita nuodėmė, kurią žmogus daro, yra ne kūne; kas gi paleistuvauja, nusideda savo kūnui. 19 Ar jūs nežinote, kad jūsų sąnariai yra šventovė jumyse esančios šventosios Dvasios kurią turite iš Dievo, ir nebepriklausote savo pačių? 20 Nes jūs esate nupirkti d'dele kaina. Garbinkite ir nešiokite Dievą savo kūne!

Apie moterystę ir mergystę

7. 1 Apie tai, ką man rašėte, aš sakau: Žmogui 9
gera neliesti moteriškės; 2 bet paleistuvystei iš- V
vengti tegul kiekvienas turi savo moterį ir kiekviena tegul turi savo vyrą. 3 Vyras teatiduodie moteriai, ką kaltas, taip pat ir moteris vyrui. 4 Moteriškė neturi valios savo kūnui, bet vyras; taip pat ir vyras neturi valios savo kūnui, bet moteriškė. 5 Nesišalinkite vienas nuo kito, nebent abiem sutinkant iki laikui, kad užsiimtumėte malda, ir vėl susieikite, kad šetonas jūsų negundytų jūsų nesusilaikymu. 6 Bet aš tai sakau valią duodamas, ne įsakydamas. 7 Nes aš noriu, kad jūs visi būtumėte, kaip aš pats; tačiau kiekvienas turi sau tikrą dovaną iš Dievo; vienas tokią, kitas kitokią. 8 Nevedusiems ir našlėms aš sakau: Gera jiems, jei jie taip pasilieka, kaip ir aš. 9 Bet jei negali susilaikyti, teeina moterystėn; nes geriau yra išlekėti, kaip gašlumu degti.

---

16 Sako: 1 Moz 2, 23. 24. — 19 Sąnariai: kūnas.

10 V [10] Tiems, kurie yra surišti moteryste, įsakau ne aš, bet Viešpats, kad moteris nesiskirtų nuo vyro; [11] o jei atsiskirtų, kad pasiliktų netekėjusi ar susitaikintų su savo vyru. Taip pat vyras tenepaleidžia savo žmonos. [12] Kitiems ne Viešpats, aš sakau Jei kurs brolis turi netikinčią žmoną ir ji sutinka gyventi su juo, tenepaleidžia jos. [13] Taip pat jei kuri tikinti moteriškė turi netikintį vyrą ir tas sutinka gyventi su ja, tegul ji nepaleidžia vyro. [14] Nes netikintis vyras yra pašventintas tikinčios moteriškės ir netikinti moteriškė yra pašventinta tikinčio vyro. Kitaip jūsų vaikai būtų sutepti, o dabar jie šventi. [15] Bet jei netikintis skiriasi, tegul skiriasi; nes brolis ar sesuo nėra tokiais atvejais surišti; Dievas pašaukė mus ramybei. [16] Nes iš kur tu, moteriške, žinai, ar išganysi vyrą arba iš kur žinai, vyre, ar išganysi moteriškę?

[17] Tegul kiekvienas taip elgiasi, kaip jam Viešpats paskyrė ir kaip kiekvieną Dievas pašaukė. Taip aš mokau visose bažnyčiose (eklezijose). [18] Yra kas pašauktas apipjaustytas? teneapsimeta neapipjaustytu. Yra kas pašauktas neapipjaustytas? tenesiduoda apipjaustomi. [19] Apipjaustymas neturi vertės, taip pat ir neapipjaustymas; tik Dievo įsakymų laikymas. [20] Kiekvienas tepasilieka tokiame pašaukime, kokiame jis pašauktas. [21] Esi pašauktas vergas? nesisielok; bet jei ir gali pasidaryti laisvas, daryk, kas naudingiau. [22] Nes Viešpatyje pašauktasis vergas yra Viešpaties laisvasis;

---

7. [10] Viešpats: Viešpaties įsakymu krikščionių moterystė nesutraukoma. — [12] Brolis: krikščionis. — Netikinčią: pagonę. — [14] Nės netikintis: Krikščionis turi rūpintis laimėti nekrikščionį Kristui. — [15] Nėra... Tai vienatinis atsitikimas, kada anksčiau padarytoji moterystė iširsta. Pagonis negali kliudyti krikščioniui išganymo dalykuose.

[16] Apipjaustytas: žydas. — Neapipjaustytu: tikėjimą priėmusiu pagonimi.

taip pat ir laisvas pašauktas yra Kristaus tarnas.
23 Jūs esate brangiai nupirkti; nedarykite iš savęs
žmonių vergų. 24 Kiekvienas, kur jis pašauktas,
broliai, ten tepasilieka Dievo akivaizdoje.

25 Apie mergaites aš neturiu Viešpaties įsakymo, 11
tačiau duodu patarimą, kaip gavusis iš Viešpaties V
pasigailėjimą, kad būčiau ištikimas. 26 Taigi, kad
žmogui gera taip būti, aš laikau tai esant gera dėl
dabartinio reikalo. 27 Esi surištas su moterimi?
Nejieškok atsirišti. Esi laisvas nuo moters? nejieš-
kok moters. 28 Bet jei vedi moterį, nenusidedi; ir
jei mergaitė išteka, ji nenusideda. Tačiau tokie
turės kūno vargų; aš gi jūsų gailiuos.

29 Štai ką aš sakau, broliai: Laikas yra trumpas;
lieka ir tiems, kurie turi žmonas, būti taip, lyg kad
jų neturėtų; 30 kurie verkia, kaip kad neverktų;
kurie džiaugiasi, kaip kad nesidžiaugtų; kurie
perka, kaip kad nieko neturėtų; 31 kurie naudojasi
šiuo pasauliu, kaip kad nesinaudotų; nes šio pa-
saulio išvaizda praeina.

32 Aš gi noriu, kad jūs būtumėte be rūpesčio. 12
Kas nevedęs, tas rūpinasi Viešpaties dalykais, kaip V
įtiktų Dievui. 33 O kas vedęs, tas rūpinasi pasaulio
dalykais, kaip jis įtiktų žmonai, ir yra pasidalinęs.
34 Taip pat netekėjusi moteriškė ir mergaitė gal-
voja apie Viešpaties dalykus, kad būtų šventa
kūnu ir dvasia; ištekėjusi gi galvoja apie pasaulio
dalykus, kaip ji įtiktų vyrui. 35 Aš tai sakau jūsų
naudai, ne kad mesčiau ant jūsų kilpą, bet tam,

---

23 Nedarykite...: tarnaukite Viešpačiui, jo neišsižadėdami dėl žmonių. — 24 Tepasilieka...: taip tepasilieka, kad neatstotų nuo Viešpaties.
28 Tokie: kurie eina moterystėn. — Gailiuos: norėčiau, kad jūs būtumėte laisvi nuo jų vargų.
29 Laikas: šio gyvenimo laikas. — 31 Nes šio...: dabartinis pasaulio stovis neamžinas.

kad tai padoru ir kad palengvina melstis Viešpačiui be kliūčių.

36 Taigi, jei kam rodosi jam būsiant negarbė, jog jo mergaitė išeina iš metų ir kad jis turi išleisti ją už vyro, tedarai, ką nori; jis nenusideda, jei ji ištekės. 37 Bet jei kas tvirtai apsiėmė savo širdyje, nepriverstas, galėdamas elgtis laisvai, pagal savo valią, ir nutarė savo širdyje laikyti mergaitę, jis gerai daro. 38 Taigi, ir kas leidžia savo mergaitę už vyro, gerai daro, ir kas neleidžia, geriau daro.

39 Moteriškė surišta įstatymu, kolei jos vyras gyvas; jei jos vyras miršta, ji darosi laisva, tegul teka už ko nori, tiktai Viešpatyje. 40 Bet ji bus laimingesnė, jei mano patarimu taip pasiliks. Tačiau ir aš tariuos turįs Dievo Dvasią.

Apie stabams paaukotus dalykus ir jų valgymą

13 V 8. 1 Apie tai, kas stabams aukojama, mes žinome, nes mes visi turime žinojimo. Žinojimas daro pasipūtusius, o meilė stato. 2 Jei kas tariasi ką nors žinąs, jis dar nepažino, kaip jam reikia žinoti. 3 Bet jei kas myli Dievą, tas yra jo pažintas. 4 Apie stabams aukojamus valgius mes žinome, kad stabas yra niekas pasaulyje ir kad nėra kito Dievo, kaip tik vienas. 5 Nes nors ir yra tariamų dievų ar tai danguje, ar žemėje (ir taip yra daug dievų ir daug viešpačių), 6 bet mums yra vienas Dievas Tėvas, iš kurio visi dalykai ir kurs yra mūsų

---

39 Viešpatyje: Moterystės ryšį nutraukia tiktai mirtis. Jei našlė tekėtų antrą sykį, ji gali rinktis sau vyrą tik krikščionį. — 40 Taip: netekėjus.

8. 1 Mes: krikščionys. — Stato. Visa Bažnyčia (Eklezija) ir atskiri krikščionys yra lyg kad Dievo namai. Jiems statyti negana žinojimo, reikia dar meilės. — 3 Jo pažintas. Dievas apdovanoja jį visokiomis gėrybėmis, tarp jų ir tikru žinojimu, sujungtu su meile. — 5 Tariamų dievų: kuriuos pagonys laiko dievais ir įvardija didelę jų daugybę.

tikslas; taip pat vienas Viešpats Jėzus Kristus, per kurį yra visi dalykai ir mes per jį. 7 Bet ne visuose yra toks žinojimas. Kai kurie, tebeturėdami iki dabar tą patį supratimą apie stabą, valgo kaip kad stabų auką, ir jų sąžinė, būdama silpna, susitepa.

8 Valgis nedaro mūsų geresnių Dievui. Nes jei mes valgysime, mes neturėsime daugiau, ir jei nevalgysime, nieko nenustosime. 9 Bet žiūrėkite, kad kartais ta jūsų laisvė nebūtų papiktinimas silpniesiems. 10 Nes jei kas pamatys tą, kurs turi žinojimo, sėdintį prie stalo stabų šventykloje, argi jo sąžinė, būdama silpna, nepasidrąsins valgyti stabų aukų? 11 Taip tavo žinojimu pražus silpnasis brolis, dėl kurio Kristus mirė. 12 Taigi, taip nusidėdami broliams ir pažeisdami silpną jų sąžinę, jūs nusidedate Kristui. 13 Todėl jei valgis piktina mano brolį, tai aš nevalgysiu mėsos amžinai, kad nepiktinčiau savo brolio.

9. 1 Ar aš neesu laisvas? Ar aš neesu apaštalas? **14** V
Argi aš nemačiau mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus? Ar jūs neesate mano veikalas Viešpatyje? 2 Jei kitiems aš neesu apaštalas, jums tačiau esu, nes mano apaštalystės ženklas jūs esate Viešpatyje. 3 Mano apsigynimas prieš tuos, kurie mane kaltina, yra toks: 4 Argi mes neturime teisės gauti valgyti ir gerti? 5 Ar mes neturime teisės vestis drauge su savim moteriškę seserį, kaip ir kiti apaštalai, Viešpaties broliai ir Kefas? 6 Arba ar tik aš vienas ir Barnabas neturime teisės tai daryti?

---

8 Daugiau: vertės Dievo akivaizdoje. — 9 Silpniesiems: krikščionims iš žydų tarpo, kurie tokį valgymą laikė nuodėme. Plg. Rom 14, 13. 20.

9. 5 Moteriškę seserį: krikščionę, kuri teiktų pašalpos. — Viešpaties broliai: apaštalai — Jokūbas Jaunesnysis, Simonas Uolusis ir Tadas. — Kefas: Petras.

7 Kas kada nors kareiviauja savo lėšomis? Kas veisia vynuogyną ir nevalgo jo vaisių? Kas gano bandą ir nevalgo bandos pieno? 8 Gal aš tai sakau žmonių būdu? ar ir įstatymas to nesako? 9 Juk yra parašyta Mozės įstatyme: Neužriši nasrų kuliančiam jaučiui! Gal Dievas rūpinasi kuliančiais jaučiais? 10 Argi iš tikrųjų ne dėl mūsų tai sako? Taip, dėl mūsų tai parašyta. Artojas turi arti su viltimi; ir kurs kulia, su viltimi gauti vaisių. 11 Jei mes jums sėjome dvasinę sėklą, argi didelis yra dalykas, jei mes dalyvautumėm jūsų žemiškoje pjūtyje? 12 Jei kiti yra dalyviai teisių jumyse, kodėl ne juo labiau mes? Bet mes nesinaudojame ta teise; mes visa pakeliame, kad nepadarytumėm kokios kliūties Kristaus Evangelijai. 13 Ar jūs nežinote, kad, kurie darbuojasi šventykloje, valgo, kas yra iš šventyklos; ir kurie tarnauja altoriui, gauna dalį iš altoriaus?

14 Taip ir Viešpats liepė tiems, kurie skelbia Evangeliją, gyventi iš Evangelijos.

15 V 15 Nieku iš to aš nesinaudoju. Ir aš to nerašau, kad taip man būtų daroma; nes aš verčiau norėčiau mirti, nekaip kad kas atimtų iš manęs tą garbę. 16 Nes jei aš skelbiu Evangeliją, iš to man nėra garbės; tai yra mano pareiga, ir vargas man, jei aš neskelbčiau Evangelijos! 17 Nes jei aš tai darau mielu noru, aš turiu užmokestį; o jei be noro, tai ta pareiga yra man pavesta. 18 Taigi, koks yra mano užmokestis? Tas, kad, skelbdamas Evangeliją, aš ją duodu be atlyginimo, taip kad nesinaudoju man priklausančia dėl Evangelijos skelbimo teise.

19 Nes, nors buvau laisvas prieš visus, aš padariau iš savęs visų tarną, kad laimėčiau didesnį

---

9 Įstatyme: 5 Moz 25, 4.

skaičių. [20] Žydams aš buvau kaip žydas, kad laimėčiau žydus; [21] tiems, kurie yra po įstatymu, lyg kad ir aš būčiau po įstatymu (nors aš nebebuvau po įstatymu), kad laimėčiau tuos, kurie buvo po įstatymu; tiems, kurie buvo be įstatymo, lyg kad ir aš būčiau be įstatymo, (nors nebuvau be Dievo įstatymo, nes buvau po Kristaus įstatymu), kad laimėčiau tuos, kurie buvo be įstatymo. [22] Pasidariau silpniems silpnas, kad laimėčiau silpnuosius; visiems visa pasidariau, kad visus išgelbėčiau. [23] Aš visa darau dėl Evangelijos, kad būčiau jos dalyvis.

[24] Ar jūs nežinote, kad tie, kurie bėga lenktynėse, visi, tiesa, bėga; bet tik vienas tegauna laimikį? Taip bėgkite, kad jūs gautumėte. [25] Kiekvienas, kurs eina imtynėmis, nuo viso susilaiko. Jie juk tai daro, kad gautų pragaištantį vainiką, o mes nepragaištantį. [26] Taigi, aš taip bėgu, ne kaip į nežinias; taip kaujuos, nekaip orą plakdamas. [27] Aš baudžiu savo kūną ir stengiuos pavergti, kad kartais, kitiems skelbęs, pats nepasidaryčiau peiktinas.

10. [1] Aš nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte, **16** jog mūsų tėvai visi buvo po debesimi, visi perėjo **V** jūrą, [2] visi buvo pakrikštyti į Mozę debesyje ir jūroje, [3] visi valgė tą patį dvasinį valgį, [4] ir visi gėrė tą patį dvasinį gėrimą, (gėrė gi iš sekančios paskui juos dvasinės uolos, o uola buvo Kristus). [5] Bet daug jų nepatiko Dievui, nes buvo paguldyti tyruose. [6] Tai atsitiko mums įvaiz-

---

[21] Po įstatymu: po Mozės duotuoju įstatymu. — Kurie buvo be įstatymo: pagonys.

10. [1] Mūsų tėvai: iš Egipto Mozės išvestieji izraėlitai. — [2] Į Mozę. Ėjimas po debesimi ir per jūrą buvo izraėlitams lyg dvasinis krikštas, kurie ėmė sau pareigą klausyti Mozės ir jo įstatymo, taip kaip mes Nauj. Testamento krikštu vienijamės su Kristumi.

džiai įspėti, kad negeistumėm pikta, kaip kad jie geidė. 7 Nebūkite stabų garbintojai, kaip kai kurie iš jų, kaip yra parašyta: Žmonės sėdosi valgyti ir gerti ir kėlėsi žaisti. 8 Nepaleistuvaukime, kaip kai kurie iš jų paleistuvavo, ir viena diena žuvo dvidešimt trys tūkstančiai. 9 Negundykime Kristaus, kaip kai kurie iš jų gundė ir žuvo nuo žalčių. 10 Nemurmėkite, kaip kai kurie iš jų murmėjo ir žuvo nuo žudytojo. 11 Visa tai jiems atsitiko kaip vaizduotas pamokymas, parašyta gi mums įspėti, kuriems tenka gyventi amžių pabaigoje. 12 Taigi, kas tariasi stovįs, težiūri, kad nekristų. 13 Jūsų nebuvo užpuolusi pagunda, viršijanti žmogaus jėgas. Dievas yra ištikimas; jis neleis jūsų gundyti virš jūsų jėgų, bet dar padarys tokią išeitį iš pagundos, kad galėtumėte ją pakelti. 14 Todėl, mano mylimiausieji, bėgkite šalin nuo stabų garbinimo.

15 Aš kalbu kaip išmanantiems; jūs patys nutarkite, ką aš sakau. 16 Argi palaiminimo taurė, kurią laiminame, neyra dalyvavimas Kristaus kraujuje? ir ar duona, kurią laužiame, neyra dalyvavimas Viešpaties kūne? 17 Nes mūsų daug esame viena duona, vienas kūnas, mes visi, kurie esame vienos duonos dalyviai. 18 Pasižiūrėkite į Izraėlį kūnu: ar tie, kurie valgo aukas, nėra altoriaus dalyviai? 19 Tai kaipgi? Ar aš sakau, kad stabams paaukotas dalykas yra šis tas ar kad stabas yra šis tas? 20 Ne; bet ką pagonys aukoja, jie aukoja piktoms dvasioms, ne Dievui. Aš gi nenoriu, kad jūs būtumėte piktųjų dvasių drauginiukai. Jūs negalite gerti Viešpaties taurės ir piktųjų dvasių taurės. 21 Negalite būti dalyviai Viešpaties stalo ir

7 Parašyta: 2 Moz 32, 6.
16 Palaiminimo... Palaiminimo taure ir laužiama duona čia vadinama švenč. Sakramentas.

piktųjų dvasių stalo. [22] Ar mes norime sukelti Viešpaties pavydą? Bene esame galingesni už jį?

Visa man leista, bet ne visa dera.

[23] Visa man leista, bet ne visa kas pagerina. 17 V
[24] Nė vienas tenejieškai, kas jam naudinga, bet kas kitiems. [25] Visa, kas parduodama prekyvietėje, valgykite, nieko nesiklausdami dėl sąžinės. [26] Viešpaties yra žemė ir visa, ko ji pilna. [27] Jei kas iš netikinčiųjų jus pasikviečia ir jūs norite eiti, visa, kas jums padedama, valgykite, nieko nesiklausdami dėl sąžinės. [28] O jei kas pasakytų: Tai stabams paaukota, nevalgykite dėl to, kurs pranešė, ir dėl sąžinės; [29] sąžinės, sakau, ne tavo, bet kito. Nes kam mano laisvė būtų svetimos sąžinės teisiama? [30] Jei aš dalyvauju su dėkojimu, kam man piktžodžiaus dėl to, už ką aš dėkoju? [31] Taigi, ar valgote, ar geriate, ar ką kita darote, visa darykite Dievo garbei. [32] Elgkitės be papiktinimo žydams, pagonims ir Dievo bažnyčiai (eklezijai), [33] kaip ir aš visa kuo visiems įtinku, nejieškodamas, kas man naudinga, bet kas daugeliui, kad jie būtų išganyti.

11. [1] Būkite mano sekėjai, kaip ir aš esu Kristaus. 18 V

Apie moterų apdarą religiniuose susirinkimuose

[2] Aš giriu jus, broliai, kad visame atsimenate mane ir laikote mano įsakymus, kaip jums daviau. [3] Bet aš noriu, kad jūs žinotumėte, jog kiekvieno vyro galva yra Kristus, moteriškės galva yra

---

[24] Kas jam: kas jam vienam praverčia. — [28] Nevalgykite...: nes pagonys galėtų manyti, kad pakviestasis krikščionis tiki į jo dievus, žydai gi piktintųsi. — [29] Kam mano...: mano sąžinė nesusitepa, jei aš darysiu, kas neuždrausta; todėl ne dėl savo sąžinės turiu nevalgyti, bet dėl kitų.

vyras, o Kristaus galva — Dievas. [4] Kiekvienas vyras, kurs meldžiasi ar pranašauja apdengta galva, daro negarbę savo galvai. [5] Taip pat kiekviena moteriškė, kuri meldžiasi ar pranašauja neapdengta galva, daro negarbę savo galvai; nes tai vis tiek, lyg kad būtų nuskusta. [6] Jei moteriškė neapsigaubia, tenusikerpa plaukus. Bet jei moteriškei bjauru apsikirpti ar nusiskusti, tegul apgaubia savo galvą.

[7] Bet vyras neturi apsidengti sau galvos, nes jis yra Dievo paveikslas ir garbė, o moteriškė yra vyro garbė. [8] Nes ne vyras yra iš moteriškės, bet moteriškė iš vyro; [9] juk ne vyras sutvertas dėl moteriškės, bet moteriškė dėl vyro. [10] Todėl moteriškė turi turėti ant galvos viešpatavimo ženklą dėl angelų. [11] Tačiau nei vyras be moteriškės, nei moteriškė be vyro, Viešpatyje. [12] Nes kaip moteriškė yra iš vyro, taip ir vyras per moteriškę; visa gi yra iš Dievo.

[13] Jūs patys spręskite, ar pritinka moteriškei melstis Dievui neapsigaubusiai? [14] Ir pati prigimtis ar nemoko jūsų, kad jei vyras želdina ilgus plaukus, tai yra jam negarbė; [15] bet jei moteriškė želdina ilgus plaukus, tai yra jai garbė; nes plaukai yra jai duoti gaubtės vietoje. [16] O jei kam rodosi, jog jis galėtų ginčytis, tas težinai, kad mes tokio papročio neturime, taip pat Dievo Bažnyčia (Eklezija).

Apie padorumą meilės pokyliuose

19 V [17] Tai įsakydamas, aš negiriu, nes jūs susieinate, ne kad geresni pasidarytumėte, bet kad blogesni.

---

11. [4] Kurs meldžiasi: religiniame susirinkime. [10] Viešpatavimo: kurį ji turi pripažinti. — [11] Nei vyras... Kaip vyras, taip lygiai ir moteriškė turi įeiti į Kristaus karalystę.

18 Visų pirma, kada jūs susieinate į bažnyčią (eklezią), aš girdžiu esą jūsų tarpe suskilimų ir dalimi tikiu. 19 Juk turi būti ir klaidžiatikysčių, kad ištirtieji jūsų tarpe išeitų aikštėn. 20 Taigi, jums susieinant į vieną vietą, jau tai nereiškia Viešpaties vakarienę valgyti, 21 nes kiekvienas pirma ima valgyti savo vakarienę; ir taip vienas alksta, o kitas apsiryja. 22 Argi jūs neturite namų, kad ten valgytumėte ir gertumėte? arba ar niekinate Dievo Bažnyčią (Ekleziją) ir gėdinate tuos, kurie nieko neturi? Ką aš turiu jums pasakyti? ar jus girsiu? Čia negaliu girti.

23 Nes aš ėmiau iš Viešpaties, ką ir jums padaviau, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kurią buvo įduotas, ėmė duoną 24 ir dėkodamas laužė ir tarė: Imkite ir valgykite; tai yra mano kūnas, kurs bus už jus įduotas; tai darykite man atsiminti! 25 Taip pat ir taurę po vakarienės, tardamas: Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje; tai darykite, kiek kartų gersite, man atsiminti! 26 Nes kiek kartų jūs valgysite tą duoną ir gersite tą taurę, jūs skelbsite Viešpaties mirtį, iki jis ateis. 27 Taigi, kas nors valgo tą duoną ar geria Viešpaties taurę nevertai, tas bus kaltas Viešpaties kūnu ir krauju. 28 Todėl teištiria žmogus pats save ir taip tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės. 29 Nes kas valgo

---

20 Susieinant: Krikščionijos pradžioje šv. mišių auka buvo daroma vakare po bendros meilės vakarienės, kuri turėjo priminti paskutinę Kristaus vakarienę. Turtingesnieji korintiečiai valgydavo savo atsineštus valgius skyrium, nesidalindami jais su beturčiais, tuo pačiu rodė, kaip maža jie brangina vienybę Kristuje ir meilę, ir darėsi neverti šv. Komunijos.

23 Aš ėmiau...: pats buvau tiesiogiai Jėzaus Kristaus išmokytas. — 25 Ta taurė: Kas toje taurėje yra, yra mano kraujas, kuriuo daroma Naujoji sandora, taip kaip kitados aukų krauju Mozė šventino žydų tautą ir ją priėmė į sandorą su Dievu. — 29 Teismą: pasmerkimą, nes nedaro skirtumo tarp Viešpaties kūno ir paprasto valgio.

ir geria nevertai, tas valgo ir geria sau teismą, neatskirdamas Viešpaties kūno. [30] Todėl daug jūsų tarpe ligonių ir neįgalinčių, ir daugelis užminga. [31] Jei mes patys save teistumėm, mes tikrai nebūtumėm teisiami. [32] Bet kai esame teisiami, Viešpats baudžia mus, kad mes nebūtumėm pasmerkti su šiuo pasauliu.

[33] Taigi, mano broliai, susiėję valgyti, vienas kito palaukite. [34] Jei kas alkanas, tepavalgo namie, kad nesusieitumėte į teismą. Kitus dalykus atėjęs sutvarkysiu.

Apie šv. Dvasios dovanas ir kaip reikia jomis naudotis

20 V **12.** [1] Aš nenoriu palikti jūsų, broliai, be pamokymų apie dvasines dovanas. [2] Jūs žinote, kad, būdami pagonys, eidavote pas nebylius stabus, kaip buvote vedami. [3] Todėl aš jums pareiškiu, kad nė vienas, kurs kalba Dievo Dvasioje, nesako: Prakeikimas Jėzui; ir nė vienas negali pasakyti: Viešpats Jėzus, kaip tik šventojoje Dvasioje.

[4] Dovanos, tiesa, yra įvairios, bet ta pati Dvasia. [5] Patarnavimai yra įvairūs, bet tas pats Viešpats. [6] Veikimai yra įvairūs, bet tas pats yra Dievas, kurs visa visuose daro. [7] Kiekvienam duodama Dvasios apsireiškimas, kad būtų iš to naudos. [8] Vienam Dvasios suteikiama išminties kalba, kitam tos pačios Dvasios — žinojimo kalba; [9] kitam tos pačios Dvasios — tikėjimas, kitam tos vienos Dvasios — gydymo dovana; [10] kitam — stebuklų darymas, kitam — pranašystė, kitam — dvasių atskyrimas, kitam — įvairios kalbos, kitam

---

[30] Užminga: miršta. — [31] Nebūtumėm teisiami: nenusipelnytumėm bausmės.
[34] Į teismą: kad savo susirinkimais nenusipelnytumėm pasmerkimo.
12. [3] Dvasioje: šv. Dvasios gaivinamas.

— kalbų aiškinimas. 11 Visa gi tai daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam, kaip ji nori.
12 Nes kaip kūnas yra vienas ir turi daug sąnarių, visi gi kūno sąnariai, nors jų yra daug, tačiau yra vienas kūnas, taip ir Kristus. 13 Nes mes visi esame pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad būtumėm vienas kūnas ar tai žydai, ar pagonys, ar vergai, ar laisvieji; taip pat visi esame pagirdyti viena Dvasia. 14 Juk ir kūnas yra ne vienas sąnarys, bet susideda iš daugelio. 15 Jei koja sakytų: Kadangi aš neesu ranka, aš neesu iš kūno; argi dėl to ji nebebūtų iš kūno? 16 Ir jei ausis sakytų: Kadangi aš neesu akis, aš neesu iš kūno; argi dėl to ji nebebūtų iš kūno? 17 Jei visas kūnas būtų akis, kur būtų girdėjimas? Jei jis visas būtų girdėjimas, kur uostymas?
18 Bet dabar Dievas paskyrė kiekvienam sąnariui 21
vietą kūne, kaip jis norėjo. 19 Jei jie visi būtų V
vienas sąnarys, kur gi būtų kūnas? 20 Taigi, dabar, tiesa, yra daug sąnarių, bet vienas kūnas.
21 Akis negali sakyti rankai: Aš tavo patarnavimo neprivalau; taip ir galva kojoms: Man jūsų nereikia! 22 Priešingai, daug labiau reikia tų kūno sąnarių, kurie rodosi silpnesni. 23 Tiems kūno sąnariams, kuriuos mes laikome netaip garbingais, duodame daugiau pagarbos; kurie mumyse yra gėdingi, tuos apvelkame didesniu padorumu. 24 O padoriesiems mumyse nieko nereikia. Dievas taip sutvarkė kūną, kad suteikė daugiau pagarbos tam, kuriam neteko, 25 kad nebūtų kūne pasidalinimo ir kad sąnariai lygiai rūpintųsi vieni kitais. 26 Jei ką kenčia vienas sąnarys, kenčia visi drauge sąnariai; arba jei vienas sąnarys esti garbinamas, džiaugiasi visi drauge sąnariai.

13 Viena Dvasia: visi lyg kad paneriami į tą pačią Dvasią.

27 Taigi, jūs esate Kristaus kūnas ir sąnariai vienas prie kito. 28 Taip Dievas pastatė Bažnyčioje (Eklezijoje) vienus kaip apaštalus, kitus kaip pranašus, trečius kaip mokytojus; toliau suteikė stebuklus, paskui gydymo dovanas, patarnavimus, vyresnybes, įvairias kalbas, kalbų aiškinimą. 29 Argi visi yra apaštalai? ar visi pranašai? ar visi mokytojai? 30 Ar visi daro stebuklus? ar visi turi gydymų dovaną? ar visi kalba kalbomis? ar visi aiškina?

31 Jūs stengkitės gauti geresniųjų dovanų. Aš jums rodau dar kilnesnį kelią.

22 V **13.** 1 Jei aš kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš būčiau kaip žvangantis varis ir skambantis kimbolas. 2 Jei turėčiau pranašystės dovaną, žinočiau visas paslaptis ir visokį mokslą; jei turėčiau visą tikėjimą, taip kad galėčiau kalnus perkelti, o neturėčiau meilės, aš esu niekas. 3 Jei išdalinčiau visą mano lobį beturčiams valgydinti ir jei išduočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės, nieko man nepadeda.

4 Meilė yra kantri, maloninga. Meilė nepavydi, nesielgia sauvalingai, nesipučia. 5 Ji yra nesididžiuojanti, nejieško savo naudos, nesusierzina, neįtaria piktumu, 6 nesidžiaugia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; 7 visa nukenčia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia.

8 Meilė niekados nepaliauja, nors pranašystės paliaus buvusios, nors kalbų nebebus, nors žinojimas nieku pavirs. 9 Nes mes žinome dalimis ir dalimis pranašaujame. 10 O kai ateis, kas yra tobula, paliaus buvę, kas yra dalimis. 11 Kada aš buvau kūdikis, kalbėjau kaip kūdikis, išmaniau kaip kūdikis, galvojau kaip kūdikis; o kada pasidariau vyras, nusikračiau, kas buvo kūdikio

12 Dabar mes matome atspindyje lyg mįslę, tuomet gi veidu į veidą. Dabar aš pažįstu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip ir esu pažintas. 13 Taigi, dabar pasilieka tie trys dalykai, tikėjimas, viltis, meilė; tačiau didžiausias tarp jų yra meilė.

14. 1 Jieškokite meilės, stengkitės gauti dvasinių 23
dovanų, ypač kad pranašautumėte. 2 Nes kas kalba V
kalbomis, tas ne žmonėms kalba, bet Dievui; nes niekas jo nesupranta; dvasia jis sako paslaptis. 3 Kas gi pranašauja, kalba žmonėms, kad juos pagerintų, paragintų ir paguostų. 4 Kas kalba kalbomis, pats save pagerina, o kas pranašauja, stato Dievo Bažnyčią (Ekleziją). 5 Aš noriu, kad jūs visi kalbėtumėte kalbomis, bet labiau, kad pranašautumėte; nes didesnis tas, kurs pranašauja, kaip kurs kalba kalbomis, negut jis ir aiškintų, kad bažnyčia (eklezija) būtų pagerinama.

6 Taip tat, broliai, jei aš ateisiu pas jus ir kal- 24
bėsiu kalbomis, kiek gi būsiu jums naudingas, jei V
jums neteiksiu ar apreiškimo, ar žinojimo, ar pranašystės, ar mokslo.

7 Juk taip pat yra ir su negyvais dalykais, kurie išduoda garsą, ar tai vamzdis, ar arpa; jei jie neduotų atskirų garsų, kaipgi būtų žinoma, kas vamzdžiuojama ar kas skambinama? 8 Ir jei trimitas duotų neaiškų garsą, kas rengsis į kovą? 9 Taip pat ir jums yra su kalba; jei nekalbėsite suprantama šneka, kaipgi bus žinoma, ką sakote? Jūs juk kalbėsite lyg į orą. 10 Taip daug, iš tikrųjų, yra kalbų būdų šiame pasaulyje, ir nėra nė vienos

---

13. 12 Matome atspindyje: ne tiesiogiai, todėl netobulai. Reikia mums lyg kokio atspindžio, kuriame atsimuštų Dievo paveikslas. Tą paveikslą mes matome nevisai aiškų, lyg kokią mįslę. Tarpininko ir neaiškumo nebebus kitame gyvenime.

14. 2 Kalbomis: ne visiems suprantama kalba. Kas gaudavo kalbų dovaną, tas pats meldėsi Dievui, jį garbino, kaip jam šv. Dvasia buvo įkvėpusi mintį ir žodžius.

be suprantamo garso. [11] Taigi, jei aš nežinosiu žodžio prasmės, būsiu tam, kuriam kalbu, svetimšalis; ir kurs kalba, bus man svetimšalis. [12] Taip ir jūs, kadangi trokštate dvasinių dovanų, stenkitės gausiai jų gauti bažnyčiai (eklezijai) pagerinti.

[13] Todėl kas kalba kalbomis, tegul meldžia aiškinimo dovanos. [14] Nes jei aš melsčiaus kalba, mano dvasia melsis, bet mano protas yra be vaisiaus. [15] Tai kaipgi? Aš melsiuos dvasia, bet melsiuos ir protu; giedosiu dvasia, giedosiu ir protu. [16] Kitaip, jei garbintumei dvasia, kaipgi tas, kurs yra bemokslio vietoje, pasakys Amen prie tavo garbinimo? nes jis nežino, ką sakai. [17] Tu, tiesa, gerai dėkoji, bet kitas nėra pagerinamas. [18] Aš dėkoju mano Dievui, kad kalbu jūsų visų kalbomis; [19] bet bažnyčioje (eklezijoje) verčiau noriu pasakyti penkis žodžius savo protu, kad ir kitus pamokyčiau, kaip dešimtį tūkstančių žodžių kalbomis.

25 V [20] Broliai, nebūkite vaikai išmanymu, bet piktybe būkite kūdikiai; išmanymu jūs būkite tobuli. [21] Įstatyme yra parašyta: A š k a l b ė s i u š i t a i t a u t a i s v e t i m o m i s k a l b o m i s i r k i t o m i s l ū p o m i s; b e t i r t a i p j i e n e k l a u s y s m a n ę s, sako Viešpats. [22] Todėl kalbos yra ženklas ne tikintiesiems, bet netikėliams, o pranašystės ne netikėliams, bet tikintiesiems. [23] Taigi, jei susieitų visa bažnyčia (eklezija) į vieną vietą ir visi kalbėtų kalbomis, įeitų gi bemoksliai ar netikintieji, argi jie nepasakys, kad jūs esate išėję iš proto? [24] O jei visi pranašauja, įeitų gi koks netikintis ar bemokslis, jis bus visų įtikinamas ir visų teisiamas; [25] jo širdies paslaptys išeis aikštėn; ir taip,

[18] K a d k a l b u . . . Gr. t.: kad aš kalbu kalbomis daugiau, kaip jūs visi.
[21] P a r a š y t a : Iz 28, 11.

parpuolęs ant veido, jis garbins Dievą ir skelbs, kad jumyse tikrai yra Dievas.

26 Tai kas gi reikia daryti, broliai? Kada susieinate, tai vienas jūsų turi psalmę, kitas turi mokslą, kitas apreiškimą, kitas kalbą, kitas aiškinimą. Visa tebūnie daroma pagerinimui. 27 Jei kas kalba kalbomis, tekalba du ar daugiausia trys, pakarčiui, ir vienas tegul aiškina. 28 O jei nebūtų aiškintojo, tegul bažnyčioje (eklezijoje) tyli; tekalba sau ir Dievui.

29 Pranašai tekalba du ar trys, o kiti tegul teisia. 30 Jei bus suteiktas apreiškimas kitam sėdinčiam, pirmasis tenutilsta. 31 Nes jūs galite visi pranašauti vienas po kito, kad visi pasimokytų ir visi būtų paraginti. 32 Pranašų dvasios paduotos pranašams. 33 Nes Dievas nėra nesutarties Dievas, bet ramybės; taip kaip aš mokau ir visose šventųjų bažnyčiose (eklezijose).

34 Moterys bažnyčioje (eklezijoje) tegul tyli; nes joms neleidžiama kalbėti; jos turi būti pasidavusios, kaip ir įstatymas sako. 35 Jei jos nori ko išmokti, tepasiklausia namie savo vyrų; nes nepadoru moteriškei kalbėti bažnyčioje (eklezijoje).

36 Ar Dievo žodis iš jūsų išėjo? arba ar pas jus vienus atėjo? 37 Jei kas tariasi esąs pranašas ar Dvasia apdovanotasis, tepažįsta, kad tai, ką aš jums rašau, yra Viešpaties įsakymai. 38 O jei kas nepažįsta, tai ir jis nebus pažintas. 39 Taigi, broliai, norėkite pranašauti ir neginkite kalbėti kalbomis; 40 bet visa tebūnie daroma padoriai ir tvarkingai.

Apie būsimąjį teisiųjų prisikėlimą

15. 1 Aš primenu jums, broliai, Evangeliją, kurią jums skelbiau, kurią jūs ir priėmėte, kurioje ir **26** V

34 Sako: 1 Moz 3, 16.

stovite, [2] kuria ir būsite išganyti, jei ją laikote taip, kaip jums skelbiau, nebent jūs būtumėte veltui įtikėję. [3] Nes aš jums padaviau visų pirma, ką ir ėmiau, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes, kaip sako Raštai; [4] kad buvo palaidotas ir kad prisikėlė trečiąją dieną, kaip sako Raštai; [5] kad pasirodė Kefui ir po to vienuolikai. [6] Paskiau jis pasirodė daugiau kaip penkiems šimtams brolių vienu kartu, kurių daugelis tebėra gyvi iki dabar, o kai kurie užmigo. [7] Paskiau jis pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. [8] Visų paskiausiai jis pasirodė man, lyg ne laiku gimusiam. [9] Nes aš esu mažiausias tarp apaštalų, kurs neesu vertas būti vadinamas apaštalas, nes aš esu persekiojęs Dievo Bažnyčią (Ekleziją). [10] Bet Dievo malone aš esu tai, kas esu, ir jo malonė nebuvo manyje bergždžia: aš dirbau daugiau už juos visus; tačiau ne aš, bet su manim esanti Dievo malonė. [11] Nes ar tai aš, ar jie, mes taip skelbiame, ir taip jūs įtikėjote.

27 V [12] Taigi, jei skelbiama apie Kristų, kad jis kėlėsi iš numirusiųjų, tai kaipgi kai kurie jūsų tarpe sako nėsą mirusiųjų prisikėlimo? [13] Jeigu nėra mirusiųjų prisikėlimo, tai nė Kristus neprisikėlė. [14] O jei Kristus neprisikėlė, tai mūsų skelbimas yra tuščias, tuščias ir jūsų tikėjimas. [15] Tuomet būtų rasta, kad mes esame ir netikri Dievo liudytojai, nes liudijome prieš Dievą, kad jis prikėlęs Kristų, kurio neprikėlė, jei jau mirusieji nesikelia. [16] Jei mirusieji nesikelia, tai nė Kristus neprisikėlė. [17] Jei Kristus neprisikėlė, tai jūsų tikėjimas yra tuščias, ir jūs dar tebeesate savo nuodėmėse. [18] Todėl ir užmigusieji Kristuje yra žuvę. [19] Jei tik šiame gyvenime turime vilties Kristuje, mes esame labiau apgailėtini už visus žmones.

15. [8] Pasirodė man: kelyje į Damaską ir Arabijoje. Apd 9, 1.

[20] Bet iš tikrųjų Kristus yra prisikėlęs iš numi- 28
rusiųjų kaip užmigusiųjų pirmonė. V

[21] Kaip per žmogų atėjo mirtis, taip per žmogų ir mirusiųjų prisikėlimas. [22] Ir kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinti, [23] bet kiekvienas savo eilia: pirmonė Kristus, paskui tie, kurie yra Kristaus, kurie tikėjo į jo atėjimą. [24] Paskui bus galas, kai jis atiduos karalystę Dievui ir Tėvui ir bus panaikinęs visokią vyriausybę, valdžią ir galybę. [25] Jis turi karaliauti, iki nepadės visų neprietelių po savo kojomis. [26] Paskučiausioji neprietelė bus sunaikinta mirtis; nes visa jis yra pavergęs po jo kojomis. Kada gi sako: [27] Visa jam pavergta, tai, be abejo, išskyrus tą, kursai visa yra jam pavergęs. [28] O kai visa bus jam pavergta, tuomet ir pats Sūnus pasiduos tam, kurs visa yra jam pavergęs, kad Dievas būtų viskas visame.

[29] Nes kitaip ką darys tie, kurie krikštijami už mirusius, jei mirusieji visai nesikelia? ir kam dar krikštijami už juos? [30] Kam gi ir mes esame pavojuje kas valanda? [31] Aš kasdien, broliai, mirštu vardan to gyriaus jumis, kurį turiu mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje. [32] Jei (žmonių būdu kalbant) aš kovojau su žvėrimis Efeze, kokia man nauda, jei mirusieji nesikelia? Tuomet valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime. [33] Nesiduokite suvedžiojami: Piktos šnekos gadina gerus įpročius. [34] Išsiblaivinkite teisingai ir nenu-

---

[29] Nes kitaip...: jei, kaip kai kurie sako, mirusieji neatsikels, tai kam jie patys krikštijasi už mirusius be krikšto. To kai kurių papročio krikštytis už mirusius, kad padarytų juos krikšto vaisių dalyviais, šv. Povilas čia negiria. — [32] Su žvėrimis: su piktais, kaip žvėrys, priešais. — [33] Piktos... Tie žodžiai paimti iš senovės rašytojo Menandro komedijos. Jie, matyti, buvo pavirtę žmonių patarle.

sidėkite: nes kai kurie neturi Dievo pažinimo. Tai sakau jums sugėdinti.

29 V [35] Bet gal kas pasakys: Kaip mirusieji keliasi? arba kokiame kūne jie ateis? [36] Neišmanėli! ką tu sėji, neatgyja, jei pirma neapmiršta. [37] Ir ką tu sėji, sėji ne būsimąjį kūną, bet vien tik grūdą, pavyzdžiui, kvietį ar kurį kitą. [38] Bet Dievas duoda jam kūną, kaip jis nori, ir kiekvienai sėklai jai nuosavą kūną. [39] Ne kiekvienas kūnas yra tas pats kūnas; bet kitoks žmonių, kitoks galvijų, kitoks paukščių ir kitoks žuvų. [40] Yra dangaus kūnai ir žemės kūnai; bet kitokia yra dangiškųjų garbė ir kitokia žemiškųjų. [41] Kitoks saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas; nes žvaigždė nuo žvaigždės skiriasi skaistumu. [42] Taip ir mirusiųjų prisikėlimas. Sėjamas gendąs kūnas, kelsis negendąs. [43] Sėjamas negarbėje, kelsis garbėje. Sėjamas silpnybėje, kelsis galybėje. [44] Sėjamas gyvūninis kūnas, kelsis dvasinis kūnas.

Jei yra gyvūninis kūnas, yra ir dvasinis, kaip yra parašyta: [45] Pirmasis žmogus Adomas buvo padarytas gyva siela, paskutinis Adomas — gaivinanti dvasia. [46] Bet pirmas yra ne dvasinis, tik gyvūninis; dvasinis paskui. [47] Pirmasis žmogus iš žemės, žemiškas; antrasis žmogus iš dangaus, dangiškas. [48] Koks žemiškas, tokie ir žemiškieji; ir koks dangiškas, tokie ir dangiškieji. [49] Taigi, kaip nešiojome žemiškojo paveikslą, taip nešiokime ir dangiškojo paveikslą.

[50] Sakau gi, broliai, štai ką; kūnas ir kraujas

---

[44] Parašyta: 1 Moz 2, 7. — [45] Paskutinis Adomas: Kristus. — [49] Dangiškojo paveikslą: dabar sieloje, o kūnui atsikėlus, taip pat ir kūne.
[50] Negali paveldėti: kolei žmogus yra marus.

negali paveldėti Dievo karalystės; nė kas genda, nepaveldės to, kas negenda.

51 Štai aš sakau jums paslaptį: Mes visi, tiesa, 30
kelsimės, bet ne visi būsime pakeisti. 52 Ūmai, aki- V
mirksnyje, kai atsilieps paskučiausias trimitas; nes trimitas atsilieps, ir mirusieji kelsis nebegendą, ir mes būsime pakeisti. 53 Nes šitas gendąs turi apsivilkti negedimu, ir tas marus turi apsivilkti nemarumu. 54 O kai tas marusis apsivilks nemarumu, tuomet įvyks žodžiai, kurie yra parašyti: Mirtis praryta pergalės. 55 Mirtie, kur yra tavo pergalė? Mirtie, kur yra tavo akstinas? 56 Mirties akstinas yra nuodėmė, o nuodėmės stiprybė yra įstatymas. 57 Bet dėkui Dievui, kurs mums davė pergalę per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. 58 Taigi, mano mylimieji broliai, būkite ištvermingi ir nepajudinami; visados uoliai dirbkite Viešpaties darbą, žinodami, kad jūsų darbas neveltui Viešpatyje.

Apie rinkimą aukų Jeruzalės krikščionims. Įvairios žinios ir sveikinimai

16. 1 Dėl aukų rinkimų, daromų šventiesiems, 31
kaip aš įsakiau Galatijos bažnyčioms (eklezijoms), V
ir jūs taip pat darykite. 2 Kas pirmą savaitės dieną kiekvienas teatidedie ir tegul renka, kiek jam tinka, kad aukų rinkimų nereiktų daryti, jau man atėjus. 3 Kai gi aš būsiu atėjęs, aš siųsiu nunešti jūsų malones į Jeruzalę su laiškais tuos, kuriuos rasite tinkamus. 4 O jei bus verta man pačiam keliauti, tai jie eis su manim. 5 Ateisiu gi

51 Mes visi... Anot gr. t.: Ne visi mes, tiesa, užmigsime, bet visi būsime permainyti. — Kada Kristus ateis į paskutinį teismą, geriesiems bus suteikta amžinoji laimė, piktiesiems amžinas pasmerkimas. — 54 Parašyti: Iz 25, 8; Oz 13, 14.

pas jus, kai būsiu perėjęs Makedoniją, nes aš eisiu per Makedoniją. [6] Pas jus gal pasiliksiu ar net žiemą praleisiu, kad jūs mane palydėtumėte, kur tik aš eisiu. [7] Dabar gi aš nenoriu tik praeidamas jūsų matyti; nes aš turiu vilties pasilikti kurį laiką pas jus, jei Viešpats leis. [8] Efeze aš būsiu iki Sekminių. [9] Nes man atviros didelės ir daug žadančios durys, bet ir priešų yra daug.

[10] Jei ateitų Timotiejus, žiūrėkite, kad jis būtų pas jus be baimės; nes jis dirba Viešpaties darbą, kaip ir aš. [11] Taigi, nė vienas jo tenepaniekinie. Palydėkite jį ramybėje, kad ateitų pas mane; nes aš laukiu jo su broliais. [12] Apie brolį Apolį aš pranešu, kad aš labai jį meldžiau eiti pas jus su broliais; ir nors dabar jis nepanorėjo, tačiau ateis, kai turės laiko.

I Bir-želio

[13] Budėkite, tvirtai stovėkite tikėjime, elgkitės kaip vyrai ir būkite stiprūs. [14] Visa, ką jūs darote, tebūnie daroma meilėje. [15] Jūs, broliai, žinote, kad Stepono, Fortunato ir Akajiko namai yra pirmonės Akajoje ir kad jie yra pasišventę tarnauti šventiesiems. Taigi, aš maldauju, [16] kad ir jūs pasiduotumėte tokiems ir kiekvienam, kurs drauge veikia ir dirba. [17] Aš džiaugiuos atėjimu Stepono, Fortunato ir Akajiko, nes, ko iš jūsų pusės neteko, jie atpildė. [18] Jie atgaivino ir mano ir jūsų dvasią. Taigi, mokėkite juos branginti!

[19] Sveikina jus Azijos bažnyčios (eklezijos). Labai sveikina jus Viešpatyje Akvilas ir Priskilė su savo namų bažnyčia (eklezija), pas kuriuodu aš ir viešiu. [20] Sveikina jus visi broliai. Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. [21] Pasveikinimas mano,

---

16. [17] K o i š j ū s ų . . . : savo apsilankymu jie pavadavo jus visus.

Povilo, ranka. [22] Jei kas nemyli mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, tas tebūnie atskirtas. Maran atha! [23] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis! [24] Mano meilė su jumis visais Kristuje Jėzuje. Amen.

[22] Maran atha: mūsų Viešpats atėjo, arba: ateik, mūsų Viešpatie!

ANTRASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KORINTIEČIAMS

Įžanga

2 VI 1. [1] Povilas, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, ir brolis Timotiejus Dievo bažnyčiai (eklezijai) Korinte su visais šventaisiais, kurie yra visoje Akajoje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[3] Palaimintas teesie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas, gailestingumo Tėvas ir visokios paguodos Dievas, [4] kurs mus paguodžia kiekviename mūsų sielvarte, kad ir mes galėtumėm paguosti esančius betkokioje priespaudoje tuo padrąsinimu, kuriuo ir mes esame Dievo padrąsinami; [5] nes kaip mums gausiai tenka Kristaus kentėjimų, taip pat per Kristų apsčiai suteikiama mums paguodos. [6] Taigi, ar mes kenčiame vargą, tai įvyksta jums padrąsinti ir išganyti; ar turime paguodos, yra tai jums paguosti; ar mes esame padrąsinami, yra tai jūsų drąsinimui ir išganymui, kurs duoda kantriai nukentėti tuos kentėjimus, kuriuos ir mes kenčiame, [7] taip kad mūsų viltis jumis yra tvirta, nes žinome, jog kaip esate kentėjimų draugai, taip pat būsite ir paguodos. [8] Nes mes nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie

---

1. [1] P o v i l a s ... Plg. Rom 1, 1.
[8] T a i p k a d ... Tikriau, anot gr. t.: taip kad net mes abejojame, ar išliksime gyvi.

mūsų sielvartą, kurs atsitiko Azijoje, jog mes buvome apsunkinti per daug, virš išsigalėjimo, taip kad net buvo mums įgrisę gyventi. [9] Mes buvome patys savyje pasidarę mirties ištarmę, kad nepasitikėtumėm savimi, tik Dievu, kurs prikelia mirusius; [10] jis išgelbėjo mus iš taip didelių pavojų ir gelbi; jame turime vilties, kad dar ir toliau gelbės; [11] padedant ir jums maldomis už mus, kad už tą dovaną, kuri mums suteikta dėl daugelio asmenų, būtų daugelio už mus dėkojama.

[12] Nes tas yra mūsų gyrius: mūsų sąžinės liudijimas, kad mes elgėmės šiame pasaulyje nekla- 3 VI
stinga širdimi ir tikrumu iš Dievo, ne kūno išminties, bet Dievo malonės vedami, ypač gi pas jus. [13] Nes mes nerašome jums nieko kita, kaip tik ką skaitėte ir pažinote; turiu gi vilties, kad jūs pažinsite iki galui, [14] kaip ir pažinote mus dalimi, jog mes esame jūsų garbė, kaip ir jūs mūsoji mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną.

Apaštalas teisina savo elgesį

[15] Tuo pasitikėjimu aš norėjau jau anksčiau ateiti pas jus, kad jūs turėtumėt antrą malonę, [16] iš jūsų eiti į Makedoniją ir vėl iš Makedonijos ateiti pas jus, o paskui būti jūsų palydėtas į Judiejį. [17] Taigi, kai to norėjau, ar aš elgiaus nerimtai? Arba jei ką aš sumanau, ar aš tai sumanau, klausydamas kūno, taip kad yra manyje ir „taip“ ir

---

[9] Mes buvome... Apaštalas net buvo įsitikinęs, kad neišliks gyvas, kad tikrai mirs, jei nebus kitokios Dievo valios.

[13] Nes mes... Povilas nerašo dabar korintiečiams nieko nauja; jis primena tuos pačius dalykus, kuriuos buvo parašęs jiems anksčiau pirmame laiške.

[15] Aš norėjau. Apaštalas tikrai norėjo jau anksčiau aplankyti korintiečius, bet dėl atsiradusių kliūčių savo sumanymo neįvykdė; jis turėjo ateiti tik vėliau.

„ne“? [18] Kaip Dievas yra ištikimas, mūsų žodžiai jums nebuvo kartu ir „taip“ ir „ne“. [19] Nes Dievo Sūnus Jėzus Kristus, kurs buvo pas jus paskelbtas, mano, Silvano ir Timotiejaus, nebuvo ir „taip“ ir „ne“; jame buvo „taip“. [20] Nes visi Dievo pažadai yra jame „taip“; todėl per jį yra Dievui ir Amen mūsų garbei. [21] Tasai gi, kurs sutvirtina mus su jumis Kristuje ir mus patepė, yra Dievas. [22] Jis taip pat padėjo mumyse antspaudą ir davė į mūsų širdis Dvasios užstatą.

[23] Aš šaukiu Dievą į liudytojus mano sielai, kad pasigailėdamas jūsų nebėjau į Korintą; ne kad mes norėtumėm viešpatauti jūsų tikėjimui, bet kad būtumėm jūsų džiaugsmo padėjėjai; nes tikėjime jūs stovite tvirtai.

4 VI **2.** [1] Aš nutariau savyje neeiti vėl pas jus su nuliūdimu. [2] Nes jei aš jus liūdinu, kas gi yra tas, kurs mane paliksmintų, jei ne mano nuliūdintasis? [3] Dėl to gi aš ir tai jums rašau, kad atėjęs neturėčiau nuliūdimo ant nuliūdimo iš tų, kuriais man reikėtų džiaugtis; aš juk pasitikiu jumis visais, kad mano džiaugsmas yra visų jūsų džiaugsmas. [4] Nes iš didelio sielvarto ir širdies suspaudimo aš rašau jums su daugeliu ašarų; ne kad jūs būtumėt nuliūdinti, bet kad žinotumėte, kokią aš turiu meilę, ypač jums.

[5] O jei kas padarė nuliūdimo, padarė ne man vienam, bet dalimi, kad neperdėčiau, jums visiems. [6] Gana tokiam daugumos padarytojo nubaudimo; [7] taip kad dabar verčiau jam dovanokite ir jį paguoskite, kad kartais toksai žmogus nepasiduotų perdaug dideliam nuliūdimui. [8] Todėl aš maldauju jus parodyti jam meilę. [9] Nes tam aš ir

[12] Troadą. Žr. Apd 16, 8. 11.

2. [6] Tokiam...: nusidėjėliui, kurį šv. Povilas pirmame laiške buvo liepęs nubausti. 1 Kor 5, 1...

rašiau, kad ištirčiau jus, ar jūs visame esate klusnūs. [10] Kam jūs ką nors dovanojote, tam ir aš dovanojau; nes ką aš esu dovanojęs, jei aš turiu ką dovanoti, esu dovanojęs dėl jūsų Kristaus vietoje, [11] kad nebūtumėte šetono apgauti; nes jo sumanymai nėra mums nežinomi.

[12] O kaip aš atėjau į Troadą Kristaus Evangelijos skelbti ir durys man buvo atviros Viešpatyje, [13] aš neturėjau ramybės savo dvasiai, nes neradau mano brolio Tito; todėl, atsisveikinęs su jais, aš keliavau į Makedoniją. [14] Dėkui gi Dievui, kurs duoda mums visados pergalę Kristuje Jėzuje ir apreiškia per mus savęs pažinimo kvapą kiekvienoje vietoje; [15] mes juk esame Dievui geras Kristaus kvapas tų tarpe, kurie išganomi, ir tų, kurie žūna: [16] vieniems, tiesa, mirties kvapas mirčiai, o kitiems gyvenimo kvapas gyvenimui. Ir kas tiems dalykams taip tinka? [17] Nes mes neesame, kaip daugelis, kurie Dievo žodį iškraipo; mes kalbame Kristuje Dievo akivaizdoje tikra širdimi, kaip yra iš Dievo.

Apie apaštalo pareigų vertę Naujajame Testamente

3. [1] Ar vėl mes pradedame patys save užtarti? 5
arba ar mums reikia (kaip kai kuriems) užtariamų VI
laiškų pas jus ar iš jūsų? [2] Jūs esate mūsų laiškas, parašytas mūsų širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas. [3] Jūs pasirodote esą Kristaus laiškas, mūsų pagamintas ir parašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia; ne akmeninėse lentose, bet kūninėse širdies plokštėse. [4] Tokį pasitikėjimą Dievu mes turime per Kristų, [5] ne kad mes būtumėm savaime tinkami ką nors manyti lyg iš savęs, bet

[12] Troadą. Žr. Apd 16, 8. 11.

mūsų tinkamumas yra iš Dievo, [6] kurs ir padarė mus tinkamus būti naujos Sandoros tarnais ne raide, bet dvasia. Nes raidė užmuša, o dvasia gaivina.

[7] Jei mirties tarnystė, raidėmis pažymėta akmenyse, buvo tokioje garbėje, kad Izraėlio vaikai negalėjo pažvelgti į Mozės veidą dėl jo veido spindėjimo, kurs tačiau turėjo išnykti, [8] kaipgi nebus didesnėje garbėje dvasios tarnystė? [9] Nes jei pasmerkimo tarnystė yra garbė, daug gausiau turi garbės teisybės tarnystė. [10] Nes kas tenai buvo garbinga, nėra garbinga, palyginus su nesulyginamu šitos garbingumu. [11] Nes jei, kas nyksta, turi garbės, tai daug daugiau turi garbės, kas pasilieka.

6 VI [12] Taigi, turėdami tokios vilties, mes elgiamės dideliu pasitikėjimu [13] ir nedarome, kaip Mozė, kurs dėdavo gaubtę ant savo veido, kad Izraėlio vaikai nematytų ant jo veido to, kas turėjo išnykti. [14] Bet jų jausmai yra sukietinti, nes iki šiai dienai ta pati gaubtė, skaitant Senąjį Testamentą, pasilieka neatidengta (nes ji nuimta Kristuje). [15] Iki šiai dienai, kada skaitomas Mozė, gaubtė yra padėta ant jų širdies. [16] Bet kaip tik kas gręšis į Viešpatį, gaubtė bus nuimta. [17] Viešpats yra Dvasia, o kur yra Viešpaties Dvasia, ten yra laisvė. [18] Ir mes visi žiūrime atidengtu veidu lyg veidrodyje į Viešpaties garbę ir esame keičiami kaip Viešpaties Dvasios į tą patį paveikslą iš skaistumo į skaistumą.

---

3. [7] Mirties tarnystė: tarnavimas mirtimi grasančiam įstatymui, parašytam akmeninėse lentose, kurias Mozė gavo Sinajaus kalne. Žr. 2 Moz 34, 29. — [8] Dvasios tarnystė: tarnavimas Evangelijai, apaštalų pareigos N. Testamente.

[13] To, kas... Gr. t.: kad nežiūrėtų į galą arba tikslą to, kas turėjo išnykti. Dievo valia, Mozė, apgaubdamas savo veidą, mokė, kad ano laiko žydai dar negali žiūrėti į Kristų, kuriuo turėjo baigtis Sen. Testamentas.

4. [1] Todėl, turėdami tarnystę mums suteiktu 7
gailestingumu, mes nenustojame drąsos, [2] bet at- VI
metame slėptiną drovumą, nesielgdami klastingai
ir nekraipydami Dievo žodžio, tiesos gi parodymu
patys save užtariame prieš visų žmonių sąžinę
Dievo akivaizdoje. [3] O jei ir mūsų Evangelija dar
tebėra uždengta, tai ji uždengta tik žūnantiems,
[4] netikintiems, kuriems šio pasaulio dievas apa-
kino protus, kad jiems nežibėtų Kristaus garbės
Evangelijos šviesa, kurs yra Dievo paveikslas.
[5] Nes mes ne patys save skelbiame, bet mūsų Vieš-
patį Jėzų Kristų, o save, kaip jūsų tarnus, dėl
Jėzaus; [6] nes Dievas, kurs įsakė šviesai prašvisti
iš tamsybių, pats apšvietė mūsų širdis, kad mes
apšviestumėm pažintį Dievo garbės Kristaus Jė-
zaus veide.

Kaip apaštalai atlieka savo tarnystę

[7] Mes turime tą turtą moliniuose induose, kad
galios kilnumas priklausytų Dievui, ne mums.
[8] Visame mes kenčiame vargą, bet nenustojame
drąsos; mes svyruojame, bet nenusimename;
[9] esame persekiojami, bet neesame apleisti; mus
numeta, bet nežūname. [10] Mes visados nešiojame
savo kūne Jėzaus marinimą, kad ir Jėzaus gyvybė
apsireikštų mūsų kūnuose. [11] Nes visados mes,
kurie esame gyvi, esame atiduodami mirti dėl Jė-
zaus, kad ir Jėzaus gyvybė apsireikštų mūsų ma-
riame kūne. [12] Taigi, mumyse veikia mirtis, ju-
myse — gyvybė.

[13] Turėdami tą pačią tikėjimo dvasią, kaip yra 8
VI

4. [2] Slėptiną drovumą: ką drovumas slepia ir neleidžia išeiti aikštėn. — [4] Šio pasaulio dievas: piktoji dvasia.

[7] Moliniuose induose: mes, kurie skelbiame Evangeliją, esame tik silpni žmonės.

[13] Parašyta: Ps 115, 1.

parašyta: Aš tikėjau, todėl kalbėjau, ir mes tikime, todėl ir kalbame, [14] nes žinome, kad, kursai prikėlė Jėzų, prikels ir mus su Jėzumi ir pastatys su jumis. [15] Nes visa daroma dėl jūsų, kad kaskart gausesnė malonė padaugintų daugelio dėkojimą Dievo garbei. [16] Todėl mes nenustojame drąsos; nes nors viršujinis mūsų žmogus genda, tačiau vidujinis atsinaujina iš dienos į dieną. [17] Nes mūsų dabartinis vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kilniausią, amžiną, visa viršijančią garbę, [18] mums, kurie nežiūrime į tai, kas matoma, bet kas nematoma; nes matomi dalykai yra laikini, o nematomi — amžini.

9 VI 5. [1] Mes juk žinome, kad, mūsų žemiškam šio gyvenimo namui suirus, mes gauname rūmą iš Dievo, namus ne rankų darbo, amžinus danguje. [2] Nes ir šitame mes dūsaujame, trokšdami apsivilkti mūsų buveine iš dangaus, [3] jei tačiau būsime rasti apvilkti, ne pliki. [4] Ir šioje padangtėje tebebūdami, mes dūsaujame prislėgti, nes norime būti ne apiplėšti, bet pervilkti, kad kas yra mirtinga, būtų gyvybės praryta. [5] Bet kursai mus tam rengia, yra Dievas, davusis mums Dvasios užstatą.

[6] Taigi, mes turime tvirtą pasitikėjimą, nes žinome, kad, kolei esame kūne, mes pasiliekame toli nuo Viešpaties, [7] (nes einame tikėjimu, ne regėjimu). [8] Mes tvirtai pasitikime ir turime gerą valią verčiau išeiti iš kūno ir būti pas Viešpatį. [9] Todėl mes stengiamės jam įtikti, ar išėję iš kūno, ar jame pasilikdami. [10] Nes mes visi turime pasirodyti prieš Kristaus teismo krasę, kad kiekvienas atsiimtų, kaip kas, kūne būdamas, elgėsi, gera ar pikta.

---

5. [1] Mūsų žemiškam namui: šio gyvenimo kūnui. — [7] Tikėjimu: mes tikime į Dievo buvimą, bet mes jo nematome veidu į veidą.

Nuoširdūs įspėjimai korintiečiams

[11] Žinodami, kad Viešpaties reikia bijoti, mes stengiamės įtikinti žmones; Dievui gi mes esame žinomi. Bet aš turiu vilties, kad mes esame žinomi ir jūsų sąžinėse. [12] Mes nebegiriame jums vėl patys savęs, tik duodame jums progos girtis mumis, kad turėtumėte ką atsakyti tiems, kurie giriasi viršujais dalykais, ne tuo, kas yra širdyje. [13] Nes ar mes perdedame, tai dėl Dievo; ar susilaikome, tai dėl jūsų. 10 VI

[14] Nes Kristaus meilė verčia mus, kurie taip manome: Jei vienas numirė už visus, tai visi yra mirę. [15] Taip, Kristus numirė už visus, kad ir tie, kurie yra gyvi, jau nebe sau gyventų, bet tam, kurs yra už juos miręs ir prisikėlė. [16] Todėl nuo dabar mes nebepažįstame nė vieno kūno atžvilgiu. Ir jei pažinome Kristų kūno atžvilgiu, tai dabar jo jau nebepažįstame. [17] Taigi, jei kas yra Kristuje, tas yra naujas sutvėrimas; kas buvo sena, praėjo; štai visa pasidarė nauja. [18] Visa tai yra iš Dievo, kurs suderino mus su savim per Kristų ir davė mums suderinimo tarnystę. [19] Nes tai Dievas Kristuje suderino su savim pasaulį, nepaskaitydamas jiems jų kaltybių; ir jis padėjo mumyse suderinimo žodį. [20] Taigi, mes einame pasiuntinių pareigas Kristaus vietoje, lyg kad Dievas ragintų per mus. Mes maldaujame Kristaus vardu: susiderinkite su Dievu! [21] Iš nežinojusio nuodėmės jis dėl mūsų padarė nuodėmę, kad mes jame būtumėm teisybė Dievui.

---

[11] Viešpaties: Viešpaties teismo. — Įtikinti, jog apaštalai ištikimai tarnauja Viešpačiui. — [13] Nes ar...: jei kuomet rodosi, kad mes lyg per daug save augštiname, mes tai darome Dievo garbei; jei save žeminame, tai norime duoti nuolankumo pavyzdį.
[16] Nebepažįstame nė vieno: nebevertiname. — [21] Nuodėmę: auką už nuodėmes.

11 VI 6. [1] Kaip bendradarbiai mes jus raginame neimti Dievo malonės veltui. [2] Nes jis sako: Aš išklausiau tave malonės metu ir išganymo dieną tau padėjau. Štai dabar malonės metas, štai dabar išganymo diena! [3] Neduokime nė vienam jokio papiktinimo, kad mūsų tarnystė nebūtų peikiama, [4] bet visame parodykime save, kaip Dievo tarnus, didele kantrybe sielvartuose, varguose, suspaudimuose, [5] smūgiuose, kalėjimuose, maištuose, darbuose, budynėse, pasninkuose, [6] nekaltybe, išmintimi, romumu, meilumu, šventąja Dvasia ir neveidmaininga meile, [7] tiesos žodžiu, Dievo jėga, teisybės ginklais dešinėje ir kairėje, [8] garbėje ir negarbėje, kada piktai ar gerai apie mus kalba, kai laikomi suvedžiotojais, tačiau tiesakalbiai, nepažįstamais, tačiau žinomi; [9] laikomi mirštančiais, nors mes dar esame gyvi; kaip nuplakti, tačiau neužmušti; [10] kaip nuliūdusieji, tačiau visados linksmi; kaip beturčiai, bet kurie daugelį daro turtingus; kaip nieko neturintieji, tačiau visa turintieji.

12 VI [11] Mūsų burna prasivėrė jums, o korintiečiai; mūsų širdis pasidarė plati. [12] Jums angšta ne mumyse, bet pasidarė angšta jūsų širdyse. [13] Kadangi jūs turėsite tokį pat atsilyginimą, aš sakau kaip savo vaikams, išplėskite ir jūs savo širdis.

[14] Nevilkite jungo su netikinčiais; nes koks yra bendravimas tarp teisybės ir neteisybės? arba kokia gali būti vienybė tarp šviesos ir tamsybių? [15] Koks sutikimas tarp Kristaus ir Belialio? arba kokią dalį turi tikintis su netikinčiuoju? [16] Koks gi su-

---

6. [7] Dešinėje...: puolimui ir apsigynimui.
[11] Mūsų...: aš prabilau laisvai ir atvirai, mano širdis kupina meilės.
[15] Belialio. Piktosios dvasios vardas. Reiškia tą pat, ką ir niekam tikęs. — [16] Dievas sako: 3 Moz 26, 11. 12; Iz 52, 11. 12; Jer 31, 9; 32, 37.

tarimas Dievo bažnyčios (eklezijos) su stabais? Nes jūs esate gyvojo Dievo bažnyčia (eklezija), kaip Dievas sako: Aš gyvensiu juose ir vaikščiosiu jų tarpe; būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta. 17 Todėl išeikite iš jų tarpo ir atsiskirkite, sako Viešpats, ir nelieskite suteptų dalykų; 18 tai aš priimsiu jus. Aš būsiu jums Tėvas, ir jūs būsite man sūnūs ir dukterys, sako Visagalis Viešpats.

7. 1 Taigi, turėdami šituos pažadus, mylimiau- 13
sieji, apsivalykime save nuo bet kurio kūno ir VI
dvasios susitepimo ir baigkime savo pašventinimą Dievo baimėje.

2 Priimkite mus. Mes nė vienam nepadarėme skriaudos, nė vieno nepražudėme, nė vieno neprigavome. 3 Aš tai sakau, ne kad jus pasmerkčiau, nes jau anksčiau mes pasakėme, kad jūs esate mūsų širdyje drauge mirti ir drauge gyventi. 4 Daug man yra pasitikėjimo jumis, daug man pasigyrimo jumis; aš esu pilnas paguodos, gausiai turiu džiaugsmo visuose mūsų sielvartuose. 5 Nes ir į Makedoniją mums atėjus, mūsų kūnas neturėjo jokio poilsio; mes kentėjome visokį sielvartą: lauke kovos, viduje baimės. 6 Bet tas, kurs guodžia nužemintuosius, Dievas, palinksmino mus Tito atėjimu; 7 ir ne tiktai jo atėjimu, bet taip pat paguoda, kurią jis gavo pas jus; nes jis mums pranešė apie jūsų išsiilgimą, jūsų verksmą, jūsų uolumą link manęs, taip kad aš dar labiau džiaugiaus.

8 Nes nors ir nuliūdinau jus laišku, aš nesigailiu; jei ir gailėjaus, matydamas, kad tas laiškas (nors tik trumpam laikui) jus nuliūdino, 9 tai dabar

7. 2 Priimkite mus: į savo širdį, gerai mus supraskite.

džiaugiuos: ne kad buvote nuliūdinti, bet kad jūsų nuliūdimas atvedė jus į atgailą. Jūs buvote nuliūdinti taip, kaip tiko Dievui, kad neturėtumėte iš mūsų jokio nuostolio. [10] Nes Dievui tinkąs nuliūdimas gimdo ištvermingą atgailą išganymui, o pasaulio nuliūdimas gimdo mirtį. [11] Nes štai tas pats jūsų Dievui tinkąs nuliūdimas kokį didelį pagimdė jumyse rūpestingumą; o be to, kokį pasiteisinimą, ir nepatenkinimą, ir baimę, ir troškimą, ir uolumą, ir nubaudimą. Visais atžvilgiais jūs pasirodėte nesutepti tame dalyke.

14 VI [12] Taigi, nors aš ir parašiau jums, tačiau ne dėl to, kurs padarė skriaudą, nei dėl nukentėjusiojo; bet kad parodytumėm savo rūpestį, kuriuo jumis rūpinamės [13] Dievo akivaizdoje; todėl mes esame paguosti.

Mūsų gi paguodoje dar daugiau džiaugėmės dėl Tito džiaugsmo, nes jo dvasia buvo jūsų visų atgaivinta. [14] Ir jei aš jam gyriaus jumis dėl ko nors, tai neesu sugėdintas; kaip visa jums sakėme tiesoje, taip ir mūsų pasigyrimas Titui pasirodė tiesa. [15] Todėl jo širdis dar labiau į jus linksta, jam atsimenant jūsų visų klusnumą, kaip jūs esate jį priėmę su baime ir drebėjimu. [16] Aš džiaugiuos, kad galiu visame jumis pasitikėti.

Apie aukų rinkimą beturčiams

15 VI **8.** [1] Dabar pranešame jums, broliai, apie Dievo malonę, suteiktą Makedonijos bažnyčioms (eklezijoms). [2] Didžiai išmėginti sielvartu, jie buvo pilni džiaugsmo, ir didelis jų neturtas pasirodė turtingas jų neklastingu dosnumu; [3] nes aš tai liudiju apie

---

[11] Nubaudimą: nusikaltusio nusidėjėlio. — Nesutepti: daugelis apie tą nuodėmę nė nežinojo. — [12] Kad parodytumėm... Anot gr. t.: kad jūsų rūpestis mumis pasirodytų pas jus Dievo akivaizdoje.

juos, kad jie davė savo valia, kiek išsigalėjo ir net daugiau, kaip išsigalėjo, [4] ir dideliu įkalbinėjimu meldė mūsų malonės dalyvauti patarnavime šventiesiems. [5] Jie darė ne tik, kaip mes tikėjomės, bet pirma patys save atidavė Viešpačiui, paskui Dievo valia mums: [6] taip kad mes meldėme Titą, kaip jis pradėjo, taip ir baigti jūsų tarpe tą meilės darbą.

[7] Kaip jūs esate žymūs visais dalykais, tikėjimu, žodžiu, žinojimu ir visokiu uolumu, be to, ir savo meile mums, taip pasižymėkite ir tuo meilės darbu. [8] Aš tai sakau ne liepdamas, bet kad išmėginčiau kitų uolumu jūsų meilės tikrumą. [9] Jūs juk žinote mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę, jog jis, būdamas turtingas, dėl jūsų pasidarė beturtis, kad jo neturtu jūs būtumėte turtingi. [10] Taigi, čia aš duodu patarimą; nes tai naudinga jums, kurie ne tik daryti, bet ir norėti pradėjote nuo praeitųjų metų. [11] Dabar ir darbu pabaigkite, kad kaip veiki buvo valia norėti, taip būtų ir vykdyti, žiūrint to, ką turite. [12] Nes jei valia yra veiki, ji įtinka, žiūrint to, ką turi, o ne to, ko neturi. [13] Nes ne patogumas kitiems, jums gi vargas, bet turi būti lygybė. [14] Dabartiniu metu jūsų perteklius tesušelpia jų neturtą, kad ir jų perteklius padėtų jūsų neturtui, kad rastųsi lygybė, kaip yra parašyta: [15] Kas daug rinko, neturėjo per daug: kas maža, neturėjo mažiau.

[16] Dėkui Dievui, kurs davė tokį pat susirūpinimą 16
jumis Titui į širdį; [17] nes jis, tiesa, priėmė para- VI
ginimą, bet, būdamas labai uolus, savo valia iške-

---

8. [10] Kurie ne tik daryti... Aukų rinkimas buvo pradėtas ir nutartas dar pernai, todėl anksčiau kaip pas makedoniečius. Jis pasiliko nebaigtas dėl atsiradusių kliūčių; dabar reikia jis tik baigti. — [14] Parašyta: 2 Moz 16, 18. Manos buvo galima rinktis ne daugiau, kaip vienai dienai; todėl visi buvo lygūs.

liavo pas jus. [18] Mes išsiuntėme taip pat su juo brolį, kurs dėl Evangelijos giriamas visose bažnyčiose (eklezijose). [19] Negana to; jis ir bažnyčių (eklezijų) išrinktas mūsų kelionės draugas tam meilės darbui, kurs mūsų atliekamas Viešpaties garbei ir mūsų geros valios išreiškimui. [20] Mes stengiamės išvengti, kad kas nors mus peiktų dėl tos gausios dovanos, kuri mūsų dalinama; [21] nes mes rūpinamės tuo, kas gera, ne tik Dievo, bet ir žmonių akivaizdoje. [22] Mes išsiuntėme su jais taip pat ir tą mūsų brolį, kurio uolumą išmėginome daugelyje dalykų ir kurs dabar, labai pasitikėdamas jumis, yra dar daug uolesnis. [23] Ar aš (rašau) apie Titą, kurs yra mano draugas ir padėjėjas pas jus, ar apie mūsų brolius, kurie yra bažnyčių (eklezijų) pasiuntiniai, Kristaus garbė, [24] jūs duokite jiems bažnyčių (eklezijų) akivaizdoje jūsų meilės ir mūsų pasigyrimo jumis įrodymą.

17 VI 9. [1] Apie patį tarnavimą šventiesiems aš rašyčiau jums be reikalo. [2] Aš juk žinau jūsų gerą norą, dėl kurio aš giriuos jumis pas makedoniečius, kad ir Akaja yra pasiryžus nuo praeitųjų metų. Tas jūsų uolumas paragino daugelį. [3] Tačiau aš išsiunčiau brolius, kad mūsų pasigyrimas nepavirstų nieku tame dalyke ir kad jūs (kaip pasakiau) būtumėte prisirengę; [4] kad, atėjus makedoniečiams su manim ir atradus jus neprisitaisiusius, neturėtumėm mes (nebekalbant apie jus) rausti dėl to dalyko. [5] Todėl aš maniau esant reikiama prašyti brolius pirma nuvykti pas jus ir prirengti žadėtąjį palaiminimą, kad jis būtų pabaigtas kaip palaiminimas, ne kaip šykštumas.

[6] Aš sakau taip: Kas šykštai sėja, šykštai ir

---

[18] Brolį. Tas brolis buvo tikriausiai trečios Evangelijos autorius šv. Lukas.

9. [6] Palaiminimuose. Palaiminimuose sėja tas,

pjaus; ir kas sėja palaiminimuose, palaiminimuose ir pjaus. 7 Tegul kiekvienas duoda, kaip yra paskyręs savo širdyje, ne su nuliūdimu ar iš prievartos; nes linksmą davėją myli Dievas.

8 Dievas gali jums duoti gausiai kiekvienos do- 18
vanos, kad visados visako turėtumėte visai pakan- VI
kamai ir apsčiai turėtumėte kiekvienam geram darbui, 9 kaip yra parašyta: Jis barsto, duoda beturčiams; jo teisybė pasilieka per amžių amžius. 10 Tas, kursai suteikia sėjėjui sėklos, duos ir duonos valgyti; jis padaugins jūsų sėklą ir padidins jūsų teisybės vaisių augimą, 11 kad jūs, visa kuo pralobę, apsčiai turėtumėte kiekvienam neklastingumui, kurs, mums tarpininkaujant, gamina dėkojimą Dievui. 12 Nes to tarnavimo atlikimas ne tik papildo tai, ko trūksta šventiesiems, bet taip pat duoda gausių vaisių daugeliu dėkojimų Viešpačiui. 13 Išmėginę tą patarnavimą, jie garbina Dievą dėl jūsų klusnumo išpažinimo Kristaus Evangelijai ir dėl palankumo suteikime jiems ir visiems; 14 jie meldžiasi už jus, nes jie myli jus nuoširdžiai dėl gausiausios jums Dievo suteiktos malonės. 15 Dėkui Dievui už neapsakomą jo dovaną.

Apaštališkoji Povilo valdžia

10. 1 Aš, Povilas, pats maldauju jus Kristaus 19
romumu ir maloningumu, aš, kurs akyse, tiesa, VI
esu žemas jūsų tarpe, o kitur būdamas drąsus prieš jus. 2 Prašau gi jus, kad, pas jus atėjus, man

kurs gausiai sėja, pasitikėdamas būsimuoju atlyginimu; jo viltis nebus tuščia, kai ateis pjūties metas. — 7 Linksmą... Ekli 35, 11. — 9 Parašyta: Ps 111, 9. — 11 Neklastingumui: gailestingumo darbams, daromiems tikra· ir neklastinga širdimi, be savimeilės, tik žiūrint artimų reikalų, kurie šelpiami, ir Dievo garbės, dėl kurio jie mylimi ir šelpiami.

nereiktų būti drąsiam su tuo pasitikėjimu, kurs man duodąs drąsos prieš kai kuriuos, kuriems rodosi, būk mes elgiamės, tarsi kūno klausydami. 3 Nes nors gyvename kūne, tačiau mes nekovojame kūniškai. 4 Mūsų kovos ginklai ne kūniški, bet galingi Dievu tvirtovėms griauti. Mes griauname sumanymus 5 ir kiekvieną augštį, kurs keliasi prieš Dievo pažinimą, ir pavergiame nelaisvėn kiekvieną protą, kad būtų klusnus Kristui. 6 Mes esame nuolat pasiryžę atkeršyti kiekvienam neklusnumui, kaip tik jūsų klusnumas bus pilnas.

7 Žiūrėkite, kas yra ties akimis! Jei kas savimi pasitiki, kad jis esąs Kristaus, teapsvarsto vėl ir tai pats sau, kad kaip jis yra Kristaus, taip ir mes. 8 Nes jei aš ir truputį daugiau girsiuos mūsų valdžia, kurią yra mums davęs Viešpats statyti, ne jūsų griauti, tai aš nebūsiu sugėdintas. 9 O kad kas nemanytų, būk aš norįs pagąsdinti jus laiškais, — 10 nes laiškai, sako jie, yra rimti ir smarkūs, pats gi atvykęs turi silpną kūną ir niekintiną kalbą, — 11 teapsvarsto, kas yra tokios nuomonės, kad kokie mes esame žodžiu laiškuose kitur būdami, tokie ir čia pat atsiradę darbu.

20 VI 12 Nes mes nedrįstame drauge statyti ir lyginti save su kai kuriais, kurie patys save giria; mes matuojame save, žiūrėdami to, kas esame savyje, ir lyginame patys save su savimi. 13 Mes giriamės ne per daug, bet laikydamies masto tos dalios, kurią Dievas paskyrė mums kaip mastą, kad pasiektumėm iki jūsų. 14 Nes mes neištiesiame savęs

10. 12 Mes matuojame... Anot gr. t.: jie, matuodami patys save savimi ir patys save su savimi lygindami, pasirodė neturį išmanymo. — 13 Masto. Apaštalas Povilas turėjo sau Dievo paskirtą veikimo sritį. Jis jos ribų laikosi ir jų neperžengia. Ton sritin įeina ir Korintas. Todėl, skelbdamas čia Evangeliją, jis buvo savo srityje. Ta sritis siekia ir toliau. Ir ten yra vietų, kuriose Evangelija dar nebuvo skelbiama.

per daug, lyg kad nesiektumėm jūsų; mes juk priėjome iki jūsų su Kristaus Evangelija. [15] Mes nesigiriame per daug svetimais darbais; turime gi vilties, kad, jūsų tikėjimui augant, mes didėsime vis labiau pas jus, laikydamies savo dalios, [16] ir kad nešime Evangeliją taip pat į tuos kraštus, kurie yra už jūsų, nesigirdami tuo, kas yra jau padaryta svetimoje dalioje. [17] Kas giriasi, tegul giriasi Viešpatyje. [18] Nes ne kas pats save užtaria, tas yra pripažįstamas, bet tas, kurį Dievas giria.

Povilo pasigyrimas prieš priešininkus

11. [1] O, kad gi jūs pakęstumėte mano paikybės truputį! bet ir pakęskite mane! [2] Nes aš rūpinuos jumis Dievo pavydu: aš pažadėjau jums vienam vyrui pastatyti jus kaip skaisčią mergaitę Kristui. [3] Bet aš bijau, kad kaip žaltys sugundė Jievą savo buklumu, taip jūsų mintys nebūtų pagadintos ir kad jos nenukryptų nuo neklastingumo, kurs yra Kristuje. [4] Nes jei tas, kurs ateina, skelbia kitą Kristų, kurio mes neskelbiame, arba jūs gaunate kitą dvasią, kurios negavote, arba kitą Evangeliją, kurios nepriėmėte, jūs teisingai pakęstumėte. [5] Bet aš tariuos nė kiek ne mažiau esąs padaręs už tuos didžius apaštalus. [6] Jei aš ir esu nepratyręs šnekoje, tačiau neesu toksai moksle; mes juk pasirodėme jums visais atžvilgiais. 21 VI

[7] Arba gal aš nusidėjau, pats save žemindamas, kad jūs būtumėte išaugštinti? kad dovanai skel-

---

11. [1] Mano paikybės. Taip čia šv. Povilas vadina savo pasigyrimą. Jis giriasi savo priešų priverstas, anaiptol ne dėl to, kad ieškotų tuščios garbės. — [5] Didžius apaštalus: kurie dedasi taip didžiais apaštalais. Taip šv. Povilas čia vadina savo priešininkus, klaidžiamokslius.

biau jums Dievo Evangeliją? [8] Aš apiplėšiau kitas bažnyčias (eklezijas), imdamas algą, kad jums tarnaučiau. [9] Būdamas pas jus ir stokodamas, aš nebuvau nė vienam našta, nes ko man neteko, suteikė atėjusieji iš Makedonijos broliai. Visuose dalykuose aš saugojaus būti jums našta ir toliau saugosiuos. [10] Kaip yra manyje Kristaus tiesa, tas mano pasigyrimas nebus sumažintas Akajos šalyse. [11] Kodėl? Ar kad aš jūsų nemyliu? Dievas tai žino. [12] Bet ką aš darau, darysiu ir toliau, kad neduočiau progos tiems, kurie jieško progos būti rasti tuose dalykuose, kuriais jie giriasi, tokie, kaip ir mes. [13] Nes tokie žmonės yra netikri apaštalai, darbininkai apgavikai, kurie dedasi Kristaus apaštalais. [14] Ir nenuostabu, nes pats šėtonas ima sau šviesybės angelo išvaizdą. [15] Todėl nėra nieko ypatinga, jei jo tarnai ima sau teisybės tarnų išvaizdą; bet jų galas bus toks, kaip jų darbai.

22 VI [16] Aš vėl sakau: Niekas tenelaiko manęs paiku; o jei ne, tai priimkite mane kaip paiką, kad ir aš pasigirčiau kokį truputį. [17] Ką aš kalbu, nekalbu pagal Dievą, bet tarsi paikybėje, būtent, tame pasigyrimo dalyke. [18] Kadangi daugelis giriasi kūniškai, girsiuosi ir aš. [19] Nes jūs mielu noru pakenčiate paikuosius, patys būdami išmintingi. [20] Jūs juk pakenčiate, jei kas jus pavergia nelaisvėn, jei kas jus ryja, jei kas jūsų lobį ima, jei kas didžiuojasi, jei kas muša jus į veidą. [21] Aš sakau savo sugėdinimui, lyg kad mes būtumėm buvę silpni tame dalyke. Kuo kas nors drįsta girtis (paikybėje sakau), drįstu ir aš.

[22] Jie yra žydai, ir aš; yra izraėlitai, ir aš; yra

[12] Kad neduočiau...: kad mano priešininkai, kurie mane kaltina, būk aš ieškąs savo naudos, nerastų mano pasielgime nieko, kas pateisintų jų šmeižtus, ir kad juos priverščiau taip pat nejieškoti savo pelno, kaip ir aš nejieškau.

Abraomo ainiai, ir aš. [23] Jie yra Kristaus tarnai (kaip neprotingas sakau), aš daugiau: daugiau pakėliau darbų, daugiau kalėjimų, kirčių be galo, buvau dažnai mirties pavojuose. [24] Nuo žydų gavau penkis kartus po keturias dešimtis kirčių be vieno; [25] tris kartus buvau rykštėmis plaktas, kartą akmenimis muštas, tris kartus nukentėjau laivo sudužimą, naktį ir dieną buvau jūros gilumoje, [26] dažnai kelionėse, pavojuose upių, pavojuose galvažudžių, pavojuose nuo vientaučių, pavojuose nuo pagonių, pavojuose miestuose, pavojuose tyruose, pavojuose jūroje, pavojuose tarp netikrų brolių; [27] varge ir skurde, daugelyje budėjimų, alkyje ir troškime, daugelyje pasninkų, šaltyje ir nuogume: [28] be to, kas kitaip atsitinka, kasdieninis veržimasis prie manęs, rūpestis visomis bažnyčiomis (eklezijomis). [29] Kas yra silpnas, ir aš nesidarau silpnas? Kas yra piktinamas, ir aš nedegu? [30] Jei reikia girtis, aš girsiuos savo silpnumu. [31] Dievas ir Tėvas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus palaimintasis per amžius žino, kad aš nemeluoju. [32] Damaske karaliaus Areto šalies viršininkas sergėjo damaskiečių miestą, kad mane sugautų: [33] ir aš pro langą pintinėje buvau nuleistas per sieną ir taip ištrūkau iš jo rankų.

12. [1] Jei reikia girtis (tiesa, nepridera), aš eisiu prie Viešpaties regėjimų ir apreiškimų. [2] Aš žinau žmogų Kristuje, kurs pirm keturiolikos metų, — ar kūne, nežinau, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, — buvo paimtas net į trečiąjį dangų. [3] Ir žinau, kad tas žmogus, — ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, — [4] buvo pagautas į rojų ir girdėjo slaptingus žodžius, kurių nė vienam žmo- 23 VI

12. [2] A š ž i n a u ž m o g ų. Tas žmogus buvo pats šv. Povilas. Plg. Apd 11, 27.

gui nevalia sakyti. [5] Tokiuo aš girsiuos, o savimi nė kiek nesigirsiu, tiktai savo silpnybėmis.

[6] Nes jei ir norėčiau girtis, aš nebūsiu neprotingas, nes sakyčiau tiesą; bet susilaikau, kad kas nemanytų apie mane daugiau, kaip manyje mato ar girdi iš manęs. [7] O kad aš dėl apreiškimų didumo nesikelčiau puikybėn, man duotas akstinas į mano kūną, šetono angelas, kurs mane muštų veidan. [8] Todėl aš tris kartus meldžiau Viešpatį, kad tai atstotų nuo manęs; [9] bet jis man tarė: Gana tau mano malonės, nes jėga įgyja tobulumo silpnybėje. Taigi, aš mielu noru girsiuos mano silpnybėmis, kad Kristaus jėga gyventų manyje. [10] Todėl aš turiu pasimėgimo savo silpnybėse, išniekinimuose, varguose, persekiojimuose, priespaudose dėl Kristaus; nes kai esu silpnas, tuomet esu galingas.

24 VI [11] Aš pasidariau paikas, jūs mane privertėte. Nes aš turėjau būti jūsų užtartas; juk aš nebuvau nieku mažesnis už tuos, kurie yra labai dideli apaštalai, nors aš esu niekas. [12] Tačiau mano apaštalavimo žymės yra padarytos jūsų tarpe visa kantrybe, ženklais, stebuklais ir jėga. [13] Nes kas yra, ko jūs turėjote mažiau už kitas bažnyčias (eklezijas), išskyrus tai, kad aš pats neapsunkinau jūsų? Dovanokite man tą skriaudą. [14] Štai dabar aš esu pasiryžęs ateiti pas jus trečią kartą ir nebūsiu jums našta. Nes aš ieškau ne kas jūsų, bet jūsų pačių; juk ne vaikai turi krauti turtus gimdytojams, bet gimdytojai vaikams. [15] Aš gi mieliausiu noru duosiu ir pats save atiduosiu už jūsų sielas, nors vis labiau jus mylėdamas, pats būčiau mažiau mylimas. [16] Tačiau tebūnie ir taip,

---

[7] Akstinas...: kūno negalia.

[16] Tačiau... Čia šv. Povilas kartoja neteisingą savo priešų priekaištą ir atsako į jį keturiais klausimais.

aš jūsų neapsunkinau; bet būdamas būklus, aš sugavau jus gudrybe. 17 Gal aš apgavau jus per ką nors tų, kuriuos esu pas jus siuntęs? 18 Aš paprašiau Titą ir nusiunčiau su juomi brolį. Gal gi Titas jus apgavo? Ar mes vaikščiojame ne toje pačioje dvasioje? argi ne tais pačiais takais?

Įspėjimų korintiečiams pabaiga

19 Jūs gal seniai manote, kad mes teisinamės prieš jus? Dievo akivaizdoje, Kristuje mes kalbame; visa gi, mylimiausieji, daroma jums gerinti. 20 Nes aš bijau, kad kartais atėjęs nerasčiau jūsų ne tokių, kokių noriu, ir kad nebūčiau jūsų rastas toks, kokio nenorite; kad kartais nebūtų jūsų tarpe barnių, pavydų, pykčių, vaidų, gero vardo plėšimų, apkalbėjimų, pasipūtimų, maištų, 21 kad kai ateisiu, vėl Dievas nenužemintų manęs pas jus, ir aš neturėčiau raudoti daugelio tų, kurie yra anksčiau nusidėję ir nedarė atgailos dėl susitepimo, paleistuvystės ir begėdystės, kurią yra darę.

13. 1 Štai dabar aš trečią kartą ateinu pas jus. 25 VI
Dviejų ar trijų liudytojų pasakymu bus nutartas kiekvienas dalykas. 2 Pirma sakiau ir iš anksto sakau, kaip pas jus būdamas, taip ir dabar nebūdamas, tiems, kurie anksčiau nusidėjo, ir visiems kitiems, kad vėl atėjęs nepasigailėsiu. 3 Ar jūs norite išmėginti Kristų, kurs kalba manyje, kursai nėra jums silpnas, bet yra galingas jūsų tarpe? 4 Nes nors jis ir buvo prikaltas ant kryžiaus, žiūrint silpnumo, bet yra gyvas Dievo jėga. Nes ir mes esame silpni jame, bet būsime gyvi Dievo jėga jūsų tarpe. 5 Patys save išmėginkite, ar jūs esate tikėjime; patys save ištirkite. Arba, ar jūs nepažįstate patys savęs, kad Jėzus Kristus yra jumyse? jei tik kar-

tais neesate atmestini. [6] Bet aš turiu vilties, kad jūs pažinsite, jog mes neesame atmestini.

[7] Mes maldaujame Dievą, kad jūs nedarytumėte nieko pikta: ne kad mes pasirodytumėm pripažinti, bet kad jūs darytumėte, kas gera, o mes būtumėm lyg atmestini. [8] Nes mes nieko negalime prieš tiesą, tik už tiesą. [9] Mes juk džiaugiamės, kad esame silpni, o jūs galingi; to ir meldžiame, kad jūs būtumėte tobuli. [10] Todėl aš tai rašau toli būdamas, kad atėjęs neturėčiau elgtis kiečiau ta valdžia, kurią Viešpats yra man davęs statyti, ne griauti.

[11] Pagaliau, broliai, džiaugkitės, būkite tobuli, padrąsinkite vieni kitus, būkite vienos nuomonės, laikykite ramybę, o ramybės ir meilės Dievas bus su jumis. [12] Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Visi šventieji jus sveikina. [13] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė ir Dievo meilė ir Šventosios Dvasios draugystė teesie su jumis visais. Amen.

---

13. [7] Ne kad... pripažinti. Apaštalas visai nenori rasti progos parodyti savo valdžią ir tuo būdu būti pripažintas.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS GALATAMS

Laiško įžanga

1. [1] Povilas, Apaštalas, pašauktas ne žmonių ir 26
ne žmogui tarpininkaujant, bet Jėzaus Kristaus ir VI
jį prikėlusiojo iš numirusiųjų Dievo Tėvo, [2] ir visi
su manim esantieji broliai Galatijos bažnyčioms
(eklezijoms). [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo
Tėvo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, [4] kurs
pats save atidavė už mūsų nuodėmes, kad išgel-
bėtų mus iš dabartinio netikusio pasaulio, taip
kaip buvo Dievo ir mūsų Tėvo valia. [5] Jam garbė
per amžių amžius. Amen.

[6] Aš stebiuos, kad jūs taip veikiai nukrypstate
nuo tos, kuri jus pašaukė į Kristaus malonę, prie
kitos evangelijos. [7] Ji nėra kita; tik yra žmonių,
kurie kelia jūsų tarpe neramybę ir nori iškreipti
Kristaus Evangeliją. [8] Bet nors mes ar angelas iš
dangaus skelbtų jums kitą evangeliją, ne kaip mes
jums skelbėme, tebūnie atskirtas! [9] Kaip pirma
sakėme, taip ir dabar vėl sakau: Jei kas jums
skelbtų evangeliją ne tą, kurią priėmėte, tebūnie
atskirtas! [10] Nes ar aš dabar ieškau žmonių pa-
lankumo, ar Dievo? Ar aš stengiuos įtikti žmo-
nėms? Jei dar norėčiau įtikti žmonėms, aš nebū-
čiau Kristaus tarnas.

---

1. [7] Kita. Evangelija tėra viena. Šv. Povilas mokė, kad pagonys gali būti nuteisinti be Mozės įstatymo tarpininkavimo. Kas kitaip mokė, tas skelbė nebe Kristaus Evangeliją ir todėl buvo išmestinas iš krikščionių draugijos.

Povilas tikrai Dievo išrinktas Kristaus Apaštalas

11 Taigi, aš sakau jums, broliai, kad mano paskelbtoji Evangelija ne žmonių mokslas; 12 nes ne iš žmogaus aš ją gavau ir neišmokau, bet Jėzaus Kristaus apreiškimu.

27 VI 13 Jūs juk girdėjote apie mano elgesį kitados žydijoje: aš perdaug didžiai persekiojau Dievo Bažnyčią (Ekleziją) ir kovojau prieš ją. 14 Žydijoje aš viršijau daugelį mano amžininkų savo tautoje, rodydamas daugiau uolumo dėl mano tėvų padavimo.

15 Kada gi tam, kurs išskyrė mane nuo pat mano motinos įsčios ir pašaukė savo malone, patiko 16 apreikšti manyje savo Sūnų, kad aš jį skelbčiau pagonyse, aš nesikreipiau tuojau prie kūno ir kraujo 17 ir neėjau į Jeruzalę pas tuos, kurie buvo pirm manęs apaštalai, bet nuvykau į Arabiją ir vėl sugrįžau į Damaską. 18 Paskui po trejų metų nuėjau į Jeruzalę Petro pamatyti ir pasilikau pas jį penkiolika dienų. 19 Kitų apaštalų aš nemačiau nė vieno, tik Viešpaties brolį Jokūbą. 20 O ką aš jums rašau, štai Dievas mato, kad nemeluoju. 21 Paskui aš ėjau į Sirijos ir Kilikijos šalis. 22 Veidu aš buvau nepažįstamas Judiejos bažnyčioms (eklezijoms), kurios yra Kristuje. 23 Jos buvo tik girdėjusios: Tasai, kurs mus kitados persekiojo, dabar skelbia tikėjimą, prieš kurį kitados kovojo. 24 Todėl jos garbino dėl manęs Dievą.

Povilo Evangelija palyginta su kitų apaštalų mokslu

28 VI 2. 1 Paskui, keturiolikai metų praslinkus, aš vėl nuvykau į Jeruzalę drauge su Barnabu, pasiėmęs

2. 1 Paskui... Plg. Apd 15, 2.

taip pat ir Titą. [2] Atvykau gi dėl apreiškimo ir išdėsčiau jiems Evangeliją, kurią skelbiu tarp pagonių, ypačiai gi tiems, kurie buvo žymesni, kad kartais nebėgčiau veltui arba nebūčiau bėgęs. [3] Bet nė buvusis su manim Titas, nors buvo pagonis, nebuvo priverstas apsipjaustyti; [4] ir tai dėl vyliumi įėjusių netikrų brolių, įlindusių tykoti mūsų laisvės, kurią mes turime Kristuje Jėzuje, kad mus padarytų vergus; [5] tiems mes nė valandai nesutikome pasiduoti, kad Evangelijos tiesa pasiliktų pas jus.

[6] Tie, kurie rodėsi esą žymesni (kokie jie yra buvę kitados, man visai nesvarbu; Dievas nežiūri žmogaus asmens), tie, sakau, kurie rodėsi esą žymesni, nemokė manęs nieko nauja. [7] Priešingai; pamatę, kad man yra patikėtas Evangelijos skelbimas neapipjaustytiems, lygiai kaip Petrui apipjaustytųjų tarpe, [8] (nes tas, kurs veikė su Petru apipjaustytųjų apaštalavime, veikė ir su manim tarp pagonių), [9] ir pažinę man suteiktąją malonę, Jokūbas, Kefas ir Jonas, kurie buvo laikomi šulais, padavė man ir Barnabui dešines, kaip draugystės ženklą, kad mes kreiptumėmės į pagonis, o jie į apipjaustytuosius. [10] Tiktai mes turėjome atsiminti beturčius. Tai aš ir rūpinaus tikrai daryti.

[11] Kada gi Kefas buvo atėjęs į Antiokiją, aš 29
pasipriešinau jam į akis, nes jis buvo peiktinas. VI
[12] Nes anksčiau, kada dar nebuvo kai kurie atėję nuo Jokūbo, jis valgydavo su pagonimis; jiems atėjus, jis pasitraukė ir atsiskyrė, bijodamas tų, kurie buvo iš apipjaustymo. [13] Jo apsimetimui pritarė kiti žydai, taip kad ir Barnabas buvo jų įvestas į tą apsimetimą. [14] Bet pamatęs, kad jie

---

[4] Vyliumi...: kurie buvo apsimetę esą tikri krikščionys. — [9] Kefas: Petras.

elgiasi ne taip tiesiai, kaip reikalauja Evangelijos tiesa, aš pasakiau Kefui visų akyse: Jei tu, būdamas žydas, gyveni pagoniškai, o ne žydiškai, kaipgi tu verti pagonis žydžiuoti?

15 Mes esame gimimu žydai ir ne nusidėjėliai iš pagonių tarpo. 16 Žinodami, kad žmogus nenuteisinamas įstatymo darbais, bet tik tikėjimu į Jėzų Kristų, mes ir įtikėjome į Jėzų Kristų, kad būtumėm nuteisinti tikėjimu į Kristų, ne įstatymo darbais; nes įstatymo darbais nebus nuteisintas nė vienas žmogus. 17 O jei, stengdamies būti nuteisinti Kristuje, ir mes patys buvome rasti nusidėjėliai, tai gal Kristus yra nuodėmės padėjėjas? Anaiptol! 18 Nes jei aš vėl tai statau, ką esu sugriovęs, pats save darau peržengėją. 19 Aš juk įstatymu numiriau įstatymui, kad būčiau gyvas Dievui; aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus. 20 Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus. O kad dabar aš esu gyvas kūne, tai gyvenu tikėjime į Dievo Sūnų, kurs mane mylėjo ir pats save išdavė už mane. 21 Aš neatmetu Dievo malonės. Nes jei teisumas per įstatymą, tai Kristus yra numiręs veltui.

Mozės įstatymas ir Evangelija. Krikščionių laisvė

30 VI **3.** 1 O neišmintingi galatai! kas jus užbūrė, kad nebeklausytumėte tiesos, jūs, prieš kurių akis Jėzus Kristus buvo pavaizduotas, kaip kad būtų jūsų tarpe prikaltas ant kryžiaus? 2 Tai tiktai aš noriu iš jūsų patirti: ar jūs gavote Dvasią įstatymo darbais, ar klausydami tikėjimo? 3 Argi jūs taip paiki

16 Nes... Ps 142, 2. — 18 Vėl tai statau: vėl laikaus Mozės įstatymo apeigų. — 19 Įstatymu. Kristus mirė dėl įstatymo. Povilas, priimdamas krikštą, mirė drauge su Kristumi Sen. Įstatymui.

esate, kad, pradėję Dvasioje, norite dabar būti pabaigti kūne? [4] Argi veltui jūs taip daug iškentėjote? Jei tačiau veltui? [5] Tas, kurs suteikia jums Dvasią ir daro jūsų tarpe stebuklų, ar jis tai daro įstatymo darbais, ar tikėjimo priėmimu? [6] Kaip yra parašyta: Abraomas tikėjo Dievui, ir tai palaikyta jam teisumu. [7] Taigi, pažinkite: kurie yra iš tikėjimo, tie yra Abraomo vaikai.

[8] Raštas, numatydamas, kad Dievas tikėjimu nuteisina pagonis, iš anksto apskelbė Abraomui: Tavyje bus palaimintos visos tautos. [9] Taigi, kurie yra iš tikėjimo, bus palaiminti su tikinčiuoju Abraomu.

[10] Nes kurie tik remiasi įstatymo darbais, tie yra po prakeikimu. Juk yra parašyta: Prakeiktas kiekvienas, kurs nesilaiko viso, kas parašyta įstatymo knygoje, kad tai darytų. [11] O kad įstatymu nė vienas nenuteisinamas pas Dievą, tai aišku; nes: Teisusis iš tikėjimo yra gyvas. [12] Įstatymas gi ne iš tikėjimo, bet: kas tai daro, tuo bus gyvas. [13] Kristus atpirko mus nuo įstatymo prakeikimo, pasidaręs už mus prakeikimas, nes yra parašyta: Prakeiktas kiekvienas, kurs kabo ant medžio; [14] kad Abraomo palaiminimai ateitų pagonims per Jėzų Kristų, taip kad mes gautumėm Dvasios pažadą.

---

3. [4] Jei tačiau...: jei tačiau tai tiesa, kad jūs jau iš tikrųjų atstojote nuo Kristaus. — [6] Parašyta: 1 Moz 15, 6; Rom 4, 3.
[8] Tavyje... Žr. 1 Moz 12, 3; 18, 18. — [11] Teisusis... Žr Abak 2, 4; Rom 1, 17. — [12] Kas tai daro... 3 Moz 18, 5. — [13] Parašyta: 5 Moz 21, 23.

Kristus nušalino įstatymo prakeikimą ir vergiją

1 Liepos

15 Broliai! (aš kalbu žmonių būdu), juk nė vienas neniekina patvirtinto žmogaus testamento ir nieko prie jo neprideda. 16 Pažadai buvo padaryti Abraomui ir jo s ė k l a i. Nesakoma: ir sėkloms, lyg kad jų būtų daug, bet apie vieną: I r t a v o s ė k l a i, tai yra, Kristui. 17 Taigi, aš sakau taip: Dievo patvirtintojo testamento duotasis po keturių šimtų ir trijų dešimtų metų įstatymas nepanaikina, taip kad pažadas virstų nieku. 18 Nes jei tėvonystė gaunama įstatymu, tai jau nebe pažadu. Bet Abraomui Dievas ją davė pažadu.

19 Tai kam gi įstatymas? Jis pridėtas dėl peržengimų, iki ateis ainis, kuriam buvo duotas pažadas. Įstatymas angelų įsakytas per tarpininką. 20 Tarpininko nėra, kur yra vienas. Dievas gi yra vienas. 21 Taigi, ar įstatymas yra priešingas Dievo pažadui? Anaiptol. Nes jei būtų buvęs duotas įstatymas, kurs galėtų padaryti gyvus, teisumas būtų tikrai iš įstatymo.

22 Bet Raštas užrakino visa po nuodėme; pažadas turėjo būti suteiktas tikintiesiems tikėjimu į Jėzų Kristų. 23 Bet tikėjimui dar neatėjus, mes, užrakinti po įstatymu, buvome saugomi tam tikėjimui, kurs turėjo būti apreikštas. 24 Taip įstatymas buvo mūsų vadovas į Kristų, kad būtumėm nuteisinti tikėjimu.

25 Bet atėjus tikėjimui, mes jau nebeesame po vadovu. 26 Nes tikėjimu į Jėzų Kristų jūs visi esate Dievo vaikai. 27 Kurie tik esate pakrikštyti Kristuje, tie apsivilkote Kristumi. 28 Čia nebėra nei žydo,

---

19 P r i d ė t a s prie pažado d ė l p e r ž e n g i m ų: kad iškeltų aikštėn peržengimus. — P e r t a r p i n i n k ą. Dievas davė žydams įstatymą, kurie turėjo jį vykdyti. Mozė buvo tarpininkas. Pažadas buvo duotas Abraomui be tarpininko.

nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo; nebėra nei vyriškio, nei moteriškės; nes jūs visi esate vienas Kristuje Jėzuje. [29] O jei jūs Kristaus, tai jūs esate Abraomo ainija, tėvoniai pažadu.

4. [1] Aš sakau: Kolei tėvonis yra nepilnametis, jis nieku nesiskiria nuo tarno, nors yra visa ko valdovas. [2] Jis yra po globėjais ir užvaizdais iki tėvo paskirtam laikui. [3] Taip ir mes, kolei buvome nepilnamečiai, tarnavome po pasaulio pradmenimis. [4] Bet atėjus laiko pilnybei, Dievas siuntė savo Sūnų, padarytą iš moteriškės, pastatytą po įstatymu, [5] atpirkti tų, kurie buvo po įstatymu, kad mes gautumėm įsūnystę. [6] Kadangi jūs esate sūnūs. Dievas siuntė savo Sūnaus Dvasią į jūsų širdis, kuri šaukia: Abba, Tėve! [7] Taigi, yra jau ne tarnas, bet sūnus. O jei sūnus, tai ir tėvonis per Dievą. 2 VII

[8] Tuomet, tiesa, nepažindami Dievo, jūs tarnavote tiems, kurie savo esme nėra dievai. [9] Bet dabar, pažinę Dievą, dargi ir Dievo pažinti, kaipgi jūs vėl grįžtate prie silpnų ir menkų pradmenų, kuriems norite iš nauja tarnauti? [10] Jūs laikote dienas, mėnesius, laikus ir metus. [11] Aš turiu dėl jūsų baimės, kad kartais nebūčiau jumyse darbavęsis veltui.

[12] Būkite, kaip aš, nes ir aš esu, kaip jūs. Broliai! maldauju jus; jūs manęs nieku neįžeidėte. [13] Jūs žinote, kad aš susirgęs pirmą kartą skelbiau jums Evangeliją. To mėginimo, kurį jums darė mano kūnas, [14] jūs nepaniekinote ir neatmetėte. Ne, jūs priėmėte mane, kaip Dievo angelą, kaip Kristų Jėzų. [15] Tai kurgi dabar jūsų palaiminimas? Nes aš jums liudiju, kad jūs, jei tai būtų galėję įvykti, būtumėte išlupę savo akis ir man davę.

4. [7] Yra jau...: tu jau nebe tarnas, bet sūnus (gr. t.).
[10] Laikote dienas...: švenčiate žydų šventes.

16 Argi aš pasidariau jums neprietelis, sakydamas jums tiesą?
17 Jie rūpinasi jumis negerai; jie nori jus atskirti, kad jūs jais rūpintumėtės. 18 Gera būtų, kad būtų jumis rūpinamasi dėl to, kas gera, ir ne tik tuomet, kai aš esu čia pat pas jus. 19 Mano vaikeliai, kuriuos aš vėl gimdau su skausmu, iki Kristus gaus jumyse paveikslą! 20 Aš norėčiau dabar būti pas jus ir pakeisti savo balsą, nes aš esu neramus dėl jūsų.
3 VII 21 Pasakykite man jūs, kurie norite būti po įstatymu, ar neskaitėte įstatymo? 22 Juk yra parašyta: Abraomas turėjo du sūnu, vieną iš tarnaitės ir vieną iš laisvos. 23 Bet tas, kurs buvo iš tarnaitės, gimė kūno keliu, o kurs iš laisvos, remiantis pažadu. 24 Tai pasakyta palygintinai. Nes tai yra dvi sandori: viena Sinajaus kalne, gimdanti tarnavimui; ta yra Agara; 25 nes Sinajaus kalnas yra Arabijoje, turįs ryšį su dabartine Jeruzale, kuri drauge su savo vaikais tarnauja. 26 Ana gi Jeruzalė, kuri yra augštybėse, yra laisva, ji yra mūsų motina. 27 Nes yra parašyta: Linksminkis, nevaisingoji, kuri negimdai; džiaugkis ir šūkauk, kuri neturi gimdymo skausmų; nes daug yra apleistosios vaikų, daugiau kaip tos, kuri turi vyrą. 28 Mes, broliai, esame, kaip Izaokas, pažado vaikai. 29 Bet kaip tuomet gimusis kūno keliu persekiojo gimusįjį dvasiškai, taip ir dabar. 30 O

18 Kad būtų...: kad ne tik aš, bet ir visi rūpintųsi jumis, jieškodami tik to, kas tikrai gera. — 19 Iki Kristus... Priimdamas Kristaus mokslą, žmogus įgauna Kristaus paveikslą.
21 Neskaitėte... 1 Moz 16; 15; 21; 2. — 24 Sinajaus. Sinajaus kalne buvo gauta Sen. Įstatymas ir ten padaryta senoji sandora. Žemiškoji Jeruzalė yra Sinajaus tąsa. — 27 Parašyta: Iz 54, 1—3. — 30 Raštas: 1 Moz 21, 10. 12.

ką sako Raštas? Išmesk tarnaitę ir jos sūnų; nes tarnaitės sūnus nebus tėvonis kartu su laisvosios sūnumi. 31 Taigi, broliai, mes neesame tarnaitės vaikai, bet laisvosios ta laisve, kuria mus išlaisvino Kristus.

Paraginimai ir įspėjimai galatams

5. 1 Stovėkite tvirtai ir nebesiduokite vėl įkinkomi į vergijos jungą. 2 Štai aš, Povilas, sakau jums: jei jūs duositės apipjaustomi, Kristus nebus jums nė kiek naudingas. 3 Aš vėl liudiju kiekvienam žmogui, kurs duodasi apipjaustomas, kad jis turi laikytis viso įstatymo. 4 Esate visai atskirti nuo Kristaus jūs, kurie jieškote nuteisinimo įstatyme; jūs nustojate malonės. 5 Nes mes Dvasioje remdamies tikėjimu laukiame iš nuteisinimo vilties. 6 Nes Jėzuje Kristuje nieko nereiškia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet tikėjimas, kurs veikia meile. 4 VII

7 Jūs bėgote gerai; kas jus sutrukdė klausyti tiesos? 8 Tas įkalbėjimas ne iš to, kurs jus šaukia. 9 Truputis raugo įraugina visą įmaišymą. 10 Aš pasitikiu jumis Viešpatyje, kad jūs nieko kitaip nemanysite; taigi, kurs jus klaidina, bus nuteistas, vis tiek, kas jis bebūtų. 11 Aš, broliai, jei dar skelbčiau apipjaustymą, kam dar tebesu persekiojamas? Juk taip yra panaikintas kryžiaus papiktinimas. 12 O, kadgi visai nusipjautų tie, kurie jus klaidina!

13 Nes jūs, broliai, esate pašaukti į laisvę; tik ta laisve neduokite progos kūnui; verčiau tarnaukite dvasios meile vieni kitiems. 14 Nes visas įstatymas įvykdomas vienu pasakymu: Mylėsi 5 VII

5. 5 Iš nuteisinimo vilties: ko galima laukti iš nuteisinimo, būtent, amžinosios laimės.
13 Laisvę: nuo Mozės įstatymo. — Progos kūnui: kurs yra linkęs pasiduoti nuodėmei.

savo artimą, kaip pats save. [15] O jei jūs vienas kitą kandžiojate ir ėdate, žiūrėkite, kad nebūtumėte vieni kitų praryti.

[16] Aš sakau: Elgkitės, vadovaujant dvasiai, ir jūs nevykdysite kūno geidulių. [17] Nes kūnas geidžia prieš dvasią, o dvasia prieš kūną; nes tuodu yra vienas kitam priešingu, kad nedarytumėte visa, ko tik norite. [18] O jei jūs esate dvasios vedami, jūs neesate po įstatymu. [19] Kūno darbai yra matomi; jie yra: paleistuvystė, susitepimas, begėdystė, pasileidimas, [20] stabų garbinimas, žavėjimai, neprietelystės, barniai, pavydai, rūstybės, vaidai, nesutikimai, atskalos, [21] neapykantos, žmogžudystės, girtuokliavimai, apsirijimai ir į tuos panašūs dalykai. Kaip aš jums anksčiau sakiau, taip vėl iš anksto sakau: kurie tai daro, tie negaus Dievo karalystės. [22] Dvasios gi vaisius yra: meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrumas, maloningumas, gerumas, romumas, [23] meilumas, ištikimybė, kuklumas, susilaikymas, skaistybė. Prieš tokiuos nėra įstatymo. [24] Kurie yra Kristaus, tie prikalė ant kryžiaus savo kūną drauge su ydomis ir geiduliais. [25] Jei gyvename dvasia, tai dvasia ir elgkimės.

[26] Negeiskime tuščios garbės, vieni kitus pykdydami, vieni kitiems pavydėdami.

6 VII 6. [1] Broliai, jei žmogus ir įpultų netikėtai į kokią nuodėmę, jūs, kurie esate dvasiniai, pataisykite tokį, laikydamies romumo dvasios. Atsižvelgk pats į save, kad ir tu nebūtumei gundomas. [2] Nešiokite vienas kito naštas ir taip įvykdysite Kristaus įstatymą. [3] Nes jei kas tariasi esąs šis tas, nors jis yra niekas, tas pats save apgaudinėja. [4] Tegul kiekvienas ištiria savo darbą, ir taip jis turės

6. [4] Tegul... Ne kitų darbus reikia peikti, bet klaustis savo sąžinės, ką ji pasakys mums apie mūsų pačių darbus.

garbės tik pats sau, bet ne prieš kitą. [5] Nes kiekvienas neš savo naštą.

[6] Kas mokomas žodžio, tegul teikia visų savo gėrybių tam, kurs jį moko. [7] Neklyskite: Dievas neleidžia tyčiotis iš savęs. [8] Nes ką žmogus sėja, tai ir pjaus. Kas sėja savo kūne, tas pjaus iš kūno pagedimą; kas sėja dvasioje, pjaus iš dvasios amžinąjį gyvenimą. [9] Taigi, darykime gera ir nesiliaukime, nes savu laiku pjausime, jei nebūsime pailsę. [10] Todėl kolei turime laiko, darykime gera visiems o labiausiai tiems, kurie yra iš tikėjimo šeimynos.

Laiško pabaiga

[11] Žiūrėkite, kokiomis raidėmis aš parašiau jums savo ranka. [12] Nes visi, kurie nori įtikti kūnu, verčia jus apsipjaustyti, kad tik neturėtų kentėti persekiojimo dėl Kristaus kryžiaus. [13] Nes ir tie, kurie apsipjausto, nelaiko įstatymo; bet jie nori, kad jūs būtumėte apipjaustyti, kad galėtų girtis jūsų kūnu. [14] Saugok, Dieve, kad aš kuo nors girčiaus, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi. Per jį man pasaulis yra prikaltas ant kryžiaus ir aš pasauliui! [15] Nes Kristuje Jėzuje neturi vertės nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet naujas sutvėrimas. [16] Ir kas tik seks tą taisyklę, juose ir Dievo Izraėlyje tebūnie ramybė ir gailestingumas. [17] Toliau tegul niekas manęs nevargina, nes aš nešioju savo kūne Viešpaties Jėzaus žymes.

[18] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia, broliai! Amen.

11 Žiūrėkite... Šv. Povilas paprastai rašydavo laiškus ne pats savo ranka; todėl čia sako, kad sekančius žodžius jis rašo pats. — 17 Toliau... Baigdamas laišką, šv. Povilas sako, kad jis neberašo daugiau; nes prieš neteisingas savo priešų kalbas jis gali pastatyti iškentėtų persekiojimų ir vargų pėdsakas, net žaizdų randus savo kūne; visa gi tai aiškiausiai liudija, kad jis ištikimas Kristaus apaštalas ir jo mokslo skelbėjas.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS EFEZIEČIAMS

Antraštė ir dėkojimas Dievui už visas, Kristui tarpininkaujant, suteiktas geradarystes

7 VII **1.** [1] Povilas, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, visiems šventiesiems Efeze ir tikintiesiems Kristuje Jėzuje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[3] Palaimintas teesie Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kurs mus palaimino Kristuje visokiu dvasiniu palaiminimu danguje. [4] Jis mus išrinko jame pirm pasaulio įkūrimo, kad būtumėm jo akivaizdoje šventi ir nesutepti meilėje. [5] Jis iš anksto paskyrė mus, kad būtumėm jam įsūniai per Jėzų Kristų, taip kaip buvo jo valios sumanyta, [6] kad girtumėm jo garbingą malonę, kuria jis apdovanojo mus savo mylimajame Sūnuje. [7] Jame mes turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą pagal turtus jo malonės, [8] kuri apsčiai pasireiškė mumyse visokia išmintimi ir išmone. [9] Dievas davė mums pažinti savo valios paslaptį, taip kaip jam patiko; kaip jis buvo savyje nutaręs, [10] laiko pilnybei įvykus, atnaujinti Kristuje visa, kas yra danguje ir kas žemėje. [11] Jame taip pat ir mes esame pašaukti į tėvonystę, iš anksto paskirti nutarimu to, kurs visa daro pagal savo

---

1. [9] **P a s l a p t į.** Paslaptis, kurios be Dievo apreiškimo niekas negalėjo pažinti, buvo Kristaus įsikūnijimas ir atpirkimo darbas.

valios nusistatymą, [12] kad būtumėm jo garbės gyrius mes, kurie pirma turėjome vilties Kristuje. [13] Jame ir jūs, išgirdę tiesos žodį [jūsų išganymo Evangeliją] ir į jį įtikėję, esate pažymėti šventąja pažadėjimo Dvasia, [14] kuri yra mūsų tėvonystės laidas jo nuosavybei atpirkti, jo garbei girti.

[15] Todėl ir aš, išgirdęs apie jūsų tikėjimą į Viešpatį Jėzų ir apie meilę visiems šventiesiems, [16] ne- 8 VII
siliauju dėkojęs už jus ir minėjęs jus savo maldose, [17] kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas, garbės Tėvas, duotų jums išminties ir apreiškimo Dvasią jojo pažinimui, [18] jūsų širdies akių apšvietimą, kad žinotumėte, kokia yra jo pašaukimo viltis, kokie garbingos jo tėvonystės turtai šventiesiems [19] ir koks yra visa perviršijąs jo jėgos didumas mumyse, kurie įtikėjome jo galingos jėgos veikimu.

[20] Ją jis parodė Kristuje, prikeldamas jį iš numirusiųjų ir pasodindamas jį savo dešinėje danguje, [21] augščiau visų kunigaikštysčių, valdžių, galybių, viešpatysčių ir visokio vardo, kurs minimas ne tik šiame pasaulyje, bet ir būsimame. [22] Jis padėjo visa po jo kojomis ir davė jį galva visai Bažnyčiai (Eklezijai), [23] kuri yra jo kūnas ir pilnybė to, kurs visų papildomas visame.

Kaip Dievo malone buvo padaryta Efezo bažnyčia (eklezija)

2. [1] Ir jūs buvote mirę savo nusikaltimais ir 9
nuodėmėmis. [2] Jose jūs kitados elgėtės šio pa- VII

---

[12] Mes, kurie...: žydai, kurie laukė ateisinčio Mesijo.

[18] Jo pašaukimo viltis: kokių amžinų gėrybių gali tikėtis pašauktieji. — [23] Pilnybė to... Bažnyčia (Eklezija) prisideda prie savo galvos garbės padauginimo, ir kiekvienas jos ištikimas narys prisideda prie Kristaus pilnybės.

2, [2] Jose: nuodėmėse.

saulio būdu, sekdami kunigaikštį, turintį valdžios šiam orui, dvasiai dabar veikiančiai netikėjimo vaikuose. [3] Jose ir mes visi kitados elgėmės mūsų kūno pageidimais, vykdydami kūno ir minčių valią, ir prigimtimi buvome rūstybės vaikai, kaip ir kiti. [4] Bet Dievas, kurs yra turtingas gailestingumu dėl begalinės savo meilės, kuria jis mus mylėjo, [5] kai mes buvome mirę nuodėmėmis, atgaivino mus drauge su Kristumi (kurio malone jūs esate išgelbėti), [6] drauge prikėlė ir drauge pasodino danguje, Kristuje Jėzuje, [7] kad gerumu mums Kristuje Jėzuje parodytų ateinančiuose amžiuose apsčius savo malonės turtus. [8] Nes iš malonės jūs esate išganyti tikėjimu; ir tai ne savaime, nes tai yra Dievo dovana, [9] ne darbais, kad nė vienas nesigirtų. [10] Nes mes esame jo padaras, sutverti Kristuje Jėzuje geriems darbams, kuriuos Dievas prirengė, kad juose elgtumėmės.

10 VII [11] Todėl atsiminkite, kad jūs buvote kitą kartą pagonys kūnu, vadinami neapipjaustymu tų, kurie buvo vadinami apipjaustymu, ranka padarytu kūne, [12] kad jūs buvote anuo metu be Kristaus, atskirti nuo Izraėlio draugystės ir svetimi sandoroms, neturėjote vilties gauti, kas buvo žadėta, ir be Dievo šiame pasaulyje. [13] O dabar Kristuje Jėzuje jūs, kitados toli buvusieji, esate priartinti Kristaus krauju. [14] Nes jis yra mūsų ramybė: jis tai iš abiejų padarė viena: jis sugriovė savo kūnu tarpinę sieną, neprietelystę. [15] Jis panaikino savo nutarimais įsakymų įstatymą, kad pats savyje, darydamas ramybę, padarytų iš dviejų vieną naują žmogų [16] ir kad suderintų su Dievu abudu viename kūne kryžiumi, užmušęs pats savyje neprietelystę.

---

[12] Kas buvo žadėta: Sen. Test. patrijarkams. — [14] Iš abiejų: iš žydų ir pagonių. — [15] Naują žmogų: krikščionį.

17 Atėjęs jis skelbė ramybę jums, toli
buvusiems, ir ramybę tiems, kurie
buvo arti; 18 nes per jį mes turime priėjimą
prie Tėvo, vieni ir kiti vienoje Dvasioje. 19 Taigi,
jūs jau nebeesate svetimi ir atėjūnai; jūs esate
piliečiai drauge su šventaisiais ir Dievo įnamiai,
20 antstatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, pa-
čiam Jėzui Kristui esant vyriausiuoju kertiniu
akmenimi. 21 Kiekvienas ant jo pastatytas rūmas
auga į šventąją Bažnyčią (Ekleziją) Viešpatyje;
22 ant jo ir jūs esate drauge statomi, kad būtumėte
Dievo būstas Dvasioje.

Apaštalo uždavinys Kristaus Bažnyčioje (Eklezijoje)

3. 1 Todėl aš, Povilas, Jėzaus Kristaus kalinys **11**
už jus, pagonis, 2 jei tačiau jūs esate girdėję apie **VII**
Dievo malonės tiekimą, kuri man yra duota dėl
jūsų; 3 kad apreiškimu yra man duota žinia apie
paslaptį, kaip aš augščiau trumpai rašiau. 4 Tai
skaitydami, jūs galite suprasti mano išmanymą
apie Kristaus paslaptį, 5 kuri kitais laikais nebuvo
žinoma žmonių vaikams, taip kaip dabar yra Dva-
sios apreikšta jo šventiems apaštalams ir prana-
šams, 6 kad pagonys yra drauge tėvoniai ir to pa-
ties kūno sąnariai ir drauge dalyviai jo pažado
Kristuje Jėzuje per Evangeliją. 7 Jos tarnas aš esu
padarytas dėl Dievo malonės dovanos, kuri man
duota jo jėgos veikimu. 8 Man visų šventųjų ma-
žiausiam yra duota ta malonė skelbti pagonyse
neištiriamus Kristaus turtus ir 9 apšviesti visus,
koks yra nuo amžių Dievuje, visų dalykų Sutvėrė-
juje, paslėptosios paslapties tiekimas, 10 kad per

3. 3 Paslaptį: apie Dievo nutarimą gelbėti visus žmones.

Bažnyčią (Ekleziją) pasidarytų žinoma kunigaikštystėms ir valdžioms danguje įvairiausia Dievo išmintis, [11] einant nuo amžių padarytu nutarimu, kurį jis įvykdė mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje, [12] kuriame mes turime drąsos ir priėjimo su pasitikėjimu, tikėdami į jį. [13] Todėl aš prašau, nenusiminkite dėl mano sielvartų už jus, kurie yra jūsų gyrius.

12 VII [14] Todėl aš klaupiuos ant kelių prieš mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, [15] nuo kurio kiekvienа tėvystė danguje ir žemėje gauna vardą, [16] kad jis duotų jums pagal savo garbės turtus sustiprėti jėga per jo Dvasią į vidujinį žmogų, [17] kad Kristus tikėjimu gyventų jūsų širdyse ir kad jūs būtumėte įsišakniję ir sutvirtėję meilėje, [18] kad galėtumėte suprasti drauge su visais šventaisiais, koks yra plotis, ilgis, augštis ir gylis, [19] taip pat pažinti visokį žinojimą viršijančią Kristaus meilę, kad būtumėte pripildyti viso Dievo pilnumo.

[20] Tam gi, kurs savo veikiančia mumyse jėga gali padaryti be palyginimo daugiau, kaip prašome ar išmanome, [21] jam tebūnie garbė Bažnyčioje (Eklezijoje) ir Kristuje Jėzuje per visų amžių kartas. Amen.

Apie reikiamumą vienybės Bažnyčioje (Eklezijoje)

13 VII **4.** [1] Taigi, aš, kalinys Viešpatyje, maldauju jus elgtis, kaip verta to pašaukimo, į kurį jūs esate pašaukti, [2] visu nuolankumu ir romumu, kantrybe, meile pakenčiant vienam kitą, [3] rūpestingai palaikant ramybės ryšiu dvasios vienybę. [4] Vienas kū-

12 Priėjimo: prie Dievo.
19 Pilnumo: visokio tobulumo, kurio pilnumą turi Dievas.
4. [4] Pašaukimo... Pašaukimo viltis visiems yra amžinasis gyvenimas.

nas ir viena dvasia, taip kaip jūs ir esate pašaukti
į vieną jūsų pašaukimo viltį. [5] Vienas Viešpats,
vienas tikėjimas, vienas krikštas. [6] Vienas Dievas
ir visų Tėvas, kurs stovi augščiau už visus, visuose
veikia ir yra visuose mumyse.

[7] Bet kiekvienam mūsų yra duota malonė, ati-
tinkanti Kristaus dovanos saiką. [8] Todėl pasakyta:
Užžengęs augštyn, jis vedė sugautus
belaisvius, davė žmonėms dovanų.
[9] Ką gi kita reiškia tas užžengimas, jei ne tai, kad
jis pirma buvo ir nužengęs į žemiausias žemės
dalis? [10] Kurs nužengė, yra tas pats, kurs ir už-
žengė ant visų dangų, kad visa pripildytų. [11] Jis
tai vienus davė apaštalus, kitus pranašus, kitus
evangelistus, kitus ganytojus ir mokytojus [12] daryti
šventuosius tobulus, tarnystės darbui, Kristaus
kūnui statyti, [13] iki visi pasieksime tikėjimo ir
Dievo Sūnaus pažinimo vienybę, pilną žmogaus
subrendimą, Kristaus pilnybės amžiaus saiką.
[14] Taip mes nebebūsime siūbuojami ir kiekvieno
mokslo vėjo nešiojami kūdikiai žmonių nedorybe,
suvedžiojančiu paklydimo vyliumi. [15] Mes verčiau,
laikydamies tiesos, meile augsime visais atžvilgiais
tame, kurs yra galva, Kristus. [16] Jo yra visas
kūnas sudėtas ir sujungtas, ir taip jis visais su-
sišelpimo sunėrimais, kaip atitinka kiekvienam
sąnariui skirtą veikimą, vykdo savo augimą sau
statyti meilėje.

Krikščionių šventumas ir pagonių nusikaltimai

[17] Taigi, aš tai sakau ir prisiektinai prašau Vieš- **14**
pačiu: Nebesielgkite jau, kaip elgiasi pagonys, VII

[8] Pasakyta: Ps 67, 19. — [16] Jo yra... Mistinis Kristaus kūnas, jo Bažnyčia (Eklezija), yra stipriai Kristaus sudėstytas ir sujungtas organizmas. Jis pats vykdo savo augimą, bet tik būdamas artimiausiai suvienytas

sekdami savo išmanymo tuštybę. [18] Jie turi tamsybių aptemdytą protą. Jie atskirti nuo Dievo gyvenimo juose esančiuoju nežinojimu dėl jų širdies aklumo. [19] Jie, nustoję vilties, patys save padavė begėdystei daryti dėl godulystės visokį susitepimą. [20] Bet jūs ne taip išmokote Kristaus, [21] jei tačiau girdėjote apie jį ir esate pamokyti apie jį, kaip tai atitinka tiesą Jėzuje: [22] nusivilkti, žiūrint savo anksčiau buvusio elgesio, senąjį žmogų, kurs genda dėl apgaulingų pageidimų. [23] Atsinaujinkite savo išmanymo dvasia [24] ir apsivilkite nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventume. [25] Todėl, atmesdami melą, kalbėkite kiekvienas savo artimui tiesą, nes mes esame vieni kitų sąnariai. [26] Jei rūstinatės, tai nenusidėkite. Tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rūstybės. [27] Neduokite vietos velniui. [28] Kas vogė, tegul jau nebevagia; teužsiima verčiau darbu, dirbdamas savo rankomis, kas gera, kad turėtų ko suteikti kenčiančiam skurdą. [29] Jokia pikta kalba teneišeina iš jūsų burnos; bet jei yra kokia tinkanti tikėjimui ugdyti, ji teneša malonės klausantiems. [30] Neliūdinkite šventosios Dievo Dvasios, kuria jūs esate paženklinti atpirkimo dienai. [31] Visoks kartumas, rūstybė, narsas, šauksmas ir piktžodžiavimas tebūnie pašalinti nuo jūsų su visokiu piktumu. [32] Būkite vienas kitam maloningi, gailestingi, vienas kitam dovanokite, kaip ir Dievas dovanojo jums Kristuje.

15 VII 5. [1] Būkite Dievo sekiotojai, kaip mylimiausieji vaikai, [2] ir elgkitės meilėje, kaip ir Kristus mus mylėjo ir pats save davė už mus Dievui at-

dvasiniais sunėrimais su savo mistine galva; gaunama iš jo pašalpa atitinka kiekvieno atskiro sąnario tarnystę. [25] Vieni kitų sąnariai: nes visi krikščionys yra vieno mistinio Kristaus kūno sąnariai. — [27] Vietos: progos gundyti.

našą ir auką meiliam kvapui. [3] Paleistuvystė ir koks nors susitepimas ar godulystė tenebūnie nė minima jūsų tarpe, kaip pritinka šventiesiems; [4] nei begėdystė, nei paikos šnekos, nei juokavimai, kas nepritinka, bet verčiau dėkojimas. [5] Nes žinokite ir supraskite, kad nė vienas paleistuvis, ar suteptas, ar gobšas, — juk tai yra stabmeldystė, — neturi Kristaus ir Dievo karalystėje tėvonystės.

[6] Niekam nesiduokite suvedžiojami tuščiais žodžiais, nes dėl tų dalykų Dievo rūstybė ateina netikėjimo vaikams. [7] Nebūkite jų bendrininkai. [8] Kitados jūs buvote tamsybė, dabar esate šviesa Viešpatyje. Elgkitės kaip šviesos vaikai. [9] Nes šviesos vaisiai pasireiškia visokiu gerumu, teisybe ir tiesa. [10] Ištirkite, kas patinka Dievui, [11] ir nedalyvaukite nevaisinguose tamsybės darbuose; verčiau juos papeikite. [12] Nes kas jų daroma slapčia, gėda ir sakyti. [13] O visa, kas peikiama, yra šviesos apreiškiama; nes visa, kas apsireiškia, yra šviesa. [14] Todėl pasakyta: Pabusk, kursai miegi, ir kelkis iš numirusiųjų, tai Kristus apšvies tave.

[15] Taigi, žiūrėkite, broliai, kaip atsargiai turite elgtis; ne kaip neišmintingi, [16] bet kaip išmintingi, gerai naudokitės laiku, nes dienos yra piktos. [17] Todėl nebūkite neprotingi, bet supraskite, kokia yra Dievo valia. [18] Nepasigerkite vynu, kuriame yra ištvirkimas. Būkite pilni šventosios Dvasios, [19] kalbėdamies tarp savęs psalmėmis, imnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedodami ir džiaugdamies savo širdyse Viešpačiui; [20] dėkodami visuomet už visa Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kris-

5. [12] Jų: pagonių. — [13] Visa... Pametus piktus darbus, šviesa įeina į pagonių širdis, ir jie patys darosi šviesa (Jieron.). — [14] Pasakyta. Plg. Iz 26, 19; 60, 1. 2.

taus vardu. [21] Pasiduokite vieni kitiems Kristaus baimėje.

Pamokymai krikščionių šeimoms

16 VII [22] Moterys tebūna pasidavusios savo vyrams, [23] kaip Viešpačiui; nes vyras — moters galva, kaip Kristus yra Bažnyčios (Eklezijos) galva; jis to savo kūno Išganytojas. [24] Bet kaip Bažnyčia (Eklezija) yra pasidavusi Kristui, taip ir moterys tebūna visame pasidavusios savo vyrams. [25] Vyrai, mylėkite savo moteris, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią (Ekleziją) ir pats save atidavė už ją, [26] kad ją pašventintų, apvalydamas vandens plovimu, tarpininkaujant gyvenimo žodžiui, [27] kad jis pats sau paruoštų garbingą Bažnyčią (Ekleziją), neturinčią sutepimo, raukšlės ar ko kita panašaus, bet kad ji būtų šventa ir nesutepta. [28] Taip ir vyrai turi mylėti savo žmonas, kaip savo kūnus. Kas myli savo moterį, tas pats save myli. [29] Nes niekas niekados nelaikė savo kūno neapykantoje; bet peni jį ir globi, kaip ir Kristus Bažnyčią (Ekleziją). [30] Nes mes esame jo kūno sąnariai, iš jo kūno ir iš jo kaulų. [31] Todėl žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir laikysis savo moters, ir du bus vienas kūnas. [32] Ta paslaptis didelė; aš sakau Kristuje ir Bažnyčioje (Eklezijoje). [33] Taigi, ir jūs visi ir kiekvienas tegul myli savo moterį, kaip pats save, o moteris tegul bijo savo vyro.

17 VII 6. [1] Vaikai, klausykite savo gimdytojų Viešpatyje; nes tai teisinga. [2] Gerbk savo tėvą ir

---

[23] Savo kūno: mistinio kūno. — [31] Žmogus... 1 Moz 2, 24. — [32] Didelė: nes paliečia Kristų ir Bažnyčią (Ekleziją), t. y., esantį tarp jų mistinį ryšį. — [33] Bijo: gerbia.

6, [2] Gerbk... 2 Moz 20, 12; 5 Moz 5, 16.

motiną, tai yra pirmasis įsakymas su pažadu: [3]kad tau būtų gera ir kad ilgai gyventumei žemėje. [4]Ir jūs, tėvai, neerzinkite savo vaikų, bet auklėkite juos drausme ir Viešpaties įspėjimu.

[5]Vergai, klausykite kūno valdovų su baime ir drebėjimu, savo širdžių neklastingume, kaip Kristaus; [6]tarnaukite ne dėl akių, lyg kad žmonėms įtikdami; bet kaip Kristaus tarnai nuoširdžiai vykdydami Dievo valią. [7]Tarnaukite gera valia, kaip Viešpačiui, ne žmonėms; [8]žinokite, kad kiekvienas, ką jis padarys gera, tai atsiims iš Viešpaties, ar jis vergas, ar laisvas. [9]Ir jūs, valdovai, darykite jiems tą pat, susilaikydami nuo grasymų; žinokite, kad ir jų ir jūsų Viešpats yra danguje, ir jis nežiūri asmens.

Laiško pabaiga

[10]Pagaliau, broliai, stiprėkite Viešpatyje ir jo stiprumo jėga. [11]Apsivilkite Dievo šarvais, kad galėtumėte drąsiai stoti prieš velnio žabangas. [12]Nes mūsų kova yra ne prieš kūną ir kraują, bet prieš kunigaikščius ir valdžias, prieš šių tamsybių pasaulio valdovus, prieš piktumo dvasias padangėse. [13]Todėl imkite Dievo šarvus, kad galėtumėte priešintis piktąją dieną ir visame tobulai stovėti. [14]Taigi, stovėkite susijuosę savo strėnas tiesa, apsivilkę teisybės šarvu [15]ir kojas apsiavę ramybės Evangelijos pasiryžimu, [16]prie viso to imdami tikėjimo skydą, kuriuo galėtumėte užgesyti visas ugningas piktčiausiojo vilyčias. [17]Pasiimkite ir išganymo šalmą ir Dvasios kalaviją (tai yra, Dievo žodį);

18 VII

[15] Kojas... Mistinis krikščionies autuvas turi būti džiaugsmingas pasiryžimas ginti ir platinti Evangeliją, kuri neša ramybės.

18 melsdamies visą laiką dvasioje visokia malda ir prašymu ir, be to, budėdami visa ištverme maldavime už visus šventuosius 19 ir už mane, kad, man burną atveriant, būtų man duota žodžių skelbti drąsiai paslaptį Evangelijos, 20 kuriai aš esu pasiuntinys grandinėse, taip kad aš kalbėčiau apie ją drąsiai, kaip man reikia.

21 Kad ir jūs žinotumėte, kaip man yra, ką darau, visa praneš jums mylimiausias brolis ir ištikimas tarnas Viešpatyje, Tikikas, 22 kurį aš išsiunčiau pas jus tuo pačiu tikslu, kad jūs patirtumėte, kaip man yra, ir kad jis nuramintų jūsų širdis. 23 Ramybė teesie broliams ir meilė su tikėjimu nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. 24 Malonė tebūnie su visais, kurie myli mūsų Viešpatį Jėzų Kristų nepaliautinai. Amen.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS PILYPIEČIAMS

Laiško įžanga

1. [1] Povilas ir Timotiejus, Jėzaus Kristaus tarnu **19**
du, visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, esan- **VII**
tiems Pilypuose, drauge su vyskupais ir dijakonais. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. [3] Aš dėkoju mano Dievui kiekviename atsiminime apie jus, [4] melsdamos su džiaugsmu visuomet visose savo maldose už jus visus, [5] dėl jūsų bendravimo Kristaus Evangelijoje nuo pirmos dienos iki dabar. [6] Nes aš taip pat pasitikiu, kad tas, kurs pradėjo jumyse tą gerą darbą, tobulins jį iki Jėzaus Kristaus dienai. [7] Taip man ir teisinga apie jus visus manyti, nes aš turiu jus širdyje, jus, kurie visi ir mano kalėjime ir Evangelijos gynime ir patvirtinime esate mano džiaugsmo draugai. [8] Nes Dievas yra man liudytojas, kaip aš jūsų visų trokštu giliausioje Jėzaus Kristaus meilėje. [9] To aš ir meldžiu, kad jūsų meilė labiau ir labiau gausėtų žinojimu ir visokiu išmanymu, [10] kad jūs brangintumėte geresniuosius dalykus, kad būtumėte nesutepti ir nepeiktini Kristaus dienai, [11] pilni teisybės vaisiaus per Jėzų Kristų Dievo garbei ir gyriui.

Apaštalo kalinimas dėl Kristaus buvo naudingas Evangelijai

[12] Aš noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte, jog tai, kas man atsitiko, labai pravertė Evangelijai plisti,

13 taip kad mano apkalimas dėl Kristaus pasidarė
žinomas visoje pretorijoje ir visur kitur, 14 ir daug
brolių, įgavę pasitikėjimo Viešpačiu dėl mano ap-
kalimo, vis labiau drįsta skelbti be baimės Dievo
žodį.

15 Kai kurie, tiesa, skelbia Kristų iš pavydo ir
dėl ginčo, bet kiti ir gera valia; 16 vieni iš meilės,
nes žino, kad aš esu paskirtas Evangelijos ginti;
17 o kiti skelbia Kristų dėl ginčo ne tikra širdimi,
nes mano padarysią man sielvarto mano kalėjime.
18 Tačiau kas iš to? Kad tik Kristus būtų skel-
biamas visokiu būdu, ar tai prie progos, ar iš
tikrųjų; ir tuo aš džiaugiuos, bet ir džiaugsiuos.

19 Nes aš žinau, kad tai jūsų malda ir Jėzaus
Kristaus Dvasios pagalba pravers mano iš-
ganymui, 20 taip kaip aš laukiu ir turiu vilties,
kad aš nebūsiu nieku sugėdintas; kad, kalbant
visu pasitikėjimu, kaip visuomet, taip ir dabar
Kristus bus pagarbintas mano kūne ar tai mano
gyvenimu, ar mirtimi.

20 VII 21 Nes Kristus yra man gyvenimas, ir mirtis yra
man pelnas. 22 Bet jei būti gyvam kūne man reiš-
kia turėti vaisių iš darbo, tai aš nebežinau, ką
pasirinkti. 23 Aš esu spaudžiamas iš abiejų pusių:
trokštu mirti ir būti su Kristumi; tai yra daug
geriau; 24 bet dėl jūsų reikia pasilikti kūne. 25 Taip
įsitikinęs, aš žinau, kad išliksiu ir pasiliksiu jums
visiems dėl jūsų pažangos ir dėl tikėjimo džiaugs-
mo, 26 kad jūsų džiaugsmas Kristuje Jėzuje gausė-
tų dėl manęs, kai aš vėl ateisiu pas jus.

---

1. 13 Pretorijoje: kareivių stovykloje. Jos kareiviai buvo skiriami sergėti kalinamą apaštalą.

22 Vaisių iš darbo. Išlikęs gyvas, apaštalas dar galės dauginti Dievo garbę ir būti naudingas Bažnyčiai (Eklezijai). Tai bus pelnas iš darbo.

Kristus tobulumo pavyzdys

27 Tik jūs elgkitės taip, kaip verta Kristaus
Evangelijos, kad aš, ar atėjęs ir pamatęs jus, ar
kitur būdamas, išgirsčiau apie jus, jog jūs stovite
vienoje dvasioje, vienširdžiai kovodami už Evan-
gelijos tikėjimą, 28 ir nesiduodate nieku nugąsdinti
savęs priešams; tai yra jiems žuvimo priežastis,
o jums išganymo ir tai nuo Dievo; 29 nes jums
suteikta malonė dėl Kristaus, kad ne tiktai į jį
tikėtumėte, bet kad ir kentėtumėte už jį, 30 turė-
dami tą pačią kovą, kokią matėte manyje ir dabar
girdite apie mane.

2. 1 Taigi, jei yra koks padrąsinimas Kristuje, 21
jei yra meilės paguoda, jei yra dvasios draugystė, VII
jei yra koks širdingas pasigailėjimas, 2 tai pada-
rykite mano džiaugsmą tobulą, vienaip manydami,
turėdami tokią pat meilę, tokią pat širdį, tokiuos
pat jausmus, 3 nieko nedarydami dėl vaido nė dėl
tuščios garbės, bet dėl nuolankumo laikydami
vienas kitą viršesniu už save, 4 žiūrėdami kiek-
vienas ne to, kas jam naudinga, bet kas kitiems.
5 Turėkite savyje tokiuos jausmus, kokiuos turėjo
Kristus Jėzus. 6 Jis, esme būdamas Dievas, ne-
laikė pasisavinimu būti lygiam su Dievu; 7 bet jis
pats save sunaikino, prisiimdamas tarno pavidalą,
pasidaręs panašus į žmones ir viršujine išvaizda
rastas kaip žmogus. 8 Jis pats save pasižemino,
pasidaręs klusnus iki mirčiai, mirčiai gi kryžiaus.
9 Todėl ir Dievas išaugštino jį ir dovanojo jam
vardą, viršesnį už visus vardus, 10 kad Jėzaus
vardu priklauptų visoks kelias danguje,
žemėje ir po žeme 11 ir kad kiekvienas lie-

---

2. 6 Jis, esme... Jėzus, būdamas Dievas, nesisavino sau dievystės neteisingu būdu; bet jis nusižemino, pridengdamas savo dieviškąją prigimtį.

žuvis išpažintų, jog Viešpats Jėzus Kristus yra Dievo Tėvo garbei.

22 VII [12] Taigi, mano mylimiausieji (kaip jūs visuomet buvote klusnūs), ne tiktai man pas jus esant, bet dar labiau dabar man pas jus neesant, vykdykite savo išganymą su baime ir drebėjimu. [13] Nes Dievas yra tas, kurs daro jumyse ir norėti ir vykdyti, kaip jam patinka. [14] Visa gi darykite be murmėjimų ir svyravimų, [15] kad būtumėte nepeiktini ir tikri Dievo vaikai, nebartini sugedusios ir iškrypusios giminės tarpe. Jų tarpe jūs žibate lyg žiburiai pasaulyje, [16] laikydamies gyvybės žodžio, taip kad aš galėčiau girtis Kristaus dieną, kad neveltui bėgau ir neveltui darbavaus. [17] Bet jei aš ir būčiau aukojamas prie jūsų tikėjimo atnašos ir tarnavimo, aš džiaugiuos ir linksminuos drauge su jumis visais. [18] Tuo ir jūs džiaugkitės ir linksminkitės drauge su manim.

Timotiejaus ir Epafrodito pagyrimas

[19] Aš turiu vilties Viešpatyje Jėzuje veikiai išsiųsti pas jus Timotiejų, kad ir aš būčiau ramus, patyręs, kas pas jus darosi. [20] Nes aš neturiu nė vieno kito taip vienodų su manim jausmų, kurs tikrai širdingai rūpintųsi jumis. [21] Nes visi ieško savo naudos, o ne kas Jėzaus Kristaus. [22] Kaip jis yra ištirtas, pažinkite iš to, kad jis, kaip sūnus tėvui, tarnavo su manim Evangelijai. [23] Taigi, aš turiu vilties siųsti jį pas jus, tuojau kaip tik pamatysiu, kaip eina mano dalykai. [24] Bet aš pasitikiu Viešpačiu, kad ir aš pats veikiai ateisiu pas jus.

[25] Man pasirodė reikiama siųsti pas jus Epafroditą, brolį, bendradarbį ir mano kovų draugą,

jūsų gi pasiuntinį, sušelpusį mane reikaluose: [26] jis išsiilgo jūsų visų ir buvo susirūpinęs, nes jūs buvote girdėję apie jo ligą. [27] Ir iš tikrųjų jis sirgo mirtinai, bet Dievas pasigailėjo jo; ne tik jo, bet ir manęs, kad neturėčiau nuliūdimo ant nuliūdimo. [28] Todėl aš išsiunčiau jį veikiau, kad jūs, pamatę jį, vėl džiaugtumėtės, ir aš būčiau be nuliūdimo. [29] Taigi, priimkite jį visu džiaugsmu Viešpatyje ir laikykite tokiuos žmones pagarboje; [30] nes jis dėl Kristaus darbo prisiartino iki mirčiai, statydamas į pavojų savo gyvybę, kad atliktų man tą patarnavimą, kurio jūs negalėjote padaryti.

Įspėjimai apie žydžiuojančius

3. [1] Pagaliau, mano broliai, džiaugkitės Viešpatyje. Rašyti jums tuos pačius dalykus man, tiesa, nenuobodu, o jums reikiama. [2] Sergėkitės šunų, sergėkitės piktų darbininkų, sergėkitės įpjovimo. [3] Nes mes esame apipjaustymas, kurie dvasia tarnaujame Dievui ir giriamės Kristumi Jėzumi, turime pasitikėjimo ne kūnu. 23 VII

[4] Nors aš galėčiau turėti taip pat pasitikėjimo kūnu. Jei kam kitam rodosi, kad jis galįs pasitikėti kūnu, juo labiau aš. [5] Aš apipjaustytas aštuntą dieną, iš Izraėlio tautos, iš Benjamino giminės, iš žydų žydas, einant įstatymu parisiejus, [6] uolumu Dievo Bažnyčios (Eklezijos) persekiotojas; žiūrint to teisumo, kurs yra iš įstatymo, aš elgiaus nepeiktinai. [7] Bet kas man buvo pelnas, tai dėl Kristaus palaikiau nuostoliu. [8] Taip, aš visa laikau nuostoliu dėl kilnaus pažinimo mano Viešpaties Jėzaus Kristaus. Dėl jo aš išsižadėjau visa ko ir laikiau lyg mėšlu, kad laimėčiau Kristų [9] ir būčiau rastas jame, kaip turįs ne savąjį teisumą, kurs ateina iš įstatymo, bet tą, kurs suteikiamas tikė-

jimu į Jėzų Kristų, teisumą iš Dievo, paremtą tikėjimu, [10] kad pažinčiau jį, jo prisikėlimo jėgą ir dalyvavimą jo kentėjimuose, pasidarydamas į jį panašus mirtimi; [11] kad kaip nors pasiekčiau prisikėlimą iš numirusiųjų.

24 VII [12] Ne kad aš jau būčiau gavęs ar jau būčiau tobulas, bet aš stengiuos kokiuo nors būdu tai pagauti, kaip ir aš esu Jėzaus Kristaus pagautas. [13] Broliai, aš nemanau, kad jau būčiau pagavęs. Viena tedarau: aš užmirštu, kas yra mano užpakalyje, tiesiu gi save prie to, kas yra priešais; [14] aš bėgu į paskirtą tikslą, į nugalėtojų užmokestį, į kurį Dievas iš augštybių pašaukė Kristuje Jėzuje. [15] Taigi, visi, kurie tik esame tobuli, taip turime manyti. O jei jūs ką kitaip manote, Dievas apreikš jums ir tai. [16] Tačiau, prie ko priėjome, tos pačios taisyklės ir laikykimės, kad turėtumėm vienokią nuomonę. [17] Būkite, broliai, mano sekėjai ir žiūrėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mumyse.

[18] Nes daugelis, apie kuriuos aš jums dažnai kalbėjau (dabar gi ir su ašaromis sakau), elgiasi kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai. [19] Jų galas — pražuvimas, jų dievas yra pilvas ir jų gyrius susideda iš jų gėdos, nes jie trokšta žemiškų dalykų. [20] Mūsų gi elgesys yra danguje. Iš ten taip pat laukiame Išganytojo, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus. [21] Jis pakeis mūsų žemumo kūną, padarydamas jį panašų į savo skaistumo kūną ta jėga, kuria jis gali taip pat visa sau pavergti.

25 VII **4.** [1] Taigi, mano mylimiausieji ir labai pageidaujamieji broliai, mano džiaugsmas ir mano vainikas, taip stipriai stovėkite Viešpatyje, mylimiausieji!

[2] Aš prašau Evodiją ir meldžiu Sintikę būti

---

3. [16] T a č i a u . . . : tvarkykite savo dvasios gyvenimą, laikydamies to krypsnio, kurs buvo nurodytas.

vienokios nuomonės Viešpatyje. [3] Taip pat prašau ir tave, ištikimasis drauge, padėk jom; nes jiedvi su manim darbavosi Evangelijai drauge su Klemensu ir kitais mano padėjėjais, kurių vardai yra gyvenimo knygoje.

[4] Džiaugkitės Viešpatyje visuomet; vėl sakau, džiaugkitės! [5] Jūsų kuklumas tebūna žinomas visiems žmonėms; Viešpats yra arti. [6] Nebūkite nieku bailiai susirūpinę, bet visuose dalykuose jūsų prašymai tesidaro žinomi Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu; [7] ir visokį išmanymą perviršijanti Dievo ramybė tesergi jūsų širdis ir jūsų mintis Kristuje Jėzuje.

[8] Pagaliau, broliai, kas tik yra tiesa, kas tik gerbtina, kas teisinga, kas šventa, kas meilinga, kas turi gerą vardą, jei kas yra dorybė, jei kas yra girtina drausmė, apie tai mąstykite. [9] Ko jūs išmokote, priėmėte, girdėjote iš manęs ir ką regėjote manyje, tai darykite; ir ramybės Dievas bus su jumis.

Laiško pabaiga

[10] Aš labai apsidžiaugiau Viešpatyje, kad galų **26**
gale jūs vėl pražydote rūpesčiu apie mane, taip **VII**
kaip ir visuomet rūpinotės, tik buvote aplinkybių sutrukdyti. [11] Tai sakau, ne kad aš norėčiau dejuoti dėl skurdo; nes aš išmokau pasitenkinti tuo, ką turiu. [12] Aš moku ir būti pažemintas, moku taip pat ir apstume gyventi, (esu pripratintas prie visa ko ir prie visokių aplinkybių), būti sotus ir alkti, apsčiai turėti ir kentėti skurdą. [13] Aš visa galiu tame, kurs stiprina mane. [14] Tačiau jūs gerai padarėte, dalyvaudami mano sielvarte. [15] Jūs ir patys, Pilypiečiai, žinote, kad Evangelijos pradžioje, kada aš ėjau iš Makedonijos, nė viena bažnyčia

(eklezija) neįėjo į davimo ir ėmimo santykius su manim, tik jūs vieni; [16] nes ir į Tesaloniką jūs atsiuntėte kartą ir kitą mano reikalams. [17] Ne kad jieškočiau davimo, bet aš jieškau pelno, kurs daugėja jūsų sąskaita. [18] Aš turiu visa ir turiu apsčiai; aš esu pilnas, gavęs iš Epafrodito, ką jūs siuntėte, m e i l ų k v a p ą, Dievui priimtiną ir patinkančią atnašą.

[19] Mano Dievas teįvykdo garbingai Kristuje Jėzuje visa, ko jūs trokštate, pagal savo turtus. [20] Mūsų Dievui ir Tėvui tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

[21] Pasveikinkite visus šventuosius Kristuje Jėzuje. [22] Sveikina jus su manim esantieji broliai. Sveikina jus visi šventieji, labiausiai tie, kurie yra iš ciesoriaus namų.

[23] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia. Amen.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KOLOSIEČIAMS

Antraštė ir dėkojimas

1. [1] Povilas, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, ir Timotiejus, brolis, [2] tiems, kurie yra Kolosuose, šventiesiems ir ištikimiesiems broliams Kristuje Jėzuje. [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. 27 VII

Mes dėkojame Dievui ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui, melsdamies už jus visuomet, [4] nes mes girdėjome apie jūsų tikėjimą į Kristų Jėzų ir apie meilę, kurią turite visiems šventiesiems [5] dėl vilties, kuri jums atidėta danguje ir apie kurią išgirdote iš Evangelijos tiesos žodžių. [6] Ji atėjo pas jus, taip kaip ji yra ir visame pasaulyje, duoda vaisių ir tarpsta, taip pat kaip jūsų tarpe nuo tos dienos, kurią jūs išgirdote ir tikrai pažinote Dievo malonę. [7] Taip jūs išmokote iš mūsų mylimiausiojo tarnystės draugo Epafro, kurs yra ištikimas dėl jūsų Jėzaus Kristaus tarnas. [8] Jis taip pat davė mums žinią apie dvasinę jūsų meilę.

Tikrasis mokslas apie Jėzaus asmenį ir darbą

[9] Todėl ir mes nuo tos dienos, kurią išgirdome, nesiliaujame meldęsis už jus ir prašę, kad jūs būtumėte pilni jo valios pažinimo visokia dvasine išmintimi ir išmone, [10] kad elgtumėtės taip, kaip verta Dievo, jam visa kuo patikdami ir nešdami

---

1. [7] Epafro. Epafras buvo šv. Povilo mokytinis. Jis įkūrė bažnyčią (ekleziją) Kolosuose ir vadovavo joje.

vaisiaus kiekviename gerame darbe ir tarpdami Dievo pažinimu, [11] sustiprinti visokia stiprybe pagal jo garbės galią parodyti su džiaugsmu visokiai ištvermei ir kantrumui, [12] dėkodami Dievui Tėvui, kurs padarė mus vertus dalyvauti šventųjų tėvonystės šviesoje, [13] kurs išgelbėjo mus iš tamsybės valdžios ir perkėlė į savo meilės Sūnaus karalystę. [14] Jame turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą.

28 VII [15] Jis yra neregimojo Dievo paveikslas, pirmagimis pirm viso sutvėrimo; [16] nes per jį sutverta visa danguje ir žemėje, matomi ir nematomi dalykai, ar tai sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios; visa sutverta per jį ir jam; [17] jis yra pirm visų, ir visa juo laikosi. [18] Jis yra Bažnyčios (Eklezijos) kūno galva, jis, kurs yra pradžia, pirmagimis numirusiųjų tarpe, kad visame jis turėtų pirmininkystę. [19] Nes visai Dievo pilnybei patiko apsigyventi jame [20] ir per jį suderinti visa su savimi, ar kas yra žemėje, ar danguje, darant jo kryžiaus krauju taiką.

[21] Taip pat jus, kurie buvote kitados svetimi ir neprietelingai nusistatę piktais darbais, [22] jis dabar suderino jo žmogiškojo kūno mirtimi, kad pastatytų jus savo akivaizdon šventus, nesuteptus ir nepeiktinus; [23] jei tačiau jūs tebesilaikote tikėjimo, tvirtai stovėdami ir ištvermingai nepakrutinami viltyje tos Evangelijos, kurią girdėjote. Ji yra paskelbta visam sutvėrimui po dangumi, ir jos tarnas pasidariau taip pat aš, Povilas.

Paraginimas saugotis klaidžiamokslių

29 VII [24] Dabar aš džiaugiuos kentėjimais už jus, ir, ko Kristaus kančioms netenka, tai aš papildau savo

[21] Svetimi: ne krikščionys.
[24] Ko Kristaus kančioms... Kristaus kančios

kūne jo kūnui, tai yra, Bažnyčiai (Eklezijai). [25] Jos tarnas aš pasidariau Dievo man duotuoju dėl jūsų paskyrimu, kad pilnai paskelbčiau Dievo žodį, [26] tą paslaptį, kuri buvo uždengta amžiais ir kartų kartoms, o dabar apreikšta jo šventiesiems. [27] Jiems Dievas norėjo padaryti žinoma, kokie yra tos paslapties garbės turtai pagonių tarpe, tai yra Kristus, jumyse garbės viltis. [28] Jį mes skelbiame, įspėdami kiekvieną žmogų ir mokydami kiekvieną žmogų visokios išminties, kad padarytumėm kiekvieną žmogų tobulą Kristuje Jėzuje. [29] Tam aš ir darbuojuos, kovodamas jo jėga, kuri veikia manyje galingai.

2. [1] Nes aš noriu, kad jūs žinotumėte, kokį turiu rūpestingumą jumis, tais, kurie yra Laodikijoje, ir visais, kurie nėra matę mano veido kūne, [2] kad jų širdys būtų padrąsintos, kad sujungti meile jie pasiektų visokius pilniausio išmanymo turtus pažinti paslapčiai Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, [3] kuriame yra paslėpti visi išminties ir žinojimo turtai.

[4] Aš tai sakau, kad niekas neapgautų jūsų augštomis kalbomis. [5] Nes nors kūnu esu kitur, bet dvasia esu su jumis ir su džiaugsmu matau jūsų tvarką ir jūsų tikėjimo į Jėzų Kristų tvirtumą. [6] Taigi, kaip jūs priėmėte Viešpatį Jėzų Kristų, taip elgkitės jame, [7] įsišakniję, antstatyti ant jo ir tvirtai laikydamies tikėjimo, kaip jūs išmokote, augdami jame su dėkojimu. [8] Žiūrėkite, kad niekas neapgautų jūsų pasaulio išmintimi ir tuščia apgaule, einant žmonių padavimu, pasaulio pradžia-

---

nuopelnai begaliniai, ir niekas negali jų padauginti. Jis kentėjo už mus iki mirčiai, kenčia ir toliau savo mistiniame kūne Bažnyčioje (Eklezijoje), jos sąnariuose. Kai Povilas persekiojo Bažnyčią (Ekleziją), kentėjo ir Jėzus (Apd 9, 5). Kenčia Povilas, tai kenčia jame ir Kristus.

moksliu, ne Kristumi; [9] nes jame gyvena kūniškai visa dievystės pilnybė, [10] ir jūs esate pripildyti jame, kurs yra visokio viešpatavimo ir valdžios galva. [11] Jame jūs esate ir apipjaustyti ne ranka daromuoju apipjaustymu, atimant kūniškąjį kūną, bet Kristaus apipjaustymu. [12] Drauge su juo esate palaidoti krikšte, jame ir prisikėlėte tikėjimu į Dievo galybę, kursai jį prikėlė iš numirusiųjų. [13] Jis taip pat, kai jūs buvote numirę nusikaltimais ir savo kūno neapipjaustymu, atgaivino jus drauge su juo, dovanojęs jums visus nusikaltimus. [14] Jis išdildė prieš mus buvusį mums priešingą įstatų raštą ir atėmė jį šalin,. prisegdamas jį ant kryžiaus. [15] Jis apiplėšė galybes ir valdžias ir drąsiai jas parodė, viešai pasirodydamas esąs jų nugalėtojas savyje.

[16] Taigi, tegul niekas neteisia jūsų dėl valgio, ar gėrimo, ar dėl šventos dienos, ar dėl jaunačio, ar dėl subatos; [17] nes tie dalykai yra šešėlis būsimųjų, būtent, Kristaus kūno. [18] Nesiduokite savęs suvedžioti nė vienam, kurs randa sau pamėgimo pasižeminime ir angelų garbinime, pasielgime laikydamos to, ko nematė, veltui pasipūtęs savo kūno išmanymu, [19] ir nesilaikydamas galvos, iš kurios visas kūnas sunėrimais ir sujungimais suristas ir laikomas auga Dievo duodamu augimu. [20] Taigi, jei jūs esate numirę su Kristumi šio pasaulio pradmenims, kam dar prisiimate sau įstatus, lyg kad gyventumėte pasaulyje? [21] „Nelieskite, neragaukite, nejudinkite“! [22] Tai dalykai, kurie visi

---

2. [9] Kūniškai: savo esme. — [10] Jūs esate... Krikščionys, būdami artimiausiuose vienybės santykiuose su Jėzumi, pripildomi visokių jo dovanų. — [15] Galybes ir valdžias: nupuolusius angelus. — Savyje: ant kryžiaus. — [17] Kūno: kurs meta šešėlį. — [19] Galvos: Kristaus. — Kūnas: Bažnyčia (Ekleziją).

pačiu vartojimu žūna, — tai žmonių įsakymai ir mokslai. [23] Jie, tiesa, turi išminties išvaizdą pačiu prasimanytu garbinimu, pasižeminimu ir kūno nesigailėjimu, bet iš to nėra garbės, tik kūno patenkinimas.

Paraginimai gyventi krikščioniškai

30 VII

3. [1] Taigi, jei jūs prisikėlėte drauge su Kristumi, ieškokite, kas yra augštai, kur Kristus sėdi Dievo dešinėje; [2] pamėgkite tai, kas yra augštai, ne kas žemėje. [3] Nes jūs esate numirę, ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Dievuje. [4] Kada pasirodys Kristus, jūsų gyvybė, tuomet ir jūs pasirodysite drauge su juo garbėje. [5] Taigi, marinkite savo sąnarius, kurie yra žemiški, paleistuvystę, susitepimą, gašlumą, piktą pageidimą ir godulystę, kuri yra stabmeldystė. [6] Dėl jų Dievo rūstybė ateina netikėjimo vaikams. [7] Jiems ir jūs buvote kitados pasidavę, kai gyvenote jų tarpe. [8] Bet dabar ir jūs meskite šalin visa: rūstybę, narsą, pyktį, piktžodžiavimą, begėdiškas kalbas iš savo burnos. [9] Nemeluokite vienas kitam; nusivilkite nuo savęs senąjį žmogų su jo darbais [10] ir apsivilkite nauju, tuo, kurs yra atnaujinamas pažinimui, einant paveikslu to, kurs jį sutvėrė. [11] Ten nėra nei pagonies, nei žydo, apipjaustymo ir neapipjaustymo, svetimtaučio ir skito, vergo ir laisvojo, bet visa ir visuose yra Kristus.

31 VII

[12] Taigi, apsivilkite jūs, kaip Dievo išrinktieji, šventieji ir mylimieji, širdingu gailestingumu, maloningumu, nuolankumu, kuklumu ir kantrumu; [13] pakęskite vieni kitus ir vienas kitam atleiskite, jei kas turi prieš ką nors skundą. Kaip Viešpats atleido jums, taip ir jūs. [14] Bet visų pirma turėkite meilę, kuri yra tobulumo ryšys. [15] Kristaus ramybė, į kurią jūs esate pašaukti, kaip vienas

kūnas, teviešpatauja jūsų širdyse. Būkite dėkingi. [16] Kristaus žodis tegyvena jumyse apsčiai; visokia išmintimi mokykite vieni kitus ir drąsinkite psalmėmis, imnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedodami, malonei padedant, Dievui savo širdyse. [17] Visa, ką jūs darote žodžiu ar darbu, visa darykite Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, dėkodami per jį Dievui ir Tėvui.

Šeimyninio gyvenimo santykiai ir prievolės

[18] Moterys, būkite pasidavusios vyrams, kaip pridera, Viešpatyje. [19] Vyrai, mylėkite savo žmonas ir nebūkite joms kartūs. [20] Vaikai, klausykite visuose dalykuose gimdytojų, nes tai patinka Viešpačiui. [21] Tėvai, neerzinkite savo vaikų, kad jie nenustotų drąsos. [22] Vergai, klausykite visuose dalykuose kūno valdovų, tarnaudami ne dėl akių, lyg kad norėtumėte įtikti žmonėms, bet neklastinga širdimi, bijodami Dievo. [23] Ką nors darote, širdimi darykite, kaip Viešpačiui, ne žmonėms, [24] žinodami, kad gausite iš Viešpaties tėvonystės užmokestį. Tarnaukite Viešpačiui Kristui. [25] Nes kas daro neteisybę, gaus atsilyginimą už tai, ką padarė neteisingai. Pas Dievą nėra asmens žiūrėjimo.

4. [1] Valdovai, suteikite vergams, kas teisinga ir kas pridera, žinodami, kad ir jūs turite Viešpatį danguje.

1 Rugpjūčio

[2] Būkite ištvermingi maldoje, budėdami joje su dėkojimu. [3] Melskitės drauge ir už mus, kad Dievas mums atvertų žodžio duris skelbti Kristaus paslaptį (dėl kurios aš esu ir kalinamas), [4] kad apreikščiau ją taip, kaip turiu skelbti. [5] Elgkitės išmintingai su tais, kurie yra lauke, naudodamies laiku. [6] Jūsų kalba tebūna visuomet meilinga ir druska pasūdyta; jūs turite žinoti, kaip jums reikia kiekvienam atsakyti.

Laiško pabaiga

7 Kas su manim dedasi, visa jums pasakys mylimiausias brolis, ištikimas tarnas ir tarnystės
draugas Viešpatyje, Tikikas, 8 kurį aš ir išsiunčiau pas jus tuo tikslu, kad patirtų, kas su jumis
dedasi, ir padrąsintų jūsų širdis, 9 drauge su mylimiausiuoju ir ištikimu broliu Onesimu, kurs yra iš
jūsų tarpo. Visa, kas čia darosi, juodu pasakys jums.
10 Sveikina jus mano kalėjimo draugas Aristarkas ir Morkus, Barnabo seserėnas, apie kurį ga-
vote įsakymų. Jei ateitų pas jus, priimkite jį.
11 Taip pat Jėzus, vadinamas Justus. Jie yra iš apipjaustymo. Tie vieni tėra mano padėjėjai Dievo
karalystei; jie buvo man paguoda. 12 Sveikina jus Epafras, kurs yra iš jūsų tarpo, Jėzaus Kristaus
tarnas, visuomet rūpinąsis jumis maldose, kad jūs tvirtai stovėtumėte tobuli ir pilni viso, kas yra
Dievo valia. 13 Nes aš liudiju apie jį, kad jis turi daug darbo dėl jūsų ir dėl tų, kurie yra Laodikijoje ir Ierapolyje. 14 Sveikina jus mylimiausias gydytojas Lukas ir Demas. 15 Pasveikinkite brolius, esančius Laodikijoje, Nimfą ir jo namuose esančią bažnyčią (ekleziją). 16 Kaip tik šitas laiškas bus perskaitytas pas jus, pasirūpinkite, kad jis būtų perskaitytas ir Laodikiečių bažnyčioje (eklezijoje). Taip pat tą, kurs yra Laodikiečių, jūs perskaitykite. 17 Pasakykite Arkipui: Žiūrėk tarnystės, kurią gavai Viešpatyje, kad ją tobulai eitumei.
18 Pasveikinimas mano, Povilo, ranka. Atsiminkite mano kalinimą. Malonė su jumis. Amen.

---

4. 11 Iš apipjaustymo: žydai, priėmusieji Kristaus tikėjimą. — 16 Kurs yra Laodikiečių. Povilas buvo, matyti, parašęs atskirą laišką Laodikijos bažnyčiai (eklezijai), bet to laiško dabar nebėra. — 17 Arkipui. Jis buvo Kolosų bažnyčios (eklezijos) kunigas ar vyskupas. Povilas ragina jį uoliai eiti savo pareigas.

PIRMASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS

Laiško įžanga

2 VIII 1. [1] Povilas, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bažnyčiai (eklezijai) Dievuje Tėvuje ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. [2] Malonė jums ir ramybė!

Mes visuomet dėkojame Dievui už jus visus, atsimindami jus savo maldose. Mes nuolat [3] atsimename Dievo ir mūsų Tėvo akivaizdoje jūsų tikėjimo darbą, vargą, meilę ir ištvermę viltyje mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi, [4] žinodami, Dievo mylimieji broliai, jūsų išrinkimą, [5] nes mūsų Evangelija atėjo pas jus ne tik žodžiais, bet ir su jėga, su šventąja Dvasia ir pilnu įsitikinimu. Jūs juk žinote, kokie mes buvome jūsų tarpe dėl jūsų. [6] Jūs pasidarėte mūsų ir Viešpaties sekėjai, priimdami žodį dideliame sielvarte šventosios Dvasios džiaugsmu. [7] Taip jūs pasidarėte pavyzdys visiems tikintiems Makedonijoje ir Akajoje. [8] Nes, pradedant nuo jūsų, Viešpaties žodis pagarsėjo ne tik Makedonijoje ir Akajoje, bet jūsų tikėjimas į Dievą pasidarė žinomas ir visur, taip kad mums nėra reikalo ką nors apie tai kalbėti. [9] Nes jie patys pasakoja apie mus, koks buvo mūsų pas jus atėjimas ir kaip jūs grįžėtės nuo stabų į Dievą, kad tarnautumėte gyvajam ir tikrajam Dievui

---

1. [5] S u j ė g a ... Apaštalo skelbiama Evangelija turėjo viršžemiškos jėgos, didesnės kaip žmonių. Tos jėgos šaltinis buvo šv. Dvasia.

10 ir lauktumėte iš dangaus jo Sūnaus Jėzaus (kurį jis prikėlė iš numirusiųjų), kurs mus išgelbėjo nuo ateinančios rūstybės.

Povilo veikla Tesalonikoje

2. 1 Jūs patys, broliai, žinote, kad mūsų atėjimas pas jus nebuvo tuščias. 2 Pirm to nukentėję ir išniekinti (kaip žinote) Pilypuose, mes, pasitikėdami Dievu, turėjome drąsos skelbti jums dideliu rūpestingumu Dievo Evangeliją. 3 Nes mūsų skelbimas nesiremia paklydimu, nei nešvariu tikslu, nei apgaule; 4 bet kaip mes esame Dievo pripažinti verti, kad mums būtų patikėta Evangelija, taip mes kalbame, ne kad žmonėms įtiktumėm, bet Dievui, kurs tyrinėja mūsų širdis. 3 VIII

5 Nes mes niekados nekalbėjome viltaviliavimo žodžiais, kaip jūs žinote, ir nejieškojome progos godulystei, Dievas yra liudytojas. 6 Mes nejieškome žmonių gyriaus nei pas jus, nei pas kitus. 7 Nors mes galėjome būti jums apsunkinimas, kaip Kristaus apaštalai, tačiau mes pasidarėme mažutėliai jūsų tarpe, kaip kad žindytoja rūpinasi savo vaikais. 8 Taip mylėdami jus, mes geidėme nuoširdžiai duoti jums ne tik Dievo Evangeliją, bet ir mūsų sielas, nes pasidarėte mums mylimiausieji.

9 Jūs, broliai, juk atsimenate mūsų darbą ir nuovargį. Mes darbavomės dieną ir naktį, kad nė vieno jūsų neapsunkintumėm. Taip mes skelbėme jūsų tarpe Dievo Evangeliją. 10 Jūs esate liudytojai ir Dievas, kaip šventai, teisingai ir nepeiktinai mes elgėmės tarp jūsų, kurie įtikėjote. 11 Jūs žinote, kaip mes kiekvieną jūsų (lyg tėvas savo

2. 2 Pirm to... Žr. Apd 16, 16. — 3 Nešvariu tikslu. Apaštalas, skelbdamas Evangeliją, nejieškojo tuščios garbės, pelno ar ko kita panašaus.

vaikus), [12] prašėme, drąsinome ir maldavome elgtis vertai Dievo, kurs jus pašaukė į savo karalystę ir garbę.

[13] Todėl ir mes nuolat dėkojame Dievui, kad jūs žodžio skelbimą, kurį išgirdote iš mūsų, priėmėte ne kaip žmonių žodį, bet (kas ir iš tikrųjų yra) kaip Dievo žodį. Jis ir veikia jumyse, kurie įtikėjote. [14] Nes jūs, broliai, pasidarėte sekėjai Dievo bažnyčių (eklezijų) Judiejoje, esančių Kristuje Jėzuje. Nes ir jūs kentėjote nuo savo vientaučių tą pat, kaip ir anie nuo žydų. [15] Jie nužudė Viešpatį Jėzų ir pranašus, mus persekiojo, nepatinka Dievui ir yra priešingi visiems žmonėms. [16] Jie gina mums kalbėti pagonims, kad tie būtų išganyti. Taip jie daro visados pilną savo nuodėmių saiką; nes Dievo rūstybė atėjo ant jų iki galui.

Povilo meilė tesalonikiečiams

[17] Mes, broliai, nustoję jūsų trumpam laikui, veidu, ne širdimi, skubėjome juo labiau išvysti jūsų veidą su dideliu noru. [18] Nes mes norėjome ateiti pas jus, būtent, aš, Povilas, ir kartą ir kitą, bet sutrukdė mus šetonas. [19] Juk kas gi yra mūsų viltis, ar džiaugsmas, ar garbės vainikas? Argi ne jūs esate mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus akivaizdoje jo atėjime? [20] Taip jūs esate mūsų garbė ir džiaugsmas.

4 VIII 3. [1] Todėl daugiau nebepakęsdami, mes verčiau norėjome pasilikti vieni Atėnuose [2] ir išsiuntėme mūsų brolį ir Dievo tarną Kristaus Evangelijoje, Timotiejų. Jis turės sustiprinti ir padrąsinti jus tikėjime, [3] kad nė vienas nepasvirtų tuose sielvar-

---

[16] Jie daro... Dievas leidžia daugėti nuodėmėms iki paskirtam saikui; paskui pasireiškia Dievo teisybė.

tuose. Jūs juk patys žinote, kad tam mes esame skirti. 4 Jau ir pas jus būdami, mes jums iš anksto sakėme, kad mes kentėsime sielvartą. Taip ir atsitiko, ir jūs žinote. 5 Todėl daugiau nebepakęsdamas, aš siunčiau patirti apie jūsų tikėjimą, ar kartais gundytojas nesugundė jūsų ir ar mūsų darbas neeina niekais.

6 Bet dabar, atėjus Timotiejui nuo jūsų pas mus ir pranešus mums apie jūsų tikėjimą ir meilę ir kad laikote visados gerą apie mus atsiminimą, trokšdami mus išvysti, lygiai kaip ir mes jus, 7 mes, broliai, esame dėl jūsų paguosti jūsų tikėjimu visuose mūsų varguose ir sielvartuose. 8 Nes dabar mes esame gyvi, jei jūs stovite Viešpatyje. 9 Nes kokiuo gi dėkojimu mes galime atsilyginti Dievui už jus tame visame džiaugsme, kuriuo džiaugiamės dėl jūsų mūsų Dievo akivaizdoje? 10 Naktį ir dieną mes karštai meldžiamės, kad galėtumėm išvysti jūsų veidą ir papildyti tai, ko netenka jūsų tikėjimui.

11 Pats Dievas ir mūsų Tėvas ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus tepakreipia mūsų kelią pas jus. 12 O jus Viešpats tepadaugina ir tepagausina jūsų meilę vienų kitiems ir visiems, kaip ir mes ją jums turime, 13 jūsų širdims sustiprinti, kad jos būtų nepeiktinos šventumu Dievo ir mūsų Tėvo akivaizdoje, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjime drauge su visais jo šventaisiais. Amen.

Paraginimas saugotis paklydimų ir augti dorybėmis

4. 1 Toliau, broliai, mes prašome jus ir maldaujame Viešpatyje Jėzuje taip elgtis, kaip išmokote 5 VIII

3. 5 Gundytojas: piktoji dvasia.
8 Gyvi. Povilas lyg atgijo, gavęs žinią, kad tesalonikiečiai tvirtai laikosi Kristaus tikėjimo.

iš mūsų, kaip jums reikia elgtis ir patikti Dievui, kad darytumėte daugiau pažangos. [2] Nes jūs žinote, kokiuos įsakymus aš jums daviau Viešpaties Jėzaus vardu. [3] Nes ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi, kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės, [4] kad kiekvienas mokėtų laikyti savo indą šventume ir pagarboje, [5] nepasiduodamas gašliam geiduliui, kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo, [6] ir kad nė vienas neskriaustų ir neapgaudinėtų savo brolio reikale; nes Viešpats yra visų tų dalykų keršytojas, taip kaip mes jau sakėme ir liudijome. [7] Nes Dievas nepašaukė mūsų į susitepimą, bet į šventumą. [8] Taigi, kas tai laiko nieku, ne žmogų niekina, bet Dievą, tą, kurs dargi davė į mūsų širdis savo šventąją Dvasią.

6 VIII [9] Apie brolių meilę mums nėra reikalo jums rašyti, nes jūs patys išmokote iš Dievo vienas kitą mylėti. [10] Juk jūs tai ir darote visiems broliams visoje Makedonijoje. Meldžiame gi jus, broliai, padarykite dar daugiau pažangos [11] ir stengkitės gyventi tyliai, atlikti savus reikalus ir darbuotis savo rankomis, taip kaip jums įsakėme, [12] elgtis padoriai, atsižvelgiant į tuos, kurie yra lauke, ir nieko iš ko nors negeisti.

Pamokymai apie antrąjį Kristaus atėjimą

[13] Mes nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie užmigusius, kad jūs neliūdėtumėte, kaip kiti, kurie neturi vilties. [14] Nes jei mes tikime, kad Jėzus mirė ir prisikėlė, tai taip Dievas užmigusius

---

4. [4] Savo indą: kūną.
[12] Kurie yra lauke: ne krikščionys, todėl žydai ar pagonys.
[13] Užmigusius: apie mirusius. — Vilties: prisikėlimo iš numirusiųjų. — [14] Užmigusius per Jėzų: kurie mirė, laikydamies vienybės su Jėzumi, tuos Dievas prikels, tarpininkaujant Jėzui.

per Jėzų atves drauge su juo. [15] Nes tai mes sakome jums Viešpaties žodžiu: Mes, kurie esame gyvi, paliekamieji iki Kristaus atėjimui, nepranoksime užmigusiųjų. [16] Nes pats Viešpats, kada bus duotas paliepimas ir atsilieps arkangelo balsas ir Dievo trimitas, nužengs iš dangaus; tuomet mirusieji, kurie yra Kristuje, kelsis pirmi. [17] Paskui mes, kurie esame gyvi, paliktieji, būsime pagauti drauge su jais debesyse, Kristui priešais į orą, ir taip mes būsime visados su Viešpačiu. [18] Taigi, pasidrąsinkite vieni kitus šitais žodžiais.

7
VIII

5. [1] Apie laiką ir valandą jums, broliai, nereikia, kad mes jums rašytumėm. [2] Nes jūs patys gerai žinote, kad Viešpaties diena taip ateis, kaip vagis naktį. [3] Nes kada sakys: ramybė ir nėra pavojaus, tuomet ateis jiems ūmas žuvimas, kaip skausmai nėščiai moteriškei, ir jie neištruks. [4] Bet jūs, broliai, neesate tamsybėse, kad ta diena užkluptų jus, kaip vagis. [5] Nes jūs visi esate šviesos vaikai ir dienos vaikai; mes nepriklausome nakčiai, nė tamsybei. [6] Taigi, nemiegokime, kaip kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs. [7] Nes kurie miega, miega naktį; ir girtuokliai yra girti naktį. [8] Mes gi, kurie priklausome dienai, būkime blaivūs, apsivilkę tikėjimo ir meilės šarvu ir turėdami šalmą išganymo viltį. [9] Nes Dievas nepaskyrė mūsų rūstybei, bet kad įgytumėm išganymą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. [10] Jis mirė už mus, kad mes, ar budime, ar miegame, būtumėm gyvi drauge su juo. [11] Todėl raminkite vienas kitą ir dorinkite vienas kitą, kaip kad jūs ir darote.

---

15 Mes... Krikščionys, kurie bus gyvi Kristaus atėjimo metu, turės lygią dalį su tais, kurie bus seniai mirę.
5. 2 Ateis, kaip... Plg. Mato 24, 43. 44; Luko 12, 39; 2 Petro 3, 10. — 4 Tamsybėse: atsitolinę nuo Dievo. — 6 Nemiegokime: dvasios miegu.

Paraginimas Tesalonikos krikščionims ir jų vyresniesiems gerai atlikinėti savo pareigas, gerai naudotis dvasinėmis malonėmis ir saugotis nuodėmių

8 VIII [12] Mes meldžiame jus, broliai, pripažinti tuos, kurie darbuojasi jūsų tarpe. Jie yra jūsų vyresnieji Viešpatyje ir duoda jums įspėjimų. [13] Laikykite juos didesnėje meilėje dėl jų darbo; gyvenkite su jais taikoje. [14] Taip pat meldžiame jus, broliai, sudrauskite neramiuosius, paguoskite silpnaširdžius, palaikykite silpnuosius, būkite visiems kantrūs. [15] Žiūrėkite, kad nė vienas neatsilygintų niekam piktu už piktą, bet stengkitės visados daryti, kas gera vienas kitam ir visiems.

[16] Visados džiaugkitės. [17] Nuolat melskitės. [18] Dėkokite visais atvejais; nes ta yra jums visiems Dievo valia Jėzuje Kristuje. [19] Negesykite Dvasios. [20] Neniekinkite pranašysčių. [21] Visa gi ištirkite; kas yra gera, laikykite. [22] Vengkite visa, kas turi piktumo išvaizdą.

Laiško pabaiga

[23] Pats ramybės Dievas tepašventinie jus visais atžvilgiais, kad jūsų dvasia, siela ir kūnas būtų išlaikyti visai nepeiktini mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimui. [24] Tas, kurs jus pašaukė, yra ištikimas; jis tai ir padarys. [25] Broliai, melskitės už mus. [26] Pasveikinkite visus brolius šventu pabučiavimu. [27] Maldauju jus Viešpačiu, kad šitas laiškas būtų perskaitytas visiems šventiesiems broliams. [28] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jumis. Amen.

---

[19] N e g e s y k i t e ... Šv. Dvasia nužengė ant apaštalų liepsnos pavidalu; todėl šv. Povilas, kalbėdamas apie šv. Dvasios dovanas, įsako negesyti Dvasios, t. y., nelaikyti nieku jos dovanų.

ANTRASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS

Laiško įžanga

1. [1] Povilas, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bažnyčiai (eklezijai) Dievuje mūsų Tėvuje ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo mūsų Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. 9 VIII

[3] Mes turime visados dėkoti Dievui už jus, broliai, taip, kaip verta; nes jūsų tikėjimas labai didėja ir visų jūsų meilė vienų kitiems daugėja. [4] Todėl ir mes patys giriamės jumis Dievo bažnyčiomis (eklezijomis) dėl jūsų kantrybės ir tikėjimo visuose jūsų persekiojimuose ir sielvartuose, kuriuos kenčiate. [5] Tai yra įrodymas teisingo Dievo teismo: nes turite būti rasti verti Dievo karalystės, dėl kurios ir kenčiate. [6] Juk ir teisinga pas Dievą atsilyginti varginimu tiems, kurie jus vargina, [7] o jums, varginamiesiems, poilsiu drauge su mumis. Tai įvyks, kaip Viešpats Jėzus apsireikš iš dangaus su savo jėgos angelais [8] ugnies liepsnoje. Jis atkeršys tiems, kurie nepažįsta Dievo ir neklauso mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Evangelijos. [9] Jie kentės kančias amžinoje prapultyje, atstumti nuo Viešpaties veido ir nuo jo galybės garbės, [10] kaip jis ateis, kad būtų tą dieną pašlovintas savo šventuosiuose ir apsireikštų nuostabus visuose, kurie bus įtikėję. Juk mūsų jums duotasis liudijimas

rado tikėjimo. [11] Todėl mes ir meldžiamės visados už jus, kad mūsų Dievas padarytų jus vertus savo pašaukimo ir įvykdytų garbingai visą gerą valią ir tikėjimo darbą; [12] kad taip būtų pašlovintas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardas jumyse ir jūs jame pagal mūsų Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę.

Antrojo Kristaus atėjimo metas

10 VIII 2. [1] Mes meldžiame jus, broliai, dėl mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo ir mūsų susivienijimo su juo: [2] Nesiduokite veikiai nukreipti savęs nuo savo išmanymo ir nugąsdinti nei dvasios apreiškimu, nei pasakymu, nei laišku, lyg kad tai eitų iš mūsų, būk Viešpaties diena esanti arti. [3] Tegul niekas neklaidina jūsų jokiu būdu; nes pirma turi ateiti atpuolimas ir būti apreikštas nuodėmės žmogus, prapulties sūnus, [4] kurs yra priešininkas ir keliasi ant viso, kas vadinama Dievas ar kas yra garbinama, taip kad jis sėsis Dievo šventnamyje ir rodys save, lyg jis būtų Dievas. [5] Ar jūs neatsimenate, kad aš tai jums sakiau dar pas jus būdamas? [6] Jūs žinote, ir kas dabar jį sulaiko, kad apsireikštų tik savu laiku. [7] Nes neteisybės paslaptis jau veikia; tiktai kad tas, kurs dabar laiko, laikytų, iki bus šalin atimta.

---

1. [11] Visą gerą...: visa, ko gera valia gali trokšti ir tikėjimas padaryti.

2. [2] Nei dvasios... Žinios apie trumpu laiku įvyksiantį Viešpaties teismą buvo remiamos prasimanytais įrodymais, būk šv. Povilas turėjęs tokį šv. Dvasios apreiškimą, būk jis apie tai kalbėjęs, būk taip rašęs. — [7] Tiktai kad...: kad tas, kurs turi Kristų ir tikrąjį tikėjimą, jų nenustotų. Gr. t.: tiktai kolei sulaikąs dabar nebus šalin atimtas. Prasmė: Antikristas jau veikia slapčia bedievystės paslaptimi. Bet yra kliūtis, kuri dar neleidžia jam viešai pasireikšti. Kaip tik ta kliūtis bus pašalinta, bedievystė pasireikš; su ja Antikristas. Tuomet tai bus ir teismas. Kas yra kliūtis, kokia nors jėga ar asmuo, šv. Povilas neaiškina.

8 Tuomet apsireikš tas neteisusis. Viešpats Jėzus
užmuš jį savo burnos kvėpimu ir sunaikins jį savo
atėjimo šviesumu. 9 Jo atėjimas atitinka šetono
veikimą visokia jėga, melagingais ženklais ir ste-
buklais 10 ir visokiu neteisybės suvedžiojimu tiems,
kurie žūna, nes jie nepriėmė tiesos meilės, kad
būtų išganyti. 11 Todėl Dievas siųs jiems veiklų
paklydimą, kad tikėtų melui, 12 kad būtų teisiami
visi, kurie netikėjo tiesai ir pritarė neteisybei.
13 Mes gi turime visados dėkoti Dievui už jus, 11
Dievo mylimieji broliai, kad Dievas išrinko Dva- VIII
sios pašventinimu ir tikėjimu tiesai jus, pirmones
išganymui. 14 Tam jis mūsų Evangelija ir pašaukė
jus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus garbės gauti.
15 Taigi, broliai, tvirtai stovėkite ir laikykite pada-
vimus, kurių išmokote ar tai žodžiu, ar mūsų
laišku. 16 Pats mūsų Viešpats Jėzus Kristus ir
Dievas mūsų Tėvas, kurs mus mylėjo ir maloning-
ai davė amžinos paguodos ir geros vilties, 17 tepa-
drąsina jūsų širdis ir tesustiprina visokiam geram
darbui ir žodžiui.

Paraginimai ir įspėjimai

3. 1 Pagaliau, broliai, melskitės už mus, kad 12
Dievo žodis sklistų ir būtų šlovinamas, kaip ir pas VIII
jus; 2 kad ir mes būtumėm išgelbėti nuo įkyrių ir
piktų žmonių; nes ne visi turi tikėjimą. 3 Dievas
yra ištikimas; jis jus stiprins ir sergės nuo pikta.
4 Mes gi pasitikime jumis Viešpatyje, kad, ką mes
įsakome, jūs ir darote ir darysite. 5 Viešpats tepa-
lenkia jūsų širdis į Dievo meilę ir Kristaus kan-
trybę.
6 Mes įsakome jums, broliai, mūsų Viešpaties 13
VIII

3. 2 Nuo įkyrių...: nuo žydų, trukdžiusių Apaš-
talo darbą Korinte.

Jėzaus Kristaus vardu šalintis nuo kiekvieno brolio, kurs elgiasi netvarkingai ir nesilaiko padavimo, kokį jie yra iš mūsų gavę.

7 Nes jūs patys žinote, kaip reikia mus sekioti. Mes nebuvome jūsų tarpe neramūs 8 ir nevalgėme nė kieno duonos dovanai, bet dirbome naktį ir dieną, vargdami ir nuvargdami, kad neapsunkintumėm nė vieno jūsų. 9 Ne kad mes nebūtumėm turėję galios, bet kad duotumėm save kaip pavyzdį jums sekioti mus. 10 Juk ir pas jus būdami, mes jums tai aiškinome, kad jei kas nenori dirbti, tegul ir nevalgo. 11 Tačiau mes girdėjome, kad kai kurie jūsų tarpe elgiasi netvarkingai, nieko nedirbdami, ir užsiima tuščiais dalykais. 12 Tiems, kurie yra tokie, mes įsakome ir juos įspėjame Viešpatyje Jėzuje Kristuje, kad ramiai dirbdami valgytų savo duoną.

13 Jūs gi, broliai, nesiliaukite gerai darę. 14 O jei kas neklauso mūsų žodžio laišku, tą pasižymėkite ir neturėkite su juo draugystės, kad būtų sugėdintas. 15 Nelaikykite tačiau jo neprieteliu, bet sudrauskite kaip brolį.

Laiško pabaiga

16 Pats ramybės Viešpats teduodie jums visados ramybės kiekvienoje vietoje. Viešpats tebūnie su jumis visais. 17 Pasveikinimas mano, Povilo, ranka: tas yra ženklas kiekviename laiške. Taip aš rašau. 18 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

---

17 Ženklas: iš kurio galima pažinti, kad laiškas tikrai Povilo rašytas, ne kieno nors prasimanytas.

PIRMASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TIMOTIEJUI

Antraštė

1. [1] Povilas, Jėzaus Kristaus apaštalas Dievo 14
mūsų Išganytojo ir Kristaus Jėzaus, mūsų vilties, VIII
paliepimu [2] mylimajam sūnui tikėjime Timotiejui.
Malonė, pasigailėjimas ir ramybė nuo Dievo Tėvo
ir Kristaus Jėzaus, mūsų Viešpaties.

Nurodymai, kaip reikia skelbti Evangelija

[3] Eidamas į Makedoniją, aš meldžiau tave pasilikti Efeze, kad įsakytumei kai kuriems nemokyti kitaip, [4] ir neužsiimti pasakomis ir begalinėmis giminystės eiliomis, kurios greičiau iškelia ginčijamų klausimų, kaip padeda Dievo statybai, kuri remiasi tikėjimu. [5] Įsakymo tikslas yra meilė iš nesuteptos širdies, geros sąžinės ir neveidmainingo tikėjimo.

[6] Nuo tų dalykų kai kurie nuklydo ir pasidavė tuščioms kalboms, [7] norėdami būti įstatymo mokytojais, tačiau nesuprasdami, nei ką kalba, nei to, ką įrodinėja. [8] Mes žinome, kad įstatymas yra geras, jei kas naudojasi juo teisėtai, [9] tai žinodamas, kad įstatymas išleistas ne teisiajam, bet ne-

1. [9] Ne teisiajam... Teisusis savaime daro tai, ko įstatymas reikalauja. Uždraudimai ir grasymai jo neliečia; jų reikia tiems, kurie pasiduoda savo geiduliams.

teisiems ir neklusniems, bedieviams ir nusidėjėliams, piktadariams ir suteptiems, tėvažudžiams ir motinažudžiams, galvažudžiams, [10] paleistuviams, vaikų darkytojams, žmones vagiantiems, melagiams ir prisiekiantiems netiesą ir jei yra dar kas kita priešinga sveikam mokslui, [11] kurs atitinka man pavestąją palaimintojo Dievo garbės Evangeliją.

15 VIII [12] Aš dėkoju patvirtinusiam mane mūsų Viešpačiui Kristui Jėzui, kad laikė mane ištikimu, paimdamas į tarnystę, [13] mane, kurs pirma buvau piktžodžiautojas, persekiotojas ir prispaudėjas; bet aš radau Dievo pasigailėjimo, nes dariau nežinodamas, netikėjime. [14] Mūsų gi Viešpaties malonė pasirodė pervirš gausinga drauge su tikėjimu ir meile Kristuje Jėzuje. [15] Tikras yra žodis ir vertas visokio priėmimo, kad Jėzus Kristus atėjo į šį pasaulį išganyti nusidėjėlių, kurių pirmasis aš esu. [16] Bet todėl aš gavau pasigailėjimo, kad manyje pirmame Kristus Jėzus parodytų visą kantrybę pamokyti tiems, kurie turi įtikėti į jį amžinajam gyvenimui. [17] Amžių karaliui, nemariajam, neregimam vienam Dievui gyrius ir garbė per amžių amžius. Amen.

[18] Tą įsakymą aš pavedu tau, sūnau Timotiejau, einant pirma duotomis apie tave pranašystėmis, kad kovotumei pagal jas gerą kovą, [19] turėdamas tikėjimą ir gerą sąžinę, kurią kai kurie atstūmę sudaužė savo tikėjimo laivą. [20] Jų tarpe yra Ime-

---

[10] Vagiantiems: parduoti juos vergijon. — [13] Kurs buvau. Plg. Apd 7, 58 ir tol. — [14] Su tikėjimu ir... Drauge su malone į Povilo sielą įėjo tikėjimas ir meilė.

[18] Pranašystėmis: Šv. Dvasia buvo savo laiku paliudijusi įkvėptų žmonių žodžiais, kad Timotiejus bus ištikimas Evangelijos gynėjas ir Bažnyčios (Eklezijos) tarnautojas.

niejus ir Aleksandras, kuriuodu aš padaviau šetonui, kad išmoktų nepiktžodžiauti.

Apie viešąsias pamaldas

2. [1] Taigi, aš visų pirma raginu daryti maldas, 16
prašymus, užtarymus, dėkojimus už visus žmones, VIII
[2] už karalius ir visus, kurie yra vyresnieji, kad
mes ramiai ir tyliai gyventumėm visame maldingume ir padorume. [3] Nes tai yra gera ir patinka
akivaizdoje mūsų Išganytojo Dievo, [4] kurs nori,
kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos
pažinimą. [5] Nes vienas yra Dievas, vienas taip pat
tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, Žmogus, Kristus
Jėzus; [6] jis pats save davė atpirkimą už visus, —
liudijimą savu laiku, [7] kuriam aš esu paskirtas
skelbėjas ir apaštalas (sakau tiesą, nemeluoju), pagonių mokytojas tikėjimo ir tiesos srityje.

[8] Taigi, aš noriu, kad vyrai melstųsi kiekvienoje 17
vietoje, pakeldami nesuteptas rankas, be rūstybės VIII
ir ginčo. [9] Taip pat kad moterys puoštųsi padoriais
apdarais su drova ir susilaikymu, ne susuktais
plaukais ar auksu, ar perlais, ar brangiais rūbais,
[10] bet gerais darbais, kaip pritinka moterims, kurios nori laikytis pamaldumo.

[11] Moteriškė tesimoka tylomis su visu pasidavimu. [12] Mokyti moteriškei aš neleidžiu, nei viešpatauti vyrui; ji turi laikytis tyliai. [13] Nes Adomas
padarytas pirmas, paskui Jieva. [14] Adomas nepasidavė suvedžiojimui, o moteriškė pasidavė suvedžiojimui ir nusikalto peržengimu. [15] Ji bus išganyta vaikų gimdymu, jei pasiliks tikėjime, meilėje ir šventume drauge su susilaikymu.

---

2. 1 Dėkojimus: šv. mišių aukas (Aug.).
14 Nepasidavė... Adomas paklausė ne žalčio, bet Jievos žodžių ir pasipriešino Dievo uždraudimui. — 15 Vaikų gimdymu; šventai atlikdama ir tolesnes

Bažnyčios (Eklezijos) tarnautojų privalumai

18 VIII **3.** [1] Tikras yra žodis: Jei kas trokšta vyskupo pareigų, trokšta gero darbo. [2] Taigi, vyskupas turi būti nepeiktinas, vienos moters vyras, blaivus, atsargus, rimtas, padorus, svetmylys, tinkąs mokyti, [3] ne girtuoklis, ne mušeika, bet romus, nebarningas, negodus, [4] geras savo namų viršininkas, laikąs vaikus klusnume ir visokioje skaistybėje. [5] Nes jei kas nemoka valdyti savo namų, kaip jis rūpinsis Dievo Bažnyčia (Eklezija)? [6] Ne naujatikis, kad, pasikėlęs į puikybę, neįpultų į velnio teismą. [7] Jis turi taip pat turėti gerą liudijimą tų, kurie yra lauke, kad nepatektų į paniekinimą ir į velnio žabangus.

19 VIII [8] Taip pat reikia, kad dijakonai būtų padorūs, ne dviliežuviai, nepasidavę dideliam vyno gėrimui, nejiešką bjauraus pelno, [9] laiką tikėjimo paslaptį nesuteptoje sąžinėje. [10] Bet ir šitie turi būti pirma ištirti, ir jei jie neturi jokios kaltės, tegul eina pareigas.

[11] Moterys taip pat tebūna padorios, neapkalbinėtojos, blaivios, visame ištikimos.

[12] Dijakonai tebūna vienos moters vyrai, geri savo vaikų ir namų viršininkai; [13] nes kurie bus

---

žmonos ir motinos pareigas. Apie visas moteris šv. Povilas kalba 1 Kor 7 persk.

3. [1] Vyskupo pareigų: darbo, ne garbės. — [2] Vienos moters... Pirmaisiais krikščionijos laikais buvo gana dažnai šventinami kunigais ir vyskupais žmonės vedę. Bet jei kas, mirus žmonai, buvo vedęs antrą sykį, Apaštalas draudžia imti tokį į vyskupus. — [6] Teismą: kad nenusipelnytų bausmės, kokią nusipelnė piktoji dvasia taip pat puikybe. — [7] Yra lauke: pagonių.

[11] Moterys: kurioms buvo pavedama atlikinėti kai kurios šventos pareigos; jos buvo vadinamos dijakonisėmis.

[13] Gerą laipsnį: bus verti kunigų ir vyskupų pareigų ir užmokesčio danguje. — Pasitikėjimo: drąsos skelbti žmonėms be jokios baimės tikėjimą.

gerai tarnavę, įsigys sau gerą laipsnį ir daug pasitikėjimo tikėjimu, kurs yra Kristuje Jėzuje.

14 Aš tau tai rašau, turėdamas vilties veikiai ateiti pas tave; 15 o jei užtrukčiau, kad žinotumei, kaip tau reikia elgtis Dievo namuose, kurie yra gyvojo Dievo Bažnyčia (Eklezija), tiesos šulas ir tvirtumas. 16 Ir tikrai didelė yra pamaldumo paslaptis apie tą, kurs buvo apreikštas kūne, pateisintas Dvasioje, pasirodė angelams; buvo skelbiamas pagonyse, tikėtas pasaulyje, paimtas garbėje.

Pamokymai apie klaidžiamokslius

4. 1 Dvasia aiškiai sako, kad paskučiausiais laikais kai kurie atstos nuo tikėjimo, klausydamies paklydimo dvasių ir velnių mokslų, 2 tokių žmonių, kurie veidmainingai kalba melą ir turi įdegintą sugedimo žymę savo sąžinėje, 3 kurie draudžia moterystę, liepia susilaikyti nuo valgių, kuriuos Dievas yra sutvėręs valgyti su dėkojimu tikintiesiems ir pažinusiems tiesą. 4 Nes visa, ką Dievas sutvėrė, yra gera ir nėra nieko atmestino, kas valgoma dėkojant; 5 nes tai pašventinama Dievo žodžiu ir malda. 20 VIII

6 Tai išdėstydamas broliams, tu būsi geras Kristaus Jėzaus tarnas, maitindamas save žodžiais to tikėjimo ir gero mokslo, kurį tu sekei. 7 Netikusiomis ir senų moterų pasakomis neužsiimk, o pats lavinkis pamaldume. 8 Nes kūno lavinimas maža kam tenaudingas, o pamaldumas yra viskam naudingas, kadangi turi dabartinio ir būsimojo gyvenimo pažadėjimą. 9 Tikras yra žodis ir visokio priėmimo vertas. 10 Nes todėl mes vargstame ir 21 VIII

16 Apie tą, kurs: Jėzus Kristus. — Pateisintas Dvasioje: žodžiais ir darbais pasirodė esąs Dievas.

todėl mums piktžodžiaujama, kad mes turime vilties gyvuoju Dievu, kurs yra visų žmonių Gelbėtojas, labiausiai tikinčiųjų. [11] Tai įsakyk ir mokyk. [12] Nė vienas teneniekina tavo jaunystės; bet tu būk pavyzdys tikintiesiems žodžiu, pasielgimu, meile, tikėjimu, skaistybe. [13] Iki ateisiu, užsiimk skaitymu, paraginimu ir mokymu. [14] Nelaikyk nieku tavyje esančios malonės, kuri tau duota, einant pranašyste, kunigų rankų uždėjimu. [15] Tai mąstyk, tame būk, kad tavo pažanga būtų visiems matoma. [16] Žiūrėk pats savęs ir mokslo; tų laikykis; nes, tai darydamas, ir pats save išgelbėsi ir tuos, kurie tavęs klauso.

Apie Timotiejaus santykius su įvairiais Bažnyčios (Eklezijos) nariais

22 VIII **5.** [1] Senesnio žmogaus nebark, bet maldauk, kaip tėvą; jaunuosius, kaip brolius; [2] seneles, kaip motinas; jaunąsias, kaip seseris visu skaistumu.

[3] Gerbk našles, kurios yra tikrai našlės. [4] Bet jei kuri našlė turi vaikų ar vaikų vaikų, ji teišmoksta visų pirma laikyti pagarboje savo namus ir atsilyginti gimdytojams; nes tai patinka Dievo akivaizdoje. [5] Kuri gi yra tikrai našlė ir apleista, tegul turi vilties Dievu ir tegul ištvermingai laikosi maldų ir prašymų naktį ir dieną. [6] Nes gyvenanti gėriuose, yra numirus, gyva tebebūdama. [7] Ir tai įsakyk, kad jos būtų nepeiktinos. [8] Bet jei kas nesirūpina savaisiais ir ypač namiškiais, tas išsigynė tikėjimo ir yra piktesnis už netikintį.

[9] Našlė tebūnie renkama ne mažiau kaip šešių

4. [13] Skaitymu: šv. Rašto religiniuose susirinkimuose.

5. [4] Ji teišmoksta... Apaštalas čia primena vaikų pareigą branginti namus, kuriuose jie augo, ir šelpti pasenusius gimdytojus (gr. t.).

dešimtų metų, kuri buvo vieno vyro žmona, [10] turinti savo gerų darbų liudijimą: jei ji vaikus išauklėjo, jei svečius priimdavo, jei plaudavo šventųjų kojas, jei šelpdavo kenčiančius sielvartą, jei stengėsi daryti visokius gerus darbus. [11] Jaunesnių našlių vengk, nes jos, pasiduodamos gašlumui ir taip nutoldamos nuo Kristaus, nori ištekėti [12] ir pelnosi sau pasmerkimą, nes nieku pavertė pirmąją ištikimybę. [13] Podraug jos išmoksta vaikščioti dykinėdamos iš namų į namus, ir ne tiktai dykinėti, bet ir daug šnekėti ir žingeidauti, ir kalba, kas nereikia. [14] Taigi, aš noriu, kad jaunesniosios tekėtų, turėtų vaikų, būtų šeimynų motinos ir neduotų priešininkui jokios progos piktžodžiauti. [15] Nes kai kurios jau nusigręžė paskui šetoną. [16] Jei kurs tikintis turi našlių, tegul jas aprūpina, ir tenebūna apsunkinama bažnyčia (eklezija), kad ji galėtų ištekti toms, kurios yra tikrai našlės.

23 VIII

[17] Kunigai, kurie yra geri viršininkai, tebūna laikomi vertais dvigubos pagarbos, ypač tie, kurie darbuojasi žodžiu ir mokymu. [18] Nes Raštas sako: Neužriši kuliančiam jaučiui nasrų. Ir: Darbininkas vertas savo algos. [19] Skundo prieš kunigą nepriimk, jei jis nepatvirtintas dviejų ar trijų liudytojų. [20] Nusidedančius sudrausk visų akivaizdoje, kad ir kiti turėtų baimės. [21] Aš prašau tave prisiektinai Dievo ir Kristaus Jėzaus ir išrinktųjų angelų akivaizdoje to laikytis bešališkai ir nieko nedaryti, einant po vienu ar kitu. [22] Rankų niekam veikiai neuždėk ir

---

[9] Renkama: tebūnie įtraukiama į Bažnyčios (Eklezijos) tarnautojų sąrašą. — [12] Ištikimybę. Įtraukiamos į Bažnyčios (Eklezijos) tarnautojų sąrašus našlės pasižadėdavo tarnauti toliau tiktai Kristui. Ištekėjimas buvo to įžado paniekinimas.

[18] Raštas: 5 Moz 25, 4; plg. 1 Kor 9, 9. — [22] Rankų... Nešventink kunigais, kurių neesi ištyręs. —

nedalyvauk svetimose nuodėmėse. Pats laikyk save skaistų. [23] Negerk vien tik vandens, bet vartok truputį vyno dėl savo vidurių ir savo dažnų negalojimų. [24] Kai kurių žmonių nuodėmės yra žinomos ir eina pirma į teismą, o kai kurios tik seka. [25] Taip pat ir geri darbai yra žinomi; ir su kuriais kitaip yra, jie negali pasilikti paslėpti.

24 VIII 6. [1] Visi, kurie yra po jungu vergai, turi laikyti savo valdovus vertais visokios pagarbos, kad nebūtų piktžodžiaujama Viešpaties vardui ir mokslui. [2] O tie, kurie turi tikinčius valdovus, jų teneniekina dėl to, kad jie broliai; tegul geriau tarnauja, kad tai yra tikintieji ir mylimieji, ir geradarymo dalyviai. Tai mokyk ir primink.

Ypatingi nurodymai Timotiejui

[3] Jei kas kitaip moko ir nesilaiko sveikų mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus žodžių ir to mokslo, kurs atitinka maldingumą, [4] tas yra puikus, nors jis nieko nežino, bet sarguliuoja ginčijamais klausimais ir žodžių kova, iš kurių kyla pavydai, barniai, piktžodžiavimai, pikti įtarimai, [5] susirėmimai sugedusio išmanymo ir tiesos nustojusių žmonių, kurie mano, būk pamaldumas esąs pasipelnymo būdas. [6] Iš tikrųjų, didelis yra pelnas pamaldumas, sujungtas su pasitenkinimu. [7] Nes mes nieko neatsinešėme į šį pasaulį, abejonės nėra, kad nieko negalime ir išsinešti. [8] Turėdami maisto ir apdaro, tuo tenkinkimės. [9] Nes tie, kurie nori pralobti, įpuola į pagundą ir į velnio žabangus, į daugelį nenaudingų ir žalingų pageidimų, paskandinančių žmones į prapultį ir į žuvimą. [10] Nes visų piktumų šaknis yra godulystė. Kai kurie jai pasidavę nuklydo nuo tikėjimo ir įsipainiojo į daugelį skausmų.

---

[24] Seka: tyrinėjant išeina aikštėn.
6. [1] Mokslui: Evangelijai.

11 Tu gi, Dievo žmogau, bėgk šalin nuo tų dalykų, 25
stengkis siekti teisybės, maldingumo, tikėjimo, VIII
meilės, kantrumo, romumo. 12 Kovok gerą tikėjimo
kovą; pagauk amžinąjį gyvenimą, į kurį esi pa-
šauktas ir kuriam tu padarei gerą išpažinimą dau-
gelio liudytojų akivaizdoje. 13 Aš gi tau įsakau
akivaizdoje Dievo, kurs visa gaivina, ir Kristaus
Jėzaus, kurs liudydamas padarė gerą išpažinimą
po Pontijum Pilotu, 14 laikyti įsakymą nesuteptą,
nepeiktiną iki mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus
atėjimui, 15 kurį savo laiku parodys palaimintasis
ir vienas galingasis karalių Karalius ir viešpatau-
jančiųjų Viešpats, 16 vienas turįs nemarumą ir gy-
venąs neprieinamoje šviesoje, kurio nematė nė
vienas žmogus, bet ir negali matyti. Jam garbė ir
amžinas viešpatavimas. Amen.

17 Šio pasaulio turtingiesiems įsakyk nesidi-
džiuoti ir nepasitikėti netikrais turtais, bet gy-
vuoju Dievu (kurs mums visa apsčiai teikia var-
toti), 18 gera daryti, būti turtingiems gerais darbais,
noromis duoti, dalintis, 19 įsigyti sau gerą pamatą
ateičiai, kad jie pagautų tikrąjį gyvenimą.

20 O Timotiejau, saugok, kas tau pavesta, veng-
damas atmestinų naujumų žodžiuose ir taip netei-
singai vadinamo mokslo prieštaravimų, 21 kurį kai
kurie išpažinę atpuolė nuo tikėjimo. Malonė su
tavim. Amen.

---

12 Išpažinimą: priimdamas krikštą.
20 Naujumų žodžiuose: tuščių be tikro turinio šnekų.

ANTRASIS ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TIMOTIEJUI

Laiško įžanga

26 VIII 1. [1] Povilas, Jėzaus Kristaus apaštalas Dievo valia, einant pažadėjimu gyvenimo Kristuje Jėzuje, [2] mylimiausiam sūnui Timotiejui. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus.

[3] Aš dėkoju Dievui, kuriam tarnauju nuo prosenelių tyra sąžine, kaip aš nesiliauju minėjęs tave savo maldose naktį ir dieną, [4] trokšdamas matyti tave, atsimindamas tavo ašaras, kad būčiau pilnas džiaugsmo, [5] primindamas sau tą tavyje esantį neveidmainingą tikėjimą, kurs pirma gyveno tavo senelėje Loidėje ir tavo motinoje Eunikėje, esu gi tikras, kad ir tavyje.

Paraginimas Timotiejui drąsiai eiti savo pareigas

[6] Dėl tos priežasties aš tau primenu atgaivinti Dievo malonę, esančią tavyje mano rankų uždėjimu. [7] Nes Dievas davė mums ne baimės dvasią, bet jėgos, meilės ir blaivumo. [8] Taigi, nesigėdyk mūsų Viešpaties liudijimo, nė manęs, jo kalinio; bet drauge kentėk dėl Evangelijos Dievo jėga,

---

1. [4] Ašaras: kada šv. Povilas skyrėsi su Timotiejum, keliaudamas iš Efezo į Makedoniją. — [5] Gyveno. Įsivaizdinama, kad įasmeninta tikėjimo dorybė gyvena žmogaus sieloje.
[6] Rankų uždėjimu: pašvenčiant vyskupu.

9 kurs išgelbėjo mus ir pašaukė savo šventu pašaukimu, ne dėl mūsų darbų, bet savo nutarimu ir malone, kuri buvo mums suteikta Kristuje Jėzuje pirm amžinųjų laikų; 10 dabar ji apreikšta pasirodymu mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, kurs sunaikino mirtį, iškėlė šviesos gyvenimą ir negedimą ta Evangelija, 11 kuriai aš esu paskirtas skelbėjas, apaštalas ir pagonių mokytojas. 12 Dėl tos taip pat priežasties aš tai kenčiu, bet nesigėdžiu, nes aš žinau, kuo pasitikėjau, ir esu tikras, kad jis gali išlaikyti tai, kas man pavesta iki anai dienai.

13 Sveiki žodžiai, kuriuos girdėjai iš manęs, te- 27
būna tau pavyzdys tikėjime ir meilėje Kristuje VIII
Jėzuje. 14 Sergėk gražią tau pavestą gėrybę šventąja Dvasia, kuri gyvena mumyse.

15 Tu tai žinai, kad nuo manęs nusigręžė visi, kurie yra Azijoje, jų tarpe Pigelas ir Ermogenas. 16 Viešpats tesuteikia pasigailėjimo Onesiforo namams, nes jis dažnai gaivino mane ir nesigėdijo mano grandinės; 17 bet atėjęs Romon, jis rūpestingai jieškojo manęs ir rado. 18 Viešpats teduodie jam rasti pasigailėjimo pas Viešpatį aną dieną. Ir kaip daug jis man patarnavo Efeze, tu geriau žinai.

Timotiejui reikia būti patvariam

2. 1 Taigi, tu, mano sūnau, sustiprėk malonėje, 28
kuri yra Kristuje Jėzuje, 2 ir ką tu esi girdėjęs iš VIII
manęs prie daugelio liudytojų, tai pavesk ištikimiems žmonėms, kurie bus tinkami ir kitus mokyti. 3 Kentėk, kaip geras Kristaus Jėzaus kareivis. 4 Nė vienas, kurs kareiviauja Dievui, nesipainioja į žemiškus reikalus, kad patiktų tam, kuriam apsiėmė. 5 Nes ir tas, kurs kovoja imtynėse, nevainikuo-

9 Suteikta: skirta.
18 Aną dieną: teismo dieną.

jamas, jei nekovoja taisyklingai. [6] Vargstąs artojas turi pirmas gauti vaisių. [7] Suprask, ką sakau, nes Viešpats duos tau išmanymo visuose dalykuose.

[8] Atsimink Viešpatį Jėzų Kristų iš Dovîdo ainijos, kad jis prisikėlė iš numirusiųjų, anot mano evangelijos, [9] dėl kurios aš kenčiu iki grandinių lyg piktadaris; tačiau Dievo žodis nėra surištas. [10] Todėl aš pakenčiu visa dėl išrinktųjų, kad ir jie laimėtų išganymą, kurs yra Kristuje Jėzuje, drauge su dangaus garbe.

29 VIII [11] Tikras yra žodis; nes: jei drauge mirėme, drauge būsime ir gyvi; [12] jei drauge kentėsime, drauge ir viešpatausime; jei mes išsiginsime, ir jis išsigins mūsų; [13] jei mes esame neištikimi, jis pasilieka ištikimas; jis juk negali savęs išsiginti.

Pamokymas apie klaidžiatikius

[14] Tai primink, įmdamas Viešpatį liudytoju, nekovoti žodžiais, nes tai niekam nenaudinga, tik klausytojams žudyti. [15] Uoliai rūpinkis pasirodyti Dievui ištirtas, neprivaląs gėdytis darbininkas, tinkamai pasielgiąs su tiesos žodžiu. [16] Nešventų ir tuščių kalbų saugokis; nes jie vis labiau žengia į bedievystę, [17] ir jų kalba plečiasi, kaip vėžio liga. Jų tarpe yra Imeniejus ir Piletas, [18] kurie atpuolė nuo tiesos, sakydami, prisikėlimas jau įvykęs, ir taip jie sugriovė kai kurių tikėjimą. [19] Tačiau tvirtas Dievo pamatas stovi ir turi tokį antspaudą: Viešpats žino tuos, kurie yra jo; ir: teatstoja nuo neteisybės kiekvienas, kurs ištaria Viešpaties vardą! [20] Dideliuose namuose yra ne tik auksinių ir sidabrinių indų, bet taip pat medinių ir molinių; ir tai vieni garbei, kiti negarbei. [21] Taigi, jei

2. [16] Jie: klaidžiatikiai. — [20] Indų: Indai garbei yra ištikimi krikščionys; negarbei — klaidžiatikiai. — [21] Nuo tokių: nuo neteisybės (19. e.).

kas apsivalys nuo tokių, bus indas garbei, pašventintas ir naudingas Viešpačiui, prirengtas kiekvienam geram darbui. [22] Bėgk šalin nuo jaunystės geidulių, o stengkis pasiekti teisybę, tikėjimą, viltį ir meilę ir ramybę su tais, kurie šaukiasi į Viešpatį nesutepta širdimi. [23] Paikų ir neišmintingų klausimų vengk, žinodamas, kad jie gamina barnių. [24] Viešpaties tarnas neturi vaidytis, bet būti romus visiems, tinkąs mokyti, kantrus, [25] maloningai sudraudžiąs tuos, kurie priešinasi tiesai, bene duos jiems Dievas atgailos tiesai pažinti, [26] ir bene atsipeikės jie iš velnio žabangų, kurio laikomi sugauti jojo valiai.

Apie būsimojo laiko pavojus

3. [1] Tai žinok, kad paskutinėmis dienomis ateis **30 VIII**
pavojingų laikų; [2] nes žmonės bus savimeiliai, godūs, saugyros, puikūs, piktžodžiautojai, neklusnūs gimdytojams, nedėkingi nusikaltėliai, [3] be meilės, netaikūs, šmeižikai, nesusilaikantys, kietaširdžiai, nemaloningi, [4] įdavikai, akiplėšos, pasipūtę ir labiau mėgstą gėrius, kaip Dievą, [5] turį, tiesa, pamaldumo išvaizdą, bet neigią jo galią. Ir tokių tu vengk, [6] nes jų tarpe yra tie, kurie landžioja po namus ir ima nelaisvėn nuodėmėmis apsunkintas ir visokių užgaidų vedamas moterėles, [7] kurios visuomet mokosi ir niekuomet nepasiekia tiesos pažinimo. [8] Kaip Jannas ir Mambras priešinosi Mozei, taip pat ir šitie priešinasi tiesai: žmonės sugeduso proto, atmestini tikėjimo atžvilgiu. [9] Bet jie toliau nežengs, nes jų paikumas bus žinomas visiems, kaip kad ir anųjų buvo.

[10] Bet tu sekei mano mokslu, pasielgimu, su- **31 VIII**
manymu, tikėjimu, lengvaširdyste, meile, kantrybe, [11] persekiojimais, kentėjimais, kokių man atsitiko

Antiokijoje, Ikonijoje ir Listroje, persekiojimais, kuriuos aš kentėjau, ir iš visų Viešpats išgelbėjo mane. [12] Taip pat visi, kurie nori gyventi pamaldžiai Kristuje Jėzuje, kentės persekiojimą. [13] Pikti gi žmonės ir suvedžiotojai eis piktyn, klysdami ir kitus klaidindami. [14] Tu tačiau pasilik prie to, ko išmokai ir kas tau pavesta, žinodamas, iš ko išmokai, [15] ir kaip nuo pat kūdikystės žinai iš šventųjų Raštų, kurie gali pamokyti tave išganymui tikėjimu į Kristų Jėzų. [16] Kiekvienas Dievo įkvėptas Raštas yra naudingas mokyti, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje, [17] kad Dievo žmogus būtų tobulas, tinkamas kiekvienam geram darbui.

1 Rugsėjo

4. [1] Aš prašau prisiektinai akivaizdoje Dievo ir Jėzaus Kristaus, kurs teis gyvus ir mirusius, jo atėjimu ir jo karalyste, [2] skelbk žodį; nesiliauk laiku ir ne laiku; įrodinėk, raginк, bark visu kantrumu ir mokymu. [3] Nes ateis laikas, kad jie nepakęs sveiko mokslo, bet, eidami savo troškimais, surinks sau mokytojų krūvą, kaip jiems ausyse nieži, [4] ir nugręš ausis nuo tiesos, o gręšis prie pasakų. [5] Bet tu būk budrus, kentėk visokius vargus, dirbk evangelisto darbą, eik savo tarnystę. Būk blaivus.

[6] Nes aš jau esu aukojamas, ir mano atsiskyrimo metas yra čia pat. [7] Aš kovojau gerą kovą, pabaigiau bėgti, išlaikiau tikėjimą. [8] Gale man atidėtas teisybės vainikas, kurį duos man aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas; ne tik man, bet ir tiems, kurie myli jo atėjimą.

---

4. [6] Esu aukojamas. Apaštalas laukia mirties. Ta mirtis bus lyg auka. Jo kraujas bus išlietas Viešpaties garbei, taip kaip Sen. Test. buvo išliejamas vynas prie žydų aukų.

Laiško pabaiga

Skubėk veikiai ateiti pas mane.
9 Nes Demas, mylėdamas šį pasaulį, paliko mane 2 IX
ir išėjo į Tesaloniką, 10 Krescensas — į Galatiją,
Titas — į Dalmatiją. 11 Su manim bėra vienas Lukas. Pasiimk Morkų ir atsivesk su savim; nes jis yra man naudingas tarnauti. 12 Tikiką aš išsiunčiau į Efezą. 13 Skraistę, kurią aš palikau Troadoje pas Karpą, atvykdamas, atsinešk su savim, taip pat knygas, o ypač pergaminus.

14 Šaltkalvis Aleksandras padarė man daug pikta: Viešpats atsilygins jam pagal jo darbus. 15 Ir tu jo saugokis, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams. 16 Mano pirmame apsigynime nebuvo su manim nė vieno, bet visi mane apleido; tenebūnie tai jiems paskaityta! 17 Bet Viešpats buvo su manim ir pastiprino mane, kad skelbimas būtų mano įvykdytas ir kad visi pagonys išgirstų; ir aš buvau išgelbėtas iš liūto nasrų. 18 Viešpats išgelbėjo mane nuo visokio pikto darbo ir gelbės į dangiškąją savo karalystę. Jam garbė per amžių amžius. Amen.

19 Pasveikink Priską ir Akvilą ir Onesiforo namus. 20 Erastas pasiliko Korinte. Trofimą gi aš palikau sergantį Milete. 21 Pasiskubink ateiti prieš žiemą. Sveikina tave Eubulas, Pudensas, Linas, Klaudija ir visi broliai. 22 Viešpats Jėzus Kristus tebūnie su tavo dvasia. Malonė teesie su jumis. Amen.

---

16 Apsigynime: pasiteisinant teisme. — 17 Liūto... iš mirties pavojaus.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TITUI

Laiško įžanga

3 IX **1.** [1] Povilas, Dievo tarnas ir Jėzaus Kristaus apaštalas, kad Dievo išrinktieji tikėtų ir pažintų pamaldumą liečiančią tiesą, [2] kad turėtų viltį amžinojo gyvenimo, kurį nemeluojąs Dievas yra pažadėjęs prieš amžius, [3] savu gi metu jis apreiškė savo žodį skelbimu, kurs man pavestas, mūsų Išganytojo Dievo įsakymu, [4] Titui, mylimajam sūnui bendru tikėjimu. Malonė ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir mūsų Išganytojo Kristaus Jėzaus.

Pamokymai apie Bažnyčios (Eklezijos) vyresniųjų skyrimą

[5] Tuo tikslu aš palikau tave Kretoje, kad pataisytumei, ko netenka, ir įstatytumei mietuose vyresniuosius, kaip aš tau ir daviau nurodymų: [6] jei kas yra be kaltės, vienos moters vyras, turįs tikinčius vaikus, nekaltinamus ištvirkimu, nė neklusnius. [7] Nes reikia, kad vyskupas būtų be kaltės kaip Dievo užvaizdas; nepuikus, nerūstus, ne girtuoklis, ne mušeika, negodus bjauraus pelno, [8] bet svetingas, maloningas, blaivus, teisus, šventas, susilaikąs, [9] tvirtai laikąs tikrąjį mokslą atitinkantį

---

1. [1] T i k ė t ų . . . Povilas yra apaštalas tuo tikslu, kad platintų tikėjimą, duotų pažinti pilną tiesą, kuri veda į pamaldumą, kad žadintų viltį amžinojo gyvenimo. — [2] P r i e š a m ž i u s : labai seniai, Sen. Įstatyme.

[5] V y r e s n i u o s i u s : vyskupus ir kunigus. — [6] [7] [8] [9] J e i k a s . . . Plg. 1 Tim 3, 2 ir tol.

žodį, kad galėtų paraginti sveiku mokslu ir sudrausti prieštaraujančius.

10 Nes yra daug neklusnių, tuščiakalbių ir suve- 4
džiotojų, ypač tarp tų, kurie yra iš apipjaustymo; IX
11 tiems reikia užkimšti burna, nes jie griauna
ištisus namus, mokydami, kas nereikia, dėl bjau-
raus pelno. 12 Vienas jų tarpe, jų pačių pranašas,
yra pasakęs: Kretiečiai visados melagiai, pikti
gyvuliai, tingūs pilvai. 13 Tas liudijimas yra tiesa.
Todėl bark juos kietai, kad būtų sveiki tikėjimu
14 ir nesiklausytų žydiškų pasakų ir nuo tiesos
nukrypstančių žmonių įsakymų. 15 Nesuteptiems
visa yra nesutepta, o suteptiems ir netikintiems
nėra nieko nesutepta; yra sutepti jųjų protas ir
sąžinė. 16 Jie sakosi pažįstą Dievą, bet darbais
išsigina; nes jie verti pasibjaurėjimo, neklauso
tikėjimo ir netinka nė vienam geram darbui.

Paraginimas teikti įvairiems žmonių luomams sveiką mokslą

2. 1 Tu kalbėk, kas atitinka sveiką mokslą; 2 se- 5
niams, kad būtų blaivūs, padorūs, gudrūs, sveiki IX
tikėjimu, meile, kantrybe; 3 taip pat senelėms,
kad jos laikytųsi kaip šventos, kad nebūtų
piktakalbės, pasidavusios girtuokliavimui, kad
gerai mokytų, 4 kad mokytų jaunąsias išmin-
tingumo, mylėti savo vyrus ir savo vaikus, 5 būti
išmintingas, skaisčias, blaivias, geras šeimininkes,
maloningas, pasidavusias savo vyrams, kad ne-
būtų piktžodžiaujama Dievo žodžiui. 6 Taip pat
ragink jaunikaičius, kad būtų blaivūs. 7 Visuose
dalykuose pats pasirodyk esąs gerų darbų pavyz-
dys, mokslu, nesugedimu, rimtumu. 8 Tavo žodis

12 Pranašas: Kretiečių poetas Epemenidas (6 šimtm. pirm Kr.).

tebūna sveikas, nepeiktinas, kad priešininkas gėdytųsi, neturėdamas nieko pikta pasakyti apie mus.

6 IX [9] Vergai tebūna pasidavę savo valdovams; tegul visame įtinka, neprieštarauja, [10] nedaro skriaudos, bet visakuo tepasirodo tobulai ištikimi, kad jie būtų visais atžvilgiais mūsų Išganytojo Dievo mokslui pagražinimas.

[11] Nes mūsų Išganytojo Dievo malonė pasirodė visiems žmonėms [12] ir moko mus, kad, išsižadėję bedievystės ir pasaulinių užgaidų, gyventumėm šiame pasaulyje blaiviai, teisingai ir pamaldžiai, [13] laukdami palaimintosios vilties ir ateinant garbės didžiojo Dievo ir mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, [14] kurs pats save davė už mus, kad mus išpirktų iš visokios neteisybės ir apvalytų pats sau priimtiną tautą, stropią geriems darbams. [15] Taip kalbėk, ragink ir bark visu rimtumu. Nė vienas teneniekina tavęs.

7 IX **3.** [1] Įspėk juos, kad būtų pasidavę kunigaikščiams ir valdžioms, klausytų įsakymų, būtų pasiryžę kiekvienam geram darbui, [2] niekam nepiktžodžiautų, nebūtų vaidingi, bet meilingi, rodantys visokį romumą visiems žmonėms. [3] Nes ir mes buvome kitados neišmintingi, netikintys, klydome, tarnavome įvairiems geismams ir pasigėrėjimams, gyvenome piktybėje ir pavyde, buvome verti neapykantos ir vieni kitų nekentėme. [4] O kai pasirodė mūsų Išganytojo Dievo maloningumas ir gerumas žmonėms, [5] jis mus išgelbėjo ne dėl teisybės darbų, kuriuos mes būtumėm buvę padarę, bet pagal savo gailestingumą šventosios Dvasios atgimdymo ir atnaujinimo apiplovimu; [6] jos jis išliejo į mus apsčiai per mūsų Išganytoją Jėzų

2. [13] Palaimintosios vilties: amžinųjų gėrybių, kurios suteiks laimės.
3. [5] Apiplovimu: krikšto valandą.

Kristų, [7] kad mes nuteisinti jo malone būtumėm pagal viltį amžinojo gyvenimo tėvoniai.

[8] Tikras yra žodis, ir aš noriu, kad tu tai pa- 8
tvirtintumei, kad tie, kurie įtikėjo į Dievą, steng- IX
tųsi užsiimti gerais darbais. Tai yra gera ir naudinga žmonėms.

[9] Paikų klausimų, giminystės eilių, vaidų ir ginčų apie įstatymą vengk, nes jie nenaudingi ir tušti. [10] Žmogaus klaidžiatikio, vieną ar du kartu jį sudraudęs, saugokis, [11] žinodamas, kad toksai yra iškrypęs ir nusideda; jis pats savo ištarme yra pasmerktas.

Laiško pabaiga

[12] Kaip aš atsiųsiu pas tave Artemą ar Tikiką, paskubėk ateiti pas mane į Nikopolį, nes ten aš nutariau praleisti žiemą. [13] Įstatymo žinovą Zeną ir Apolį išsiųsk, pirma gerai aprūpinęs, kad juodviem nieko netrūktų. [14] Tesimoko ir mūsiškiai daryti gerus darbus tikriems reikalams patenkinti, kad jie nebūtų be vaisių. [15] Sveikina tave visi, kurie yra su manim. Pasveikink tuos, kurie myli mus tikėjime. Dievo malonė tebūnie su jumis visais. Amen.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS PILEMONUI

Laiško įžanga

9 IX [1] Povilas, Kristaus Jėzaus kalinys, ir brolis Timotiejus mylimajam ir mūsų padėjėjui Pilemonui, [2] mylimiausiai seseriai Apijai ir mūsų bendrakareiviui Arkipui, taip pat tavo namuose esančiai bažnyčiai (eklezijai). [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo mūsų Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. [4] Aš dėkoju mano Dievui, visados atsimindamas tave savo maldose, [5] nes girdžiu apie tavo meilę ir tikėjimą, kurį turi į Viešpatį Jėzų ir visiems šventiesiems, [6] kad tavo tikėjimo bendrumas pasireikštų pripažinimu kiekvieno gero darbo, kurs yra pas jus Kristuje Jėzuje. [7] Nes man buvo daug džiaugsmo ir paguodos dėl tavo meilės, kad šventųjų širdys buvo tavo, broli, atgaivintos.

Apie Onesimą

[8] Todėl, nors Kristuje Jėzuje aš turiu daug pasitikėjimo liepti tau, kas pridera, [9] tačiau dėl meilės verčiau maldauju, nes tu esi toksai, kaip Povilas, senis, o dabar ir kalinys Jėzuje Kristuje. [10] Aš prašau tave už mano sūnų, kurį pagimdžiau, būdamas kalinamas, už Onesimą. [11] Jis buvo kitados tau nenaudingas, o dabar yra ir man ir tau naudingas. [12] Aš siunčiu tau jį atgal. Tu priimk jį,

---

[6] Tikėjimo...: kurs yra bendras tau ir man.
[10] Pagimdžiau: apšviečiau Kristaus tikėjimu ir pakrikštijau.

kaip mano širdį. [13] Aš buvau norėjęs laikyti jį pas
save, kad jis už tave tarnautų man grandinėse dėl
Evangelijos; [14] bet nenorėjau nieko daryti be tavo
pritarimo, kad tavo geradarystė įvyktų, ne lyg
kad prievarta, bet gera valia. [15] Nes gal dėl to jis
atstojo nuo tavęs valandai, kad atsiimtumei jį
amžinai, [16] jau nebe kaip vergą, bet vietoje vergo
mylimiausią brolį, ypač man, o juo dar labiau tau,
žiūrint ir kūno ir Viešpaties! [17] Taigi, jei tu laikai
mane draugu, priimk jį kaip mane. [18] O jei jis
padarė tau kokią skriaudą ar yra ką skolingas, tai
paskaityk man.

[19] Aš, Povilas, tai rašau savo ranka: aš atiduosiu, **10**
kad tau nesakyčiau, jog tu pats save esi man sko- IX
lingas. [20] Taip, broli, aš norėčiau pasinaudoti tavim
Viešpatyje; atgaivink mano širdį Viešpatyje. [21] Pa-
sitikėdamas tavo klusnumu, aš tau rašau, nes
žinau tave padarysiant ir daugiau, kaip sakau.

Laiško pabaiga

[22] Podraug prirengk man užeigą; aš turiu vilties,
kad jūsų maldomis būsiu jums padovanotas.
[23] Sveikina tave mano kalėjimo draugas Kristuje
Jėzuje Epafras, [24] Morkus, Aristarkas, Demas ir
Lukas, mano padėjėjai. [25] Mūsų Viešpaties Jėzaus
Kristaus malonė tebūnie su jūsų dvasia. Amen.

---

[16] Mylimiausią brolį: krikščionį. — [19] Skolingas. Pats Pilemonas tikėjimu buvo taip šv. Povilo sūnus, todėl jis jam skolingas pats save.

ŠV. POVILO APAŠTALO LAIŠKAS ŽYDAMS

Jėzus Kristus kilnesnis už angelus

11 IX **1.** [1] Dievas, daug kartų ir toleriopu būdu kalbėjęs kitados tėvams per pranašus, paskiausiai, [2] šiomis dienomis kalbėjo mums per Sūnų, kurį pastatė visų dalykų tėvoniu, per kurį padarė ir pasaulį; [3] kurs, būdamas jo garbės atšvaita ir jo esmės paveikslas ir nešdamas visa savo jėgos žodžiu, apvalęs mus nuo nuodėmių, sėdosi didenybės dešinėje augštybėse,

12 IX [4] pasidaręs tiek kilnesnis už angelus, kiek žymesnį kaip jų jis paveldėjo vardą. [5] Nes kuriam kada nors angelui yra Dievas pasakęs: Tu mano Sūnus, aš šiandien pagimdžiau tave? Ir vėl: Aš būsiu jam Tėvas, o jis bus man Sūnus? [6] Ir įvesdamas antrą kartą Pirmagimį į pasaulį, sako: Jį turės pagarbinti visi Dievo angelai! [7] Apie angelus jis juk sako: Vėjus jis daro sau pasiuntinius ir ugnies liepsną sau tarnus; [8] Sūnui gi: Tavo, o Dieve, sostas per amžių amžius; tavo karaliavimo lazda — teisybės lazda. [9] Tu mylėjai teisybę ir nekentei neteisybės; todėl tavo Dievas patepė tave, o Dieve, džiaugsmo aliejumi, labiau kaip tavo draugininkus. [10] Ir: Tu, Viešpatie, pradžioje įkūrei

---

1. [1] Tėvams: Sen. Test. patrijarkams. — [5] Tu mano...: Ps 2, 7. — Aš būsiu... 2 Kor 7, 14. — [6] Įvesdamas: paskutinio teismo metu. — Jį turės... Ps 96, 7. — [7] Vėjus... Ps 103, 4. — [8] Tavo: Ps 44, 7. 8. — [10] Tu, Viešpatie... Ps 101, 26—38. —

žemę, ir dangus yra tavo rankų darbas. [11] Jie pražus, o tu pasiliksi; jie visi pasens, kaip apdaras, [12] ir tu pakeisi juos, kaip apsiaustą, ir bus pakeisti. Bet tu esi tas pats, ir tavo metams nebus galo. [13] Kuriam gi kada nors angelui jis yra sakęs: Sėskis mano dešinėje, kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tau pakojo? [14] Argi ne visi jie yra tarnaujančios dvasios, išsiųstos tarnauti dėl tų, kurie turi gauti išganymo tėvonystę?

2. [1] Todėl mes turime labiau laikytis tų dalykų, 13
kuriuos girdėjome, kad kartais nebūtumėm šalin IX
nunešti. [2] Nes jei jau, angelams tarpininkaujant, paskelbtasis žodis turėjo galios ir kiekvienas peržengimas ir neklusnumas gavo teisingą atsilyginimą, [3] kaipgi mes išvengsime, jei paniekinsime taip didelį išganymą, kurs pradžioje buvo Viešpaties paskelbtas ir yra mums patvirtintas tų, kurie girdėjo, [4] drauge Dievui paliudijant ženklais ir stebuklais, įvairiais jėgos apsireiškimais ir šventosios Dvasios teikimais, taip kaip buvo jo valia.

[5] Nes ne angelams Dievas pavergė būsimąjį pasaulį, apie kurį mes kalbame. [6] Yra gi juk vienas paliudijęs vienoje vietoje, sakydamas: Kas gi yra žmogus, kad tu jį atsimeni, arba žmogaus sūnus, kad jį lankai. [7] Padarei jį maž ką mažesnį už angelus: garbe ir šlove apvainikavai jį ir pastatei jį ant savo rankų darbų. [8] Visa pavergei po jo kojomis. Nes tuo pačiu, kad visa jam pavergė, jis nepaliko nieko, kas

---

[13] Sėskis... Ps 109, 1.

2. [1] Kad kartais...: kad neprarastumėm išganymo. — [3] Patvirtintas: paduotas kaip turįs galios. [6] Kas gi yra... Ps 8, 5—7. Apaštalas aiškina psalmės žodžius dvasine prasme apie Mesiją.

nebūtų jam pavergta. Dabar dar mes nematome, kad visa jam būtų pavergta. [9] Bet tą, kurs buvo padarytas maž ką mažesnis už angelus, kad jis Dievo maloningumu paragautų mirties už visus, Jėzų dėl mirties kentėjimo mes matome apvainikuotą garbe ir šlove.

14 IX [10] Nes tam, dėl kurio ir per kurį yra visi dalykai, kurs norėjo nuvesti daug vaikų į garbę, priderėjo, kad jis kančia padarytų tobulą jų išganymo vykdytoją. [11] Nes kurs pašventina ir pašventinamieji visi yra iš vieno. Dėl tos priežasties jis nesigėdi vadinti juos broliais, sakydamas: [12] Aš skelbsiu tavo vardą savo broliams; susirinkimo viduryje aš girsiu tave. [13] Ir vėl: Aš juo pasitikėsiu. Ir vėl: Štai aš ir mano vaikai, kuriuos Dievas yra man davęs. [14] O kadangi vaikai turi bendrą kūną ir kraują, ir jis taip pat pasidarė jų dalyvis, kad mirtimi sugriautų tą, kurs turėjo mirties valdžią, tai yra, velnią, [15] ir išlaisvintų tuos, kurie mirties baime buvo laikomi visą gyvenimą vergystėje. [16] Nes jis niekur neina į pagalbą angelams, bet eina į pagalbą Abraomo ainijai. [17] Todėl jis turėjo pasidaryti visu kuo panašus į brolius, kad būtų gailestingas ir ištikimas vyriausias kunigas Dievui, kad permaldautų už tautos nuodėmes. [18] Nes todėl, kad pats kentėjo ir buvo gundytas, jis gali padėti ir tiems, kurie yra gundomi.

Kristus kilnesnis už Mozę

15 IX 3. [1] Todėl, šventieji broliai, dangiškojo pašaukimo dalyviai, įsižiūrėkite į pasiuntinį ir vyriausiąjį mūsų išpažinimo kunigą, į Jėzų, [2] kurs yra

[10] Tam: Dievui Tėvui. — [11] Iš vieno. Ir Kristaus ir žmonių vienas yra Tėvas, Dievas. — [12] Aš... Ps 21, 23. — [13] Aš juo... Ps 17, 3; 8, 17; 12, 2. — Štai aš... Iz 8, 17. — [14] Sugriautų: atimtų galią.

ištikimas jį pastačiusiam, taip kaip buvo ir Mozė visuose jo namuose. [3] Nes jis buvo laikomas vertas tiek didesnės kaip Mozė garbės, kiek didesnę pagarbą turi tas, kurs pastatė namus, už pačius namus. [4] Nes kiekvieni namai yra kieno nors statomi, o tas, kurs visa sutvėrė, yra Dievas. [5] Ir Mozė, tiesa, buvo ištikimas visuose jo namuose kaip tarnas paliudyti tam, kas turėjo būti pasakyta; [6] Kristus gi kaip Sūnus savuose namuose. Tie namai mes esame, jei tik tvirtai laikome iki galui pasitikėjimą ir vilties gyrių.

[7] Todėl, kaip sako šventoji Dvasia: Šiandien, 16
jei išgirstumėte jo balsą, [8] nekietin- IX
kite savo širdžių, kaip erzinime, gundymo dieną tyruose, [9] kur jūsų tėvai mane gundė; jie ištyrė mane ir matė mano darbus [10] per keturias dešimtis metų. Todėl aš buvau susirūstinęs tai giminei ir tariau: Jie visuomet klysta širdžia. Bet jie nepažino mano kelių. [11] Taigi, aš prisiekiau savo rūstybėje: jie neįeis į mano poilsį. [12] Žiūrėkite, broliai, kad kartais nebūtų kuriame jūsų piktos netikėjimo širdies atstoti nuo gyvojo Dievo; [13] bet patys save paraginkite kasdien, kolei dar vadinama „šiandien“, kad kurs nors jūsų nebūtų nusidėjimo apgaulės sukietintas. [14] Nes mes pasidarėme Kristaus dalyviai, jei tačiau tvirtai laikome iki galui pradinį pasitikėjimą juo. [15] Kolei sakoma: šiandien, kadgi jo balsą išgirstumėte, nekietinkite savo širdžių, kaip aname erzinime. [16] Nes kai kurie išgirdę erzino, bet ne visi, kurie išėjo iš Egipto Mozės vedami. [17] O kuriems jis rūstinosi keturias dešimtis

3. [7] Sako: Ps 94, 8—11.

metų? Argi ne nusidėjusiems, kurių lavonai buvo paguldyti tyruose? [18] Kuriems gi jis prisiekė, kad jie neįeisią į jo atilsį, jei ne tiems, kurie buvo netikintys? [19] Taip mes matome, kad jie negalėjo įeiti dėl netikėjimo.

17 IX **4.** [1] Taigi, bijokime, kad kartais, tebepasiliekant pažadui įeiti į jo poilsį, kas nors jūsų neatsirastų neįėjęs. [2] Nes ir mums yra paskelbta, kaip ir jiems; bet jiems išgirstas žodis nebuvo naudingas, nes nebuvo sujungtas su girdėtųjų dalykų tikėjimu. [3] Bet mes įeisime į poilsį, mes, kurie tikėjome, kaip jis yra pasakęs: Todėl aš prisiekiau savo rūstybėje: jie neįeis į mano atilsį! ir tai darbams po pasaulio įkūrimo pasibaigus. [4] Nes jis yra pasakęs vienoje vietoje apie septintąją dieną taip: Dievas ilsėjosi septintąją dieną nuo visų savo darbų. [5] Ir šičia vėl: Jie neįeis į mano poilsį. [6] Kadangi tat pasilieka kai kuriems įeiti į jį, tie gi, kuriems pirmiesiems buvo paskelbta, neįėjo dėl netikėjimo, [7] tai jis dar kartą skiria vieną dieną „šiandieną“, kalbėdamas taip ilgam laikui praslinkus, pas Dovîdą, kaip augščiau pasakyta: Šiandien, kadgi išgirstumėte jo balsą, nekietinkite savo širdžių. [8] Nes jei Jozuė būtų jiems suteikęs poilsį, Dievas niekados nebebūtų kalbėjęs apie kitą paskesnę dieną. [9] Taigi, subatos poilsis dar tebėra paliktas Dievo tautai. [10] Nes kas įėjo į jo poilsį, tas ir ilsisi nuo savo darbų, taip kaip Dievas nuo savųjų.

4, 3—10 Į atilsį... Tikrai yra Dievo poilsis. Žydai, keliavusieji per tyrus, dėl netikėjimo nustojo teisės įeiti į Dievo poilsį. Žydų įėjimas, Jozuei vedant, į Žadėtąją žemę nebuvo įėjimas į tikrąjį Dievo poilsį, nes žymiai vėliau Dovîdas vėl ragina eiti į tą poilsį. Todėl tas tikrasis poilsis yra paliktas krikščionims. Kas jį laimi, tas ilsisi amžinai.

11 Todėl skubėkime įeiti į tą poilsį, kad kas ne- 18
nupultų, eidamas tuo netikėjimo pavyzdžiu. 12 Nes IX
Dievo žodis yra gyvas, sėkmingas ir aštresnis už visokį dviašmenį kalaviją, siekiąs iki atskyrimui sielos ir dvasios, taip pat sunėrimų ir smegenų, ir yra širdies minčių ir sumanymų teisėjas. 13 Joks sutvėrimas nėra neregimas jo akivaizdoje; visa yra plika ir atidengta akims to, kuriam turime duoti apyskaitą.

Mūsų vyriausias kunigas Kristus savo asmenimi kilnesnis už Senojo Testamento kunigus

14 Taigi, turėdami didį vyriausiąjį kunigą, kurs įėjo į dangų, Jėzų, Dievo Sūnų, laikykimės išpažinimo. 15 Nes mes turime vyriausiąjį kunigą ne tokį, kurs negalėtų užjausti mūsų silpnybių, bet gundytą visais atžvilgiais panašiu būdu, tačiau be nuodėmės. 16 Todėl artinkimės su pasitikėjimu į malonės sostą, kad gautumėm pasigailėjimo ir rastumėm malonės tinkamai pagalbai.

5. 1 Nes kiekvienas vyriausias kunigas, paimtas 19
iš žmonių, yra įstatomas žmonėms, tuose daly- IX
kuose, kurie liečia Dievą, kad aukotų dovanas ir aukas už nuodėmes, 2 kaip tas, kurs gali pasigailėti nežinančiųjų ir klystančiųjų, nes ir jis pats yra apsiaustas silpnybės; 3 ir todėl jis turi kaip už žmones, taip ir pats už save aukoti aukas už nuodėmes. 4 Ir nė vienas neima pats sau pagarbos, bet tik tas, kurs Dievo šaukiamas, kaip Aaronas. 5 Taip ir Kristus ne pats sau pasisavino vyriausiojo kunigo garbę, bet tasai, kurs jam pasakė: Tu mano Sūnus; aš šiandien pagimdžiau tave. 6 Kaip ir kitoje vietoje sako: Tu

5. 4 Pagarbos: garbingos pareigos. — 5 Pasakė: Ps 2, 7; aug. 1, 5. — 6 Kitoje vietoje: Ps 109, 4. —

kunigas per amžius Melkisedeko būdu. [7] Jis, atnašavęs savo kūno dienose su dideliu skausmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kurs galėjo išgelbėti jį nuo mirties, buvo išklausytas dėl savo pagarbos. [8] Ir nors buvo Dievo Sūnus, jis išmoko klusnumo iš to, ką kentėjo, [9] ir, pakeltas į augščiausią tobulumo laipsnį, pasidarė visiems, kurie jo klauso, amžinojo išganymo priežastis, [10] Dievo pramintas vyriausias kunigas Melkisedeko būdu.

20 IX [11] Apie tai mes turime pasakyti didžių dalykų ir vargiai išaiškinamų, nes jūs pasidarėte silpni klausyti. [12] Nes turėdami, žiūrint laiko, būti mokytojais, jūs vėl privalote, kad būtumėte mokomi, kokie yra pradiniai dalykai Dievo žodyje; jūs pasidarėte tokie, kuriems reikia pieno, ne kieto valgio. [13] Nes kiekvienas, kuriam duodama pieno, neturi prityrimo teisybės moksle: jis juk yra kūdikis. [14] Kietas valgis yra tobuliesiems: tiems, kurie turi įpratimu išlavintus jausmus atskirti gera ir pikta.

21 IX **6.** [1] Todėl, palikdami pradinį mokslą apie Kristų, pakilkime prie tobulesnių dalykų, nebedėdami pamatų mokslu apie gręžimąsi nuo mirusių darbų ir apie tikėjimą į Dievą, [2] apie krikštus, taip pat apie rankų uždėjimą, numirusiųjų prisikėlimą ir amžinąjį teismą. [3] Ir tai padarysime, jei tik Dievas leis. [4] Nes negalimas dalykas, kad tie, kurie buvo vieną kartą apšviesti ir paragavo dangaus dovanos, kurie pasidarė šventosios Dvasios dalyviai, [5] paragavo taip pat gero Dievo žodžio ir būsimojo amžiaus jėgų [6] ir tačiau nupuolė, vėl būtų atnau-

---

[7] Kūno dienose: žemiškojo gyvenimo, ypač kančios metu. — [9] Pakeltas: pakeltas į augščiausią tobulumo laipsnį, žiūrint žmogiškosios prigimties.

6. [1] Mirusių darbų: nuodėmių, kurios daro sielai mirtį. — [5] Jėgų: mesijinės karalystės malonių ir visų jos gėrybių. — [6] Nupuolė... Kas vieną kartą pažino

jinti atgailai tie, kurie patys sau kala prie kryžiaus Dievo Sūnų ir laiko pajuoka. [7] Nes žemė, gerianti dažnai krentantį ant jos lietų ir gaminanti žolę, tinkama tiems, kurių ji įgyvenama, gauna iš Dievo palaiminimo; [8] bet jei ji duoda erškėčių ir usnių, ji yra atmesta, artima prakeikimo, ir jos galas — sudeginimas.

[9] Iš jūsų gi, mylimiausieji, mes tikimės geresnių 22
dalykų ir artimesnių išganymui, nors ir taip IX
kalbame. [10] Nes Dievas nėra neteisingas, kad užmirštų jūsų darbą ir meilę, kurią parodėte jo vardu jūs, kurie tarnavote šventiesiems ir tebetarnaujate. [11] Bet mes trokštame, kad kiekvienas jūsų parodytų tą patį uolumą pilnai išlaikyti viltį iki galui, [12] kad neaptingtumėte, bet būtumėte sekėjai tų, kurie tikėjimu ir kantrybe paveldės pažadus. [13] Nes Dievas, duodamas pažadą Abraomui, kadangi neturėjo nieko didesnio už save, kuriuo prisiektų, prisiekė pats savimi, [14] sakydamas: Iš tikrųjų, aš laiminte palaiminsiu tave ir dauginte padauginsiu tave. [15] Ir taip jis, kantriai laukdamas, gavo, kas buvo žadėta. [16] Žmonės, būtent, prisiekia didesniu už save, ir patvirtinanti priesaika daro galą kiekvienam jų ginčui. [17] Todėl Dievas, norėdamas apsčiau parodyti pažado tėvoniams savo nutarimo nekintamumą, pridėjo priesaiką, [18] kad dviem nekintamais dalykais, kuriuose negali būti, kad Dievas meluotų, turėtumėm tvirčiausią paguodą mes, bėgusieji laikyti pasiūlytos vilties, [19] kurią mes turime kaip tikrą ir stiprų sielos inkarą, įeinantį į patį vidų už užlaidos, [20] kur kaip pirmatakas už mus įėjo Jėzus, pasidaręs vyriausias kunigas per amžius Melkisedeko būdu.

---

tiesą ir tačiau jos išsižada, tas nelengvai grįžta prie Kristaus. — [14] Iš tikrųjų... Žr. 1 Moz 22, 17.

23 IX **7.** [1] Nes tas Melkisedekas, Salemo karalius, augščiausiojo Dievo kunigas, kurs pasitiko Abraomą, kai jis grįžo, nugalėjęs karalius, ir jį palaimino, [2] kuriam Abraomas davė iš visų dalykų dešimtinę, kurs visų pirma, išvertus jo vardą, yra teisybės karalius, paskui Salemo karalius, tai yra, ramybės karalius, [3] be tėvo, be motinos, be giminės, be savo dienų pradžios ir be gyvenimo galo, padarytas panašus į Dievo Sūnų, pasilieka kunigas per amžius.

[4] Įsižiūrėkite, kaip didis yra tas, kuriam pats patrijarkas Abraomas davė geresniųjų dalykų dešimtinę. [5] Tie Levio sūnūs, kurie gauna kunigystę, einant įstatymu, turi įsakymą imti dešimtinę iš tautos, tai yra, iš savo brolių, nors ir jie yra taip pat išėję iš Abraomo strėnų; [6] šitasai gi, kurs neįeina į jų giminę, ėmė dešimtinę iš Abraomo ir palaimino tą, kurs turėjo pažadus. [7] Juk nėra jokios abejonės, kad mažesnis yra augštesniojo laiminamas. [8] Čia ima dešimtinę marūs žmonės, o ten tas, apie kurį liudijama, kad jis yra gyvas. [9] Ir (taip sakant) per Abraomą taip pat Levis, kurs ima dešimtinę, buvo apkrautas dešimtine. [10] Nes jis dar tebebuvo savo tėvo strėnose, kada šitą pasitiko Melkisedekas. [11] Taigi, jei tobulumas būtų įvykdytas levitine kunigyste (nes tauta po ja būdama gavo įstatymą), kam dar reikėjo, kad kiltų kitoks kunigas Melkisedeko būdu ir nesivadintų Aarono būdu? [12] Nes, pasikeičiant kunigystei, reikia, kad pasikeistų ir įstatymas. [13] Juk tas, apie kurį tai sakoma, yra iš kitos giminės, iš kurios nė vienas netarnavo altoriui; [14] nes visiems žinoma,

---

7. [1] Pasitaiko... Žr. 1 Moz 14, 17—20. — [3] Be tėvo..., t. y., visų tų dalykų nėra paminėta šv. Rašte. [13] Tai sakoma: Ps 109, 4. Žr. aug. 5, 6.

kad mūsų Viešpats yra kilęs iš Judo: apie kunigus gi toje giminėje Možė nėra nieko kalbėjęs. [15] Ir dar labiau tai aišku, jei kilsta kitoks kunigas, einant Melkisedeko panašumu, [16] kurs yra padarytas ne kūniško įsakymo įstatymu einant, bet nesiliaujančiosios gyvybės jėga. [17] Juk apie jį liudijama: Tu kunigas per amžius Melkisedeko būdu. [18] Taip įvyksta anksčiau buvusiojo įstatymo atmetimas dėl jo silpnumo ir nenaudingumo; [19] nes įstatymas nieko neatvedė į tobulybę; įvedama gi geresnė viltis, kuria mes artinamės į Dievą.

[20] Ir kiek ne be priesaikos (nes kiti be priesaikos 24
buvo padaryti kunigais, [21] o šitas su priesaika to, IX
kurs jam tarė: Viešpats prisiekė, ir jis nesigailės. Tu kunigas per amžius), [22] tiek geresnės sandoros laiduotojas yra padarytas Jėzus. [23] Anų daug buvo kunigų, nes mirtis neleido jiems pasilikti, [24] o šitas, kadangi pasilieka per amžius, turi amžiną kunigystę. [25] Todėl jis ir gali išgelbėti amžinai tuos, kurie artinasi per jį į Dievą, nes yra visuomet gyvas, kad mus užtartų. [26] Nes priderėjo, kad toks mums būtų vyriausias kunigas, šventas, nekaltas, nesuteptas, atskirtas nuo nusidėjėlių ir augštesnis už dangų, [27] kuriam neprivalu kasdien, kaip vyriausiems kunigams, atnašauti aukas pirma už savas nuodėmes, paskui už žmonių; nes jis tai padarė vieną kartą, aukodamas pats save. [28] Nes įstatymas įstato vyriausiais kunigais žmones su silpnybėmis, o vėlesnis už

---

[15] Ir dar labiau... Naujos kunigystės reikiamumas pasirodo ne tik iš to, kad buvo pažadėtas kunigas iš kitos giminės (14. e.), bet dar labiau iš to, kad jis duodamas ne gimimu iš kunigų giminės, bet Dievo, jam suteikiančio amžiną kunigystę, paskyrimu. — [21] Tarė: Ps 109, 4. — [27] Vyriausiems kunigams: Sen. Testamente. Plg. 3 Moz 4, 3 ir tol. — Aukodamas pats save: už žmones.

įstatymą priesaikos žodis — Sūnų tobulą per amžius.

Kristus savo kunigiškomis pareigomis kilnesnis už Sen. Test. kunigus

25 IX **8.** [1] Pasakytųjų dalykų svarbiausias yra tas: Mes turime tokį vyriausią kunigą, kursai sėdosi didenybės sosto dešinėje danguje, [2] tarną šventyklos ir tikrosios padangtės, kurią ištiesė Viešpats, ne žmogus. [3] Nes kiekvienas vyriausias kunigas yra įstatomas atnašauti dovanų ir aukų; todėl reikia ir šitam turėti ką nors, ką jis atnašautų. [4] Jeigu jis būtų žemėje, jis net nebūtų nė kunigas; nes čia yra tokių, kurie atnašauja dovanas, eidami įstatymu, [5] kurie tarnauja dangiškųjų dalykų paveikslui ir šešėliui; kaip kad buvo pasakyta Mozei, kai jis turėjo daryti padangtę. Žiūrėk (tarė jis), visa padaryk, laikydamos tau kalne parodytojo paveikslo.

26 IX [6] Bet dabar jam teko tiek geresnė tarnystė, kiek geresnės sandoros jis yra tarpininkas, paremtos geresniais pažadais. [7] Nes jei ana pirmoji sandora būtų buvusi be ydos, juk nebūtų buvę jieškota vietos antrajai. [8] Nes peikdamas juos, jis sako: Štai, ateis dienos, sako Viešpats, ir aš padarysiu su Izraėlio namais ir su Judo namais naują sandorą; [9] ne tokią sandorą, kokią aš dariau su jų tėvais tą dieną, kurią paėmiau juos už rankos išvesti jų iš Egipto žemės; nes jie nepasiliko mano sandoroje; ir aš apleidau juos, sako Viešpats. [10] Nes štai kokią sandorą aš darysiu po tų dienų su Izraėlio namais, sako Vieš-

8. [8] Jis sako: Jer 31, 31—34.

pats: Aš dėsiu savo įstatymus į jų mintis ir įrašysiu juos į jų širdis; aš būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta. [11] Nė vienas nebemokys savo artimo ir nė vienas — savo brolio, sakydamas: Pažink Viešpatį! nes visi bus mane pažinę nuo mažiausio iki didžiausiam jų tarpe; [12] nes aš dovanosiu jų kaltes ir jau nebeatminsiu jų nuodėmių. [13] Sakydamas: naują sandorą, jis palaikė pirmąją pasenusia. Kas gi sensta ir karšta, yra arti žuvimo.

9. [1] Turėjo, tiesa, ir pirmoji sandora įsakymų apie tarnavimą Dievui ir žemišką šventyklą. [2] Nes buvo padaryta padangtė, kurios priešakinėje dalyje buvo gabijos, stalas, padėtinės duonos, ir ji buvo vadinama šventoji. [3] Už antrosios užlaidos buvo padangtė, vadinama švenčiausioji; [4] ji turėjo auksinį smilkytuvą, auksu iš visų pusių aptrauktą sandoros skrynią, kurioje buvo auksinė dėžė su mana, auglius išleidusi Aarono lazda ir sandoros plokštės; [5] o ant jos buvo garbės kerubai, apsiaučiantys permaldavimo vietą. Bet dabar nėra reikalo kalbėti apie tai atskirai. [6] Taigi, dalykams taip esant sutvarkytiems, į priešakinę padangtę įeidavo visuomet kunigai, kai jie ėjo aukojimo tarnystę, [7] o į antrąją — vieną kartą metuose vienas vyriausias kunigas ne be kraujo, kurį jis aukoja už savo ir už tautos nežinojimą. [8] Taip šventoji Dvasia nurodo, kad kelias į šventyklą dar nėra atviras tebestovint pirmajai padangtei. [9] Tai yra dabartinio laiko paveikslas, pagal kurį auko- 27 IX

9. [8] Į šventyklą: į dangaus šventyklą (8, 2), kuri buvo padaryta, tebestovint Sen. Testamento šventyklai. Pirmas įėjo į ją Jėzus Kristus. — [9] Tai: ta priešakinė padangtė. — Tarnaujančiojo: to, kurs aukoja aukas.

jamos dovanos ir aukos, negalinčios padaryti tobulo sąžinėje tarnaujančiojo Dievui, nes jos susideda tik iš valgių ir gėrimų, [10] visokių apsiplovimų, ir yra tik kūniški įstatai, kurie yra įsakyti iki pataisymo metui. [11] Kristus gi, atėjęs kaip vyriausias būsimųjų gėrybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankų darbo, tai yra, ne šito sutvėrimo, [12] ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą. [13] Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir karvės pelenai, šlakstant, pašventina suteptuosius, apvalydamas kūną, [14] kaipgi daug labiau kraujas Kristaus, kurs per šventąją Dvasią aukojo pats save nesuteptą Dievui, apvalys mūsų sąžinę nuo mirusių darbų, kad mes tarnautumėm gyvajam Dievui.

28 IX [15] Ir todėl jis yra naujos sandoros tarpininkas, kad, įvykus mirčiai, atpirkti nuo padarytųjų po pirmąja sandora peržengimų, pašauktieji gautų amžinosios tėvonystės pažadą.

[16] Nes kur yra testamentas, reikia, kad tarpininkautų testamentą darančiojo mirtis. [17] Nes testamentas įgyja galios mirtimi; kitaip jis neturi galios, iki tebėra gyvas, kurs darė testamentą. [18] Todėl nė pirmasis nebuvo pašventintas be kraujo. [19] Nes Mozė, perskaitęs visai tautai visus įstatymo įsakymus, ėmęs veršių ir ožių kraujo su vandenimi ir raudona vilna ir isopu, apšlakstė ir pačią knygą ir visą tautą, [20] sakydamas: Tai yra kraujas sandoros, kurią Dievas jums įsakė. [21] Jis taip pat krauju apšlakstė padangtę ir visus tarnystės indus. [22] Einant įstatymu, kone viskas apvaloma krauju, ir be kraujo išliejimo nėra atleidimo. [23] Taigi, reikėjo, kad dangiškųjų dalykų

[14] Nuo mirusių darbų. Žr. aug. 6, 1. — [19] Nes Mozė... Plg. 2 Moz 24, 3—8.

paveikslai būtų taip apvalyti, o patys dangiškieji — geresnėmis už šitas aukomis. [24] Nes Jėzus įėjo ne į rankų darbo šventyklą, tikrosios paveikslą, bet į patį dangų dabar pasirodyti už mus Dievo akivaizdoje [25] ir ne dažnai pats savęs aukoti, kaip kad vyriausias kunigas įeina į šventyklą kas metai su svetimu krauju, [26] nes kitaip jam būtų reikėję kentėti daug kartų nuo pasaulio pradžios; bet dabar jis pasirodė vieną kartą amžių pabaigoje nuodėmės atimti savo auka. [27] Ir kaip žmonėms skirta vieną sykį mirti, o paskui būna teismas, [28] taip ir Kristus buvo paaukotas vieną kartą daugelio nuodėmės atimti; antrą kartą jis pasirodys be nuodėmės jo laukiantiems išganymui.

10. [1] Nes įstatymas, turėdamas tik būsimųjų gėrybių šešėlį, ne patį dalykų atvaizdą, niekados negali tomis pačiomis kasmet aukojamomis aukomis padaryti besiartinančiųjų tobulų. [2] Kitaip juk būtų liautasi jas atnašavus; dėl to, kad vieną kartą apvalyti Dievo garbintojai nebeturėtų daugiau jokios nuodėmės sąžinės. [3] Bet kaip tik jomis daroma kas metai nuodėmių atsiminimas. [4] Nes ožių ir veršių krauju negalima atimti nuodėmes. [5] Todėl, įeidamas į pasaulį, jis sako: Aukos ir atnašos tu nenorėjai, bet prirengei man kūną. [6] Deginamosios aukos už nuodėmę tau nepatiko. [7] Tuomet aš tariau: Štai, ateinu, — knygos rietime yra parašyta apie mane, — daryti tavo, o Dieve, valios. [8] Pasakęs pirma:

29 IX

---

10. [1] Besiartinančiųjų: už kuriuos aukos buvo aukojamos. — [5] Sako... Ps 39, 7. 8. Kristus, kurio vardu pranašavo psalmininkas, apreiškia nuo pat savo įsikūnijimo, kad vienatinė auka, kuri gali patikti Dievui, yra ne Sen. Įstatymo atnašos, bet pilnas Išganytojo klusnumas Dievo valiai. — [7] Knygos rietime; suvyniotoje į rietimą knygoje.

„Aukų ir atnašų ir deginamųjų aukų už nuodėmę tu nenorėjai, ir nepatiko tau, kas aukojama, einant įstatymu; [9] paskui sako: Štai, aš ateinu daryti tavo, o Dieve, valios“. Taip jis pašalina pirmąjį dalyką, kad įstatytų antrą. [10] Toje valioje mes esame pašventinti Jėzaus Kristaus kūno paaukojimu vieną kartą už visus.

30 IX [11] Ir tuo tarpu, kad kiekvienas kunigas stovi kasdien eidamas tarnystę ir dažnai aukodamas tas pačias aukas, kurios negali niekados atimti nuodėmių, [12] šitas, aukojęs vieną auką už nuodėmes, sėdi per amžius Dievo dešinėje, [13] laukdamas toliau, kolei iš jo neprietelių nebus jam padaryta pakojo. [14] Nes jis viena auka padarė pašventinamuosius tobulus per amžius. [15] Tai mums liudija ir šventoji Dvasia. Nes pasakęs: [16] Ta yra sandora, kurią aš su jais darysiu po tų dienų, Viešpats sako: Aš duosiu savo įstatymus į jų širdis ir įrašysiu juos į jų mintis, [17] ir aš daugiau nebeatsiminsiu jų nuodėmių ir neteisybių. [18] O kur jos yra atleistos, ten jau nebėra aukos už nuodėmę.

Ištvermės tikėjime reikiamumas

1 Spalių [19] Taigi, broliai, turėdami pasitikėjimo įeiti Kristaus krauju į šventyklą, [20] nauju ir gyvu keliu, kurį jis mums prirengė pro užlaidą, tai yra, per savo kūną, [21] ir turėdami didį kunigą Dievo namams, [22] artinkimės tikra širdimi, pilnu tikėjimu, apsišlakstę širdis nuo piktos sąžinės ir apsiplovę

---

[9] Pirmąjį dalyką: aukas. — [10] Toje valioje. Mūsų pašventinimas turi savo pagrindą Jėzaus Kristaus įvykdytoje Dievo valioje. — [12] Sėdi... Ps 109, 1; aug. 1, 13.

kūną tyru vandenimi, [23] tvirtai laikykimės nekeičiamo mūsų vilties išpažinimo, (nes tas, kurs pažadėjo, yra ištikimas), [24] ir stebėkime vieni kitus, kad ragintumėmės į meilę ir į gerus darbus; [25] neapleiskime savo susirinkimo, kaip kai kurie turi įprotį, bet pasidrąsinkite ir tai tuo labiau, juo arčiau matote ateinančią dieną.

[26] Nes, mums savu noru nusidedant po to, kaip gavome tiesos pažinimą, jau nebelieka aukos už nuodėmes, [27] bet baisus teismo laukimas ir ugnies karštis, kurs turi praryti priešininkus. [28] Kas paniekino Mozės įstatymą, dviem ar trims paliudijant, tas turi mirti be jokio pasigailėjimo; [29] pamanykite, kaip daug sunkesnių bausmių pelnosi, kas pamina po kojų Dievo Sūnų, laiko suteptu sandoros kraują, kuriuo yra pašventintas, ir išniekina malonės Dvasią? [30] Nes mes žinome tą, kurs yra pasakęs: Mano yra kerštas, ir aš atsilyginsiu; ir vėl: Viešpats teis savo tautą. [31] Yra baisu įpulti į gyvojo Dievo rankas.

[32] Atsiminkite pirmąsias dienas, kuriose jūs, apšviesti, išlaikėte didelę kentėjimų kovą, [33] ar tai patys išniekinimais ir varginimais būdami padaryti pajuoka, ar tai būdami draugai tų, su kuriais taip pasielgta. [34] Nes jūs ir kalinius užjautėte ir priėmėte su džiaugsmu jūsų turtų išplėšimą, žinodami, kad jūs turite geresnį ir pasiliekantį lobį. [35] Taigi, nenustokite savo pasitikėjimo, kurs turi didelį užmokestį. [36] Nes jums reikia kantrybės, kad, darydami Dievo valią, gautumėte, kas pažadėta. [37] Nes dar mažą truputį, ir kurs turi ateiti, ateis ir neužtruks. [38] Mano

2 X

[25] Nes mums... Plg. aug. 6, 4—8. — [30] Pasakęs: 5 Moz 32, 35. 36; plg. Rom 12, 19. — [28] Mano... Abak 2, 3; plg. Rom 1, 17.

gi teisusis iš tikėjimo yra gyvas; bet jei pasitrauks, jis nebepatiks mano sielai. [39] Mes neesame pasitraukimo vaikai žuvimui, bet esame tikėjimo sielai laimėti.

Ištvermės tikėjime pavyzdžiai Sen. Testamente

3 X **11.** [1] Tikėjimas yra pasitikėjimas tuo, ko viliamės, tvirtas įsitikinimas apie tai, kas neregima. [2] Nes juo gavo gerą liudijimą senieji. [3] Tikėjimu mes suprantame, kad pasaulis sutvarkytas Dievo žodžiu, taip kad iš neregimų pasidarė regimi dalykai. [4] Tikėjimu Abelis aukojo Dievui gausesnę auką negu Kainas, ir juo jis gavo liudijimą esąs teisus, Dievui liudijant apie jo dovanas, juo taip pat jis jau miręs dar tebekalba. [5] Dėl tikėjimo Enokas buvo atimtas, kad nematytų mirties, ir jo neberasta, Dievui jį atėmus; nes pirm atėmimo jis buvo gavęs liudijimą, kad patikęs Dievui. [6] Be tikėjimo negalima patikti Dievui; nes tam, kurs artinasi į Dievą, reikia tikėti, kad jis yra ir kad jo ieškantiems jis yra atlygintojas.

4 X [7] Tikėjimu Noė, gavęs apreiškimą to, kas dar nebuvo regima, baimės apimtas, padirbo laivą savo namams išgelbėti; taip jis pasmerkė pasaulį ir buvo padarytas tėvonis teisumo, kurs yra iš tikėjimo. [8] Tikėjimu pramintasis Abraomu sutiko išeiti į šalį, kurią turėjo gauti kaip tėvonystę; jis išėjo, nežinodamas, kur eina. [9] Tikėjimu jis pasiliko žadėtojoje žemėje kaip svetimoje, gyvendamas padangtėse, taip pat kaip Izaokas ir Jokūbas, to paties pažado bendratėvoniai. [10] Nes jis laukė miesto tvirtais pamatais, kurio statytojas ir kūrėjas yra Dievas. [11] Tikėjimu taip pat nevaisinga Sara gavo

11. [2] Senieji: patrijarkai ir kiti tikėjimo didvyriai Sen. Test. — [3] Iš neregimų: iš neesamų.

galios pradėti, ir tai nežiūrint jos amžiaus, nes tikėjo ištikimą esant tą, kurs buvo pažadėjęs. [12] Todėl ir iš vieno žmogaus (ir tai apmirusiu kūnu) kilo ainija, gausinga, kaip dangaus žvaigždės ir kaip nesuskaitomos jūros krante esančios smiltys. [13] Tikėjime jie visi mirė, negavę to, kas buvo pažadėta, bet tai matydami ir sveikindami iš tolo ir išpažindami esą keleiviai ir svečiai žemėje. [14] Nes kurie taip kalba, rodo, kad jie tebejieško tėvynės. [15] Ir jei jie būtų manę apie tą, iš kurios buvo išėję, jie juk turėjo laiko sugrįžti; [16] bet jie troško geresnės, tai yra, dangiškosios. Todėl Dievas nesigėdi vadintis jų Dievas, nes jis prirengė jiems miestą. [17] Tikėjimu Abraomas aukojo Izaoką, kai buvo mėginamas, ir aukojo savo vienatinį sūnų tas, kurs buvo gavęs pažadus, [18] kuriam buvo pasakyta: Izaoke bus tau pavadinta ainija; [19] nes jis manė, kad Dievas gali prikelti ir iš numirusiųjų, todėl jis ir atgavo jį kaip paveikslą. [20] Tikėjimu Izaokas, žiūrėdamas būsimų dalykų, laimino Jokūbą ir Ezavą. [21] Tikėjimu Jokūbas mirdamas laimino kiekvieną Juozapo sūnų ir nusilenkė jo lazdos viršūnei. [22] Tikėjimu Juozapas mirdamas priminė Izraėlio vaikų išėjimą ir davė paliepimų apie savo kaulus.

[23] Tikėjimu Mozė gimęs buvo savo gimdytojų slepiamas tris mėnesius, nes jie matė kūdikį esant gražų ir nepabūgo karaliaus įsakymo. [24] Tikėjimu Mozė užaugęs išsigynė esąs Paraono dukters sūnus, [25] verčiau norėdamas būti varginamas drauge su

5/X

---

[19] Kaip paveikslą: Jėzaus Kristaus, kurs miręs prisikėlė iš numirusiųjų. — [21] Nusilenkė...: dėkojo Dievui dėl Juozapo pažado palaidoti jį tėvų kape. — [25] Iš nuodėmės: iš išsižadėjimo Dievo ir jo apreiškimo.

Dievo tauta, kaip turėti iš nuodėmės laikino džiaugsmo, [26] laikydamas Kristaus pajuoką esant didesnius turtus kaip Egipto gėrybės; nes jis žiūrėjo į užmokestį. [27] Tikėjimu jis paliko Egiptą, nebijodamas karaliaus rūstybės; nes jis pasiliko ištvermingas, lyg kad būtų tai regėjęs, kas yra nematoma. [28] Tikėjimu jis šventė Velykas ir pašlakstymą krauju, kad pirmagimių žudytojas jų nepaliestų. [29] Tikėjimu jie perėjo Raudonąją jūrą, kaip sausą žemę, tuo tarpu kad tai mėginusieji egiptiečiai buvo praryti. [30] Tikėjimu sugriuvo Jeriko sienos, ėjus aplink jas per septynias dienas. [31] Tikėjimu paleistuvė Raaba nepražuvo su netikinčiais, nes ji buvo taikiai priėmusi žvalgus.

6 X [32] Ir ką dar pasakysiu? nes pritrūktų man laiko pasakoti apie Gedeoną, Baraką, Samsoną, Jeftę, Dovîdą, Samuelį ir pranašus, [33] kurie tikėjimu nugalėjo karalystes, darė teisybę, laimėjo pažadus, sučiaupė liūtų nasrus, [34] užgesė ugnies smarkumą, ištrūko nuo kalavijo ašmenų, silpni pasidarė stiprūs, buvo karžygiai kovoje, nugalėjo karines svetimųjų stovyklas. [35] Moterys atgavo prikėlimu savo numirėlius. Kiti buvo kankinti, nepriimdami išlaisvinimo, kad rastų geresnį prisikėlimą. [36] Kiti vėl prityrė pasityčiojimų ir plakimų, be to, dar pančių ir kalėjimų, [37] buvo akmenimis užmušti, pjūklu perpjauti, gundyti, mirė kalaviju nukirsti, klaidžiojo apsidengę avių ir ožkų kailiais, kentėjo stoką, buvo prislėgti, suvarginti, [38] tie, kurių pasaulis nebuvo vertas, klaidžiojo tyruose, kalnuose, lindynėse ir žemės urvuose. [39] Tie visi tikėjimu gavę gerą liudijimą, negavo, kas buvo žadėta, [40] nes Dievas mums parūpino geresnį dalyką, kad jie ne be mūsų pasiektų tobulybę.

---

[35] A t g a v o . . . Žr. 3 Kar 17, 17; 4 Kar 4, 36.

Paraginimas į įvairias krikščionims reikiamas dorybes

12. [1] Todėl ir mes, turėdami aplink save taip 7/X
didelį liudytojų debesį, atmetę visokią naštą ir
stovinčią aplink mus nuodėmę, bėgkime ištvermingai mums skirtomis lenktynėmis, [2] žiūrėdami į tikėjimo kūrėją ir baigėją, į Jėzų, kurs už padėtą jam džiaugsmą kentėjo kryžių, nieku palaikęs pajuoką, ir sėdosi Dievo sosto dešinėje. [3] Iš tikrųjų, įsižiūrėkime į tą, kurs iškentėjo tokį prieštaravimą prieš save nuo nusidėjėlių, kad nepailstumėte, susilpnėję savo sieloje. [4] Nes jūs dar nesipriešinote iki kraujui, kovodami prieš nuodėmę, [5] ir jūs užmiršote paraginimą, kurs yra atkreiptas į jus, kaip vaikus, šiais žodžiais: Mano sūnau, neversk nieku Viešpaties drausmės ir nesusilpnėk, kai esi jo baramas; [6] nes ką Viešpats myli, baudžia; plaka gi jis kiekvieną sūnų, kurį priima. [7] Būkite ištvermingi drausmės metu. Dievas elgiasi su jumis kaip su sūnumis; nes kurs yra sūnus, kurio tėvas nepabaudžia? [8] Bet jei esate laisvi nuo bausmės, kurios dalyviai yra visi kiti, tai jūs esate neteisėti vaikai ir ne sūnūs. [9] Toliau, mes turėjome baudėjus mūsų kūno tėvus ir gerbėme juos; argi ne daug labiau būsime klusnūs dvasių Tėvui ir taip būsime gyvi? [10] Nes anie baudė mus savo valia nedaugelio dienų metui, o šitas tam, kas naudinga, kad dalyvautumėm jo šventume. [11] Tiesa, kiekviena bausmė dabartiniu metu rodosi neesanti džiaugsmas, bet nuliūdimas; paskui tačiau suteiks ja išlavintiems ramiausią teisumo vaisių. [12] Todėl atitieskite nuleistas rankas ir palinkusius kelius [13] ir žengkite tiesius

žingsnius savo kojomis, kad kas šlubuodamas neklystų, bet verčiau būtų pagydytas.
8 X [14] Jieškokite taikos su visais ir šventumo, be kurio nė vienas neregės Dievo, [15] žiūrėdami, kad nė vienas neatstotų nuo Dievo malonės, kad kokia kartumo šaknis, augštyn želdama, nesutrukdytų ir kad jos nebūtų sutepta daugelis. [16] Nė vienas tenebūna paleistuvis ar šventų dalykų niekintojas, kaip Ezavas, kurs dėl vieno valgio pardavė savo pirmagimystės teises. [17] Jūs juk žinote, kad ir paskiau, norėdamas paveldėti palaiminimą, jis buvo atmestas; nes neberado vietos atgailai, nors su ašaromis jieškojo jos. [18] Nes jūs priėjote ne prie paliečiamojo kalno, nei prie degančios ugnies, nei prie viesulo, tamsybės ir audros, [19] nei prie trimito garso, nei žodžių balso, kurį išgirdusieji meldė, kad žodis nebūtų jiems sakomas. [20] Nes jie negalėjo pakelti, kas buvo sakoma: Jei ir gyvulys paliestų kalną, turi būti užmuštas akmenimis. [21] Ir taip baisu buvo, kas pasirodė, kad Mozė tarė: Aš nusigandau ir drebu. [22] Bet jūs prisiartinote prie Siono kalno ir gyvojo Dievo miesto, prie dangiškosios Jeruzalės, prie daug tūkstančių angelų susirinkimo, [23] prie įrašytųjų danguje pirmagimių bažnyčios (eklezijos), prie visų teisėjo Dievo, prie tobulų teisiųjų dvasių, [24] prie naujosios sandoros tarpininko Jėzaus ir prie apšlakstymo krauju, geriau kalbančio, kaip Abelio. [25] Žiūrėkite, kad jūs neatsisakytumėte nuo kalbančiojo; nes jei jie atsisakydami nuo to, kurs kalbėjo žemėje, neištrūko, juo mažiau mes, jei nusigręšime nuo to, kurs kalba mums iš dangaus.

12. [17] Atgailai: kad Izaokas pakeistų savo nusistatymą. 1 Moz 27, 33. — [20] Jei ir... 2 Moz 19, 12. 13.

[26] Jo balsas pajudino tuomet žemę, o dabar vėl žada, sakydamas: Dar kartą aš pajudinsiu ne tik žemę, bet ir dangų. [27] Sakydamas „dar kartą“, nurodo pajudintųjų dalykų pasikeitimą, kaip padarytųjų, kad pasiliktų tai, kas yra nejudinama. [28] Taigi, gavę nepajudinamą karalystę, parodykime dėkingumą, juo tarnaukime, patikdami Dievui su baime ir pagarba. [29] Nes mūsų Dievas yra ryjanti ugnis.

13. [1] Brolių meilė tepasilieka jumyse. [2] Neužmirš- 9
kite vaišingumo, nes juo kai kurie priėmė angelus, X
to nežinodami. [3] Atsiminkite kalinius, lyg kad būtumėte drauge kalinami, ir vargstančiuosius, kaip tie, kurie patys pasiliekate kūne. [4] Moterystė tebūnie visų gerbiama ir moterystės patalas nesuteptas; nes paleistuvius ir svetmoterius teis Dievas. [5] Jūsų elgesys tebūnie be godo, jums pasitenkinant tuo, ką turite; nes jis pats pasakė: Aš tavęs nepamesiu ir neapleisiu; [6] taip kad su pasitikėjimu galime sakyti: Viešpats mano padėjėjas; aš nebijosiu to, ką galėtų padaryti man žmogus.

[7] Atsiminkite savo vyresniuosius, kurie skelbė 10
jums Dievo žodį. Žiūrėdami, koks buvo jų pasiel- X
gimo galas, sekite jų tikėjimu. [8] Jėzus Kristus vakar ir šiandien tas pats ir per amžius. [9] Nesiduokite suvedžioti įvairiais ir svetimais mokslais. Nes geriausia yra sutvirtinti širdį malone, ne valgiais; jie nebuvo naudingi tiems, kurie jų laikėsi. [10] Mes turime altorių, nuo kurio neturi teisės valgyti tie,

---

[26] Vėl žada... Ag 2, 6. — [27] Pajudintųjų dalykų: netobulos Sen. Test. religijos, kuri turėjo būti pakeista nejudinama krikščionių religija.

13. [5] Pasakė: 5 Moz 21, 6; Joz 1, 5 ir k. — [6] Viešpats: Ps 117, 6.

[7] Pasielgimo: gyvenimo. Jų mirtis buvo garbinga. — [9] Jų laikėsi: darydami žydų įpročiu skirtumą tarp suteptų ir nesuteptų valgių.

kurie tarnauja padangtei. [11] Nes kurių gyvulių kraujas už nuodėmę yra vyriausiojo kunigo įnešamas į šventyklą, tų kūnai sudeginami už stovyklos. [12] Todėl ir Jėzus žmonėms pašventinti savo krauju kentėjo už vartų. [13] Taigi, išeikime pas jį už stovyklos, nešdami jo pajuoką. [14] Nes čia mes neturime pasiliekančio miesto, bet jieškome būsimojo. [15] Taigi, per jį aukokime visados Dievui gyriaus auką, tai yra, jo vardą išpažįstančiųjų lūpų vaisių. [16] Neužmirškite gera daryti ir dalintis su kitais; nes tokiomis aukomis nusipelnoma Dievo maloningumas. [17] Klausykite savo vyresniųjų ir būkite jiems pasidavę; nes jie budi, kaip tie, kurie duos apyskaitą už jūsų sielas, kad jie tai darytų su džiaugsmu ir nedūsaudami; nes tai nebūtų jums naudinga.

Laiško pabaiga

[18] Melskitės už mus, nes mes pasitikime, kad turime gerą sąžinę, norėdami visame gerai pasielgti. [19] Tuo labiau aš jus meldžiu tai daryti, kad juo greičiau būčiau jums sugrąžintas. [20] Ramybės gi Dievas, kurs amžinosios sandoros krauju išvedė iš numirusiųjų didįjį avių Ganytoją mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, [21] tegul padaro jus tinkamus visam, kas gera, kad darytumėte jo valią, vykdydami jumyse, kas jam patinka, per Jėzų Kristų, kuriam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

[22] Meldžiu jus, broliai, priimti tą paguodos žodį; nes aš parašiau jums trumpais žodžiais. [23] Žinokite, kad mūsų brolis Timotiejus paleistas; su juo (jei jis veikiai ateis) aš pamatysiu jus. [24] Pasveikinkite visus savo vyresniuosius ir visus šventuosius. Sveikina jus broliai iš Italijos. [25] Malonė tebūnie su jumis visais. Amen.

KATALIKIŠKASIS ŠV. JOKŪBO APAŠTALO LAIŠKAS

Laiško įžanga. Paraginimas į kantrybę

1. [1] Jokūbas, Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus tarnas, dvylikai giminių, kurios yra išsiskirsčiusios, siunčia sveikinimą. **11 X**

[2] Laikykite, mano broliai, tikru džiaugsmu, kaip jūs patenkate į įvairius mėginimus, [3] žinodami, kad jūsų tikėjimo ištyrimas daro kantrumą. [4] Kantrumas turi būti tobulas savo darbu, kad jūs būtumėte tobuli ir pabaigti, kuriems nieko netrūksta.

[5] O jei kam jūsų trūksta išminties, tegul prašo Dievą, kurs duoda visiems apsčiai ir neprikaišioja, ir jos bus jam duota. [6] Tegul prašo su tikėjimu, nė kiek neabejodamas. Nes kas abejoja, yra panašus į jūros bangą, kuri vėjo judinama ir varinėjama. [7] Taigi, toks žmogus tenemano, kad jis gaus ką nors iš Viešpaties. [8] Tai dvejojantis žmogus ir nepastovus visuose savo keliuose.

[9] Žemos padėties brolis tegul giriasi savo išaugštinimu, [10] o turtingasis savo žemumu, nes jis praeis, kaip žolės žiedas. [11] Nes saulė pakilo su karščiu ir sudžiovino žolę, jos žiedas

---

1, [1] Išsiskirsčiusios: gyvena ne vienoje vietoje, todėl ne Palestinoje, bet visuose Romos valstybės kraštuose tarp pagonių.
[9] Išaugštinimu: nes nors jis žemas žmonių akyse, bet jo vertė pas Dievą yra didelė.

nukrito, ir jo išvaizdos gražumas žuvo; taip ir turtingasis suvys savo keliuose.

12 Palaimintas žmogus, kurs kantriai kenčia mėginimą, nes kada bus ištirtas, gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas pažadėjo jį mylintiesiems. 13 Nė vienas gundomas tegul nesako, kad jis Dievo gundomas; nes Dievas negali būti gundomas į pikta ir pats nė vieno negundo. 14 Bet kiekvienas yra gundomas savojo pageidimo patrauktas ir priviliotas. 15 Paskui, kaip pageidimas pradėjo, jis pagimdo nuodėmę, o įvykdyta nuodėmė gimdo mirtį. 16 Taigi, neklyskite, mano mylimiausieji broliai. 17 Kiekvienas geras davinys ir kiekviena tobula dovana yra iš augštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo, pas kurį nėra nevienodumo, nė pasikeitimo šešėlio. 18 Nes jis savo valia tiesos žodžiu pagimdė mus, kad mes būtumėm lyg jo sutvėrimų pirmonės.

Reikalas gyvo ir darbais pasireiškiančio tikėjimo

12 X 19 Jūs, mano mylimiausieji broliai, tai žinote. Tebūnie kiekvienas žmogus greitas klausytis, o neskubus kalbėti ir neveikus rūstintis. 20 Nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo teisybės. 21 Todėl, atmesdami šalin visokį susitepimą ir piktybės apstumą, romumu priimkime įdiegtąjį žodį, kurs gali išganyti jūsų sielas.

22 Būkite žodžio vykdytojai ir ne tik klausytojai, klaidinantys patys save. 23 Nes jei kas yra žodžio klausytojas ir ne vykdytojas, tas panašus į žmogų, kurs žiūri į savo gimtą veidą veidrodyje: 24 jis pasižiūrėjo į save ir nuėjo ir tuojau užmiršo, kok-

---

10 Žemumu. Turtingam pagoniui nieko nepadės jo turtai. Teismo dieną jį sutiks tik pažeminimas.
18 Pagimdė: Evangelija jis padarė iš mūsų savo įsūnius.

sai buvo. [25] Kas gi atsidėjęs įsižiūri į tobulą laisvės įstatymą ir jo laikosi, kas pasidarė ne klausytojas užuomarša, bet darbo vykdytojas, tas bus laimingas savo darbu. [26] O jei kas tariasi esąs pamaldus ir nesuvaldo savo liežuvio, bet suvedžioja savo širdį, to maldingumas tuščias. [27] Tikras ir nesuteptas pamaldumas Dievo ir Tėvo akivaizdoje yra toks: lankyti našlaičius ir našles jų sielvarte ir sergėti save nesuteptą šiuo pasauliu.

2. [1] Mano broliai, nejungkite tikėjimo į mūsų 13
garbės Viešpatį Jėzų Kristų su žiūrėjimu asmenų. X
[2] Nes jei į jūsų susirinkimą įeina žmogus, turįs aukso žiedą, skaisčiais rūbais, įeina taip pat ir beturtis suteptu apdaru, [3] ir jūs žiūrite į tą, kurs apsivilkęs puikiais rūbais, ir jam sakote: Tu sėskis čia gražiai, o beturčiui sakote: Tu stovėk tenai, arba sėskis prie mano pakojo! [4] tai argi jūs nedarote skirtumo patys savyje ir ar nepasidarėte teisėjai neteisingomis mintimis? [5] Klausykite, mano mylimiausieji broliai, ar ne beturčius šiame pasaulyje išrinko Dievas, kad jie būtų turtingi tikėjime ir tėvoniai karalystės, kurią Dievas pažadėjo jį mylintiesiems? [6] Jūs gi paniekinote beturtį. Ar ne turtingieji slegia jus savo galybe ir ar ne jie tampo jus į teismus? [7] Ir ar ne jie piktžodžiauja gerajam vardui, kuriuo jūs vadinami? [8] Jei tačiau jūs vykdote karališkąjį įstatymą, einant Raštu: Mylėsi savo artimą, kaip pats save, jūs gerai darote. [9] Bet jei jūs žiūrite asmens, jūs darote nuodėmę ir esate įstatymo peikiami kaip peržengėjai. [10] Kas nors laikytų visą įstatymą, o

---

[25] Tobulą laisvės įstatymą: Evangeliją.

2. [4] Neteisingomis mintimis. Daryti skirtumą tarp asmenų, žiūrint vien turtų, yra klaidingas dėsnis, priešingas Kristaus mokslui. — [7] Gerajam vardui: Kristaus vardui, iš kurio padaryta krikščionių vardas.

nusikalstų vienu dalyku, tas yra kaltas visais. [11] Nes tas, kurs pasakė: N e s v e t m o t e r i a u s i, pasakė taip pat: N e u ž m u š i. Taigi, jei tu nesvetmoteriauji, bet užmuši, tai tu esi įstatymo pažengėjas. [12] Taip kalbėkite ir taip darykite, kaip tie, kurie turite būti teisiami laisvės įstatymu. [13] Nes teismas be pasigailėjimo tam, kurs nevykdė gailestingumo; bet gailestingumas persveria teismą.

14 X [14] Ką padės, mano broliai, jei kas sakytųsi turįs tikėjimą, bet neturėtų darbų? argi tikėjimas galės jį išganyti? [15] Jei brolis ir sesuo būtų pliki ir stigtų jiems kasdieninio išlaikymo, [16] ir kas nors iš jūsų sakytų jiems: Eikite ramybėje, susišildykite ir pasisotinkite, bet neduotumėte jiems, ko kūnui reikia, ką tai padės? [17] Taip ir tikėjimas, jei jis neturėtų darbų, yra pats savyje miręs. [18] Bet kas nors sakys: Tu turi tikėjimą, o aš turiu darbus. Parodyk man savo tikėjimą be darbų, ir aš tau iš darbų parodysiu savo tikėjimą. [19] Tu tiki, kad Dievas yra vienas; gerai darai; taip pat velniai tiki ir dreba. [20] Ar nori, niekingasis žmogau, žinoti, kad tikėjimas be darbų yra miręs? [21] Mūsų tėvas Abraomas ar ne darbais buvo nuteisintas, kaip aukojo a n t a l t o r i a u s s a v o s ū n ų I z a o k ą? [22] Matai, kad tikėjimas veikė drauge su jo darbais, ir jo tikėjimas darbais pasidarė tobulas. [23] Taip įvyko Raštas, kurs sako: A b r a o m a s t i k ė j o D i e v u i, i r t a i b u v o j a m p a l a i k y t a t e i s u m u, ir jis buvo pavadintas D i e v o p r i e t e l i u. [24] Jūs matote, kad žmogus nuteisinamas darbais ir ne vien tikėjimu? [25] Taip pat ir paleistuvė Raaba ar ne darbais buvo nuteisinta, kaip ji priėmė pasiuntinius ir kitu keliu išleido. [26] Nes kaip kūnas be dvasios, taip ir tikėjimas be darbų yra miręs.

[23] R a š t a s. Žr. 1 Moz 15, 6; 2 Kron 20, 7. — [25] R a a b a. Žr. Jos 2, 1 . . . 6, 22—25.

Apie perdaug didelį norą mokyti kitus

3. [1] Mano broliai, nebūkite daugelis mokytojais, 15
žinodami, kad imate sau sunkesnį teismą. [2] Nes X
mes visi nusikalstame daugeliu dalykų. Jei kas nenusikalsta žodžiu, tas yra tobulas žmogus. Jis gali taip pat laikyti pažabotą ir visą kūną. [3] Jei mes pažabojame arklius, kad jie mūsų klausytų, mes valdome ir visą jų kūną. [4] Štai ir laivai, nors jie dideli ir smarkaus vėjo varomi, yra pasukami mažu vairu, kur tik nori vairininko valia. [5] Taip ir liežuvis yra, tiesa, mažas sąnaris, tačiau didžiuojasi dideliais dalykais. Štai kokia maža ugnis kokį didelį mišką padega! [6] Ir liežuvis yra ugnis; tai neteisybės pasaulis. Liežuvis yra mūsų sąnarių tarpe; jis sutepa visą kūną ir padega mūsų gyvenimo tekinį, pats pragaro padegtas. [7] Nes visų žvėrių, paukščių, žalčių ir kitų prigimtis duodasi pavergiama ir yra žmogaus prigimties pavergta; [8] o liežuvio nė vienas žmogus negali pavergti: jis yra neramus nelabumas, jis pilnas mirtingų nuodų. [9] Juo mes laiminame Dievą Tėvą ir juo keikiame žmones, padarytus p a g a l D i e v o p a n a š u m ą. [10] Iš tos pačios burnos eina palaiminimas ir prakeikimas. Tai neturi, mano broliai, taip būti. [11] Argi versmė išleidžia iš tos pačios skylės saldų ir kartų vandenį? [12] Argi gali, mano broliai, figos medis vesti vynuoges arba vynmedis figas? Taip nė sūri versmė negali duoti saldaus vandens.

[13] Kas yra jūsų tarpe išmintingas ir išmaningas? 16
Tas tegul parodo savo veikimą geru pasielgimu X
išminties romume. [14] Bet jei jūs turite kartaus pavydo ir jūsų širdyse yra ginčų dvasia, nesigirkite ir nemeluokite prieš tiesą. [15] Nes ta išmintis ne iš augštybių nužengianti, bet žemiška, gyvūninė, velniška. [16] Nes kur pavydas ir ginčų dvasia, tenai

netvarka ir visoks nedoras veikimas. [17] Išmintis iš augštybių yra visų pirma drovinga, daugiau, taiki, romi, palanki, pritarianti gerumui, pilna gailestingumo ir gerų vaisių, nedaranti skirtumų, be veidmainystės. [18] Teisybės vaisius sėjamas ramybėje tų, kurie vykdo ramybę.

17 X 4. [1] Iš kur jūsų tarpe karai ir vaidai? Ar ne iš to? ar ne iš jūsų pageidimų, kurie kovoja jūsų sąnariuose. [2] Jūs geidžiate ir neturite; užmušate ir pavydite, ir negalite gauti; vaidijatės ir kaujatės, ir neturite, nes jūs neprašote. [3] Prašote ir negaunate, nes negerai prašote, tik savo geiduliams patenkinti.

[4] Svetmoteriai, ar jūs nežinote, kad šio pasaulio prietelystė yra Dievo neprietelė? Taigi, kas nors norėtų būti šio pasaulio prietelis, tas darosi Dievo neprietelis. [5] Ar jūs manote, kad Raštas veltui sako: Gyvenanti jumyse Dvasia geidžia iki pavydui? [6] Bet juo didesnė yra malonė, kurią ji duoda; todėl sako: Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės. [7] Taigi, būkite pasidavę Dievui; priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų. [8] Artinkitės į Dievą, ir jis artinsis į jus. Nusivalykite rankas, nusidėjėliai, ir apkuopkite širdis, dvejojantieji. [9] Jauskite savo nelaimę, gedėkite ir raudokite; jūsų juokas tepavirsta verksmu ir džiaugsmas nuliūdimu. [10] Nusižeminkite Viešpaties akivaizdoje, ir jis išaugštins jus.

18 X [11] Neapkalbinėkite vienas kito, broliai! Kas apkalba brolį arba kas teisia savo brolį, tas apkalbinėja įstatymą ir teisia įstatymą. O jei tu teisi įstatymą, neesi įstatymo vykdytojas, bet teisėjas.

4. [4] Svetmoteriai: neištikimi Dievui.
[5] Gyvenanti... Plg. 2 Moz 20, 5; 5 Moz 5, 9; Jer 3, 1 ir k. Šv. Dvasia myli sielą kaip sužieduotinis savo sužieduotinę ir rūstinasi, kad siela darosi neištikima. — [6] Sako: Pat 3, 34.

12 Vienas yra įstatymdavis ir teisėjas, kurs gali pražudyti ir išgelbėti. 13 Tu gi kas esi, kurs teisi artimą?

Įvairūs įspėjimai

Nugi dabar, kurie sakote: Šiandien arba rytoj eisime į aną miestą, pasiliksime tenai metus, prekiausime ir pelnysime; 14 jūs, kurie nežinote, kas bus rytoj. 15 Nes kas yra jūsų gyvenimas? Yra garas, pasirodąs trumpam laikui ir paskui išnyksiąs. Vietoje kad sakytumėte: Jei Viešpats norės, ir: Jei būsime gyvi, darysime tai ar tai. 16 O dabar jūs giriatės savo pasididžiavimu. Kiekvienas toks gyrius yra netikęs. 17 Taigi, tam, kas moka daryti gera ir nedaro, yra nuodėmė.

5. 1 Nugi dabar, turtingieji, verkite dejuodami dėl nelaimių, kurios jums ateis. 2 Jūsų turtai supuvo, ir jūsų drabužiai kandžių suėsti. 3 Jūsų auksas ir sidabras surūdijo, ir jų rūdis bus liudijimas prieš jus ir suės jūsų kūnus, kaip ugnis. Jūs krovėte sau rūstybės turtus paskutinėmis dienomis. 4 Štai nuvaliusiųjų jūsų laukus darbininkų užmokestis, kurs jūsų sulaikytas, šaukia; ir jų šauksmas pasiekė kareivijų Viešpaties ausis. 5 Jūs kėlėte pokylius žemėje ir lėbavimais nupenėjote savo širdis užmušimo dienai. 6 Jūs pasmerkėte ir užmušėte teisųjį, ir jis nesipriešino jums. 19/X

7 Taigi, būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimui. Štai artojas laukia brangaus žemės vaisiaus, kantriai kęsdamas, iki gaus ankstyvojo ir vėlyvojo lietaus. 8 Taip būkite kantrūs ir jūs ir sutvirtinkite savo širdis, nes Viešpaties atėjimas yra arti. 9 Nedūsaukite, broliai, vienas prieš kitą, kad nebūtumėte teisiami. Štai teisėjas

stovi prie durų. [10] Kaip skaudžios mirties, kentėjimo ir kantrumo pavyzdį imkite, broliai, pranašus, kurie kalbėjo Viešpaties vardu. [11] Štai mes vadiname palaimintais tuos, kurie iškentėjo. Jūs girdėjote apie Jobo kentėjimą ir matėte Viešpaties galą, nes Viešpats yra gailestingas ir pasigailįs.

[12] Bet visų pirma, mano broliai, neprisiekite nei dangumi, nei žeme, nei kokia nors kita priesaika. Jūsų kalba tebūnie: Taip, taip; ne, ne, kad nepatektumėte teismui.

20 X [13] Yra kas jūsų nuliūdęs? tegul meldžiasi; gerame ūpe yra? tegul gieda giesmes.

[14] Serga kas tarp jūsų, tepavadinie bažnyčios (eklezijos) kunigus, ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardu. [15] Tikėjimo malda išgelbės ligonį, ir Viešpats pakels jį; o jei yra nuodėmėse, bus jam atleistos.

[16] Taigi, išpažinkite vienas kitam savo nuodėmes ir melskitės vieni už kitus, kad būtumėte išgelbėti; nes daug gali nuolatinė teisiojo malda. [17] Elijas buvo žmogus paduotas kentėjimams, kaip ir mes; jis melste meldėsi, kad lietus nelytų ant žemės, ir nelijo trejus metus ir šešis mėnesius. [18] Paskui vėl jis meldėsi, ir dangus davė lietaus, ir žemė davė savo vaisiaus.

[19] Mano broliai, jei kas jūsų nuklystų nuo tiesos ir kas nors jį sugrąžintų, [20] tas turi žinoti, kad kas sugrąžina nusidėjėlį nuo jo kelio klaidos, tas išgelbės jo sielą nuo mirties ir apdengs daugybę nuodėmių.

PIRMASIS ŠV. PETRO APAŠTALO LAIŠKAS

Laiško įžanga. Dievo geradarystės krikščionims ir reikalaujamas iš jų šventumas

1. [1] Petras, Jėzaus Kristaus apaštalas, išrinktie- 21
siems ateiviams, išsiskirsčiusiems Ponte, Galati- X
joje, Kapadokijoje, Azijoje ir Bitinijoje, [2] einant Dievo Tėvo pirmžinojimui, Dvasios pašventinimui, klusnumui ir apšlakstymui Jėzaus Kristaus krauju. Tepasidauginie jums malonė ir ramybė.

[3] Tebūnie pašlovintas Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kurs pagal didelį savo gailestingumą atgimdė mus gyvajai vilčiai Jėzaus Kristaus prisikėlimu iš numirusiųjų, [4] negendančiai, nesuteptai ir nevystančiai tėvonystei, laikomai danguje jums, [5] Dievo galybės sergimiems tikėjimu išganymui, kurs yra prirengtas, kad būtų apreikštas paskutiniame laike. [6] Juo jūs linksminsitės, jei ir reikia dabar trumpam laikui nuliūsti įvairiuose ištyrimuose, [7] kad jūsų išmėgintas tikėjimas būtų rastas brangesnis už auksą, (kurs mėginamas ugnimi), gyriui, garbei ir šlovei, apsireiškime Jėzaus Kristaus, [8] kurį jūs, nors nematote, mylite; į kurį dabar, taip pat nematydami, tikite, o tikėdami jūs džiaugsitės neapsakomu ir garbingu džiaugsmu, [9] gaudami jūsų tikėjimo galą, savo

---

1. [2] Einant... Krikščionys, išrinkti amžinu Dievo nutarimu, šv. Dvasios pašventinimu, kad klausytų tikėjimo ir Jėzaus Kristaus kraujo išliejimu būtų išlaisvinti nuo nuodėmių ir priimti į Naująją Sandorą.

sielų išganymą. [10] Apie tą išganymą teiravosi ir tyrinėjo pranašai, kurie pranašavo apie paskirtą jums malonę. [11] Jie tyrinėjo, kurį arba kokį laiką nurodo juose Kristaus Dvasia, iš anksto skelbdama Kristui skirtuosius kentėjimus ir paskesnį garbingumą. [12] Jiems buvo apreikšta, kad jie ne patys sau, bet jums suteikdavo tai, kas jums dabar yra paskelbta per tuos, kurie jums apsakinėjo Evangeliją per atsiųstąją iš dangaus šventąją Dvasią, į kurią angelai trokšta pažvelgti.

Paraginimai gyventi tikrai krikščioniškai

22 X [13] Todėl, sujuosę savo dvasios strėnas, būdami blaivūs, turėkite pilną viltį malonėje, kuri jums teikiama Jėzaus Kristaus apreiškime. [14] Kaip klusnūs vaikai, nesitaikinkite prie pageidimų, kaip seniau savo nežinojime; [15] bet, sekdami tuo Šventuoju, kurs jus pašaukė, ir jūs visame pasielgime būkite šventi; [16] nes yra parašyta: Būkite šventi, nes ir aš esu šventas. [17] Ir jei jūs, kaip į tėvą, šaukiatės į tą, kurs, nežiūrėdamas asmenų, teisia kiekvieną pagal jo darbus, elgkitės su baime jūsų keleivystės metu, [18] žinodami, kad jūs esate atpirkti nuo tuščio jūsų iš tėvų paveldėto pasielgimo ne gendančiais auksu ar sidabru, [19] bet brangiu krauju Kristaus, kaip nesutepto ir be ydos avinėlio. [20] Jis buvo numatytas pirm pasaulio įkūrimo, o apreikštas paskutiniais laikais dėl jūsų, [21] kurie per jį tikite į Dievą, jį prikėlusį iš numirusiųjų ir davusį jam garbę, taip kad jūsų tikėjimas ir viltis yra remiami Dievu.

[22] Nuvalykite savo sielas meilės klusnumu broliškajai meilei; tikra širdimi karštai mylėkite

---

[14] Nežinojime: kol tebebuvote stabmeldžiai. — [16] Parašyta. 3 Moz 14, 44; 19, 2; 20, 7.

vienas kitą, [23] nes jūs esate atgimę ne iš gendančios sėklos, bet iš negendančios gyvojo ir per amžius pasiliekančiojo Dievo žodžiu. [24] Nes kiekvienas kūnas yra kaip žolė, ir visa jo garbė kaip žolės žiedas: sudžiūvo žolė, ir jos žiedas nukrinta; [25] bet Viešpaties žodis pasilieka per amžius. Taigi, yra tai žodis, kurs jums yra paskelbtas, kaip gera naujiena.

23 X

2. [1] Todėl, metę šalin visą piktumą, visą vylių ir veidmainystes, pavydus ir visus apkalbinėjimus, [2] trokškite, kaip ką tik gimusieji kūdikiai, dvasinio, neapgaulingo pieno, kad juo augtumėte išganymui, [3] jei tačiau esate paragavę, kaip Viešpats yra saldus. [4] Prie jo artinkitės, prie gyvojo akmens, kurs žmonių, tiesa, atmestas, bet Dievo išrinktas ir pagerbtas; [5] ir jūs būkite, kaip gyvi akmenys ant jo antstatomi, kad būtumėte dvasiniai namai, šventa kunigystė dvasinėms aukoms aukoti, kurios priimtinos Dievui per Jėzų Kristų. [6] Todėl yra pasakyta Rašte: Štai aš dedu Sione rinktinį, brangų kertinį akmenį; kas į jį tikės, nebus sugėdintas. [7] Taigi, jums, tikintiems, garbė, o netikintiems tasai statančiųjų atmestasis akmuo pasidarė kertinis akmuo, [8] užsigavimo akmuo ir papiktinimo uola, — tiems, kurie užsigauna žodžiu ir netiki; tam jie ir yra paskirti. [9] Bet jūs esate išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, įsigytieji žmonės, kad skelbtumėte dorybes to, kurs pašaukė jus iš tamsy-

---

[24] Nes kiekvienas... Iz 40, 6—8.
2. [6] Rašte: Iz 28, 16. — [7] Statančiųjų... Plg. Ps 117, 22. — [8] Žodžiu: Evangelija. — [9] Dorybes: garbingus privalumus.

bių į savo įstabią šviesą, [10] jūs, kurie kitados buvote ne tauta, o dabar Dievo tauta, kurie nebuvote gavę pasigailėjimo, o dabar gavote.

Krikščionių pareigos, gyvenant tarp pagonių

24/X [11] Mylimiausieji, aš maldauju jus, susilaikykite, kaip ateiviai ir keleiviai, nuo kūno geidulių, kurie kovoja prieš sielą. [12] Tebūnie jūsų pasielgimas tarp pagonių geras, kad ir ten, kur jie neteisiai apkalbinėja jus, lyg piktadarius, pažintų jus iš gerų darbų ir garbintų Dievą aplankymo dieną.

[13] Taigi, pasiduokite kiekvienai žmonių tvarkai dėl Dievo: ar tai karaliui, kaip valdovui, [14] ar tai vadams, kaip jų siųstiems atkeršyti piktadariams ir pagirti gerųjų. [15] Nes tai yra Dievo valia, kad gera darydami priverstumėte nutilti neišmanančiųjų žmonių nežinojimą; [16] kaip laisvieji, ne kaip tie, kurie daro iš laisvės piktenybei dangalą, bet kaip Dievo tarnai. [17] Visus gerbkite, mylėkite brolius, Dievo bijokite, gerbkite karalių.

[18] Jūs, vergai, būkite pasidavę visa baime valdovams ne tik geriems ir romiems, bet ir nepakenčiamiems. [19] Nes tai yra malonė, jei kas dėl sąžinės Dievop pakelia vargus, kentėdamas neteisingai. [20] Nes koks gi yra gyrius, jei plakami už nusikaltimus jūs tai kenčiate? Bet jei gera darydami kantriai kenčiate, tai yra malonė pas Dievą. [21] Nes tam jūs ir esate pašaukti; juk ir Kristus kentėjo už mus, palikdamas jums pavyzdį, kad sekiotumėte jo pėdomis. [22] Jis nepadarė nuodėmės, ir nerasta vyliaus jo burnoje; [23] kai jam piktžodžiavo, jis nepiktžodžiavo; kai kentėjo, negrasė, bet pasidavė tam, kurs teisė

jį neteisiai; [24] jis pats savo kūne nešė mūsų nuodėmes į medį, kad mes, numirę nuodėmėms, būtumėm gyvi teisybei; jo randais jūs esate pagydyti. [25] Nes jūs buvote, kaip klaidžiojančios avys; bet dabar sugrįžote prie jūsų sielų Ganytojo ir Vyskupo.

3. [1] Taip pat ir moterys tebūna pasidavusios savo vyrams, kad, jei kurie netiki žodžiui, būtų laimėti ir tie be žodžio moterų pasielgimu, [2] matydami jūsų skaistų pasielgimą baimėje. [3] Jų papuošalas tebūnie ne viršujinis, plaukų susukimas, ar apsikrovimas auksu, ar rinktiniai apdarai, [4] bet paslėptasis širdies žmogus negedime tylios ir romios dvasios, kuri yra brangi Dievo akivaizdoje. [5] Nes taip puošdavos kitados ir šventos, turėjusios vilties Dievu, moterys, pasidavusios saviems vyrams. [6] Taip buvo klusni Abraomui, vadindama jį savo valdovu, Sara, kurios dukterys jūs esate, jei gera darote ir nebijote jokio priešingumo. [7] Taip pat jūs, vyrai, gyvenkite išmintingai draugėje su moteriška lytimi, kaip su silpnesne, suteikdami pagarbos, kaip gyvenimo malonės bendratėvonėms, kad jūsų maldos nebūtų sutrukdytos. 25 X

[8] Pagaliau, būkite visi vienos minties, užjaučią, mylėkite brolius, būkite gailestingi, romūs, nuolankūs; [9] neatsilyginkite piktu už pikta, nė keiksmu už keiksmą, bet priešingai, laiminkite, nes tam esate pašaukti, kad paveldėtumėte palaiminimą. [10] Nes kas nori mylėti gyvenimą ir gerų dienų matyti, tegul sulaiko savo liežuvį nuo pikto, ir tegul jo lūpos nekalba vyliaus; [11] tegul jis nusigręžia nuo pikto ir tegul daro gera, tejieškai ramybės ir tegul ją seka; [12] nes Viešpaties akys ant teisiųjų, ir 26 X

jo ausys klausosi jų maldų; bet Viešpaties veidas prieš darančius pikta.
13 Ir kas yra, kurs jums kenktų, jei uoliai stengsitės daryti gera? 14 Bet jei ir turėtumėte ką kentėti dėl teisybės, jūs esate palaiminti. Nebijokite jų gąsdinimo ir nenustokite ramybės. 15 Laikykite Viešpatį Kristų šventu savo širdyse, būdami visuomet pasiryžę pasiteisinti kiekvienam reikalaujančiam iš jūsų atsakymo apie tą viltį, kuri yra jumyse; 16 tačiau su romumu ir baime, turėdami gerą sąžinę, kad tie, kurie šmeižia jūsų gerą elgesį Kristuje, būtų sugėdinti tuo, kuo jie jus apkalba. 17 Nes geriau yra kentėti, (jei tokia būtų Dievo valia), gera darant, nekaip pikta darant. 18 Juk ir Kristus numirė vieną kartą už mūsų nuodėmes, teisus už neteisiuosius, kad mus atnašautų Dievui, numarintas, tiesa, kūnu, bet atgaivintas dvasia. 19 Joje taip pat jis nuėjo ir skelbė toms kalėjime buvusioms dvasioms, 20 kurios kitados buvo buvusios netikinčios, kaip tikėjosi Dievo kantrybės Noės dienomis, tuo tarpu kai buvo dirbama arka, kurioje nedaugelis, tai yra, aštuonios sielos buvo išgelbėtos per vandenį. 21 Jis ir dabar išgelbi jus panašiu būdu, kaip krikštas, kurs yra ne kūno purvų numetimas, bet į Dievą pakreiptos geros sąžinės troškimas per prisikėlimą Jėzaus Kristaus, 22 kurs yra Dievo dešinėje, prarijęs mirtį, kad mes būtumėm amžinojo gyvenimo tėvoniai; jis užžengė į dangų, kur jam yra pavergti angelai, valdžios ir galybės.

27 X 4. 1 Kadangi tat Kristus kentėjo kūne, todėl ir jūs apsišarvokite ta pat mintimi; nes kas kentėjo

3. 19 Joje: dvasioje. — Kalėjime: mirusiųjų buveinėje, kur mirusių teisiųjų sielos laukė, kad ateitų Mesijas jų išlaisvinti ir vesti į dangų. Jų tarpe buvo taip pat Noės laikais žuvusiųjų sielos, kurios paskutinę valandą tikrai gailėjosi ir nebuvo amžinai pasmerktos.

kūnu, liovėsi daręs nuodėmes, [2] kad jau ne žmonių geiduliams, bet Dievo valiai gyventų likusį kūne laiką. [3] Nes gana jau, kad praeitame laike jie vykdė pagonių valią, gyvendami ištvirkime, geiduliuose, girtuokliavimuose, apsirijimuose, apsigėrimuose ir neleistame stabų garbinime. [4] Tuo jie stebisi, kad jūs nebebėgate drauge į tą patį ištvirkimo išsiliejimą, ir jie pikžodžiauja. [5] Jie duos apyskaitą tam, kurs yra pasiryžęs teisti gyvus ir mirusius. [6] Nes todėl ir mirusiems buvo paskelbta Evangelija, kad jie, tiesa, nuteisti kaip žmonės kūno atžvilgiu, būtų tačiau Dievo valia gyvi dvasios atžvilgiu.

Ypatingi paraginimai gyventi krikščioniškai

[7] Visų dalykų galas prisiartino. Taigi, būkite išmintingi ir budrūs maldose. [8] Bet visų pirma turėkite vieni kitiems nuolatinės meilės, nes meilė pridengia nuodėmių daugybę. [9] Būkite vieni kitiems svetingi be murmėjimo. [10] Patarnaukite vienas kitam, kiekvienas ta dovana, kurią jis yra gavęs, kaip geri daugeriopos Dievo malonės užvaizdai. [11] Jei kas kalba, tegul kalba kaip Dievo žodžius; jei kas eina tarnystę, tai tedarai kaip Dievo suteikiamąja galia, kad visame būtų pagarbintas Dievas per Jėzų Kristų, kuriam yra garbė ir viešpatavimas per amžių amžius. Amen.

[12] Mylimieji, nesistebėkite karštymečiu, kurs įvyksta jums išmėginti, lyg kad jums atsitiktų kas neįprasta; [13] bet, dalyvaudami Kristaus kentėji- 28 X

4. [6] Buvo paskelbta... Plg. aug. 3, 19. 20. — Nuteisti... Buvo numirę kūnu, o mirtis yra visiems žmonėms bausmė už nuodėmes.
[11] Jei kas kalba... Plg Rom 12, 6; 1 Kor 12, 8—10.

muose, džiaugkitės, kad ir jo garbės apsireiškime džiaugtumėtės ir linksmintumėtės. [14] Jei esate niekinami dėl Kristaus vardo, jūs esate palaiminti; nes Dievo šlovė, garbė ir jėga ir jo Dvasia ilsisi ant jūsų. [15] Nė vienas jūsų tenekenčia kaip žmogžudys, ar vagis, ar piktžodžiautojas, ar svetimų dalykų geidėjas. [16] O jei kas kenčia kaip krikščionis, tenesigėdi, bet tegul garbina Dievą tuo vardu. [17] Nes jau metas prasidėti teismui nuo Dievo namų. Bet jei pirma prasideda nuo mūsų, koks bus galas tų, kurie netiki Dievo Evangelijai? [18] Ir jei teisusis vos bus išganytas, kur pasirodys bedievis ir nusidėjėlis? [19] Taigi, ir tie, kurie kenčia Dievo valia, tepavedie gerais darbais savo sielas ištikimam Sutvėrėjui.

29/X 5. [1] Taigi, esančius jūsų tarpe vyresniuosius meldžiu aš, taip pat vyresnysis ir Kristaus kentėjimų liudytojas, taip pat ir dalyvis jo garbės, kuri turi būti apreikšta ateityje: [2] ganykite jums pavestą Dievo kaimenę, rūpindamies ja ne tik verčiami, bet savo valia, kaip Dievui tinka, ne dėl bjauraus pelno, bet geru noru, [3] ne kaip viešpatauja tiems, kurie yra jums tekusi dalis, bet pasidarę pavyzdys kaimenei širdimi. [4] O kaip pasirodys vyriausias Ganytojas, jūs gausite nevystantį garbės vainiką.

[5] Taip pat jūs, jaunikaičiai, būkite pasidavę vyresniesiems. Visi įkvėpkite vienas kitam nuolankumą; nes Dievas priešinasi puikiems, o nuolankiems duoda malonės. [6] Taigi, nusilenkite po galinga Dievo ranka, kad jis išaugštintų jus aplankymo metu. [7] Meskite ant jo visą savo rūpestį; nes jis jumis rūpinasi. [8] Būkite blaivūs ir budėkite, nes jūsų priešininkas

---

[14] Jei esate... Plg. Mato 5, 11; Iz 11, 2.

velnias aplink eina, kaip kriokiąs liūtas, ieškodamas, ką prarytų; [9] jam priešinkitės tvirti tikėjimu, žinodami, kad tie patys kentėjimai atsitinka jūsų broliams, esantiems pasaulyje. [10] Visokios malonės Dievas, kurs mus pašaukė į savo amžinąją garbę Kristuje Jėzuje, pats jus truputį kentėjusius patobulins, sustiprins ir patvirtins. [11] Jam garbė ir viešpatavimas per amžių amžius. Amen.

Laiško pabaiga

[12] Aš parašiau jums, kaip man regisi, trumpai per ištikimą brolį Silvaną, kad jus paraginčiau ir paliudyčiau, kad ta yra tikroji Dievo malonė, kurioje jūs stovite. [13] Sveikina jus esanti Babilone bažnyčia (eklezija), išrinktoji kaip ir jūs, ir mano sūnus Morkus. [14] Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Malonė tebūnie jums visiems, kurie esate Kristuje. Amen.

5. [12] Stovite: tvirtai laikotės. — [13] Babilone. Babilonu čia vadinama Roma. — Sūnus Morkus: antrosios Evangelijos autorius.

ANTRASIS ŠV. PETRO APAŠTALO LAIŠKAS

Laiško antraštė. Reikia pažangos, vykdant krikščioniškas dorybes

30 X **1.** [1] Simonas Petras, Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas, tiems, kurie gavo drauge su mumis lygios vertės tikėjimą mūsų Dievo ir Išganytojo Jėzaus Kristaus teisingumu. [2] Tepadaugėja jums malonė ir ramybė Dievo ir mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus pažinimu.

[3] Kadangi jo dieviška galybė visa, kas gyvenimui ir maldingumui praverčia, dovanojo mums pažinimu to, kurs mus pašaukė savo garbe ir galybe, [4] ir per jį dovanojo mums didžiausius ir brangiausius pažadus, kad jūs jais pasidarytumėte dieviškos prigimties dalyviai, vengdami esančio pasaulyje geidulio pagedimo, [5] tai ir jūs prisidėkite visu rūpestingumu ir rodykite savo tikėjime dorybę, dorybėje žinojimą, [6] žinojime susilaikymą, susilaikyme kantrumą, kantrume pamaldumą, [7] pamaldume brolių mylėjimą, o brolių mylėjime meilę. [8] Nes jei tie dalykai jumyse yra ir tarpsta, jie nepaliks jūsų tuščių ir be vaisių mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pažinimui. [9] Nes pas ką jų nėra, tas yra aklas ir ranka čiupinėjąs, užmiršęs apvalymą nuo savo senųjų nuodėmių. [10] Todėl, broliai, labiau stengkitės gerais darbais padaryti savo pašaukimą ir išrinkimą tikrą, nes tai darydami jūs niekados nenusidėsite. [11] Taip bus jums

1. [5] S a v o t i k ė j i m e. Tikėjimas yra visų dorybių pagrindas ir šaknis. Plg. Žyd 11, 6.
[7] M e i l ę : Dievo.

pilnai suteiktas įėjimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus karalystę.

31 X

12 Todėl aš rūpinsiuos priminti jums visuomet tuos dalykus, nors jūs ir žinote ir esate sutvirtinti dabartinėje tiesoje. 13 Man rodosi teisinga, kolei esu šioje padangtėje, raginti jus, tai primenant; 14 nes aš esu įsitikinęs, kad veikiai turėsiu palikti savo padangtę anot to, ką ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus yra man apreiškęs. 15 Aš rūpinsiuos, kad jūs, ir man mirus, dažnai galėtumėte atsiminti tuos dalykus.

16 Nes ne gudriai pramanytomis pasakomis sekdami mes paskelbėme jums mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus galybę ir atėjimą, bet po to, kaip buvome jo didenybės regėtojais. 17 Nes jis ėmė iš Dievo Tėvo šlovę ir garbę, kaip nuo kilniausios garbės atėjo jam toks balsas: Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kurį aš sau pamėgau, jo klausykite. 18 Mes girdėjome tą iš dangaus atneštą balsą, kada buvome su juo šventajame kalne. 19 Juo tikresnis yra dabar mums pranašų žodis, ir jūs gerai darote, žiūrėdami į jį, kaip į žiburį, šviečiantį tamsioje vietoje, iki išauš diena, ir aušros žvaigždė užtekės jūsų širdyse; 20 tai visų pirma suprasdami, kad nė viena Rašto pranašystė neaiškinama savaip. 21 Nes ne žmonių valia buvo mums atnešta kada nors pranašystė; bet šventosios Dvasios įkvėpti kalbėjo šventi Dievo žmonės.

Apie klaidų platintojus

1 Lapkričio

2. 1 Bet buvo tautoje ir netikrų pranašų, kaip ir jūsų tarpe bus mokytojų melagių, kurie įves pragaištingas atskalas ir kurie išsigina juos atpirkusiojo Viešpaties, taip pagreitindami savo žuvimą. 2 Daugelis seks jų ištvirkimu; tiesos keliui bus dėl anų piktžodžiaujama; 3 ir iš godumo jie pelnysis

17 Šitas... Žr. Mato 17, 5... Mork 9, 1... Luko 9, 18.

iš jūsų pramanytais žodžiais; bet jau seniai jų pasmerkimas neužtrunka ir jų žuvimas nesnaudžia. [4] Juk Dievas nepasigailėjo nusidėjusių angelų, bet surišo gelmės grandinėmis ir nustūmė į pragarą kankinti, kad būtų laikomi teismui. [5] Jis nepasigailėjo ir senojo pasaulio, bet tik teisybės skelbėją Noę išlaikė patį aštuntą, leidęs tvaną ant bedievių pasaulio; [6] taip pat pelenais pavertė Sodomos ir Gomoros miestus ir nubaudė išgriovimu, kad jie būtų pavyzdys tiems, kurie elgsis bedieviškai, [7] išgelbėjo gi teisųjį Lotą, didžiai vargintą nelabųjų žmonių neteisybe ir darkiu pasielgimu, [8] nes matydamas ir girdėdamas jis pasiliko teisus, nors gyveno pas tuos, kurie diena į dieną kankino teisią sielą neteisingais darbais. [9] Viešpats moka išlaisvinti pamaldžiuosius iš ištyrimo, o neteisiuosius laikyti teismo dienai kankinti, [10] ypač tuos, kurie eina paskui kūną nešvariu pageidimu ir niekina vyriausybę. Drąsūs, sau įtinką jie nebijo įvesti atskalas piktžodžiaudami; [11] tuo tarpu kad angelai, nors didesni stiprybe ir galia, neištaria vieni prieš kitus prakeikiančio pasmerkimo.

2 XI [12] Bet šitie, kaip neprotingi galvijai, prigimtimi paskirti sugauti ir nugalabyti, piktžodžiaudami tam, ko nežino, pražus savo sugedimu, [13] ir taip jie atsiima savo neteisybės užmokestį. Jie randa sau pasimėgimo dienos gėriuose; jie yra purvai ir susitepimas; jie nardosi gėriuose, lėbaudami savo pokyliuose drauge su jumis. [14] Jų akys pilnos svetmoteriavimo ir nesiliaujančios nuodėmės. Jie suvedžioja svyruojančias sielas; jų širdis išlavinta godumu; jie prakeikimo vaikai. [15] Palikę teisųjį kelią, jie paklydo, eidami keliu Bosoro sūnaus Balaamo, kurs mėgo neteisybės užmokestį, [16] bet

2. [15] Bosoro... Žr. 4 Moz 22—24 .

buvo nubaustas už savo beprotystę; pajungiamas nebylys gyvulys, prabildamas žmogaus balsu, sulaikė pranašo neišmintį. [17] Jie šaltiniai be vandens ir vėjų nešiojami debesys; sutemos tamsybė jiems laikoma. [18] Nes jie, kalbėdami puikius, tuštybės pilnus dalykus, vilioja kūno geiduliais ir ištvirkimu tuos, kurie buvo truputį atsitraukę nuo gyvenančiųjų paklydime. [19] Jie žada jiems laisvę, patys būdami sugedimo vergai; nes kas kieno nugalėtas, to jis ir vergas. [20] Nes jei mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus pažinimu atsitraukę nuo pasaulio susitepimų jie, vėl į juos įsipainiodami, esti nugalimi, tai paskesnieji dalykai darosi jiems piktesni už pirmuosius. [21] Nes geriau jiems buvo nepažinti teisybės kelio, kaip pažinus trauktis atgal nuo to švento įsakymo, kurs jiems yra paduotas. [22] Nes jiems atsitiko tai, ką sako tikra patarlė: Šuo grįžta prie savo vemalo, ir: Nutrinkta kiaulė vėl voliojasi dumbluose.

Apie Viešpaties atėjimą pasaulio pabaigoje

3. [1] Štai aš rašau jums, mylimiausieji, antrą laišką; abiejuose stengiuos sužadinti perspėjimais gerus jūsų jausmus, [2] kad atsimintumėte mano augščiau pasakytus iš šventųjų pranašų žodžius ir jūsų apaštalų paduotuosius Viešpaties ir Išganytojo įsakymus. [3] Tai visų pirma žinokite, kad paskutinėse dienose ateis išjuokėjų su apgavimu, kurie elgiasi, klausydami savo pageidimų, [4] ir sako: Kur yra pažadas, ar jo atėjimas? nes nuo to meto, kaip tėvai mirė, visa taip pat pasilieka, kaip nuo sutvėrimo pradžios. [5] Nes jie tyčiomis nežino to, kad kitados buvo dangus, ir žemė radosi Dievo žodžiu iš vandens ir per vandenį, [6] ir kad per tuos pačius dalykus anas tuomet buvusis pasaulis žuvo aptvindintas vandenimi. [7] O dabar esamieji dangus

3 IX

ir žemė yra tuo pačiu žodžiu laikomi ir sergimi ugniai teismo ir žmonių bedievių žuvimo dieną. 8 Bet vienas daiktas tenebūnie jums, mylimiausieji, nežinomas, kad viena diena pas Viešpatį, kaip tūkstantis metų, ir tūkstantis metų, kaip viena diena. 9 Viešpats nevėlina pažado, kaip kai kurie mano; jis kantriai elgiasi dėl jūsų, nenorėdamas, kad kas nors pražūtų, bet kad visi grįžtų į atgailą. 10 Viešpaties diena ateis, kaip vagis; tuomet dangus su dideliu smarkumu praeis, elementai nuo karščio sutirps, o žemė ir ant jos esamieji dalykai bus sudeginti.

4 XI 11 Kadangi tat visa tai turi pragaišti, kaipgi labai jums reikia rūpintis šventu pasielgimu ir pamaldumu, 12 laukiant ir beskubant į atėjimą Viešpaties dienos, dėl kurios dangus sudegintas pragaiš ir elementai ugnies karštyje sutirps. 13 Bet mes laukiame pagal jo pažadą naujo dangaus ir naujos žemės, kuriose gyvena teisybė. 14 Todėl, mylimiausieji, to laukdami stengkitės, kad būtumėte rasti jo akyse nesutepti ir nepeiktini ramybėje. 15 Ir mūsų Viešpaties kantrume matykite savo išganymą, kaip ir mylimiausias mūsų brolis Povilas duotąja sau išmintimi yra jums rašęs, 16 ir tai visuose laiškuose, kuriuose jis apie tai kalba. Tuose laiškuose yra dalykų, kurie vargu suprasti; juos neišmanantieji ir svyruojantieji iškreipia, kaip ir kitus Raštus, savo pačių žuvimui. 17 Taigi, jūs, broliai, laiku žinodami, sergėkitės, kad neišmanančiųjų paklydimu patraukti neiškristumėte iš savo tvirtumo. 18 Verčiau tarpkite malone ir mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus pažinimu. Jam tebūnie garbė ir dabar ir iki amžinybės dienai. Amen.

---

3. 14 Jo akyse: Dievo.

PIRMASIS ŠV. JONO APAŠTALO LAIŠKAS

Laiško įžanga

1. [1] Kas buvo nuo pat pradžios, ką girdėjome, ką savo akimis matėme, į ką įsižiūrėjome ir ką mūsų rankos čiupinėjo, apie gyvybės žodį, [2] (nes gyvybė buvo apreikšta, ir mes matėme, ir liudijome, ir skelbiame jums amžinąją gyvybę, kuri buvo pas Tėvą ir mums pasirodė), [3] ką regėjome ir girdėjome, tai skelbiame jums, kad ir jūs turėtumėte su mumis draugystę ir kad mūsų bendravimas būtų su Tėvu ir su jo Sūnumi, Jėzumi Kristumi. [4] Ir tai jums rašome, kad džiaugtumėtės ir kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas. 5/XI

Dievas yra šviesa, todėl krikščionims reikia gyventi dorinėje šviesoje

[5] Ta yra žinia, kurią girdėjome iš jo ir jums skelbiame: kad Dievas yra šviesa ir jame nėra jokios tamsybės. [6] Jei sakytumėm, kad bendraujame su juo, o vaikščiotumėm tamsybėje, mes meluojame ir nedarome tiesos. [7] Bet jei vaikščiojame šviesoje, kaip ir jis pats yra šviesoje, mes turime vieni su kitais draugystę, ir jo Sūnaus, Jėzaus Kristaus, kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės. [8] Jei sakytumėm, kad neturime

---

1. [3] Tai skelbiame: šv. Jono evangelijoje, kurią jis siuntė skaitytojams drauge su šituo laišku.
[6] Tiesos: ko reikalauja tiesa.

nuodėmės, mes patys save suvedžiojame, ir nėra mumyse tiesos. [9] Jei išpažįstame savo nuodėmes, jis yra ištikimas ir teisingas, kad mums atleistų mūsų nuodėmes ir apvalytų mus nuo kiekvienos neteisybės. [10] Jei sakytumėm: Nenusidėjome, mes darome iš jo melagį, ir jo žodžio nėra mumyse.

6 XI 2. [1] Mano vaikeliai, aš tai jums rašau, kad nenusidėtumėte. Bet jei kas ir nusidėtų, tai mes turime pas Tėvą užtarėją Jėzų Kristų, teisųjį; [2] jis yra permaldavimas už mūsų nuodėmes: ne tiktai už mūsų, bet taip pat ir už viso pasaulio. [3] Ir iš to mes žinome, kad pažinome jį, jei laikome jo įsakymus. [4] Kas sakosi jį pažįstąs ir nelaiko jo įsakymų, tas melagis, ir jame nėra tiesos. [5] Kas gi laiko jo žodį, tame tikrai Dievo meilė yra tobula; ir iš to žinome, kad mes jame esame. [6] Kas sakosi jame pasiliekąs, tas taip pat, kaip jisai elgėsi, ir pats turi elgtis. [7] Mylimiausieji, aš rašau jums ne naują įsakymą, bet seną įsakymą, kurį turėjote nuo pat pradžios; tas senasis įsakymas yra žodis, kurį jūs girdėjote. [8] Vėl rašau jums naują įsakymą; tai yra tikra jame ir jumyse: nes tamsybė praėjo, ir jau šviečia tikroji šviesa. [9] Kas sakosi esąs šviesoje ir nekenčia savo brolio, tas tebėra tamsybėje iki dabar. [10] Kas myli savo brolį, tas pasilieka šviesoje, ir jame nėra papiktinimo. [11] Bet kas nekenčia savo brolio, yra tamsybėje ir vaikščioja tamsybėje; jis nežino, kur eina, nes tamsybė apakino jo akis.

---

[9] Jis yra ištikimas. Dievas yra ištikimas savo pažadėjimuose atleisti nuodėmes tiems, kurie daro atgailą. — [10] Mes darome... Dievas aiškiai sako, visi žmonės esą nusidėjėliai. Plg. Ps 13, 3; Rom 3, 10.

2. [8] Tikra. Įsakymas yra tikrai naujas Jėzuje Kristuje ir laiško skaitytojuose. — [10] Nėra papiktinimo: neturi progos piktintis, nusidėti.

Kas mus nutolina nuo gyvenimo šviesoje

12 Rašau jums, vaikeliai, nes jums atleidžiamos
nuodėmės dėl jo vardo. 13 Rašau jums, tėvai, nes
jūs pažinote tą, kurs yra nuo pat pradžios. Rašau
jums, jaunikaičiai, nes jūs nugalėjote piktąjį.
14 Rašau jums, kūdikiai, nes jūs pažinote Tėvą.
Rašau jums, jaunikaičiai, nes jūs esate stiprūs.
Dievo žodis pasilieka jumyse, ir jūs nugalėjote
piktąjį. 15 Nemylėkite pasaulio, nė to, kas yra pa-
saulyje. Jei kas myli pasaulį, jame nėra Tėvo
meilės, 16 nes visa, kas yra pasaulyje, yra kūno
pageidimas, akių pageidimas ir gyvenimo puikybė;
tai yra ne iš Tėvo, bet iš pasaulio. 17 Pasaulis
praeina ir jo pageidimas; kas gi daro Dievo valią,
pasilieka per amžius. 18 Vaikeliai, tai yra paskutinė
valanda; ir kaip girdėjote, kad ateina Antikristas,
taip ir dabar pasidarė daug antikristų; iš to ir
žinome, kad tai yra paskutinė valanda. 19 Jie išėjo
iš mūsų tarpo, bet nebuvo iš mūsų; nes jei
būtų buvę iš mūsų, jie juk būtų pasilikę su
mumis; bet turėjo pasirodyti, kad jie visi yra ne
iš mūsų.

20 Tačiau jūs turite patepimą iš Šventojo ir visa 7
žinote. 21 Aš rašiau jums ne kaip nežinantiems XI
tiesos, bet kaip žinantiems ją, ir dėl to, kad joks
melas nekilsta iš tiesos. 22 Kas gi yra melagis, jei
ne tas, kurs ginčija, kad Jėzus yra Kristus? Tas
yra antikristas, kurs išsigina Tėvo ir Sūnaus.
23 Kiekvienas, kurs išsigina Sūnaus, neturi taip
pat Tėvo; kas išpažįsta Sūnų, turi ir Tėvą. 24 Ką
jūs girdėjote nuo pradžios, tai tepasiliekie jumyse.
Jei pasiliks jumyse, ką girdėjote nuo pradžios, tai

---

12 Dėl jo vardo: dėl Kristaus vardo. — 18 Antikristų: netikrų mokytojų. — 20 Patepimą: šv. Dvasia.

ir jūs pasiliksite Sūnuje ir Tėvuje. [25] Tasai yra pažadas, kurį jis yra mums davęs: amžinasis gyvenimas. [26] Tai aš parašiau jums apie tuos, kurie jus suvedžioja. [27] Tas patepimas, kurį jūs iš jo gavote, tegul pasilieka jumyse. Jums nereikia, kad kas mokytų jus; bet kaip jo patepimas moko jus apie visa, taip ir yra tiesa ir ne melas. Ir kaip jis jus mokė, taip pasilikite jame. [28] Dabar, vaikeliai, pasilikite jame, kad, kada jis pasirodys, turėtumėm pasitikėjimo ir nebūtumėm jo sugėdinti jo atėjime. [29] Jei žinote, kad jis yra teisus, taip pat žinokite, kad ir kiekvienas, kurs daro teisybę, yra iš jo gimęs.

Krikščionys yra Dievo vaikai. Sąlygos, kuriomis ta jų vertė gali būti palaikyta

8 XI **3.** [1] Žiūrėkite, kokią meilę Tėvas mums suteikė, kad mes vadinamės Dievo vaikais ir esame. Todėl pasaulis mūsų nepažįsta, nes jis nepažįsta jo. [2] Mylimiausieji, dabar mes esame Dievo vaikai; bet dar nepasireiškė, kas būsime. Mes žinome, jog, kada pasireikš, būsime į jį panašūs, nes mes matysime, kaip jis yra. [3] Kiekvienas, kurs turi juo tos vilties, pašventina save, kaip ir jis yra šventas. [4] Kiekvienas, kurs daro nuodėmę, daro ir pasipriešinimą įstatymui; nuodėmė yra pasipriešinimas įstatymui. [5] Jūs žinote, kad jis pasirodė mūsų nuodėmių atimti, ir jame nėra nuodėmės. [6] Kiekvienas, kurs pasilieka jame, nenusideda; ir kiekvienas, kurs nusideda, nematė jo ir jo nepažino. [7] Vaikeliai, tegul niekas jūsų nesuvedžioja. Kas daro teisybę, yra teisus, kaip ir jis yra teisus. [8] Kas daro nuodėmę, yra iš velnio, nes velnias nusideda nuo pat pradžios. Tam ir pasirodė Dievo Sūnus,

3. [2] Kas būsime: kokie būsime dangaus garbėje.

kad suardytų velnio darbus. [9] Kiekvienas, kurs yra iš Dievo gimęs, nedaro nuodėmės, nes jame pasilieka jojo sėkla; ir jis negali nusidėti, nes yra gimęs iš Dievo. [10] Tuo pasirodo Dievo vaikai ir velnio vaikai.

Kiekvienas, kurs nėra teisus, yra ne iš Dievo, taip pat kas nemyli savo brolio. [11] Nes ta yra žinia, kurią girdėjote nuo pradžios, kad mylėtumėte vienas kitą. [12] Ne kaip Kainas, kurs buvo iš piktojo ir užmušė savo brolį. Ir kodėl užmušė? Nes jo darbai buvo pikti, o jo brolio teisingi.

[13] Nesistebėkite, broliai, jei pasaulis jūsų nekenčia. [14] Mes žinome, kad perėjome iš mirties į gyvenimą, nes mes mylime brolius. Kas nemyli, pasilieka mirtyje. [15] Kiekvienas, kurs nekenčia savo brolio, yra žmogžudys; ir jūs žinote, kad kiekvienas žmogžudys neturi amžinojo jame pasiliekančio gyvenimo. [16] Tuo mes pažinome Dievo meilę, kad jis guldė už mus savo gyvybę; ir mes turime guldyti gyvybę už brolius. [17] Jei kas turi šio pasaulio lobio ir, matydamas, kad jo brolis turi reikalo, uždaro jam savo širdį, kaipgi pasiliks jame Dievo meilė? [18] Mano vaikeliai, nemylėkime žodžiu, nė liežuviu, bet darbu ir tiesa. [19] Tuo mes pažįstame, kad esame iš tiesos ir jo akivaizdoje tuo nuraminsime savo širdis, [20] kad, jei mūsų širdis peiktų mus, Dievas yra didesnis už mūsų širdį ir visa žino. [21] Mylimiausieji, jei mūsų širdis nepeikia mūsų, mes turime pasitikėjimo Dievu [22] ir, ko nors prašytumėm, gausime iš jo, nes mes sergime jo įsakymus ir tai darome, kas patinka jo akivaizdoje.

9 XI

[23] Tas yra jo įsakymas: kad tikėtumėm į jo Sū-

---

[9] Jojo sėkla: naujo gyvenimo daigas, kurį Dievas įdiegia į įvaikių širdis.

naus, Jėzaus Kristaus, vardą ir mylėtumėm vienas kitą, kaip jis yra davęs mums įsakymą. [24] Kas laiko jo įsakymus, tas pasilieka jame ir jis jame; ir tuo mes pažįstame, kad jis pasilieka mumyse: iš Dvasios, kurią jis mums davė.

10 XI **4.** [1] Mylimiausieji, ne kiekvienai dvasiai tikėkite, bet ištirkite dvasias, ar jos iš Dievo; nes daug netikrų pranašų įėjo į pasaulį. [2] Štai kuo esti pažįstama Dievo dvasia: kiekviena dvasia, kuri išpažįsta, kad Jėzus Kristus atėjo kūne, yra iš Dievo; [3] ir kiekviena dvasia, kuri perskiria Jėzų, yra ne iš Dievo; tai yra Antikristas, apie kurį girdėjote, kad ateina ir jau dabar yra pasaulyje. [4] Jūs, vaikeliai, esate iš Dievo ir nugalėjote aną, nes esantysis jumyse yra didesnis, kaip kurs yra pasaulyje. [5] Jie yra iš pasaulio, todėl jų kalbos iš pasaulio, ir pasaulis jų klausosi. [6] Mes esame iš Dievo. Kas pažįsta Dievą, mūsų klauso; kas ne iš Dievo, tas mūsų neklauso. Tuo pažįstame tiesos dvasią ir paklydimo dvasią.

Dievo ir artimo meilė yra Dievo vaikų žymė

11 XI [7] Mylimiausieji, mylėkimės vieni kitus, nes meilė yra iš Dievo; ir kiekvienas, kurs myli, yra gimęs iš Dievo ir pažįsta Dievą. [8] Kas nemyli, tas nepažino Dievo, nes Dievas yra meilė. [9] Tuo Dievo meilė pasireiškė mumyse, jog Dievas siuntė savo vienginusįjį Sūnų į pasaulį, kad mes būtumėm per jį gyvi. [10] Tame yra meilė; ne kad mes mylėjome Dievą, bet kad jis pirmas mus mylėjo ir siuntė savo Sūnų, kaip permaldavimą už mūsų nuodėmes. [11] Mylimiausieji, jei Dievas taip mylėjo mus, ir mes turime mylėti vienas kitą. [12] Dievo

---

4. [3] Perskiria: neišpažįsta (gr. t.). — [4] Aną: pasaulį.

niekas niekados nematė. Jei mylime vieni kitus, Dievas pasilieka mumyse, ir jo meilė yra mumyse tobula. [13] Tuo mes pažįstame, jog jame pasiliekame, ir jis mumyse, kad jis yra mums davęs savo dvasios. [14] Mes regėjome ir liudijame, kad Tėvas siuntė savo Sūnų, kaip pasaulio Išganytoją. [15] Kas tik išpažįsta, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, tame Dievas pasilieka, ir jisai Dievuje. [16] Mes pažinome ir įtikėjome meilei, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meilėje, pasilieka Dievuje, ir Dievas jame. [17] Tuo Dievo meilė yra tobula pas mus, kad mes turime pasitikėjimo teismo dieną, nes kaip jis yra, taip pat ir mes esame šiame pasaulyje. [18] Baimės nėra meilėje, bet tobula meilė varo šalin baimę, nes baimė turi kančios; kas bijo, tas netobulas meilėje. [19] Taigi, mes mylėkime Dievą, nes Dievas pirmas mus mylėjo. [20] Jei kas sakytų: Aš myliu Dievą ir nekęstų savo brolio, tas melagis. Nes kas nemyli savo brolio, kurį mato, kaip jis gali mylėti Dievą, kurio nemato? [21] Tą įsakymą mes turime iš Dievo, kad, kas myli Dievą, mylėtų ir savo brolį.

Tikėjimo į Jėzų Kristų vaisiai

5. [1] Kiekvienas, kurs tiki, kad Jėzus yra Kristus, 12 XI
yra gimęs iš Dievo; ir kiekvienas, kurs myli Gimdytoją, myli taip pat ir iš jo gimusįjį. [2] Iš to pažįstame, kad mylime Dievo vaikus, jei mes mylime Dievą ir laikome jo įsakymus. [3] Nes tai yra Dievo meilė, kad mes laikytumėm jo įsakymus; ir jo įsakymai nėra sunkūs. [4] Nes visa, kas yra gimę iš Dievo, nugali pasaulį; ir tai yra nugalėjimas, kurs nugali pasaulį: mūsų tikėjimas. [5] Kas gi yra, kurs nugali pasaulį, jei ne tas, kurs tiki, kad Jėzus yra

[17] Kaip jis: Kristus.

Dievo Sūnus? [6] Tasai yra, kurs atėjo per vandenį ir kraują, Jėzus Kristus; ne vien per vandenį, bet per vandenį ir kraują. Ir Dvasia yra, kuri liudija, kad Kristus yra tiesa.

13 XI [7] Nes trys yra, kurie liudija danguje: Tėvas, Žodis ir šventoji Dvasia; ir tie trys yra viena. [8] Ir trys yra, kurie liudija žemėje: Dvasia, vanduo ir kraujas; ir tie trys yra viena. [9] Jei mes priimame žmonių liudijimą, tai Dievo liudijimas yra didesnis, nes tai yra Dievo liudijimas, kurs yra didesnis, kad jis yra liudijęs apie savo Sūnų. [10] Kas tiki į Dievo Sūnų, turi savyje Dievo liudijimą. Kas netiki Sūnui, daro iš ano melagį, nes netiki liudijimui, kuriuo Dievas yra liudijęs apie savo Sūnų. [11] Tai yra tas liudijimas, kad Dievas davė mums amžinąjį gyvenimą, ir tas gyvenimas yra jo Sūnuje. [12] Kas turi Sūnų, turi gyvenimą, kas neturi Sūnaus, neturi gyvenimo.

Laiško pabaiga

[13] Aš tai jums rašau, kad žinotumėte, jog turite amžinąjį gyvenimą jūs, kurie tikite į Dievo Sūnaus vardą. [14] Ir tas yra pasitikėjimas, kurį mes juo turime, kad ko nors prašytumėm pagal jo valią, jis mus išklauso. [15] Mes žinome, kad jis mus išklauso, ko nors prašytumėm; žinome, nes gauname dalykų, kurių jį prašome. [16] Jei kas žino savo brolį nusidedant nuodėme ne mirčiai, tegul prašo,

---

5. [6] Per vandenį ir kraują: apsireiškė pasauliui krikšte, kurį priėmė iš šv. Jono Krikštytojo rankų, ir kruvina mirtimi ant kryžiaus. — [7] Yra viena: liudija visiškai vienaip.

[16] Nuodėmė mirčiai. Taip čia pavadinta tikriausiai viešas Kristaus tikėjimo išsižadėjimas, kurs buvo drauge ir išėjimas iš krikščionių draugijos, todėl savaime rodėsi krikščionių akyse esanti nuodėmė, vedanti į amžinąją mirtį.

ir bus tam, kurs nusideda ne mirčiai, duota gyvybė. Yra nuodėmė mirčiai; aš nesakau, kad kas už tą melstų. 17 Kiekviena neteisybė yra nuodėmė, ir yra nuodėmė mirčiai. 18 Mes žinome, kad kiekvienas, kurs yra gimęs iš Dievo, nenusideda; gimimas iš Dievo sergi jį, ir piktasis jo neliečia. 19 Mes žinome, kad esame iš Dievo, ir visas pasaulis guli piktenybėje. 20 Mes taip pat žinome, jog Dievo Sūnus atėjo ir mums davė išmanymo, kad pažintumėm tikrąjį Dievą ir būtumėm tikrajame jo Sūnuje. Jis yra tikrasis Dievas ir amžinoji gyvybė. 21 Vaikeliai, saugokitės stabų. Amen.

ANTRASIS ŠV. JONO APAŠTALO LAIŠKAS

14 XI [1] Vyresnysis Išrinktajai poniai ir jos vaikams, kuriuos aš myliu tiesoje, ir ne aš vienas, bet ir visi pažinusieji tiesą, [2] dėl tiesos, kuri pasilieka mumyse ir bus su mumis per amžius. [3] Tebūnie su jumis malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir nuo Tėvo Sūnaus, Jėzaus Kristaus tiesoje ir meilėje.

[4] Aš labai džiaugiaus, radęs tavo vaikų tarpe vaikščiojančius tiesoje, taip kaip mes esame gavę įsakymą iš Tėvo. [5] Ir dabar aš meldžiu tave, poni, ne tarsi rašyčiau tau naują įsakymą, bet ką turėjome nuo pat pradžios, kad mylėtumėm vieni kitus. [6] Tai yra meilė, kad elgtumėmės pagal jo įsakymus. Nes tai yra įsakymas, kad, kaip girdėjome nuo pradžios, jame elgtumėmės.

[7] Nes daug suvedžiotojų išėjo į pasaulį, kurie neišpažįsta, kad Jėzus Kristus yra atėjęs kūne. Toks žmogus yra suvedžiotojas ir antikristas. [8] Sergėkite patys save, kad nepamestumėte, ką užsidirbote, bet kad gautumėte pilną užmokestį. [9] Kiekvienas, kurs atstoja ir nepasilieka Kristaus moksle, neturi Dievo; kas pasilieka moksle, tas turi ir Tėvą ir Sūnų. [10] Jei kas ateina pas jus ir neatsineša to mokslo, nepriimkite jo į namus, nė

---

[1] Vyresnysis. Tuo vardu vadina save apaštalas šv. Jonas. — Išrinktajai: krikščionių draugijai. — Vaikams: Bažnyčios (Eklezijos) nariams.

[7] Kūne. Suvedžiotojai neigė Jėzaus Kristaus įsikūnijimą.

nesakykite jam: sveikas. [11] Nes kas jį sveikina, dalyvauja piktuose jo darbuose.

[12] Daug turėdamas jums rašyti, nenorėjau tai daryti popieriu ir rašalu, nes turiu vilties, kad būsiu pas jus ir pasikalbėsiu burna į burną, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas. [13] Sveikina tave tavo sesers Išrinktosios vaikai.

[13] Išrinktosios: Efezo bažnyčios (eklezijos), kur buvo šv. Jonas, kada rašė šitą laišką.

TREČIASIS ŠV. JONO APAŠTALO LAIŠKAS

15 XI [1] Vyresnysis mylimiausiam Gajui, kurį aš myliu tiesoje. [2] Mylimiausias, aš meldžiuos, kad tau visur gerai klotųsi ir kad būtumei sveikas, kaip ir tavo sielai gerai klojasi. [3] Aš labai džiaugiaus, atėjus broliams ir paliudijus apie tavo tiesą, kaip tu elgies tiesoje. [4] Didesnio kaip tą džiaugsmo aš neturiu, kaip kada girdžiu, kad mano vaikai elgiasi tiesoje. [5] Mylimiausias, tu elgies ištikimai, ką nors darai broliams ir tai svetimiesiems. [6] Jie liudijo apie tavo meilę bažnyčios (eklezijos) akivaizdoje; gerai padarysi, aprūpindamas jų kelionę vertai Dievo. [7] Nes jie iškeliavo dėl jo vardo, nieko neimdami iš pagonių. [8] Taigi, mes turime priimti tokiuos, kad būtumėm tiesos bendradarbiai.

[9] Gal būčiau parašęs bažnyčiai (eklezijai), bet tas, kurs mėgsta jų tarpe pirmininkauti, Diotrepis, mūsų nepriima. [10] Todėl atėjęs aš priminsiu jo darbus, kuriuos jis daro, zaunydamas piktais žodžiais prieš mus; ir tarsi to jam nebūtų gana, jis ir pats nepriima brolių ir tiems, kurie priima, gina ir išmeta juos iš bažnyčios (eklezijos).

[11] Mylimiausias, nesekiok piktumo, bet kas yra gera. Kas gera daro, tas yra iš Dievo; kas pikta daro, nematė Dievo. [12] Apie Demetrijų visi gerai liudija ir pati tiesa; bet ir mes liudijame; tu gi žinai, kad mūsų liudijimas yra tikras. [13] Daug

---

[6] Jų kelionę: kai jie vėl apsilankys. Tie keleiviai buvo Evangelijos platintojai.

turėjau tau parašyti, bet nenorėjau tau rašyti rašalu ir plunksna. 14 Aš turiu vilties veikiai pamatyti tave, tuomet pasikalbėsiva burna į burną. Ramybė tau. Sveikina tave prieteliai. Pasveikink prietelius įvardžiui.

KATALIKIŠKASIS ŠV. JUDO APAŠTALO LAIŠKAS

16 XI [1] Judas, Jėzaus Kristaus tarnas ir Jokūbo brolis, Dievuje Tėvuje mylimiesiems ir Jėzuje Kristuje palaikytiems ir pašauktiesiems. [2] Tepasidauginie jums gailestingumas, ramybė ir meilė. [3] Mylimiausieji, kada aš labai rūpinausi rašyti jums apie bendrą jūsų išganymą, man radosi reikalo parašyti jums ir maldauti, kad jūs kovotumėte už vieną kartą paduotąjį šventiesiems tikėjimą. [4] Nes slapčia įėjo kai kurie žmonės bedieviai (kurie seniai paskirti tokiam pasmerkimui), kurie mūsų Dievo malonę paverčia ištvirkimu ir išsigina mūsų vienatinio valdovo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[5] Aš noriu jums priminti, nors jūs jau ir žinote visus dalykus, kad Jėzus, išgelbėjęs tautą iš Egipto žemės, paskui pražudė tuos, kurie netikėjo. [6] Taip pat angelus, kurie nepalaikė savo viešpatavimo ir paliko savo buveinę, jis palaikė amžinais raiščiais didžios dienos teismui tamsybėje. [7] Taip pat Sodoma, Gomora ir aplink esantieji miestai, visai pasidavę panašiu būdu paleistuvystei ir prigimčiai priešingoms nuodėmėms, pasidarė pavyzdys, kentėdami amžinos ugnies bausmę. [8] Lygiu būdu ir šitie sutepa kūną, niekina viešpatavimą ir piktžodžiauja didenybei.

---

[1] Jokūbo. Žr. Jok 1, 1.
[5] Jėzus. Gelbėtojas ir teisėjas buvo jau rojuje žadėtasis visų žmonių Išganytojas. — [6] Viešpatavimo: garbingos jiems pavestos tarnystės. — [8] Ir šitie: žmonės bedieviai (4 e.).

9 Kada Mįkolas Arkangelas, ginčydamos su 17
velniu, varžėsi dėl Mozės kūno, jis nedrįso iš- XI
reikšti prakeikiančio pasmerkimo, bet tarė: V i e š-
p a t s t a v e t e s u d r a u d i e. 10 Šitie gi piktžo-
džiauja visam, ko tik nežino, o ką nors jie žino
įgimtu būdu, kaip nebyliai galvijai, tuo jie pagen-
da. 11 Vargas jiems, nes jie nuėjo Kaino keliu, dėl
užmokesčio įpuolė į Balaamo paklydimą ir pražuvo
Korės prieštaravimu. 12 Jie yra susitepimas savo
pokyliuose, lėbaudami be baimės, patys save gany-
dami; jie debesys be vandens, vėjų nešiojami,
rudens medžiai, nevaisingi, du syk mirę, išrauti su
šaknimis, 13 siaubiančios jūros bangos, beputojan-
čios savo paleistuvyste; jie klaidžiojančios žvaigž-
dės; jiems tamsybių audra palaikyta per amžius.
14 Apie juos tai pranašavo septintasis po Adomo,
Enokas, tardamas: Štai Viešpats atėjo su savo
šventais tūkstančiais 15 teismo daryti visiems ir
visų bedievių nubausti dėl visų jų bedievystės
darbų, kuriuos jie bedieviškai darė, ir dėl visų
kietų žodžių, kuriuos bedieviai nusidėjėliai kalbėjo
prieš Dievą. 16 Jie yra nuolat dejuojantieji murmė-
tojai, kurie elgiasi, sekdami savo geiduliais; jų
burna kalba puikius žodžius, ir jie viltaviliauja
asmenims dėl pelno.

17 Jūs gi, mylimiausieji, atsiminkite žodžius, iš
anksto pasakytus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus
apaštalų. 18 Jie jums sakė, kad paskutiniu laiku
ateis išjuokėjų, kurie elgiasi bedievystėje, sekdami
savo geiduliais. 19 Yra tai šitie, kurie patys save
atsiskiria, gyvūniniai žmonės, neturį dvasios.
20 Jūs, mylimiausieji, patys save statydami ant jūsų

9 G i n č y d a m o s . . . Žinią apie tą ginčą laiško auto-
rius yra paėmęs iš žydų padavimo. — 12 J i e. Plg.
2 Petro 2, 13 . . .
14 P r a n a š a v o. Apie tą pranašystę buvo žinoma iš
žydų padavimo.

švenčiausio tikėjimo, melsdamies šventojoje Dvasioje, [21] laikykite patys save Dievo meilėje, laukdami mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pasigailėjimo amžinajam gyvenimui. [22] Vienus sudrauskite, kaip pasmerktus, [23] kitus gelbėkite, ištraukdami iš ugnies, o kitų pasigailėkite baimėje, nekęsdami net kūnu suteptos jupos.

[24] Tam gi, kurs gali jus išlaikyti be nuodėmės ir pastatyti savo garbės akivaizdon nesuteptus ir su džiaugsmu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjime, [25] vienam Dievui, mūsų Išganytojui, per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų garbė ir didenybė, viešpatavimas ir valdžia pirm visų amžių, ir dabar, ir per visus amžių amžius. Amen.

---

[23] Baimėje: bijodami, kad patys nesusiteptumėte jų nuodėmėmis.

ŠV. JONO APAŠTALO APREIŠKIMAS

Apreiškimo įžanga

1. [1] Jėzaus Kristaus Apreiškimas, kurį jam Die- **18**
vas davė paskelbti savo tarnams apie tai, kas **XI**
turi veikiai įvykti; jis, siųsdamas savo angelą, paskelbė savo tarnui Jonui, [2] kurs, ką tik buvo regėjęs, tai liudijo apie Dievo žodį, būtent, apie Jėzų Kristų. [3] Palaimintas, kas skaito ir klausosi šitos pranašystės žodžių, ir laiko tai, kas joje parašyta; nes laikas yra arti.

[4] Jonas septynioms bažnyčioms (eklezijoms) Azijoje. Malonė jums ir ramybė nuo to, kurs yra, kurs buvo ir kurs ateis; nuo septynių ties jo sostu esančiųjų dvasių [5] ir nuo Jėzaus Kristaus, kurs yra ištikimas liudytojas, numirusiųjų pirmagimis ir žemės karalių kunigaikštis, kurs mus mylėjo ir apiplovė mus savo krauju nuo mūsų nuodėmių, [6] ir padarė iš mūsų karalystę ir kunigus Dievui, savo Tėvui; jam garbė ir viešpatavimas per amžių amžius. Amen. [7] Štai jis ateina su debesi-

---

1. [1] Savo tarnams: visiems krikščionims. Apreiškimas buvo Dievo duotas Kristui; Kristus davė jį angelui, angelas — Jonui, o tasai Bažnyčiai (Eklezijai). — [3] Arti. Laikas, kuriuo paskučiausieji dalykai įvyks, yra arti, nes visas N. Testamento laikas yra trumpas. Vieni tų dalykų įvyks anksčiau, o dauguma tik pasaulio pabaigoje.

[4] Septynioms bažnyčioms (eklezijoms): atstovaujančioms visą krikščioniją. — Kurs yra...: nuo Dievo Tėvo, šv. Dvasios su jos septyniomis dovanomis ir nuo Dievo Sūnaus. — [6] Amen: žydų kalbos žodis, kurs reiškia: taip.

mis; jį matys kiekviena akis, taip pat tie, kurie jį pervėrė; ir visos žemės giminės dejuos dėl jo. Taip. Amen. [8] Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kurs yra, kurs buvo ir kurs ateis, Visagalis.

Pirmasis regėjimas Patmo saloje

19 XI [9] Aš, Jonas, jūsų brolis ir dalyvis sielvarte, karalystėje ir kantrybėje Jėzuje Kristuje, buvau saloje, kuri vadinama Patmas, dėl Dievo žodžio ir Jėzaus liudijimo. [10] Aš buvau dvasios pagavime Viešpaties dieną ir girdėjau už savęs didelį, kaip trimito, balsą, [11] kurs sakė: Ką matai, rašyk knygoje ir siųsk septynioms bažnyčioms (eklezijoms) Azijoje, į Efezą, į Smirną, į Pergamą, į Tijatirą, į Sardį, į Filadelfiją ir į Laodikiją. [12] Aš atsigręžiau pamatyti balso, kurs su manim kalbėjosi, ir atsigręžęs išvydau septynis auksinius žibintuvus, [13] o tarp septynių žibintuvų — panašų į žmogaus Sūnų, apvilktą ilgu rūbu ir apjuostą aplink krūtinę auksine juosta. [14] Jo galva ir plaukai buvo balti, kaip balta vilna ir kaip sniegas, jo akys — kaip ugnies liepsna, [15] jo kojos panašios į krosnyje įkaitintą skaistvarį, ir jo balsas, kaip daugelio vandenų ūžimas. [16] Jis laikė savo dešinėje septynias žvaigždes; iš jo burnos ėjo abiem ašmenim aštrus kalavijas; jo veidas buvo, kaip saulė, kada ji žiba pilna savo jėga. [17] Išvydęs jį, aš puoliau jam į kojas, kaip numiręs. Jis padėjo ant manęs savo dešinę, sakydamas: Nebijok; aš esu pirmasis ir paskutinis, [18] ir gyvasis; aš buvau numiręs ir štai esu gyvas

[8] Alfa ir Omega: pirmoji ir paskutinė graikų abėcėlės raidė.

per amžių amžius ir turiu mirties ir pragaro raktus. [19] Taigi, rašyk, ką matei, kas yra ir k a s p o t o t u r i į v y k t i. [20] Štai kas yra paslaptis septynių žvaigždžių, kurias matei mano dešinėje, ir septyni auksiniai žibintuvai: septynios žvaigždės yra septynių bažnyčių (eklezijų) angelai, ir septyni žibintuvai yra septynios bažnyčios (eklezijos).

Laiškai septynioms bažnyčioms (eklezijoms)

2. [1] Efezo bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: 20 XI
Taip sako tas, kurs laiko savo dešinėje septynias žvaigždes, vaikščioja tarp septynių auksinių žibintuvų: [2] Aš žinau tavo darbus, tavo vargą ir tavo kantrybę ir kad tu negali pakęsti piktųjų; tu ištyrei tuos, kurie sakosi esą apaštalai ir nėra, ir radai juos esant melagius. [3] Tu turi kantrybės, kentėjai dėl mano vardo ir nepailsai. [4] Bet aš turiu prieš tave, kad tu palikai savo pirmąją meilę. [5] Taigi, atsimink, iš kur iškritai, daryk atgailą ir daryk pirmuosius darbus; jei ne, aš tau ateisiu ir pajudinsiu tavo žibintuvą iš jo vietos, jei nedarysi atgailos.

[6] Tačiau tu tai turi, kad nekenti Nikolajitų darbų, kurių ir aš nekenčiu. [7] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms): Nugalėtojui aš duosiu v a l g y t i i š g y v y b ė s m e d ž i o, kurs yra mano D i e v o r o j u j e.

[8] Smirnos bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: Taip sako pirmasis ir paskutinis, kurs buvo numiręs ir yra gyvas: [9] Aš žinau tavo sielvartą ir

2. [4] P i r m ą j ą m e i l ę: karštą Jėzaus meilę, kuri buvo, ką tik priėmus Evangelijos mokslą Efeze, ir pasireiškė dideliu uolumu geruose darbuose.
[6] N i k o l a j i t ų: klaidžiatikių, kurie buvo radęsi Efeze. — [7] V a l g y t i i š . . . : todėl bus drauge su Kristumi Dievo rojuje, danguje. Plg. 1 Moz 2, 9; žem. 22, 2 . . .

tavo neturtą; bet tu esi turtingas; tau piktžodžiauja tie, kurie sakosi esą žydai ir nėra, bet yra šetono sinagoga. [10] Nebijok nieko iš to, ką tau teks kentėti. Štai velnias įmes kai kuriuos iš jūsų į kalėjimą, kad būtumėte ištirti, ir jūs turėsite sielvarto dešimtį dienų. Būk ištikimas iki mirčiai, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką. [11] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms): Kas nugalės, nebus antrosios mirties pažeistas.

21 XI [12] Pergamo bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: Taip sako turintis abiem ašmenim aštrų kalaviją. [13] Aš žinau, kur tu gyveni, ten, kur yra šetono sostas; tu laikaisi mano vardo ir neišsigynei mano tikėjimo net ir tomis dienomis, kada mano ištikimas liudytojas Antipas buvo užmuštas pas jus, kur šetonas gyvena. [14] Bet aš turiu prieš tave nedaug: kad tu turi tenai besilaikančių Balaamo mokslo, kursai mokė Balaką daryti papiktinimo Izraėlio vaikams, stabų aukas valgyti ir paleistuvauti. [15] Taip ir tu turi besilaikančių Nikolajitų mokslo. [16] Daryk taip pat atgailą; o jei ne, aš tau ateisiu veikiai ir kovosiu su jais mano burnos kalaviju. [17] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms): Nugalėtojui aš duosiu paslėptosios manos; taip pat duosiu jam baltą akmenėlį ir ant akmenėlio parašytą naują vardą, kurio niekas nežino, tiktai kurs jį gauna.

[18] Tijatiros bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: Taip sako Dievo Sūnus, kurs turi akis, kaip

---

[10] Gyvenimo vainiką: amžinąjį gyvenimą. — [11] Antrosios mirties: amžinojo pasmerkimo į kančias.

[14] Balaamo. Žr. 4 Moz 25, 1... 31, 16. — [17] Paslėptosios manos... Taip čia aprašomos dangaus karalystės gėrybės, kurių gaus teisieji.

ugnies liepsna, ir kurio kojos panašios į skaistvarį: [19] Aš žinau tavo darbus, ir tikėjimą, ir tavo meilę, ir tarnavimą, ir tavo kantrumą, ir tavo paskutinius darbus, kurių daugiau nekaip pirmųjų. [20] Bet aš turiu prieš tave nedaug: kad leidi moteriškei Jezabėlei, kuri sakosi esanti pranašė, mokyti ir suvedžioti mano tarnus, paleistuvauti ir valgyti stabų aukas. [21] Aš daviau jai laiko atgailai daryti, bet ji nenori gailėtis dėl savo paleistuvystės. [22] Štai aš mesiu ją į guolį; ir kurie su ja paleistuvauja, bus didžiausiame sielvarte, jei nedarys atgailos dėl savo darbų. [23] Jos vaikus aš mirtimi nužudysiu, ir visos bažnyčios (eklezijos) žinos, kad aš esu, kurs tyrinėju inkstus ir širdis. Aš duosiu kiekvienam jūsų, žiūrėdamas jo darbų. Sakau gi jums [24] ir kitiems, kurie esate Tijatiroje, visiems, kurie nepriima to mokslo ir kurie nepažino šetono gilybių, anot jų pasakymo: ant jūsų aš nedėsiu kitos naštos; [25] bet tai, ką turite, laikykite, iki ateisiu. [26] Kas nugalės ir laikys iki galui mano darbus, tam aš duosiu valdžios ant pagonių; [27] jis valdys juos geležine lazda, ir kaip puodžiaus indas bus jie sutrupinti; [28] taip kaip ir aš ėmiau iš savo Tėvo; taip pat aš jam duosiu aušros žvaigždę. [29] Kas turi ausis klausyti, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms).

3. [1] Sardies bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: 22 XI
Taip sako tas, kurs turi septynias Dievo dvasias

---

[20] Jezabėlei. Plg. 4 Kar 9, 22. Tuo vardu čia vadinami nuožmūs ir ištvirkę klaidžiatikiai. — [24] Šetono gilybių. Klaidžiatikiai sakėsi turį gilesnį Dievo ir dieviškų dalykų pažinimą; Jėzus tas jų tariamas gilias žinias (gnozį) vadina šetono gilybėmis. — [26] Valdžios ant... Krikščionys dalyvaus valdžioje, kokia Dievo Tėvo suteikta jo Sūnui. Plg. Ps 2.

ir septynias žvaigždes: Aš žinau tavo darbus, kad tu turi vardą, būk tu esąs gyvas, ir esi numiręs. 2 Būk budrus ir pastiprink, kas lieka ir kas arti mirimo. Nes aš nerandu tavo darbų pilnų mano Dievo akivaizdoje. 3 Taigi, atsimink, kaip tu priėmei ir girdėjai; tai laikyk ir daryk atgailą. Jeigu gi nebudėsi, aš tau ateisiu kaip vagis, ir tu nežinosi, kurią valandą aš pas tave ateisiu. 4 Tačiau tu turi Sardyje nedaug vardų, kurie nesutepė savo rūbų; jie vaikščios su manim baltais rūbais, nes yra verti. 5 Kas nugalės, taip bus apvilktas baltais rūbais; aš neišdildysiu jo vardo iš gyvenimo knygos ir išpažinsiu jo vardą mano Tėvo akivaizdoje ir jo angelų akyse. 6 Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms).

7 Filadelfijos bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: Taip sako Šventasis ir Tikrasis, kurs turi Dovîdo raktą, kurs atrakina ir niekas neužrakina, užrakina ir niekas neatrakina. 8 Aš žinau tavo darbus. Štai aš palikau ties tavim atviras duris, kurių niekas negali užrakinti, nes tu turi mažą galybę, tačiau laikei mano žodį ir neišsigynei mano vardo. 9 Štai aš duosiu iš šetono sinagogos, kurie sakosi esą žydai ir nėra, bet meluoja; štai aš padarysiu, kad jie ateitų ir pultų po tavo kojų; ir jie žinos, kad aš tave myliu. 10 Kadangi tu laikei mano kantrybės žodį, tai ir aš sergėsiu tave nuo gundymo valandos, kurs turi ateiti į visą pasaulį ištirti visų gyvenančiųjų žemėje. 11 Štai aš veikiai ateinu; laikyk, ką turi, kad niekas nepaimtų tavo vainiko. 12 Kurs nugalės, iš to aš padarysiu šulą

---

3 5 Baltais rūbais...: nesuteptos jų sielos ženklu. 10 Kantrybės žodį: įsakymą apie kantrybę. — 12 Bažnyčioje (Eklezijoje): danguje, kur jie visuomet pasiliks.

mano Dievo Bažnyčioje (Eklezijoje), ir jis daugiau nebeišeis laukan; aš parašysiu jame mano Dievo vardą ir vardą mano Dievo miesto, naujosios Jeruzalės, kuri nužengia iš dangaus nuo mano Dievo, ir savo naująjį vardą. [13] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms).

[14] Laodikijos bažnyčios (eklezijos) angelui rašyk: 23
Taip sako Amen, ištikimasis ir tikrasis liudytojas, XI
kurs yra Dievo sutvėrimo pradžia: [15] Aš žinau tavo darbus, kad tu nei šaltas, nei šiltas. O, kadgi tu būtumei šaltas ar šiltas! [16] Bet kadangi tu esi drungnas ir nei šaltas, nei šiltas, aš pradėsiu vemti tave iš savo burnos. [17] Nes tu sakai: Aš esu turtingas ir pralobęs ir nieko neprivalau; o nežinai, kad tu esi nelaimingas ir apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas. [18] Aš tau patariu pirktis iš manęs ugnyje ištirto aukso, kad pasidarytumei turtingas, būtumei apvilktas baltais rūbais, ir nesirodytų tavo plikumo gėda; taip pat patepk savo akis akių tepalu, kad regėtumei. [19] Kuriuos aš myliu, tuos baudžiu ir auklėju. Taigi, būk uolus ir daryk atgailą. [20] Štai aš stoviu prie angos ir beldžiu: jei kas išgirs mano balsą ir atidarys man duris, aš pas jį įeisiu ir su juo vakarieniausiu ir jis su manim. [21] Kas nugalės, tam aš duosiu sėdėti su manim mano soste, kaip ir aš nugalėjau ir sėdausi su mano Tėvu jo soste. [22] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms (eklezijoms).

Ženklai, kurie bus pirm pasaulio pabaigos. Regėjimų vieta

4. [1] Po to aš žiūrėjau, ir štai buvo atviros durys 24
danguje. Pirmasis balsas, kurį buvau girdėjęs, kaip XI

[14] Amen: tikrasis, kurs yra vien tiesa. — [21] Sėdėti...: karaliauti drauge su Kristumi danguje.

balsą kalbančio su manim trimito, sakė: Užžengk šian, ir aš tau parodysiu, kas turi po to įvykti. 2 Tuojau aš buvau dvasios pagavime: štai danguje stovėjo sostas, ir soste buvo sėdintis. 3 Sėdintysis išvaizda buvo panašus į jaspio ir sardijaus akmenį. Aplink sostą buvo ororykštė, išvaizda panaši į smaragdą. 4 Aplink sostą buvo dvidešimt keturi sostai; sostuose sėdėjo dvidešimt keturi vyresnieji, apvilkti baltais rūbais, ir ant jų galvų buvo aukso vainikai. 5 Nuo sosto ė j o ž a i b a i, b a l s a i i r g r i a u s m a i; ties sostu degė septyni švyturiai; tos yra septynios Dievo dvasios. 6 Ties sostu buvo lyg kad stiklinė jūra, panaši į krištolą, o v i d u r y j e s o s t o i r a p l i n k s o s t ą b u v o k e t u r i g y v ū n a i, p i l n i a k i ų priešakyje ir užpakalyje. 7 Pirmas gyvūnas buvo panašus į liūtą, antras gyvūnas panašus į veršį, trečias gyvūnas turėjo veidą lyg žmogaus ir ketvirtas gyvūnas buvo panašus į skrendantį erelį. 8 Kiekvienas keturių gyvūnų turėjo šešis sparnus, ir aplinkui ir viduje buvo pilni akių; jie sakė be poilsio dieną ir naktį: Š v e n t a s, Š v e n t a s, Š v e n t a s, V i e š p a t s D i e v a s V i s a g a l i s, kursai buvo, k u r s y r a ir kurs turi ateiti. 9 Tiems keturiems gyvūnams duodant gyrių, garbę ir dėkojimą s ė d i n č i a j a m s o s t e, g y v a j a m p e r a m ž i ų a m ž i u s, 10 dvidešimt keturi vyresnieji parpuldavo ties sėdinčiuoju soste, garbino gyvąjį per amžių amžius ir dėjo savo vainikus ties sostu, sakydami: 11 Vertas esi, Viešpatie, mūsų Dieve, imti gyrių, garbę ir galybę, nes tu sutvėrei visa ir tavo valia buvo ir yra sutverta.

Knyga su septyniais antspaudais ir Avinėlis

5. [1] Aš mačiau sėdinčiojo soste dešinė- 25
je knygą, parašytą viduje ir viršuje, XI
paženklintą septyniais antspaudais.
[2] Mačiau taip pat galingą angelą, šaukiantį dideliu balsu: Kas yra vertas atidaryti knygą ir atplėšti jos antspaudus? [3] Ir nė vienas nei danguje, nei žemėje, nei po žeme negalėjo atidaryti knygos, nė į ją pažiūrėti. [4] Aš labai verkiau, kad nė vienas nebuvo rastas vertas atidaryti knygą, nė į ją pažiūrėti. [5] Bet vienas vyresniųjų man tarė: Neverk, štai nugalėjo liūtas iš Judo giminės, Dovîdo šaknis, atidaryti knygą ir atplėšti septynis jos antspaudus. [6] Aš žiūrėjau, ir štai viduje sosto, ir keturių gyvūnų, ir tarp vyresniųjų stovėjo Avinėlis lyg užmuštas; jis turėjo septynis ragus ir septynias akis: tos yra septynios Dievo dvasios, siųstos į visą žemę. [7] Jis atėjo ir paėmė iš sėdinčiojo soste dešinės knygą. [8] Kaip jis buvo atidaręs knygą, keturi gyvūnai ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė ties Avinėliu, turėdami kiekvienas arpą ir auksinę taurę, pilną smilkalų; tai yra šventųjų maldos. [9] Jie giedojo naują giesmę, sakydami: Vertas esi, Viešpatie, imti knygą ir atplėšti jos antspaudus, nes buvai užmuštas ir atpirkai mus Dievui savo krauju iš visų giminių, kalbų, žmonių ir tautų, [10] ir padarei iš mūsų Dievui karalystę ir kunigus, ir mes karaliausime žemėje. [11] Aš mačiau ir girdėjau daugelio angelų balsą aplink sostą ir aplink gyvūnus ir vyresniuo-

5. [1] Viduje ir viršuje. Ta knyga buvo suvyniotas į rietimėlį pergaminas ar popierius, aprašytas iš abiejų pusių. Knygon buvo įrašyti Dievo nutarimai, liečią pasaulio likimą. — [8] Šventųjų maldos. Šventieji danguje atnašauja Kristui žemės teisiųjų maldas.

sius; jų skaičius buvo tūkstančių tūkstančiai, [12] ir jie sakė dideliu balsu: Vertas yra Avinėlis, kurs buvo užmuštas, imti galybę, ir dievystę, ir išmintį, ir tvirtumą, ir gyrių, ir garbę, ir palaiminimą. [13] Visus sutvėrimus, kurie yra danguje ir žemėje ir po žeme, ir kas yra ant jūros ir kas joje yra, visus girdėjau sakančius: Sėdinčiajam soste ir Avinėliui palaiminimas, gyrius, garbė ir valdžia per amžių amžius. [14] Keturi gyvūnai sakė: Amen. Ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė ant savo veido ir pagarbino gyvąjį per amžių amžius.

Šešių pirmųjų antspaudų atplėšimas

26 XI 6. [1] Aš mačiau, kad Avinėlis buvo atplėšęs vieną septynių antspaudų, ir girdėjau vieną keturių gyvūnų tariantį tartum griausmo balsu: Ateik ir matyk. [2] Aš žiūrėjau: Štai buvo baltas žirgas, ir kurs ant jo sėdėjo, turėjo kilpinį. Jam duota vainikas, ir jis išėjo kaip nugalėtojas nugalėti. [3] Kaip jis buvo atplėšęs antrąjį antspaudą, aš girdėjau antrąjį gyvūną tariant: Ateik ir matyk. [4] Išėjo kitas ž i r g a s s a r t a s; tam, kurs ant jo sėdėjo, duota atimti ramybę iš žemės ir kad vieni kitus užmušinėtų; jam buvo duota taip pat didelis kalavijas. [5] Kaip jis buvo atplėšęs trečią antspaudą, aš girdėjau trečiąjį gyvūną tariant: Ateik ir matyk. Ir štai j u o d a s ž i r g a s, o kurs ant jo sėdėjo, turėjo savo rankoje svarstyklę. [6] Aš girdėjau lyg kad balsą tarp keturių gyvūnų tariant: Kviečių saikelis už vieną denarą, ir trys miežių saikeliai už vieną denarą; o vyno ir aliejaus nepažeisk. [7] Kaip jis buvo atplėšęs ketvirtą antspaudą, aš

6. [2] K u r s a n t j o s ė d ė j o. Taip vaizduojama Kristus, žengiąs pasaulio užkovoti Evangelija. Kiti arkliai su raiteliais vaizduoja bausmes, kurios teks Kristaus ir Bažnyčios (Eklezijos) neprieteliams. — [5] S v a r s t y k l ę. Svarstyklė čia ženklas didelio visų dalykų pabrangimo.

girdėjau ketvirtojo gyvūno balsą tariant: Ateik ir matyk! [8] Ir štai palšas žirgas; tam, kurs ant jo sėdėjo, vardas Mirtis; paskui jį ėjo pragaras; jam buvo duota valdžia ant keturių žemės dalių iššudyti kalaviju, badu, mirtimi ir žemės žvėrimis.

[9] Kaip jis buvo atplėšęs penktą antspaudą, aš 27 XI mačiau po altorium sielas užmuštųjų dėl Dievo žodžio ir dėl liudijimo, kurio jie laikėsi. [10] Jie šaukė dideliu balsu, tardami: Iki kolei, Viešpatie (šventasis ir tikrasis), tu neteisi ir nekeršiji už mūsų kraują tiems, kurie gyvena žemėje? [11] Kiekvienam jų buvo duota baltas rūbas ir jiems pasakyta, kad turėtų poilsio dar trumpą laiką, iki bus pilnas skaičius jų draugininkų ir jų brolių, kurie turi būti nužudyti, taip kaip ir jie.

[12] Aš mačiau, kaip jis buvo atplėšęs šeštą antspaudą: štai buvo didelis žemės drebėjimas, saulė pasidarė juoda, kaip ašutinis maišas, visas mėnulis pasidarė, kaip kraujas, [13] ir žvaigždės nuo dangaus krito žemėn, kaip figos medis numeta savo neprinokusius vaisius, kada jis didelio vėjo judinamas. [14] Dangus pasitraukė, kaip suvyniojama knyga; visi kalnai ir salos buvo pajudinti iš savo vietų; [15] žemės karaliai, kunigaikščiai, vadai, turtingieji, galingieji, visi vergai ir laisvieji pasislėpė lindynėse ir kalnų uolose; [16] jie sakė kalnams ir uoloms: Griūkite ant mūsų ir paslėpkite mus nuo sėdinčiojo soste veido ir nuo Avinėlio rūstybės; [17] nes didi jų rūstybės diena atėjo, ir kas galės stovėti?

---

[9] Po altorium. Tikintieji, duodami savo gyvybę už tikėjimą, darė iš savęs auką Dievui ir išliejo savo kraują (drauge su sielomis), lyg kad ant tikėjimo altoriaus; todėl šv. Jonas matė sielas po altoriumi. — [10] Neker šiji... Nėra tai asmeninio kerštо troškimas, tik uolumas dėl Dievo garbės ir troškimas Dievo teisybės pasireiškimo.

Išrinktieji iš Izraėlio ir iš visų tautų

28 XI 7. [1] Po to aš mačiau keturis angelus, stovinčius keturiuose žemės kampuose, laikančius keturis žemės vėjus, kad nepūstų ant žemės, nei ant jūros, nei ant jokio medžio. [2] Aš mačiau kitą angelą, pakylantį nuo saulės tekėjimo, turintį gyvojo Dievo antspaudą; jis šaukė dideliu balsu keturiems angelams, kuriems duota kenkti žemei ir jūrai, [3] tardamas: Nekenkite žemei ir jūrai, nė medžiams, iki pažymėsime mūsų Dievo tarnus jų kaktose. [4] Aš girdėjau pažymėtųjų skaičių: šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai pažymėtųjų, iš visų Izraėlio vaikų giminių. [5] Iš Judo giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Rubeno giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Gado giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [6] Iš Asero giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Neptalio giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Manaso giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [7] Iš Simeono giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Levio giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Isakaro giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [8] Iš Zabulono giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Juozapo giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Benjamino giminės dvylika tūkstančių pažymėtų.

29 XI [9] Po to aš mačiau didelę minią, kurios niekas negalėjo suskaityti, iš visų tautų, giminių, žmonių kuopų ir kalbų: jie stovėjo ties sostu ir Avinėlio akivaizdoje, apvilkti baltais rūbais, ir palmės buvo jų rankose. [10] Jie šaukė dideliu balsu, tardami: Išganymas mūsų Dievui, sėdinčiam soste, ir Avinėliui. [11] Visi angelai stovėjo aplink sostą, aplink vyresniuosius ir keturis gyvūnus; jie parpuolė ties sostu ant savo veidų ir pagarbino Dievą, [12] tardami: Amen. Palaiminimas, garbė, išmintis ir dė-

kojimas, pagarba, galybė ir stiprybė mūsų Dievui per amžių amžius. Amen. [13] Tuomet vienas vyresniųjų atsiliepė ir man tarė: Tie, kurie apvilkti baltais rūbais, kas jie yra? ir iš kur jie atėjo? [14] Aš jam tariau: Mano Viešpatie, tu žinai. Jis man tarė: Tai tie, kurie ateina iš didelio sielvarto ir apiplovė savo rūbus ir juos išbaltino Avinėlio kraujuje. [15] Todėl jie yra ties Dievo sostu ir jam tarnauja dieną ir naktį jo bažnyčioje (eklezijoje). Tas, kurs sėdi soste, išties ant jų savo padangtę. [16] Jie daugiau nebealks ir nebetrokš, jų neištiks saulė, nė jokia kaitra; [17] nes Avinėlis, kurs yra viduje sosto, ganys juos ir nuves juos prie gyvybės vandens šaltinių. Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą.

Septintojo antspaudo atplėšimas. Šeši pirmieji trimitai

8. [1] Kada jis buvo atplėšęs septintąjį antspaudą, 30
danguje buvo tyla, kaip per pusę valandos. [2] Aš XI
mačiau septynis angelus, stovinčius Dievo akivaizdoje; jiems buvo duota septyni trimitai. [3] Atėjo kitas angelas ir atsistojo ties altorium: jis turėjo auksinį smilkytuvą; jam buvo duota daug smilkalų, kad dėtų iš visų šventųjų maldų ant aukso altoriaus, kurs yra ties Dievo sostu. [4] Smilkalų dūmai iš šventųjų maldų pakilo iš angelo rankos Dievo akivaizdoje. [5] Angelas paėmė smilkytuvą, pripylė jį ugnies nuo altoriaus ir metė į žemę; tuomet kilo griausmų, balsų, žaibų ir didelis žemės drebėjimas. [6] Septyni angelai, turėjusieji septynis trimitus, pasirengė trimituoti.

---

8. [3] Iš visų šventųjų maldų, t. y., kad gautųjų smilkalų pridėtų prie šventųjų maldų ir taip padarytų jas dar meilesnes Dievui.

7 Pirmasis angelas sutrimitavo; tuomet radosi
krušos ir ugnies, sumaišytos su krauju, ir tai buvo
mesta į žemę; žemės trečdalis buvo sudegintas,
medžių trečdalis sudegė, ir visa žalia žolė nudegė.
8 Antras angelas sutrimitavo; tuomet tarsi didelis
ugnyje degantis kalnas buvo mestas į jūrą; jūros
trečdalis pavirto krauju, 9 ir numirė trečdalis tų
sutvėrimų, kurie gyvena jūroje, ir laivų trečdalis
žuvo. 10 Trečias angelas sutrimitavo; tuomet iš
dangaus nukrito didelė žvaigždė, deganti kaip
švyturys, ir nukrito ant trečios upių dalies ir ant
vandenų versmių. 11 Tos žvaigždės vardas buvo
Metelė. Trečia vandenų dalis pavirto metelėmis, ir
daug žmonių mirė nuo vandenų, nes buvo pasi-
darę kartūs. 12 Ketvirtas angelas sutrimitavo; tuo-
met ištikta saulės trečdalis, mėnulio trečdalis ir
žvaigždžių trečdalis, taip kad jų trečdalis aptemo,
ir diena nustojo savo šviesos trečdalio, taip pat ir
naktis.

13 Aš žiūrėjau ir girdėjau balsą vieno erelio,
skrendančio dangaus viduriu ir šaukiančio dideliu
balsu: Deja, deja, žemės gyventojams dėl kitų
trimitavimų trijų angelų, kurie dar turi trimituoti.

1 Gruodžio

9. 1 Penktas angelas sutrimitavo. Tuomet aš ma-
čiau žvaigždę, nukritusią iš dangaus ant žemės;
jai buvo duota gelmės šulinio raktas. 2 Ji atidarė
gelmės šulinį, ir iš šulinio pakilo dūmai, kaip di-
delės krosnies dūmai: saulė ir oras aptemo nuo
šulinio dūmų. 3 Iš šulinio dūmų išėjo skėriai ant
žemės. Jiems buvo duota tokia galybė, kaip ją turi
žemės kurkliai. 4 Jiems buvo įsakyta nežeisti žemės
žolės, nei jokio žaliumo, nei jokio medžio, tiktai

9. 1 Žvaigždę. Nors čia paminėta žvaigždė, taip pat nukritusi iš dangaus, kaip aug. 8, 10, bet ji yra nupuolusio angelo vaizdas. — 3 Skėriai: jie yra piktųjų dvasių vaizdai. — 4 Dievo žymės. Žr. aug. 7, 1...

žmones, kurie neturėjo Dievo žymės savo kaktoje,
5 buvo jiems duota ne užmušti juos, tik kankinti
per penkis mėnesius; jų padaryti kankinimai buvo,
kaip kentėjimai nuo kurklio, kada jis įgelia žmogų.
6 Tomis dienomis žmonės ieškos mirties ir jos
neras; jie trokš numirti, bet mirtis bėgs nuo
jų. 7 Skėriai išvaizda buvo panašūs į žirgus, pri-
rengtus kovai; ant jų galvų buvo lyg kad vainikai,
panašūs į auksą; jų veidai buvo, kaip žmonių vei-
dai. 8 Jie turėjo plaukus, kaip moterų plaukai; jų
dantys buvo, kaip liūtų dantys; 9 jie turėjo šarvus,
kaip geležiniai šarvai; jų sparnų šlamėsys, kaip
ūžimas vežimų su daugeliu žirgų, bėgančių į kovą.
10 Jie turėjo uodegas, panašias į kurklių, ir gėluo-
nys buvo jų uodegose; jiems buvo duota galia
kenkti žmonėms per penkis mėnesius. 11 Jie turėjo
sau karaliumi gelmės angelą, kuriam vardas ebra-
jiškai Abaddon, graikiškai Apollyon, lotyniškai tas
vardas reiškia Naikintoją. 12 Viena deja nuėjo, ir
štai ateina dar dvi deji paskui.

13 Šeštas angelas sutrimitavo. Aš girdėjau vieną 2
balsą iš keturių ragų aukso altoriaus, kurs yra ties XII
Dievo akimis. 14 Jis sakė šeštam angelui, turėju-
siam trimitą: Atrišk keturis angelus, pririštus pas
didžiąją Euprato upę. 15 Tuomet buvo atrišti keturi
angelai, kurie buvo pasirengę valandai, ir dienai,
ir mėnesiui, ir metams užmušti trečią žmonių dalį.
16 Kariuomenės raitelių skaičius buvo dvidešimt
tūkstančių kartų dešimt tūkstančių. Aš girdėjau
skaičių. 17 Taip aš mačiau žirgus regėjime. Tie,
kurie ant jų sėdėjo, turėjo šarvus ugnies spalvos,
mėlynus ir sieros spalvos; žirgų galvos buvo, kaip
liūtų galvos; iš jų nasrų ėjo ugnis, dūmai ir siera.

11 Gelmės angelą: piktąją dvasią. — Abaddon. Tuo vardu S. Test. vadinama mirusiųjų buveinė, kaip prapultiės vieta (Jobo 26, 6; 28, 32).

18 Tomis trimis slogomis buvo užmušta trečia
žmonių dalis, ėjusiais iš jų nasrų ugnimi, dūmais
ir siera. 19 Nes tų žirgų galybė buvo jų nasruose
ir jų uodegose; nes jų uodegos panašios į žalčius,
turi galvas ir jomis kenkia. 20 Kiti žmonės, kurie
nebuvo užmušti tomis slogomis, nedarė atgailos
dėl savo rankų darbų, kad negarbintų velnių,
auksinių, sidabrinių, varinių, akmeninių ir medinių stabų, kurie negali
nei regėti, nei girdėti, nei vaikščioti;
21 jie nedarė atgailos dėl savo žmogžudysčių, nei
dėl savo žavėjimų, nei dėl savo paleistuvystės, nei
dėl savo vagystės.

Slaptinga knygelė. Du liudytoju

3
XII 10. 1 Aš mačiau kitą galingą angelą, nužengiantį
iš dangaus, apsiaustą debesimi; ororykštė buvo
ant jo galvos, jo veidas buvo, kaip saulė, ir jo
kojos, kaip ugnies šulai; 2 savo rankoje jis turėjo
atvirą knygelę. Jis padėjo savo dešinę koją ant
jūros, o savo kairę ant žemės 3 ir šaukė dideliu
balsu, kaip kad liūtas kriokia. Jam sušukus, septyni griausmai atsiliepė savo balsais. 4 Kaip septyni griausmai buvo atsiliepę savo balsais, aš
buvau pasiryžęs rašyti, tačiau išgirdau balsą iš
dangaus, kurs man sakė: Padėk antspaudą ant to,
ką septyni griausmai kalbėjo, ir to nerašyk. 5 Tuomet angelas, kurį aš mačiau stovintį ant jūros ir
ant žemės, pakėlė savo ranką į dangų
6 ir prisiekė gyvuoju per amžių amžius, kurs sutvėrė dangų ir tai, kas
jame yra, žemę, ir tai, kas ant jos yra,
ir jūrą ir tai, kas joje yra, kad daugiau
nebebus laiko. 7 bet septintojo angelo dienomis,

10. 1 Kitą... Plg. aug. 5, 2. Tas angelas pasirodo, kaip Viešpaties pasiuntinys ir vaizduoja Viešpatį. —

kada jis pradės trimituoti, bus pilnai įvykdyta Dievo paslaptis, kaip jis yra paskelbęs per savo tarnus pranašus.

[8] Aš girdėjau balsą iš dangaus vėl su manim kalbantį ir tariantį: Eik ir imk atvirą knygelę iš rankos angelo, stovinčio ant jūros ir ant žemės. [9] Aš nuėjau pas angelą ir jam pasakiau, kad man duotų knygelę. Jis man tarė: Imk knygelę ir praryk ją; ji padarys kartumo tavo viduriuose, bet tavo burnoje bus saldi, kaip medus. [10] Aš paėmiau iš angelo rankos knygelę ir ją prarijau; mano burnoje ji buvo saldi, kaip medus; kai ją prarijau, pasidarė kartu mano viduriuose. [11] Tuomet man pasakyta: Reikia tau vėl pranašauti daugeliui tautų, žmonių, kalbų ir karalių.

11. [1] Man buvo duota nendrė, panaši į lazdą, ir man pasakyta: Kelkis ir išmatuok Dievo šventyklą, altorių ir tenai garbinančius; [2] esantį gi aplink šventyklą šventorių palik ir jo nematuok, nes jis atiduotas pagonims, ir jie mindžios šventą miestą keturias dešimtis du mėnesiu. [3] Aš duosiu dviem savo liudytojam pranašauti, maišais apsivilkus, per tūkstantį du šimtu šešias dešimtis dienų. [4] Šituodu yra du alyvmedžiu ir du žibintuvu, stovinčiu žemės Viešpaties akivaizdoje. [5] Jei kas norėtų juodviem kenkti, ugnis išeis iš jųdviejų burnos ir prarys jųdviejų neprietelius; ir jei kas norėtų juodu pažeisti, toks 4 XII

---

[7] Paslaptis: Dievo nutarimai, kurie liečia jo Bažnyčios (Eklezijos) ir pasaulio pabaigą.

11. [1] Dievo šventyklą: Kristaus įsteigtąją Bažnyčią (Eklezją), kurioje niekados nesiliaus tikrojo Dievo garbinimas ir nepritruks tikrųjų Dievo garbintojų. — [3] Dviem savo liudytojam. Seniausias padavimas sako, kad tuodu liudytoju būsią Sen. Test. patrijarkas Enokas ir pranašas Elijas, kuriuodu nenumirdami stebuklingai persiskyrė su šiuo pasauliu.

turi būti taip nužudytas. [6] Juodu turi valdžios uždaryti dangų, kad lietus nelytų jųdviejų pranašavimo dienomis, ir turi valdžios vandenims paversti juos krauju ir ištikti žemę visokiu kankinimu, kiek kartų panorės.

[7] Kaip juodu bus pabaigę savo liudijimą, žvėris, kurs pakilsta iš gelmės, kariaus prieš juodu, juodu nugalės ir užmuš juodu. [8] Jųdviejų lavonai gulės gatvėse didžiojo miesto, kurs dvasiškai vadinamas Sodoma ir Egiptas, kur ir jųdviejų Viešpats buvo prikaltas ant kryžiaus. [9] Daugelis iš tarpo giminių, tautų, kalbų ir pagonių matys jųdviejų lavonus per pusketvirtos dienos ir neleis padėti jųdviejų lavonų į kapus. [10] Žemės gyventojai džiaugsis dėl jųdviejų, linksminsis ir siųs vieni kitiems dovanų, nes šituodu pranašu kankino žemės gyventojus.

5 XII [11] Bet po pusketvirtos dienos gyvybės dvasia nuo Dievo įėjo į juodu. Juodu atsistojo ant savo kojų, ir didelė baimė puolė ant tų, kurie juodu matė. [12] Jie girdėjo didelį balsą iš dangaus, juodviem tariantį: Užžengkita šian. Tuomet juodu įžengė į dangų debesyje, ir jų neprieteliai juodu matė. [13] Tą pačią valandą kilo didelis žemės drebėjimas; dešimta miesto dalis sugriuvo, ir buvo užmušta žemės drebėjimu septyni tūkstančiai žmonių, o kiti buvo apimti baimės ir davė dangaus Dievui garbę. [14] Antroji deja praėjo, ir štai veikiai ateis trečioji deja.

Kristaus Bažnyčios (Eklezijos) kova prieš šetoną: Septintasis trimitas. Moteriškė ir slibinas

[15] Sekmasis angelas sutrimitavo, ir danguje pasigirdo didelių balsų, kurie sakė: Šio pasaulio ka-

[10] Kankino: labai vargino savo šauksmu į atgailą, savo geru pavyzdžiu, savo mokslu ir stebuklais.

ralystė teko mūsų Viešpačiui ir jo Kristui, ir jis karaliaus per amžių amžius. Amen. [16] Tuomet dvidešimt keturi vyresnieji, kurie Dievo akivaizdoje sėdi savo sostuose, parpuolė ant savo veidų ir pagarbino Dievą, tardami: [17] Dėkojame tau, Viešpatie Dieve Visagalis, kurs esi, kurs buvai ir kurs turi ateiti, kad pasiėmei savo didelę galybę ir pradėjai viešpatauti. [18] Pagonys supyko, bet atėjo tavo rūstybė ir metas teisti mirusius, atiduoti užmokestį tavo tarnams pranašams ir šventiesiems ir kurie bijo tavo vardo, mažiems ir dideliems, ir išnaikinti tuos, kurie pagadino žemę. [19] Tuomet buvo atidaryta Dievo šventykla danguje; sandoros skrynia buvo matoma jo šventykloje; kilo žaibų, balsų, žemės drebėjimų ir didelė kruša.

12. [1] Danguje pasirodė didelis ženklas: Saule 6
apsiausta moteriškė, mėnulis po jos kojomis, ir XII
ant jos galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. [2] Ji buvo nėščia, šaukė gimdydama ir kentėjo gimdymo skausmus. [3] Ir kitas ženklas buvo matomas danguje: Štai didelis rausvas slibinas, turįs septynias galvas ir dešimtį ragų ir ant savo galvų septynis vainikus. [4] Jo uodega vilko trečią dangaus žvaigždžių dalį ir metė jas žemėn. Slibinas atsistojo ties gimdysiančia moteriške, kad, jai pagimdžius, prarytų jos kūdikį. [5] Ji pagimdė kūdikį berniuką, kurs turėjo valdyti visas tautas geležine lazda. Jos sūnus buvo paimtas Dievop ir jo sostop. [6] Moteriškė gi nubėgo į tyrus, kur ji turėjo Dievo prirengtą vietą, kad tenai ji būtų maitinama tūkstantį du šimtu šešias dešimtis dienų.

12. [1] Moteriškė. Ta moteriškė tikriausiai yra vaizdas Bažnyčios (Eklezijos), ypač paskutinių laikų, didžiausiuose skausmuose gimdančios Jėzų Kristų žmonių širdyse. — [6] Nubėgo. Tas bėgimas yra didžiausio Bažnyčios (Eklezijos) suspaudimo vaizdas.

7 XII

7 Danguje įvyko didelė kova: Mîkolas ir jo angelai kovojo prieš slibiną. Taip pat kovojo slibinas ir jo angelai; 8 bet jie nenugalėjo, ir danguje neberasta daugiau jų vietos. 9 Tas didysis slibinas, senasis žaltys, kursai vadinamas velniu ir šetonu, kurs suvedžioja visą pasaulį, buvo numestas; jis buvo numestas žemėn, ir jo angelai numesti drauge su juo. 10 Aš girdėjau didelį balsą danguje, kurs sakė: Dabar teko išganymas, jėga ir karalystė mūsų Dievui ir galybė jo Kristui, nes numestas mūsų brolių skundėjas, kurs juos skundė mūsų Dievo akivaizdoje dieną ir naktį. 11 Jie nugalėjo jį dėl Avinėlio kraujo ir dėl savo liudijimo žodžio; jie nemylėjo savo gyvybių iki mirčiai. 12 Todėl linksminkitės, dangūs ir kurie juose gyvenate. Vargas žemei ir jūrai, nes nužengė pas jus velnias su didele rūstybe, žinodamas, kad jis maža laiko teturi.

13 Slibinas, pamatęs, kad jis buvo numestas žemėn, vijosi moteriškę, pagimdžiusią berniuką. 14 Bet moteriškei buvo duota du dideliu erelio sparnu, kad skristų į tyrus, į savo vietą, kur ji maitinama p e r l a i k ą, d u l a i k u i r p e r p u s ę l a i k o, toli nuo žalčio veido. 15 Žaltys paleido iš savo nasrų paskui moteriškę vandenį, kaip upę, kad ji būtų upės patraukta. 16 Bet žemė padėjo moteriškei: žemė atvėrė savo nasrus ir prarijo upę, kurią slibinas buvo paleidęs iš savo nasrų. 17 Tuomet slibinas susirūstino moteriškei ir nuėjo kariauti su kitais jos vaikais, kurie laiko Dievo įsakymus ir turi Jėzaus Kristaus liudijimą. 18 Jis atsistojo ant jūros smilčių.

---

11 D ė l A v i n ė l i o ... padedant Avinėlio kraujui, drąsiai liudydami Viešpačiui, labiau mylėdami Dievą, kaip savo gyvybes.

14 P e r l a i k ą ... vienerius metus ir t. t.

Jūros žvėris ir žemės žvėris

13. [1] Paskui aš mačiau pasikeliantį iš jūros žvėrį, 8 XII
kurs turėjo septynias galvas ir dešimtį ragų, ant
jo ragų dešimtį vainikų ir ant jo galvų piktžo-
džiavimo vardus. [2] Žvėris, kurį aš mačiau, buvo
panašus į didįjį lūšį, jo kojos, kaip lokio kojos, ir
jo nasrai, kaip liūto nasrai. Slibinas davė jam
savo jėgą ir didelę valdžią. [3] Aš mačiau vieną jo
galvą tartum mirtinai sužeistą, bet jo mirtinoji
žaizda buvo pagydyta. Visa žemė stebėjosi paskui
žvėrį, [4] ir jie garbino slibiną, kurs davė valdžios
žvėriui, ir garbino žvėrį, sakydami: Kas yra pa-
našus į žvėrį? ir kas galės prieš jį kovoti? [5] Jam
buvo duota nasrai, kurie kalbėjo puikybės žodžius
ir piktžodžiavimus: buvo jam duota galybė veikti
per keturias dešimtis du mėnesių. [6] Jis atvėrė savo
nasrus piktžodžiavimams prieš Dievą, kad pikt-
žodžiautų jo vardui, jo padangtei ir dangaus gy-
ventojams. [7] Taip pat buvo jam duota kariauti
prieš šventuosius ir juos nugalėti; ir
buvo jam duota valdžios ant visų giminių, žmonių
kuopų, kalbų ir tautų. [8] Jį garbino visi žemės
gyventojai, kurių vardų nėra įrašytų
nuo pat pasaulio pradžios į gyvenimo knygą
Avinėlio, kurs yra užmuštas. [9] Jei kas
turi ausis, teklausai. [10] Kas ves į nelaisvę, eis į
nelaisvę; kas kalaviju užmuš, reikia, kad jis būtų
kalaviju užmuštas. Čia yra šventųjų kantrybė ir
tikėjimas.

---

13. [1] Jūros žvėrį. Tas žvėris, dalyvaująs kovoje prieš Kristų, bus Antikristas. Galvos ir ragai yra jo didelės galybės ženklai. Savo galybę jis gauna iš tamsybių kunigaikščio. — [3] Mirtinoji žaizda. Ji buvo padaryta Antikristui, kada Kristaus įsteigtoji Bažnyčia (Eklezija) įgijo laisvės pagonių pasaulyje. — [6] Jo padangtei: Kristaus Bažnyčiai (Eklezijai).

9 XII [11] Aš mačiau kitą žvėrį, pasikeliantį iš žemės; jis turėjo du ragu, panašiu į avinėlio, ir kalbėjo kaip slibinas. [12] Jis vykdė pirmojo žvėries valdžią jo akivaizdoje ir padarė, kad žemė ir jos gyventojai garbintų pirmąjį žvėrį, kurio mirtinoji žaizda buvo pagydyta. [13] Jis darė didelių ženklų, taip kad net ugnį iš dangaus nužengdindavo žemėn žmonių akivaizdoje, [14] ir suvedžiojo gyvenančius žemėje ženklais, kuriuos buvo jam duota daryti žvėries akivaizdoje, sakydamas žemės gyventojams, kad padarytų paveikslą žvėriui, turinčiam kalavijo žaizdą ir atgijusiam. [15] Jam buvo duota suteikti žvėries paveikslui dvasią ir kad žvėries paveikslas galėtų kalbėti ir daryti, kad kurie tik žvėries paveikslo negarbins, būtų užmušami. [16] Jis dar padarys, kad visi, maži ir dideli, turtingieji ir beturčiai, laisvieji ir vergai, turėtų žymę ant savo dešinės rankos ir savo kaktose [17] ir kad niekas negalėtų pirkti ar parduoti, kaip tik kas turi žvėries žymę ar vardą, ar jo vardo skaitmenį. [18] Čia yra išmintis. Kas turi išmanymo, tesuskaitai žvėries skaitmenį. Nes tai yra žmogaus skaitmuo; o jo skaitmuo šeši šimtai šešios dešimtys šeši.

Pranašystė apie gerųjų laimę ir piktųjų bausmes

10 XII **14.** [1] Aš žiūrėjau, ir štai Avinėlis stovėjo Siono kalne ir su juo šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie turėjo jo vardą ir jo Tėvo vardą, parašytą savo kaktose. [2] Aš girdėjau iš dangaus

---

11 Kitą žvėrį: Antikristo palydovą. Jis vaizduoja klaidingą pasaulo mokslą ir netikrą išmintį. — 18 Skaitmuo. Žydai, graikai ir romėnai buvo papratę išreikšti skaitmenis raidėmis. Sudėjus krūvon visus skaitmenis, išreikštus atskiromis žodžio raidėmis, buvo gaunama simbolinis skaitmuo, iš kurio padarydavo vardą. Taip, matyti, buvo atsiradęs skaitmuo 666; bet iš kokio žodžio ar žodžių jis padarytas, nėra galima atspėti.

balsą, kaip daugelio vandenų balsą ir kaip didelio griaustinio balsą. Tas balsas, kurį aš girdėjau, buvo kaip balsas arpininkų, skambinančių savo arpomis. [3] Jie giedojo tartum naują giesmę ties sostu ir ties keturiais gyvūnais ir vyresniaisiais, ir niekas negalėjo giedoti tos giesmės, kaip tik tie šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie yra atpirkti iš žemės. [4] Tie yra, kurie nėra susitepę su moterimis, nes yra mergaitės. Tie seka Avinėlį, kur tik jis eina. Jie yra atpirkti iš žmonių pirmonės Dievui ir Avinėliui, [5] ir jų burnoje nerasta melagystės; nes jie yra be dėmės ties Dievo sostu.

[6] Aš mačiau kitą angelą, skrendantį dangaus viduriu, turintį amžinąją Evangeliją, kad ją skelbtų žemės gyventojams, kiekvienai tautai, giminei, kalbai ir žmonių kuopai. [7] Jis sakė dideliu balsu: Bijokite Viešpaties ir duokite jam pagarbą, nes jo teismo valanda atėjo; garbinkite tą, kurs yra padaręs dangų ir žemę, jūrą ir vandenų šaltinius. [8] Kitas angelas sekė paskui, sakydamas: Sugriuvo, sugriuvo ana didžioji Babelė, kuri savo paleistuvystės rūstybės vynu girdė visas tautas. [9] Trečias angelas sekė anuodu, sakydamas dideliu balsu: Jei kas garbina žvėrį ir jo paveikslą ir ima žymę į savo kaktą ar ant savo rankos, [10] ir tas gers Dievo rūstybės vyno, kurs neatskiestas įpiltas jo rūstybės taurėn, ir bus kankinamas ugnimi ir siera šventųjų angelų akivaizdoje ir Avinėlio akivaizdoje; [11] jų kančių dūmai kils amžių amžiais; nėra poilsio dieną ir naktį tiems, kurie garbino žvėrį ir jo pa-

---

14. [6] Amžinąją Evangeliją: kuri dar kartą bus paskelbta pasaulio pabaigoje. — [8] Babelė: mistinė Babelė, pasaulinės Antikristo valdžios sostinė.

veikslą ir kas ima jo vardo žymę. [12] Čia yra kantrybė šventųjų, kurie laiko Dievo įsakymus ir Jėzaus tikėjimą.

11 XII [13] Aš girdėjau balsą iš dangaus, kurs man sakė: Rašyk: palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje! Jau nuo dabar, sako Dvasia, jie turi ilsėtis nuo savo vargų; nes jų darbai juos seka.

[14] Aš žiūrėjau, ir štai baltas debesis ir ant debesies sėdintis, panašus į žmogaus Sūnų; jis turėjo ant savo galvos auksinį vainiką ir savo rankoje aštrų pjautuvą. [15] Kitas angelas išėjo iš bažnyčios (eklezijos), šaukdamas dideliu balsu sėdinčiajam ant debesies: Paleisk savo pjautuvą ir pjauk, nes metas pjauti atėjo, kadangi žemės pjūtis pribrendusi. [16] Kurs sėdėjo ant debesies, paleido savo pjautuvą į žemę, ir žemė buvo nupjauta. [17] Kitas angelas išėjo iš bažnyčios (eklezijos), esančios danguje, ir jis turėjo aštrų pjautuvą. [18] Kitas angelas išėjo iš altoriaus; jis turėjo valdžią ugniai ir šaukė dideliu balsu turinčiam aštrų pjautuvą, sakydamas: Paleisk savo aštrų pjautuvą ir surink žemės vynuogyno kekes, nes jo vynuogės prisirpusios. [19] Angelas paleido savo aštrų pjautuvą į žemę, nuuogavo žemės vynuogyną ir įmetė į didį Dievo rūstybės spaustuvą. [20] Spaustuvas buvo mindomas už miesto, ir iš spaustuvo pasipylė kraujas, siekusis arkliams iki žąslų, per tūkstantį šešis šimtus varsnų.

Septynių Dievo rūstybės taurių išliejimas

12 XII **15.** [1] Aš mačiau danguje kitą didelį ir nuostabų ženklą: septynis angelus, turinčius septynias pas-

---

[12] Kantrybė. Krikščionys turi stengtis pasilikti ištikimi Kristui iki galui.

[14] Sėdintis... Visame šitame aprašyme kalbama apie Kristų, kaip jis ateis į teismą (Tomas), kuriame turi žūti bedieviai.

kučiausias slogas, nes Dievo rūstybė jomis pabaigta. [2] Mačiau lyg kad stiklinę jūrą, sumaišytą su ugnimi. Tie, kurie buvo nugalėję žvėrį, stovėjo ant stiklinės jūros, turėdami Dievo arpas. [3] Jie giedojo Dievo tarno Mozės giesmę ir Avinėlio giesmę, sakydami: Dideli ir nuostabūs tavo darbai, Viešpatie, Dieve Visagalis: teisūs ir tikri tavo keliai, amžių Karaliau. [4] Kas nebijos tavęs, Viešpatie, ir negarbins tavo vardo? juk tu vienas esi šventas, juk visos tautos ateis ir duos garbę tavo akivaizdoje, nes tavo teismai yra apreikšti. [5] Po to aš žiūrėjau, ir štai danguje buvo atidaryta liudijimo padangtės šventykla; [6] septyni angelai, kurie turėjo septynias slogas, išėjo iš šventyklos apvilkti tyra ir skaisčia drobe ir sujuosti aplink krūtinę auksinėmis juostomis. [7] Vienas keturių gyvūnų davė septyniems angelams septynias auksines taures, pilnas amžių amžiais gyvojo Dievo rūstybės. [8] Šventykla pasidarė pilna dūmų nuo Dievo didenybės ir nuo jo galybės; ir niekas negalėjo įeiti į šventyklą, iki pasibaigiant septynioms septynių angelų slogoms.

16. [1] Aš girdėjau didelį balsą iš šventyklos, tariantį septyniems angelams: Eikite ir išpilkite septynias Dievo rūstybės taures žemėn. [2] Pirmasis nuėjo ir išpylė savo taurę žemėn. Kenksminga ir pikčiausia votis buvo padaryta žmonėms, kurie turėjo žvėries žymę, ir tiems, kurie garbino jo paveikslą. [3] Antrasis angelas išpylė savo taurę į jūrą, ir pasidarė kraujo, kaip numirėlio; visa, kas buvo jūroje gyva, numirė. [4] Trečiasis išpylė savo taurę į upes ir vandenų versmes, ir pasidarė kraujo. [5] Aš girdėjau vandenų angelą sakant: Teisus esi, Viešpatie, kur- 13 XII

sai esi ir kurs buvai; tu šventas, kurs padarei tokį teismą, [6] nes jie išliejo šventųjų ir pranašų kraują, ir tu davei jiems kraujo gerti; jie tai nusipelnė. [7] Aš girdėjau kitą nuo altoriaus sakantį: Taip, Viešpatie Dieve, Visagalis, tavo teismai tikri ir teisingi. [8] Ketvirtasis angelas išpylė savo taurę į saulę; ir buvo jai duota varginti žmones kaitra ir ugnimi. [9] Žmonės buvo kaitinami didelio karščio ir piktžodžiavo Dievo vardui, kurio valdžioje yra tos slogos. Jie nedarė atgailos, kad duotų jam garbę. [10] Penktasis angelas išpylė savo taurę į žvėries sostą; jo karalystė aptemo; jie kramtė savo liežuvius iš skausmo, [11] piktžodžiavo dangaus Dievui dėl skausmų ir dėl žaizdų, ir nedarė atgailos už savo darbus.

14 XII [12] Šeštasis angelas išpylė savo taurę į ana didžiąją Eufrato upę ir išdžiovino jos vandenį, kad būtų prirengtas kelias karaliams iš Rytų šalies. [13] Aš mačiau išeinant iš slibino nasrų ir iš žvėries nasrų ir iš netikrojo pranašo nasrų tris darkias dvasias, panašias į varles. [14] Nes tai yra velnių dvasios, darančios ženklų, kurios eina pas visos žemės karalius jų surinkti kovai didžiąją visagalinčiojo Dievo dieną. [15] Štai aš ateinu, kaip vagis; palaimintas, kurs budi ir sergi savo rūbus, kad nevaikščiotų plikas ir nebūtų matoma jo gėda. [16] Jis surinks juos į vietą, kuri ebrajiškai vadinama Armagedon. [17] Sekmasis angelas išpylė savo taurę į orą. Didelis balsas išėjo iš šventyklos nuo sosto, kurs sakė: Įvyko. [18] Pasidarė žaibų, balsų ir griausmų, ir pasidarė didelis žemės drebėjimas, kokio niekados

16. [16] Armagedon: Magedo kalnas. Taip vadinama vieta, kurioje Barakas su Debora, padedant Viešpačiui, nugalėjo kananiečių karalių Sisarą, slėgusį Izraelį. Ir pasaulio pabaigoje vieta, kur karaliai susirinks kovoti prieš Kristų, bus jiems antras Armagedonas.

nebuvo, kaip yra žmonės žemėje, tokio taip didelio žemės drebėjimo. [19] Didysis miestas perskilo į tris dalis, ir pagonių miestai sugriuvo. Dievas atsiminė didžiąją Babelę, kad jai duotų savo pikčiausios rūstybės vyno taurę. [20] Visos salos pabėgo, ir kalnai dingo. [21] Dideli ledai, sunkūs kaip talentai, nukrito iš dangaus į žmones. Tuomet žmonės piktžodžiavo Dievui dėl krušos kankinimo, nes jis buvo labai didelis.

Dievo nutarimų įvykdymas: Babelės pasmerkimas

17. [1] Vienas septynių angelų, turėjusių septynias taures, atėjo ir kalbėjosi su manim, sakydamas: Ateik, aš tau parodysiu pasmerkimą didžiosios paleistuvės, kuri sėdi ant daugelio vandenų, [2] su kuria paleistuvavo žemės karaliai, ir gyvenusieji žemėje apsigėrė jos paleistuvavimo vynu. [3] Jis nunešė mane dvasioje į tyrus. Ten aš mačiau moteriškę, sėdinčią ant skaisčiai raudono žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų ir turėjusio septynias galvas ir dešimtį ragų. [4] Moteriškė buvo apvilkta purpuru ir škarlatu ir papuošta auksu, brangiais akmenimis ir perlais; savo rankoje ji turėjo auksinį puodelį, pilną savo paleistuvavimo bjaurumo ir nešvarumo; [5] jos kaktoje buvo parašyta vardas: Paslaptis; didžioji Babelė žemės paleistuvysčių ir bjaurumų motina. [6] Aš mačiau tą moteriškę girtą nuo šventųjų kraujo ir nuo Jėzaus kankintinių (martirų) kraujo; ją išvydęs, aš stebėte stebėjaus. 15 XII

---

19 Didysis miestas: Kristui priešingo pagonių pasaulio vidurys ir Antikristo sostinė. Plg. aug. 11, 8.

17. 1 Didžiosios paleistuvės. Čia ta pati pagoniškojo pasaulio sostinė įvaizdinama, kaip moteriškė paleistuvė. Plg. aug. 14, 8; 16, 19. — 3 Žvėries: Antikristo.

[7] Tuomet angelas man tarė: Kodėl stebies? aš tau pasakysiu paslaptį moteriškės ir žvėries, kurs ją nešioja ir turi septynias galvas ir dešimtį ragų. [8] Žvėris, kurį matei, buvo ir nebėra; jis turi pasikelti iš gelmės ir eis į prapultį: žemės gyventojai, (kurių vardai neįrašyti į gyvenimo knygą nuo pasaulio įkūrimo), stebėsis, matydami žvėrį, kurs buvo ir nebėra. [9] Čia pasirodo protas, kurs turi išminties. Septynios galvos yra septyni kalnai, kuriuose sėdi moteriškė, ir yra septyni karaliai. [10] Penki žlugo, vienas yra ir kitas dar neatėjo; ir kaip ateis, jis turi pasilikti trumpą laiką. [11] Žvėris, kurs buvo ir nebėra, jis pats yra aštuntas, ir yra iš septynių, ir eina į pražuvimą. [12] Dešimt ragų, kuriuos matei, yra dešimt karalių, kurie dar nėra gavę viešpatavimo; bet jie gaus valdžios kaip karaliai vienai valandai po žvėries. [13] Jie turi vieną sumanymą ir atiduos savo galybę ir valdžią žvėriui. [14] Jie kovos prieš Avinėlį, bet Avinėlis nugalės juos, nes jis viešpačių Viešpats ir karalių Karalius, ir tie, kurie su juo, yra pašauktieji, išrinktieji ir ištikimieji.

16 XII [15] Jis man tarė: Vandenys, kuriuos matei, kur paleistuvė sėdi, yra žmonių kuopos, tautos ir kal-

[7] Paslaptį: ką reiškia moteriškė ir žvėris ir koks tarp jųdviejų yra santykis. — [9] Pasirodo...: Tiems dalykams suprasti reikia ypatingo proto gabumo, dievi-škosios šviesos. — Septyni karaliai... Septyni karaliai, taip pat kalnai, Roma, Babelė, Apreiškimo knygoje tikriausiai tik simboliai. Tie simboliai vaizduoja didžiausias pagoniškas ar pagonių dvasiai pasidavusias valstybes, einančias viena po kitos pasaulio istorijoje: Egiptą, Asiriją, Kaldiejį su Babele, Medų-Persų karalystę, Graikiją, Romą ir pagaliau visas paskesnes valstybes, paimtas drauge, kiek jose viešpatauja krikščionystei priešinga dvasia. — [11] Yra aštuntas ir yra iš septynių. Antikristas yra vienas iš septynių, nes Antikristo dvasia veikė ir jo piktumas pasireiškė visose septyniose pasaulio valstybėse. Tas piktumas be galo padidės toje valstybėje, kurios viršininku pasaulio pabaigoje padarys pats save Antikristas.

bos. [16] Dešimt ragų, kuriuos matei ant žvėries, tie nekęs paleistuvės, padarys, kad ji būtų apleista ir plika, ės jos kūną ir ją pačią sudegins ugnimi. [17] Nes Dievas davė į jų širdis, kad darytų, kas jam patinka, kad jie duotų savo karalystę žvėriui, iki Dievo žodžiai bus įvykę. [18] Moteriškė, kurią matei, yra didelis miestas, turįs viešpatavimą ant žemės karalių.

18. [1] Po to aš mačiau kitą angelą nužengiant iš dangaus, turint didelę valdžią; žemė buvo apšviesta jo skaistumu. [2] Jis šaukė galingai, tardamas: Sugriuvo, sugriuvo didžioji Babelė, ir pasidarė velnių gyvenimas, visokių darkių dvasių kalėjimas ir visokių suteptų ir nekenčiamų paukščių kalėjimas; [3] nes visos tautos gėrė jos paleistuvavimo rūstybės vyno, žemės karaliai su ja paleistuvavo, ir žemės pirkliai pralobo iš perdaug didelio jos išdykimo. [4] Aš girdėjau iš dangaus kitą balsą, kurs sakė: Išeikite iš jos, mano tauta, kad nedalyvautumėte jos nusikaltimuose ir negautumėte dalies jos slogose; [5] nes jos nuodėmės atėjo iki dangui, ir Dievas atsiminė jos neteisybes. [6] Atiduokite jai, kaip ir ji jums davė, ir atiduokite dvigubai pagal jos darbus; į taurę, į kurią ji jums pylė, įpilkite jai dvigubai. [7] Kiek ji save augštino ir buvo gėriuose, tiek jai duokite kančios ir gedulo; nes ji sako savo širdyje: Aš sėdžiu karalienė, neesu našlė ir nematysiu gedulo. [8] Todėl viena diena ateis jos slogos, mirtis ir gedulas ir badas; ir ji bus ugnimi sudeginta, nes galingas yra Dievas, kurs ją teis. [9] Žemės karaliai, kurie su ja paleistuvavo ir gyveno išdykusiai, verks ir dejuos dėl jos, išvydę jos gaisro dūmus.

17 XII

---

[16] Nekęs. Dievas taip padarys savo valiai įvykdyti.

[10] Toli stovėdami iš baimės jos kančių, jie sakys: vargas, vargas! Didysis mieste, Babele, mieste galingasis, nes tavo pasmerkimas atėjo viena valanda. [11] Žemės pirkliai verks ir gedės dėl jos, nes niekas nebepirks daugiau jų prekių: [12] prekių aukso ir sidabro, brangių akmenėlių, perlų, plonos drobės, purpuro, šilko, škarlato ir visokių skaniai kvepinčių medžių, visokių indų iš dramblio kaulų, visokių indų iš brangaus akmens, skaistvario, geležies ir marmoro, [13] kinamomo, kvepalų, tepalo ir smilkalo, vyno ir aliejaus, miltų, kviečių, galvijų, avių, arklių ir vežimų, vergų ir žmonių sielų. [14] Ir tavo sielos mėgiamieji vaisiai atstojo nuo tavęs: visa, kas riebu ir puiku, tau žuvo, ir jų jau nebebus daugiau rasta.

18 XII [15] Tų daiktų pirkliai, kurie pralobo, stovės atstu iš baimės jos kankinimų, verkdami, gedėdami [16] ir sakydami: Vargas, vargas! tasai didysis miestas, kurs buvo apvilktas plona drobe, purpuru ir škarlatu ir papuoštas auksu, brangiais akmenėliais ir perlais, [17] štai viena valanda žuvo taip dideli turtai! Visi vairininkai ir visi, kurie jūroje plauko, jūrininkai ir kurie jūroje darbuojasi, stovėjo atstu, [18] šaukė, matydami jo gaisro vietą, ir sakė: Koks miestas buvo panašus į šitą didįjį miestą? [19] Jie bėrė dulkes ant savo galvų, šaukė verkdami ir dejuodami ir sakė: Vargas, vargas! Tasai didysis miestas, kuriame visi turėjusieji laivų jūroje pralobo jo brangenybėmis, štai viena valanda sunaikintas!

19 XII [20] Džiaugkis dėl jo, dangau, ir jūs, šventieji apaštalai ir pranašai, nes Dievas už jus padarė jam teismą. [21] Tuomet vienas galingas angelas pakėlė didelį, kaip girnų, akmenį ir metė į jūrą, tardamas: Tokiuo smarkumu bus numestas anas

didysis miestas Babelė ir jau nebebus daugiau atrastas. [22] Arpininkų, giesmininkų ir vamzdininkų balso ir trimito nebebus tavyje daugiau girdėta; joks dailininkas, koks nors būtų jo menas, nebebus daugiau tavyje rastas; girnų ūžimo daugiau tavyje nebesigirdės; [23] žiburio šviesos nebebus daugiau tavyje; jaunikio ir sužieduotinės balso nebebus tavyje girdima; nes tavo pirkliai buvo žemės kunigaikščiai, nes tavo žavėjimais buvo suvedžiotos visos tautos. [24] Jame buvo rasta kraujo pranašų ir šventųjų, ir visų, kurie yra nužudyti žemėje.

19. [1] Po to aš girdėjau danguje tarsi balsą daugelio minių, sakančių: Aleliuja! išganymas, garbė ir galybė mūsų Dievui, [2] nes tikri ir teisingi yra teisimai to, kurs nuteisė didžiąją paleistuvę, pagadinusią žemę savo paleistuvavimu, ir atkeršijo už išlietą jos rankomis savo tarnų kraują. [3] Vėl jie sakė: Aleliuja! ir jo dūmai kilsta per amžių amžius. [4] Tuomet dvidešimt keturi vyresnieji ir keturi gyvūnai parpuolė ir pagarbino Dievą, sėdintį soste, sakydami: Amen, Aleliuja! [5] Iš sosto išėjo balsas, kurs tarė: Garbinkite mūsų Dieva, visi jo tarnai ir kurie jo bijote, maži ir dideli. [6] Aš girdėjau tartum didelės minios balsą, ir tartum daugelio vandenų balsą, ir tarsi didelių griausmų balsą tariant: Aleliuja, nes mūsų Viešpats Dievas, Visagalis ėmė viešpatauti. [7] Džiaugkimės ir linksminkimės ir garbinkime jį, nes Avinėlio vestuvės atėjo, ir jo sužieduotinė pasirengė. [8] Jai duota apsivilkti spindinčia ir balta plona drobe. Nes plona drobė yra teisingi šventųjų darbai.

20 XII

19. [7] Vestuvės: amžinas Kristaus su jo Bažnyčia (Eklezija) susivienijimas.

21 XII [9] Tuomet jis man tarė: Rašyk: Palaiminti pakviestieji į Avinėlio vestuvių pokylį. Jis man kalbėjo: Tie yra tikri Dievo žodžiai. [10] Aš gi puoliau jam į kojas jo pagarbinti. Bet jis man tarė: Žiūrėk, kad to nedarytumei; aš esu tarnas, kaip ir tu ir kaip tavo broliai, kurie turi Jėzaus liudijimą. Dievą garbink; nes Jėzaus liudijimas yra pranašystės dvasia.

Paskutinė Dievo Žodžio kova prieš slibiną

[11] Paskui aš mačiau atvirą dangų: štai baltas žirgas ir kurs ant jo sėdėjo, buvo vadinamas Ištikimasis ir Tikrasis; jis teisingai teisia ir kovoja. [12] Jo akys buvo kaip ugnies liepsna, ir ant jo galvos daug vainikų; jis turėjo parašytą vardą, kurio niekas nežino, kaip tiktai jis pats. [13] Jis buvo apvilktas krauju apšlakstytu rūbu; jo vardas — Dievo Žodis. [14] Danguje esančios kariuomenės sekė jį baltais žirgais, visi apvilkti balta skaisčia plona drobe. [15] Iš jo burnos išeina abiem ašmenim aštrus kalvijas, kad juo ištiktų tautas; jis valdys jas geležine lazda; jis mindo visagalinčiojo Dievo narso vyno spaustuvą. [16] Ant savo apdaro ir ant savo strėnos jis turi parašyta: Karalių Karalius ir viešpataujančiųjų Viešpats.

22 XII [17] Tuomet aš mačiau vieną angelą stovintį saulėje; jis šaukė dideliu balsu sakydamas visiems paukščiams, kurie skrido dangaus viduriu: Ateikite ir susirinkite į didį Dievo pokylį [18] ėsti karalių kūnų, vadų kūnų, galingųjų kūnų, žirgų ir tų kūnų, kurie ant jų sėdi, kūnų visų laisvųjų ir vergų, mažųjų ir didžiųjų. [19] Aš mačiau žvėrį, žemės karalius ir jų kariuomenes, surinktus ka-

---

11 Ištikimasis: tai Dievo Sūnus, kurs turi nugalėti Antikristą.

riauti prieš sėdėjusį ant žirgo ir prieš jo kariuomenę. [20] Žvėris buvo sugautas ir su juo netikrasis pranašas, dariusis jo akivaizdoje ženklus, kuriais suvedžiojo ėmusius žvėries žymę ir garbinusius jo paveikslą. Šituodu buvo įmestu gyvu į siera degantį ugnies tvenkinį; [21] kiti buvo nužudyti sėdinčiojo ant žirgo kalaviju, kurs išeina iš jo burnos; ir visi paukščiai pasisotino jų kūnais.

20. [1] Aš mačiau angelą, nužengiantį iš dangaus, turintį gelmės raktą ir didelę grandinę savo ran- 23 XII koje. [2] Jis nutvėrė slibiną, senąjį žaltį, kurs yra velnias ir šetonas, surišo jį tūkstančiui metų, [3] įmetė jį į gelmę ir užrakino, ir padėjo ant jos antspaudą, kad nebesuvedžiotų daugiau tautų, iki pasibaigs tūkstantis metų; paskui jis turi būti paleistas trumpam laikui. [4] Aš mačiau sostus: jie sėdėjo juose, ir buvo jiems duota teisti; mačiau sielas nukirstųjų dėl Jėzaus liudijimo ir dėl Dievo žodžio ir tuos, kurie negarbino žvėries, nė jo paveikslo, ir neėmė jo žymės į savo kaktas, arba ant savo rankų; jie gyveno ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų. [5] Kiti mirusieji neatgijo iki pasibaigs tūkstantis metų. Tai yra pirmasis prisikėlimas. [6] Palaimintas ir šventas, kurs turi dalį pirmame prisikėlime; jiems antroji mirtis neturės galios, bet jie bus Dievo ir Kristaus kunigai ir karaliaus su juo tūkstantį metų.

---

20. [2] Tūkstančiui metų. Kurį laikotarpį apima tas čia paminėtas tūkstantis metų nežinia. Bus tai gana ilgas laikas, palyginus jį su trumpu laiku, kuriam vėl bus paleistas tamsybės kunigaikštis. — [4] Karaliavo su Kristumi. Karaliavimą su Kristumi per tūkstantį metų dauguma aiškintojų supranta apie dvasinę Jėzaus Kritaus karalystę žemėje, prasidėjusią pirmuoju jo atėjimu. Toje karalystėje Kristus nuolat daro, kad nugalėtų tiesa, teisybė ir šventumas, ir tuo būdu Kristus suteikia laimės saviesiems, kurie su juo viešpatauja, būdami dvasios karaliais, bet drauge ir valdiniais. — [6] Antroji mirtis: amžinas pasmerkimas.

24 XII [7] Tūkstančiui metų pasibaigus, šetonas bus paleistas iš savo kalėjimo: jis išeis, suvedžios tautas, esančias keturiuose žemės kampuose, Gogą ir Magogą, ir surinks jas į kovą; jų skaičius yra kaip jūros smiltys. [8] Jie užėjo ant žemės platumo ir apstojo šventųjų stovyklas ir mylimąjį miestą. [9] Bet ugnis nužengė nuo Dievo iš dangaus ir juos prarijo; velnias, kurs suvedžiojo juos, buvo įmestas į ugnies ir sieros tvenkinį, kur ir žvėris, [10] ir netikrasis pranašas bus kankinami dieną ir naktį per amžių amžius.

Mirusiųjų teismas ir visų dalykų atnaujinimas

25 XII [11] Aš mačiau didelį baltą sostą ir jame sėdintį; nuo jo veido pabėgo žemė ir dangus, ir daugiau nebebuvo jiems rasta vietos. [12] Mačiau mirusius, didelius ir mažus, stovinčius ties sostu. Buvo atidengtos knygos; buvo taip pat atvožta kita knyga, kuri yra gyvenimo. Mirusieji buvo teisiami, žiūrint to, kas buvo parašyta knygoje pagal jų darbus. [13] Jūra atidavė joje buvusius mirusiuosius, mirtis ir pragaras davė savo mirusius, kurie juose buvo, ir kiekvienas buvo nuteistas pagal jo darbus. [14] Pragaras ir mirtis buvo įmesti į ugnies tvenkinį. Ta yra antroji mirtis. [15] Kas nebuvo rastas įrašytas į gyvenimo knygą, buvo įmestas į ugnies tvenkinį.

26 XII **21.** [1] Tuomet aš mačiau naują dangų ir naują žemę; nes pirmasis dangus ir pirmoji

---

[7] Gogą ir Magogą. Taip pavadintos tautos, mėginsiančios pasaulio pabaigoje paskutinį kartą kovoti prieš Viešpatį. Plg. Ezek 38, 2.

21. [1] Naują: visai atnaujintą.

žemė nuėjo, ir jūros jau nebebuvo. [2] Aš, Jonas, mačiau šventąjį miestą, naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo, prisirengusią, kaip sužieduotinė, papuoštą savo sužieduotiniui. [3] Aš girdėjau didelį balsą iš sosto tariant: Štai Dievo padangtė su žmonėmis, ir jis gyvens su jais; jie bus jo tauta, ir pats Dievas bus su jais jų Dievas. [4] Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą; mirties daugiau nebebus, nei dejavimo, nei šauksmo, nei skausmo nebebus daugiau; nes kas buvo pirma, išnyko. [5] Tuomet sėdintis soste tarė: Štai aš darau visa nauja. Jis man tarė: Rašyk, nes tie žodžiai yra ištikimiausi ir tikri. [6] Jis man kalbėjo: Įvyko. Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir galas. Aš duosiu trokštančiam iš gyvenimo vandens šaltinio dovanai. [7] Kas nugalės, tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas, o jis bus mano sūnus. [8] Bailiems, netikintiems, pasibjaurėtiniems, žmogžudžiams, paleistuviams, žavėtojams, stabų garbintojams ir visiems melagiams, jiems dalis bus tvenkinyje, degančiame ugnimi ir siera; ta yra antroji mirtis.

[9] Tuomet vienas septynių angelų, turėjusių 27
taures, pilnas paskučiausiųjų septynių slogų, atėjo XII
ir kalbėjosi su manim, tardamas: Ateik, ir aš tau parodysiu sužieduotinę, Avinėlio žmoną. [10] Jis perkėlė mane dvasioje į didelį ir augštą kalną ir parodė man šventąjį miestą, Jeruzalę, nužengiančią nuo Dievo iš dangaus. [11] Ji turėjo Dievo skaistumą; jos šviesa buvo panaši į brangų akmenėlį, tarsi jaspio akmenėlį, kaip krištolas. [12] Ji turėjo

[2] Šventąjį miestą: Jėzaus Kristaus Bažnyčią (Ekleziją).

[9] Sužieduotinę. Tą sužieduotinę šv. Jonas jau matė (2. e.), bet tik trumpai; dabar ji jam pilniausiai parodoma ir aprašoma.

didelį ir augštą mūrą su dvylika vartų, ant vartų dvylika angelų ir parašytus vardus; tie yra dvylikos Izraėlio vaikų giminių vardai. [13] Į rytus buvo treji vartai, į šiaurę treji vartai, į pietus treji vartai ir į vakarus treji vartai. [14] Miesto mūras turėjo dvylika pamatų ir ant jų dvylika dvylikos Avinėlio apaštalų vardų.

28 XII [15] Tas, kurs su manim kalbėjosi, turėjo auksinę nendrę išmatuoti miestui, jo vartams ir mūrui. [16] Miestas buvo pastatytas keturkampiai ir koks jo ilgis, toks ir plotis. Jis išmatavo miestą auksine nendre ir rado dvylika tūkstančių varsnų; jo ilgis, augštis ir plotis yra lygūs. [17] Išmatavo taip pat jo mūro šimtą keturias dešimtis keturias uolaktis žmogaus mastu, kurs buvo taip pat angelo. [18] Jo mūras buvo pastatytas iš jaspio akmens; o pats miestas iš tyro aukso, panašus į tyrą stiklą. [19] Miesto mūro pamatai buvo papuošti visokiais brangiais akmenimis. Pirmas pamatas iš jaspio, antras iš sapyro, trečias iš kalkedono, ketvirtas iš smaragdo, [20] penktas iš sardonijaus, šeštas iš sardijaus, septintas iš krizolito, aštuntas iš berilio, devintas iš topazo, dešimtas iš krizoprazo, vienuoliktas iš iakinto, dvyliktas iš ametisto. [21] Dvylika vartų buvo dvylika perlų, ir kiekvieni vartai buvo iš vieno perlo; miesto gatvės — tyras auksas, kaip perregimas stiklas.

29 XII [22] Aš nemačiau jame šventyklos, nes Viešpats, Dievas Visagalis, yra jo šventykla, taip pat ir Avinėlis. [23] Miestui nereikė saulės, nė mėnulio, kad jame šviestų; nes Dievo skaistumas jį apšvietė, ir jo žiburys yra Avinėlis. [24] Tautos vaikščios jo šviesoje, o žemės kara-

[17] Žmogaus mastu: kokį vartoja žmonės.

liai atneš į jį savo garbę ir šlovę. [25] Jo vartai neužsidarys dieną, nes nakties tenai nebebus. [26] Ir tautų garbė ir šlovė bus į jį atnešta. [27] Į jį neįeis nieko sutepta arba kas daro nuobodą ir melagystę, bet tiktai tie, kurie įrašyti į Avinėlio gyvenimo knygą.

22. [1] Jis parodė man gyvojo vandens upę, blizgančią kaip krištolas, išeinančią iš Dievo ir Avinėlio sosto. [2] Jo gatvės viduryje ir abiejose upės pusėse buvo gyvybės medis, kurs duoda dvylika sykių vaisius, kiekvieną mėnesį duoda savo vaisius, ir medžio lapai tarnauja tautų sveikatai. [3] Nebebus daugiau jokio prakeikimo; bet bus jame Dievo ir Avinėlio sostas, ir jo tarnai tarnaus jam. [4] Jie matys jo veidą, ir jo vardas bus jų kaktose. [5] Nakties daugiau nebebus ir neprivalys žiburio šviesos, nė saulės šviesos, nes Viešpats Dievas apšvies juos, ir jie karaliaus per amžių amžius.

Apreiškimo pabaiga

[6] Tuomet jis man sakė: Tie žodžiai yra ištikimiausi ir tikri. Pranašų dvasių Viešpats Dievas **30** XII siuntė savo angelą parodyti savo tarnams, kas turi veikiai įvykti. [7] Štai aš ateinu greitai. Palaimintas, kas sergi šitos knygos pranašystės žodžius. [8] Tai aš, Jonas, kurs tai girdėjau ir mačiau. Išgirdęs ir išvydęs, parpuoliau pagarbinti ties angelo kojomis, kurs man tai rodė. [9] Bet jis man tarė: Žiūrėk, kad to nedarytumei; nes aš esu tarnas, kaip ir tu ir kaip tavo broliai pranašai ir tie, kurie laiko šitos knygos pranašystės žodžius. Dievą garbink. [10] Pas-

22. [10] Nedėk antspaudo: nelaikyk slaptoje gautojo apreiškimo, bet jį paskelbk; juo labiau reikia skelbti, kad artėja jo įvykdymo metas, kurs, palygintas su amžinybe, yra trumpas.

kuĭ jis man kalbėjo: Nedėk antspaudo ant šitos knygos pranašystės žodžių, nes laikas yra arti. [11] Kas kenkia, tegul dar kenkia; kas yra suteptas, tesusitepa dar daugiau; kas yra teisus, dar tedaro teisybę, ir kas šventas, dar tepasišventina.

31 XII [12] Štai aš veikiai ateinu, ir su manim yra mano užmokestis atsilyginti kiekvienam pagal jo darbus. [13] Aš esu Alfa ir Omega, pirmasis ir paskučiausias, pradžia ir galas. [14] Palaiminti, kurie plauna savo rūbus Avinėlio kraujuje, kad gautų valdžios ant gyvybės medžio ir įeitų pro vartus į miestą. [15] Lauke yra šunys, žavėtojai, begėdžiai, žmogžudžiai, stabų tarnai ir kiekvienas mėgstąs ir daraąs melagystę. [16] Aš, Jėzus, siunčiau jums savo angelą, jums tai paliudyti bažnyčiose (eklezijose). Aš esu Dovîdo šaknis ir giminė, blizganti aušros žvaigždė. [17] Dvasia ir sužieduotinė sako: Ateik. Ir kas girdi, tegul sako: Ateik. Kas trokšta, teateinie; ir kas nori, tegul ima gyvybės vandens dovanai.

[18] Aš liudiju kiekvienam girdinčiam šitos knygos pranašystės žodžius: Jei kas pridėtų ką nors prie to, Dievas uždės ant jo aprašytas šitoje knygoje slogas; [19] ir jei kas atimtų iš šitos knygos pranašystės žodžių, Dievas atims jo dalį iš gyvenimo knygos, iš šventojo miesto ir iš to, kas parašyta šitoje knygoje. [20] Kurs apie tai liudija: sako: Taip, aš veikiai ateinu. Amen, ateik, Viešpatie Jėzau!

[21] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

---

17 Dvasia: šv. Dvasia, kuri žadina Bažnyčios (Eklezijos) tikėjimą ir vilties pilną troškimą, kad Viešpats kuo veikiausiai ateitų.

EVANGELIJOS DALYS, SKAITOMOS VISŲ METŲ SEKMADIENIAIS IR DIDESNĖSE ŠVENTĖSE

	Psl.
I Advento sekmadienį, Luko 21, 25—33	199
II „ „ , Mato 11, 2—10	29
III „ „ , Jono 1, 19—28	213
Metų ketvirčio trečiadienį, Luko 1, 26—38	133
„ „ penktadienį, Luko 1, 39—47	134
„ „ šeštadienį, Luko 3, 1—6	140
IV Advento sekmadienį, Luko 3, 1—6	140
Viešpaties Gimimo Vigilijoje, Mato 1, 18—21	2
„ „ dieną I, Luko 2, 1—14	136
„ „ „ II, Luko 2, 15—20	137
„ „ „ III, Jono 1, 1—14	212
Šv. Stepono dieną, Mato 23, 34—39	67
Šv. Jono Apaštalo ir Evangelisto dieną, Jono 21, 19—24	277
Nekaltųjų Kūdikių dieną, Mato 2, 13—18	5
Sekmadienį po Viešpaties Gimimo, Luko 2, 33—40	139
Viešpaties Apipjaustyme ir Gimimo oktavoje, Luko 2, 21	138
Švenč. Jėzaus vardo dieną, Luko 2, 21	138
Trijų Karalių dieną, Mato 2, 1—12	3
I sekmadienį po Trijų Karalių, Luko 2, 42—52	139
Šv. Šeimynos šventės dieną, Luko 2, 42—52	139
II sekmadienį po Trijų Karalių, Jono 2, 1—11	216
III „ „ „ „ , Mato 8, 1—13	19
IV „ „ „ „ , Mato 8, 23—27	21
V „ „ „ „ , Mato 13, 24—30	37
VI „ „ „ „ , Mato 13, 31—35	38
Septuagesima arba Šen. Užgavėnių sekmadienį, Mato 20, 1—16	56
Sexagesima arba sekmadienį prieš Užgavėnes, Luko 8, 4—15	157
Quinquagesima arba Užgavėnių sekmadienį, Luko 18, 31—43	191
Pelenų trečiadienį. Mato 6, 16—21	15
Ketvirtadienį po Pelenės, Mato 8, 5—13	20
Penktadienį po Pelenės. Mato 5, 43—6, 4	14
Šeštadienį po Pelenės, Morkaus 6, 47—56	101
Pirmą Gavėnios sekmadienį, Mato 4, 1—11	8
Po pirmojo Gavėnios sekmadienio pirmadienį, Mato 25 31—46	73
Po pirmojo Gavėnios sekmadienio antradienį, Mato 21, 10—17	59
Gavėnios metų ketvirčio trečiadienį, Mato 12, 38—50	34

Po 1-ojo Gavėnios sekmadienio ketvirtadienį, Mato 15, 21—28 44
Gavėnios metų ketvirčio penktadienį, Jono 5, 1—15 . 224
Gavėnios metų ketvirčio šeštadienį, Mato 17, 1—9 . . 48
Antrąjį Gavėnios sekmadienį, Mato 17, 1—9 48
Po antrojo Gavėnios sekmadienio pirmadienį, Jono 8, 21—29 238
Po antrojo Gavėnios sekmadienio antradienį, Mato 23, 1—12 64
Po antrojo Gavėnios sekmadienio trečiadienį, Mato 20, 17—28 57
Po antrojo Gavėnios sekmadienio ketvirtadienį, Luko 16, 19—31 186
Po antrojo Gavėnios sekmadienio penktadienį, Mato 21, 33—46 61
Po antrojo Gavėnios sekmadieno šeštadienį, Luko 15, 11—32 183
Tretįjį Gavėnios sekmadienį, Luko 11, 14—28 169
Po trečioje Gavėnios sekmadienio pirmadienį, Luko 4, 23—30 145
Po trečiojo Gavėnios sekmadienio antradienį, Mato 18, 15—22 52
Po trečiojo Gavėnios sekmad. trečiadienį, Mato 15, 1—20 42
Po trečiojo Gavėnios sekmad. ketvirtadienį, Luko 4, 38—44 146
Po trečiojo Gavėnios sekm. penktadienį, Jono 4, 5—42 221
Po trečiojo Gavėnios sekmad. šeštadienį, Jono 8, 1—11 237
Ketvirtąjį Gavėnios sekmadienį, Jono 6, 1—15 228
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. pirmadienį, Jono 2, 13—25 217
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. antradienį, Jono 7, 14—31 234
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. trečiadienį, Jono 9, 1—38 241
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. ketvirtadienį, Luko 7, 11—16 154
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. penktadienį, Jono 11, 1—45 247
Po ketvirtojo Gavėnios sekmad. šeštadienį, Jono 8, 12—20 238
Viešpaties Kančios sekmadienį, Jono 8, 46—59 240
Po Viešpaties Kančios sekmad. pirmadienį, Jono 7, 32—39 235
Po Viešpaties Kančios sekmad. antradienį, Jono 7, 1—13 233
Po Viešpaties Kančios sekmad. trečiadienį, Jono 10, 22—38 245
Po Viešpaties Kančios sekmad. kertvirtadienį, Luko 7, 36—50 155
Po Viešpaties Kančios sekmad. penktadienį, Jono 11, 47—54 250
Po Viešpaties Kančios sekmad. šeštadienį, Jono 12, 10—36 251

Palmių sekmadienį, Mato 21, 1—9 58
Palmių sekmadienį, Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančia, Mato 26 ir 27 persk. 74
Didžiosios Savaitės pirmadienį, Jono 12, 1—9 251
Didžiosios Savaitės antradienį, Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančia, Morkaus 14 ir 15 persk. . 122
Didžiosios Savaitės trečiadienį, Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančia, Luko 22 ir 23 persk. . . . 200
Didįjį Ketvirtadienį, Jono 13, 1—15 255
Didįjį Penktadienį, Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kančia, Jono 18 ir 19 persk. 267
Didįjį Šeštadienį, Mato 28, 1—7 84
VELYKOSE, Morkaus 16, 1—7 129
Pirmadienį po Velykų, Luko 24,13—35 209
Antradienį po Velykų, Luko 24, 36—47 210
Trečiadienį po Velykų, Jono 21, 1—14 276
Ketvirtadienį po Velykų, Jono 20, 11—18 274
Penktadienį po Velykų, Mato 28, 16—20 85
Šeštadienį po Velykų, Jono 20, 1—9 274
ATVELYKYJE, Jono 20, 19—31 275
Antrąjį sekmadienį po Velykų, Jono 10, 11—16 . . . 245
Tretįjį sekmadienį po Velykų, Jono 16, 16—22 . . . 263
Ketvirtąjį sekmadienį po Velykų, Jono 16, 5—14 . . 262
Penktąjį sekmadienį po Velykų, Jono 16, 23—30 . . . 264
Kryžiaus dienomis, Luko 11, 5—13 168
Vigilijoje į dangų Žengimo, Jono 17, 1—11 265
Į dangų Žengimo šventėje, Morkaus 16, 14—20 . . . 130
Sekmadienį po Žengimo į dangų, Jono 15, 26—16, 4 . 262
Sekminių vigilijoje, Jono 14, 15—21 259
Sekminėse, Jono 14, 23—31 259
Pirmadienį po Sekminių, Jono 3, 16—21 219
Antradienį po Sekminių, Jono 10, 1—10 244
Metų ketvirčio trečiadienį po Sekminių, Jono 6, 44—52 231
Ketvirtadienį po Sekminių, Luko 9, 1—6 161
Metų ketvirčio penktadienį po Sekminių, Luko 5, 17—26 148
Metų ketvirčio šeštadienį po Sekminių, Luko 4, 38—44 146
Švenč. Trejybės šventėje, Mato 28, 18—20 85
Pirmąjį sekmadienį po Sekminių, Luko 6, 36—42 . . 152
Švenč. M. V. J. Kr. Kūno šventėje, Jono 6, 56—59 . . 232
Antrąjį sekmadienį po Sekminių, Luko 14, 16—24 . . 181
III sekmadienį po Sekminių, Luko 15, 1—10 182
IV „ „ „ , Luko 5, 1—11 146
V „ „ „ , Mato 5, 20—24 11
VI „ „ „ , Morkaus 8, 1—9 104
VII „ „ „ , Mato 7, 15—21 18
VIII „ „ „ , Luko 16, 1—9 184
IX „ „ „ , Luko 19, 41—47 194
X „ „ „ , Luko 18, 9—14 190
XI „ „ „ , Morkaus 7, 31—37 . . . 104
XII „ „ „ , Luko 10, 23—37 167
XIII „ „ „ , Luko 17, 11—19 188
XIV „ „ „ , Mato 6, 24—33 16
XV „ „ „ , Luko 7, 11—16 154

XVI sekmadienį po Sekminių, Luko 14, 1—11 180
XVII „ „ „ , Mato 22, 35—46 64
Metų ketvirčio trečiadienį (rugsėjo m.), Morkaus 9, 16—28 108
Metų ketvirčio penktadienį (rugsėjo m.), Luko 7, 36—50 155
Metų ketvirčio šeštadienį (rugsėjo m.), Luko 13, 6—17 . 177
XVIII sekmadienį po Sekminių, Mato 9, 1—8 22
XIX „ „ „ , Mato 22, 1—14 . . . 62
XX „ „ „ , Jono 4, 46—53 . . . 224
XXI „ „ „ , Mato 18, 23—35 . . . 52
XXII „ „ „ , Mato 22, 15—21 . . . 63
XXIII „ „ „ , Mato 9, 18—26 . . . 24
XXIV „ „ „ , Mato 24, 15—35 . . . 68
30 lapkričio, Šv. Andriejaus apaštalo šventėje, Mato 4, 18—22 9
3 gruodžio. Šv. Pranciškaus Ksavero, Išpažinėjo, Morkaus 16, 15—18 130
4 gruodžio. Šv. Barboros, Mergaitės ir Kentėtojos (Martirės), Mato 25, 1—13 71
6 gruodžio. Šv. Mikalojaus, Vysk. ir Išpaž., Mato 25, 14—23 71
7 gruodžio. Šv. Ambroziejaus, Vyskupo ir Išpažinėjo, Bažnyčios (Eklezijos) Mokytojo, Mato 5, 13—19 . 11
8 gruodžio. Nekalto Švenč. Marijos Panos Prasidėjimo, Luko 1, 26—28 133
21 gruodžio. Šv. Tomo, Apaštalo, Jono 20, 24—29 . . . 275
Švenč. Jėzaus Vardo dieną. Luko 2, 21 138
15 sausio. Šv. Povilo, pirmojo Atsiskyrėlio, Mato 11, 25—30 31
17 sausio. Šv. Antano, Abato, Luko 12, 35—40 175
21 sausio. Šv. Agnietės, Mergaitės ir Kentėt. (Martirės), Mato 25, 1—13 71
25 sausio. Šv. Povilo, Apaštalo, Atvirtimo, Mato 19, 27—29 55
26 sausio. Šv. Polikarpo, Vyskupo ir Kentėtojo (Martiro), Mato 10, 26—32 27
1 vasario. Šv. Ignaco, Vyskupo ir Kentėtojo (Martiro), Jono 12, 24—26 252
2 vasario. Švenč. P. Marijos Įsivesdinimo, Luko 2, 22—32 138
5 vasario. Šv. Agotos, Mergaitės ir Kentėtojos (Martirės), Mato 19, 3—12 53
24 arba 25 vasario. Šv. Motiejaus, Apaštalo, Mato 11, 25—30 31
4 kovo. Šv. Kazimiero, Išpažinėjo, Luko 12, 35—40 . 175
7 kovo. Šv. Tomo Akviniečio, Išpažinėjo ir Bažnyčios (Eklezijos) Mokytojo, Mato 5, 13—19 11
9 kovo. Šv. Pranciškos Našlės, Roménės, Mato 13, 44—52 39
18 kovo. Šv. Aleksandro Jeruzaliečio, Vyskupo ir Kentėtojo (Martiro), Luko 14, 26—33 181
19 kovo. Šv. Juozapo, Švenč. Marijos P. Sužadėtinio ir Išpažinėjo, Mato 1, 18—21 2
21 kovo. Šv. Benedikto, Abato, Mato 19, 27—29 . . . 55

25 kovo. Švenč. Marijos P. Apreiškimo, Luko 1, 26—38 133
Penktadienį Viešpaties Kančios savaitėje. Septynių Švenč. Marijos P. skausmų, Jono 19, 25—27 . . 272
23 balandžio. Šv. Jurgio, Kentėtojo (Martiro), Jono 15, 1—7 260
25 balandžio. Šv. Morkaus Evangelisto, Luko 10, 1—9 165
Trečiadienį po antrojo sekmadienio po Velykų-Šv. Juozapo, Švenč. Marijos P. Sužadėtinio ir visuotinės Bažnyčios (Eklezijos) Globėjo, Išpažinėjo iškilmė, Luko 3, 21—23 142
1 gegužio. Šv. Apaštalų Pilypo ir Jokūbo, Jono 14, 1—14 258
3 gegužio. Šv. Kryžiaus Atradimo, Jono 3, 1—15 . . . 218
3 gegužio. Šv. Aleksandro, Kentėtojo (Martiro) ir k., Jono 15, 5—11 261
4 gegužio. Šv. Monikos, Našlės, Luko 7, 11—16 . . . 154
7 gegužio. Šv. Stanislovo, Vyskupo ir Kentėt. (Martiro), Jono 15, 1—7 260
8 gegužio. Šv. Stanislovo, Vyskupo ir Kentėt. (Martiro), Jono 10, 11—16 245
10, 15 ar 20 gegužio. Šv. Izidoriaus, Artojo, Jono 15, 1—7 260
16 gegužio. Šv. Jono Nepomukiečio, Kentėtojo (Martiro), Mato 10, 26—32 arba Mato 11, 2—10 . . . 27—29
Švenč. Jėzaus Širdies, Jono 19, 31—37 272
13 birželio. Šv. Antano Padaviečio, Išpažin., Luko 12, 35—40 175
21 birželio. Šv. Aloyzo Gonzagos, Išpažin., Mato 22, 29—40 63
24 birželio. Šv. Jono Krikštytojo gimimo, Luko 1, 57—68 135
27 birželio. Švenč. Marijos P. Nuolatinės Pagalbos, Jono 19, 25—27 272
29 birželio. Šv. Apaštalų Petro ir Povilo, Mato 16, 13—19 46
1 liepos. Brangiausiojo M. V. Jėzaus Kristaus Kraujo, Jono 19, 30—35 272
2 liepos. Švenč. Marijos P. Apsilankymo, Luko 1, 39—47 134
16 liepos. Švenč. Marijos P. Škaplierinės, Luko 11, 27—28 170
19 liepos. Šv. Vincento Pauliečio, Išpažinėjo, Luko 10, 1—9 165
22 liepos. Šv. Marijos Magdalenos, Atgailot., Luko 7, 36—50 155
25 liepos. Šv. Jokūbo, Apaštalo, Mato 20, 20—23 . . . 57
26 liepos. Šv. Onos, Švenč. Marijos P. Motinos, Mato 13, 44—52 39
29 liepos. Šv. Mortos, Mergaitės, Luko 10, 38—42 . . . 168
31 liepos. Šv. Ignaco Lojolės, Išpažinėjo, Luko 10, 1—9 165
31 liepos. Šv. Elenos našles, Kentėtojos (Martirės), Mato 12, 46—50 35

2 rugpiūčio. Šv. Alfonso Liguori, Vyskupo, Išpažinėjo, Luko 10, 1—9 165
2 rugpiūčio. Porciunkulės arba M. P. Angeliškosios dieną, Luko 19, 1—10. Šiai dienai nėra atskiros oficijos, tad ir evangelijos. Tik vienuolynai turi oficiją, „Consecratio Ecclesiae B. M. V. Angelorum" ir ima visas maldas, todėl ir evangeliją iš Komunalo Dedicationis Ecclesiae. Taigi, jei kur būtų skaitoma Porciunkulės arba B. M. V. Angelorum evangelija, ji reiktų imti bendra bažnyčios (eklezijos) pašventinimo evangelija. Luko 19, 1—10 192
6 rugpiūčio. Jėzaus Kristaus Atsimainymo, Mato 17, 1—9 48
10 rugpiūčio. Šv. Lauryno, Kentėtojo (Martiro), Jono 12, 24—26 252
12 rugpiūčio. Šv. Klaros, Mergaitės, Mato 25, 1—13 . 71
15 rugpiūčio. Švenč. Marijos P. į dangų Ėmimo šventė, Luko 10, 38—42 168
16 rugpiūčio. Šv. Roko, Išpažinėjo, Mato 19, 27—29, psl. 55; arba Luko 12, 32—34, psl. 175; arba Luko 19, 12—26 193
16 ruppiūčio. Šv. Jackaus, Išpažinėjo, Luko 12, 35—40 175
18 rugpiūčio. Šv. Elenos, Ciesor. Našlės, Mato 13, 44—52 39
24 ar 25 rugpiūčio. Šv. Baltramiejaus, Apašt., Luko 6, 12—19 150
25 ar 26 rugpiūčio. Šv. Liudviko, Išpažin., Luko 19, 12—26 193
28 rugpiūčio. Šv. Augustino, Vyskupo ir Išpažinėjo, Bažnyčios (Eklezijos) Mokytojo, Mato 5, 13—19 . 11
29 rugpiūčio. Šv. Jono Krikštytojo Nukirt., Morkaus 6, 17—29 99
8 rugsėjo. Švenč. Marijos P. Gimimo Šventė, Mato 1, 1—16 1
10 rugsėjo. Šv. Mikalojaus Telentiniečio, Išpažinėjo, Luko 12, 32—34 175
12 rugsėjo. Švenč. Marijos P. Vardo, Luko 1, 26—38 . 133
14 rugsėjo. Šv. Kryžiaus Paaugštinimo, Jono 12, 31—36 253
21 rugsėjo. Šv. Mato, Apaštalo ir Evangelisto, Mato 9, 9—13 23
23 rugsėjo. Šv. Teklės, Mergaitės ir Kentėt. (Martirės), Mato 25, 1—13 71
29 rugsėjo. Šv. Mikolo Arkangelo, Mato 18, 1—10 . . 50
30 rugsėjo. Šv. Jieronimo, Išpažinėjo ir Bažnyčios (Eklezijos) Mokytojo, Mato 5, 13—19 11
2 spalių. Šv. Angelų Sargų, Mato 18, 1—10 50
3 spalių. Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės, Mergaitės, Mato 18, 1—4 50
4 spalių. Šv. Pranciškaus, Išpažinėjo, Mato 11, 25—30 31
7 spalių. Švenč. Marijos P. Rožanč. iškilmė, Luko 1, 26—38 133
11 spalių. Švenč. Marijos Motinystės, Luko 2, 43—51 . 140
15 spalių. Šv. Teresės, Mergaitės, Mato 25, 1—13 . . . 71

16 spalių. Šv. Jadvygos, Našlės, Mato 13, 44—52 . . . 39
17 spalių. Penkių Šv. Pranciškaus Žaizdų, Mato 16, 24—27 48
17 spalių. Šv. Margaritos Marijos Alacoque, Mergaitės, Mato 11, 25—30 31
18 spalių. Šv. Luko Evangelisto, Luko 10, 1—9 . . . 165
21 spalių. Švenč. Marijos P. Auk. iškilmė, Luko 11, 33—36 171
28 spalių. Šv. Simono ir Judo, Apaštalų, Jono 15, 17—25 261
1 lapkričio. Visų Šventųjų šventė, Mato 5, 1—12 . . . 10
2 lapkričio. Visų Mirusiųjų Atsiminimo, Jono 5, 25—29 226
11 lapkričio. Šv. Martyno, Vyskupo, Išpaž., Luko 11, 33—36 171
13 lapkričio. Šv. Stanislovo Kostkos, Išpaž., Mato 19, 13—21 54
14 lapkričio. Šv. Jozapato, Kentėtojo (Martiro), Jono 10, 11—16 245
19 lapkričio. Šv. Elžbietos, Našlės, Mato 13, 44—52 . . 39
20 lapkričio sekmadienį. Švenč. Marijos P. Globos, Luko 11, 27—28 170
22 lapkričio. Šv. Cecilijos, Mergaitės ir Kentėtojos (Martirės), Mato 25, 1—13 71
25 lapkričio. Šv. Kotrynos, Mergaitės ir Kentėtojos (Martirės), Mato 25, 1—13 71
Vieno ar Daugelio popiežių, Mato 16, 13—19 46
Vieno Kentėtojo (Martiro) Vyskupo I, Luko 14, 26—33 181
Taip pat vieno Kentėtojo (Martiro) Vyskupo II, Mato 16, 24—27 48
Vieno Kentėtojo (Martiro) ne Vyskupo I, Mato 10, 34—42 20
Taip pat vieno Kentėtojo (Martiro) ne Vyskupo II, Mato 10, 26—32 27
Velykų metu vieno Kentėtojo (Martiro), Jono 15, 1—7 260
Velykų metu Daugelio Kentėtojų (Martirų), Jono 15, 5—11 261
Daugelio Kentėtojų (Martirų) ne Velykų metu I, Luko 21, 9—19 198
Taip pat Daugelio Kentėtojų (Martirų) ne Velykų metu II, Luko 6, 17—23 150
Taip pat Daugelio Kentėtojų (Martirų), Mato 24, 3—13 68
Išpažinėjo Vyskupo I, Mato 25, 14—23 71
Taip pat Išpažinėjo Vyskupo II, Mato 24, 42—47 . . . 70
Bažnyčios (Eklezijos) Mokytojo, Mato 5, 13—19 . . . 11
Išpažinėjo ne Vyskupo I, Luko 12, 35—40 175
Taip pat Išpažinėjo ne Vyskupo II, Luko 12, 32—34 . 175
Išpažinėjo Abato, Mato 19, 27—29 55
Mergaitės Kentėtojos (Martirės) I, Mato 25, 1—13 . . 71
Taip pat Mergaitės Kentėtojos (Martirės) II, Mato 13, 44—52 39
Taip pat Mergaitės Kentėtojos (Martirės) III, Mato 19, 3—12 53
Mergaitės ne Kentėtojos (Martirės) I, Mato 25, 1—13 . 71
Mergaitės ne Kentėtojos (Martirės) II, Mato 13, 44—52 36

Vienos Kentėtojos (Martirės) ne Mergaitės, Mato 13, 44—52 36
Šventosios, nei Mergaitės, nei Kentėtojos (Martirės), Mato 13, 44—52 36
Bažnyčios (Eklezijos) pašventinimo sukaktuvėse, Luko 19, 1—10 192
Laidotuvių dieną, Jono 11, 21—27 248
Metinės mirimo sukaktuvės, Jono 6, 37—39 230
Pro Defunctis, Jono 6, 51—55 231

G.M.Z.F.O.
Visa No 3.000/R
de la Direction de l'Education Publique
Autorisation No 2.638
de la Direction de l'Information